

PHAN VĂN ĐÀ

GẶP

MAMA

Tiểu thuyết

NHÀ XUẤT BẢN
HỘI NHÀ VĂN

Mục Lục

I

II

III

IV

V

VI

VII

VIII

IX

I

Đã năm ngày nay trời mưa tầm tã, cả năm ngày không có một tí ánh nắng nào, ai cũng có cảm giác như đang phải sống những ngày trong hang, trong lỗ, ngột ngạt đến tức thở. Mọi người bận cùng lắm mới ra đường, nhất là đối với người già. Ông Giang vốn là người ưa hoạt động, ngày nào ông cũng phải đi ra ngoài vài tiếng đồng hồ. Nào là đi tập thể dục buổi sáng, buổi chiều; nào là đi gặp gỡ bạn bè đàm đạo thơ phú; nào là đi sinh hoạt hội đồng hương, hội người cao tuổi, hội Cựu chiến binh... Mấy ngày nay ông phải ngồi lì trong nhà, trông ông luôn hiện lên gương mặt cau có, bức bối như bị kiến cắn khắp người. Ngoài cái khổ không đi đâu được, ông còn cái khổ nhà dột, ẩm thấp. Ngôi nhà thuê ba tầng gần một trăm mét vuông nhưng lại có tới tám người ở của ba thế hệ; chỉ riêng việc phơi quần áo cho mọi người đi làm về bị ướt cũng đã khổ rồi. Mấy đứa cháu ngoại đang cùng ở với ông bà thì chẳng biết sợ là gì, mỗi ngày vài ba lần chúng chạy ra sân để hứng nước mưa, lại còn xô đẩy nhau ngã lăn kềnh cả. Ông bảo chúng nó không nghe, có lần ông phải đem roi ra dọa bọn chúng mới chịu vào.

Bà Nhân - vợ ông, thấy các cháu đùa quá làm ông phải cau, bà nói:

- Bao giờ có được cái nhà để không phải đi thuê, để san sẻ bớt chúng nó ra cho đỡ khổ.

Nghe bà nói vậy, ông Giang nói ngay:

- Kể nhiều lúc cũng bức, nhưng nhiều khi có lũ trẻ cũng vui. Nếu không có chúng nó đánh cãi nhau thì làm sao bà lại trở thành quan Tòa xử kiện; không có chúng nó múa hát, đóng kịch thì làm sao

tôi với bà có được những trận cười vỡ bụng. Nói cho công bằng, chúng nó có công to lắm, chúng nó làm cho mình trẻ lại, có đúng không bà?

- Vâng, tất nhiên rồi, nhưng về lâu dài chắc chúng nó cũng không ở mãi như thế này đâu, vừa chật chội, vừa mất tự do của chúng nó.

- Tôi cũng hiểu như bà nhưng với hoàn cảnh nhà mình hiện nay muốn tách cũng khó lắm, tôi với bà chỉ trông vào mấy đồng lương hưu, các con cũng chưa tích lũy được bao nhiêu, nếu có làm nhà thì phải đi vay, vay nhiều thì chết, nhà và đất bây giờ đắt lắm.

Ông đang nói thì có tiếng chuông điện thoại, ông vội cầm ống nghe.

- Ai gọi tôi đây ạ?

Từ đầu dây bên kia có tiếng người phụ nữ trả lời.

- Tôi là Bao đây, ông có cần tiền lương sang mà lấy.

Nghe vậy ông vội vàng mặc áo mưa để đi. Bà hỏi: “Có việc gì mà ông phải đi vội thế?”

- Bà Bao điện tôi sang mà lĩnh lương hưu. Ông thừa hiểu hoàn cảnh của gia đình rồi nhưng ông vẫn hỏi “bà cần tiêu chưa để tôi đi lấy?”

Bà nhìn ông với con mắt ái ngại, vì thương ông phải đi lúc mưa gió nhưng bà vẫn phải nói. Không lĩnh lấy gì mà tiêu, mấy ngày nay ở chợ cái gì cũng đắt, từ con cá mớ rau, đến cần gao, củ khoai...

Ông Giang bước vào sân nhà bà Bao, đã thấy trong nhà có mấy ông bà cùng cảnh đến lĩnh lương, đang chuyện trò rôm rả. Ông Giang cất tiếng chào bà Bao và mọi người, mọi người cũng đồng thanh chào lại. Ông Thành, một ông cụ vui tính, đến trước đã nhìn ông Giang và nói: “Mưa gió thế này cứ đắp chăn mà ngủ, ông đến đây làm gì?” Ông Giang trả lời hóm hỉnh: “Tôi cũng như các ông, nhớ bà Bao quá nên phải đến”... mọi người đều cười. Bà Bao đang phát tiền phải ngừng tay nói xen vào: “Các ông nhớ Bác Hồ chứ nhớ gì tôi, nói như ông Giang, nhà tôi nghe thấy thì chết”. Mọi người lại cười... Lâu ngày gặp nhau lĩnh lương ai cũng thấy vui, nhưng rồi ai cũng mong lĩnh xong để về còn lo chuyện mua bão ở nhà.

Lấy được đồng lương hưu về đưa cho bà, thấy bà tươi hẳn lên vì ngày mai đã có tiền ra chợ. Ông Giang vừa đưa mấy đồng lương cho bà, cái vui nho nhỏ vừa chợt đến thì bà lại lộ ra nét mặt lo âu, bà nói: “Lúc ông vừa đội áo mưa đi ra cổng thì ông Tường chủ cho thuê nhà vừa đến, ông ấy đến để lấy tiền thuê nhà tháng tới, ông ấy nói từ tháng tới mỗi tháng phải tăng thêm năm trăm ngàn, tức là tăng thêm 10%. Tôi có nói ông cháu đi lĩnh lương hưu chưa về nên chưa có tiền nhà đưa ông, tôi có đề nghị ông ấy cân nhắc lại giá thuê như thế thì cao quá, lấy đâu trả được. Tôi vừa nói xong ông ấy nói ngay với thái độ dứt khoát: “Tùy ông bà, bây giờ thị trường giá thuê nhà lên rồi, không tin ông bà đi mà khảo giá, nếu ông bà không thuê tôi lấy lại cũng được, hiện nay khó ai người hỏi thuê nhà nhưng không có nhà mà cho thuê. Vừa nói ông ấy vừa nhìn quanh nhà như muốn tìm kiếm điều gì, sau đấy ông ấy nói luôn: “Tôi cũng muốn lấy lại để sửa chữa nâng cấp thêm, sau khi nâng cấp giá thuê phải gấp rưỡi hiện nay.”

Nghe được câu chuyện ông Tường đến hỏi tiền thuê nhà và thậm chí muốn đòi lại nhà để sửa chữa, ông Giang ngờ ngợ phịch xuống chiếc ghế kê cạnh bàn nước tiếp khách; ông ngờ ngợ một lúc không

nói gì nhưng lòng ông thì như lửa đốt. Ông trách đời ông sao mà khổ thế, gần hết cả đời mà không có cái nhà để ở cho mình, cho con, cho cháu. May mà có cái vườn ở quê do các cụ để lại gọi là của hương hỏa, nhưng hiện nay lại không ở được. Đã bảy năm rồi cả nhà ông phải kéo nhau ra thành phố, vì công việc học hành của các con. Đúng là cảnh vừa thừa vừa thiếu.

Ngồi ngẫm nghĩ một lát ông hỏi bà:

- Tình hình này bà nghĩ thế nào?

Bà Nhân nhìn chòng với gương mặt đăm chiêu, các nếp nhăn trên má như hằn sâu thêm, bà thở dài và nói: Đây là việc đại sự, ông phải bàn cả với các con. Bây giờ nhà mình chỉ có mấy trăm triệu do vợ chòng tích góp bấy lâu và mấy sào vườn ở quê do các cụ để lại làm nơi thờ cúng tổ tiên.

- Vậy nên xoay xử thế nào? Ông Giang hỏi tiếp.

- Theo tôi bây giờ có mấy cách: Hoặc là bán bớt vườn đi và vay thêm để làm, hoặc là tiếp tục đi thuê chỗ ở khác ít tiền hơn, đành phải chịu khổ, phải ở chật vậy, khi nào có điều kiện tính sau.

Nghe theo ý kiến của bà, vào một buổi chiều thứ Bảy sau khi cả nhà cơm nước xong, ông mời cả bà và các con cùng bàn. Mở đầu, ông nêu ý kiến:

- Nhà ta đang có một việc rất bức xúc tôi muốn bàn với bà và các con xem nên thế nào. Trước hết tôi mời bà nói lại ý kiến của ông Tường, người chủ ngôi nhà này, để chúng ta đề xuất thấy hết tính phức tạp và khó khăn của vấn đề cần bàn.

Thằng Núi và vợ chòng con Mây vừa nghe ông nói, vừa nhìn ông bà, thấy rõ sự lo lắng trần trụi của bố mẹ.

Sau khi bà nói lại việc ông Tường sớm nay để tiền thuê nhà và thông báo việc tăng tiền thuê và có thể phải thu lại nhà để sửa chữa như đã nói với ông, ông Giang nói tiếp: “Như vậy là nhà ta đang đứng trước một tình cảnh: Nếu muốn tiếp tục ở đây thì hàng tháng phải tăng thêm 10% số tiền thuê nhà nữa, đây là lần tăng giá thứ ba kể từ khi ta thuê. Nhưng đây chắc chưa phải là lần tăng giá cuối cùng, vì đồng tiền đang mất giá, thị trường về nhà ở đang mất cân đối - cầu lớn hơn cung. Điều đáng nói hơn, chủ nhà còn có ý định đòi lại nhà để cải tạo, nâng cấp vì đây là quyết định của họ, nên chúng ta có ở cũng không thật sự ổn định. Trước thực trạng khó khăn đó ta nên tính thế nào? Bố mẹ đã bàn nhưng chưa sáng, nên phải nghe thêm ý kiến các của các con”. Vợ chồng cô Mây vừa nghe bố mẹ nói, vừa nhìn nhau như cùng chia sẻ và đang nghĩ xem có cách gì. Thằng Núi thì nghĩ đơn giản như chẳng có chuyện gì đáng lo cả. Ông vừa nói xong nó nói ngay:

- Theo con họ đòi thì ta trả, không ở chỗ này thì ở chỗ khác, không ở rộng thì ở hẹp, thiếu gì chỗ, thiếu gì cách.

Mây nói:

- Bố mẹ định thế nào, hiện nay khó khăn gì và giải quyết thế nào, chúng con phải làm gì... bố cứ bảo.

Sau khi nghe ý kiến của thằng Núi và con Mây, ông Giang nói:

- Trước tình hình hiện nay nhà ta có mấy cách giải quyết. *Một là*: Ta cứ ở đây, ta chấp nhận trả tiền thuê theo giá mới, khi nào họ đòi nhà để cải tạo thì ta mới đi. Trong thời gian còn ở đây thì ta tranh thủ làm ăn tích lũy thêm và cũng tranh thủ đi tìm đất, tìm nhà, khảo sát thị trường, tìm phương án thích hợp với hoàn cảnh của gia đình. *Hai là*: Ta trả lại nhà cho họ sớm để họ cải tạo hoặc cho người khác thuê là tùy họ. Ta đi thuê chỗ khác với số tiền thuê chỉ như hiện

nay, chấ p nhận có thể ở chậ t để tích lũy, để có tiề n mà làm nhà sau này. *Ba là:* Khấn trương đi tìm đấ t, tìm nhà, nế u có thể thì mua ngay, khi làm nhà có thiế u thì vay, sau này làm ăn tiề t kiệm trả nợ đầ n. Ba cách trên mỗi cách đề u có cái hay, cái dở, chung quy là sướ ng trước thì khỏ sau - nế u làm nhà ngay; và khỏ trước sướ ng sau - nế u tạm thời đi thuê, ở chậ t, tích lũy đủ lúc nào thì làm lúc ấy.

Nghe ông nói cả nhà ngô ì chăm chú nghe, thắ ng Núi ghé vào tai chị khen ông cụ giỏi thật nghĩ đầ u ra đấ y, có lí có tình. Mây gậ gậ cái đầ u nghĩ thầ m trong bụng, chả thề mà trong những năm chiế n tranh ông đã chỉ huy cả tiể đoàn quân, đánh thắ ng bao nhiê u trận. Hòa bình rồ i nhà nước giao việc gì cũng làm tồ t nên mọi người đề u quý trọng.

- Bây giờ xem ý kiế n của bà và các con nên chọn phương án nào? Mọi người nhìn nhau như thắ y khó nói, muồ n nhường nhau.

Bà Nhân nhìn các con và nói: Ông đã nêu ý kiế n cân nhắ c rồ i, muồ n nghe thêm ý kiế n của các con. Thắ ng Núi, vợ chồ ng con Mây nghĩ thề nào cứ nói.

Anh Lê là chồ ng Mây xin nói trước:

- Thưa bô mẹ, con nghĩ đây là việc đại sự của gia đình. Qua nghe ý kiế n của bô mẹ, con thắ y phương án nào cũng có cái hay, cái dở, cái thuận, cái nghịch. Muồ n quyế t phương án nào còn phải có thêm các nguồ n thông tin nữa.

- Ý con nói thông tin nữa là thông tin gì? Ông Giang hỏi lại Lê.

Lê từ tồ n trả lời:

- Thưa bô mẹ, theo con câ n rắ t nhiề u thông tin, ví dụ: Chúng con và cả gia đình chắ c ai cũng muồ n làm đượ c nhà ngay để khỏi

phải đi thuê, nhưng có làm được không thì phải biết nhà ta hiện có bao nhiêu tiền, là những nguồn nào, đã có sẵn chưa? Giá đất trên thị trường hiện nay ra sao? Thậm chí phải biết giá của từng loại đất, đất mặt đường, đất trong ngõ, đất ngõ rộng, đất ngõ hẹp, đất phố cổ, phố cũ, phố mới, ven đô... Nếu muốn mua nhà phải biết giá nhà ở các khu vực khác nhau, vị trí khác nhau. Còn ta muốn xây mới lại phải biết giá các loại vật tư, giá nhân công, chi phí quản lý và cuối cùng là giá thành một m² nhà loại này, loại kia là bao nhiêu?...

Sau ý kiến của Lê, Núi xin nêu ý kiến:

- Lúc đầu con tưởng vấn đề đơn giản, nói là làm được ngay, qua ý kiến anh Lê con thấy đúng là phức tạp. Con đề nghị hôm nay bố nêu vấn đề như vậy, bố hãy đợi một thời gian để chúng con đi nắm thông tin như ý kiến anh Lê, sau đây bố cho bàn thêm và quyết, như vậy tuy chậm nhưng mà chắc bố ạ. Cả nhà nghe thấy phải, vui vẻ và tán thành ý kiến của Lê và Núi. Mây nói thêm:

- Con đồng ý như những ý kiến vừa nêu nhưng con đề nghị phân công: Chúng con đi thu thập về giá nhà, giá đất và giá nhà cho thuê, còn bố mẹ cung cấp thông tin về khả năng tài chính hiện có của gia đình, trên cơ sở đó ta bàn.

Đến lúc này ông Giang mới hiểu thêm sự trưởng thành của con cái. Ông hoan nghênh ý kiến đóng góp của các con, ông phân công công việc và trách nhiệm cho từng người. Còn yêu cầu của các con muốn biết thông tin về tài chính của gia đình, ông nói ngay: “Gia đình ta thuộc loại có mức sống trung bình, mấy chục năm bố đi hoạt động trong hoàn cảnh đất nước khó khăn nên lương ba cọc ba đồng. Bố được người ta khen là một cán bộ tận tụy và liêm khiết, nhưng cũng không ít người lại xếp bố thuộc loại quan ngu, vì không biết lấy cái gì của nhà nước, của nhân dân về làm giàu. Bố bằng

lòng và tha ý thanh thản với những gì mà mình đã làm, đã sống. Cách đây mấy năm được nhà nước cho mua với giá rẻ mấy chục mét vuông đất theo chính sách chung, nhưng lại phải bán đi để có thêm tiền nuôi các con ăn học, tiếp đó là lo việc làm và chuyên gia đình về thành phố theo yêu cầu của các con và theo xu thế xã hội, tất cả cũng chỉ vì các con. Bây giờ vốn liếng bố mẹ tích góp được và số tiền bán mảnh đất còn lại tất cả có khoảng 70 cây vàng. Kể ra số tiền này với nông thôn là to, có đủ điều kiện làm nhà, nhưng ở thành phố lại là nhỏ, chắc mua đất tự làm hoặc mua một căn nhà ở trong ngõ như cái nhà ta đang ở thì không đủ. Nếu định làm chỉ còn cách đi vay rồi trả sau, nếu không dám vay thì thôi không làm vội, khi nào tích lũy đủ thì làm. Còn vay bao nhiêu, vay ở đâu, vay như thế nào? Hôm nay chưa bàn được, để khi nào có thêm các thông tin ta hãy bàn. Theo sự phân công, bố yêu cầu các anh, các chị đi làm khẩn trương để hai tuần nữa ta bàn lại và hi vọng sẽ có được những quyết định đúng đắn.”

*

**

Hôm nay là ngày thứ mười bốn tính từ ngày họp gia đình lần trước, tối nay gia đình sẽ họp lại để bàn tiếp công việc đại sự. Lúc này đã 12h trưa mà bố con nhà ông ấy vẫn chưa về. Bà Giang vừa nói xong thì thằng Lê đèo ông về bằng chiếc xe Honda 70. Vừa bước vào trong nhà, mặt ông đỏ gay, mồ hôi nhễ nhại. Ông vội kéo mấy cái ghế ở cạnh bàn nước để nấp tạm. Nhìn ông, bà hốt hoảng vội hỏi thằng Lê:

- Bố mày say nắng à con? Lê chưa kịp trả lời thì ông đã nói:

- Tôi chỉ hơi mệt thôi, say nắng làm sao được, ngày xưa đi cày cả vụ, nhiều ngày cày đến tròn bóng có sao đâu. Ông nói như người thiếu hơi, cốt để trấn an cho bà. Lê nói thêm:

- Mẹ yên tâm, bố con khỏe lắm, chỉ làm nũng mẹ chút thôi.

Nghe chông và con nói vậy nhưng bà vẫn lo, bà vội đi pha cho hai bố con mỗi người một cốc nước bột sắn. Pha xong bà đưa và bảo hai bố con uống đi cho giải nhiệt. Cầm cốc nước bà đưa, ông bắt gặp đôi mắt âu yếm của bà, ông nở nụ cười và nhìn bà cũng với cái nhìn âu yếm đáp lại.

- Thế còn thằng Núi và con Mây sao bây giờ vẫn chưa về? Bà hỏi Lê.

Lê nhanh nhẩu trả lời: “Nhà con với cậu Núi đi hướng khác chắc sắp về.” Vừa lúc ấy nghe có tiếng xe máy, bà nhìn ra sân. “À chúng nó về đây rồi.”

Núi và Mây vừa bước vào trong nhà nhìn thấy ông Giang đang nằm trông có vẻ mệt mệt liền chạy lại hỏi: “Bố ốm làm sao hả bố?” Ông Giang liền ngò i dậy nói: “Bố chỉ hơi mệt, nay đã khá rồi”. Không khí gia đình đã vui dần, bà bảo: “Ông và các con chuẩn bị đi ăn cơm kẻo quá bữa”.

Kết thúc bữa ăn, ông Giang nhắc mọi người: “Đi xem rồi, ăn no rồi, mọi người đi nghỉ một chút rồi chuẩn bị tối nay ta bàn tiếp công việc đại sự, rõ chưa nào.” Cả ba đứa con đồng thanh kêu: rõ, giống như sinh hoạt của quân đội.

Tối hôm ấy lại mưa như trút nước, nhà lại thắm dột, điện tắt. Bà Nhân bảo ông nên để hôm khác sáng sửa hãy bàn, nhưng ông Giang lại nói: Việc này không nên để hôm khác nó ngòi mắ t, thế là cả nhà ngò i quanh má y ngọn nển để bàn. Nhìn má y ngọn nển lúc thì cháy to, lúc thì cháy nhỏ, lúc thì ngọn lửa thẳng đứng, lúc thì uốn éo chẳng khác nào má y cô văn công trên sân khấu; có lúc gặp luồng gió thổi vào cả hai ngọn nển cứ nghiêng ngả theo chiều gió như muố n đùa giỡn với mọi người, khiế n mọi người cứ phải dõi

theo xem số phận của nó ra sao, sự tài khéo của nó trước phong ba bão táp thế nào?

Mở đầu ông Giang nói:

- Các anh các chị có ý kiến gì về thị trường nhà đất thì nói đi, chủ yếu là về giá nhà và giá đất hiện nay nó thế nào? Bớt mời chị Mây và anh Núi nói trước. Mây bảo Núi: “Em nói đi.” Núi lại bảo Mây: “Chị nói trước đi.” Mây đưa mắt lờm Núi: “Bé mà khôn” rồi Mây nói:

- Hai tuần qua con và em Núi đã đi theo bốn tuyến đường, qua bảy phường nằm trên hai quận là Đa Nghĩa và Mai Xuân. Chúng con có vào làm việc để nắm thông tin ở ba văn phòng tư vấn nhà đất, đi xem trực tiếp mười khu đất và năm cái nhà... Chúng con thấy tình hình thị trường nhà đất hiện nay rất sôi động, có nhiều loại đất, loại nhà cần bán và người đi mua cũng nhiều. Giá đất, giá nhà hiện nay đại thể là: đất mặt đường thì giá cao, trong ngõ, trong ngách, trong hẻm thì giá thấp dần; hướng đông, hướng nam thì đắt hơn hướng tây, hướng bắc. Đất có giấy tờ hợp pháp thì đắt gấp nhiều lần đất không có giấy tờ hợp pháp. Mây nói đến đây, ông Giang sốt ruột nên cắt ngang.

- Con cứ nói chung chung thế thì nói cả đêm nay không hết, bây giờ con nói xem có loại đất nào, ở đâu phù hợp với gia đình nhà ta.

- Vâng con sẽ nói, nhưng phải hiểu được cái chung mới đi đến cái riêng được chứ bố. Từ cái chung ấy, chúng con đi xem mười điểm cụ thể, chúng con cho rằng với số tiền 70 cây vàng của bố chỉ có thể mua được từ 30 đến 40m², đất ở trong ngách, trong hẻm chứ không mua được trong ngõ, đây là chưa nói đến đất mặt đường. Như vậy là chưa có tiền làm nhà, nếu muốn làm nhà hoặc mua

nhà vừa xây thì phải có ít nhất là 40 - 50 cây nữa. Mây vừa ngừng lời thì Núi nói tiếp:

- Con đồng ý với ý kiến của chị Mây, chị ấy quả là người có tài tổng quát.

Mây nhìn Núi rồi lại mỉm cười: “Đúng là thảnh thơi tài nịnh.”

- Em không nịnh đâu, chị nói hết phần của em rồi, em chỉ nói thêm về cách mua. Nếu ta mua qua môi giới thì yên tâm hơn vì họ biết giá thị trường thạo hơn ta, nhưng cũng phải cảnh giác. Nếu họ làm dịch vụ, có thể họ sẽ ăn hai mang, họ lại chú ý cả lợi ích người bán, thuyết phục ta mua giá cao... Còn nếu ta tự mua thì vất vả hơn nhưng lại đỡ được tiền thuê dịch vụ.

Sau ý kiến của Mây và Núi, ông Giang mời Lê phát biểu. Với cái tính cẩn thận và hơi ít nói, Lê nhìn mọi người và chậm rãi nói:

- Con đồng ý với ý kiến của nhà con và của em Núi, mấy ngày qua là mấy ngày rất hay, được đi xem và học được rất nhiều điều bổ ích. Rõ ràng nhà ta chưa có đủ tiền để làm hoặc mua nhà, làm là phải đi vay, nhưng vay rồi còn phải trả, không trả đúng hạn là thành chuyện, làm khổ bố mẹ. Theo con bố mẹ nên tìm cách nào nhẹ nhàng nhất, không phải vay mà vẫn có nhà ở, ở chật cũng được, bí quá đành chấp nhận đi thuê chỗ khác ít tiền hơn mà ở.

Ông Giang đang bâng khuâng không biết nên thế nào, ông thấy thấy Lê nói rất chí lý, nhưng không hề cứ đi ở nhờ mãi, đã mấy lần phải chuyển nhà ông sợ lắm rồi, vừa vất vả vừa tốn kém. Bà Nhân như biết ý ông đang băn khoăn chưa biết nên lựa chọn cách nào, bà liền nêu ý kiến.

- Qua ý kiến của các anh, các chị tôi thấy rất hay, rất đúng, nhưng công việc vẫn đang thấy bế tắc. Làm nhà thì phải vay, vay ở

đâu, vay rô`i trả làm sao? Nê`u không làm thì đi ở thuê, ở chậ`t đã vậy lại còn không ổn định, nay chuyên, mai chuyên, vậy thì làm thế` nào? Bà nói đê`n đây mọi người đê`u nhìn vào bà với ánh mắ`t chờ đợi và hi vọng, chắ`c bà lại sắ`p có kế` sách gì đây. Ở nhà này đã có nhiê`u phen như thế`, khi gặp khó khăn gì chỉ qua một đê`m suy nghĩ là bà có ngay một phương án tồ`i ưu, đê`n ông cũng phải bái phục. Sau những phút chờ đợi như nín thở, bà nói tiế`p: “Xin phép ông tôi trộm nghĩ thế` này: theo tôi ông nên về` bàn và xin phép các cụ ở quê, chủ yế`u là ý kiế`n ông bác và hai bà chị, xin cho ông đợc bán bớt một phầ`n cái vườn ở nhà để làm cho các cháu má`y gian nhà ở ngoài thành phố` này, vì hoàn cảnh khó khăn quá.” Nghe đê`n đây ông Giang như thắ`y có ong đố`t, ông nói ngay.

- Chê`t, chê`t không làm thế` đợc, đấ`t vườn nhà là đấ`t của ông cha để lại chỉ để con cháu làm ăn và thờ cúng thôi, không thể bán đi đợc.

- Trước đây tôi cũng nghĩ thế`, nhưng hôm nay tôi lại nghĩ khác, nê`u bán đấ`t của ông cha để ăn, để cờ bạc chơi bời thì không đợc. Nhưng nay ta xin bán cũng là để tậ`u đấ`t, làm nhà kia mà.

Chắ`ng qua ta xin chuyển tài sản của các cụ từ chỗ này sang chỗ kia để dễ trông nom, quản lí và tạo ra hiệu quả lớn hơn, có má`t đi đâu. Mặt khác ta không xin bán tắ`t, chỉ xin bán một phầ`n nhỏ, còn phầ`n lớn vẫn để làm nơi thờ cúng tổ tiên ở quê.

Sau ý kiế`n của bà, các con đê`u tán thưởng. Thắ`ng Núi từ nãy cứ ngồ`i há hớ`c mồm để nghe bà nói, nó nghe chăm chú như nuố`t từng lời, thỉnh thoảng nó lại liế`c nhìn ông xem ông phản ứng thế` nào. Bà nói xong, Núi cũng xin có ý kiế`n:

- Con thắ`y ý kiế`n của mẹ con là quá sáng suố`t, vừa giữ đợc đạo lý, vừa có tiề`n làm nhà, con chắ`c các ông bà ở quê sẽ đờ`ng tình,

thậm chí nếu các cụ ở dưới suối vàng nghe được lời câu xin này, không những phê duyệt ngay mà còn khen con cháu đã khôn lên nhiều. Tổ tiên nào không muốn con cháu khá lên. Mây cũng nói thêm vào: “Bố nên làm theo đề xuất của mẹ con, các cụ thường nói “Con đâu cha mẹ đâu”, nay mai bố làm xong nhà, bố nên làm thêm nơi thờ cúng các cụ ở ngôi nhà mới và đâu cũng coi là nhà của các cụ, tài sản của các cụ để lại cho con cháu.”

- Nghe như vậy nhưng ông vẫn còn băn khoăn, vì đây là điều ông chưa nghĩ đến bao giờ, mặt khác ông không muốn làm điều gì trái với phong tục xưa nay đã có để làng dị nghị. Cuối buổi họp ông kết luận:

- Tôi ghi nhận ý kiến của bà và các con, có thể phải tính đến xin bán bớt một phần mảnh vườn ở quê để làm, nhưng việc này không ai được bàn tán ra ngoài. Sau khi tôi về thăm dò, nếu thuận lợi thì xin ý kiến các cụ, các bà, sau đó tôi sẽ có ý kiến chính thức có bán hay không bán.

*

**

Sau một tuần ông Giang về thăm quê, hôm nay gia đình nhận được điện thoại cho người ra đón ông ở bến xe về. Núi được phân công đi đón ông, cả nhà hò híp chờ đợi. Núi có mặt ở bến xe lúc 9h nhưng khi xe về bến lại không thấy ông. Không hiểu lý do gì hay ông lại lỡ xe phải đi chuyến 15h mới về tới bến. Núi vừa lo lắng, vừa thương bố nhưng không biết làm thế nào. Muốn điện về trên quê nhưng không có số điện đành chịu. Ở nhà thì cũng mong Núi sao không thấy đưa ông về, chờ mãi đến gần 12h mới thấy Núi về nhưng không thấy ông đâu; qua việc tường thuật của Núi, mọi người càng băn khoăn không hiểu vì lý do gì mà ông lỡ hẹn. Lục tìm số điện thoại ở trên quê thì chỉ tìm được số điện thoại của ông

trường họ. Qua điện thoại thì được biết ông đã đi ra bến xe từ sớm, vậy vì sao mà ông chưa về thì không ai trả lời được. Trước sự khó hiểu trên, bà Nhân và các con sinh lo, nét mặt bà trông như người mất hồn, vẻ buồn rầu cũng hiện lên nét mặt các con. Bữa cơm trưa hôm ấy cả nhà ăn mất ngon, riêng bà gầy như không nuốt được, bà ăn qua quýt rồi đứng dậy.

Ăn xong cơm không ai bảo ai, cả nhà đều ngò i quây quây n để phán đoán xem ông đang ở đâu và làm thế nào để đón được ông về. Qua ý kiến sôi nổi của mọi người, bà Nhân tự dưng rấn ròi hẳn lên, gương mặt bà trở nên nghiêm nghị như một vị tướng. Bà nói như ra lệnh: “Thằng Núi chiề u nay ra bến xe để xem ông có về chuyế n 15h không, đờ ng thời tìm gặp người lái xe buổi sáng hỏi xem có ông già nào trong chuyế n xe sáng xuố ng ngang đường không? Thằ ng Lê thì phóng xe về quê hỏi xem ông có còn ở quê không, phải lên bến xe hỏi người quản lý bến xem ông có lên bến và có lên xe không? Ké t quả thế nào phải điện ngay về để còn lo liệu. Con Mây chiề u nay cô x in nghỉ việc ở nhà, nế u có việc gì còn giúp.”

Theo lệnh của bà, các con mỗi người một việc. Lê và Núi khẩn trương lên đường theo sự phân công. Mây đi xin phép nghỉ việc, còn bà thì cứ đứng lên, ngò i xuố ng như người ngò i trên đờ ng lửa. Hai đứ a con nhà Mây thỉnh thoảng lại hỏi: Bao giờ ông về hờ bà, càng làm cho bà số t ruột, bà cảm thấ y sao mà ngày dài thế, sao mà mãi chẳng nhận được tin tức gì. Mãi đế n 15h10 có tiế ng chuông điện thoại, Mây vội câ m ó ng nghe, từ đầ u dây bên kia có tiế ng thằ ng Núi.

- Mẹ đầ y phải không?

- Chị đây, thế nào bồ về chưa?

- Bô' về` đây rô' i, chị báo cho mẹ đi, lát nữa em đèo bô' về`. Nói xong Núi vội vàng tắt máy. Mây vội đặt ô'ng nghe và reo lên.

- Mẹ ơi, bô' con về` rô' i.

Bà Nhân mừng quá vội thốt lên: “Thôi thế' là nhà có phúc.”

- Sao mẹ lại nói thế', bô' con chỉ có về` nhanh hay về` chậm thôi.

- Bây giờ tai nạn xe cộ sợ lắm và tình hình xã hội khô' i chuyện khôn lường. Nói xong bà vội giục Mây: “Con đi đun ấm nước và xem lọ chè có còn không? Nếu không thì chạy ra cửa hàng bà Bình ở đầu công mua lấ' y một lạng chè ngon. Bô' con chỉ thích nước chè nhưng phải là chè ngon.”

Mây vừa đun xong ấm nước, rửa lại bộ ấm chén thì Núi đã chở ông về`. Vừa về` tới sân nhà, ông Giang nói to như để xin lỗi, vì để gia đình phải lo.

- Chào bà, bà có khỏe không ạ? Ông vừa nói vừa cười.

- Ông đi đứng làm sao mà làm khổ cả nhà, tội này mẹ con tôi không tha cho ông đâu.

- Thân này biế' t tội rô' i ạ.

- Thôi ông đi rửa mặt, chân tay cho mát rô' i vào nhận tội. Vừa nói vui, hai ông bà nhìn nhau cười hoan hỷ, giố'ng như ngày nào ông ở chiế' n trường về` thăm nhà vậy.

Vệ sinh cá nhân xong, ông thong thả bước lại bàn nước cùng gia đình.

- Tôi xin nhận tội với bà và các con, không ngờ chỉ vì sơ suấ' t nhỏ mà làm cho cả gia đình lo lắ'ng vấ' t vấ'.

Bà Nhân vừa nhìn vừa ngắ m ông như để cô tìm ra một điề u gì đó, rồi bà nói: “Có chuyện gì mà ông điện sẽ về buổi sáng lại không về?”

- Có gì đâu, đúng là định về chuyế n xe sáng, tôi đã lên bê n xe lúc 7h30, trước giờ xe chạy tới 30 phút. Ngồ i chờ xe rồi chuyện trò mãi với má y người cùng đi, đế n lúc xe sắ p chạy thì được tin bác Dũ ng, người bạn chiế n đầ u má y chục năm, bao kỷ niệm vui buồ n có nhau, hiện giờ bác á y đang ô m nặng, có khả năng không qua khỏi, nhà bác á y chỉ cách bê n xe vài trăm mét. Thấ y vậy tôi đành phải lờ chuyế n xe để vào thăm bác á y, kéo sau này không gặp được nhau lại ân hận. Khi vào nhà, bác á y yế u lắ m nhưng rấ t tỉnh, bác á y mừng lắ m, chuyện trò câu được câu chắ ng, mệt quá nằ m nghỉ, tỉnh lại lại hàn huyên. Khi định về bác á y không nghe, bảo vợ con phải giữ tôi lại bằ ng được ăn bữa cơm với gia đình. Khi ra về, để kịp đi chuyế n xe chiề u, hai anh em cùng chảy nước má t vì cảm động quá, thương nhau quá.

Nghe qua câu chuyện ông Giang kể lại, bà nói:

- Tôi tưởng lỗi của ông về chuyế n gì, nế u như vậy thì mẹ con tôi tha không phạt ông nữa, mà còn khen ông đã làm được một việc nên làm, phải làm. Bà hỏi các con có đờ ng ý không? Các con đờ ng thanh: “Đờ ng ý ạ, rồi vỗ tay thật to.”

Sau câu chuyện lờ tâ u, lờ xe, mọi người lại hỏi ông về kế t quả công việc mà ông về quê thề nào? Ông chậm rãi trả lời:

- Tôi thông báo với bà và các con, công việc mà tôi có ý định về bàn và xin ý kiế n của ông bác và hai bà chị đã vượt yêu câ u. Lúc đầ u tôi cũng sợ khó khăn, nên phải dành thời gian đi đế n ông bác cả, rồi đi đế n từng bà. Không ngờ đi đế n đâu cũng thông đờ ng bén giọt. Sau khi tôi trình bày hoàn cảnh của gia đình, những khó

khăn đang gặp phải và thăm dò xin ý kiến, chưa dám nói toạc ra... Khi đến gặp bác cả, bác ấy nói ngay: Vợ chồng cháu nghĩ như vậy là phải, có an cư mới lạc nghiệp, ngày nay chúng nó phải ra lập nghiệp ở thành phố là đúng. Bây giờ lo toan chỗ ăn ở cho các cháu gặp khó khăn, thì việc phải bán bớt một ít đất cũng là cần, là phải. Ông bác cả còn nói: Đất của ông cha để lại trước kia chỉ để thờ cúng thôi, nay để thế là sử dụng không có hiệu quả. Ta cứ nghĩ trăn làm sao âm làm vậy, chắc các cụ ở dưới đó cũng đổi mới tư duy rồi. Ông cụ vừa nói vừa cười vui như tết.

Sau khi nói chuyện với bác cả, tôi định đến gặp bà Hợi rồi đến bà Sửu, rất may đang mở đầu câu chuyện với bà Hợi thì bà Sửu lại đến chơi, thế là thành cuộc trò chuyện của ba chị em. Hai bà chị cũng cùng quan điểm, ý tứ như bác cả. Cuối cùng bà Hợi chỉ nói: Đất đai các cụ để lại là để cho con cháu tạo dựng cuộc sống, các chị chỉ mong các em tạo dựng được cuộc sống cho các cháu ngày càng khá lên là các chị mừng rồi. Nay khó khăn bán đi một ít cũng là phải.

Nghe ông Giang nói lại như vậy, cả nhà rất mừng, bà hỏi: “Thế bây giờ ông định thế nào, bán bao nhiêu, bán cho ai?”

Ông Giang nói tiếp: “Nhân dịp về hỏi ý kiến của bác cả và các chị, tôi cũng đã tìm hiểu về giá đất ở quê. Qua tìm hiểu thì được biết gần đây việc mua bán đất ở quê cũng nhiều hơn trước, vì đời sống của dân khá hơn và nhiều gia đình cũng cần có đất để san hô. Với đất nhà mình thì có giá khoảng 2,5 đến 3 chi vàng một m². Tôi dự kiến bán khoảng 250-300m², nếu như vậy ta sẽ có thêm khoảng 60 đến 70 cây vàng, cộng với số đã có để làm khoảng 100m² nhà. Bác cả có nói với tôi về bàn với bà và các con, nếu nhất trí thì bác cả sẽ tìm khách bán giúp, việc đó không khó”.

Sau khi trao đổi với bà và các con, ông Giang đi đến kết luận: “Như vậy là nhà ta cần khẩn trương chuẩn bị điều kiện để làm nhà.

Ngay lúc này gia đình ta phải làm hai việc: vừa nhờ bác Cả bán vườn, vừa đi tìm nhà hoặc đất để mua.”

Sau kết luận của ông Giang, gia đình vui hẳn lên. Thằng Núi lại reo lên như một đứa trẻ được mẹ cho món quà mà nó rất thích: “Thế là sắp có nhà mới rồi, sắp thoát cảnh đi ở nhà thuê rồi và nó hát vang: *Cuộc đời sẽ đẹp sao, nhà ta sẽ đẹp sao, ha ha... hi hi...*

*

**

Kể từ khi ông Giang quyết định bán vườn và mua đất hoặc mua nhà đến nay đã được gần ba tháng. Gia đình ông Giang như bận rộn hơn, ông đã bỏ mất một số chương trình thăm thú bạn bè, đàm đạo thơ phú. Lúc thì ông về quê để bàn việc nhờ bán vườn, lúc thì cùng các con đi tìm, đi xem nhà, xem đất; càng đi vào cụ thể ông càng thấy phức tạp. Đến hôm nay ông và các con đã đi xem tới 11 mảnh đất và 14 căn nhà. Chỗ đã xem thì có nhiều loại: Gần đường, gần ngõ, trong hẻm, trong ngách... Tuy đi nhiều nơi và xem nhiều loại nhưng vẫn chưa mua được chỗ nào. Chỗ mình ưng thuận thì không đủ tiền, chỗ mình đủ tiền lại không ưng thuận, có chỗ mình đã thỏa thuận rồi, ngày hôm sau định đến đặt cọc lại bị người khác mua tranh mất. Trong khi ông đang bí thì nhận được điện của Hằng - đứa con gái lớn của ông đã đi lấy chồng và đang sinh sống ở phường Tân Ngãi. Hằng mời ông bà ra phường Tân Ngãi để xem mảnh đất do chị Hiện môi giới. Sáng hôm sau ông nhắc bà cho ăn sáng sớm hơn mọi khi, rồi hai ông bà cùng ra chỗ Hằng để đi xem đất.

Hằng vừa đưa con đi học về đã thấy bố mẹ tới cổng, Hằng chào bố mẹ, rồi mời ông bà vào trong nhà. Hằng vừa pha ấm chè mời bố mẹ, vừa nói:

- Bô' mẹ đi sớm thế này chắc chưa ăn sáng, con mời bô' mẹ đi ăn sáng, gần đây có quán phở nhà cô Mỹ Hạnh ngon lắm.

- Bô' mẹ ăn rồi. Bà Nhân nói.

- Ăn rồi nhưng ăn vội phải không ạ, thế thì chưa no, bô' mẹ đi ăn thêm cho chúng con vui. Thầy con gái chào mời nhiệt tình, ông Giang liền nói:

- Đúng là mẹ nào con ấy, thôi tôi với bà đi ăn thêm, trưa nay càng đỡ tốn cơm. Cả ba người cùng cười và cùng đi ra quán phở. Ra đến cửa hàng, Hả'ng gọi nhà hàng cho ba bát phở bò tái chín, nhưng cho nước phở trong vì biết ông bà đều sợ mỡ. Hả'ng vừa gọi ba bát phở, ông Giang nói luôn: "Con chỉ lấy hai bát thôi, bô' mẹ cô' ăn cũng chỉ hết một bát." Bà bảo Hả'ng làm theo ý ông và bà lại khen ông ngay trước mặt Hả'ng: "Bô' mày thế mà căn cơ đáo để", mọi người lại nhìn nhau cười như ý hợp, tâm đồng.

Ăn phở xong, Hả'ng mời bô' mẹ về nhà uống nước và mời chị Hiện sang cùng bàn công việc. Hả'ng vừa pha xong ấm trà mời bô' mẹ thì chị Hiện sang. Hai bên tay bắt mặt mừng, tuy là đã biết nhau nhưng Hả'ng vẫn phải giới thiệu: "Đây là bô' mẹ em, ông bà đang muốn nhờ chị tìm giúp cho một chỗ ở để ổn định cuộc sống. Và đây là cô Hiện người cùng phường, là người có nhiều kinh nghiệm giúp đỡ mọi người tìm nhà, tìm đất. Con đã có lời nhờ cô, cô Hiện cũng đã đi tìm, hôm nay bô' mẹ gặp cô để xem và bàn cụ thể." Hả'ng vừa nói xong, ông Giang nói ngay. Vừa nói ông vừa nhìn vào người môi giới với ánh mắt và lời lẽ khẩn khoản.

- Được cháu Hả'ng cho biết, vợ chồng tôi rất mừng. Gia đình đang bí chỗ ở, hiện đang phải đi ở nhờ, tuy mát tiền thuê nhưng không ổn định. Nay đang phải đi tìm để mua một chỗ, việc này gia đình lại chưa có kinh nghiệm nên muốn được cô giúp.

- Ông bà cần mua đất hay mua nhà, hay cả hai? Cần loại nhà như thế nào? Rộng bao nhiêu mét vuông? Cần mấy phòng? Có cần mặt tiền buôn bán không? Nhà hướng nào?

Ông bà Giang chưa kịp trả lời thì chị Hiện lại hỏi: “Ông tuổi gì, bà tuổi gì, ông bà cần chủ đất là người tuổi gì?... Trước những câu hỏi của người môi giới, ông bà Giang đưa mắt nhìn nhau cười, như vừa nhận ra điều gì rất lý thú. Ông Giang còn ngập ngừng chưa biết nên nói như thế nào thì bà nói ngay.

- Cảm ơn cô, đúng là người có nhiều kinh nghiệm và rất cẩn thận, nên cô đã nêu lên nhiều câu hỏi để biết yêu cầu của người mua nhà. Theo tôi, cô chỉ cần chú ý cho mấy điểm. *Một là:* Nhà tôi có 10 người gồm ba thế hệ nên phải có khoảng 100m² nhà, để có thể chia ra được từ năm đến sáu phòng. Mua đất hay mua nhà cũng phải đáp ứng được yêu cầu ấy. *Hai là:* Nhà chỉ có khoảng 100 cây vàng trở lại, chỉ mua trong phạm vi ấy, không muốn mua xong lại phải mang nợ. *Ba là:* Cần nhà tránh hướng tây, tuổi già chúng tôi rất sợ cái nóng mùa hè. Đây là ý kiến của tôi, còn ý kiến của ông cháu, ý kiến của ông cháu là ý kiến quyết định.

Ông Giang ngò i nghe ý kiến của bà, mắt ông như sáng lên. Ông nói:

- Tôi hoàn toàn nhất trí như ý kiến của bà cháu, tôi chỉ bổ sung một chi tiết nhỏ, chỗ ở rất cần phải có chỗ ra vào thuận lợi, nếu xe taxi ra vào được thì tốt, vì đối với người già chúng tôi phòng khi còn phải cấp cứu.

Bà nói xen vào:

- Ông chỉ được nói đại.

- Rồi đây bà xem, không trường hợp phải bê, phải công đây.
Hằng nói phụ họa:

- Bố con nói đúng đây.

Ngẫm nghĩ một lát, ông Giang như sực nhớ ra điều gì, ông lại nói:

- À quên, vừa rồi bà cháu nói nhà tôi có 10 người, tôi xin cái chính là 8 người. Nghe ông nói vậy bà Nhân vừa cười, vừa nói.

- Thế ông định có cho thằng Núi lấy vợ không? Lấy vợ rồi có cho nó đẻ không? Tôi tính 10 người là tính thiếu đây, phải 11 người kia, phải tính một vợ hai con mới hết tiêu chuẩn. Ông đi mua nhà mà như đi mua giầy, chọn sao vừa khít chân là được. Nghe đến đây cả nhà cười to làm cho ông đỏ mặt. Ông lại cười và nói như để xóa đi cái sơ suất của mình.

- Tôi chịu bà, chả thế mà Bác Hồ lại tặng cho phụ nữ các bà danh hiệu “ba đảm đang”, người đời gọi là tay hòm chìa khoá, là cơm áo gạo tiền.

Qua ý kiến trao đổi, cô Hiện hiểu được những yêu cầu cơ bản của ông bà trong việc mua đất và nhà. Cô rất mừng được thấy ông bà là người thật thà, thẳng thắn, đơn giản và rất tình nghĩa. Cô nghĩ thầm, những yêu cầu của ông bà rất phù hợp với mảnh đất mà cô đã tìm, đã ngắm. Cô nói:

- Việc mua nhà, mua đất là phải được xem, được thấy, vì “tai nghe không bằng mắt thấy”. Bây giờ cháu mời ông bà đi xem một mảnh đất 60m², có nhà cấp bốn, có mặt tiền tiếp giáp với một con đường có chiều ngang tám mét, xe cơ giới đi được, ngôi nhà quay hướng đông nam. Ông bà cứ đến xem, nếu ưng ta sẽ bàn về giá, bàn trực tiếp với chủ, cháu chỉ là người tham gia sao có lợi cho ông bà.

Sau khi có ý kiến của cô Hiện, ông bà thấy phải khởi vì mảnh đất ấy nếu đúng như vậy thì rất phù hợp với hoàn cảnh nhà mình. Ông bà đồng ý đi xem theo chỉ dẫn của cô Hiện. Trên đường đi, cô Hiện đi sát gần ông bà và dặn: “Riêng về giá, ông bà nên hỏi chủ nhưng đừng mặc cả ngay, về nhà ta bàn rồi trả lời sau để phòng bị hớ.”

Từ nhà Hả ng đến nhà cô Phường - chủ đất, chỉ khoảng một kilômét đường dài, thế mà phải đi mất 30 phút vì phải đi qua hai ngã tư, đường phố đông nghịt người phải chờ đợi nhiều, trên đường đi còn gặp một vụ tai nạn xe máy, do hai thanh niên đua nhau rồi đâm vào xe thứ ba làm cho một người bị thương nặng phải đưa đi bệnh viện cấp cứu, ba chiếc xe đều hỏng nặng. Nhìn cảnh ấy bà Nhân liên tưởng đến thằng Núi, bà sợ cho nó, vì có lần nó đeo bà về quê đã đâm vào một xe bò lúa trên đường, làm ngã cả hai mẹ con mà vẫn phải xin lỗi người ta. Ôi lũ trẻ ngày nay!

Bà còn đang bàng hoàng, thì hai chiếc xe máy đã dừng lại trước cửa một ngôi nhà cấp bốn, cạnh một con đường mang một cái tên rất đẹp “Đường Mơ”. Vì con đường này chạy qua một khu dân cư của xóm Mơ cũ. Vừa xuống xe, cô Hiện đã bấm chuông, bấm lần thứ nhất không có ai thưa, bấm lần thứ hai thì có người thưa, tiếng nói phát ra từ trên gác xếp của căn nhà:

- Ai hỏi có việc gì đấy? Cô Hiện lên tiếng:

- Tôi là Hiện đây, Hiện “đất” đây.

Người chủ nhà bước xuống cầu thang và mở cửa, một cô gái ăn mặc xộc xệch, đầu tóc chưa chải, tuổi đời chừng khoảng hơn bốn mươi nhưng da hơi xanh, giống như người thiếu ngủ. Mở cửa xong, nhìn thấy đoàn khách những bốn người, chủ nhà tỏ ra hơi lúng túng nhưng vẫn phải mời mọi người vào trong nhà. Gian nhà tầng

trệt có bày một bàn nước, trên bàn có một bộ tách chén trông rất bản, bụi phủ đầy mặt bàn chắc vì lâu ngày không có người lau quét. Có mấy chiếc ghế gỗ, mỗi cái mỗi nơi. Nhìn cảnh ấy cô Hiền cũng thấy ngượng thay, cô đành nhanh tay thu dọn giúp, thu dọn xong cô chủ nhà định đi đun nước mời khách, cô Hiền ngăn lại và nói:

- Thôi không phải đi đun nước đâu chị Phường ạ. Ta ngồi xuống đây bàn việc đi đã. Mọi người vừa ngồi xuống thì Hiền liền nói:

- Tôi xin giới thiệu với hai bác và em Hằng, đây là chị Phường, chủ ngôi nhà này; giới thiệu với chị Phường, đây là ông bà Giang, đây là cô Hằng con gái của ông bà. Ông Bà Giang có nhu cầu muốn mua một mảnh đất hoặc một ngôi nhà để tạo chỗ ở ổn định cho gia đình, tôi có giới thiệu qua về thửa đất và nhà cấp bốn mà chị muốn bán. Hôm nay ông bà muốn đến gặp chị và muốn được xem cụ thể.

Tiếp theo ý kiến của cô Hiền, ông Giang vừa nhìn chủ nhà vừa nói:

- Qua chị Hiền chúng tôi được biết chị có một mảnh đất và nhà cấp bốn trên đất muốn bán, gia đình tôi đang có nhu cầu, hôm nay chị Hiền đưa chúng tôi đến đây trước hết là thăm và biết gia đình, đồng thời muốn được chị cho xem và nghe ý kiến của chị.

- Vâng, tôi đang muốn bán mảnh đất và nhà cấp bốn này. Chị Phường nói.

Ông Giang hỏi tiếp:

- Chị cho biết diện tích đất, nhà cấp bốn và giấy tờ đã có.

- Ở đây có tất cả 60m², đất nhưng có hai loại, có 40m², là đất có sổ đỏ và 20m², chưa có sổ đỏ. Trong 60m², đất đều được phủ kín

nhà cấp bốn, ngoài ra còn có 48m², gác xép. Cả gác xép và tầng trệt đều ngăn làm hai, phía trước là chỗ ta đang ngồi có 20m², do gia đình sử dụng, phía sau có 40m², cũng có cổng đi phía sau dành để cho thuê. Vừa nói Phường vừa chỉ trỏ từng khu vực trong nhà.

- Ở phía sau có xem được không ạ? Ông Giang hỏi.

- Xem được nhưng phải đi vòng ra ngoài phố đi vào. Vừa nói, chị Phường vừa đưa ông bà Giang xem nốt diện tích phía sau. Xem xong ông Giang lại hỏi:

- Với nhà và đất như thế này chị lấy bao nhiêu tiền? Đất trong sổ đỏ là bao nhiêu? Đất chưa có sổ đỏ là bao nhiêu?

Phường nói rành rọt những thế mạnh của mảnh đất như là một nhân viên tiếp thị có tay nghề cao. Vừa nói Phường vừa nhìn ông bà Giang xem thái độ phản ứng thế nào.

- Đây là miếng đất tiếp giáp mặt đường, nó có những hai mặt đường, hai cổng - cổng phía trước, cổng phía sau, nếu cần ngăn ra làm hai căn hộ vẫn có lối đi riêng; là nơi gần bệnh viện, gần chợ, gần trường học rất thuận lợi cho cuộc sống gia đình, nhất là với các gia đình có các cụ già...

Ông Giang ngắt lời:

- Thế còn giấy tờ đất đã có những gì ạ?

- Mới có giấy chứng nhận quyền sử dụng đất hay còn gọi là sổ đỏ của 40m², còn 20m², chưa có sổ đỏ.

- Vì sao 20m², chưa có sổ đỏ?

- Vì 20m², này do gia đình tự san lấp.

- Đất san lấp là đất công phải không ạ?

- Vâng! Nguồn gốc nó là đất của nhà nước lưu không để làm hè phố, nhưng các gia đình ở đây thấy nhiều năm vẫn để không thể là họ san lấp, nhà này làm được nhà kia cũng làm, cả dãy phố đều làm. Mọi người nhìn nhau ái ngại, thấy vậy chị Phường nói ngay. Ông bà yên tâm, tuy là đất lán chiêm nhưng đã có nhiều gia đình họ có tiền dứt lốt nên họ đã được cấp sổ đỏ và họ đã xây được cả nhà cao tầng lên đất ấy, còn tôi không có tiền đành chịu. Tôi nghĩ họ làm được, ông bà cũng sẽ làm được.

- Vậy giá bán hiện nay như thế nào?

- Phải đúng 2 tỷ 400 triệu, tương đương với 134 cây vàng tôi mới bán. Đây là giá bán bình quân, không phân biệt đất ở trong hay ngoài sổ đỏ.

Nghe xong những thông tin về đặc điểm khu đất và nhà, được biết về giá, tuy vẫn còn có những băn khoăn nhưng ông Giang thấy có hi vọng, vì mảnh đất phù hợp với hoàn cảnh gia đình. Ông cũng muốn bàn cho ngã ngũ về giá nhưng lại nhớ lời dặn của cô Hiện là không nên vội vấp ngay, vì sợ hồ nên ông đành phải nói:

- Hôm nay vợ chồng tôi được đến thăm và nghe ý kiến của chị, chúng tôi xin phép để về bàn trong gia đình rồi tin lại với chị. Để việc mua bán có thể đạt kết quả sớm, tôi đề nghị chị xem lại thêm phần giá, tôi sợ hơi cao vì số đất ngoài sổ đỏ những 20m², đất ấy muốn sử dụng được cũng còn khó lắm và với hoàn cảnh gia đình nhà tôi số tiền mà chị nói là hơi quá sức.

Hiện đóng vai như người ở giữa làm môi giới, chị chậm rãi nói thêm:

- Chị Phường cần bán, ông bà Giang cần mua. Hôm nay ông bà Giang đã đến xem đất, xem nhà rồi, chị Phường cũng đã nói ý

kiến của mình rồi. Theo tôi hai bên đều phải thông cảm lẫn nhau, cần bàn trong gia đình để hai bên gặp nhau càng sớm càng tốt. Ông bà Giang và cô Hằng chia tay ra về trong niềm hi vọng hé mở.

Chị Hiện đến cạnh ông Giang nói nhỏ: “Ông bà về trước đi, tôi còn ở lại gặp thêm Phuong một chút.”

Ông bà Giang và cô Hằng về luôn nhà Hằng để cùng đàm đạo, Hằng vội pha ấm trà mời bố mẹ. Uống xong chén nước ông Giang nói ngay.

- Bây giờ mới đỡ khát.

- Vì sao ông lại từ chối lời mời nước của chị Phuong? bà Giang hỏi.

Ông vừa cười, vừa nói, nhưng cái cười chua chát.

- Vì bộ ấm chén nhà chị ấy bản quá, tôi có mó vào cái phích thấy phích không có nước, nếu nhận lời mời thì chờ đợi chị ấy đun nước đến bao giờ, đây là chưa nói đến liệu có chè hay không? Tôi có để ý quan sát nhưng chẳng thấy lọ chè đâu cả. Cô Hằng thấy bố nói vậy, cô cũng nói thêm:

- Không hiểu hoàn cảnh nhà chị ấy thế nào. Con cảm thấy chị ấy sống không được hạnh phúc, nhà cửa để bừa bộn, chồng con đi đâu cả, làm gì mà ngủ đến hơn 9h chưa dậy. Nếu hôm nay bố mẹ không đến không hiểu chị ấy ngủ đến bao giờ? Thấy hai bố con nói vậy, bà Nhân lên tiếng:

- Tôi hỏi bố con ông đi mua nhà hay đi điếu tra về hoàn cảnh nhà người ta mà bình luận mãi, cái đáng bàn là có mua không, mua giá bao nhiêu, bố con ông bàn đi xem nào?

Ông Giang lại vừa nói vừa cười.

- Bà tưởng ý kiến của bố con tôi là thừa chắ c. Đi mua nhà là phải tìm hiểu về gia cảnh nhà người ta, biết tính nết người ta thì việc mua bán mới thuận lợi được. Bà không thấy có người còn phải đi xem tuổi, xem ngày sinh tháng đẻ của chủ nhà để xem có hợp với mình không? Ta không cần làm như thế, nhưng cũng phải nắm được những điều cơ bản để còn định liệu.

Cuộc trao đổi trong gia đình ông Giang đang sôi nổi thì chị Hiện bước vào sân, cả nhà đều nhìn ra sân đón Hiện.

Cô Hằng nhanh nhẩu có lời chào:

- Mời chị Hiện vào uống nước. Ông Giang nhìn chị như có sự cảm phục về nhiệt tình và sự khôn ngoan của chị. Ông nói:

- Chị vất vả với gia đình tôi quá, cảm ơn tấm lòng của chị.

- Các bác không phải cảm ơn. Đây là lương tâm và trách nhiệm của cháu, cháu đã nhận giúp ai việc gì thì giúp hết mình.

Bây giờ hai bác và cô Hằng tính sao? Có điều gì còn băn khoăn không?

- Qua buổi đi xem hôm nay, tôi cũng như bà cháu và cháu Hằng đều thấy được thực tế, biết được ý kiến của chủ nhà. Nói chung mảnh đất ấy rất phù hợp với hoàn cảnh của gia đình tôi, nhưng vẫn còn một chút băn khoăn: Vậy 20m², ngoài sổ đỏ rồi đây nó sẽ ra sao, có xin được giấy tờ hợp pháp không? Nếu cũng phải đi đút lót như một số gia đình liệu có nên không? Có làm được không? Dù có được cấp có thẩm quyền cho mua nhưng có lâu dài được không? Nếu nhà nước cứ thu hồ i thì làm sao?

Qua nghe ý kiến băn khoăn của ông Giang, chị Hiện giải thích ngay:

- Số 20m², đất, đúng là đất lán chiếm không hợp pháp, nhưng gần đây nhà nước đã điều chỉnh quy hoạch rồi. Đây chỉ là con phố nhỏ nên chỉ để mặt hè có 5m chiều ngang thôi, không để 10m, như trước nữa nên 20m², ấy cũng nằm trong diện đất thổ cư. Sự điều chỉnh này đã thể hiện trên bản đồ quy hoạch chi tiết của phường. Bác thấy cần xem, mời bác lên phòng quy hoạch của phường họ sẽ cho xem.

- Thế cô đã xem chưa?

- Cháu đã xem rồi, làm công việc này phải xem bác ạ. Không nằm được quy hoạch thì không làm được, nói bừa cho xong việc là mang tội lại hỏng việc.

- Việc quy hoạch thế là rõ, tôi yên tâm. Bây giờ tôi muốn hỏi cô thêm một việc, nó không phải là đất, là nhà nhưng chúng tôi lại muốn biết đôi chút.

- Bác cứ hỏi, điều gì cháu biết được thì nói, không biết thì chịu hoặc tìm hiểu và trả lời bác sau.

- Tôi muốn biết đôi chút về hoàn cảnh của chủ nhà. Vì sao chị ấy phải bán nhà và bán để làm gì? Câu hỏi này hơi ngớ ngẩn và làm chị mất thì giờ.

- Bác không ngớ ngẩn đâu, bác là người mua bán khôn ngoan đấy. Thấy cô Hiền khen chồng, bà Nhân nhìn chồng cười, nhưng bà lại hơi đỏ mặt vì những lời phê bình ông hơi vội vơ rồi. Cô Hiền nói tiếp: "Về hoàn cảnh của chị Phường tôi không hiểu kỹ, chỉ biết đại thể thôi. Chị ấy vốn là con nhà tử tế, gia đình có nhiều người thành đạt, chị ấy cũng là người đã từng công tác ở một viện khoa học của bộ, chính vì thế mới có mảnh đất này, đây là đất do cơ quan phân cho chị ấy để làm chỗ ở. Còn việc ông hỏi vì sao chị ấy bán và

bán để làm gì. Điều này chỉ có chị ấy mới biết chính xác, còn dư luận từ bên ngoài thì cũng chỉ để tham khảo.

- Chị nể m và chị hiểu thế nào chị cứ cho biết, còn chính xác đến đâu không quan trọng.

- Khi biết tin chị ấy muốn bán mảnh đất và nhà cấp bốn mà ta vừa đến, tôi có chủ động đến xem, trên đường đi lại gặp được người bạn ở gần đây, tôi có hỏi xem vì sao họ bán. Cô bạn tôi có nói đôi chút về hoàn cảnh của chị ấy khổ lắm. Chị ấy đâu có hai người chồng, người chồng thứ nhất là bộ đội được hai đứa con đều là con trai, đứa lớn 20 tuổi, đứa bé 17 tuổi, nhưng anh chị đã ly hôn, cả hai đứa đều ở với chị ấy. Còn người chồng thứ hai, gọi là chồng nhưng không có cưới cheo gì. Anh ta là một sinh viên đến thuê nhà ở trọ, anh chị vui vẻ với nhau và cũng có một đứa con, cháu cũng là trai và mới 5 tuổi.

- Người chồng thứ hai có ở với chị ấy không? Ông Giang hỏi.

- Sau khi làm cho chị ta có chữa, anh chàng này đi biệt tăm, nghe đâu anh ta cũng đã ra trường và đi làm việc ở một cơ quan gần quê thì phải. Vì thế tháng cu chỉ có bố trong gia đình khai sinh thôi, không có bố nuôi dạy trên thực tế. Chắc vì có sự lằng nhằng ấy mà cơ quan cho về nghỉ theo chế độ một cục, nay không có lương lậu gì nên túng bấn nợ nần. Vì thế nên phải bán nhà để trả nợ rồi kiếm lấy một chỗ ở khiêm tốn hơn. Nói đến đây chị Hiền chợt nghĩ nên dừng ở đây, không nên đi sâu quá vào đời tư của người ta làm gì. Kể ra còn một số chuyện phức tạp khác, nhất là chuyện đại trai của chị ấy. Ngay buổi sáng nay lúc mình nán ở lại để gặp riêng chị ấy, lại gặp ngay anh chàng có tên là Tăng ở trên gác xép đang đi xuống. Trông thấy mình anh ta giật mình và nhanh nhẩu chào trước.

- Chị Hiện đến chơi hay có việc gì?
- Anh Tăng đến đây từ lúc nào mà bây giờ mới thấy.
- Tôi vừa mới đến.
- Anh đừng giấu tôi nhé, tôi không mách đâu.

Nét mặt của anh ta lúc này giống như một tên trộm bị bắt quả tang, nhưng cố trấn tĩnh để chào hỏi và cố tìm lời nói dối. Là người cùng phường, Hiện nghe dư luận anh chị tăng tị với nhau từ lâu, có lần vợ Tăng bắt được đã làm toáng lên, rồi sau đó chị ta còn đề nghị với Đảng ủy phường can thiệp. Chính vì thế mà Tăng bị kỷ luật cách chức phó bí thư Đảng ủy kiêm chủ tịch Hội đồng nhân dân phường. Đúng là chết nết không chừa, kỷ luật rồi mà vẫn còn dan díu với nhau. Rõ ràng sáng nay anh chị đang ngủ với nhau thì có khách, Phường phải xuống tiếp khách, còn anh ta cứ nằm trên gác xếp giờ mới xuống, không may lại gặp phải người quen. Biết không thể giấu được, anh ta phải mời Hiện ra một chỗ để nhận tội và hứa xin chừa, chỉ mong Hiện giữ kín cho. Biết Hiện đưa khách đến mua nhà, anh ta hứa: Hiện cứ yên tâm, anh sẽ góp ý với cô ấy ưu tiên bán cho khách của Hiện dù có thiệt một chút. Ngay sau đấy anh ta gặp riêng Phường, chắc là khuyên Phường làm theo ý kiến của anh ta. Cũng chính vì thế mà Phường đã có thái độ rất xởi lởi với mình. Phường nói nhỏ với Hiện:

- Chị về cứ nói với gia đình ông Giang nên mua mảnh đất này, tôi tiếc lắm nhưng vẫn phải bán. Tôi nói giá là như thế nhưng không lấy cả đâu, tôi sẽ bớt cho và có thêm quà cho chị. Hồi tưởng lại chuyện xảy ra, Hiện càng thấy cái phức tạp của mỗi con người, càng thấy thâm thía câu nói “yêu là khổ, yêu là chết ở trong lòng một ít...” nhưng người ta ai cũng cần đến nó, muốn có nó, chỉ có điều phải yêu như thế nào để có hạnh phúc. Nghĩ đến đây, Hiện

nhận ra mình đang phải trả lời ông Giang về hoàn cảnh của Phường. Hiện nói tiếp với ông: “Đại thể cháu nghe được hoàn cảnh của chị ấy là như thế, còn có chính xác không thì chưa biết, ông bà nên tìm hiểu thêm”.

- Chị cho nghe thế là tốt rồi, nghe để biết, để thông cảm cho nhau, có phải để làm gì đâu mà chính với xác. Mọi người nhìn nhau như có điều thương cho chị ấy, đúng là mỗi người một hoàn cảnh, một số phận.

Ông Giang nhìn mọi người và nói:

- Qua đi xem, đi nghe lại được chị Hiện cho biết thêm về hoàn cảnh của chị Phường, bây giờ ta bàn xem nên thế nào. Tôi muốn bà có ý kiến trước.

Bà Nhân nói với thái độ hồ hởi:

- Nhà ta đã đi xem nhiều nơi rồi, tôi thấy chỗ này là ưng hơn cả, rất phù hợp với hoàn cảnh gia đình mình, chỉ còn một băn khoăn là giá hơi cao vì không phải là đất hợp pháp cả, muốn sử dụng được 20m², kia phải tốn kém đất ấy, ta không lạ gì cái tệ tham nhũng hiện nay.

- Bà sợ gì, nhà nước đã điều chỉnh quy hoạch rồi, đất ấy đã bổ sung vào quỹ đất cho dân xây dựng rồi kia mà.

- Ông đừng nghĩ đơn giản thế. Lẽ ra nhà nước đã điều chỉnh quy hoạch hè đường rồi, thì phổ biến cho dân được phép xây dựng, còn phải làm giấy tờ gì thì hướng dẫn cho người ta làm. Nhưng đằng này lại không phổ biến, ai cần thì đi cửa sau mà xin và đã xin theo kiểu ấy thì phải có thủ tục “đầu tiên”, ai không xin phép mà cứ làm thì phạt, nộp phạt chưa đúng mức thì phá, phạt trong luật có giấy tờ

thì ít, nhưng phàn phật không có giấ y tờ phải gấ p nhiề u lâ n...
Đấ y hiện giờ là thế đấ y, ông có chịu được không?

- Tôi tin rô i sẽ khác.

- Ông đúng là chỉ biế t văn thơ, tâm hồ n vi vu mãi tận đâu, chẳng hiểu thiên hạ đang làm gì. Tôi nói thế thôi, còn việc mua cứ mua, dân làng làm sao ta làm vậy có đúng không cô Hiện.

- Bà nói quá phải, tình hình bây giờ phức tạp lắ m, những chuyện như bà nói bây giờ ở đâu chẳng có. Chính vì thế mà vừa rô i tôi phải ở lại để thuyế t phục chị á y giảm bớt giá cho ông bà. Chị á y nói sẽ giảm bớt cho ông bà, nhưng cứ để ông bà tính toán trước, trả giá trước, rô i chị á y có ý kiế n sau. Nói đế n đây cả nhà ai cũng tươi tỉnh hẳn lên. Chưa biế t kế t quả cuố i cùng như thế nào nhưng ai cũng thấ y chị Phườg cũng là con người biế t điề u, là người dễ mua dễ bán.

- Vậy bây giờ ông bà trả chị á y bao nhiêu? Chị Hiện hỏi.

- Việc này tôi lại nhường bà cháu nói trước.

Bà lại liề c nhìn ông và nói.

- Ông chỉ được cái khôn, đẩy cái khó cho người.

- Bà đừng nói oan cho tôi, đấ y là tôi tôn trọng phụ nữ đấ y. Hai ông bà nhìn nhau cười.

Cô Hắ ng cũng nói chêm vào: “Bô con thì khôn, mẹ thì giỏi, đúng là được cả đôi.”

Chị Hiện thấ y vui cũng nói thêm: “Còn cô Hắ ng thì khéo nịnh ông bà.” Cả nhà lại cười vang.

- Được, ông bắt tôi nói trước, thì tôi xin nói luôn: Theo tôi, trả chị ấy 2 tỷ 200 triệu, sở dĩ bớt 200 triệu vì có 20m², ngoài số đó, số này còn phải tôi kém lắm. Mặt khác mua nhà cấp bốn chẳng để làm gì, lại còn mất công phải dỡ đi mới xây dựng được.

Nghe bà nói vậy ông Giang nói ngay:

- Theo tôi nhà cấp bốn không dỡ đi, cứ sửa sang để ở tạm cũng được.

- Tôi chán với ông, người gì mà thật hơn đểm ấy. Mình phải nghĩ ra cách gì để giảm được đồng nào hay đồng ấy, còn mua được rồi để hay dỡ là do mình.

Ông Giang lại cười và nói “Tôi chịu bà.”

Từ nãy đến giờ nghe ý kiến của bố mẹ, Hằng thấy sự cân nhắc về giá là rất cẩn thận và chặt chẽ, cô xin phép được nói thêm: “Theo con việc dự kiến về giá phải nhờ chị Hiện thuyết phục giúp, ý kiến của chị nó khách quan hơn. Ngoài vấn đề giá cũng phải bàn về thủ tục khi hợp đồng, đi công chứng, thanh toán, giao nhà... trước mắt xem có phải đặt cọc không?”

Lúc này đã gần 12h trưa, nhìn ra ngoài sân đã thấy tròn bóng và bụng đã thấy có “kiến bò”, thế mà mọi người vẫn cứ trao đổi say sưa. Được chứng kiến một sự mua bán khẩn trương và cũng rất năng động của gia đình ông Giang, chị Hiện cũng thấy vui và cũng thấy công việc “làm mô i” của mình có nhiều hi vọng. Chị nói:

- Nghe ý kiến của ông bà và ý kiến của cô Hằng, tôi thấy có lý, có tình. Tôi sẽ cố thuyết phục chị Phương, nếu được chấp nhận thì tốt, giả thiết chị ấy không đồng ý, muốn đòi thêm một chút, ông bà phải tính đến, phải xem mô c cuối cùng của mình là đâu?

Còn thủ tục giấy tờ, đặt cọc cũng sẽ phải làm nhưng phải xong về giá cả đã, lúc đó ta bàn cũng không muộn.

- Thôi! Trăm sự nhờ cô, nếu công việc thành công, gia đình tôi sẽ ơn cô mãi.

- Ông bà nói thế làm gì, không có tôi giúp thì ông bà sẽ có người khác giúp, tôi giúp thì khi công việc xong ông bà trả công như đã thỏa thuận, ngoài ra ông bà thấy đáng thưởng thêm thì tùy tâm ông bà. Hiện ngần nghĩ một lát rồi nói thêm: “Ở đây có một vấn đề cũng phải nói trước với ông bà. Ông bà đã thỏa thuận mua 60m² đất và nhà cấp bốn với giá 2 tỷ 200 triệu đồng, đúng không ạ? Vậy nếu tôi tìm cách thuyết phục được chị Phường chấp nhận thấp hơn giá ấy thì số thấp hơn ấy là công của tôi và tôi được hưởng phải không ạ? Ông bà và cô Hằng thấy thế nào, có nhất trí không? Đương nhiên đây là việc khó và thường không xảy ra đâu nhưng vẫn phải nói trước.”

Ông bà Giang và cô Hằng cứ nhìn nhau và nhận ra sự khôn ngoan sành sỏi của chị Hiện, càng thấy nghệ thuật làm ăn phong phú thật. Sau giây phút ngỡ ngàng, ông Giang lại nháy mắt ra hiệu để bà phát biểu.

Bà Nhân nhìn ông, nhìn chị Hiện rồi nói:

- Điều chị Hiện nói rất hay, quả thực tôi cũng chưa nghĩ tới có tình huống ấy. Theo tôi nếu chị thuyết phục được người ta bán thấp hơn giá mà gia đình tôi đưa ra thì đó là công của chị, đương nhiên chị được hưởng. Tuy nhiên cũng phải thấy một điều, sở dĩ chị có cơ hội ấy là do có gia đình tôi đến mua, mặt khác cũng do gia đình tôi còn vụng mua, mua giá cao quá nên mới có cơ hội chị được hưởng. Nói như vậy để thấy chính gia đình tôi đã góp phần quan trọng để cùng với sự khôn khéo của chị mà có. Nói vậy để ta hiểu, còn

lễ thường tình ông cha ta có câu “Lộc bất tận hưởng” gia đình tôi không đòi hỏi, còn có được chị san sẻ cho ít lộc nào không là tùy chị.

- Vâng, tôi hiểu ý của bà, tôi mong được chia chút lộc cho gia đình ta. Mọi người cười vui vẻ. Trước khi chia tay ông Giang không quên nhắc chị Hiện tiến hành công việc khẩn trương và sớm cho biết kết quả. Chị Hiện nhận lời và hứa sẽ cố gắng.

*

**

Gia đình ông Giang vừa ăn cơm bữa tối xong, mọi người còn đang ngồi uống nước và xem chương trình vô tuyến nói về thị trường bất động sản. Trong chương trình có nói: Thị trường bất động sản của cả nước, nhất là ở đô thị đang sôi động, giá đất đang lên từng ngày. Nguyên nhân chính là do cung cầu, số người ở nông thôn kéo về thành phố làm ăn, học hành ngày càng đông, yêu cầu mua đất làm nhà ngày càng nhiều và còn do giới đầu cơ thổi giá lên để kiếm lời. Nghe được thông tin ấy cả nhà đều nóng ruột, không hiểu việc nhờ cô Hiện sẽ đến đâu? Nhân có những thông tin về thị trường, ông Giang đưa ra ý kiến để gia đình bàn thêm. Ông nói:

- Tình hình này ta phải dự phòng giá đất sẽ lên, ta phải tính khả năng chị Phường không chấp nhận giá ta nêu vừa rồi, vậy ta có trả thêm hay không và trả thêm bao nhiêu?

Bà Nhân cũng nói: Nếu mua được giá vừa rồi thì số tiền ta có là vừa hết, không còn tiền để làm nhà đâu, khéo lắm chỉ còn một chút để sửa cái nhà cấp bốn ở tạm. Nếu phải nâng giá thêm thì phải tính tiền lãi ở đâu, kéo lại phải đi vay trả lãi cao là chết.

Trong lúc gia đình đang cân nhắc và tìm biện pháp xử lý tình huống phức tạp, thì luật sư Tăng đã chủ động tìm đến chị Hiện để hỏi xem việc mua đất và nhà của ông bà Giang có còn tiếp tục

không? Mục đích của anh ta là muốn thể hiện nhiệt tình với công việc mà chị Hiện đang làm, cố gắng lập công, mong chị ấy bỏ qua câu chuyện “vui vẻ” hôm ở nhà Phường. Chị Hiện đang nẵm đọc tờ báo *Mua và Bán* thì có người bấm chuông gọi công. Chị vội gập tờ báo và đi ra xem ai gọi. Vừa mở cổng thì Tăng đã đơn đả: “Anh chào Hiện, hôm nay ngồ i rồi lại nghĩ đế n câu chuyện về` mua bán nhà của Hiện, anh tranh thủ sang thăm Hiện để biế t nhà và cũng muố n biế t xem công việc thế` nào, có câ n giúp gì anh xin giúp một tay.”

Hiện mời anh Tăng vào trong nhà. Vô n là người ghét những kẻ trăng hoa, ong bướm nên Hiện tỏ thái độ vừa phải, mặc dâ u Hiện thừa hiểu đây sẽ là người có khả năng giúp mình đấ c lực, để công việc thành công tốt đẹp. Hiện mời Tăng vào phòng khách rồ i pha nước mời Tăng, Tăng vừa nhấ p ly trà vừa có lời hỏi thăm.

- Gia đình nhà ta ở đây từ bao giờ hở em?
- Nhà tôi ở đây đã 15 năm có lẽ.
- Nhà mình hiện nay có mấ y người?
- Nhà tôi có bô n người, có hai vợ chồ ng và hai đứa con.
- Bác trai làm nghề` gì?
- Nhà tôi là công an, anh ấy ở cục cảnh sát chồ ng các tệ nạn xã hội.

Nói đế n đây như có điề u gì chạm đế n tậ t xấ u của Tăng, thái độ của anh không được tự nhiên. Tăng không hỏi chuyện gia đình nữa mà chuyển sang bàn việc đấ t cát của chị Hiện. Tăng nói:

- Công việc mua đấ t và nhà mà em định mua giúp ông Giang đế n đâu rồ i?

- Sau khi đi xem đất về, gia đình bên kia họ nhất trí mua, nhưng họ nói giá 2 tỷ 400 triệu đồng đất quá, họ chỉ trả có 2 tỷ 200 triệu, không rõ chị Phuong có bán không? Cách đây hai ngày tôi có gặp Phuong để trao đổi, Phuong chưa trả lời dứt khoát, bảo là còn hỏi ý kiến của ai đó. Vừa nói, Hiện vừa quan sát Tăng, nét mặt Tăng hiện lên như một người có quyền thế, Hiện nói đến đâu, Tăng cứ gật gật cái đầu tỏ ra như người đã biết mọi chuyện.

- Anh đã hứa với em rồi, anh sẽ có cách giúp em, hiện nay đã có người nhờ anh mua mảnh đất ấy với giá 2 tỷ 250 triệu đồng, nhưng anh sẽ bảo cô ấy bán cho em 2 tỷ 200 triệu.

- Liệu có thể xuống nữa được không anh? Hiện hỏi.

Biết rõ ý đồ của Hiện muốn kiếm thêm tí chút ngoài tiền dịch vụ. Tăng liền bảo:

- Thôi anh sẽ bảo lấy giá 2 tỷ 180 triệu nhưng vẫn bán vẫn ghi 2 tỷ 200 triệu, sau khi người mua trả đủ tiền thì sẽ đưa biểu lại em, coi như bên mua không biết gì, được chưa? Đến lúc này Hiện mới biết được cái tài biến hoá của Tăng. Đúng như người ta nói: Loại người “ong bướm” là loại người lắm sáng kiến nhất.

- Câu chuyện ngày càng rõ ràng, thân tình và cái mặc cảm ban đầu về thói xấu của Tăng bay đi đâu cả, thậm chí đôi lúc lại thấy thân tình. Thế mới biết cái hay của đồng tiền, nhiều lúc nó làm cho con người gần nhau thêm.

Công việc cần bàn đã được sáng rõ, Tăng thấy rất vui vì đã thể hiện được cái tài của mình, tạo được sự cảm phục của Hiện, điều ấy đảm bảo Hiện sẽ không bao giờ làm hại mình. Vấn đề còn lại là thực hiện sao cho tốt. Nghĩ vậy, Tăng xin phép ra về, Hiện tiễn Tăng ra cổng, hai người bắt tay thật chặt và Tăng hẹn hai ngày nữa sẽ có kết quả chính thức.

Hôm ấy về đến nhà, Tăng vội điện cho Phường.

- A lô, a lô... Phường đây à, anh có việc cần bàn với em.

- Đòi gì mà đòi lắm thế?

- Không phải chuyện ấy.

- Thế thì chuyện gì?

- Gặp nhau anh sẽ nói.

- Đúng 13h chiều nay anh đến nhé.

- Lúc nào em điện hãy đến.

- OK.

Chờ mãi đến 14h, rồi đến 14h30 cũng chẳng thấy Phường điện, Tăng đành bấm máy hỏi xem sao. Có tiếng Phường thưa máy, Tăng liền hỏi với giọng ngọt ngào.

- Phường đâu, em của anh đâu?

- Em đây, em đang bận tiếp khách, 30 phút nữa anh hãy đến.

Đúng 15h Tăng lái xe máy đi đến nhà Phường, đúng lúc ấy lại có một người đàn ông chừng 50 tuổi từ trong nhà Phường bước ra, vừa đi người đàn ông vừa quay trở lại như sợ có người theo dõi mình. Ngược lại khi trông thấy bóng người từ trong nhà Phường đi ra, Tăng cũng cho xe đi chậm lại vì không muốn ai đó lại trông thấy mình đến với Phường. Khi có tiếng xe máy đỗ ngoài cửa, Phường quay ra thấy Tăng liền nở nụ cười và đưa mắt tình tứ để đón Tăng, Tăng dắt vội xe vào nhà liền hỏi Phường.

- Có anh bạn nào vừa đi ra?

- Làm gì có ai?

- Anh vừa nhìn thấy anh ta ở trong nhà em đi ra. Phường biết không thể giấu được liền nói:

- Đây là ông anh họ đến cho em vay tiền để trả món nợ nóng trong khi chưa bán được nhà. Vừa nói Phường vừa đưa mắt quan sát Tăng, phát hiện ở Tăng có nét mặt khó chịu, chắc là anh chàng đang nổi máu ghen. Phường liền nói.

- Đừng suy bụng ta ra bụng người nhé, không mắt dâu đầu mà sợ. Vừa nói Phường vừa ra khép cánh cửa lại giống như bao lần có Tăng đến nhà. Khép cửa xong hai người ôm chầm lấy nhau, Tăng bảo Phường.

- Em cho anh xem có mắt dâu không?

- Anh cứ kiểm tra đi. Sau những tiếng cười như nấc nẻ, Phường nói với Tăng: Em là người chung thủy nhất đây.

- Chuyện nói mắt dâu cho vui thôi thôi, anh hoàn toàn tin em. Vừa nói Tăng vừa cười, vừa nghĩ thầm vì chung thủy nên mới có thằng Cò thứ ba và bao chuyện đàm tiếu khác; cũng giống như mình đã bao lần thề thốt với vợ, vẫn tật nào chúng ấy. Nếu chung thủy thì làm sao mình và cô ấy có những ngày như hôm nay...

Sau khi hai người đã qua khỏi “cơn điên”, Phường hỏi Tăng, anh định nói gì thì nói đi, hay chỉ vì nhớ có việc ấy? Anh có việc nghiêm túc đây, việc của em.

- Việc gì anh nói đi?

- Việc em định bán đất và nhà cho ai đó, người mà chị Hiện làm môi giới ấy đã đến đâu rồi?

- Cách đây vài ngày chị Hiện có gặp em nói là họ trả có 2 tỷ 200 triệu thôi, em chưa muố n bán, sợ rẻ.

- Em nên tính lại đi. Em không bán cứ đi vay mãi à, nợ bao giờ trả được lại còn phải trả lãi cho người ta nữa. Mặt khác đấ t của em có tới hơn 30% là đấ t chưa hợp pháp, biê t đâu sau này nhà nước lại thu hồ i thì mấ t toi, nê u có chạy được giấ y tờ hợp pháp cũng phải bỏ tiề n ra như mua đấ t một lâ n nữa. Em có làm được không? Cứ như anh thì anh không dám mua, anh vái cả nón.

- Bán rô i thì đi đâu? Trả nợ xong chỉ còn vài trăm triệu thì mua được cái gì? Phường hỏi.

- Em cứ bán đi, việc ở đâu em đừng lo quá đã có anh.

- Bằ ng cách nào? Hôm nay anh chưa nói với em được, nhưng em phải tin vào anh.

- Vậy ý anh là chấ p nhận bán 2 tỷ 200 triệu chứ gì?

- Hôm qua chị Hiện, người có công tìm khách cho em, chị â y kêu vấ t vả quá, nên ngoài tiề n dịch vụ như đã hứa, nay chị â y xin thêm 20 triệu, sau này câ n tìm nhà khác chị â y lại tìm giúp. Ăn tiêu về nhiề u, của cho là của gửi em lo gì. Anh sẽ có cách bắ t người mua nhà bù cho em khoản tiề n â y, thậm chí còn hơn, em có tin không? Nghe Tăng nói, Phường cứ nhìn thẳng vào mắ t Tăng như muố n dò tìm phép lạ của Tăng.

Xúc động trước sự nhiệt tình và cả tài ba của Tăng, Phường đò ng ý nhận bán với giá mà bên mua đưa ra, đò ng ý tặng cho Hiện 20 triệu đò ng, gọi là phát lộc cho đảng hoàng. Ngay khi thuyế t phục được Phường, Tăng đã điện ngay cho Hiện về sự đò ng ý của Phường và hẹn ngày hai bên gặp nhau bàn đặt cọc và tiế n tới làm hợp đò ng mua bán theo qui định. Nhận được điện của Tăng, chị Hiện nói lời

cảm ơn và nghĩ thâm trong bụng: Đúng là thuốc mê của ái tình, khi đã ngâ m rồi thì họ có thể bảo nhau làm gì cũng được...

II

Lúc này đã là 12h30, ông Giang vừa ngã lưng xuống giường thì có tiếng xe máy, ông nhìn ra sân thấy bóng một phụ nữ, ai như con Hả`ng, nó đi đâu hay có việc gì lại đến vào lúc này. Ông hỏi:

- Ai đây, như con Hả`ng phải không?

- Con đây, con là Hả`ng đây, bố` đã ngủ chưa, bố` mẹ có khỏe không?

- Bố` mẹ khỏe.

- Có việc quan trọng lắm bố` ạ, con điện nhưng máy nhà mình để kênh nên không ai nghe được. Chị Hiện vừa đến báo cho con là chuyện mua đất của bố` mẹ đã cơ bản xong. Họ đã đồng ý cái giá 2 tỷ 200 triệu đồng và hẹn đến sáng ngày thứ Bảy này đến nhà con trao đổi lần cuối, bố` mẹ đem luôn cho 20 triệu để đặt cọc.

Theo đúng lời dặn, sáng nay ngày thứ Bảy cuối tuần, ông Giang đến nhà cô con gái để gặp người bán nhà. Trên đường đi ông thấy người láng láng, phấn phấn. Ông ngồi trên chiếc xe máy do thằng Núi lái, ông bảo nó không cần đi nhanh, chỉ cốt đi cẩn thận. Ngồi sau xe, ông ôm chiếc cặp, trong đó có số tiền định đặt cọc. Vừa đi ông vừa nghĩ miên man bao điều, ông hình dung ra viễn cảnh chẳng bao lâu nữa ông sẽ có một ngôi nhà khang trang ba tầng ở thành phố này, thế là an cư để lập nghiệp. Cuộc đời gian truân vất vả của ông sẽ qua dần khi các con ông thành đạt, ông còn đang nghĩ tiếp thì thằng Núi dừng xe lại và bảo bố` xuống xe đi, ông giật mình thì ra đã đến cổng nhà con Hả`ng đây rồi.

- Chị Hả`ng có nhà không?

Thầy có tiếng gọi, anh Viên là chồng Hằng nhìn ra sân thầy ông Giang và Núi, Viên vội chào vui vẻ:

- Bố và cậu đã tới, mời bố và cậu vào trong nhà uống nước.

- Hôm nay con ở nhà? Ông Giang hỏi Viên.

- Hôm nay con phải nghỉ một buổi để có việc gì còn giúp bố. Ông Giang nghĩ thầm, được thằng con rể tháo vát, biết thương vợ, thương con và sống có tình... đúng là con Hằng có phúc. Hằng từ trong nhà đi ra.

- Con chào bố, Núi đưa bố ra bằng xe máy à?

Thầy chị hỏi vậy Núi nói vui:

- Hôm nay chiếc xe TOYOTA của em, em cho người ta mượn nên đành phải đưa bố đi bằng xe máy vậy. Cả nhà phá lên cười.

Thầy Núi nói vậy, Hằng nói ngay:

- Cậu phải có xe con là đúng quá, ôi đưa như cậu nó làm được đó thôi.

- Em sẽ làm được, chỉ có điều bao giờ nó đến và tất nhiên phải nhờ anh chị một tay. Nghe vậy Viên cũng góp thêm lời bàn.

- Theo anh, trước mắt phải giúp bố lo cho xong cái nhà đã, sau nhà là vợ, sau vợ mới là xe, phải không bố?

- Anh nói chí phải.

Giữa lúc bố con ông Giang đang chuyện trò vui vẻ thì chị Hiện và cô Phường đeo nhau đến. Vừa bước vào nhà cả Hiện và Phường đều cất tiếng chào:

- Cháu chào bác, chị chào các em.

Hã`ng cũng nhanh nhẩu đáp lại:

- Em chào hai chị, mời hai chị uống nước. Vừa mời nước, Hã`ng vừa giới thiệu: Đây là bố` em các chị biế`t rồ`i, còn đây là anh Viên, chồ`ng em, đây là Núi, em trai em.

- Từ lúc đê`n, Phường đê` ý quan sát ngôi nhà của Hã`ng, tuy là nhà câ`p bô`n như nhà mình nhưng ngăn nắ`p, sạch sẽ. Tường quét vôi pha màu vàng chanh, trên tường có treo má`y giấ`y khen lờ`ng khung kính, má`y tắ`m ảnh của gia đình và tờ lịch trông gọn gàng đẹ`p má`t. Chiế`c bàn nước đê` tiếp khách đượ` lau chùi sáng bóng, tắ`m kính trên mặt bàn không một hạt bụi, bộ á`m chén bắ`ng sứ Hải Dương trông cũng rắ`t xinh xắ`n; trên mặt bàn còn có một lọ hoa, có cắ`m má`y bông cúc vàng tỏa mùi hương man mát, làm cho không khí buổi gặp nhau vừa thân tình, vừa á`m áp. Càng ngắ`m cảnh nhà của Hã`ng, Phường thắ`y như chạnh lòng, nghĩ lại buổi tiế`p ông bà Giang đê`n xem nhà mà xắ`u hổ. Cô thắ`m ước, bao giờ mình có đượ` cuộc số`ng như Hã`ng.

Vừa uố`ng trà, Hiện vừa hỏi:

- Bác Giang và anh Núi đê`n lâu chưa?

- Tôi và cháu mới đê`n đượ` một lúc.

Chị Hiện nói tiế`p:

- Việc ông bà nhờ cháu như vậy là xong, hôm nay mời ông bà và chị Phường đê`n đây ta bàn khâu cuố`i cùng là việc đặt cọc và làm hợp đờ`ng chính thức. Bây giờ đê` chị Phường nói yêu câ`u của mình.

Phường nhìn ông Giang và mọi người với ánh má`t thân tình, với giọng nói xúc động như có vẻ nuố`i tiế`c, nhưng cũng rắ`t rành mạch

của một người biế t tính toán, biế t nguyên tắ c mua bán. Phường nói:

- Thực ra tôi chấ p nhận bán cho ông bà giá â y là quá tiế c, nhưng vì việc câ n bán vẫn phải bán. Để công việc sớm kắ t thúc, tôi đề nghị ông bà đặt cọc cho 20 triệu để làm niê m tin cho cả hai bên. Sau khi trao tiế n đặt cọc nế u ông không mua nữa là má t, nế u vẫn mua thì khi thanh toán chính thức sẽ trừ vào giá mua. Ngược lại về phía tôi, nế u không bán nữa sẽ phải hô i lại tiế n đặt cọc và chịu phạt bằ ng số tiế n đã nhận. Sau khi đặt cọc xong, hai bên sẽ làm hợp đờ ng chính thức, mỗi bên có quyề n dự thảo một bản, bản nào hay thì ta lấ y. Ông và các em xem như thế có đượ c không?

Nghe Phường nói xong, ông Giang nói ngay:

- Tôi đờ ng ý và chấ p nhận yêu câ u của chị Phường, hôm nay tôi tạm trao cho chị 20 triệu đờ ng đặt cọc. Anh Viên thảo giúp cho giấ y biên nhận và giao kèo giữa hai bên. Viên đứng dậy lấ y giấ y bút và thảo vắn bản như nội dung hai bên đã bàn, khi viế t đế n trách nhiệm của các bên, Viên đề nghị ghi: Nế u bên mua bỏ cuộc thì má t số tiế n đã đặt cọc, nhưng bên bán nhận tiế n rồi không bán nữa phải phạt gấ p mười lầ n số đã nhận. Đề phòng có một người nào đó đế n trả thêm tiế n, thấ y có lợi vẫn cứ bán thì sao? Với lý lẽ â y, chị Phường cũng đờ ng ý ghi như vậy, sau đó ông Giang và chị Phường đã ký vào vắn bản, chị Hiện là người ký làm chứng. Ông Giang đã trao tiế n và yêu câ u chị Phường kiểm lại đề phòng sai sót. Sau khi trao tiế n đặt cọc, hai bên đã thớ ng nhấ t thứ Bảy tuầ n sau làm hợp đờ ng và thanh toán.

Làm xong công việc ai cũng thấ y phầ n khởi, vui vẻ. Vợ chờ ng cô Hằ ng có nhấ y mời bớ và mọi người ăn cơm, nhưng chị Hiện và cô Phường cố tình từ chớ i vì có việc đờ ng bận.

Sau khi tiễn khách ra về, mấy bố con ông Giang ở lại vừa ăn cơm vừa đàm đạo thêm về công việc. Ông Giang nói:

- Hôm nay bố chấ m cho anh Viên được 10 điểm trong việc dự thảo cam kế t thực hiện đặt cọc, anh làm chặt thê , bắ t phạt gắ p mười lầ n thì làm sao ai dám phá bản cam kế t. Cả nhà đê u cười vui, thể hiện sự đôn g tình với lời khen của ông.

Sau khi có lời khen Viên, ông Giang nói luôn:

- Bô giao tiế p cho anh Viên chuẩn bị bản dự thảo hợp đôn g mua bán đấ y nhê.

Mặc dầ u đây là việc anh chưa từng làm, nhưng bô vợ đã giao thì anh không thể từ chớ i. Sau khi nhận nhiệm vụ, Viên đã ra hiệu sách gầ n nhà mua quyển sách nói về luật đấ t đai, xem có điê u gì cần thiế t phải đưa vào hợp đôn g không. Đúng sáng ngày thứ Bảy, hai gia đình lại gặp nhau tại nhà chị Phường để ký hợp đôn g chính thức. Khác với lầ n trước, hôm nay chị Phường đã chuẩn bị chu đáo hơn, nhà cửa được quét dọn sạch sẽ, trà nước chu đáo.

Trước khi bàn hợp đôn g, chị Hiện ngạc nhiên vì thấ y có cả Tăng đê n dự. Chị Hiện hỏi nhỏ Phường:

- Ai mời Tăng và Tăng đê n với tư cách gì.

- Anh â y là luật sư, em mời anh â y đê n dự và có thể giúp đỡ thêm về vấ n bản hợp đôn g cho chuẩn xác.

- Tăng là luật sư từ bao giờ? Chị Hiện hỏi Phường.

- Anh â y học luật từ ngày làm công an cứu hỏa đấ y. Bây giờ thỉnh thoảng vẫn đi giúp đỡ người này, người kia về đôn từ, kiện cáo để kiế m thêm, có vụ kiế m được cả chục triệu đôn g.

- Cô đã thấy vụ nào chưa hay chỉ nghe anh ấy nói?

- Chính em đã nhờ anh ấy bày mưu mà em giữ được chỗ đất và nhà để bán hôm nay, lẽ ra khi ly hôn phải chia đôi đất.

Nghe Phường nói vậy, Hiện có băn khoăn nhưng không biết làm cách nào vì đây là việc của hai gia đình, để họ tự định liệu, biết đâu nhờ có anh ta giúp công việc lại thuận lợi hơn.

Trong khi uống nước, ông Giang vừa quan sát lại căn nhà vừa hỏi thăm gia đình cô Phường. Ông nói:

- Hôm nay lại có dịp đến thăm gia đình và bàn công việc với gia đình ta. Khí không phải, gia đình ta hiện có mấy người hờ cô.

- Nhà cháu có多少人, có cháu và ba đứa con.

- Thế bác trai nhà ta đâu?

- Nhà cháu đã chết rồi. Vừa nói Phường vừa nhìn luật sư Thăng và nhìn chị Hiện, ý muốn nói mong các người thông cảm, đành phải nói dối vậy.

- Các cháu nhà chị đã lớn chưa?

- Tôi có ba cháu đều là con trai, đứa lớn nhất 20 tuổi, đứa thứ hai 17 tuổi, còn đứa thứ ba mới 5 tuổi.

Nghe đứa thứ ba cách đứa thứ hai những 12 tuổi, ông Giang hỏi vui:

- Đứa thứ ba, để nó chắc là vào lúc cô hồi xuân hoặc là bố nó đi xa lâu ngày tạt về chớp nhoáng phải không cô? Trước đây cánh bộ đội chúng tôi hay có những tình huống như thế? Mọi người đều

cười và nhìn Phường, mặt Phường hơi đỏ nhưng cô im lặng không trả lời, chắ c vì khó nói.

Sau ít phút chuyện trò xã giao, Phường đã chủ động có lời đề` nghị ông Giang và mọi người cho bàn công việc. Mở đầ u Phường nói:

- Hôm nay hai gia đình ta bàn nội dung ký hợp đờ ng và thanh toán, dự bàn hôm nay gia đình tôi có tôi và cháu Ngang, con lớn của tôi, cháu đã ở tuổi 20 đé n đây để cùng ký hợp đờ ng, Phường vừa nói vừa chỉ tay vào một thanh niên mặc áo kiểu chim cò, có bộ tóc màu vàng ngô` i ở phía trong. Ngoài ra, tôi có mời anh Tăng là một luật sư và là chỗ quen biế t đé n tham dự và giúp đỡ cho hai gia đình về` mặt văn bản. Mọi người đé u đưa mắ t nhìn Tăng. Thấ y gương mặt sáng sủa và phong cách đàng hoàng, ông Giang nghĩ: Cô Phường này đúng là một con người cẩn thận và biế t làm ăn, nên mới nhờ cả luật sư giúp việc. Cô Phường nói tiế p:

- Bây giờ cháu đề` nghị bên ông Giang đưa ra bản dự thảo hợp đờ ng trước, sau đó là nghe bản thảo hợp đờ ng của luật sư, rô` i ta bàn phải không ông Giang? Ông Giang bảo Viên chuẩn bị trình bày, nhưng Viên khiêm tồ n đề` nghị anh luật sư trình bày trước, dù sao đây cũng là nghề` của anh á y. Ông Giang và mọi người đờ ng ý với đề` nghị của Viên.

Được sự nhấ t trí của mọi người để luật sư trình bày trước, Tăng thêm phầ n tự tin và có cả một chút tự hào vì đã được tin cậy. Tăng nhìn mọi người một lượt, rô` i giơ cao bản hợp đờ ng lên ngang ngực để trình bày. Bản dự thảo được viế t nắ n nót, cẩn thận và được bố` cục theo đúng nội dung văn bản pháp lý.

Nghe xong bản dự thảo hợp đờ ng, ai cũng thấ y khú c triế t, rành mạch như không có điề u gì còn phải bàn, tuy nhiên chị Hiện vẫn đề` nghị được nghe thêm bản dự thảo của anh Viên. Viên còn đang ngập

ngừng, ông Giang nhìn Viên biế t ý Viên không muố n trình bày nữa, chắ c vì văn phong không lưu loát bắ ng... Ông Giang đề` nghị thôi không câ`n đọc bản thảo của Viên nữa mà yêu câ`u Viên xem có bổ sung gì thì phát biểu. Viên đề` nghị Luật sư Tăng cho xem lại bản thảo, Viên ngô`i đọc lại thắ y bản thảo đã đề` cập đế`n tá t cả những gì mà Viên đã chuẩn bị, thậm chí có những điể m mà Viên chưa nghĩ tới. Nhưng đọc đế`n lâ`n thứ hai thì Viên phát hiện và đề` nghị bổ sung thêm hai điể m là: Trong hợp đờ`ng chỉ ghi mua bán 40m<sup>2</sup>, trong sổ đờ` mà không nói đế`n 20m<sup>2</sup>, ngoài sổ đờ`. Điể m thứ hai là: Trong hợp đờ`ng chỉ ghi mua đấ t, không ghi có nhà câ`p bớ n trên đấ t. Khi nêu hai điể m còn thiế u đó, Khanh liề`n giải thích:

- Đây là bản hợp đờ`ng mua bán phải qua công chứng nhà nước xác nhận, theo qui định của pháp luật chỉ đấ t có trong sổ đờ` mới được mua bán và chỉ đấ t đó mới được công chứng, vì vậy không đưa đấ t ngoài sổ đờ` vào hợp đờ`ng. Còn nhà câ`p bớ n trên đấ t là sự đương nhiên, bán đấ t là bán cả nhà nên cũng không câ`n đưa vào. Viên và ông Giang không yên tâm về` sự giải thích của luật sư, đề` nghị cứ phải bổ sung vào hợp đờ`ng, nế`u không phải làm thêm hợp đờ`ng phụ, phải tính giá của 20m<sup>2</sup>, đấ t ngoài sổ đờ` và giá của nhà câ`p bớ n riêng.

Trước lý lẽ hợp tình, hợp lý của Viên và sự nhắ t trí của ông Giang, luật sư và mọi người đã đờ`ng ý phải bổ sung vào hợp đờ`ng. Sau khi chỉnh sửa xong, sao chép thành ba bản để đại diện hai gia đình ký. Chị Hiện cũng là người được mời ký làm chứng. Ký xong, hai bên đờ`ng ý giao nhận ngay tiề`n tại ngân hàng Công thương trên đườ ng Hoàng Quố c Việ t và hẹn nhau ngay ngày hôm sau đi làm công chứng, phá`n đầ u sau một tuầ n làm xong toàn bộ giấ y tờ chuyên nhượng.

Buổi chiề`u hôm á`y, trời đờ` cơn mưa bắ t chợt nhưng mưa rắ t to, nhiề`u đoạn đườ ng bị ngập. Ông Giang điện cho Phường nên lui

việc trả tiền nhà đã t đến ngày hôm sau, nhưng Phường không nghe và nói: Hôm nay là ngày tốt nhất trong tháng, ông cố giúp cháu và cũng là ngày may mắn của cả bên mua đây. Nghe Phường nói vậy, ông Giang đành động viên và giao nhiệm vụ cho Viên là con rể và cô Mây con gái đi giao tiền tại ngân hàng. Đúng 15h hai bên gặp nhau giao nhận 2 tỷ đồng, còn 200 triệu khi nào làm xong giấy tờ chuyển nhượng thì giao nốt. Giao tiền xong, Cô Mây và Viên yêu cầu chị Phường đưa sổ đỏ, Phường thanh minh:

- Sổ tôi bỏ quên ở nhà, cháu Ngang cầm chìa khoá nhưng lại đi vắng không lấy được, anh chị cứ yên tâm đi, tôi hứa sẽ làm xong mọi giấy tờ trong một tuần kia mà. Viên và Mây đành vờ, chắc ngày mai cô ấy sẽ mang đi để còn làm công chứng. Khi về đến nhà, Viên và Mây đã đưa lại giấy biên nhận tiền của Phường cho bố, coi như hoàn thành nhiệm vụ. Ông Giang khen:

- Các con làm tốt lắm. Khen xong ông nhìn nét mặt của Viên và Mây không thấy vui, ông hỏi có điều gì? Mây phải nói thật.

- Hôm nay giao tiền xong, chúng con đòi chị ấy trao cho mình sổ đỏ, chị ấy trả lời: Vì thằng con trai cầm chìa khoá đi vắng nên không mang sổ đi được, chị ấy còn nói: Chị ấy hứa trong một tuần sẽ làm xong mọi giấy tờ?

Nghe vậy, ông Giang liền nói:

- Trông chị ta không đến nỗi nào, lẽ nào chị ấy lại lừa bố con ta, thôi cứ bình tĩnh xem sao.

*

**

Giữa lúc bố con ông Giang đang bàn định, thì tại nhà Phường, Tăng đã nằm chờ sẵn. Phường vừa bước chân vào nhà với nét mặt

rất vui, Tăng đã chạy ra ôm chầm lấy Phường và đoán được mọi chuyện diễn ra đều theo ý của họ.

Sau giây lát hời hợt và hai người ôm nhau, Phường bảo Tăng: Buông em ra để em nói cho mà nghe.

- Thế nào em nói đi? Tăng giục.

- Hai đứa nó trúng kế của em rồi anh ạ. Vừa vào đến ngân hàng em bảo chúng nó đưa tiền và bảo ngân hàng để tiền ngay, để em xong em ký biên nhận. Ngân hàng giao ngay cho em quyển sổ tiết kiệm, sau đó chúng nó mới đòi sổ đỏ, em phải nói như ý của anh, chúng nó nửa tin nửa ngờ nhưng đành chịu và ra về...

- Giỏi, giỏi. Hai người lại ôm nhau.

Từ hôm ký hợp đồng và giao tiền cho con Phường đến hôm nay đã được mười ngày rồi mà vẫn chưa làm được công chứng. Ông Giang sốt ruột, cứ đi ra rồi lại đi vào, đứng lên rồi lại ngồi xuống. Ông đang nằm đọc tờ báo *An ninh thủ đô*, trong đó có bài “Một vụ lừa đảo chiếm đoạt gần 5 tỷ đồng trong việc mua bán bất động sản”. Bài báo đã nói lên thủ đoạn của kẻ lừa đảo là dùng một mảnh đất nhưng bán cho nhiều người cùng trong một thời gian, dùng giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của người khác để thế chấp vay tiền ở nhiều nơi... Ông đang suy nghĩ và liên hệ với việc mua bán của nhà mình, ông cảm thấy như có điều gì chẳng lành. Vì sao đã hơn một tuần lễ nay con Phường vẫn không đi làm công chứng, vì sao nó không cho mình biết vì lý do gì, thậm chí còn cố ý lánh mặt... Có tiếng xe máy ở ngoài cổng đi vào, ông buông tờ báo nhìn ra cổng xem có ai vào, thì ra cái Mây. Mây vừa dắt xe vào sân vừa hót hải nói trong hơi thở mệt nhọc.

- Bố ơi, tìm thầy con Phường rồi bố ạ.

- Nó ở đâu?

- Con đến gần nhà nó thì gặp được bà Hạnh ở sát nhà nó, bà ấy mách nó hay đến nhà con Tuyết bạn nó, là đưa chuyên đi lừa đảo và cả làm điếm. Con hỏi thăm tìm đến nhà con Tuyết thì thấy nó đang đứng với con Tuyết ở sân, chúng nó không nhìn thấy con và con quay xe đi về đây.

- Bây giờ làm thế nào? Ông Giang hỏi.

- Bây giờ chỉ còn cách báo công an bắt giúp rồi hỏi nó xem sao.

- Không bắt được, vì mình chưa có đơn tố cáo, chưa có cơ sở để bắt nó. Chỉ có cách phải có một vài người đến tiếp cận hỏi nó xem công việc ra sao. Nếu cần thì ốp nó lên Ủy ban Nhân dân phường, đề nghị giải quyết.

Thực hiện ý kiến của ông Giang, Mây phải điện cho cả cậu Núi và vợ chồng cô Hằng cùng về để săn lùng con Phường. Khoảng một giờ sau mọi người có mặt đông đủ. Khi đến nhà Tuyết thì Phường không còn ở đây, Tuyết nói là nhiều ngày nay Phường không đến đây. Đúng là một lũ ma quỷ. Trước tình hình đó mọi người lại bàn nhau quay về mai phục tại nhà Phường. Rất may, khoảng 12h30 Phường đi từ một ngõ hẻm về nhà, Phường vừa bước vào trong nhà thì cả bốn chị em xông vào gióng như những người đi chịt tổ ong. Phường bị bất ngờ, có hoảng hốt một chút song lại trấn tĩnh ngay, Phường nói:

- Các anh chị đi đâu hay có việc gì mà kéo vào đông thế này?

- Chị đừng có giả vờ, chúng tôi đi đâu hay vào đây có việc gì thì chị thừa hiểu. Sao mấy ngày nay chị không đi làm công chúng và làm các thủ tục như chị đã hứa?

- Mấy ngày nay tôi vẫn đi làm đấy chứ, nhưng họ nói là giấy tờ chưa hợp lệ.

- Tại sao không hợp lệ? Viên hỏi với giọng gay gắt.

- Vì trong sổ đỏ có cả tên chồng tôi, nhưng trong hợp đồng chuyển nhượng lại không có chữ ký của anh ấy.

- Có lẽ chị nói chồng chị chết rồi kia mà? Mây hỏi.

- Tôi ghét người ta tôi nói thế thôi.

- Chồng chị bây giờ ở đâu? Mây lại hỏi.

- Tôi không biết người ta đang ở đâu? Tôi đang hỏi mấy người bạn cũ của anh ấy để xem anh ấy ở đâu.

Trước tình hình ấy mấy anh em nhìn nhau, chẳng biết lý do họ nêu lên là đúng hay là sai, đành phải ra về. Trước khi về, Viên hỏi Phường:

- Chị hứa với chúng tôi bao giờ tìm được anh ấy.

- Tôi chỉ có thể hứa sẽ tích cực đi tìm, thậm chí bỏ việc để đi tìm nhưng bao giờ tìm thấy thì không dám hứa. Nghe vậy Núi nổi khùng, chị đừng có lừa dối bố con tôi là không xong đâu. Tôi yêu cầu chị cho tôi biết số điện thoại của chị và cứ ba ngày phải tin cho chúng tôi về kết quả công việc.

Trước khi ra về, Núi lại nhắc lại một lần nữa:

- Chị không tử tế với chúng tôi thì không xong đâu. Mọi người đều nhìn thẳng vào mặt Phường với ánh mắt tức giận.

Ông bà Giang thấy các con về, đứa nào cũng có bộ mặt giận dữ, thấy vậy ông Giang liền hỏi.

- Thế nào có gặp được nó không? Có giải quyết được gì không?

Dừng xe xong, mấy chị em vào trong nhà kể lại đầu đuôi câu chuyện với ông bà. Ông Giang rất bức, nhưng ông khuyên các con bình tĩnh, đến lúc này là phải giải quyết bằng pháp luật, trên cơ sở pháp luật. Ông hỏi các con:

- Nghe con Phường nói vậy, các anh, các chị thấy nó nói dối hay nói thật?

Câu hỏi của ông thật đơn giản nhưng không ai trả lời được. Mấy anh chị lại nhìn nhau. Thấy vậy Núi vừa nhìn vào anh Viên vừa nói:

- Thế nào anh Viên, nhà thông thái nói đi. Vừa qua anh đã vác cả quyển luật dắt đai về nghiên ngẫm mấy ngày mà không trả lời được, thế thì bọn em trả lời làm sao được.

Ông Giang vừa bức mình, vừa buồn cười. Ông trầm nghĩ: Thế mới biết cuộc sống phức tạp, có nhiều việc thật không ngờ tới, lúc này mới biết ai khôn, ai dại.

- Bây giờ tôi hỏi các anh, các chị nên làm thế nào? Nếu nó không tìm thấy chỗ nó để ký văn bản.

Viên thấy như có gì ân hận vì mình chưa làm tròn trách nhiệm. Viên ngẫm nghĩ một lát rồi nói:

- Trước hết con đề nghị bố cứ giao cho chúng con đến các cơ quan pháp luật hoặc hỏi trên báo để làm rõ những ai là người phải ký vào giấy chuyển nhượng dắt đai. Vợ chồng phải ký nhưng là vợ chồng thế nào? Vợ chồng đang ăn ở với nhau hay cả vợ chồng đã ly hôn? Người cần đến hỏi, trước hết là luật sư Tăng - người biết rõ về việc này.

Theo sự phân công: Viên tìm gặp luật sư Tăng, Mây đi gặp văn phòng luật sư Sông Đà, Núi thì viết bài hỏi báo *Pháp luật và đời sống*. Ngày hôm sau mỗi người đi một ngả.

Viên đến nhà chị Hiện để hỏi xem chị ấy có biết nhà của luật sư Tăng không? Đến cổng nhà, Viên gọi: “Chị Hiện có nhà không ạ?” Nghe thấy tiếng gọi và tiếng chuông đổ, chị Hiện cất tiếng hỏi lại.

- Ai hỏi có việc gì đấy ạ? Chị vội ra mở cổng và mời Viên vào nhà.
- Em đến chơi hay có việc gì?
- Em đến để thăm chị, để biết nhà chị và muốn hỏi chị một việc.

Nhìn gương mặt của Viên có vẻ mệt mỏi và lo lắng, Hiện hỏi: “Em định hỏi chị có việc gì nói xem nào?”

Viên kể lại diễn biến của sự việc và ý định muốn gặp luật sư Tăng để hỏi về mặt khác khi đi làm công chứng như Phụng nói. Nghe được câu chuyện như vậy, chị Hiện giật mình, vì sao lại có chuyện ấy. Chồng nó đã ly hôn từ nhiều năm nay, làm gì còn có trách nhiệm ký cấp vào đây. Chị giải thích cho Viên những điều chị hiểu, vì chị làm nghề môi giới đất đai có điều luật nào chị không biết, có qui định nào chị không hiểu.

Tìm được nhà Tăng thì gia đình cho biết Tăng không có nhà, có việc đi miền Nam phải hai tuần nữa mới về, Viên đành phải ra về. Về gần đến nhà Viên gặp chị Mây cũng vừa ở văn phòng luật sư Sông Đà về, vừa gặp nhau Mây đã nói: “Con Phụng nói vậy, làm gì có chuyện chồng đã ly hôn còn có quyền ký giấy. Như vậy là đã rõ, nó là con lừa đảo”.

Sau khi nghe Viên và Mây nói lại lời giải thích của chị Hiện và của văn phòng luật sư Sông Đà, mọi người mới hiểu việc mua bán đất đai đúng là phải có chữ ký của cả hai vợ chồng, nhưng là vợ chồng còn ở với nhau chứ không phải là vợ chồng đã ly hôn. Ông Giang quyết định thôi không chờ bài báo trả lời thư hỏi của thằng Núi nữa, ngay bây giờ anh Viên phải viết ngay cho bố bản trình báo về hành vi lừa đảo của Phường và đề nghị Ủy ban Nhân dân phường Tân Ngãi là nơi Phường đang cư trú giải quyết.

Viên ngò�i cặm cụi viết đơn, ông Giang đứng ngò�i không yên, cứ đi đi lại lại. Thỉnh thoảng ông lại nhìn Viên ngò�i viết, làm cho Viên hồ¬i hộp nghĩ không ra, có chỗ viết rồi lại xoá, xoá rồi lại viết, lại xoá, lại viết... Cuối cùng, anh cũng viết xong, ông Giang chỉ phải bổ sung mấy ý để UBND phường hiểu rõ sự bức xúc trước hoàn cảnh nhà mình, là gia đình có công với cách mạng, ông là một cán bộ qua hai cuộc kháng chiến có nhiều công lao...

Đơn viết xong, nhưng phải chờ ba ngày nữa Ủy ban Nhân dân phường mới làm việc, vì phải qua một ngày nghỉ lễ và hai ngày nghỉ tuần. Chờ ba ngày mà ông bà Giang cảm thấy như chờ cả tháng, ông không còn muốn đi đâu cả, thỉnh thoảng lại ngò�i bàn với bà nhưng cũng chẳng thêm được kế sách gì. Sáng ngày thứ hai, ông Giang dậy từ sớm, ông gọi thằng Núi cùng dậy chuẩn bị đưa ông lên gặp chủ tịch Ủy ban Nhân dân phường. Bà lo cho hai bố con ăn sáng, ông ăn không thấy ngon nhưng vẫn cố phải ăn vì còn phải đi. Ăn xong, ông mặc bộ quân áo sĩ quan ngày xưa nhưng vẫn còn mới, giống như những ngày ông đi họp hội cựu chiến binh trên quận, trên thành phố. Trên đường đi ông đang tưởng tượng chủ tịch phường chắc sẽ đón tiếp ông niềm nở và có những quyết định nhanh chóng giúp gia đình ông. Đến Ủy ban Nhân dân phường gặp người bảo vệ gác cổng, anh ấy yêu cầu mọi người xuống xe và gửi

xe vào nơi qui định, sau đó anh ta lại chỉ cho ông vào phòng chờ. Gã n một tiế ng đô ng hô sau mới có người vào hỏi.

- Ông câ n gặp ai và có việc gì?

- Tôi xin gặp ông chủ tịch.

- Chủ tịch hôm nay phải tiế p câ p trên không gặp được, ngày mai mời ông đế n. Ông Giang định đứng lên ra về thì Núi nói nhỏ với ông.

- Con nghĩ, có lẽ bố cứ gửi lại cái đơn ở đây để chủ tịch xem trước, ngày mai bố gặp sau. Thấ y Núi nói phải, ông liề n đi vào phòng văn thư để gửi đơn, cô gái ngồ i nhận đơn hỏi ông: “Đơn ông kiện cáo hay kêu về việc gì?”

- Tôi kêu có kẻ lừa tôi trong việc mua bán đấ t đai.

Cô gái tự giới thiệu với ông: “Cháu tên là Nhung, là Ủy viên Tư pháp, có trách nhiệm giúp chủ tịch theo dõi xử lý những vụ việc về tư pháp.

Ông Giang vừa đưa lá đơn vừa trình bày: “Thưa cô, tôi là một cán bộ đã nghỉ hưu, gia đình đang phải đi thuê nhà để ở, gã n đây định mua lô đấ t và nhà câ p bố n của chị Phường để lấ y chỗ ở. Đã làm hợp đồ ng và trao tiế n cho cô á y, sau khi nhận được tiế n, cô á y lại không chịu đi làm công chứng và các thủ tục để chuyển nhượng cho gia đình tôi. Tôi có đơn đề nghị Ủy ban Nhân dân phường giúp đỡ giải quyề t.”

- Có phải chị Phường ở tổ dân cư số 59 không ạ.

- Vâng đúng là ở tổ 59, gã n ngay bệnh viện F.

Nghe đến đây chị Ủy viên Tư pháp thốt lên: “Thôi chết rồi, ông mua phải của người ranh ma xảo quyết rồi, ông có biết cô ấy là người thế nào không?” Ông Giang mặt biến sắc vì những nhận xét của chị Ủy viên Tư pháp, song ông cố trấn tĩnh và hỏi lại:

- Chị nói chị ấy ranh ma xảo quyết nghĩa là thế nào ạ?”

- Nói về con người này cả ngày không hết chuyện. Đại thể là con người từ nhỏ đã có tính gian, lớn lên đi công tác vào làm việc ở một cơ quan nhà nước có hành vi lừa đảo và tham ô bị kỷ luật và cho về sớm. Là người đại trai, đã có hai đời chồng, hai thứ con. Chồng thứ nhất có cưới nhưng đã ly hôn, có hai con. Chồng thứ hai là người chồng không có cưới xin gì, anh ta là sinh viên, chị Phường cho đến ở trọ rồi ngủ với người ta có thêm một đứa con nữa. Anh này về sau cũng đã có vợ ở quê, nhưng chỉ ở với nhau được hơn một năm lại bỏ. Cách đây vài ngày chị Phường ra Ủy ban xin chứng thực là người có chồng đã ly hôn, nay chưa lấy ai để lên gặp lại chàng sinh viên năm nọ xin kết hôn. Nghe đâu anh chàng ta đã đồng ý.

Càng nghe ông Giang càng sinh hoang mang, không hiểu công việc này rồi sẽ đi đến đâu. Thôi trăm sự nhờ chị và nhờ phường có cách nào gỡ hộ.

Bây giờ ông cứ về đi, đơn này tôi sẽ gửi chủ tịch phường đề xin ý kiến chỉ đạo. Việc ông muốn gặp chủ tịch Phường là hơi khó, vì chủ tịch nhiều việc lắm, phường ta có hàng chục vụ phức tạp hơn của ông, có vụ lừa đảo lên đến cả chục tỷ đồng, có vụ kiện cáo tới 10 năm nay vẫn chưa giải quyết xong.

*

**

Trong những ngày bố con ông Giang tìm cách săn lùng Phường và ép cô ta phải sớm đi công chứng... Phường cũng hiểu lý do mình

bị ra do chưa có chữ ký của chồng, sớm muộn cũng sẽ bị bóc trần, vì mình đã ly hôn có còn chồng nữa đâu. Bây giờ chỉ còn cách kéo “thằng cu” vừa là chồng - vì nó đã làm cho mình đẻ con, vừa là em - vì nó còn kém mình tròn một giáp quay trở lại. Để làm việc ấy, cách đây một tuần, Phường định điện thoại nhưng không được, bởi hẳn ta đã đổi số điện thoại rồi. Phường phải ngó i viết một lá thư dài, trước hết là nói nên nỗi lòng thương nhớ; mẹ nhớ, thằng cu con nhớ. Trong thư có đoạn: “*Có hôm cả hai mẹ con cùng nhớ anh, chỉ biết ôm nhau khóc, sau cái nhớ là báo tin mừng cho anh: Em đã bán nhà được những hơn hai tỷ đồng nhưng chưa biết tiêu gì, muốn hỏi ý kiến của anh. Điều quan trọng hơn là việc bán ấy lại quá rẻ, vì đất đai ở thành phố giá lên từng ngày, bán xong thầy rẻ đến 20%, mất đi mấy trăm triệu, làm gì để có hở anh. Em viết thư này để nhờ anh cứu và việc ấy cũng chính là của anh nếu anh muốn. Anh có hiểu ý em không? Thế có nghĩa là chúng ta lại ở với nhau, nhưng phải làm thủ tục đăng ký kết hôn để anh chính thức là chồng em, anh có quyết không đồng ý bán nhà và đất nữa, thế là vợ chồng mình lại có ngay mấy trăm triệu phải không anh? Nhận được thư này anh điện ngay cho em nhé, số điện thoại của em... Em hôn anh nhiều nhiều.*”

Trời đang nắng hạn, hôm nay bỗng đổ mưa rào, cây cối trong vườn đang khô héo, bỗng trở lại tươi tốt. Mấy chú gà đua nhau chạy ra rãnh nước để bắt những con giun vừa trồi lên. Khoái vừa đạp xe từ thị trấn huyện Hòa Hạ về thì nhận được thư. Nhìn nét chữ trên phong bì, Khoái biết ngay là thư của Phường, cô nàng viết gì đây? Còn gì mà viết. Khoái nghĩ lại những ngày ở trọ, tuy đã lâu rồi mà sao vẫn thấy như ngày hôm qua. Một hôm Phường gọi mình sang để thanh toán tiền nhà, mười phút sau mình sang Phường lại đang tắm. Thầy tiêng người, Phường hỏi ngay: Có phải Khoái đấy không?

- Vâng em Khoái đây, chị bảo em sang thanh toán kia mà.

- Nhưng nóng quá chị tranh thủ tắm cái đã, à chú đưa giúp chị gói dĩa u gói dĩa u, chị để quên ở dĩa u bàn dĩa y, thấ y không?

Nghe vậy Khoái ngáp ngừng hơi ngại, ai lại thế . Em về đây chị ra mà lấ y.

- Làm ơn giúp chị với, có ai mà sợ.

Khoái đành đế n câ m gói dĩa u gói và đưa giúp, tự nhiên Khoái thấ y người nóng bừng lên, vừa câ m gói dĩa u đưa qua khe cửa vừa thấ y run run, bỗng nhiên Phường nắ m chặt tay Khoái kéo vào phòng tá m trong tư thế trầ n trụ. Phường xoay lưng lại và cài chặt chố t cửa nói trong hơi thở hổn hển: “Em có thích không?” Vừa nói Phường vừa đưa tay vào đũng quầ n của Khoái... tiế p đó dùng hai tay cởi ngay quầ n áo của Khoái. Khoái bị bắ t ngờ nhưng lại nghĩ là may, được chị chủ nhà ưu ái. Kể từ hôm ấy thỉnh thoảng Phường lại như người lên cơn sốt, những lầ n như thế chỉ còn cách sang gọi Khoái cho xin tý lửa. Lúc đầ u Khoái cứ tưởng Phường xin lửa thật, Khoái câ m bật lửa ra đưa cho Phường, Phường câ m lấ y cái bật lửa rồi vấ t bỏ luôn và nói, chị xin cái “bật lửa cò” kia. Từ hôm ấy như thành thói quen, không tuầ n nào không có một đôi lầ n xin lửa. Từ việc xin lửa mà có thắ ng cu Nhỡ nay đã 5 tuổi rồi, liệu bây giờ cô ấy còn muố n gì nữa mà thư với từ.

Hai tay bóc chiế c phong bì, câ m lá thư lên đọc, Khoái không ngờ cô ấy lại viế t thư hay thế , tình cảm thế , mùi mẫn thế . Đọc xong thư, anh gấ p lá thư lại và ngồ i xuố ng chiế c ghé ở bàn nước để suy ngẫm. Anh thấ y yêu câ u của cô ta thật hơi ngớ ngẩn, vì dù mình có là chồ ng cô ấy thì có giá trị quái gì. Bởi lẽ cô ấy đã bán rồi, hợp đồ ng mua bán trước ngày kế t hôn. Có nghĩa là mình đế n với cô ấy sau khi cô ấy đã bán nhà rồi thì có quyề n gì. Đúng là con

người vừa gian, vừa dốt. Tuy chữ ký của mình sẽ chẳng có tác dụng gì, nhưng cô ấy lại đang muốn mình tham gia vào cái trò chơi ma quỷ và muốn nhân cơ hội này lôi được mình về sống với cô ấy. Phải chăng đây là bài toán phức tạp. Nếu chấp nhận thì cuộc đời mình sẽ bị trói chặt vào cô ấy, một cô mà đúng ra mình phải gọi bằng chị, cô ấy hơn mình những 12 tuổi, bằng tuổi bà chị cả của mình. Mặt khác mình có tình yêu đích thực với cô ấy đâu, thậm chí có lúc mình còn ghê tởm về lối sống bản thủ và thô kệch của cô ấy. Con người như thế thì mình làm sao mà chịu nổi? Nhưng nếu không chấp nhận thì lại bỏ lỡ mất cơ hội ngàn năm có một. Chỉ một cái gật đầu sẽ có ngay hàng trăm triệu đồng, nhất là trong lúc mình đang cần vài chục triệu để “nâng cấp” cuộc sống gia đình. Chẳng những có nhiều tiền mà còn thể hiện được tình cảm và trách nhiệm với giọt máu của mình mà cô ta đang giữ. Thoáng cái đã hơn ba năm rồi mình có thăm hỏi gì đến thằng bé đâu, thậm chí còn không muốn nghe thông tin về nó, bởi nghe được chỉ thêm phiền lòng. Cũng chính vì thế mà mình phải đổi cả số điện thoại để cô ấy không quá ýร้าย. Hai phương án, hai hệ quả, vậy nên chọn cách nào?

Đêm ấy Khoái trằn trọc không ngủ được, đúng là bài toán về cuộc đời khó thật. Nhưng đến gần sáng, Khoái đã nghĩ ra được một phương án tối ưu. Phương án ấy vẫn được nhiều tiền mà không ràng buộc gì với cô ấy. Anh đồng ý hai đứa đăng ký kết hôn, kết hôn xong mình sẽ về ở với cô ấy một thời gian ngắn, chủ yếu là để moi hậu bao. Mình sẽ nịnh cô ấy bằng sự âu yếm và thỏa mãn cái mà cô ấy muốn để kiếm lấy một hai trăm triệu. Sau đó mình phải giữ lấy tờ giấy kết hôn, khi cần thì hủy bỏ. Khi nào cần lấy một cô vợ chính thức, mình sẽ kiếm một cô ở vùng quê khác và đăng ký kết hôn ở quê cô ấy, thế là xong. Sau khi làm xong cái việc moi hậu bao của Phường, mình sẽ nói với cô ấy phải về trên này để làm ăn; thích thì thỉnh thoảng về thăm nhau, không thích thì thôi. Còn

cô ấy cứ ở thành phố thì làm gì được nhau, hơi sức đâu mà săn, mà tìm... Nghĩ xong phương án, Khoái cười một mình và cười thành tiếng khi trời vừa sáng, làm cả nhà thức dậy.

Khoái bấm máy gọi Phương:

- A lô... Em à, ngủ dậy chưa? Em và con có khỏe không?

- Em và con rất khỏe, anh có khỏe không?

- Anh khỏe.

- Hôm nào em phải kiểm tra đây!

- OK.

- Anh nhận được thư của em rồi phải không?

- Anh nhận được rồi, anh đồng ý với yêu cầu của em. Để làm nhanh, em tranh thủ ra Ủy ban Nhân dân phường xin một cái giấy xác nhận là hiện nay chưa có chồng, từ ngày ly hôn chưa xây dựng với ai. Lấy xác nhận xong em lên trên này anh đưa đến chính quyền làm thủ tục đăng ký là xong.

- Ngày mai em đi xin xác nhận, ngày kia em đi ngay, anh chờ em nhé.

Hai ngày sau Phương có mặt tại một khách sạn ở thị trấn Hòa Hạ. Lâu ngày không gặp nhau, nên vừa vào khách sạn hai người đã phải dành thời gian giải quyết cái bức xúc nhất. Khi hai người ân ái, Khoái đã hỏi Phương.

- Mình có nhớ anh không?

- Không nhớ mà phải đi cả trăm cây số lên đây.

- Anh cũng nhớ lắm, nhưng vì công việc không biết làm thế nào.

- Tại sao chúng mình không gặp nhau ở nhà anh? Em cũng muốn vào thăm mẹ...

- Ta gặp nhau ở đây tự do hơn, mặt khác anh cũng chưa muốn để mẹ biết chúng mình định về với nhau vì mỗi người một ý. Cứ để làm xong mọi chuyện khi ấy nói cũng không muộn, coi như việc đã rồi, mọi người khỏi phải tiếng bác, tiếng chửi rạch chuyện.

- Phường ôm chặt lấy thân hình chắc nịch của Khoái, vừa như rên, vừa như chết lặng và rồi lại khen Khoái: Người đâu mà như con dê cà “bị nhốt” thế, làm người ta phát khiếp lên được.

- Đúng là... khi nhìn thấy em anh lại như người phát điên lên. Những kỷ niệm cũ lại như sống lại.

- Nói về kỷ niệm cũ, anh nhớ nhất kỷ niệm nào?

- Anh nhớ nhất hôm em lừa anh và bắt sống anh ở trong buồng tắm, sau đó là chuyện em vất bỏ cái bật lửa của anh. Cái bật lửa đó nó bị méo không còn dùng được nữa, nhưng hôm ấy anh vẫn cố tìm được nó và vẫn giữ nó để làm kỷ niệm về chuyện tình của hai đứa mình. Thế mới biết khi đàn bà lên cơn cũng kém gì dê cà “bị nhốt” đâu. Ngày xưa nhiều bà hóa chông sớm hay lỡ thì phải đổ lúa vào xay là vì thế. Nghe đến đây Phường càng ôm chặt lấy Khoái và kêu lên: “Thôi đừng nói xâu người ta nữa.”

- Bây giờ ta không nói xâu nhau về chuyện ấy nữa thì em nói câu chuyện mà em biên thư cho anh đi, em định thế nào và anh phải làm gì?

- Câu chuyện bán nhà em đã viết thư cho anh rồi. Tóm lại: Em muốn bán cái mảnh đất và nhà đó để có tiền trả nợ, vì em phải vay một số cho con học hành và thuê c men cho em. Năm vừa qua em ốm một trận thập tử nhất sinh, phải đi bệnh viện mất hơn một tháng. Sau khi trả nợ xong, em sẽ kiếm chỗ ở khác phù hợp với hoàn cảnh của mình. Nhưng vừa bán xong thì giá đất lên vù vù, mình thiệt mất vài trăm triệu. Em muốn lấy lại nhưng không có cách nào, em nghĩ chỉ có cách mình và em đi làm thủ tục kết hôn, vừa để đoàn tụ chính thức, vừa có lý do để hủy hợp đồng vì anh chưa đồng ý.

- Thế vừa rồi em đã nhận của người ta bao nhiêu rồi?

- Em nhận 2 tỷ đồng rồi, còn 200 triệu nữa hẹn khi nào xong thủ tục chuyển nhượng họ giao nốt.

- Số tiền em nhận đã chi gì chưa?

- Em mới tiêu mất hơn ba trăm triệu, trong đó trả nợ 230 triệu, mua cho hai đứa lớn hai cái xe máy hết 43 triệu, còn chi linh tinh mất gần 60 triệu...

- Linh tinh gì mà lắm thế?

Phường vừa nhìn Khoái vừa cười và nghĩ thầm. Đã là cái quái gì mà đòi tra với soát. Phường nghĩ đến khoản cho Tăng 50 triệu đúng là hơi nhiều, song không hiểu lúc ấy tại sao mình lại chẳng tiếc gì với anh ta cả, lại thấy cần cho anh ta từng ấy. Biết sự chi tiêu của Phường như vậy, Khoái nghĩ cứ đà này chẳng mấy chốc mà hết, bây giờ mình phải tranh thủ vợ lấy một ít. Khoái hỏi:

- Thế em định cho anh bao nhiêu?

- Anh hỏi buồn cười, đã là vợ chồng rồi thì là của chung, của em cũng là của anh.

- Anh biết rõ rồi, nhưng anh muốn em có gì ưu ái đặc biệt với anh trong những ngày khó quên này.

- Vừa ưu ái rồi đấy thôi, sợng quá rồi còn gì, hai người nhìn nhau cùng cười như cùng cảm thấy những giây phút hạnh phúc vừa đến.

- Anh muốn em có chút ưu ái với anh về tài chính kia.

- Ưu ái thế nào anh cứ nói ra xem nào?

- Anh muốn em cho anh 200 triệu để anh xử lý một số việc quan trọng.

- Anh định tiêu vào việc gì mà nhiều thế?

- Anh định thay chiếc xe máy, chiếc xe này anh đã sử dụng 21 năm rồi, nay nó đang suy nhược toàn thân. Vừa qua nó làm anh ngã suýt chết trong chuyến đi Phú Thọ. Tiếp nữa anh muốn có 100 triệu để đầu tư thêm vào công việc mà anh đang làm.

- Anh đang làm việc gì mà cần 100 triệu?

- Việc này anh chưa nói được, phải vài tháng nữa khi nó ra đời anh sẽ nói. Nói bây giờ em chưa tin em sẽ can ngăn, nhưng anh tin là sẽ có hiệu quả rất cao.

- Thế còn làm gì nữa mà cần đến 200 triệu?

- Ngoài hai việc trên, anh muốn em sắm cho gia đình chiếc Ti vi đời mới thay chiếc Ti vi đen trắng và mua cho gia đình một vài thứ thiết yếu. Anh muốn qua đây để mẹ và gia đình quý em, thương em và để đồng tình để chúng mình chung sống với nhau.

Nghe Khoái trình bày, Phường thấy số tiền đó là hơi nhiều, xong lại thấy đều có lý do cần làm, cần có. Mặt khác so với 50 triệu đồng cho anh chàng luật sư Tăng, người chỉ đem đến cho mình một tháng đôi lần hay chẳng chớ. Còn đây là công mình, là của mình. Vì thế Phường nói:

- Em đã nói, của em là của anh. Vài ngày nữa anh về thành phố em đưa.

Khoái không ngờ Phường lại dễ thông cảm đến thế, anh lại ôm chặt lấy Phường và hôn lấy hôn để, như muốn bày tỏ sự biết ơn với người mà mình sắp giả vờ kết hôn.

Rồi khách sạn, hai người đưa nhau về Ủy ban Nhân dân xã, nơi chôn nhau cắt rốn của Khoái để làm thủ tục đăng ký kết hôn. Bước vào phòng đăng ký là nơi được trang trí đơn giản nhưng đầy ý nghĩa. Trên bàn phía sau nơi đăng ký có hai tờ giấy màu hồng giã lên hai bên tường, trên hai tờ giấy có viết mấy chữ như lời nhắc nhở trách nhiệm của mỗi cặp vợ chồng. Một bên ghi **“Chung thủy suốt đời”** và một bên ghi **“Vui buồn cùng chia”**. Trên bàn có một lọ hoa tươi, tượng trưng cho niềm vui của họ. Người đại diện cho Ủy ban làm thủ tục đăng ký là một Ủy viên nữ phụ trách về hộ tịch hộ khẩu, trong đó có việc đăng ký kết hôn. Vừa bước vào phòng đăng ký chị đã thấy có một đôi nam nữ ngồi chờ, đi đến gần chị nhận ra Khoái người cùng làng, chị hỏi:

- Anh Khoái đi đâu mà lại vào đây?

- Tôi đi đăng ký kết hôn.

- Thế chị ấy đâu?

- Nhà tôi đây, Khoái chỉ vào Phường như sự bất đắc dĩ, Phường cũng nhận ra điều đó và hai người đều cảm thấy ngượng ngùng.

Mọi người có mặt trong phòng đều nhìn hai người với ánh mắt như nhìn một hiện tượng lạ. Vì sao một anh chàng trẻ trung, đẹp trai thế lại kết hôn với một người trông vừa già vừa khố? Sau khi đăng ký xong, chị Ủy viên Ủy ban đã trao tận tay cho Khoái tờ giấy kết hôn, chị nhìn ngắm hai người trong ánh mắt ái ngại và ngò vục về những năm tháng sắp tới, nhưng vẫn có lời chúc cho hai người hạnh phúc đến đâu bạc răng long. Khoái cũng thay mặt hai người nói lời cảm ơn và hứa hai người sẽ sống chung thủy, luôn chia vui sẻ buồn như hai khẩu hiệu đã gián ở trên tường. Hai người ra về trong tâm trạng khó tả, giống như tâm trạng của những diễn viên hài, nhưng mỗi người lại theo đuổi một nét vui riêng. Tối hôm ấy Khoái lại báo Phường ở lại và lại nghỉ tại một khách sạn khác; dù sao đây cũng là những ngày trăng mật của một mối tình hâm lại, là một kỷ niệm đáng nhớ trong đời.

*

**

Những ngày Phường đi đăng ký kết hôn, bố con ông Giang như ngòi trên đống lửa. Không ngày nào là không cử người qua lại nhà Phường để xem Phường về chưa. Chẳng những thế, ông Giang còn cho số điện thoại và nhờ hai gia đình liên hệ nhà Phường, khi nào thấy Phường về báo ngay cho ông. Hai gia đình đều hứa sẵn sàng giúp đỡ, vì cả hai gia đình này đều muốn Phường bán nhanh và đi khỏi nơi này càng sớm càng tốt.

Hôm ấy đã hơn 22h, ông Giang chuẩn bị đi ngủ thì có chuông điện thoại, ông Giang vội cầm máy hỏi:

- Ai gọi tôi đây ạ.
- Tôi là Thuận đây.
- Vâng, chào bác Thuận, bác gọi có việc gì đây ạ?

- Tôi có tin vui cho ông đây. Con ma ranh quỷ sứ nó đã về rồi đây.

- Nó về bao giờ đây ạ?

- Nó về lúc 17h, mẹ con nó đang ăn uống trò chuyện với nhau ấm ỉ. Theo tôi sáng sớm mai ông phải vào ngay kéo nó lại đi mất.

- Vâng sáng mai bố con tôi vào sớm.

Theo kế hoạch, từ 5h sáng Núi đã có mặt tại nhà Phường, anh đến từ lúc mẹ con nhà Phường chưa ngủ dậy. Anh phải làm động tác như người cảnh giới, ngồi tại một quán ăn gần đó để quan sát. Đúng 6h30 có một khách lạ đến gọi cửa và Phường đã phải dậy để mở cửa, thấy vậy Núi đã điện cho ông Giang và gia đình phải khẩn trương có mặt kéo lỗ việc. Người khách lạ chẳng phải là ai khác, chính là Tăng. Nhận được điện thoại của Phường báo đã về tôi qua. Sáng nay Tăng đến vừa là thăm Phường vì đã hơn một tuần chưa gặp, đồng thời cũng muốn biết xem kết quả đăng ký kết hôn thế nào. Công việc thăm nhau vừa xong, Tăng vừa đi ra đến cửa thì gặp bố con ông Giang kéo vào. Nhận ra Tăng, anh luật sư hôm nọ, ông Giang liền nắm vạt áo kéo vào, vừa đi ông vừa nói với giọng bực tức.

- Anh, anh, a..n...h... luật sư, mời anh vào đây xem thử cô Phường làm ăn như thế có đúng không?

Tăng không chạy đi đâu được, đành phải vào để xem nên giải quyết thế nào. Bố con ông Giang yêu cầu Phường phải trả lời về việc giải quyết thủ tục chuyển nhượng đến đâu rồi, vì sao lại bịa ra lý do chưa làm được thủ tục là do chồng không đồng ý. Bố con ông Giang đã nói, đây là hành vi lừa đảo, vì chồng Phường đã ly hôn rồi, còn quyết định hành gì trong việc mua bán này. Nghe vậy, Tăng khuyên bố con ông Giang bình tĩnh vì cô Phường chưa thể chạy đi đâu được,

có điề`u gì ta cùng nghe, cùng bàn, lẽ phải vẫn là lẽ phải. Tăng đưa mắ`t nhìn Phườg và nói:

- Cô Phườg gặp khó khăn gì, vì sao chưa làm đượ`c cứ nói ra để ông Giang thông cảm và ta cùng bàn.

Đượ`c Tăng vừa vào thăm và chỉ bảo cho cách đố`i phó, Phườg nói năng bình tĩnh, khúc triế`t như một người không có một dụng ý xấ`u nào, Phườg nói:

- Ông Giang và các em thông cảm, tôi biế`t ông và các em có sự hiểu lâ`m về` tôi và không bắ`ng lòng với tôi về` sự chậm trễ làm các thủ tục chuyển nhượng. Thú thật với ông và các em, vừa qua tôi cũng cố` gắ`ng đi làm nhưng chưa xong. Cơ quan công chứng họ hỏi vì sao chưa có chữ ký của chồ`ng, nếu vậy thì chưa làm đượ`c. Tôi phải trả lời, chồ`ng tôi đi làm ăn xa nên chưa lâ`y đượ`c mong họ thông cảm, nói thế` nào họ cũng không nghe. Gầ`n đây tôi đã phải bỏ thời gian đi gặp chồ`ng tôi để xin anh á`y ký cho bán, nhưng anh á`y không nghe, tôi chưa biế`t làm thế` nào.

- Chồ`ng chị ly hôn rô`i kia mà? Ông Giang hỏi.

- Vâng, tôi có một đời chồ`ng không hợp duyên nhau nên phải ly hôn. Đây là đời chồ`ng sau, chúng tôi mới kế`t hôn. Đây chữ ký không đò`ng ý của anh á`y đây. Vừa nói Phườg vừa đưa ra tờ giấ`y có bút tích ghi: "Tôi là Trầ`n Như Khoái, là chồ`ng của chị Nguyễn Thị Kim Phườg, tôi không đò`ng ý bán mảnh đấ`t và nhà cá`p bớ`n ghi trong hợp đò`ng này. Ký tên."

Ông Giang câ`m tờ giấ`y có bút tích của chồ`ng Phườg mà sôi cả ruột gan, ông biế`t đây cũng lại là một thủ đoạn lừa đố`i, làm cho vắ`n đề` phức tạp thêm. Ông vừa nhìn vào tờ giấ`y, vừa nhìn thẳng vào mặt Phườg, ông hỏi:

- Cô nói đây là chữ ký của chồng cô, vậy giấy kết hôn với chồng cô đâu?

- Giấy kết hôn chồng tôi giữ.

- Cô kết hôn từ ngày nào?

- Ngày ở trong giấy, ông hỏi thế ai mà nhớ được.

- Vậy bây giờ cô định thế nào? Nếu cô không định bán nữa thì cô hồ i lại tiền cho bố con tôi. Nghe đến đây, cả Phường và Tăng đều như mở cò trong bụng, không ngờ ông lão này đã trúng kế của mình. Tuy vậy Phường vẫn nhẹ nhàng thưa:

- Cháu có lỗi không nói rõ hoàn cảnh của cháu, ngày mai cháu cứ lên phòng công chứng nói khó với họ mong họ thông cảm giúp hộ.

Từ đầu đến giờ Núi chỉ ngó i nghe, càng nghe Núi càng thấy hành vi lừa đảo của Phường thật bỉ ổi, anh không tìm được nữa đành phải nói.

- Bây giờ chị nói thật với bố con tôi đi, chị định lừa đến bao giờ. Thấy chồng mà chị lấy chữ ký là thấy chồng mới đăng ký vội hôm qua có đúng không? Chữ ký của nó không có giá trị gì đâu. Chị có giỏi thì đưa ngay giấy kết hôn ra đây, chứ không phải nó cầm như chị nói. Với giấy kết hôn đó thì chữ ký của nó chỉ bóc trần hành vi đen tối của chị mà thôi. Vừa nói Núi vừa nghiêng răng kèn kẹt, đôi mắt của Núi như đang bốc lửa, báo hiệu một điều chẳng lành sắp ập đến với Phường. Trước thái độ giận dữ của Núi, Phường thay đổi sắc mặt, nước da tái xanh và tỏ ra lúng túng, Phường thầm nghĩ: Thì ra họ đã biết hết kế sách của mình. Phường nhìn Tăng như cá u cừu.

Trong khi mọi người còn đang xúc động trước thái độ giận dữ của Núi, Núi lại nói tiếp.

- Tôi nói như vậy có đúng không chị Phương. Ngày mai tôi với chị và cả luật sư Tăng ta cùng nhau lên chỗ chồng chị, xem anh ta mặt vuông hay tròn, giãy kết hôn anh ta để đâu và anh ta muốn gì ở bố con tôi? Đi máy ngày cũng được, lên mặt trăng cũng đi.

Phương ngơ ị trơ như đá và không biết nên đòi phó thế nào, lại nhìn Tăng như van xin, cầu cứu. Tăng biết ý đành nói:

- Tôi biết ông Giang và các em bực lắm, đặt hoàn cảnh ai vào đây cũng phải bực. Nhưng tôi đề nghị ông và các em hãy nén bớt giận để tìm cách giải quyết sao cho có lợi nhất. Giả thử những nhận định về lỗi lầm của cô Phương đúng như em Núi nói, thì bây giờ nên như thế nào? Giờ phút này cô Phương đã có chồng thật, chồng cô ấy không đồng ý bán, với hoàn cảnh ấy tôi thấy khó xử quá, ta cũng thông cảm với cô ấy. Tôi khuyên ông và các em không nên mua nữa, có bán cũng không mua, mua rồi có ở cũng không hay ho gì đâu, đây là kinh nghiệm của những người đi mua đất để ở. Còn cô Phương nếu không bán nữa thì hỏi trả lại tiền cho ông bà Giang, liệu có còn để trả đủ không. Nếu đã trót tiêu mất ít nhiều thì phải khất rồi lo trả, phải nói năng cho tử tế để ông bà thông cảm. Phải coi ông bà như cha mẹ mình và ông bà cũng coi Phương như đứa con còn dại của mình.

Sau khi có ý kiến của Tăng, Phương như người đang sắp chết đuối vớ được cái cọc, nước da hồng tươi trở lại. Phương nói:

- Con xin nhận lỗi với ông bà và gia đình, không ngờ lại khó khăn đến thế.

- Khó khăn ai gây ra? Cô Mây ngơ ị cạnh nói cắt ngang.

- Vẫn biế t lỗi chính là do chị. Bây giờ tôi xin nghe lời khuyên của luật sư Tăng, tôi xin trả lại tiề n cho ông bà để ông bà đi mua chỗ khác.

- Bao giờ chị trả? Ông Giang hỏi.

- Ba ngày nữa cháu xin trả, vì tiề n gửi ngân hàng hôm ấy mới rút được.

Nghe Phường nói vậy, ông Giang nhìn các con và hỏi:

- Các anh, các chị có đờ ng ý lấ y lại tiề n không? Thôi không mua nữa, lấ y tiề n về` rô`i mua chỗ khác. Cả Mây, Núi và vợ chờ ng cô Hằ ng đờ u đờ ng ý thôi không mua nữa, nhưng yêu câ`u cô Phường phải trả đủ tiề n theo đúng lời hứa.

Buổi gặp kờ t thúc, bờ` con ông Giang ra về` vừa mỏi mệt, vừa lo lắ ng không hiểu nó có trả lại tiề n đúng như đã hứa không?

*

* *

Ngày hôm sau, giữa lúc luật sư Tăng đang ngờ`i uờ ng cà fê tại cửa hàng Nằ ng Muộn của cô Bích thì có điện thoại. Nhìn số` hiện lên trong máy, Tăng biế t là Phường gọi:

- Em đầ y à, gọi có việc gì đầ y?

- Khoảng 9h sáng mai đờ n em nhé.

- Có việc gì?

- Lại còn hỏi có việc gì. Việc ấy còn việc gì nữa, ngoài việc ấy, em còn muờ n “Gia Cát Lượng” giúp cho vài chiêu kéo chẻ t mắ t, lấ y đầ u tiề n mà trả cho người ta.

- Thế hiện còn bao nhiêu?
- Chỉ còn có 1,2 tỷ đồng thôi.
- Làm sao mà hết nhanh thế?
- Mai đến sẽ biết.

Theo lời hẹn, đúng 9h ngày hôm sau Tăng đến với Phường. Cuộc gặp được hẹn trước nên Phường đã chuẩn bị khá chu đáo. Đây là máy lon bia Heineken, đây là máy con mực vừa nướng thơm phức, đây là đĩa trái cây... tất cả đã được bày sẵn trên mặt bàn. Tăng vừa bước vào trong nhà thì Phường chạy ra ôm chầm lấy và hai người hôn nhau. Vừa ôm nhau, Phường vừa nói:

- Hôm nay cho uống thật say rồi chết luôn ở đây nhé?
- Cho anh chết hay cho lên thiên đường?
- Muốn thế nào cũng chiểu.

Lần đầu tiên Tăng uống hết 6 lon bia, người say vã mồ hôi, mặt đỏ bừng, trông hai con mắt đỏ ngầu như mắt con thú dữ... Phường nhìn thấy thế đâm lo, liền đi pha cốc nước chanh cho Tăng uống. Một lát sau Tăng tỉnh lại. Bây giờ Tăng mới cảm nhận được cái lâng lâng của bia, cái thơm ngon của mực nướng, chát bỏ áy như đang ngấm vào từng tế bào thân kinh của Tăng. Thấy Tăng đã tỉnh và có phần khỏe ra, Phường lao đến ôm chầm lấy Tăng và nói:

- “Thằng cu” đã khỏe chưa? Bớt nó làm việc đi chứ, vừa nói Phường vừa làm mọi động tác kích thích Tăng. Thế là việc áy lại đến, hai người lại có những giây phút “đề vương” và mọi lo âu như tan biến.

Ăn rô`i, chơi rô`i, cứ tưởng như mọi ngày Tăng định dắ t xe máy ra về`, bỗng Phường hét lên:

- Thế` còn chuyện ra chiều không nhớ à? Chỉ được cái ấy là chăm, là nhớ.

- À, à... em không nhớ c thì anh quên. Phường kéo Tăng ngồ`i xuố`ng.

- Thế` bây giờ em định thế` nào? Tăng hỏi.

- Em đang bí đây, nế`u thực hiện lời hứa hồ`i trả tiề`n cho họ vào chiều nay thì không thực hiện được. Em chỉ có khả năng trả từ 1 tỷ đế`n 1,2 tỷ, còn khắ t trả sau không biế`t họ có nghe không.

- Em tiêu những gì mà đã hế`t những 800 triệu?

- Em trả nợ này, mua hai xe máy cho con này, sắ m sửa vài thứ phục vụ cho cuộc số`ng hàng ngày này, cho bồ`nữa này, vừa nói Phường vừa lắ y tay chỉ vào trán Tăng. Tăng nghe như còn thiế`u nên nhớ c: “Còn khoản nữa”.

- Khoản gì?

- Khoản đi câ`u cứu người ta kế`t hôn này. Hai người nhìn nhau cùng cười và Phường thắ m nghĩ. Đúng là lắ m chuyện, ông cha ta đã nói: “Tiề`n vào nhà khó như gió vào nhà trố`ng”, nó vào rô`i nó lại ra, không thể giữ được, đúng thật.

- Thế` bây giờ làm thế` nào? Phường hỏi.

Tăng thở dài và kêu khó thật. Suy nghĩ một lát rô`i Tăng nói:

- Trước hế`t hôm nay em cứ rút 1,2 tỷ về`, sau đó điện cho ông Giang sang lắ y tiề`n. Khi ông ấy và các con sang, em cứ trà nước tử

tê rô i thừa chuyện. Em cứ nói thẳng, vì gia đình có khó khăn nên mới bán, bán xong rô i phải trả nợ và chi tiêu việc này, việc nợ nên chỉ còn 1,2 tỷ gửi trước ông bà. Số còn lại xin hứa sẽ cố đi vay để trả ông bà sớm... Em cứ nói thế, nếu họ đồng ý thì tốt, số còn lại bao giờ trả thì trả, họ có kiện cũng đến thế chẳng làm gì được.

- Nếu rút cả 1,2 tỷ trả ông ta thì lấy gì mà sống, ăn bả ng dất, mặc bả ng lá chuối à? Em chỉ trả cho lão ta 1 tỷ thôi.

- Em trả cho lão ta 1 tỷ cũng được, còn 200 triệu để chi tiêu hàng ngày, sau này tính sau.

- Nếu họ không nhận mà cứ đòi đủ thì sao?Phường hỏi.

- Nếu họ không nhận thì càng tốt. Họ muốn em phải trả đủ vào ngày nào, em cứ vâng ngày ấy, đến ngày đó không có họ cũng chẳng làm gì được.

- Nếu họ làm găng quá thì làm thế nào? Em cứ trả lời, tôi sẽ cố đi vay, cùng nữa tôi lại bán dất bán nhà để trả, tóm lại phải cùn, phải tro như mặt thốt hoặc hơn thế.

- Trong khi chưa trả thì số tiền 1,2 tỷ ta cứ gửi ngân hàng hay làm gì? Phường hỏi.

- Thiế u gì cách. Nếu em không buôn bán gì thì cho vay lãi cao. Anh có cô bạn làm việc này thạo lắm, nếu cần anh sẽ bảo cô ấy giúp. Cho vay lãi cao còn hơn cả đi buôn thuố c phiện dất y.

- Anh nói cô nào, ở đâu?

- Em cứ làm việc với ông Giang đi, nếu ông ấy không đồng ý lấy 1 tỷ đồng thì anh sẽ bàn, không muộn.

Theo lời dặn của Tăng, sáng hôm sau Phường đi rút tiền, về đến nhà liền điện ngay cho ông Giang sang nhận tiền. Nhận được điện, ông Giang và các con thấy nhẹ cả người, vì sắp gỡ xong cái mớ bòng bong. Trước khi đi ông Giang nói với các con.

- Việc mua bán vừa rồi không may ta gặp phải con ma ranh nó làm khổ bố con mình. Nhưng dù sao qua việc này ta đã có thêm những bài học quý và càng thấy xã hội bây giờ có nhiều chuyện phức tạp quá. Hôm nay con Phường giao đủ tiền cho bố con mình đã là phúc lắm rồi, còn chuyện tiền lãi theo qui định của ngân hàng, nếu nó trả được thì tốt, nếu nó xin thì cũng cho, vì hoàn cảnh của nó cũng khó khăn lắm.

- Bố phải lường nếu nó trả không đủ thì sao? Mấy hỏi.

- Làm sao lại không đủ? Ông Giang hỏi lại.

- Có thể nó đã tiêu mất và cũng có thể nó chây, nó cùn.

Nghe đến đây Núi liền nói: Nếu nó trả không đủ thì con cho nó một trận rồi đến đâu thì đến.

- Con không làm thế được. Nếu con đánh nó là phạm tội hình sự đấy, chẳng những thế nó còn ăn vạ, chuyện bé xé ra to, rồi sẽ mất cả tiếng, mất cả miếng con ạ.

- Vậy theo bố nó trả không đủ thì làm thế nào?

- Theo bố nếu nó trả thiếu ít thì nhận, nếu thiếu nhiều thì không nhận, nhưng bắt nó phải hứa khi nào trả và phải giao nhà và đất cho bố con mình quản lý. Ý kiến của ông Giang được các con đồng tình. Mọi người lên xe để đến nhà Phường trong tâm trạng hời hợt, không biết nó còn có những trò gì?

Ba bố con ông Giang đến nhà, Phường ra chào đón niềm nở, mời ông và các em vào uống nước. Hôm nay bố con ông Giang nhận ra nhà Phường đã có một bộ bàn ghế mới, bộ ấm chén mới, một Ti vi 27 in mới, có cả bộ giàn SONI và cô Phường cũng mặc một bộ quần áo mới, trông trẻ ra mấy tuổi. Đúng là người đẹp vì lụa, lúa tốt vì phân. Không ai nói với ai nhưng mọi người đều hiểu, cái sự khởi sắc của gia đình Phường đều từ tiền của ông mà ra cả.

Phường pha ấm trà ngon có mùi thơm của trà Tân Cương Bắc Thái, tay Phường rót nước, miệng cất tiếng mời ngon ngọt: “Cháu mời ông, chị mời các em uống nước.” Không ai trả lời và cũng không ai uống, không khí trở nên nặng nề giống như những giây phút chờ quả bom sắp nổ. Mời nước xong Phường nói: “Cháu xin thưa chuyện với ông và các em, cháu biết mình có lỗi nhưng không làm thế nào được. Hôm nay cháu cũng muốn hỏi lại đủ số tiền phải trả cho ông bà, nhưng vì hoàn cảnh của cháu khổ quá. Vì khổ nên phải bán nhà, bán rồi trăm thứ phải chi tiêu nó đã chờ sẵn; nào là trả nợ, nào là thuốc men đau ốm, nào là học hành của con cái... nên cháu đã phải chi tiêu mất một số. Nay còn có 1 tỷ đồng, cháu xin tạm gửi lại ông bà, số còn thiếu cháu đành phải đi vay rồi trả nốt, mong ông bà và các em thông cảm.” Trong khi Phường nói, mấy bố con ông Giang nhìn nhau với ánh mắt vừa giận dữ vừa thất vọng. Phường vừa nói xong, ông Giang nổi khùng:

- Thế là mày giết bố con ông rồi. Ông không biết mày tiêu những gì, ông chỉ biết đưa cho mày chừng ấy nay mày phải trả lại cho ông chừng ấy và phải trả ngay, nếu không ông lôi mày lên công an nhờ người ta giải quyết. Sau ý kiến của ông Giang là ý kiến của Mây, của Núi đều dùng những lời lẽ cay độc để mắng, để chửi nhưng Phường vẫn tỉnh khờ như không, trong Phường có lẽ không còn một chút thân kinh xương hổ nào.

- Bây giờ ông và các em có bẵm vắ m tôi ra làm trăm mảnh, tôi cũng không làm gì hơn được. Nế u ông và các em không câ m, tôi lại gửi ngân hàng giữ hộ, đế n khi nào vay được đủ thì xin gửi lại gia đình.

Trước sự chậ cùn của Phường, bắ con ông Giang như người bắ t tài, người thua trận một cách đau đớn. Theo tình huố ng đã tính trước, ông Giang đành phải tuyên bắ : Hôm nay bắ con tao không nhận 1 tỷ đờ ng, mà y phải vay giặ càng nhanh càng tồ t, quá lắ m là một tháng phải trả đủ, nế u không tao sẽ nhờ cơ quan pháp luật giải quyế t.

Ngồ i nghe bắ nói, mặt Núi đỏ gay, hai thái dương cứ giặ giặ, đôi mắ t nhìn Phường như kẻ thù, hàm răng như nghiế n lại. Nghe lời bắ dặn anh phải cô nén, nế u không thì đắ... Sau khi nghe ý kiế n của bắ , Núi nói: Con đề nghi, trong khi Phường chưa trả được thì ngôi nhà này phải giao lại cho gia đình ta quản lý, mẹ con nhà Phường phải đi chỗ khác, khi nào trả đủ tiề n thì lắ y lại nhà.

- Con đờ ng ý với ý kiế n của Núi, Mây nói thêm: Chị Phường phải đưa cả số đờ cho gia đình tôi giữ.

Ông Giang nhìn Phường với ánh mắ t căm giặ, ông nói: Mà y đừng có hế t mưu này, kế khác với bắ con tao là không xong đầu. Bây giờ anh Núi viế t cho bắ biên bản cam kế t của con Phường với nội dung: Sau một tháng, tính từ ngày hôm nay Phường phải trả đủ số tiề n đầng nợ, trong khi chưa trả được thì gia đình Phường phải dọn đi nơi khác, giao lại toàn bộ ngôi nhà và giao số đờ để gia đình ta quản lý. Sau ít phút Núi viế t xong, đọc lại cho mọi người cùng nghe xem ai còn có ý kiế n gì. Nghe đờ xong Phường vẫn thản nhiên như không có chuyện gì, Phường bình tĩn nói lại ý kiế n của mình.

- Tôi đồng ý với văn bản em Núi đã thảo, chỉ riêng quyền sở hữu nhà tôi anh ấy cầm, tôi không biết bây giờ anh ấy ở đâu và nó còn hay mất. Vì vậy không thể có để giao cho ông được. Còn việc yêu cầu mẹ con tôi phải dọn đi chỗ khác, tôi chưa biết dọn đi đâu, mặt khác ông vẫn còn giữ lại 200 triệu đồng so với giá nhà, chứng tỏ tài sản của tôi vẫn còn ở đây, tôi còn có quyền ở.

Với lý lẽ của Phường, ông Giang yêu cầu Núi sửa lại văn bản như sau: Chị Phường phải sớm trao lại sổ đỏ cho gia đình ông Giang và chỉ được sử dụng 20m² gác xép phía trước. Gia đình ông Giang sẽ quản lý toàn bộ tầng trệt là 60m² và 40m² gác xép phía sau. Không còn cách nào nữa Phường đành ký biên bản.

- Thế bao giờ bàn giao phần nhà cho gia đình tôi quản lý? Ông Giang hỏi.

- Ngay bây giờ và từ giờ phút này mọi sự cố hỏa hoạn hay phá phách ngôi nhà này, gia đình ông phải chịu trách nhiệm. Phường nói đến đây, bố con ông Giang lại nhìn nhau và thấy đây là lời đe dọa, thách thức của Phường, nhắc nhở bố con ông phải cảnh giác, không khéo lại khổ vì quản lý nhà.

Phường ký vào biên bản cam kết, đồng thời bàn giao nhà cho gia đình ông Giang quản lý như văn bản đã ghi.

*

**

Trên đường về, bố con ông Giang được chứng kiến một cái nắng giữa trưa hè lên tới 38 độ C, ngoài đường phố lên đến 40 - 42 độ, có nhiều chỗ nhựa đường đã chảy ra.

Đi trên đường mà ông cứ tưởng đang phải băng qua một đám cháy, nhựa đường đã bết cả vào bánh xe. Về đến nhà, ông thấy bà

xã đang dọn sẵn mâm cơm để đón bố con ông, trông thấy mâm cơm với những món ăn hợp khẩu vị nhưng ông và cả thằng Núi, con Mây đều không ai muốn ăn; phần vì mệt, phần vì bức bối về những gì đã diễn ra vừa qua. Bà thấy bố con ông không vui, bà hỏi:

- Công việc thế nào mà trông bố con ông như Tây thất trận thế?

- Ông không trả lời ngay, mà ngơ ngác nhìn bà với nét mặt đăm chiêu. Bà lại hỏi lần thứ hai:

- Ông nói đi xem nào, nó ra làm sao?

- Chuyện phức tạp lắm bà ạ, không hiểu rõ sẽ đi đến đâu.

Mây thấy bố mệt không muốn nói và cô cũng muốn để ông được nghỉ, cô đành kể lại đầu đuôi câu chuyện cho mẹ nghe. Bà thờ dãi, nhìn ông với ánh mắt xót xa.

Sự việc đã thế rồi, ông đừng suy nghĩ nhiều quá, cái bệnh cao huyết áp nó không tha ông đâu, không cẩn thận lại làm khổ cho cả nhà. Bà nhắc con Mây đi tìm vỉ thuốc ổn định huyết áp đưa cho ông uống dự phòng. Mây đưa vỉ thuốc cho ông và nhắc ông uống đi.

- Bố uống từ sáng rồi.

Không khí gia đình hết sức nặng nề, bà Nhân nói như van xin:

- Bố con ông nghe tôi, cứ đi ăn cơm đi. Hôm nay tôi lại làm cho bố con ông món canh cua nấu với ướp hương đầy. Cứ ăn cho no mới nghĩ ra cách để gỡ bí được. Đúng là khó thật, nhưng tôi chắc chưa khó bằng cái trận phá vòng vây bên phía của địch đối với ông ngày xưa. Ông phải bình tĩnh và gan dạ như phá vây ngày ấy mới được, tướng mà dao động là hỏng hết. Không ngờ mấy câu nói của

bà đã làm cho bố con ông lầy lại được tinh thần, xua đi cái bi quan... Cả nhà lại ăn một bữa cơm no nê, tất nhiên không ngon miệng như những bữa cơm bình thường khác. Ăn cơm xong bà khuyên mọi người đi nghỉ, có việc gì cần bàn đề đến chiều, đến tối. Cả nhà nghe bà một cách ngoan ngoãn như nghe một chính Ủy có tài. Chiều hôm ấy ông đề mọi người đi làm công việc bình thường, buổi tối ngồi với nhau để bàn công việc. Tối hôm ấy mọi người tĩnh tâm hơn, nhưng những gì là bức xúc, giận dữ từ buổi sáng vẫn còn hiện lên gương mặt mọi người. Ông Giang nhìn các con, như muốn tìm ở chúng nó một sự tinh khôn của lớp trẻ trong việc khắc phục hậu quả này. Ông hỏi các con, việc xử lý hôm nay và trong hoàn cảnh ấy, các con thấy thế nào?

- Con thấy bố kết luận và những điều đã ghi vào biên bản cam kết như thế là phù hợp. Nhưng con không tin là sẽ thực hiện được.

Núi cũng nói tiếp:

- Con đồng ý như nhận định của chị Mây, tình hình còn nhiều khó khăn lắm, ngày càng bộc lộ Phương là kẻ lừa đảo và đứng sau nó có kẻ bày mưu bố ạ.

- Theo các con bây giờ ta phải làm gì?

- Con thấy có hai việc: Là thúc nó vay tiền để trả theo cam kết và ta phải quản lý cái nhà đó thế nào. Nếu nhận mà không quản lý, để xảy ra điều gì mình lại mang vạ, chẳng may hỏa hoạn, phá phách nó đã nói rồi.

- Vậy làm bằng cách nào trong hai việc ấy? Ông Giang lại hỏi.

- Bây giờ ta biết nó không có tiền, mà nó đi vay để trả là rất khó, nếu không có áp lực nào con chắc nó sẽ ì ra. Theo con phải nhờ chính quyền địa phương hỗ trợ, bằng cách gọi lên Phương giáo

dục và bắt cam kết trước chính quyền. Còn việc quản lý nhà, đành phải cử em Núi xuống đó trông nom vậy.

- Anh Núi thấy thế nào? Ông Giang lại hỏi.

- Con cũng đồng ý như chị Mây, riêng việc quản lý nhà con sẽ xuống đây vào buổi tối, còn ban ngày khoá lại. Cái khó nhất là mẹ con nó vẫn còn ở đây, dù là ở gác xép vẫn phải để cửa cho nó đi về.

Qua ý kiến các con, ông Giang đi đến kết luận: “Bây giờ anh Núi lại phải viết cho bố một văn bản báo cáo với Ủy ban Nhân dân phường về những thủ đoạn của con Phường, đề nghị Ủy ban Nhân dân phường giúp đỡ, ngày mai bố lại lên trình bày với Ủy ban phường. Còn việc quản lý nhà, bố giao toàn quyền cho anh Núi. Để xuống đây quản lý được, cần thiết phải sắm sửa vài thứ phục vụ sinh hoạt như chăn màn, phích chén, chậu rửa... chị Mây sắm sửa cho em, gần giống như người đi ở riêng vậy.

Hôm nay ông Giang lên Ủy ban phường xin gặp chủ tịch cũng lại không được gặp. Chị Nhung, Ủy viên Tư pháp lại tiếp ông. Qua xem đơn và nghe ông trình bày, chị Nhung thông cảm và có phần thương ông, một cán bộ về hưu đã ở cái tuổi sắp cổ lai hy mà lại bị lừa và nay đang gỡ không ra. Chị nói:

- Việc này cháu biết là khó lắm, làm được gì giúp cho ông chúng cháu sẽ cố gắng. Ủy ban bây giờ nhiều việc lắm và mọi việc đều phải đi từ dưới lên. Bây giờ Ủy ban phường sẽ giới thiệu ông về gặp ông Tạo trưởng khu phố, ông ấy có nhiều kinh nghiệm lắm sẽ giúp ông hòa giải, thuyết phục họ thực hiện lời hứa. Theo sự chỉ dẫn của chị Nhung, ông Giang đã xuống tổ dân cư số 59 để gặp ông Tạo. Nhà ông Tạo ở ngay ven đường cạnh bệnh viện, có biển số 150 gần ngay ở cổng. Trước cửa nhà có một khoảng trống gần 20m² để làm

sân, làm chỗ dựng xe cho khách. Cạnh góc sân có hai con chó bị xích để trông nhà, nom dữ tợn nhưng khách vào nó chỉ nhìn chứ không sủa, chắc nhà nhiều khách quá nó chẳng hơi sức đâu mà sủa. Nhìn bốn chiếc xe máy dựng ở sân, ông Giang biết đang có khách ở trong nhà. Ông lưỡng lự nửa muốn vào, nửa chưa muốn vào, sợ vào bất tiện cho cả chủ và khách. Giữa lúc ông định quay ra thì bốn người khách cũng đang từ buồng khách đi ra. Ông Tạo đứng lên tiễn khách, trông thấy có người lạ ông liền hỏi:

- Ông vào chơi hay có việc gì đây?

Ông Giang quay lưng lại nhìn ông Tạo và có lời chào:

- Em chào bác Tạo, em vào có chút việc phiên bác.

- Tại sao ông biết tên tôi?

- Em được chị Nhung trên Ủy ban phường giới thiệu xuống gặp bác.

- Mời ông vào trong nhà.

Ông Tạo pha nước mời khách và hỏi:

- Ông có việc gì mà phải tìm tôi?

- Thưa bác, tôi có việc chẳng may lại xảy ra ở ngay tổ dân phố của ta, tôi lên Ủy ban trình bày và mong chính quyền giúp đỡ. Ủy ban lại nói cứ xuống đây nhờ bác.

- Chuyện là thế nào bác cứ nói:

Ông Giang kể lại đầu đuôi câu chuyện mua đất của cô Phường, những khó khăn hiện nay và ông khẩn khoản đề nghị ông Tạo giúp đỡ. Vừa nghe, ông Tạo vừa quan sát người trình bày, ông nhận ra cái

vụng về` khi giao tiế p của ông Giang... đúng là con người chưa thích nghi với thời thế`. Nghe ông Giang trình bày xong, ông Tạo nói:

- Tôi hiểu hoàn cảnh của bác, tôi cũng hiểu công việc của bác còn đầ y khó khăn vì tôi biế t con Phường nó là người thế` nào. Rấ t tiế c khi đi mua đấ t ở khu này bác không qua hỏi chúng tôi xem tính hợp pháp của từng khu đấ t và chủ của nó là người như thế` nào. Nế u hỏi trước chắ c sẽ không có tình trạng này.

- Vâng ông nói đúng quá, vì chúng tôi thiế u kinh nghiệm.

- Ở tổ dân phố` bây giờ khổ lắ m, nó giồ ng như cái rô`n phễu, mọi cái đầ u rót về` đây làm không xuế, nhiề u khi “nó tràn” cả ra ngoài rô`i chảy đi mấ t. Việc gì có người nhắ c thì nhớ, thì làm, không có người nhắ c thì quên. Dừng lại một lát rô`i ông lại nói: “Đầ y ông xem, mấ y ông khách vừa đi ra cũng là người đang kiện cáo đấ t đai, vụ kiện đã 6 năm rô`i đã giải quyế t được đâu, mỗi lầ n đế n lại phong bì, phong bao, quà cáp... chúng tôi cũng khó xử. Nghe đế n đây ông Giang hơi ngược, vì nhận ra cái còn khô cứng, đơ n giản và thiế u tức thời của mình. Ông thầ m nghĩ, hôm nay mình bị ông ta quở mắ ng là người không biế t điề u.

Đang ngồ i nói chuyện với nhau, ông Tạo đứng lên đi vào trong nhà, khi đi ông không có lời với khách. Một lúc lâu không thấ y ông Tạo quay ra, ông Giang đứng lên định bỏ về` vì lòng tự trọng, nhưng ông lại nghĩ mình đang phải phiề n đế n người ta.

Khoảng 15 phút sau ông Tạo quay trở lại, với giọng nói không được mặn mà, ông hỏi:

- Việc của ông, bây giờ ông định nhờ tôi làm gì, giúp gì?

- Tôi muố n nhờ ông có cách nào răn đe, thuyế t phục cô` á y vay giặ t để trả nợ cho tôi càng sớm càng tô t.

- Cô ấy hứa với ông một tháng sẽ trả và ông cũng đã đồng ý, thế thì phải để đến ngày đó xem có trả được không? Nếu không trả được ta mới có biện pháp khác.

Nghe ông Tạo nói vậy, ông Giang đành phải ra về với tâm trạng mỗi mết. Như vậy là phải chờ một tháng nữa ta mới có quyền hỏi con Phường. Vậy đến ngày đó nó sẽ trả lời như thế nào? Nó trả được hết hay lại chỉ có... Càng nghĩ ông càng thấy buồn vì ông không nhìn thấy tia sáng nào cả.

Tiền ông Giang đi rồi, ông Tạo mở một hộp sữa mà khách vừa mang đến, ông uống xong cốc sữa rồi lên giường nằm. Ông vừa nằm nghỉ vừa suy nghĩ. Lần đầu gặp ông Giang, ông càng thấy cái gan của con Phường dám lừa cả một con người như thế, thật là tàn nhẫn. Nhưng thật cũng khổ cho nó, bao cái phũ phàng đã băm nát cuộc đời của nó. Nào là chôn bỏ, nào là nay cho tháng này, mai hiên tháng kia, trăm tháng không có tháng nào tử tế, tháng nào cũng “chơi” rồi lại nịnh, lại moi. Chết vì cái bệnh không phải là người sạch nước nhưng lại ham “cái ấy”, nên cứ phải chiều chuộng người ta. Chẳng những thế, con cái lại hư hỏng, chơi bời cờ bạc, không có đứa nào học hành đến nơi đến chốn. Từ hôm mẹ nó bán đất, chúng nó tậu được xe, càng sinh chơi bời trác táng. Tất cả những cái đó đều là nguyên nhân xô đẩy con Phường đi vào con đường lừa đảo. Kể ra đã có đủ các yếu tố kết tội hình sự đối với nó. Nhưng kết để làm gì, nó đi tù ai nuôi con nó và ông Giang bao giờ đòi được nợ?

Tình hình này tất yếu sẽ dẫn đến cả hai bên đều phải nhờ đến mình, một bên nhờ đòi nợ, một bên nhờ khất nợ, mình phải giúp cả hai bên, thế thì đại gì lại không ăn cả hai, lộc cho đến đâu cứ hưởng cái đã. Ông nằm ngẫm rồi cười một mình. Cái chức tổ trưởng dân phố thời nay ở vùng ven đô này thế mà hay ra phết, không người phải nhờ, phải cậy, khéo “làm ăn” chẳng mấy chốc mà mở

mày mở mắt. Thế mới biết những quan to biết “làm ăn”, nhiều người nắm, bảy ngôi nhà, tiền tiêu mấy đời không hết.

Ông Giang vừa đi đâu về, thấy có chiếc xe máy của Núi dựng ở sân nhưng không thấy người đâu cả. Ông bước vào trong nhà thấy Núi đang nằm sõng soài ra giường, trông có vẻ mệt mỏi. Ông bước lại gần hỏi Núi:

- Con mới đi đâu về, con ốm hay sao? Núi giả vờ như không nghe thấy nên không trả lời, ông lại hỏi và hỏi to hơn:

- Con ốm thế nào? Vì sao bố hỏi mà không trả lời?

- Con không ốm, bố cứ để mặc con.

Nghe Núi nói như vậy nhưng ông vẫn không yên lòng, ông lại hỏi:

- Chắc con lại đánh cãi nhau với đứa nào rồi phải không? Có bị đau không? Phải nói đi chứ để còn lo liệu.

- Con không đánh nhau, con chỉ buồn ngủ, bố để yên cho con ngủ đã.

Nghe Núi nói vậy nhưng ông vẫn thấy băn khoăn, không hiểu vì sao đêm qua anh ta thiếu ngủ, làm gì, đi đâu, từ lâu nay có thấy nó thế bao giờ. Nhưng thôi để cho nó ngủ đã.

Đúng 12 giờ trưa, cả nhà gọi Núi dậy để ăn trưa, Núi đành phải dậy vì nể gia đình và bụng cũng đã thấy đói. Ăn xong bữa cơm, cả nhà túm vào hỏi Núi:

- Vì sao tối qua thiếu ngủ?

- Vì tối qua con bị tra tấn.

- Đứa nào tra tấn, tra tấn làm sao, có đau lắm không? Cả nhà lại thi nhau hỏi dồn với tâm trạng lo lắng thật sự.

- Vợ chồng con cái nhà con Phường nó tra tấn con.

Bà Nhân hốt hoảng hỏi ngay: “Nó tra tấn ra làm sao?” Tại sao con không điện về nhà để kéo vào cho nó một trận ra sao thì ra, đúng là loại người ma ranh qui sứ không bả ng. Lúc này Núi mới cười nhe cả hai hàm răng và nói:

- Không phải vợ chồng con cái nhà nó đánh con, nó tra tấn bả ng cách khác.

- Cách gì mà nói xem nào?

- Nó tra tấn bả ng cách thiêu văn hóa bô ả.

- Thiêu văn hóa là thế nào? Tại sao thiêu văn hóa lại là tra tấn? Bô ả không hiểu.

- Con ngủ tầ ng trệt, vợ chồng con cái nhà Phường ngủ ở gác xép phía trên. Đêm nào con cũng được chứng kiến cảnh cãi lộn trong gia đình nhà nó. Thậm chí đêm qua thắ ng Lượng là thắ ng con trai thứ hai nhà nó còn đánh chửi cả mẹ, chỉ vì nó xin tiề n không kịp cho. Chúng nó đi chơi tới một giờ sáng mới về, con phải dậy mở cửa cho chúng nó vào nhà, thế là cả đêm con thì mắ t ngủ, còn chúng nó cứ ngủ đế n tám, chín giờ sáng hôm sau. Bô ả giao cho con phải theo dõi và nhắ c nhở con Phường vay tiề n để trả đúng hẹn, con cố tìm cách gặp Phường nhưng không được. Hễ trông thắ y con là Phường lánh mặt, sáng sớm nay gặp con Phường ở chân câ u thang, con muố n giữ nó lại để nói chuyện. Phường nói thẳng: Tôi nợ bô ả anh chứ tôi không nợ anh, anh không buông tôi ra tôi kêu lên đắ y, chồ ng tôi mà nhìn thắ y thì không xong đâu. Con phải vội vàng buông nó...

Núi càng nói gia đình càng thương Núi và càng nhận ra cái bộ mặt đêú cáng của con Phường.

Ngẫm nghĩ một lát rồi Núi nói tiếp: “Trước tình hình đó, con đề nghị với bố mẹ cho thuê nhà ở tạm mà trông, hoặc cho ai có nhu cầu tìm chỗ ở tạm ở và cũng là trông giúp”, ông bà Giang đồng ý ngay và bảo: “Tùy con, có thể con cho người ta ở không lấy tiền thuê cũng được.”

Mấy ngày sau Núi tìm được hai thanh niên người Nghệ An mới ra thành phố tìm việc và đang cần chỗ ở tạm. Hai người thanh niên rất mừng và dọn đến ở, chưa được một tuần hai thanh niên đã tự bỏ đi vì cũng không chịu nổi sự ồn ào, lộn xộn của gia đình Phường. Điều quan trọng hơn là cả hai thanh niên đều bị mất cắp, người thì bị mất tiền, người thì bị mất điện thoại di động, đành phải bỏ đi cho nhanh. Thế là từ đây gia đình ông Giang cũng không đến canh giữ nhà nữa, mẹ con nhà Phường lại tha hồ sử dụng cả căn nhà ấy.

*

**

Mong mãi ngày cô Phường hẹn trả nợ đã đến. Để công việc có kết quả, ông Giang đã điện trước cho Phường, yêu cầu Phường phải chuẩn bị trả đủ cho ông như đã cam kết. Sau khi nhận được điện của ông Giang, Phường vội điện ngay cho cô Vân - luật sư Tăng.

- A lô, a lô... anh đây à?

Từ đầu máy bên kia Tăng trả lời: “Anh đây, có việc gì mà em gọi vào lúc này?”

- Lão Giang vừa điện cho em, ngày mai lão ta đến lấy tiền và yêu cầu phải trả đủ như đã hứa. Bây giờ phải làm thế nào?

- Theo anh, em nên sang thăm và nhờ lão Tạo trưởng khu phố đỡ đôn cho. Em phải có gói “kẹo” khá hơn và ngọt hơn những lần trước. Sau khi cho “kẹo”, em nhờ lão ta thuyết phục lão Giang nhận cho số tiền hiện còn, hoặc lại chấp nhận lui cho một thời gian nữa sẽ trả đủ. Còn lấy ở đâu để trả là tùy em bịa ra, sẽ vay chỗ này, chỗ nọ. Lần này khi lão Giang đến em phải thể hiện được sự cùn, sự bất cần, thậm chí bất nhả để lão ta thấy mỏi mệt, thất vọng, từ đó mà dễ chấp nhận kế sách của ta. Việc sang chỗ lão Tạo em phải sang ngay, càng sớm càng tốt, để phòng lão Giang lại đến “cúng” trước.

- Vâng em đi ngay và sẽ làm theo đúng lời anh dặn.

Hôm nay bố con ông Giang dậy từ 5h, ông bảo bà xã cho ăn sáng sớm hơn mọi ngày để còn kịp đến nhà con Phường, để phòng nó lại bỏ trốn không biết đâu mà tìm. Trước khi đi, ông cũng lường trước sẽ còn gặp rất nhiều khó khăn, rất cần có sự giúp đỡ của ông trưởng khu phố, phải nhờ đến ông ấy. Lần này đến thưa chuyện, ông không dám quên thủ tục “đầu tiên”. Gọi là có ấm trà biếu bác, mong bác thông cảm và cố giúp gia đình, công việc hoàn thành không dám quên ơn bác. Ông Tạo vui vẻ nhận lời. Ông Tạo dặn bố con ông Giang cứ đến nhà con Phường trước, rồi ông sẽ đến.

Lúc này đã hơn 8 giờ sáng mà nhà Phường vẫn chưa ngủ dậy, bố con ông Giang đứng chờ một lúc lâu đành phải gọi cửa. Phường đón tiếp bố con ông bằng một thái độ lạnh nhạt, pha chút chộ búa. Phường không chào khi ông vào nhà, không mời ông ngồi, không pha trà mời nước. Ông Giang buộc phải hỏi Phường trước

- Theo cam kết cách đây một tháng, hôm nay bố con tôi đến để nhận số tiền mà cô hứa trả.

Nghe ông Giang nói vậy, Phường thủng thẳng trả lời:

- Hứa với ông là như thế nhưng tôi chưa vay được, lấy đâu mà trả.

- Thế cô định thế nào?

- Theo yêu cầu của ông, muốn lấy đủ thì khi nào có đủ tôi sẽ trả.

- Khi nào là đến bao giờ?

- Là đến khi có đủ.

Ông Giang điên người lên chỉ cho Phường một trận. Mày là đồ lừa đảo, mày là đồ ma ranh quỷ sứ, mày là đồ đã điếm. Ông Giang đang nói thì Phường cắt ngang.

- Ông nhìn thấy tôi ngủ với ai chưa? Hay ông đã ngủ với tôi? Của tôi nó đen hay trắng?

Núi thấy Phường xúc phạm đến bố mình, chịu không nổi nên xông vào định đánh, ông Giang giơ tay ngăn con lại liền bị Núi đánh ngay vào tay. Giữa lúc hai bên đang to tiếng thì ông Tạo lững thững đi vào, ông Tạo nói: Làm gì mà loạn lên thế, ai to tiếng làm mất trật tự khu phố tôi gọi công an tóm cổ lên phường. Được thể, Phường nói luôn:

- Tôi nhờ ông trưởng khu phố gọi công an tóm cổ bố con ông này, bố con ông ấy định xông vào đánh tôi, đánh đàn bà thằng chó nào đánh chẳng được. Cuộc đời nợ biến thành cuộc cãi nhau mà phần thặng lại nghiêng về Phường. Bố con ông Giang như người bị đòn phản công bất ngờ mà không kịp trở tay, không kịp phản lại, đành phải đầu cúi.

- Thưa ông trưởng khu phố, tôi là người có nợ đến đòi nợ, cô ấy không những không tiếp tử tế mà còn có những lời nói xúc phạm

đến tôi, buộc con tôi phải nổi nóng mong ông thông cảm. Tôi muốn ông làm trung gian dàn xếp cho việc này. Ông Tạo là người quá hiểu về Phường, một con người mà cả khu phố không ai dám chơi, nhiều người đã bị cô ta ăn vạ, vu cáo đến mức bỏ tù thường mà còn phải xin lỗi cô ta, mặt khác cũng vì cô ấy đã vừa đến thăm ông và... nên ông tìm cách xử lý tế nhị.

- Bây giờ tôi mời hai bên vào đây xem công việc nó tròn méo thế nào, trách nhiệm của ai và phải giải quyết thế nào? Ông Tạo chủ động kéo mấy chiếc ghế xích lại rồi ngồi vào trước. Bỗng con ông Giang và cô Phường cũng nhìn nhau với ánh mắt giận dữ, như những con gà chọi vừa đánh nhau nhưng chưa phân thắng bại và vẫn còn hăng. Với tư cách là người thay mặt cho chính quyền ở khu phố, tôi đề nghị hai bên có quyền trình bày ý kiến của mình nhưng phải nói đúng sự thật, phải có lời lẽ từ tốn, không được to tiếng và không dùng những lời lẽ thiếu văn hoá. Ông Giang và cô Phường có đồng ý không? Ông Giang nói: Tôi đồng ý, còn Phường không nói gì.

- Nếu cô Phường không đồng ý tôi đi về. Trước thái độ rành mạch và khôn khéo của ông Tạo, Phường cũng phải nói đồng ý.

- Nếu mọi người đồng ý, bây giờ tôi mời ông Giang nói trước.

- Thưa ông trưởng phố. Gia đình tôi hiện giờ đang phải đi thuê nhà để ở, các cháu đông, tôi không thể cứ đi ở nhà thuê mãi được. Tôi có nộp phạt và vay giật để mua miếng đất, khi có điều kiện thì làm cho các cháu vài phòng ở. Ông Giang nói đến đây thì ông Tạo ngắt lời.

- Bây giờ ông nói thẳng vào vấn đề nợ nần thế nào, nợ bao nhiêu, đã trả bao nhiêu, còn bao nhiêu, bao giờ trả... không vòng vo Tam Quốc nữa. Nghe ông tường thuật có mà vài ngày không hết, đúng không?

- Vâng ạ, bây giờ tôi xin nói tóm gọn thế này: Cô ấy lật lọng không bán, số tiền tôi đưa cô ấy hẹn trả nhưng không trả.

Phường lại cắt ngang:

- Ông nói điều vừa vừa chứ. Tôi trả cho ông 1 tỷ nhưng ông không lấy, đúng không? Tại sao lại nói tôi không trả?

- Tại sao ông không lấy? Ông Tạo hỏi.

Câu nói của Phường và câu hỏi của ông Tạo làm cho ông Giang mất hứng và cũng hơi lúng túng. Nhưng ông đã trấn tĩnh được ngay. Ông nói.

- Sở dĩ tôi không nhận vì tôi muốn nhận đủ cho thành tâm, thành món, để còn đi mua chỗ khác. Cô ấy hứa sẽ vay giật để trả đủ kia mà.

- Hứa trả đủ vào bao giờ? Ông Tạo hỏi.

- Trả vào ngày hôm nay ạ.

- Vậy hôm nay cô Phường trả cho ông ấy đi. Ông Tạo giục cô Phường.

Phường vẫn ngơ ì yên, nhìn đi nơi khác, giả vờ như không nghe thấy.

Ông Tạo lại giục: “Cô Phường trả lời đi chứ, cô hứa hôm nay trả đủ có trả được không?”

- Tôi hứa là như vậy, nhưng làm sao vay được mà trả đủ.

- Thế hôm nay cô có được bao nhiêu?

- Hôm nay tôi chỉ có 900 triệu chứ không phải 1 tỷ như lâ`n trước, vì còn 100 triệu tôi cho người ta vay người ta chưa trả.

- Thôi ông Giang cứ câ`m tạm 900 triệu đò`ng vậy, số` còn thiê`u bắ`t cô ta cam kê`t phải trả nô`t. Bô` con ông Giang đò`ng ý với ý kiê`n của ông trưởng khu phố`, nhưng Phườ`ng lại nói: Hôm nay chưa có tiê`n ở đây, vì ông Giang nói phải có đủ mới nhận nên tôi không rút, tiê`n vẫn ở ngân hàng.

- Vậy hôm nào cô rút, ngày mai có được không? Ông Tạo lại hỏi.

- Tôi có món vay rô`i, người ta hứa đê`n tháng sau cho vay 1 tỷ, hỏi nợ 100 triệu, ở ngân hàng còn 900 triệu, thê` là tôi sẽ trả đủ 2 tỷ đò`ng cho ông. Tôi chỉ khắ`t nợ ông một tháng nữa thôi.

- Thê` nào, bô` con ông Giang có đò`ng ý cho nợ một tháng đê` lấ`y một thê` hay lấ`y trước 900 triệu? Theo tôi, bô` con ông nên đê` một tháng nữa lấ`y cả 2 tỷ hay hơn. Hai bô` con ông Giang nhìn nhau và thắ`y phân vân.

- Ông Giang nhìn Núi với ánh mắ`t rắ`t buồ`n và hỏi: Ý anh Núi thê` nào?

- Theo con đê` tháng sau lấ`y cả nhưng phải cam kê`t, nê`u không trả đúng phải tính lãi lũy tiê`n, càng chậm trả càng lãi cao. Nghe ý kiê`n của con, ông Giang đò`ng ý như vậy. Phườ`ng cũng đò`ng ý. Cuố`i buổi giàn xê`p, ông Tạo là người chắ`p bút bản ghi nhận và cam kê`t trả nợ. Vô`n là người có nhiê`u kinh nghiệm, lại hiểu luật lệ nên ông viê`t ngắ`n gọn mà đầ`y đủ. Viê`t xong ông đọc lại, mọi người cùng nghe và nhắ`t trí ký tên, ông Tạo là người ký làm chứng.

Mọi người ký xong, Phườ`ng tươi tỉnh hẳn lên và nhìn ông Tạo với ánh mắ`t như thắ`m cảm ơn.

Khi mọi người chuẩn bị ra về, ông Tạo ghé tai ông Giang, tôi mời bố con ông sang nhà uống nước và để rút kinh nghiệm. Ông Giang nhận lời, khi sang tới nhà, ngồi vào bàn nước ông Tạo ngắm nhìn bố con ông Giang thấy rõ vẻ mệt mỏi hiện trên nét mặt, ông đứng dậy lấy cốc pha cho mỗi người một cốc nước mơ Hương Tích, có thêm ít đường, ít đá, uống vào ai cũng thấy tỉnh cả người. Vừa uống nước ông Tạo vừa hỏi:

- Thế nào, bố con ông thấy con Phờng chưa?

- Thấy rồi bác ạ, không ngờ nó lại quyết định thế là cùng.

- Chưa phải chỉ có thế đâu, rồi bố con ông sẽ biết nó còn nhiều chiêu nữa đấy, vì đằng sau nó có cả luật sư lưu manh, có cả những thằng, những con lừa đảo có tiếng ở thành phố này. Độ sức với nó không dễ đâu. Càng nghe, bố con ông Giang càng thấy hoang mang, cảm thấy như mình đang chui vào đường hầm không có lối thoát.

- Bố con tôi cũng thấy khó quá nên trăm sự nhờ bác.

- Ông thấy hôm nay tôi đạo diễn thế nào. Ông Tạo hỏi.

- Hôm nay bác giỏi quá, không có bác tôi chưa biết nó sẽ như thế nào, nó đi về đâu.

Ông Tạo vừa nói, vừa cười, với nét mặt tự tin xen lẫn một chút tự hào. Ông nói: “Tôi khuyên bố con ông, đôi mắt với lũ này phải thật bình tĩnh, hạn chế nóng nảy, nếu cãi nhau với nó mình chỉ có thua và đại. Ông phải biết tìm chỗ dựa, chỗ dựa là đâu bố con ông biết chưa? Ông Tạo quan sát thăm dò thái độ của bố con ông Giang.

- Vâng, tôi cũng muốn có chỗ dựa nhưng nên thế nào ông cứ bảo.

- Ngày xưa ông đánh giặc chõ dựa là dân, đúng không?

- Vâng đúng ạ.

- Nay ông đã u tranh với loại người này cũng phải dựa vào dân, nhưng chủ yếu và trước hết là dựa vào pháp luật và người có quyền. Người có quyền là quan trọng nhất, không có họ thì pháp luật cũng để đấy. Muốn dựa vào họ ông phải có cách, cách nào ông phải tự hiểu. Phải làm sao từ chỗ họ không quan tâm, đến chỗ họ phải coi việc của ông như là việc của nhà họ... Công việc phải giải quyết bây giờ nhiều lắm, chỗ nào cũng thấy lừa đảo, cũng thấy lưu manh, đâu cũng muốn nhờ vả người có quyền, nhưng ai “ăn ở khéo” thì đương nhiên được quan tâm hơn, có đúng không nào?

- Vâng ạ.

- Đây là sự góp ý chân tình với bố con ông, còn nên như thế nào là tùy bố con ông.

Cuộc trao đổi và rút kinh nghiệm rất là bổ ích, làm cho bố con ông Giang hiểu được nhiều điều mà trước đây ông chưa hiểu hết...

*

**

Sau khi ở nhà ông Tạo ra về, ông Giang như người bị cảm, ông vội đi nằm làm bà Nhân lo sợ.

Bà hỏi ông: “Ông bị ốm thế nào, tôi bảo con nó đưa ông đi bệnh viện nhé.”

- Tôi không ốm đâu, chỉ hơi mệt một chút.

Bà gọi Núi vào hỏi xem ông ốm thế nào. Núi nói với mẹ:

- Bô' con vẫn làm việc bình thường, nhưng tình hình phức tạp lắm mẹ ạ.

- Phức tạp thế' nào, con nói mẹ nghe xem nào?

- Nó chưa trả đò'ng nào mà còn ăn nói rấ' t bậy.

- Thế' có nhờ ông trưởng khu phố' giúp không?

- Ông trưởng khu phố' có đê' n nhưng chưa có kê' t quả gì, Núi đưa cho mẹ xem văn bản cam kê' t của Phường. Đọc xong bản cam kê' t bà thở dài và càng thấ' y lo, thấ' y thương cho ông, càng già càng khổ. Bà đưa trả lại cho Núi bản cam kê' t rồ' i bà vội đi nấ' u cho ông bát cháo.

Trong khi gia đình ông Giang đang ngao ngán hoang mang, Phường lại điện cho luật sư Tăng nói về' quá trình diễn biế' n của cuộc thanh toán nợ nầ' n với ông Giang.

- Em đã làm đúng như lời dặn của anh, cuô' i cùng bô' con lão ta đành phải cho khấ' t nợ thêm một tháng nữa.

- Em cứ yên tâm, lão ta còn phải ký cho lui nợ nhiề' u lâ' n nữa. Thế' còn việc em đem sỏ' đồ đi thế' chấ' p vay tiề' n chưa?

- Em làm rồ' i nhưng chưa có kê' t quả, đê' n văn phòng công chứng quen biế' t thì họ không dám làm, vì họ biế' t đấ' t trong sỏ' đồ của mình đang bị tranh chấ' p.

- Thế' thì em đi ra một huyện xa tít ở ngoại thành, em đê' n huyện Sơn Tân, anh sẽ điện cho thắ' ng bạn ở đấ' y nó giúp.

- Vâng, tuầ' n sau em sẽ đi, sẽ làm theo ý anh. Anh đúng là cây sáng kiế' n, đáng đượ'c thưởng.

- Thôi anh cho nợ, anh đang bận chút việc, chiều nay anh định bàn với con mẹ Minh Danh để nó giúp em cho vay lãi cao. Đờng ý không?

- Anh cố nói với họ đi, em giờ cả hai tay.

Cuộc vật lộn để đòi nợ của ông Giang thật vất vả, tính đến nay đã là sáu tháng rồi mà chưa đòi được đờng nào. Đã qua năm lần ký cam kết ở tổ dân phố, một lần hòa giải ở phường mà chẳng giải quyết được gì. Lần thì Phường đổ lỗi cho ông Giang không đờng ý nhận thiếu nên không trả được, lần thì đổ cho ông không cho thế chấp đất để vay tiền nên lại không trả được, lần thì vì ốm đau không đi vay được, lần thì cho người ta vay, người ta lỡ hẹn chưa đòi được để trả... Điều đáng nói hơn, cứ lần cam kết sau lại hứa trả ít hơn lần cam kết trước. Trong khi đó ông lại nhận được thông tin con Phường đã tiêu hết tiền rồi. Phàn thì chờng nó moi, con nó phá, phàn thì cho bõ, phàn thì cho vay nặng lãi nên không đòi được. Trước tình hình đó ông đã dành thời gian tham khảo bạn bè, tham khảo tổ trưởng khu phố, anh Hưng công an hộ khẩu và những người trong gia đình. Ai cũng bảo ông phải đưa ra cơ quan pháp luật. Người thì nói phải đề nghị xử lý hình sự, vì tội lừa đảo là tội hình sự. Người thì nói nên xử dân sự có thể giải quyết nhanh hơn, mặt khác nếu xử hình sự bắt nó đi tù ai nuôi con nó, ai trả nợ cho mình?

Dù làm theo cách nào thì cuộc hành trình đòi nợ của ông sẽ phải bước sang giai đoạn kiện cáo, sẽ phải ra toà... Đây là một tình huống, một công việc ông chưa bao giờ nghĩ tới, chưa bao giờ phải làm và liệu rồi nó sẽ ra sao? Và sẽ đi về đâu?

III

Ba ngày nay ông Giang như người ốm nhưng lại không sốt, đo nhiệt độ chỉ có 36,5 độ C. Ông thấy nhức đầu như búa bổ, đêm không ngủ được. Bà Nhân phải ra hiệu thuốc bác mua máy lạng hạt sen về nấu cháo cho ông, vì uống thuốc an thần không thấy có hiệu quả. Bà khuyên ông phải gạt bỏ chuyện đả t đại đi, coi như không có chuyện đó, khi nào ông khỏe sẽ tính sau. Thế nhưng, bà càng bảo ông quên đi thì ông lại càng suy nghĩ. Tại sao nó lại phức tạp đến thế, tại sao lại có loại người qui quyết đến thế? Những năm chiến tranh bao lâu nguy nan, bao chuyện hiểm nguy mình vẫn vượt qua, nay chỉ có chút việc con con mà không làm nổi... Ông đang suy nghĩ miên man thì thằng Núi từ trên cầu thang đi xuống gọi.

- Bố ơi con thảo xong đơn tố cáo con Phường rồi đây bố này, bố xem đã được chưa.

Ông mệt không đọc được đành bảo: “Con đọc cho bố nghe xem nào?” Núi đọc chậm và rành mạch, nghe Núi đọc xong ông nói.

- Con viết đơn tố cáo gì mà như văn kẻ khổ thế, không phân tích phê phán nó sai ở điểm nào. Phải nêu bật được những thủ đoạn lừa đảo của nó, phải làm cho người nghe xúc động mới được. Con để thầy chiề u nay đọc cho mẹ con và cả vợ chồng chị Mây cùng nghe và góp ý sửa chữa. Sau bữa cơm chiều hôm ấy, ông Giang bảo mọi người cùng nghe lá đơn tố cáo mà Núi soạn thảo. Nghe xong ai nấy đều có nhận xét như ông, nhưng góp ý cụ thể thì ai cũng thấy khó vì chưa làm việc này bao giờ, cuối cùng thì Mây nói:

- Theo con việc này bố cứ thuê văn phòng luật sư họ làm cho, thậm chí họ còn góp ý với mình có nên kiện hay không, liệu kiện có

được không, kiện ở cửa nào... Mọi người trong gia đình đều đồng ý với ý kiến của Mây. Mấy ngày sau, khi ông Giang đỡ mệt, ông định đến văn phòng luật sư thì gặp may, có cháu Lực là bạn của Lê - chồng cô Mây đến chơi. Cháu Lực là người vừa tốt nghiệp trường Luật đang chờ việc. Được nghe ông bà và Lê tâm sự về nỗi bức xúc đang gặp phải, Lực thấy buồn và cũng căm ghét kẻ lừa đảo. Lực đã chủ động góp ý với gia đình:

- Việc này theo cháu, gia đình ta cứ làm đơn tố cáo với các cơ quan thực thi pháp luật ở quận và chính quyền phường. Đề nghị họ xử lý hình sự, hồ sơ thế này là đủ, chẳng cần phải đi điều tra gì thêm, chắc họ sẽ giải quyết nhanh thôi.

Nghe Lực nói, ông Giang hỏi lại: “Nếu xử hình sự thì liệu nó có phải đi tù không? Nó đi tù thì ai nuôi mấy đứa con nó và ai là người trả nợ cho mình”. Lực vừa cười vừa giải thích:

- Ông bà không sợ việc nuôi con của nó, nó còn có chồng, còn ông bà, anh chị nó, họ sẽ có cách, có khi họ lại nuôi dạy tốt hơn mẹ nó đấy. Còn việc trả nợ cho ông bà thì quá đơn giản, vì nhà đất còn đó, cơ quan có thẩm quyền họ sẽ bán đi lấy tiền trả cho gia đình ta, thậm chí họ định lại giá và lại bán cho ông bà nếu ông bà muốn.

- Nếu được như thế thì có gì bằng. Bác nghe anh, bác nhờ anh thảo giúp cho bác lá đơn tố cáo nhé, gia đình chẳng biết viết thế nào cho đúng luật...

- Nếu bác đồng ý, cháu sẽ giúp. Bác đưa hồ sơ cho cháu, cháu đem về nhà cháu viết, sáng mai cháu đem đến cho bác. Ông Giang đứng lên tìm bộ hồ sơ đưa cho Lực, với nét mặt tươi tỉnh như người đi đường đang lúc gặp khó khăn thì có người chỉ dẫn.

Sáng hôm sau vào khoảng 9h Lực mang tờ đơn đến, đọc cho ông Giang và gia đình nghe, ai cũng thấy hài lòng, thậm chí xúc động vì

đã nói được nỗi đau của gia đình và thủ đoạn xâu xa của kẻ lừa đảo. Lá đơn được đưa đi đánh máy làm bảy bản, gửi đi sáu bản, gia đình giữ một bản. Trong khi bàn việc gửi đơn, Lục hỏi ông Giang:

- Gia đình ta có quen ai làm trong cơ quan thực thi pháp luật không ạ? Nghĩ một lát rồi ông Giang trả lời.

- Chỉ có thằng con ông bác đang làm trong ngành công an nhưng ở tỉnh khác.

- Anh ấy làm gì ạ?

- Đại úy cứu hỏa.

- Thế thì chẳng ăn nhả gì.

Ngẫm nghĩ một lát, ông Giang như chợt nhớ ra một điều quan trọng. Ông nói: Bác còn một ông bạn quen nhau từ hồi chống Pháp. Sau này có thời cùng tham gia cấp Ủy của một địa phương, có một thời ông ấy làm Giám đốc sở Công an ở thành phố này, rồi lên bộ, là cán bộ lãnh đạo của bộ và được phong hàm đến trung tướng nay đã về hưu.

- Ông ấy bây giờ ở đâu và lâu nay ông có gặp ông ấy không?

- Ông ấy bây giờ cũng ở thành phố này, hàng năm anh em vẫn gặp nhau một đôi lần, khi sinh hoạt hội cán bộ kháng chiến chống Pháp của tỉnh cũ.

- Thế thì rất may cho bác, bác nên gặp ông ấy tâm sự công việc của mình, nhờ ông ấy góp ý kiến, có thể bác cứ đưa cả lá đơn tố cáo này để ông ấy thông cảm. Nếu có thể được, nhờ ông ấy viết cho một lá thư gửi cho trưởng Công an quận, với tư cách là thủ trưởng cũ nhờ giúp cho người bạn chút việc trong quyên hạn của họ. Nếu có được lá thư đó công việc của bác sẽ thuận lợi hơn nhiều. Nhân dân

ta đã tổng kết rồi “nhất thân nhì quen” mà bác. Hai bác cháu nhìn nhau cười tỏ vẻ tâm đầu ý hợp.

Được sự góp ý của Lục, ông Giang đã gọi điện đến người bạn cũ.

- A lô, đây có phải số máy của ông Tâm không ạ. Có tiếng trả lời trong máy:

- Ai hỏi ông cháu có việc gì đây ạ?

- Ông Tâm có nhà không cháu?

- Ông cháu có nhà ạ.

- Cháu nói với ông, có ông Giang muốn gặp ông.

- Vâng ông chờ máy. Một lát sau có tiếng ông Tâm.

- Xin chào bác Giang, bác có khỏe không? Bác gọi có việc gì đây ạ.

- Lâu ngày nhớ nhau hỏi thăm sức khỏe của bác và cũng có chút việc muốn đến gặp bác, nhờ bác giúp.

- Việc gì có quan trọng lắm không?

- Việc hơi phức tạp muốn có ý kiến của bác, nói trên máy không tiện, ngày mai tôi đến được không?

- Ngày mai tôi ở nhà, mời bác cứ đến lúc nào cũng được.

- Khoảng 9h sáng mai bác tiếp tôi nhé?

- Đồng ý, mời bác đến.

Hôm nay mát trời, ông Giang bảo Núi lái xe máy đến ông đến nhà ông Tâm, lâu ngày không gặp nhau hai người tay bắt mặt mừng,

hỏi thăm sức khỏe của nhau và không quên nhắc lại một vài kỷ niệm cũ của hai người. Sau ít phút hàn huyên, ông Giang nói:

- Hôm nay đến thăm hai bác và gia đình, thầy bác và bác gái vẫn khỏe tôi mừng, nhân đây tôi muốn tâm sự và trình bày với bác một việc không may của gia đình, mong được bác góp ý, giúp đỡ. Ông Tâm chăm chú nghe ông Giang nói lại đầu đuôi câu chuyện và xem lá đơn tố cáo của ông Giang, ông Tâm nói:

- Việc của bác đúng là phức tạp vì ta mắc mưu của kẻ lừa đảo, nó lừa bác có bài bản đầy đủ, không dễ thương lượng giữa hai người được đâu, tôi đồng ý nên nhờ các cơ quan pháp luật giải quyết. Bác về cứ gửi lá đơn này cùng với toàn bộ hồ sơ đã có cho phường và quận, yêu cầu họ giải quyết theo quy định của pháp luật. Tôi tin họ giải quyết được, chưa cần đến thành phố đâu.

Sau khi nghe ý kiến ông Tâm, ông Giang mạnh dạn nói lên nỗi băn khoăn của mình: Tôi nghe tình hình các cơ quan thực thi pháp luật gần đây cũng phức tạp lắm bác ạ, không giống như hồi bác đang làm ở thành phố đâu. Tôi muốn phiền bác một việc. Ông còn ngập ngừng chưa muốn nói thì ông Tâm giục:

- Có việc gì bác cứ nói, có thể giúp được gì tôi sẵn sàng.

- Tôi muốn nhờ bác viết cho lãnh đạo Công an quận một lá thư, nhờ các anh ấy quan tâm giúp cho người bạn của bác, cốt sao được giải quyết khẩn trương theo quy định của pháp luật. Tính ông Tâm cẩn thận nên ông hỏi:

- Bác thầy có cần không?

- Rất cần, dù sao có ý kiến của bác họ cũng nể và sẽ quan tâm hơn. Nghe vậy ông Tâm đồng ý và ông đã viết một lá thư gửi trưởng Công an quận. Trong thư ông viết có đoạn: “*Bác Giang là bạn thân*

của mình từ những năm kháng chiến chống Pháp cho đến bây giờ. Hoàn cảnh của bác ấy rất khó khăn, đang bị những kẻ lừa đảo làm hại, rõ ràng đây là tội phạm có tính chất hình sự... Mong các đồng chí cố gắng giúp bác ấy như giúp mình vậy... Thân ái”.

Ông Tâm đưa lá thư cho ông Giang còn nói thêm, cậu trưởng Công an quận này khi tôi còn ở thành phố mới là đại úy nhưng rất hăng hái, có thành tích nên đưa vào phương án đào tạo, thỉnh thoảng có việc phải lên sở để gặp tôi để xin thêm ý kiến. Ông Tâm nói vậy càng làm cho ông Giang yên tâm sẽ có được chỗ dựa tin cậy để giải quyết công việc.

Sau khi gặp ông Tâm về, sáng ngày hôm sau ông Giang lên Công an quận trong niềm hi vọng có được sự thông cảm và giúp đỡ của trưởng Công an quận. Bước vào phòng trực ban, ông được anh lính trực ban chỉ cho phòng làm việc của trưởng Công an quận. Bước vào phòng, một người đeo quân hàm trung tá tiếp ông. Trung tá da đỏ hồng hào, đầu tóc chải mượt và có cả mùi nước hoa trong phòng, mắt đeo đôi kính trắng, giọng to màu cánh gián và có đôi mắt liếc rất nhanh như một người luôn phải cảnh giác với những điều bất trắc có thể xảy ra. Sau khi có lời chào ông trưởng Công an quận, ông Giang nói:

- Thưa đồng chí trung tá, trưởng Công an quận. Tôi là Giang, là cán bộ đã nghỉ hưu. Vừa qua tôi đã gửi các đồng chí lá đơn tố cáo cô Phường ở phường Tân Ngãi đã có hành vi lừa đảo gia đình tôi trong việc mua đất của họ. Hôm nay tôi xin gặp đồng chí để một lần nữa mong các đồng chí xử lý giúp cho. Đồng thời tôi xin gửi tới đồng chí lá thư của ông Tâm nguyên là Giám đốc công an thành phố ta, sau lên làm lãnh đạo của bộ, nay đã nghỉ hưu. Ông Tâm cũng biết đồng chí từ khi còn là đại úy.

- Việc của bác chúng tôi đọc hồ sơ rồi, biết rồi, việc này là việc dân sự, để Tòa dân sự giải quyết. Thư của ông Tâm tôi biết rồi, bác

cứ câ`m lâ`y.

- Thừa đõ`ng chí, tuy là việc mua bán nhà đấ`t của dân nhưng có sự lừa đảo rõ ràng, đẽ` nghị đõ`ng chí xem xét lại có thể coi là vụ án hình sự được không ạ?

- Chuyện lừa đảo bây giờ thì nhiê`u lắ`m, xử hình sự sao cho hế`t, nhà tù nào cho xuể. Bác cứ về` đi chúng tôi sẽ có thông báo gửi cho bác về` ý kiế`n của chúng tôi.

Ông Giang ra về` trong tâm trạng hoang mang, không hiểu tội lừa đảo của nó như thế` mà cơ quan pháp luật lại coi như không phải hình sự. Điê`u làm ông ngạc nhiên hơn là họ còn không thèm đọc lá thư của một trung tướng, mà trước đây đã trực tiế`p là câ`p trên của họ, người có công đào tạo họ. Phải chắ`ng ngày nay người cán bộ câ`p trên á`y đã về` hưu rồ`i, không còn có ý nghĩa gì với những việc mà họ đang làm; phải chắ`ng thôi không đọc cho đỡ bận tâm và là cách xử lý tồ`t nhấ`t của họ; phải chắ`ng những tình cảm ngày xưa nay đã bị những cái khác xoá đi cả rồ`i? Vừa đi ông vừa nghĩ miên man, bỗng dưng ông nghe thấ`y má`y tiế`ng sắ`m ðùng ðoàng, ông ngắ`ng mặt nhìn lên trời thấ`y mây đen đang à`m à`m kéo ðế`n, báo hiệu một trận mưa dông sắ`p ðổ ập xuô`ng ðầ`u ông.

Hai ngày sau, ông Giang nhận được thông báo của Công an quận trả lời ðơn tồ` cáo của ông với nội dung: “*Việc tranh chấ`p nhà đấ`t của ông là vấ`n ðẽ` dân sự, ông câ`n báo cáo với các cơ quan có thẩm quyề`n ðể` giải quyề`t theo luật dân sự*”. Đọc xong thông báo của Công an quận ông như người bị hụt hẫ`ng, đang đi thì gặp con ðường cụt, không biế`t đi về` ðâu, nên làm gì và làm như thế` nào? Không nhẽ` lại bỏ cuộc, nế`u làm ðơn gửi Tòa dân sự liệu có giải quyề`t được không và ðế`n bao giờ thì giải quyề`t xong?

Trong khi gia đình ông Giang đang bàng hoàng vì những gì đã xảy ra, làm cho cả gia đình ăn không ngon, ngủ không yên. Thì tại nhà Phường đã có cuộc ăn mừng của Tăng và Phường, khi biết tin vụ tranh chấp không xử hình sự, Tăng đã điện ngay cho Phường:

- A lô, cô Phường có nhà không?

- Ai gọi mẹ cháu đây?

- Ngang phải không? Mẹ cháu có nhà không? Cho bác Tăng nói chuyện với mẹ cháu.

- Vâng ạ. Ngang vội chạy đi gọi mẹ. Phường tất tưởi chạy vội đến cá`m máy.

- Anh Tăng à?

- Anh đây, anh báo tin cho em, chúng ta đã thắng rồi.

- Thắng gì hở anh?

- Anh đã nhờ một người là tay trong, thuyết phục tay trưởng Công an quận không đưa chuyện của em ra xử hình sự nữa.

- Có thật không?

- Công an đã có thông báo cho lão Giang rồi, chắc lão ấy phát điên mất nhưng làm gì được. Thôi ngày mai ta gặp nhau anh sẽ nói nhiều, chuyện vui lắm.

- Chiều mai đúng 15h anh đến chỗ em nhé?

- Chiều hôm sau đúng giờ hẹn Tăng có mặt. Vừa bước vào trong nhà Tăng đã ngửi thấy mùi thịt chó thơm phức, nhìn thấy Phường, Tăng nói ngay:

- Em lại làm khổ anh rồi.

- Khổ mà cứ đến, vừa nói Phuong vừa chạy đến ôm chầm lấy Tăng và hôn lấy hôn để. Phuong vừa hôn Tăng đến mâm rượu vừa nói: “Hôm nay nàng chiêu đãi chàng món rượu thịt chó Cậu Khâu có thích không?”

- Trên cả thích là đáng khác. Nhìn vào mâm rượu Tăng nhìn thấy có chả nướng này, chân hầm này, nhựa mật này... toàn những thứ hợp khẩu vị của Tăng, lại còn cả rượu cầm Kim Bôi nữa, đúng là trên trái đất này chỉ có em là nhất. Vừa nói Tăng vừa liếc yêu Phuong.

- Hôm nay rượu ngon, thức ăn toàn thứ bổ nhưng không được uống say quá đâu nhé, còn phải “làm việc” đấy nghe chưa?

- Anh biết nhiệm vụ của anh rồi, em yên tâm. Hai người lại nhìn nhau cùng cười, như đã hiểu ra điều gì sẽ diễn ra.

Vừa uống rượu, Tăng vừa nói về chiến công mà Tăng đã tìm cách nhờ người thuyết phục trưởng Công an quận không đưa vụ án ra xử hình sự. Nghe Tăng nói, Phuong thật sự cảm động về những gì mà Tăng đã làm, chứng tỏ đây là một con người vừa có tình, vừa có tài. Phuong hỏi:

- Làm việc ấy hết bao nhiêu?

- Số tiền em đưa cho anh gần đủ, thiếu một ít anh bù.

- Sao hết nhiều thế?

- Còn rẻ đấy, coi như cứu em khỏi phải đi tù còn gì. Thôi thôi là tai qua nạn khỏi.

- Khỏi làm sao được. Phuong nói.

- Anh nói khỏi là khỏi phải đi tù, ta phải thắ ng từng đoạn, sắ p tới ta phải làm tiế p, có anh bên cạnh em yên tâm.

Thôi ta tạm dừng chuyện này ở đây, em cho anh ly cà phê. Phường đứng dậy pha hai ly cà phê vừa đưa cho Tăng, vừa cho mình. Uớ ng cạn ly cà phê và ăn chút trái cây xong, Tăng lôi Phường vào lòng và hỏi:

- Bây giờ em bảo anh phải làm gì?

- Muớ n làm gì thì làm, em cho phép đấ y.

- Cho phép hay em yêu câ u, hay em ra lệnh?

- Cả cho phép và cả ra lệnh. Phường vừa nói xong, hai người lại như điên như dại, trong phòng chỉ còn lại tiế ng rên nhưng không phải tiế ng rên của người ô m.

Sau cuộc vui thú giữa hai người, trước khi ra về Tăng dặn Phường: “Nê u số tiề n em đã rút ra cho vay nặng lãi nó chưa trả được, em câ n tiêu gì cứ vay tạm mà tiêu, số tiề n nợ họ cứ để đấ y, họ không làm gì được em đâu. Em nhớ đê n thăm và cảm ơn ông trưởng khu phố , vừa qua ông á y cũng che chắ n cho em nhiề u đấ y, nê u ông á y cứ làm thẳng thừng thì em còn khổ nữa.”

- Vâng em hiểu.

*

**

Từ hôm nhận được thông báo của Công an quận, gia đình ông Giang như nhà có tang, mọi người đê u ít nói, cái tính hay khôi hài của thắ ng Núi cũng biế n đâu mấ t, hai đứa trẻ con nhà Mây cũng bị mắ ng nhiề u hơn về cái tội đùa nghịch. Ông bà Giang chắ c vì mấ t ngủ, trông hai ông bà gầ y tọp đi, nê p nhăn trên mặt của tuổi

già như hẫ`n sâu thêm. Các con thương bố` mẹ nhưng không biế`t làm thế` nào.

Không nhẽ bỏ cuộc? Ông Giang trăn trở mãi câu hỏi đó. Lúc này ông lại nghĩ đế`n câu nói của bà xã: Khó nào bắ`ng cái năm ông phá vòng vây của địch, là người chỉ huy không được dao động... Nghĩ vậy, hôm nay ông lại mời mọi người trong gia đình ngô`i lại để bàn, xem trước tình thế` này câ`n phải làm gì và làm như thế` nào? Cũng như mọi lâ`n, ông đề` nghị bà và các con nói trước.

Bà Nhân nhìn ông rõ`i nhìn các con, bà thương ông lắ`m nhưng không dám nói ra, bà chỉ biế`t chăm sóc bữa ăn và thuố`c men cho ông hàng ngày. Trong giờ phút này bà tự thắ`y mình phải có trách nhiệm củng cố` tinh thầ`n mọi người, bà nói: Theo ý kiế`n của tôi, mọi người không nên bi quan, thua keo này ta bắ`y keo khác, ông cha ta chả dạy thế` là gì. Vừa qua ta má`t nhiề`u công sức nhưng chưa đạt được kế`t quả cụ thể nào, nhưng rõ ràng cũng giúp ta khôn lên nhiề`u, hiểu được xã hội nhiề`u điề`u và nó sẽ giúp cho cuộc số`ng sau này. Với suy nghĩ â`y tôi đề` nghị nếu không xử được hình sự thì đành yêu câ`u xử dân sự. Còn làm như thế` nào, ông và các con phải tính...

Nghe bà nói vậy, Mây nói tiế`p:

- Con đề` nghị vừa làm đơn gửi Tòa án xử dân sự, vừa tìm thêm cửa nào có thể tác động với quận để xử hình sự, vì xử hình sự sẽ nhanh hơn.

- Thôi chị đừng nói đế`n xử hình sự nữa, đế`n trung tướng tác động mà nó chẳng đế`m xĩa gì, bây giờ câ`u ai? Theo em ta quay sang hẫ`n dân sự đi, đừng “bắ`t cá hai tay” cho mệt.

- Ý kiế`n của Lê thế` nào? Ông Giang hỏi.

- Con cũng đồng ý như ý kiến của cậu Núi, ta chuyển hẳn sang xin xử dân sự, còn làm bằng cách nào? Đây là việc quá phức tạp, phải đụng đến luật pháp, phải thường xuyên đối mặt với các cơ quan thực thi pháp luật, trong khi đó thì gia đình ta chưa quen và hiểu biết còn ít. Do đó con đề nghị bố mẹ nên thuê một cá nhân luật sư hoặc một văn phòng luật sư họ giúp.

- Ý kiến anh Lê hay đây, theo con nên thuê hẳn một văn phòng luật sư cho chắc ăn bố ạ.

- Cả nhà ta đồng ý làm theo ý kiến của Lê và Núi nhé? Ông Giang hỏi.

Mọi người đều đồng ý.

- Vậy nên thuê văn phòng nào? Ông Giang lại hỏi.

- Theo con, bố nên thuê Văn phòng luật sư Sông Lô ở phố Phách Ngọc, gần đây đi lại cho đỡ vất vả.

- Nếu cả nhà không ai có ý kiến gì khác, thì sáng ngày mai anh Núi đèo bố lên Văn phòng luật sư Sông Lô xem sao.

Hôm nay lại gặp phải ngày nắng chang chang, mới có 9h30 đi trên một đoạn đường có hai kilômét từ nhà đến phố Phách Ngọc mà lưng áo bố con ông đã nóng bỏng. Đi suốt phố Phách Ngọc không tìm thấy văn phòng luật sư nào cả, ông hỏi thăm chú công an đứng gác cổng cho một cơ quan ở giữa phố thì được biết, Văn phòng luật sư Sông Lô nằm trong ngách 37 của phố. Văn phòng được đặt trên tầng hai của chính gia đình ông Sáo là chánh văn phòng. Bước vào phòng làm việc ông thấy trong phòng chỉ có một cô gái đang học việc, cô có nhiệm vụ nhận hồ sơ, xin số điện thoại của khách để trả lời sau. Ông nói chuyện với cô gái thì được biết ông chánh văn phòng luật sư hôm nay vắng mặt vì bận đi mua đất. Ông luật sư

cũng đang là người đi buôn đất, nghề luật sư là nghề làm thêm - nghề tay trái. Cô gái chính là cháu ngoại của ông, cháu học đại học Văn hoá nhưng chưa có việc làm nên ông cho về đây tập việc. Ông Giang nộp hồ sơ và nói rõ yêu cầu xin gặp ông chánh văn phòng.

Ba ngày sau nhận được điện thoại hẹn gặp, ông Giang đã lên gặp ông chánh văn phòng, vừa trông thấy ông Giang đi vào, ông chánh văn phòng đã nói:

- Hồ sơ của bác tôi đã đọc rồi, với hồ sơ ấy bác kiện là được, là thắng đất, hoàn toàn lỗi thuộc về bên A. Bây giờ bác cần gì tôi nào?

- Thưa luật sư: Tôi chưa phải làm việc này bao giờ, từ việc làm đơn, đến đưa đơn... đều chưa hình dung nó ra làm sao. Tôi muốn luật sư chỉ bảo và có thể trực tiếp giúp tôi được không?

- Được chứ, sinh ra văn phòng chúng tôi là để giúp dân làm những việc như thế. Chẳng nói giãu gì ông, tôi trước đây có nhiệm vụ năm làm phó Tòa Dân sự của Tòa án Nhân dân tối cao, nay về hưu tôi mở văn phòng này để tiếp tục phục vụ nhân dân; ông nhờ chúng tôi là yên tâm. Chúng tôi có thể giúp ông viết đơn, đưa đơn, cử người theo kiện đến lúc kết thúc phiên tòa; coi như chúng tôi thay gia đình đi kiện được chưa? Vừa nói, ông chánh văn phòng vừa cười với nét mặt tự tin.

- Được như thế thì còn gì băn khoăn, chúng tôi vô cùng cảm ơn luật sư.

- Nếu ông đồng ý, văn phòng xin đưa ông bản dự thảo hợp đồng giữa gia đình với chúng tôi, ông xem nếu được thì ta cùng ký để thi hành. Vừa nói ông chánh văn phòng vừa đưa cho ông Giang bản dự thảo theo mẫu có sẵn, chỉ phải ghi thêm: Họ và tên, năm sinh, chỗ ở, số chứng minh thư... của người đại diện bên A, Bên B. Nội

dung hợp đồng và trách nhiệm của mỗi bên. Xem xong hợp đồng, ông Giang đề nghị văn phòng cân nhắc lại số kinh phí 20 triệu đồng, ông thấy lớn quá và lại phải trả ngay sau khi ký hợp đồng.

- Nếu gia đình ông có khó khăn và ông lại là thương binh, tôi xin giảm cho ông 5%, còn kinh phí phải nộp ngay là bắt buộc, vì phải có kinh phí chúng tôi mới có để trả lương cho người đi làm và những chi phí khác... Nếu không thì chúng tôi không làm được. Thấy ông Giang còn do dự, ông chánh văn phòng lại nói:

- Thôi ông cứ cầm bản hợp đồng về bàn với gia đình xem có nhứt trí không. Chúng tôi lấy của ông như vậy còn rẻ 20% so với các văn phòng khác đây. Ông Giang ra về mà lòng cứ băn khoăn, không hiểu vì sao mà họ lấy của mình nhiều tiền thế? Lấy đâu tiền để trả ngay bây giờ? Trả rồi nhưng họ không làm hoặc làm không có kết quả thì làm thế nào?

Sau mấy ngày ngẫm nghĩ và bàn với gia đình, ông Giang đành vẫn phải nhờ Văn phòng luật sư Sông Lô vậy, ông bà phải đi vay gập bạn bè số tiền theo hợp đồng phải nộp. Hôm nay ông lên văn phòng để ký hợp đồng và giao tiền cho văn phòng. Ông chánh văn phòng tiếp ông thật niềm nở, sau khi pha ấm trà ngon mời khách, ông hỏi thăm ông Giang về hoàn cảnh gia đình, về sức khỏe và quá trình công việc của ông. Nghe xong, ông chánh văn phòng nói:

- Tôi rất thông cảm với hoàn cảnh của ông và cũng rất quý ông, một con người đã có nhiều công lao đóng góp cho cách mạng, không giúp ông thì giúp ai? Ông cứ yên tâm chúng tôi sẽ làm hết sức mình.

- Vâng cảm ơn ông, trăm sự nhờ ông.

Sau những giây phút tâm sự, hai bên đã ký hợp đồng, ông Giang đã nộp đủ số tiền đã thỏa thuận. Trước khi ra về ông Giang hỏi:

- Với tình hình này liệu bao giờ có thể giải quyết xong?

- Bây giờ ta mới làm đơn và đề nghị Tòa xử. Nhận được đơn, Tòa phải xác minh, phải thu thập mọi nguồn chứng cứ, sau đó mới xử. Xử xong bây giờ mới thi hành án... đây là chưa nói đến nếu có đơn khiếu nại của bất cứ bên nào thì lại phải xử phúc thẩm; như vậy có thể nhanh là 6 tháng, kéo dài đến cả năm và hơn nữa. Nghe vậy, ông Giang lại như người mất hồn, ông ngơ ngác yên một lúc không nói gì, chỉ thấy ông thở dài.

Hợp đồng đã ký, tiền đã nộp xong, thế mà một tuần nay vẫn chưa thấy văn phòng gọi lên để ký vào đơn, có đôi lần ông điện hỏi xem sao thì được trả lời: Lúc thì đang thảo, lúc thì chánh văn phòng chưa duyệt xong. Đến ngày thứ mười lăm lá đơn mới được soạn xong. Sau khi ông Giang lên ký vào đơn, ông chánh văn phòng còn nói:

- Ông cứ về đi, chúng tôi sẽ cử một luật sư có nhiều kinh nghiệm cùng với gia đình đi đưa đơn và làm mọi công việc của vụ kiện đến cùng. Ông Giang ra về cảm thấy yên tâm về lời hứa của ông chánh văn phòng, ông hi vọng công việc sẽ được tiến hành khẩn trương, thế nhưng ngày tháng cứ trôi đi. Một tuần, hai tuần, rồi ba tuần, rồi một tháng không thấy luật sư nào đến hỏi, lá đơn ông vẫn cầm đây. Có đôi lần ông điện hỏi văn phòng luật sư thì được trả lời: Chánh văn phòng đang thu xếp, đang tìm người... Mãi đến ngày thứ 39, vào khoảng 17h thì ông Giang nhận được điện.

- Cho tôi gặp ông Giang?

- Vâng tôi là Giang đây, bác ở đâu gọi và có việc gì?

- Tôi là Sáo, chánh văn phòng luật sư Sông Lô đây, tôi báo tin vui cho ông.

- Vâng ông cứ nói.

- Ngày mai vào khoảng 9h, tôi có cử bà Chanh là luật sư của chúng tôi xuống gặp ông để bàn về công việc mà ta đã thỏa thuận. Bà ấy muốn xuống chỗ ông để biết nhà, sau này còn phải quan hệ nhiều. Mong ông cộng tác chặt chẽ, cùng đồng viên nhau hoàn thành tốt công việc nhé.

Hôm nay trời vẫn oi bức nhưng ông Giang lại thấy người khỏe ra, ông nghĩ thầm: Có được một luật sư trực tiếp giúp, công việc nhất định được trôi chảy, trăm hay không bằng tay quen. Vì được báo trước, ông Giang đón bà luật sư rất chu đáo. Ngoài việc chuẩn bị trà nước là lẽ đương nhiên, ông còn bảo bà xã làm cho mâm cơm đãi khách. Ông dặn bà cố mua lấy một con gà di nhỏ chân của các bà nhà quê mang ra bán, tuy đắt nhưng thịt ngọt và thơm, cùng với bát canh cá nẫu chua và nhớ mua cần bún, nhưng phải là bún Phú Đô...

Đúng 9h, bà luật sư đến bằng chiếc xe ô tô, luật sư ăn mặc như một công chức, chiếc quần phẳng màu đen, áo sơ mi màu gụ tươi, trông rất lịch sự mà gần gũi. Vừa bước vào đến sân, luật sư đã cất tiếng hỏi: “Ông bà Giang có nhà không ạ.” Ông Giang từ trong nhà chạy ra tay bắt mặt mừng.

- Bà có phải là bà luật sư Chanh không ạ?

- Vâng tôi đây, chào ông.

Sau ít phút nói chuyện thân tình, cả hai người đều thấy hai gia đình có một cái gì đó giống nhau, nên dễ thông cảm. Bà luật sư chủ động nêu ý kiến:

- Tôi đã đọc bộ hồ sơ của gia đình ta nói về việc đất đai rồi. Tôi rất thông cảm với sự bức xúc của gia đình, tôi tin là việc này giải quyết được, vì vụ việc đã rõ không có gì phải điều tra thêm, chắc

Tòa án quận họ sẽ xử nhanh thôi. Tôi tiếc là vừa qua từ ngày bác có đơn, ta đã bỏ phí hơn một tháng chưa chuyên được, ngày mai tôi và bác phải chuyên ngay nhưng bác phải viết lại lá đơn khác, đơn này họ không nhận đâu.

- Vì sao họ không nhận ạ? Ông Giang hỏi.

- Vì không phù hợp với qui định của luật pháp, luật qui định sau khi nhận đơn bao nhiêu ngày phải thụ lý, nhận đơn của bác người ta sẽ bị phê bình vì sao nhận đơn để lâu không giải quyết.

- Vâng tôi hiểu, nhưng việc này có phải tại tôi đâu? Ông Giang nói.

- Đúng là không phải tại bác, nhưng việc qua rồi bác cũng thông cảm với văn phòng là không có người. Họ có nói với tôi giải quyết cho việc này từ lâu nhưng tôi bận, đến bây giờ mới giúp được. Tôi vừa mới ký hợp đồng với văn phòng ngày hôm qua, hôm nay tôi xuống đây, khẩn trương quá còn gì.

- Thế ra bà làm hợp đồng với văn phòng luật, chứ không phải là người của văn phòng.

- Đúng thế, văn phòng luật có người đâu, họ đi kiếm việc rồi lại đi thuê người làm như tôi. Làm xong thì thôi, có việc lại làm. Họ chỉ có ông chánh văn phòng và cô văn thư là hoạt động thường xuyên thôi. Họ làm thế là giỏi, có thế mới có thu nhập, thậm chí có lợi nhuận khá đấy bác ạ.

Qua nghe bà luật sư nói, ông Giang mới hiểu cái văn phòng này ruột gan nó là thế nào. Ông mới hiểu vì sao công việc của ông để chậm đến thế, liệu rồi đây ông có còn gặp phải khó khăn gì nữa không? Ông nghĩ mình đang như người trèo trên một cành cây yếu, nếu bị gió bão thì làm thế nào? Ông đang nghĩ miên man thì bà xã có lời mời luật sư và ông đi ăn cơm.

Ngô ì ăn cơm với gia đình, bà luật sư khen cơm ngon quá, bà hứa với gia đình sẽ làm việc hết mình để công việc kết thúc tốt đẹp. Ông bà Giang cũng có lời cảm ơn trước về tâm lòng của luật sư dành cho gia đình.

Ngày hôm sau theo lời hẹn, đúng 7h30, ông Giang có mặt tại Tòa án nhân dân quận, ông đến đã thấy bà luật sư có mặt trước và ngô ì ở phòng chờ. Trong phòng cũng đã có tới mười người cùng đến trình Tòa việc này, việc nọ. Ông Giang đang ngô ì thì có một bác chừng 50 tuổi đến ngô ì gần và muốn làm quen với ông. Bác ấy hỏi ông Giang:

- Ông lên Tòa có việc gì?

- Tôi lên nhờ Tòa giải quyết cho vụ lừa đảo và tranh chấp đất đai.

- Tôi cũng có việc như bác, nhưng 5 năm rồi vẫn chưa giải quyết xong. Vấn đề phức tạp lắm bác ạ. Tòa án bây giờ khác lắm, không như ta tưởng đâu. Tòa xử phải “có T”, Tòa xử “theo T”... họ “ăn T” từ cả hai phía, phía nào có nhiều thì họ ngã về phía ấy. Ông Giang nghĩ bụng ông này nói hơi quá. Ông cố ngô ì yên và thỉnh thoảng gật đầu để xem ông ta còn nói gì. Nghe chuyện một lúc, ông Giang hỏi.

- Hôm nay bác lên định xin gặp ai?

- Tôi định xin gặp Chánh án mà ba ngày rồi chưa gặp được, tôi đã gặp Thẩm phán nhưng không giải quyết được.

Đúng 8h cơ quan Tòa bắt đầu làm việc, mọi người đều đứng lên mỗi người đi một việc, người thì vào Tòa hình sự, người thì vào Tòa dân sự, người thì gặp ông Thẩm phán này, người thì gặp bà Thẩm phán kia. Bà luật sư Chanh và ông Giang vào phòng văn thư để nộp hồ sơ và hỏi xem thủ tục và trình tự giải quyết vụ án thế nào? Cô

văn thư giải thích: “Các hồ sơ vụ án đều phải qua Chánh án xem xét về thủ tục và nội dung, sau đó mới giao cho Thẩm phán nào nghiên cứu xét xử. Các bác gửi hồ sơ ở đây, tôi sẽ chuyển cho Chánh án xử lý, Chánh án giao cho ai sẽ thông báo các bác sau.

- Liệu bao giờ biế t được Chánh án giao cho ai?

- Nhanh là một tuầ n, nhiề u vụ lâu hơn.

Luật sư và ông Giang ra về , đúng một tuầ n sau lại lên để xem Chánh án đã giao vụ án cho Thẩm phán nào? Gặp lại cô văn thư thì được biế t, hồ sơ của vụ án vẫn nằ m ở Chánh án chưa thấ y giao cho ai. Hai người lên xin gặp ông Chánh án nhưng sáng hôm đó Chánh án chỉ tiế p có bô n người là: Ông Hành, bà Quít, chị Sen và bác Cô , còn các trường hợp khác hẹn đế n ngày thứ Tư hoặc thứ Sáu tuầ n sau. Bà Chanh và ông Giang cùng chung số phận phải ra về . Trước khi ra về , bà Chanh tạt vào phòng văn thư xin số điện thoại của Chánh án, lúc đầ u cô văn thư không cho, sau đó bà Chanh phải nói: “Tôi nguyên là phó viện trưởng Viện Kiểm sát quận Mai Hoàng, là chỗ quen biế t của Chánh án, lúc đó cô văn thư mới cho. Trên đường về , ông Giang và bà luật sư tạt vào một quán giải khát ven đường để kiế m chén nước vì ai cũng thấ y khát, đò ng thời cũng muố n trao đổi thêm với nhau về công việc. Ngò i uố ng chén trà, ông Giang quan sát thấ y bà luật sư có vẻ mới mẻ, ít nói, mấ t hế t sự hoạt bát nhanh nhẹn của ngày hôm qua khi gặp nhau ở nhà ông. Ông Giang hỏi luật sư:

- Bây giờ bà định thề nào?

- Thứ Tư tuầ n tới ta vẫn phải đi gặp Chánh án, hôm nay tôi không ngờ lại lờ hế t công việc, không hiểu ông ta bận gì mà chỉ tiế p có bô n người.

- Bà có quen biế t ông á y không?

- Biế t thì có, nhưng quen thì chưa. Trước đây tôi và ông ta có gặp nhau ở một lớp tập huấ n cán bộ của các cơ quan thuộc ngành pháp luật, cùng trong một tổ học tập.

- Nế u bà có quen biế t thì cô ́ gặp ông á y, dù sao cũng dễ thông cảm.

- Tôi cũng đang định gặp, vì the ́ hôm nay tôi mới cô ́ xin số ́ máy của ông ta.

Vê ` nhà, luật sư Chanh đã hai lầ n bá m máy, trong máy có thầ y tiế ng chuông đổ nhưng không trả lời. Ngày hôm sau luật sư lại bá m tới ba lầ n, cũng có chuông đổ và cũng không trả lời. Thôi đành hôm tới cứ lên xem sao.

Sáng thứ Tư, ông Giang và luật sư Chanh lại lên từ sớm, hi vọng đăng ký từ đầ u may ra sẽ gặp. Hôm á y Chánh án lại chỉ tiế p được có ba người, sau đầ y Chánh án nói vì có công việc phải lên thành phố , nhưng thực chấ t là đi dự sinh nhật của một người bạn gái. Ông Giang và luật sư Chanh lại phải về ` không, trước khi về ` bà luật sư vào phòng văn thư định hỏi xem nhà Chánh án ở đầ u, phố nào? Đành phải đế n nhà vậy. Cô văn thư từ chồ i không cho với lý do chúng em không biế t và cơ quan đã có qui định Chánh án không tiế p dân ở nhà. Rầ t may khi định ra về ` thì gặp được một người quen đang làm việc về ` công tác tổ chức cán bộ, được anh ta cung câ p địa chỉ chồ ở và vẽ cả sơ đồ ` để đỡ hỏi thăm, anh á y còn bà y cho cách dễ tiế p cận ông chánh nhầ t, nhưng phải chịu...

Sau khi có lời khuyên á y, bà Chanh đành phải trao đổi với ông Giang.

- Tôi muố n giúp ông giải quyế t công việc được nhanh, nhưng ông thầ y đầ y, chỉ muố n gặp ông Chánh án một chút thôi mà không được. Bây giờ việc này muố n nhanh phải do ông quyế t.

- Cụ thể nó là thế nào bà cứ nói.

- Bây giờ ta phải gặp một người có tên là Được, người giúp Chánh án trong việc giao dịch, xin đăng ký gặp qua cậu ta và phải có thủ tục... Nói là như vậy nhưng chẳng biết thủ tục với Chánh án hay thủ tục với cậu ta, hay là với cả hai người ai mà biết được. Sau đó cậu ta sẽ là người điện báo cho ta lịch gặp và gặp ở đâu, có thể là gặp ở nhà và cũng có thể là ở cơ quan.

- Vâng nhờ bà hỏi giúp.

Ba ngày sau bà luật sư gặp lại ông Giang, nói cho ông biết về việc phải làm thủ tục với Chánh án, ông Giang thấy khó xử. Nếu chấp nhận thì mình khổ quá, tiền mua máy thang thuốc cho bà xã còn khó khăn, nay lại phải từng ấy thì làm thế nào? Nhưng nếu không gặp được để trình bày thì bao giờ giải quyết được công việc. Thôi đành vậy... Sau khi làm xong thủ tục qua Được, hai ngày sau bà luật sư nhận được điện, Chánh án tiếp bà vào sáng thứ Sáu tuần này tại phòng làm việc của Chánh án ở cơ quan.

Hôm ấy cả bà luật sư và ông Giang đều lên để gặp Chánh án, bà luật sư đi trước, ông Giang theo sau. Đến cửa phòng Chánh án, bà luật sư gõ cửa, có tiếng xin mời vào. Bà luật sư mở cửa nhìn thấy Chánh án đang ngồi nhìn xuống tập hồ sơ nhưng không ngẩng lên. Bà luật sư và ông Giang vẫn cất tiếng chào.

- Chào ông Chánh án ạ. Ông Chánh án không nhìn khách và cũng vẫn không ngẩng đầu lên, ông Chánh án đáp lại: Mời các bác ngồi, tôi đang dở chút việc.

Bà luật sư và ông Giang ngồi nhìn nhau và cảm thấy như bị xúc phạm nhưng vẫn phải ngồi chờ, đến 10 phút sau ông Chánh án mới ngẩng lên nhìn khách và hỏi:.

- Các bác có việc gì, trình bày nhanh tôi lại sắp có việc phải đi. Bà luật sư trước khi trình bày công việc có hỏi Chánh án.

- Ông Lục có nhớ tôi không? Lúc này ông Chánh án mới để ý quan sát gương mặt của người khách và trả lời.

- Tôi chưa nhận ra bà là ai, ở đây nhiều khách lắm.

- Tôi đã biết Chánh án từ một lớp tập huấn của thành phố cách đây 5 năm, trong lớp tập huấn ấy tôi và Chánh án ở cùng một tổ học tập. Lúc đó tôi đang làm Viện phó Viện Kiểm sát quận Mai Hoàng.

- Thế mà tôi không nhớ ra, vì nhiều việc quá.

Bà luật sư cố làm ra vẻ thân mật, muốn gợi lại một vài kỷ niệm trong những ngày cùng đi tập huấn, nhưng ông Chánh án lại muốn lảng tránh.

- Bây giờ các bác có việc gì?

- Tôi muốn hỏi Chánh án xem vụ án về tranh chấp đất đai ở phường Tân Ngãi, Chánh án đã giao cho Thẩm phán nào xét xử chưa? Đây là ông Giang bên nguyên của vụ án, vừa nói bà luật sư vừa chỉ vào ông Giang

- Vụ này tôi chưa giao cho ai vì hồ sơ làm không chuẩn. Trước mắt bà về viết lại lá đơn cho ngắn gọn nhưng lại phải cụ thể hơn. Chánh án đứng dậy rút lá đơn từ tập hồ sơ đưa cho luật sư và nói: Sau khi viết lại lá đơn tôi sẽ giao cho người xử lý. Vụ này theo tôi biết nó phức tạp lắm.

- Nó phức tạp ở chỗ nào, thưa Chánh án? Luật sư hỏi.

- Bây giờ chưa nói được, nhưng rồi các bác sẽ thấy.

Luật sư và ông Giang ra về, bà luật sư mời ông Giang vào thăm gia đình mình để biết nhà và cũng là để cùng nhau sửa lại lá đơn theo yêu cầu của Chánh án. Nhà bà luật sư ở trong một con hẻm, nhà được xây dựng trên mảnh đất chỉ có 40m² nhưng xây ba tầng. Trong nhà được thu xếp gọn gàng, ngăn nắp, sạch sẽ, mát mẻ. Qua quan sát ngôi nhà và cách ăn ở, ông Giang nhận ra chủ nhà là người có tính cẩn thận và chu đáo, rất tiếc hôm nay ông chủ lại đi vắng. Sau khi pha ấm trà mời ông Giang, bà luật sư mang lá đơn ra xem lại, bà đọc đi đọc lại thấy lá đơn không cần sửa gì cả. Tuy vậy bà vẫn phải bàn với ông Giang có thêm bớt vài chữ, giao hoán phần trên xuống dưới và ngược lại có thể chiều lòng Chánh án. Sửa xong bà bảo ông Giang ngồi chờ, bà chạy đi photô lấy hai bản để ông ký, gửi đi một bản và lưu một bản. Sáng hôm sau bà luật sư lại lên cơ quan Tòa án để nộp lá đơn đã sửa, khi lên đến cơ quan rất may lại gặp được Chánh án ở nhà. Bà luật sư nộp lại lá đơn cho ông Chánh án và đề nghị ông sớm giao cho Thẩm phán xét xử. Ông Chánh án hứa sẽ xử lý sớm.

Một tuần sau, bà Chanh lại lên cơ quan Tòa án để xem ông Chánh án đã giao cho Thẩm phán nào xét xử vụ án chưa. Vào phòng văn thư bà đã nhận được thông tin, ông Chánh án đã giao hồ sơ cho thẩm phán Khàn, hôm nay Thẩm phán lại đi vắng nên bà không gặp được, bà có xin số điện thoại của Thẩm phán để tiện liên hệ.

Từ ngày bộ hồ sơ của vụ án đã được chuyển đến thẩm phán Khàn, tuần nào bà luật sư cũng tìm cách liên hệ với Thẩm phán xem công việc tiến triển đến đâu nhưng không tài nào gặp được. Nhiều lần điện thoại ông không trả lời, đến cơ quan khi thì ông đi vắng, khi thì ông khất không tiếp được vì bận việc. Một hôm biết ông có ở trong phòng, bà luật sư cứ đến gõ cửa xin gặp, không còn cách nào ông đành phải tiếp. Mở cửa mời khách vào, ông Thẩm phán hỏi ngay:

- Bà ở đâu, bà hỏi có việc gì?

- Tôi là đại diện cho thân chủ Trần Đình Giang - người đứng nguyên đơn trong vụ kiện về tranh chấp đất đai với Nguyễn Thị Kim Phượng tại phường Tân Ngãi. Tôi muốn được ông cho biết tình hình thụ lý hồ sơ vụ án, liệu có thể bao giờ xử được?

- Hiện nay Tòa án nhiều việc lắm, còn rất nhiều vụ bức xúc hơn nhiều nhưng đã xử được đâu. Bà phải chờ, chúng tôi còn đọc lại hồ sơ, tiến hành kiểm tra những gì chưa rõ, lập hội đồng định lại giá trị tài sản vào thời điểm hiện nay... Khi nào xử được chúng tôi sẽ thông báo.

Không còn cách nào khác, bà luật sư lại ra về trong tâm trạng bức bối khó chịu. Kể từ hôm ấy không tuần nào bà luật sư không điện cho Thẩm phán Khàn một vài lần để hỏi về công việc của vụ án. Phần lớn các cuộc gọi không được trả lời, có đôi lần trả lời đểu nói: Bà phải chờ, chưa làm ngay được đâu, có lần thì nói chúng tôi đang chuẩn bị tiến hành. Số ít ruột quá bà lại lên Tòa để hỏi xem sao, nhưng lên có được gặp Thẩm phán đâu, qua phòng văn thư thì không nắm được tình hình.

Ngày tháng cứ trôi đi, công việc không thấy có kết quả gì, bà luật sư ngày càng ít trao đổi với ông Giang, vì có trao đổi cũng không biết nói gì. Ông Giang lâu ngày không nhận được thông tin, ông tìm đến gặp bà luật sư hỏi xem sao, được bà luật sư trả lời: “Tôi không biết nói với ông thế nào, vì tôi đã làm hết trách nhiệm. Chưa có công việc nào mà tôi phải mất nhiều công sức đến thế. Bây giờ là hoàn toàn tùy thuộc vào người ta, nếu người ta cứ tìm mọi lý do để không làm thì tôi cũng chịu. Bây giờ ông cứ về đi, tôi sẽ vẫn tìm cách tác động, có kết quả gì tôi sẽ tin cho ông.” Hai người nhìn nhau với ánh mắt bi quan, thất vọng thật sự. Trước khi ông Giang ra về bà luật sư gợi ý:

- Ông xem hay ta lại cúng cho họ một ít, chắ c họ đòi ăn mà ta chưa tính đê ́n, giồ ng như cái máy đang đòi bôi trơn, chưa được bôi trơn thì nó chưa chạy. Ông Giang thở dài và nói: “Thôi bà để tôi tính, thật sự tôi đã kiệt sức mà ấ t rô ̀i”, ông đứng lên ra về ̀ quên cả cái bắ t tay thường có trước đây.

Kể từ hôm ấ y hai người không gặp nhau, điện thoại cũng thưa dầ n rô ̀i tắ t hẳn. Có một lầ n ông Giang lên gặp lại ông Chánh Văn phòng luật sư Sông Lô để nói lại những khó khăn, bê ́ tá c của công việc; nói về ̀ việc bỏ cuộc của bà luật sư Chanh và đê ̀ nghị văn phòng nê ́ u không làm được như đã cam kê ́ t trong hợp đồ ng, thì văn phòng hô ̀i lại cho một phầ n kinh phí mà gia đình đã bỏ ra, để gia đình đi nhờ chỗ khác. Nghe ông Giang nói vậy, ông Chánh văn phòng nói ngay: Ông đừng nói như thế ́, vừa không đúng luật, vừa mà ấ t hê ́ t tình. Vì trong hợp đồ ng có điề u khoản nào chúng tôi phải trả lại tiề n cho khách hàng đâu? Mặt khác chúng tôi vẫn đang làm cho ông đầ y chứ, bà Chanh chưa bao giờ nói với ông là thôi không làm nữa, đúng không? Còn việc làm chưa có kê ́ t quả là do người ta vì nhiề u lý do, trong đó có những lý do tề ́ nhị nên họ chưa làm; ta phải chịu, phải chờ, biế t làm sao được. Có lầ n tôi đã nói với ông rô ̀i, vụ án có thể nhanh là sáu tháng, chậm là một năm, thậm trí lâu hơn, còn lâu đê ́ n bao giờ ai mà biế t được.

Sau buổi làm việc với ông Chánh văn phòng về ̀, ông Giang chỉ còn biế t thở dài và chờ đợi. Hình bóng của bà luật sư Chanh và văn phòng luật sư Sông Lô cứ mờ dầ n, mờ dầ n, rô ̀i tắ t hẳn. Không ngờ họ lại rút lui êm dịu như thế ́, không ngờ mình lại thua đau đê ́ n thế ́ .

*

**

Trong khi ông Giang làm đơn kiện lên Tòa chưa được Tòa xử, thì Phường lâm vào tình trạng bi đát. Chẳng những chôn con phá, bỏ phá, mà còn chôn chìm trong canh bạc cho vay nặng lãi. Qua sự chắp mô-i của Tăng, Danh và Phường đã gặp nhau để bàn về việc vay mượn, Danh đã đến tận nhà Phường, vừa là để thăm nhà, vừa tâm sự xem Phường có bao nhiêu tiền để còn có cách... Được biết Phường còn những 1 tỷ đồng nhưng Danh không vay ngay cả. Danh nói với Phường:

- Chỗ chúng mình là đàn bà cả, ai cũng phải lo làm ăn sao có hiệu quả để đời sống ngày càng khá hơn. Chị có chừng ấy, chị cứ giữ đây rồi cho em vay, em đảm bảo cho chị sẽ có cuộc sống sung túc mà không phải mua sắm gì hết. Trước mắt em tạm vay của chị 400 triệu, em có hai hình thức vay: Vay tính lãi tháng và vay tính lãi ngày, chị thích kiểu nào em chiểu kiểu ấy.

- Mức lãi của hai hình thức thế nào? Phường hỏi.

- Lãi tháng tính bằng gập đôi mức lãi của ngân hàng, còn lãi ngày cứ 0,4%/ ngày. Nếu chị cho vay cả 30 ngày thì bằng 12% một tháng. Trong số 400 triệu chị định cho vay lãi tháng là bao nhiêu, lãi ngày là bao nhiêu?

- Trước mắt chị cho vay 300 triệu lãi tháng, 100 triệu lãi ngày.

- Em phải nói trước để chị biết, cho vay lãi ngày là em vay hộ bọn đánh bạc, bọn cá độ bóng đá, em phải tìm đũa chơi cao tay để cho vay là có lãi, có nhiều khi ngoài lãi nó còn thưởng thêm cho mình nữa đấy, nhất là khi nó thắng lớn. Nhưng cũng có lúc nó thua mình lại không đòi được ngay, chị phải thông cảm, làm kinh tế phải có chút mạo hiểm mới mong giàu nhanh được. Chị đồng ý không?

- Chị đồng ý, nhưng em phải cẩn thận cho chị.

Sau khi bàn bạc, Phường đã đi rút tiền giao cho Danh. Mười lăm ngày sau Danh đã điện cho Phường để nhận tiền lãi ngày, tròn một tháng để nhận tiền lãi ngày đợt hai và nhận cả tiền lãi tháng đầu tiên. Một lúc Phường nhận về được hơn 20 triệu đồng tiền lãi, thật là hơn cả trong mơ mà lại không vất vả gì. Lần nhận tiền lãi đầu tiên Phường đã điện cho Tăng để, hai người mừng rỡ hoan hỷ, Phường nói với Tăng

- Cứ đà này mà cho vay cả 1 tỷ, chỉ hai năm là trả xong nợ cho lão Giang. Anh đúng là thiên thần của em.

- Thế thì phải thưởng anh đi. Tăng nói.

- Phường đứng lên lấy túi tiền rút ra ngay năm triệu đồng đưa cho Tăng. Đây, phần thưởng của mình đây.

- Đây là phần thưởng bằng tiền, còn thứ hay hơn nữa kia.

Em sẵn sàng, anh thích thì cứ việc. Phường vừa nói xong hai người lại ôm nhau và cái gì cần để nó lại để.

Trong khi hai người ân ái, bỗng dưng Phường hỏi Tăng:

- Vì sao anh hay trộm “cơm” mà thích “phở”?

- Anh thích “phở”, vì nó vừa ngọt ngào, vừa có hương vị quyên rũ...

Nghe Tăng nói vậy Phường thâm nghĩ: À ra thế, đàn ông các anh thích của lạ là vì thế. Phường nhìn Tăng một hồi lâu với ánh mắt rât buồn rồi hỏi Tăng: “Có khi nào anh thấy trong phở có vị đắng không? Và có khi nào anh thấy chán phở, ghét phở không?”

- Em nói thế có nghĩa là em lên án anh à, không cần anh nữa à?

- Không phải thế, em vẫn cần anh, nhưng cũng thấy mọi quan hệ của chúng ta em sợ không bền.

- Tại sao em lại nói thế?

- Tại vì chúng mình đến với nhau có vui thật, thích thật, nhưng bên trong vị ngọt rõ ràng có cả vị đắng; nó đã để lại cho chúng mình những cái đau không dễ gì quên được. Em thì chông bỏ, anh thì bị phùng kỷ luật; giả như hôm ấy không có chuyện vợ anh làm toáng lên thì bây giờ chắc anh đang là người danh giá, không kẻ phải nhờ cậy đúng không? Bây giờ cả anh và em phải chấp nhận những cái nhìn chẳng ra gì của xã hội và cả của gia đình. Có lần bố mẹ em tuyên bố và chỉ vào mặt em: Từ nay mày không còn là con tao nữa, đừng có vác mặt về đây nữa. Cái đau nhất là em không còn chút uy nào để dạy dỗ con cái, em bảo chúng nó không nghe và chúng nó cũng ngày càng hư.

Nghe Phùng nói đến đây, Tăng gạt đi: “Em nói lại những chuyện đó làm gì, cuộc sống là phải nhìn về phía trước, đừng nhìn về phía sau. Nghĩ về quá khứ nhiều quá chỉ thêm buồn, sống làm sao được.”

- Em nói như vậy để nhắc anh phải cảnh giác, đừng để chị ấy biết được chúng mình vẫn đi lại với nhau. Hôm chị Hiền đến mua nhà biết anh đến với em là nguy hiểm lắm, vì chuyện ấy mà em phải bán rẻ nhà cho chị ấy. Từ tiếc bán rẻ mà sinh ra bao nhiêu chuyện cho đến hôm nay.

- Thôi đừng nói nữa, anh đang gỡ cho em đây thôi. Cuộc sống bao giờ cũng phức tạp, càng phức tạp càng phải gắn bó với nhau. Dù có phải chết anh cũng không bao giờ bỏ em, phản em. Em có tin không?

- Em cảm ơn anh nhưng vẫn nửa tin, nửa ngờ.

*

* *

Sau khi hai người gặp nhau, Phường đã điện cho Danh để cảm ơn và mong Danh tiếp tục cộng tác và giúp mình.

- Chị không phải cảm ơn em mà em phải cảm ơn chị mới đúng. Hai ngày sau, Danh lại điện cho Phường:

- Chị đem thêm cho em 400 triệu nữa đi, em đang có khách.

- Ngay chiều nay chị ra rút ở ngân hàng và sẽ đem đến cho em.

- Chị nhớ phải cảnh giác với bọn cướp đường đấy nhé.

- Em an tâm, chị sẽ đi taxi.

Lấy được tiền về, Phường mang đến ngay cho Danh và thỏa thuận với Danh: Trong số 400 triệu lần này cũng có 100 triệu cho vay lãi ngày, còn lại là vay lãi tháng, mức lãi giữ như cũ. Từ đấy mỗi tháng Phường nhận được những gần 40 triệu đồng tiền lãi. Sau ba tháng Phường rút thêm 100 triệu nữa đưa cho Danh, chỉ còn 100 triệu phải để lại để còn đi cúng chỗ này chỗ kia khi cần thiết. Nhờ kiếm được số tiền lãi kék xù Phường tha hồ ăn ngon, mặc diện, chơi bời thỏa thích và đã nghĩ đến việc làm đẹp, có tháng Phường đi làm thẩm mỹ hết tới chục triệu đồng, hơn cả số tiền chi tiêu cho cả gia đình trong một tháng trước đó... trông Phường ngày càng trẻ ra, mối tình với Tăng ngày càng nồng thắm.

Cuộc đời cứ tưởng được bay cao mãi, không ngờ gió lại đảo chiều, từ tháng thứ bảy trở đi việc trả lãi cho Phường không được đều đặn như trước, khi thì trả chậm, khi thì trả không hết phải chịu lại. Trong khi đó lại có người đến khuyên Phường nên mua cổ phiếu chúng khoán, vì chính cô ta nhờ chơi chúng khoán mà mua được nhà, mua

được cả xe hơi cho con. Thầy vậy Phường bàn với Tăng rút bớt tiền về để chơi chứng khoán, Phường đòi rút một nửa số tiền đã cho vay nhưng Danh chỉ đưa được 200 triệu, với lý do họ đang đầu tư chưa thu hồi được. Khi Phường đòi gay gắt quá, Danh đã mời Phường đến cùng với ba người khác để gán nợ. Danh nói: Đây là những người mà tôi cho họ vay bằng tiền của chị Phường, nay tôi xin chuyển số nợ này cho ba người và từ nay ba người phải có trách nhiệm trả cho chị Phường. Cả ba người đều nhận nợ một cách vui vẻ và hứa trả nợ sòng phẳng theo cam kết. Phường không có cách nào từ chối, đành phải ký lại văn bản cho vay với từng người nhưng theo ý của họ, vì họ nắm đằng chuôi.

Kể từ ngày ấy, hàng tháng Phường không còn nhận được những khoản lãi béo bở như trước, nếu chịu khó đi hỏi thì chỉ được vài ba triệu, không đủ chi tiêu thường nhật. Muốn đòi lại gốc thì chẳng có đứa nào chịu trả với đủ mọi lý do. Nào là tiền đang trên đường lưu thông chưa về, nào là tiền nằm ở trong kho vì hàng chưa bán được, nào là cho người ta vay nhưng người ta chưa trả nên đành phải khất chị...

Thầy vậy, không còn cách nào khác Phường đã điện cho Tăng, Phường trách Tăng và bắt đến Tăng đã làm khổ mình. Phường yêu cầu Tăng phải đến ngay để tính cách...

Vừa gặp nhau Tăng đã vừa cười vừa nói: Cách đây mấy tháng em gọi anh đến để thưởng cho anh, hôm nay lại bắt đến anh thế là thế nào?

- Thì đây, bây giờ mất hết cả rồi, không có tiền mà đầu tư chứng khoán, không còn tiền để chi tiêu, lấy đâu để trả nợ cho lão Giang. Ai người ta để cho mình được yên, hu! Hu! Thôi, đừng khóc nữa anh sẽ có cách.

- Cách gì, nói đi xem nào? Tăng vừa cười vừa nói một cách thản nhiên, giở giọng như rủ nhau đi hát Karaoke vậy.

- Cách của anh là thế này: Mình lừa người ta, người ta lừa mình, mình lại lừa người khác. Cứ thế mà sống sợ gì, có điều ta phải rút kinh nghiệm, phải học “cái giỏi, cái tài” của họ. Anh phục cái tài của con Danh đấy, nó moi hết của mình mà nay nó không còn liên quan gì đến khoản tiền kê chừa ấy, nó đẩy hết cho người khác mà toàn là loại đầu trâu mặt ngựa cả.

- Anh nói thế thì mình là mặt gì?

- Mình còn kém nó một cái đầu.

- Thôi, đừng có viên vông nữa, bây giờ lấy gì mà tiêu, lấy gì mà đầu tư chứng khoán?

- Theo anh trước mắt em tạm vay chỗ khác lấy vài trăm triệu.

- Vay ở đâu?

- Em yên tâm, anh sẽ gặp con Danh để chửi cho nó một trận rồi bắt nó phải vay giúp, nó tài lắm, ở vùng này ai nhiều tiền nó đều biết.

Ngay chiều hôm ấy Tăng điện thoại cho Danh.

- Cho tôi xin gặp chị Danh ạ?

- Vâng em đây, nghe như tiếng người tình của em phải không?

- Tình nào? Tăng hỏi lại.

- Tình Tăng - luật sư rơm chứ còn tình nào nữa.

- Phải nói năng cẩn thận, nếu không anh phạt đấy. Tại sao lại gọi anh là luật sư rơm?

- Tại vì luật sư gì mà chuyên đi xúi bậy và dẫn dắt người ta đi lừa đảo?

- Tại vì các em thích thế nên anh phải chiêu, đúng không?

- Luật sư trả lời hay lắm, hôm nay em ở nhà anh đến mà phạt, em chờ.

- Anh đến ngay đây.

Điện thoại xong, Tăng vội vàng phóng chiếc xe máy đến nhà Danh, Tăng bấm chuông.

Nghe có tiếng bước chân người đi ra, Tăng nhìn qua cửa kính thấy bóng một người phụ nữ, thì ra chính là Danh. Danh mặc một chiếc váy ngắn bằng một loại vải màu mỡ gà có điểm màu hoa Ti gôn nhưng rất mỏng, Tăng nhìn rõ cả những gì bên trong. Chiếc áo cộc tay màu vàng chanh có in mấy bông hoa quỳnh, cổ rộng để hở một nửa bộ ngực như cố tình khoe với khách cái đẹp cơ thể của mình. Danh mở cổng và nói:

- Em mời anh vào, mời anh lên tầng hai. Tăng làm theo sự chỉ dẫn của Danh. Lên đến tầng hai Tăng thấy có bộ salông kiểu Đài Loan kê để tiếp khách, một bộ tách chén men sứ Giang Tây của Trung Quốc, có cả bộ giàn để hát Karaoke khi khách cần, chứng tỏ nhà Danh có nhiều khách thuộc vào loại ăn chơi có hạng. Danh pha cà phê mời khách và chủ động hỏi:

- Hôm nay thế nào anh lại điện cho em, chắc có việc gì hay nhớ em? Vừa nói Danh vừa liếc mắt đưa tình, vừa nở một nụ cười khêu gợi, khiến Tăng lúng túng. Ý định đến để chửi cho Danh một trận

đã biế n đầu cả, chỉ thấ y trong người nóng lên và rạo rục đé n khó tả. Không bỏ lỡ cơ hội, Tăng liê n nói.

- Anh đé n vì nhớ em và đé phạt em.

Danh vừa nói vừa cười: “Nhớ thì đượ nhưng phạt thì chưa nên.” Nghe Danh nói vậy, Tăng nghĩ chắ c vì chồ ng Danh có nhà nên Tăng dè dặt, chỉ dám hỏi thăm sức khỏe và công việc làm ăn của Danh. Danh nhìn Tăng với ánh mắ t thương hại nhưng lại đắ m đườ i và thềm khát. Danh nói:

- Anh Tăng lành thật đầ y và lại không biế t nói đùa.

- Anh lành ở chỗ nào?

- Anh như người bụng đang đói, có người cho ăn lại cứ giả vờ dưng dưng.

Tăng vừa nhìn trước nhìn sau và hỏi: “Chồ ng em hôm nay đi đâu?”

- Thế anh không biế t gì à? Em ly hôn rô i, giờ em đang là người tự do. Nghe vậy Tăng như chiế c lò so bật dậy, lao đé n ôm ghì lầ y Danh, Danh lôi Tăng vào giường. Trong lúc hai người ân ái, Danh nói với Tăng: Từ giờ phút này hai chúng mình là một nhé, thỉnh thoảng anh đé n đây với em cho đỡ buồ n, đờ ng ý không? Tăng ôm chặt Danh vào lòng: “Anh trăm lầ n đờ ng ý, anh sẽ làm tâ t cả những gì em muồ n”.

Sau những phút giây sung sướng, Tăng nói với Danh.

- Hiện nay con Phườ ng nó khổ quá, em có cách nào cứu nó?

- Làm sao mà phải cứu?

- Số tiền mà em cho vay giúp, nay những người vay lại họ không trả cả gốc lẫn lãi, hiện giờ gần như trắng tay. Trước mắt em vay giúp nó vài trăm triệu để sống và trả ít nợ.

- Vay thì được nhưng phải có tài sản thế chấp đầy, không lơ mơ được đâu. Còn mấy vụ kia em sẽ bảo nó trả cho một ít.

- Anh thay mặt Phường cảm ơn em trước. Thế bao giờ vay được?

- Ngay bây giờ cũng được, nhưng thôi, anh bảo con Phường tới mai đến đây.

- Em đúng là một người tài ba hiếm thấy.

- Không thế thì để các anh bắt nạt à, để những kẻ... nó đè đầu cuời cổ à?

Nghe Danh nói, Tăng thấy ở Danh một con người vừa đáng khâm phục, vừa đáng sợ và cảm thấy như có một ma lực nào đó trong con người ấy.

Tăng ra về đến ngay nhà Phường để báo tin vui cho Phường. Phường đang nằm suy nghĩ mung lung và như người bị ốm, bỗng có tiếng người gọi cửa. Nghe như tiếng anh Tăng, Phường bật dậy vừa mở cửa, vừa hỏi có phải anh Tăng không?

- Anh đây. Vừa bước vào trong nhà Tăng vừa nói: “Anh đến báo tin vui cho em đây.”

- Tin gì hở anh?

- Anh đã bắt con Danh phải đền tội rồi, nó nhận vay cho em khoảng 500 - 600 trăm triệu, tới mai em đến nhà nó mà lấy.

Phường ôm chầm lấy Tăng hôn lấy hôn để. “Anh đúng là vị cứu tinh của em.”

- Thế em không thương cho anh à?

- Hôm nay anh đáng được thương nhưng em mệt, để hôm khác em bù.

Tối hôm ấy Phường ăn cơm sớm hơn mọi khi để kịp đến nhà Danh, trên đường đi Phường mua mấy cân nho Mỹ để làm quà cho thêm phần thân mật. Vừa đến nhà đã thấy một người đàn ông ngồi với Danh, có vẻ rất thân tình, chắc là bạn làm ăn với nhau. Thấy Phường vào, Danh giới thiệu ngay: Đây là anh Khanh người sẽ giúp chị và đây là chị Phường bạn thân của tôi đang gặp khó khăn nhờ anh giúp. Khanh và Phường nhìn nhau làm quen. Khanh hỏi Phường:

- Chị Phường hiện đang ở đâu?

- Tôi ở phường Tân Ngãi, gần bệnh viện F.

- Tôi nghe nói chị có nhu cầu vay ít tiền để lo toan công việc của gia đình.

- Vâng đúng thế, qua chị Danh được biết anh có khả năng, tôi muốn nhờ anh giúp.

- Chị cần vay bao nhiêu và có tài sản thế chấp không?

- Tôi cần vay khoảng 600 triệu, tôi chỉ có một gian nhà khoảng 20m² ở sát đường có thể thế chấp cho anh được.

- Thế thì ngày mai tôi sẽ đến, nếu ta thỏa thuận được tôi đưa tiền luôn.

- Vâng, sáng mai anh đến đi, tôi cũng đang cần ngay.

Khoảng 10h sáng, Khanh và một người đầu trợ lộc, mặc quần áo rằn ri, hai bắp tay và ngực sẫm đen những con quái vật và cả hình phụ nữ khoả thân, trông hắc như một tên cướp có hạng. Khanh giới thiệu không úp mở, đây là chú Băm người trong nhà mới ở tù ra. Chú ấy là người rất có tình nhưng bị tù oan, nay đang giúp tôi những việc cần thiết trong làm ăn. Phường nhìn Băm thấy sợ, không muốn dính vào những người đâm thuê chém mướn, nhưng biết làm thế nào. Mình có làm gì hại đến họ đâu mà sợ, nghĩ vậy Phường lại bình tĩnh bàn việc với Khanh.

- Hôm qua chị nói chị sẽ thuê chấp một gian nhà 20m² ở gần đường là đâu?

- Là nơi ta đang ngồi, gồm cả trên gác xép và phần trệt này. Khanh quan sát gian nhà và trèo lên cả gác xép để xem, thấy đây là một gian nhà có vị trí cực đẹp vì sát mặt đường, có thể làm cửa hàng kinh doanh được.

- Đất này đã có giấy tờ hợp pháp đến đâu? Phường có giấy nó là đất lấn chiếm nên nói bừa.

- Tôi chỉ có quyền sở hữu 40m², số đất này nằm trong sổ đỏ ấy, phần còn lại là phía đằng sau cũng của tôi nhưng đang cho người khác thuê.

- Thế thì chị phải cho tôi giữ sổ đỏ, nếu không thì tôi không cho vay được.

Biết là không đúng, thậm chí nguy hiểm nhưng Phường vẫn phải đồng ý cho Khanh giữ cả quyền sở hữu 40m². Sau khi thỏa thuận cho Khanh giữ sổ đỏ, Khanh nói: "Chị muốn vay 600 triệu, nhưng hiện nay tôi chỉ có 500 triệu, nếu chị đồng ý thì ta làm hợp đồng. Hợp đồng cho vay ghi rõ: Bên A cho bên B vay 500 triệu đồng từ ngày....., đến ngày..... phải trả cả gốc và lãi, nếu không trả đủ thì

giao lại gian nhà bao gồm cả tầng trệt và gác xép. Nghe xong văn bản hợp đồng Phùng hơi ngạc nhiên, vì văn bản ghi phải trả cả gốc và lãi, nhưng lại không ghi rõ mức lãi là bao nhiêu, Phùng liền hỏi:

- Trong thời gian tôi vay anh lấy lãi bao nhiêu %?

- Khanh vừa nói vừa nhìn Phùng với ánh mắt đăm đăm đôi và tinh quái: “Anh thông cảm và rất thương hoàn cảnh của em nên chưa ghi mức lãi. Nếu đôi xử tốt với nhau có khi anh không lấy lãi, nếu cần tính lãi ta thỏa thuận sau cũng được.” Hai người nhìn nhau cùng nở nụ cười như đã hiểu được lòng nhau. Sau đó hai người cùng ký tên, người làm chứng cũng ký tên: Trần Như Băm.

Sau khi nhận vay số tiền của Khanh, Phùng đầu tư ngay vào cổ phiếu chứng khoán 400 triệu đồng theo một người quen rủ rê. Mấy tuần đầu gặp may giữa lúc giá cổ phiếu đang lên, nên đã kiếm được gần 50 triệu. Đến tháng thứ bảy do ảnh hưởng trận lụt lớn ở miền Trung làm thiệt hại đến hơn 5.000 tỷ đồng, do thị trường bất động sản và thị trường vàng quá sôi động nên thị trường cổ phiếu sụt giảm và sụt giảm kéo dài. Kết quả là Phùng đã thua mất một nửa số tiền vay của Khanh. Đến hạn phải trả số tiền đã vay, Phùng không có cách nào trả nổi, thế là Khanh cho người đến chiếm lấy gian nhà 20m² ấy. Phùng chấp tay van lạy, xin được ở thêm một tuần nữa cũng không được. Chính Băm là người kéo tay và vứt đồ đạc của mẹ con Phùng ra đường mà không ai dám can ngăn. Buộc mẹ con Phùng lại phải tạm ở nhờ nhà bạn, rồi đi thuê một gian nhà cấp bốn dột nát để ở, gian nhà này cũng sắp phải dỡ đi để xây một ngôi nhà mới, đến khi đó chưa biết mẹ con nhà Phùng sẽ phải đi đâu? Cuộc đời của Phùng thật trớ trêu, cứ tưởng sẽ lên “voi” không ngờ lại xuống “chó”.

*

**

Đã mấy tháng nay gia đình ông Giang vẫn loay hoay mãi mà tìm chưa ra cách gỡ trận đồ bát quái này, sáng nay lại nhận được điện của bà Hạnh cũng là người láng giềng cạnh đó báo cho biết, có người nào đó đã đến ở phần nhà mà mẹ con nhà Phường đang ở, ông liệu vào xem thực hư ra sao. Nhận được thông tin của bà Hạnh, ông phải trao đổi ngay với các thành viên trong gia đình xem nên giải quyết thế nào? Sau khi nghe ý kiến của mọi người, ông Giang quyết định: Ngay bây giờ bố và anh Núi phải vào ngay trong đó xem sao đã. Ông nhắc Núi phải chuẩn bị quà, trên đường đi vào thăm ông Tạo trưởng khu phố và nhờ ông ấy giúp đỡ. Được ông Giang vào thăm, cho biết tình hình và nhờ ông giúp. Ông Tạo đã cùng ông Giang đến nhà Phường, quả nhiên đúng như thông tin của bà Hạnh. Gian nhà mà mẹ con nhà Phường đang ở, nay đã có một người phụ nữ chừng 30 tuổi, rất xinh gái và có một đứa con thơ khoảng 3 tháng tuổi đến ở. Mẹ con nhà Phường không còn ở đây, nhưng đi ở đâu thì không ai biết. Ông Tạo hỏi cô gái đến ở.

- Chị là ai, ai cho chị đến đây ở.

- Cháu là Như Quỳnh, người cùng quê với anh Khanh, được anh Khanh đưa cháu đến đây và cho cháu ở.

- Chị có giấy tờ gì không?

- Cháu không có giấy tờ gì cả, vì bị mất hết.

- Chị có biết gian nhà này là của ai không?

- Anh Khanh bảo đây là nhà của anh ấy

Ông Tạo chỉ tay vào ông Giang và nói: Nhà này là nhà của ông này, ông ấy là chủ của cả ngôi nhà này. Chị ở đây là không hợp pháp, chị nói với Khanh như thế.

Sau khi biết được thực trạng của việc lấn chiếm, ông Giang đã tham khảo ý kiến của ông trưởng khu phố và nhiều người khác, ông đã làm đơn trình báo gửi công an phường, đề nghị công an giúp gia đình thu hồi lại phần nhà mà Khanh lấn chiếm trái phép. Công an phường nhận đơn, có cử người xuống kiểm tra nhưng không xử lý gì cả. Một tuần sau ông Giang lại làm lá đơn thứ hai và xin gặp lãnh đạo của công an phường, người tiếp ông là một phó công an phường có tên là Trần Lê Sành, ông được thiêu tá Sành trả lời: “Chúng tôi đã kiểm tra nhưng chưa cưỡng chế họ ra được vì công an phường có nợ tiền của anh Khanh và người ta chỉ đến ở tạm...”

- Nhưng đây là nhà mà tôi đã mua, đang là nhà của tôi. Ông Giang nói.

- Ông cứ về đi, chúng tôi sẽ nghiên cứu ý kiến của ông.

Ông Giang ra về trong tâm trạng bức bối và hoang mang. Ông đặt ra câu hỏi: Tại sao công an lại không bênh vực người bị hại? Tại sao lại làm ngơ trước những hành vi của kẻ vi phạm pháp luật... Hai ngày sau ông Giang lại gặp ông trưởng khu phố, được ông trưởng khu phố cho biết: “Khi Khanh đưa người vào ở, công an đã biết trước rồi nhưng họ làm ngơ. Sau khi ông có đơn, họ có xuống kiểm tra là để làm phép thôi. Cách đây vài ngày Khanh lại đến công an, nó đến làm gì bác phải tự hiểu. Tháng này nó có ý định chiếm lấy cả cái nhà này đấy, nó đã nói ra miệng rồi, bác hãy chờ xem. Thôi đừng hi vọng công an cưỡng chế nữa, tôi đã nói với bác rồi, bác cứ làm đơn ra Tòa đi, nhờ Tòa giải quyết.” Ông Giang thở dài và nói: Tôi đã gửi đơn cho Tòa từ nhiều tháng nay nhưng họ đã giải quyết đâu. Ông Tạo cười và nói: “Ông chưa biết cách đưa đơn đó thôi”, hai người lại nhìn nhau và ông Giang ngậm miệng...

Trong khi ông Giang còn đang lúng túng chưa biết thoát ra bằng cách nào, nhân một hôm đi họp hội đồng hương ông gặp được một

người bạn rất thân từ ngày còn nhỏ. Vừa trông thấy nhau hai người tay bắt mặt mừng, ông Vinh nhanh nhẩu chào trước:

- Xin chào bác Giang, bác có khỏe không và bây giờ ở đâu?

- Tôi sức khỏe không được tốt lắm vì có vết thương và bị huyết áp cao nên phải luôn thuốc men phức tạp lắm, nhưng cũng chưa đến nỗi nào, vẫn còn ngao du được chỗ nọ chỗ kia. Nhà thì đang phải đi thuê một căn hộ ở phường Chính Nhân quận này, mời bác hôm nào đến chơi.

- Thế còn bác, về hưu được mấy năm rồi, bác và bác gái cùng gia đình có khỏe không, các cháu học hành làm ăn thế nào?

- Cảm ơn bác có lời hỏi thăm, tôi nghỉ hưu được 5 năm rồi, gia đình khỏe cả, các cháu học ngoan, một đứa đã đi làm và đã có gia đình. Tôi hơn bác là không phải đi ở nhà thuê.

- Thế thì tốt lắm rồi, chứ đi ở nhà thuê khổ lắm, không gì sướng hơn nhà của mình. Vừa được tự do, vừa ổn định”.

- Bây giờ bác có định mua nhà không, tôi mách cho, gần chỗ nhà tôi có người muốn bán nhà đấy, bác mua được đến ở cho vui, anh em mình lại được gần nhau.

- Nếu được gặp bác trước có lẽ tôi không phải khổ như hiện nay.

- Bác nói sao tôi không hiểu?

- Hiện nay tôi đang chết vì mua nhà đây.

- Tại sao lại chết.

- Chẳng là bị người ta lừa mà gỡ chẳng ra, chẳng khác nào như mớ bong bóng. Mình thì thật thà, khờ khạo; kẻ lừa mình thì gian ngoan

xảo trá, nay chẳng biết dựa vào ai để gỡ cho ra.

- Sao bác không nhờ luật sư họ cứu giúp.

- Nhờ luật sư rồi nhưng cũng không gỡ được, luật sư cũng phải bỏ chạy...

Nghe đến đây ông Vinh thấy xúc động và thương người bạn chí thân đã có nhiều kỷ niệm với nhau từ ngày còn trẻ, ông tự thấy phải có cách nào giúp ông ấy. Ông hỏi ông Giang:

- Thế bây giờ ông có cần người giúp không? Tôi có một người trong nhà cũng là luật sư, nay đã về hưu, bà ấy là một luật sư có tài, có tâm, từ ngày về hưu bà ấy vẫn thỉnh thoảng giúp các gia đình gặp phải những rắc rối trong cuộc sống mà có liên quan đến pháp luật. Nếu ông cần, tôi sẽ nói với bà ấy giúp cho.

Như người đang sắp chết đuối lại vớ được cọc, ông Giang đề nghị ông nói giúp, ông bạn nhận sẽ nói và cho ông cả địa chỉ và số điện thoại của bà luật sư, bà ấy có tên là Vụ.

Sau buổi họp đồng hương ra về, ông Giang điện thoại ngay cho bà Vụ.

- A lô, a lô... cho tôi xin gặp bà Vụ.

- Tiếng một người con gái trả lời:

- Vâng bác chờ một chút, mẹ cháu lên ngay. Bà Vụ tất tưởi bước nhanh đến máy điện thoại. Bà cầm vội ống nghe hỏi:

- Ai gọi tôi đây, có việc gì ạ?

- Tôi là Giang, bạn thân của ông Vinh, ông Vinh có biết bà.

- Vâng, ông Vinh với tôi là người trong nhà, ông có việc gì cứ nói.

- Tôi có chút việc nói trên điện thoại không tiện, muốn được gặp bà nhờ bà giúp đỡ, ngày mai có lúc nào rồi xin bà cho gặp.

- Vâng, ngày mai mời ông đến vào lúc 10h.

- Xin cảm ơn bà.

Điện thoại xong cho bà Vụ, ông Giang thấy người dễ chịu, buổi chiều hôm ấy ông không đi đâu, ông pha ấm trà ngon, ngồi một mình nhâm nhi chén trà và ông suy nghĩ: Không biết ngày mai gặp bà Vụ ông nên nói gì và nói như thế nào để bà ấy hiểu được sự phức tạp của câu chuyện, đồng thời cũng thấy được hoàn cảnh của mình để thông cảm, giúp đỡ. Ông đứng dậy lôi tập hồ sơ dầy cộm, ông xếp lại thứ tự các văn bản theo trình tự thời gian để dễ đọc và dễ theo dõi. Ông đi phôtô mỗi thứ giấy tờ thêm một bản để ngày mai đưa cho bà ấy. Sáng ngày hôm sau đúng 10h ông Giang đã có mặt, ông bấm chuông gọi cửa, có tiếng người con gái thưa: Vâng tôi ra ngay.

Cô gái ra mở cửa và có lời mời: Mời ông vào mẹ cháu cũng đang chờ. Ông Giang vừa ngồi vào ghế thì bà Vụ đã ra, ông Giang vội chào bà, bà Vụ cũng chào lại và mời ông uống nước. Vừa rót nước mời khách bà Vụ vừa quan sát, nhận ra một nét quen quen nhưng chưa rõ là ai, bà Vụ hỏi.

- Ông quê gốc ở đâu?

- Tôi quê làng Cổ Vân, xã Tân Tiến, huyện Bình Hà cùng quê bác Vinh.

- Tên bác là gì.

- Tôi tên là Bình, nhưng ngày còn nhỏ bạn bè thường gọi tên là Ngạnh, sau khi vào bộ đội họ đổi tên cho là Giang, nay thường gọi là Giang.

- Tôi nhớ ra rồi, ông có nhà ở xóm Ôi phải không? Ngày bé ông Ngạnh nghịch lắm, hay đánh nhau lắm, bọn con gái chúng tôi cứ nghe thấy tên Ngạnh là sợ hết hồn. Hai người cùng cười vì nhận ra nhau và cùng đồng hương.

Ông Giang cũng hỏi thăm hoàn cảnh của bà Vụ, được biết bà lúc nhỏ cũng lam lũ; bà là một cô gái ngoan và học giỏi từ bé, lớn lên bà được đi học đại học luật và công tác ở huyện nhà. Sau khi lấy chồng bà ra ở thành phố và làm phó Chánh án ở một quận nội thành. Bà có nỗi buồn riêng, chồng mất sớm chỉ được một cô con gái đang còn đi học; bà là người có tiếng liêm khiết và thẳng thắn nên có một số người không thích bà, kể cả một số người là cấp trên của bà, thậm chí họ không muốn đào tạo bà... Bà quen biết nhiều những cán bộ trong ngành thực thi pháp luật ở thành phố và quận này.

- Công việc ông muốn trao đổi với tôi là gì? Bà Vụ hỏi.

- Tôi muốn hỏi bà là nên làm thế nào để giải quyết được vụ tranh chấp đất đai giữa gia đình tôi với một người khác.

- Việc tranh chấp cụ thể như thế nào?

Ông Giang trình bày đầu đuôi câu chuyện và đưa cho bà một tập hồ sơ để bà nghiên cứu. Bà nhận tập hồ sơ xem lướt qua những văn bản chính, bà nói:

- Đây là ông mắc mưu bọn lừa đảo rồi, hiện nay ông không chỉ đổ lỗi mặt với con Phụng mà còn đổ lỗi mặt với thằng Khanh, nó là kẻ lừa đảo chuyên nghiệp đấy. Chẳng những thế mà còn phải đổ lỗi mặt với những người biết chốt trong ngành thực thi pháp luật. Tôi hiểu vì sao họ nhận đơn của ông từ nhiều tháng nay mà không giải quyết, tại sao bà luật sư Chanh phải bỏ cuộc chắc ông cũng hiểu, cái chính là không thằng nòi bọn biết chốt. Bây giờ ông nhờ tôi giúp việc này, tôi không muốn làm đầu, vì dính vào mệt lắm mà chẳng

biết có nên com cháo gì không, không khéo lại mang tiếng với ông là vô tích sự, không khác gì luật sư Chanh. Hai người nhìn nhau như cùng đả n đơ.

- Thôi trăm sự nhờ bà, tôi chẳng còn biết dựa vào ai bây giờ.

- Bây giờ muốn giải quyết được là phải chấp nhận tổn kém đây, chỉ có điều phải tìm cách nào tổn kém ít hơn, giảm được đồng nào hay đồng ấy; chịu tổn nhưng làm không khéo lại mang vạ vào thân, lại mang tiếng mình phạm tội hồ i lộ. Hai người cùng nhìn nhau thở dài và ngẫm nghĩ. Bà Vụ lại nói: Hôm nay có lẽ ta chỉ nên được ý kiến thôi, ông cứ về suy nghĩ đi và tôi cũng phải suy nghĩ thêm, thực ra tôi cũng nể ông là người làng, cùng có nhiều kỷ niệm với quê hương, nể ông là bạn thân của ông Vinh nhà tôi. Nhưng giúp thế nào, không đơn giản được.

- Vâng, tôi hiểu ý bà. Tôi về cũng suy nghĩ thêm, nhưng có lẽ ta chấp nhận chưa thấy được những kẻ biến chất ngay lúc này đâu, chỉ mong có gỡ được phần nào, còn hơn mất cả. Thôi thì nó là nỗi đau của giai đoạn lịch sử này mà bao nhiêu người phải chịu, có riêng mình đâu. Nói như vậy để mong bà có giúp tôi. Hai người lại nhìn nhau trong ánh mắt đăm chiêu và có phần như đau đớn.

Sau một đêm suy nghĩ bà Vụ đã quyết định: Thôi đành phải giúp cho ông ấy, biết rằng việc này là quá sức của bà, bà cũng không hiểu rõ i kết cục sẽ như thế nào, giống như người nhảy xuống sông để cứu người bị nạn, làm sao mà biết hết được những gì sẽ đến. Suy nghĩ miên man, người mệt quá bà đang nhắm thiếp đi thì cô con gái dậy tập thể dục theo nhạc vô tuyến, rõ i chuẩn bị bữa ăn sáng cho bà như mọi ngày. Chuẩn bị xong cô gọi bà dậy ăn sáng, cô hỏi bà:

- Hôm nay sao mẹ dậy muộn thế?

- Hôm nay mẹ hơi mệt.

- Mẹ cần thuốc men hay đi bệnh viện con đưa đi?

- Không sao đâu mẹ mệt qua thôi. Nói rồi bà cũng ra sân tập thể dục rồi đi ăn sáng cho con cái đỡ lo.

Ăn sáng xong, bà mang tập hồ sơ ra nghiên cứu, đến gần trưa bà điện cho ông Giang:

- A lô, a lô, a lô... Làm ơn cho tôi gặp ông Giang?

- Vâng bà chờ cho một lát. Tiếng người phụ nữ đã có tuổi trả lời, chắc là bà vợ ông ấy.

- Ai gọi tôi đây ạ?

- Tôi là Vụ đây.

- Vâng chào bà, thế nào bà có chia sẻ cái khổ của người đồng hương không?

- Việc của ông đã làm tôi mất ngủ tôi qua, thôi đành tôi xin vào trận với ông, còn thắng hay bại còn phụ thuộc nhiều yếu tố, ông có đồng ý không?

- Tôi hoàn toàn đồng ý và cảm ơn bà.

- Sáng mai tôi với ông gặp nhau một lát rồi ta lên Tòa xem sao nhé.

- Vâng, sáng mai mời bà đến nhà tôi rồi cùng đi.

- Vâng, tôi cũng muốn đến để biết nhà.

*

**

Khoảng 8h30 sáng hôm ấy, bà Vụ đến nhà ông Giang, hai người gặp nhau như đã có sự thông cảm từ trước, vừa ngồì uồìng nước vừa bàn ngay vào công việc. Bà Vụ nói:

- Tôi đã đọc hết tập hồ sơ của ông rồi, có văn bản tôi đọc đến hai, ba lần. Đọc xong ai cũng hiểu đây là một vụ lừa đảo có bài bản, nhưng có ba giai đoạn: Giai đoạn con Phường có sự giúp đỡ của thắìng Tăng - luật sư biếìn chắìt lừa ông; giai đoạn thứ hai con Danh lừa con Phường trong việc cho vay lãi cao và con Phường vẫn tiếìp tục lừa ông; giai đoạn thứ ba con Danh và thắìng Khanh phồìi hợp với nhau lừa con Phường và đang lừa cả ông, làm cho vụ việc vô cùng phức tạp và trở thành tranh chắìp tay ba. Bây giờ ta gỡ thế nào? Không thể đi cãi nhau tay đôi với chúng nó được, cũng không thể tách ra giải quyết từng đứìra một. Theo tôi vắìn đềì then chồìt phải làm sao để Tòa án sớm xử theo đơn đã có của ta. Đơn đã có rồi, hồ sơ khá đầìy đủ rồi, chỉ còn một việc là Tòa xử và xử đứìng.

- Bây giờ phải làm thế nào? Ông Giang hỏi.

- Hôm nay tôi và ông sẽ lên Tòa hỏi xem tình hình thế nào đã. Lên đó ông cứ để tôi thay mặt ông với tư cách người nhà và là người làm thuê cho ông tôi nói.

- Vâng bà cứ chủ động cho.

Ông Giang có ý định gọi một chiếc taxi để đưa bà Vụ cùng lên cơ quan Tòa, bà vụ ngăn lại và nói: Ta đi xe ôm cũng được, bớt được đồìng nào hay đồìng ấy.

- Đi taxi cho an toàn bà ạ.

- Hiện có cả máìy chục vạn người đi xe ôm đó thôi, loại phương tiện giao thông nào chẳng có tai nạn.

Ông Giang thấ y cảm động về sự thông cảm của bà về khó khăn của gia đình và khâm phục đức tính cần kiệm, giản dị của bà. Ông đành bảo Núi chuẩn bị xe và gọi thêm một chiếc xe nữa để cùng đi. Bà Vụ lại can ngăn không phải thuê nữa, hai người đi một xe cũng được. Lần này ông không chịu làm theo ý bà, ông vẫn gọi thêm một xe nữa với lý do cháu Núi đèo chưa giỏi, để cháu đèo hai người không yên tâm và còn sợ lại vi phạm cả luật giao thông.

Lên đến cơ quan Tòa án, hai người vào phòng văn thư để nắm tình hình. Gặp cô văn thư bà Vụ hỏi:

- Cháu cho bác hỏi, hôm nay ông Chánh án có nhà không? Ông Thẩm phán Khàn có nhà không?

- Hôm nay ông Chánh án đi họp thành phố, chỉ có ông thẩm phán Khàn có nhà thôi ạ. Cháu nói giúp với ông Thẩm phán cho bác được gặp ít phút nhé.

- Bác là ai, gặp có việc gì ạ?

- Bác là Trần Thị Vụ, là luật sư, xin gặp về vụ tranh chấp đất đai ở phường Tân Ngãi.

- Bây giờ cháu cho bác số điện thoại của Thẩm phán, bác liên hệ trực tiếp không phải qua cháu đâu ạ. Bà Vụ nói lời cảm ơn, rồi đi đến gõ cửa phòng Thẩm phán nhưng không có người thưa, bà lại đi ra ngoài hành lang điện cho Thẩm phán.

- Đây có phải số máy của Thẩm phán Khàn không ạ?

- Khàn đây, ai hỏi có việc gì?

- Tôi là luật sư, muốn gặp Thẩm phán có chút việc.

- Hôm nay tôi bận và không có ở cơ quan, để dịp khác gặp nhé.
Thẩm phán vội vàng tắt máy.

Bà Vụ tức điên người. Tay này lão thật, nó ngồ`i kia mà dám nói đi vắ`ng, bà gọi ông Giang đế`n trao đổi.

- Bây giờ ta làm thế` nào? Đi về` không à, hay cứ xông vào. Ông Giang thắ`y khó xử, ông nói:

- Tùy bà, làm thế` nào được việc nhưng đừng để họ bẽ mặt, loại này nó hay thù đắ`y.

- Ông nói có lý, bây giờ ta ra quán nước ngồ`i khoảng 30 phút sau ta vào. Ta xông thẳng vào buồ`ng làm việc của lão ta và nói, tôi vừa trông thắ`y Thẩm phán đi công tác về`, tôi có chút việc gắ`p muố`n được thưa chuyện với Thẩm phán.

- Kế` của bà hay đắ`y, chắ`c lão ta phải tiế`p mà không tự ái.

Sau 30 phút chờ đợi, bà Vụ và ông Giang quay về` phòng Thẩm phán, bà Vụ gõ cửa tới ba lầ`n nhưng không có người trả lời, bà ra gặp chú bảo vệ hỏi:

- Chú có thắ`y Thẩm phán Khàn đế`n cơ quan không?

- Ông á`y có lên cơ quan nhưng gặp ông á`y khó lắ`m đắ`y. À, hình như vừa có người đón ông ta đi rô`i. Không còn cách nào khác hai người đành ra về` trong nỗi tức giận.

Về` đế`n nhà, ông Giang bảo bà xả` cho má`y cô`c nước mát, vừa uồ`ng nước hai người vừa trao đổi về` những gì đã thắ`y qua việc lên cơ quan Tòa hôm nay.

Bà vụ nói:

- Qua buổi sáng nay ta càng rõ họ là người như thế nào rồi, bây giờ ta phải làm gì?

- Tôi thấy khó lắm bà ạ, chưa biết nên như thế nào?

- Không nhẽ ta chịu à?

Bà Vụ thể hiện nét mặt tức giận và cương nghị, bà nói: Bây giờ thế này nhé. Tuần tới ông cứ ở nhà, tôi sẽ dành thì giờ đi làm hai việc. *Một là:* Tôi sẽ đi gặp một số cơ quan từ phường lên quận để nắm tình hình và thăm dò quan điểm của họ về vụ việc này. *Đề nghị họ* góp phần giải quyết vụ việc. *Hai là:* Tôi sẽ liên hệ bằng được với Chánh án và Thẩm phán Khàn đăng ký xin gặp. Bấy giờ họ hứa tiếp ta vào ngày nào, ngày ấy ta sẽ lên gặp họ, không thể để cái cảnh như vừa rồi. Ông thấy thế nào?

- Nếu làm được như thế thì tốt quá, xin cảm ơn bà.

- Ôn với huệ gì, tính tôi đã nói là làm và làm hết mình.

Sau mười ngày bà Vụ điện cho ông Giang, hẹn hai người gặp nhau tại nhà bà Vụ để bàn tiếp công việc. Trước khi đi ông Giang bảo bà xã chuẩn bị cho mấy triệu đồng để đưa cho bà ấy, tạo điều kiện để bà ấy làm việc, đỡ khó cho bà ấy.

Hai người gặp nhau, bà Vụ nói ngay: Tôi đã hoàn thành chương trình của đợt đi khảo sát tình hình, kết hợp làm ngoại giao, thuyết phục. Qua đợt đi này cho thấy công việc của ta khó khăn thật, vì bọn thằng Tăng cố vãn cho con Phường và thằng Khanh nó còn đi nhanh hơn ta. Nó đã đến những chỗ cần đến để tìm cách che chắn, mua chuộc những ai cần mua chuộc, làm cho việc xét xử kéo dài và có lợi cho nó.

- Việc ta đăng ký hẹn gặp làm việc với Chánh án thì Chánh án xin chưa tiếp được, với lý do nhiều việc và đã giao cho Thẩm phán rồi. Còn với Thẩm phán Khàn, Thẩm phán đã hẹn chiều thứ Sáu tuần sau.

Trao đổi công việc xong, trước khi ra về ông Giang đã rút mấy triệu bạc đưa cho bà Vụ và nói: Bà cầm tạm mấy đồng để lo việc, xong công việc sẽ nói chuyện lại với bà sau. Bà Vụ giơ tay ngăn lại, tôi biết hoàn cảnh và cả tâm lòng của ông bà. Việc này để khi kết thúc công việc ta nói chuyện sau, tôi còn ứng giúp ông bà được. Ông Giang cảm động nói.

- Thay mặt cả bà xã nhà tôi cảm ơn bà.

Theo lời hẹn, đúng 15h ngày thứ Sáu, ông Giang và bà Vụ lên gặp Thẩm phán Khàn. Thấy có người gõ cửa, Thẩm phán nói to: Xin mời vào. Thẩm phán nhìn ra cửa và đứng lên tiếp khách.

- Mời hai bác ngồi. Thẩm phán rót nước mời khách và hỏi: Hai bác đến có việc gì? Vừa nói Thẩm phán vừa quan sát hai người khách, nhưng lại ít nhìn thẳng, ánh mắt Thẩm phán luôn nhìn đi nơi khác nhưng thỉnh thoảng lại nhìn trộm, chắc theo thói quen.

- Thưa Thẩm phán: Tôi là Trần Thị Vụ, là luật sư nay đã về hưu, đang là người được ông Giang nhờ giúp cho việc giải quyết tranh chấp. Đây là ông Giang, một cựu chiến binh, là người đứng nguyên đơn trong vụ kiện tranh chấp đất đai ở phường Tân Ngãi. Đơn của ông Giang đã gửi gần một năm nay rồi nhưng chưa thấy xử. Chúng tôi muốn Thẩm phán cho biết lý do của sự chậm trễ đó? Thẩm phán thấy người luật sư ngồi đối diện với mình nói năng mạch lạc, dứt khoát, hẳn là người có kinh nghiệm và có bản lĩnh. Thẩm phán trả lời nhẹ nhàng, giọng nói khàn khàn nhưng vẫn thể hiện sự khiêm tốn:

- Hai bác thông cảm, vừa qua Tòa nhiê`u việc quá, có nhiê`u vụ việc còn bức xúc hơn việc của các bác, câ`p trên bắ`t phải ưu tiên giải quyê`t trước.

- Thẩm phán có thể cho biê`t liệu bao giờ có thể xử được?

- Việc này chưa thể nói trước được, còn phụ thuộc vào câ`p trên, sự thông cảm và giúp đỡ của các bác. Vừa nói Thẩm phán vừa theo dõi thái độ phản ứng của hai người khách. Bà Vụ và ông Giang nhìn nhau như đã nhận ra một điê`u gì phải quan tâm.

- Tôi muố`n Thẩm phán nói rõ hơn về` trách nhiệm của gia đình, phải thông cảm và giúp đỡ những gì? Thẩm phán hơi lúng túng nhưng rô`i cũng đã trá`n tĩnh.

- Gia đình giúp đỡ cung câ`p thêm thông tin khi chúng tôi câ`n và còn có thể giúp đỡ được gì là tùy gia đình, chúng tôi không dám đòi hỏi.

Trước khi khách ra về`, ông Thẩm phán dặn thêm: “Tôi bận rắ`t nhiê`u việc, không thể có nhiê`u thì giờ tiế`p các bác được, từ nay có việc gì câ`n trao đổi các bác cứ gặp cô Nhữ là người giúp việc của tôi, cô á`y ngô`i phòng bên trong liê`n kê` với phòng này”, vừa nói Thẩm phán vừa chỉ hướng phòng cô Nhữ.

- Xin Thẩm phán số` điện thoại của cô Nhữ để tiện liên hệ. Thẩm phán đọc số` điện thoại của cô Nhữ cho hai người, ông Giang giở sổ ghi vội.

Cuộc làm việc coi như kê`t thúc, bà Vụ đứng dậy nói: “Xin phép Thẩm phán chúng tôi về`, rắ`t mong Thẩm phán quan tâm, xin cảm ơn.” Ông Thẩm phán định chìa tay ra bắ`t tay nhưng lại rút lại. “Vâng hai bác về`.”

Ông Giang bảo Núi lại và bảo gọi thêm một xe ôm nữa đưa hai người về gia đình để nghỉ ngơi và cũng để bàn thêm công việc. Khác với mọi lần, hôm nay bà Nhân thấy ông đi về mặt mày hớn hờ, bà nghĩ thậm chí buổi làm việc có kết quả. Bà đã chuẩn bị sẵn mấy cốc nước chanh có một chút đá để sẵn. Vừa uống nước bà Vụ vừa hỏi ông Giang:

- Ông thấy buổi làm việc hôm nay thế nào?

- Nhiều khó khăn, nhưng buổi làm việc như thế là tốt. Ông Thẩm phán tiếp mình với thái độ biệt điệu, không như hôm ta phải về không.

- Theo ông bây giờ ta phải làm gì?

- Tôi nghĩ cái khó nhất bây giờ vẫn là làm thế nào để họ xử nhanh.

- Ông có kế gì bày ra xem nào?

- Vẫn phải “cứng” cho họ một ít, tay Thẩm phán chả nói “cần có sự thông cảm của gia đình” đó thôi.

- Suy đoán của ông là đúng nhưng nếu làm thì đưa bao nhiêu, đưa cho ai, đưa lúc nào? Để làm rõ việc này có lẽ ta phải tiếp cận và thăm dò cô Nhỡ, cô ấy chính là người phát ngôn đấy.

- Tôi cũng nghĩ như bà.

- Ba ngày nữa ta sẽ gặp cô ấy, tôi sẽ điện trước rồi báo ông sau.

Trưa hôm ấy ông bà Giang mời bà Vụ ăn cơm cùng gia đình, bà Vụ định từ chối nhưng ông bà Giang cố giữ lại. Trong bữa cơm thân tình như người trong nhà, bà Vụ động viên ông bà Giang:

- Công việc của nhà mình khó lắm, ông bà đã khá mệt nhưng đừng bi quan quá, lẽ phải vẫn có sức mạnh của nó, ta phải bình tĩnh, phải nắm được tình hình đối phương giống như ngày xưa ông đánh giặc, biết người biết ta đúng không? Ta phải tìm hiểu và nắm được những thủ đoạn của bọn lừa đảo và cả bọn tham nhũng để có đối sách phù hợp. Phải đánh chúng nó bằng cả cái đầu, nếu không thắng được hoàn toàn cũng phải giành lấy những gì mà ta có thể giành được. Những cái bị mất cũng phải tính toán để hạn chế thiệt hại đến mức thấp nhất. Mỗi lời nói của bà Vụ như một liều thuốc quý, giúp cho ông bà Giang có thêm nghị lực trong những ngày sắp tới.

Chờ đến ba ngày sau không thấy bà Vụ nói gì, ông Giang sốt ruột đành phải điện cho bà ấy hỏi xem sao. Nhận được điện, bà Vụ trả lời:

- Tôi cũng định điện cho ông, sợ dĩ ta chưa gặp được vì cô ấy đi nghỉ mát tại bãi biển Nha Trang những 7 ngày với cơ quan, khi nào về cô ấy sẽ điện, đành phải chờ vậy ông ạ. Trong khi chờ đợi, tôi và ông phải đi nắm thêm tình hình xem bọn lừa đảo nó định làm gì nữa.

- Vâng ạ, bố con tôi sẽ đi tìm hiểu thêm.

Một hôm bố con ông Giang vào thăm ông Tạo trưởng khu phố và thăm má y ông bà hàng xóm nhà con Phường để nắm tình hình. Qua tìm hiểu thì được biết gần đây thằng Khanh có qua lại thăm con bố Như Quỳnh, nghe đâu đứa trẻ sơ sinh chính là con thằng Khanh thì phải. Khi lên thăm Như Quỳnh nó có qua ông Tạo, đề nghị ông Tạo nói giúp với ông Giang cho nó được thay con Phường hỏi lại số tiền cho ông Giang để nó lấy cả cái nhà đó. Ông Tạo nói: Thằng này ma quỷ thật, giá đất hiện nay đã gần gấp đôi giá khi con Phường bán cho ông, nếu nó chỉ phải trả số tiền như thế

là nó lãĩ gấ p đôi đấ y. Còn việc đẩy nó đi ra khỏi nhà là khó, vì nó đã khoá tay, bịt miệng những người thực quyề n rồ i. Ông Tạo khuyề n ông Giang phải cho người vào giữ phầ n còn lại đề phòng nó lãĩ n chiế m nô t, vì giấ y tờ số đố 40m² đang nằ m trong tay thắ ng Khanh, khi nó lãĩ n chiế m rồ i càng phức tạp thêm.

Sau khi nghe đượ c một số thông tin, ông Giang gặp bà Vụ đễ cùng trao đỏi, bà Vụ thấ y ý kiế n của ông Tạo là đáng lưu ý. Nế u ông đờ ng ý nhận số tiề n như khi mua thì xong, nế u không nó sẽ có thể lãĩ n chiế m nô t rồ i gây cho mình tồ n kém thêm, mệt thêm, rồ i ép mình phải chấ p nhận phương án có lợi cho nó. Bà Vụ đề nghị ông Giang phải có phương án sử dụng ngay phầ n còn lại, không nên khoá cửa bỏ đấ y; còn việc có chấ p nhận số tiề n mà Khanh nêu ra hay không là tùy ông bà, nhưng theo bà Vụ thì không nên, cứ đễ Tòa án lập hội đờ ng địn giá lại và xử theo giá mới. Ta có thể mấ t một ít nhưng đờ thiệt hơn nhiề u. Ông thấ y thế nào?

- Vâng tôi nhấ t trí với ý kiế n của bà.

Hôm ấy về nhà, ông Giang nói lại ý kiế n của bà Vụ gó p ý với gia đìn, ai cũng thấ y bà ấy đứ ng là người có tâm, luôn tìm cách cứu vót gia đìn trong hoặ n nạn. Gia đìn lại giao cho anh Núi đi tìm người cho thuê hoặ c cho ở nhờ đễ giữ phầ n nhà còn lại. Năm ngày sau Núi đã tìm đượ c ba thanh niên ở vùng nông thôn ra thành phố chưa có chỗ ở đế n thuê, Núi cho thuê với giá rẻ nên họ rấ t phầ n khỏi và hứa sẽ giữ gìn nhà cửa an toàn.

Qua bảy ngày biế t Nhữ đã đi nghỉ mát về , bà Vụ lại điện cho Nhữ. Nhữ thừa má y và hỏi có việc gì? Bà vụ nói xin đượ c gặp Nhữ đễ trao đỏi về vụ tranh chấ p đấ t đai ở Tân Ngã i.

Lầ n đầ u tiên bà Vụ và ông Giang đượ c gặp một cô gái làm việc trong cơ quan thực thi pháp luật mà trông như cô ca sĩ trên truyề n

hình. Đôi môi đỏ chót, đôi lông mày lá liễu, mái tóc được uốn theo kiểu Hàn Quốc và mùi nước hoa Pháp vào loại đắt tiền... Vừa gặp cô đã hỏi:

- Có phải hai bác muốn gặp cháu về việc tranh chấp đất đai ở Tân Ngãi không ạ?

- Vâng đúng việc ấy, chúng tôi muốn nhờ cô giúp cho công việc được tiến hành nhanh nhất.

- Tôi cũng vừa tiếp anh luật sư Tăng chiểu qua, sáng nay tiếp anh Khanh cũng liên quan trong vụ này. Sao mà phức tạp thế, bên nào cũng như chạy thi vậy. Ông Giang và bà Vụ lại nhìn nhau và thàm nghĩ, chúng nó quái thật. Bây giờ hai bác định thế nào?

- Chúng tôi là người bị hại, trăm sự phải nhờ các cơ quan pháp luật giải quyết. Tôi muốn cô xem có cách nào giúp chúng tôi được nhanh nhất, vì tính đến hôm nay vụ việc đã diễn ra hơn một năm rồi.

- Hiện nay ở đây có những vụ đến năm năm nhưng đã xử được đâu, hơn một năm đã là cái gì. Cái khó nhất của Tòa hiện nay là nhiều việc quá, có nhiều vụ còn bức xúc hơn việc của các bác nhiều nên phải ưu tiên làm trước. Do đó muốn làm nhanh vụ việc của các bác chỉ có cách động viên cán bộ trong cơ quan Tòa và cả các ngành hữu quan làm đêm, làm ngoài giờ, muốn thế phải có kinh phí bồi dưỡng ngoài giờ cho anh em. Kinh phí này chưa biết lấy ở đâu, chúng tôi đang tìm nguồn, khi nào có kinh phí triển khai sẽ thông báo với các bác.

- Tôi hỏi thật cô nhé, nếu vụ việc của chúng tôi cần bồi dưỡng ngoài giờ thì hết bao nhiêu?

- Vụ việc của các bác chắc phải tốn nhiều đắy. Nào là đi nghiên cứu xác minh lại các thông tin đã có, nào là lập hội đồng định giá lại giá trị đắt đai tài sản, phải họp lên, họp xuống, nhiều việc không phải họp một lần mà xong, lại còn cái này, cái kia... Phức tạp lắm các bác ạ. Tôi nói vậy để các bác thông cảm và yên tâm chờ đợi.

- Theo cô chúng tôi cần làm gì để công việc được triển khai tốt hơn.

- Việc này khó nói lắm, tự các bác hiểu, có thể giúp được gì là do các bác, chúng tôi không được phép đòi hỏi gì vì các bác đã khổ lắm rồi. Trước khi các bác ra về, cháu xin lưu ý các bác: Từ nay trở đi các bác có đến làm việc ở cơ quan Tòa án, nhất là chỗ ông Thẩm phán Khàn và chỗ cháu, các bác không được nói gì đến việc đưa tiền nong, không được đưa phong bì phong bao gì, không được nói trên điện thoại về những vấn đề đó. Nếu vi phạm các bác phải chịu trách nhiệm và cơ quan Tòa án có quyền từ chối không làm việc.

Sau buổi làm việc ra về, bà luật sư và ông Giang càng thắy câu chuyện ngày càng phức tạp. Bà Vụ nói:

- Rõ ràng nó đòi hồ í lộ nhưng rất tế nhị. Họ đòi mình phải có tiền để bồi dưỡng cho người làm ngoài giờ nhưng lại không được bàn cụ thể với chúng nó, vậy sẽ phải bàn ở chỗ khác, sẽ có người khác giúp chúng nó bàn việc này. Vậy người đó là ai? Vì sao nó cá m mình không được trao đổi với chúng nó về tiền nong, không được đưa phong bì cho họ, thậm chí không được gọi điện thoại trao đổi về những vấn đề áy? Ông Giang hỏi.

- Ông ơi, đây là “nghệ thuật” để đảm bảo an toàn khi tham những đắy. Nó đề phòng khi ta tiếp xúc giao tiền, ta lại có máy ghi âm

hoặc máy ảnh chụp lén, thậm chí còn phải đề phòng bị tra cứu các cuộc gọi điện thoại giữa mình với chúng nó thì nó chết.

- Đúng là lũ ma quỷ. Bây giờ theo bà nên làm gì và làm thế nào?

- Bây giờ có lẽ ta phải đi tìm đứa nào sẽ là người bàn cụ thể với ta? Kẻ ấy có thể là người đứng ngoài cơ quan Tòa án. Có lẽ hôm nào tôi lại phải đến gọi khéo con Nhỡ, nó sẽ nói một cách tế nhị đấy.

Hai ngày sau, giữa lúc bà Vụ đang có khách thì có cuộc điện thoại, bà xin phép khách đi nghe điện thoại.

- Ai gọi tôi đấy ạ?

- Bà có phải là bà luật sư Vụ không ạ?

- Vâng tôi đây ạ, bác có việc gì?

- Có phải bà đang muốn xử nhanh vụ án tranh chấp đất đai ở phường Tân Ngãi không?

- Tại sao bác biết?

- Có người nói với tôi, tôi muốn giúp giải quyết nhanh bà có đồng ý không?

- Tôi đang muốn thế, bác ở đâu chúng ta gặp nhau được không?

- Nếu bà muốn, sáng mai khoảng 10h ta gặp nhau tại quán cà phê Hoàng Hôn trên đường Nguyễn Trãi.

- Vâng, sáng mai tôi đến.

- Khi bà đến, thấy một người đội mũ phớt ngồi ở phía trong góc bên trái, đấy là tôi.

Chiều hôm ấy, bà Vụ điện ngay cho ông Giang về thông tin trên và nhắc ông sáng mai cùng đến, gặp nhau trước ở cổng chùa Thiên Ngọc cách đó khoảng 100 mét.

Bước vào quán cà phê Hoàng Hôn lúc này khách rất vắng, cả không gian có thể chứa cả trăm người khách mà chỉ có chừng mười người, toàn những người vừa đến uống cà phê vừa bàn công việc. Quan sát qua một lượt, hai người nhận ra ngay ông khách đang chờ mình. Ông ta chừng gần 50 tuổi, đội một chiếc mũ phớt màu tàn thuốc lá, mặc chiếc áo màu rêu nhưng có những dây hoa leo chằng chịt trông rói cả mắt. Khi hai người bước đến gần, ông khách bỏ mũ phớt, đứng lên bắt tay người mà mình cần gặp. Vừa bắt tay, ông khách vừa hỏi: Bà là luật sư Vụ?

- Vâng tôi là Vụ, còn ông đây là người nhà của tôi, bà chỉ vào ông Giang.

- Ông khách là người đứng ra tổ chức cuộc gặp nên đã chủ động gọi ba ly cà phê nâu pha sữa, vừa uống cà phê vừa trao đổi.

- Tôi xin tự giới thiệu với bà Vụ và ông. Tôi tên là Thích, trước đây tôi cũng công tác ở một cơ quan pháp luật. Một thời kinh tế khó khăn quá tôi xin về theo chế độ một cục. Tuy vậy tôi vẫn được nhiều cơ quan pháp luật quý mến cho cộng tác làm việc này việc nọ. Bà Vụ và ông đây chẳng lạ gì, làm ăn bây giờ khác trước, thông thoáng hơn, năng động hơn; các cơ quan thường phải tìm cách cải thiện đời sống anh em, nhưng cải thiện thế nào, mỗi nơi một cách. Người ta nói “làm nghề nào ăn nghề ấy”, vậy làm pháp luật ăn gì? Cơ quan pháp luật chỉ có thể dựa vào những ai cần đến pháp luật, nhờ họ hỗ trợ cho phần nào. Việc này tế nhị lắm, các bác không thể bàn với họ được đâu, nhưng tôi thì làm được, tôi là người giúp cho cả hai bên. Việc của các bác tôi đã tìm hiểu rồi, nếu các bác muốn làm nhanh tôi xin giúp.

- Bác Thích nói cụ thể được không? Bà Vụ hỏi.

- Việc ấy tôi tưởng chưa nói hai bác đã hiểu rồi, đơn giản thế này thôi. Nếu hai bác muốn họ làm nhanh, hai bác bồi dưỡng cho họ một ít để họ làm đêm, làm ngoài giờ, không phải chờ theo trình tự ưu tiên vụ này, vụ nọ. Thế là xong.

- Bồi dưỡng cho họ một ít là bao nhiêu?

- Tùy vào đặc điểm của từng vụ, thường là 15-20%, tôi đã là 30%, tôi thiếu 10% giá trị cần thu hồi của mỗi vụ án.

- Sao lại phải mất nhiều thế?

- Họ còn phải chia năm sẻ bảy chứ có được ăn cả đâu, thậm chí còn phải nộp chỗ này, chỗ kia nữa đấy.

- Thế còn thù lao của bác?

- Tôi chỉ là người thông cảm với các bác, giúp các bác và cũng là giúp cho cả họ nữa. Việc của tôi giống như người “làm mồi”, có t hai bên “nên vợ nên chồng”, sau khi đã “nên vợ nên chồng” rồi thì các bác cho bao nhiêu được bấy nhiêu.

Nghe người “làm mồi” nói, hai người cứ nhìn nhau mà thán phục. Sao họ nghĩ ra nhiều kế thế, trò môi giới tham nhũng nay đã thành một nghề rồi ư? Những việc họ làm đã lên đến trình độ nghệ thuật, họ ép con người ta dù cương nghị đến đâu cũng khó thoát khỏi phải đưa hối lộ, dù biết đó là có tội, là thiệt thòi. Đưa rồi cũng khó có cách nào buộc tội được họ, vì chúng cứ đâu, thậm chí họ còn căm khi giao tiếp với họ không được làm bất kỳ điều gì có liên quan đến tham nhũng, nếu cứ làm thì chính họ sẽ kết tội mình. Ôi! Liệu đây có phải là một thứ “văn hoá” của tham nhũng?

- Tôi hỏi bác, sau khi chúng tôi đưa tiền thì lấy gì đảm bảo? Nếu không giải quyết được thì sao? Ông Giang hỏi.

- Hai bác yên tâm, tôi xin cam đoan chịu trách nhiệm với các bác, nếu hai bác không tin tôi xin ký vay tiền của các bác làm việc A, việc B nào đó do ta bịa ra, sau này vụ án không xử được tôi xin hoàn lại với các bác được chưa? Nhưng tốt nhất không nên giãy dụa gì, tin nhau thì làm không tin thì thôi. Thế nào các bác có định làm không để tôi còn liệu? Vừa nói Thích vừa quan sát thái độ của hai người, Thích nhận ra đây là những người đang rất cần mình giúp nhưng là người rất cẩn thận, rất khôn ngoan, không dễ kiếm chác như những vụ khác.

Sau khi nghe được những lời cam kết, hứa hẹn của Thích, bà Vụ nói: “Hôm nay được bác cho gặp và nghe ý kiến của bác, chúng tôi cũng muốn nhờ bác giúp, nhưng bác để chúng tôi về bàn thêm. Cái khó nhất là hiện nay tiền nong khó khăn quá, chẳng nói giã u gì bác, ông Giang đây là một cựu chiến binh, lại là thương binh, gia đình túng bấn lắm, có đồng nào gửi hết vào đất rồi, nay phải lo ít nhất là 10% tức là 200 triệu đồng, bằng mười hai cây vàng thì không biết lấy ở đâu. Bác cân nhắc hộ, xem có cách nào giảm đỡ được không?”

- Hoàn cảnh của Bác thì tôi thông cảm, tôi sẽ bàn với họ, nhưng ít hơn 10% là khó đấy. Hai bác phải tính, ta bỏ ra chừng này nhưng giải quyết được sớm sẽ lợi ra bao nhiêu. Càng để lâu càng bất lợi, nhất là lúc đồng tiền đang mất giá từng ngày, mặt khác các bác phải đề phòng càng để lâu kẻ lừa đảo càng lắm mưu ma, chước quỷ không biết đâu mà lận.

Sau buổi gặp hôm ấy, hai người lại kéo nhau về nhà ông Giang để bàn. Trời nóng đến gần 40 độ C nên bà Nhân ở nhà đã chuẩn bị nấu một nồi chè đậu đen và mua một quả dưa hấu để khi ông và

bà Vụ về có thứ mà giải khát. Đang lúc vừa mệt vừa nóng, được ăn bát chè và lát dưa đúng là tỉnh cả người. Bà Vụ nói với ông Giang:

- Ông được bà xã tuyệt vời đấy, vừa đẹp người vừa đẹp nết.

Ông Giang cũng vừa nói vừa cười: Bà ấy vừa là thủ trưởng hậu cần, vừa là Chính ủy của tôi đấy. Sau những phút nghỉ ngơi thỏa mái hai người lại bàn công việc. Bà Vụ nhìn ông Giang, nhận ra đây là một con người đầy bản lĩnh, đến lúc này mà chưa gục là ghê đấy. Bà hỏi ông Giang:

- Ông đã thấy mệt chưa?

- Mệt nhưng biết làm thế nào, hoàn cảnh của tôi bỏ được cho ai.

- Tôi phục ông đấy. Qua buổi làm việc hôm nay ông thấy thế nào?

- Tôi thấy phức tạp quá, nó trói mình chặt quá, khó mà thoát ra được. Không làm theo ý chúng nó thì không giải quyết được công việc, làm theo thì khổ quá, khổ cả về vật chất, khổ cả về tinh thần. Mình là đảng viên, là một cựu chiến binh mà lại đi hời lợt, đã từng làm nên chuyện này, chuyện nọ nay lại bị khuất phục, nhục quá, buồn quá.

- Thôi hay ta bỏ cuộc, tôi cũng thấy nhục quá và thương ông quá. Hai người nhìn nhau như nhìn thấy cả sự giằng xé tim gan mỗi người.

- Bây giờ nên thế nào? Bà Vụ hỏi.

Ông Giang ngẫm nghĩ một hồi lâu rồi chậm rãi nói: Câu hỏi này khó trả lời quá, có lẽ bà để tôi suy nghĩ thêm, vài hôm nữa ta bàn tiếp vậy.

- Tôi cũng đồng ý với ý kiến của ông, ta nên suy nghĩ thêm.

Bà Vụ ra về, ông Giang cảm thấy như người bị cảm lạnh, ông vội đi nằm. Bà Nhân thấy vậy, bà hỏi: Ông thấy trong người thế nào?

- Tôi chỉ thấy mệt một chút thôi, không sao cả.

Bà lấy lọ dầu xoa cho ông từ đầu đến chân, lấy chiếc khăn mặt nhúng nước lạnh đắp lên trán ông... Trưa hôm ấy bà nấu cho ông bát cháo cho nhiều hành và lá tía tô cho ông ăn. Quả nhiên ăn xong bát cháo ông thấy nhẹ cả người, đến cuối buổi chiều ông thấy cơ thể nhẹ nhõm hẳn.

Buổi tối hôm ấy ông mời bà và các con cùng ngồi nghe ông tường thuật lại cuộc gặp giữa ông cùng bà Vụ với một người đứng ra làm môi giới giải quyết vụ tranh chấp. Sau khi ông tường thuật xong, ông hỏi ý kiến của bà và các con bây giờ nên như thế nào? Mọi người chỉ ngồi im và nhìn nhau, bỗng nhiên thằng Núi bật lên một tiếng chửi đổng: Chúng nó ăn gì mà ăn lắm thế, bố không làm gì nữa để mai con lên con chửi cho chúng nó một trận, ra sao thì ra.

Núi vừa nói xong, bà Nhân nói ngay: Không làm thế được, đây đã là quốc nạn rồi, đâu chỉ có gia đình ta là nạn nhân. Làm như anh Núi họ gô cổ anh vào. Mà nói tao tham những, đâu chúng cứ đâu? Anh làm thế chỉ tổ người ta cười là mình ngu, mình dại. Theo tôi, ông phải đặt công việc nhà mình trong bối cảnh lịch sử hiện nay, đừng tách mình ra và đừng lấy hoàn cảnh ngày xưa để xử lý là không thực tế, là bết tắc đấy.

- Qua nghe ý kiến gia đình, ông Giang thấy đỡ băn khoăn nhiều. Nếu cả gia đình ta đồng ý, ngày mai tôi sẽ bàn với bà Vụ, đành phải làm cái việc mà mình không muốn nhưng không còn cách nào khác.

Ông Giang điện cho bà Vụ, nếu bà có nhà sáng mai ông sẽ sang thưa chuyện với bà.

Sáng hôm sau hai người gặp nhau, bà Vụ mời ông uống nước và quan sát thái độ của ông. Bà nhận ra ông vẫn là người có suy nghĩ chín chắn, bình tĩnh trong những tình huống có nhiều khó khăn.

- Thế nào ông đã có thêm sáng kiến gì chưa?

- Hôm ấy bà ra về tôi như người ốm, bà xã phải thuê men và nấu cháo cho ăn, năm mãi đến cuối buổi chiều mới dậy được. Sau khi đỡ mệt tôi đã đưa công việc ấy ra bàn trong gia đình. Lúc đầu thấy bí, sau sáng ra dần.

- Sáng ra là thế nào, ông nói xem nào?

- Sáng ra là phải đặt nó trong hoàn cảnh hiện nay, đừng tách việc của mình ra khỏi bối cảnh chung của đất nước. Tôi không ngờ bà xã và các con lại hiểu thời cuộc đến thế và có cách nhìn thông minh đến thế.

- Ý kiến cụ thể của gia đình là thế nào?

- Là đành phải chấp nhận bỏ ra một ít nhưng phải có điều kiện.

- Điều kiện đó là gì?

- Là phải giải quyết được công việc, vụ án phải được xử và xử đúng.

- Vậy bây giờ ta phải làm gì?

- Theo tôi ta nên gặp lại người làm môi giới để bàn cụ thể thêm. Tôi đề nghị chỉ nhận đưa khoảng 50%, tôi đã là 70% (bằng 140 triệu). Số tiền đó đưa làm hai lần, lần đầu đưa 60%, số còn lại

xử xong đưa nốt. Khi đưa phải bắt họ viết giấy nhận tiền để mua cho mình một tài sản gì đó, không mua được - tức không xử được phải hoàn trả. Phải cam kết trong thời gian bao nhiêu ngày phải mua xong - tức xử xong.

- Ý kiến của ông hay lắm. Ngày mai ta gặp họ nhé. Bây giờ tôi điện luôn cho họ xem sao?

- A lô, đây có phải số máy của bác Thích không ạ?

- Vâng tôi Thích đây, bác là ai, có việc gì đấy ạ?

- Tôi là người đã gặp bác ở quán cà phê Hoàng Hôn đây.

- Vâng chào bà luật sư, có việc gì đấy ạ?

- Ngày mai ta lại gặp nhau ở chỗ hôm nọ để bàn tiếp công việc còn bỏ dở được không?

- Mai ta gặp nhau vào lúc 16h nhé!

- Vâng, lúc đó chúng tôi sẽ đến.

Ba người đến quán cà phê cùng một lúc, nhưng bác Thích vẫn tỏ ra là người làm chủ cuộc gặp. Bác bắt tay hai người khách và mời khách ngồi vào vị trí thích hợp. Hôm nay bác gọi ba ly cà phê đen để mời khách, vừa gọi xong bác lại thay đổi gọi cà phê nâu pha sữa, bác giải thích làm việc này tôi ký mẫu đen. Vừa nhâm nhi ly cà phê, bác Thích vừa hỏi:

- Hai bác đã có quyết định như thế nào chưa?

Bà luật sư nói: Chúng tôi đã bàn và thấy ý kiến của bác khó thực hiện quá, nhưng chúng tôi lại rất muốn bác giúp, xong công việc không bao giờ dám quên ơn bác.

- Các bác chấp nhận được bao nhiêu?

- Chỉ có khả năng thực hiện được 50% số bác đưa ra, như thế cũng đã gay go lắm rồi.

- Nếu chỉ có 50% thì tôi cũng chịu, vì chưa có vụ nào lại như thế cả.

- Nhờ bác nói giúp đây là trường hợp cá biệt, chiểu theo gia đình thương binh.

- Tôi đã nói rồi, nhưng họ yêu cầu tôi thiếu phải 70% - tức là 140 triệu đồng. Nếu các bác không chấp nhận đành để khi nào đến lượt sẽ xử.

- Nếu chúng tôi đồng ý 140 triệu nhưng chưa có đủ ngay, chúng tôi đưa trước 60% số ấy, còn 40% khi nào xử xong chúng tôi đưa nốt.

- Thông thường là phải đưa cả ngay từ đầu, trường hợp các bác chúng tôi sẽ trả lời sau.

- Nếu chúng tôi chấp nhận và đưa tiền thì bao lâu có thể xử xong?

- Khoảng độ ba tháng.

- Chúng tôi đề nghị một tháng, vì hồ sơ đã đủ cả rồi và đưa quá lâu rồi, chỉ còn một việc là định lại giá trị của tài sản, tôi chắc một tuần là xong.

- Căn cứ vào ý kiến của các bác, tôi về sẽ trao đổi thêm, có gì tôi sẽ điện lại cho luật sư Vụ. Chỉ còn lại hai vấn đề là: Đưa tiền hai lần và một tháng xử xong phải không ạ?

- Vâng, bác về trao đổi có gì điện sớm cho chúng tôi để còn lo liệu.

Cuộc gặp kết thúc, hai bên đều cảm thấy tạm hài lòng vì đã đạt được mục tiêu mình đề ra. Vào khoảng 22h tối hôm sau, Thích đã điện cho bà luật sư:

- Tôi là Thích đây, tôi thông tin lại với hai bác, yêu cầu của hai bác tôi có thuyết phục nay đã được chấp nhận. Hai bác chuẩn bị giao nhanh số đã thỏa thuận, để làm càng sớm càng tốt.

- Vâng chúng tôi sẽ làm khẩn trương.

Sau khi nhận được thông tin họ đã chấp nhận, gia đình ông Giang phải đi vay giật anh em, bạn bè, sau năm ngày đã có đủ. Hôm nay ba người cũng lại gặp nhau ở quán cà phê cũ để giao nhận tiền, ông Giang đề nghị phía môi giới không chỉ có ký nhận tiền mà phải viết một bản cam kết như đã bàn. Lúc đầu họ từ chối vì chưa bao giờ họ làm thế cả. Ông Giang phải nói:

- Nếu bác không cam kết sau một tháng xử xong thì chúng tôi mất tiền làm gì? Bác cũng đã nói, nếu cần tôi viết giấy nhận tiền của bác để mua hộ thứ tài sản nào đó, không mua được thì trả lại tiền cho bác là gì... Nay ta cứ làm như thế.

Cuối cùng người môi giới đã phải chấp nhận, ông Giang đã giao đủ số tiền phải giao, người môi giới đã viết một tờ cam kết với nội dung: *“Đã nhận đủ số tiền là... để mua giúp cho ông Giang bảy vạn viên gạch và mười tấn xi măng để ông Giang xây nhà vào cuối năm. Sau một tháng kể từ ngày nhận tiền nếu không mua được thì phải hôì lại đủ số tiền đã nhận. Hai bên ký tên: Bên giao: Trần Đình Giang, bên nhận: Nguyễn Văn Thích.”*

Sau bao ngày vật lộn, có sự giúp đỡ chí tình của luật sư Vụ và phải bỏ ra một món tiền khổng lồ, để có được một sự cam kết theo kiểu chơi trò ú tim nửa kín nửa hở, nửa giả nửa thật. Liệu sự cam kết ấy tin cậy đến đâu, liệu một tháng nữa vụ án tranh chấp đất đai có xử được không và xử như thế nào?

IV

Một tháng chờ đợi sao mà lâu thế, tính đến hôm nay mới được hơn một tuần mà ông Giang đã máy lần điện cho bà Vụ. Mỗi lần điện, sau máy lời hỏi thăm sức khỏe của bà, ông đều đặt ra câu hỏi: Liệu họ có giữ đúng lời hứa không bà?

- Tôi cũng thấy băn khoăn như ông, ta đành phải chờ đợi nhưng tôi sẽ có cách kiểm tra xem họ có giữ đúng lời hứa không?

Bà Vụ đã dành hẳn một buổi sáng để gặp cô Nhõ để xem công việc tiến triển thế nào? Lên cơ quan Tòa vào lúc gần 9h vừa lúc Nhõ mới đi đâu về.

- Bác chào cháu, cháu đi đâu về mà nom vất vả thế? Bà Vụ hỏi Nhõ trước.

Nhõ cười nở nụ cười và có lời nói thân tình như người thân trong nhà.

- Bác chờ cháu lâu chưa, sao bác không điện trước cho cháu?

- Bác có điện nhưng cháu tắt máy nên không điện được.

- Cháu quên đấy, mong bác thông cảm. Nói xong Nhõ mời bà Vụ vào trong nhà, vừa rót nước mời bà Vụ vừa hỏi thăm sức khỏe của bà và hỏi thăm sức khỏe của cả ông Giang. Cháu thương bà và ông Giang quá, già rồi mà phải chạy ngược chạy xuôi. Vì thế cách đây hai ngày cháu đã đề nghị Thẩm phán thu xếp ưu tiên xử trước cho các bác đấy. Bà Vụ nghĩ bụng, cảm ơn cái lòng tốt vì tiền của cháu và của cả cơ quan Tòa nhà cháu, nếu không có cái “một cục” ấy thì liệu có xử nhanh không hay sẽ còn như thế nào?

- Bây giờ liệu có còn khó khăn gì không, bên phía nhà con Phường và cả thắ`ng Khanh nó có gây khó khăn gì không cháu?

- Việc này khó nói lắ`m, các bác thừa hiểu chúng nó không ngờ`i yên đâu nhưng chúng cháu cũng phải lo giữ thân mình chứ, cái gì cũng phải có giới hạn của nó phải không bác?

Nghe Nhữ nói, bà Vụ thắ`m nghĩ: Thì ra họ vẫn còn một chút lương tâm, còn một chút tỉnh táo.

Sau hơn một tuầ`n chờ đợi nữa, vào buổi chiề`u thứ Sáu ông Giang nhận được giấ`y mời của Chánh án Tòa án nhân dân quận lên để hòa giải giữa hai gia đình. Hôm nay cả hai vợ chồ`ng ông Giang cùng lên để xem cách dàn xé`p của Tòa như thế` nào. Đúng 14h vợ chồ`ng ông Giang có mặt theo giấ`y mời, ông Giang tìm gặp Thẩm phán Khàn để trình diện sự có mặt đúng giờ và cũng để hỏi xem Thẩm phán có yêu câ`u gì, hay dặn dò gì? Thẩm phán chỉ có lời khuyên hai bên phải thông cảm lẫn nhau và thật sự có thiện chí mới giải quyế`t được. Chờ đế`n 30 phút sau không thắ`y Phường đế`n, Thẩm phán phải cho người gọi điện trực tiế`p cho Phường và gọi điện cho ông trưởng khu phố` nhờ đôn đố`c giúp, đúng 15h Phường và đưa con trai lớn có tên là Ngang đã có mặt. Thẩm phán hỏi lý do vì sao mà Phường đế`n muộn thì được Phường cho biế`t: Vì phải đưa con đi bệnh viện bây giờ mới về`, thắ`ng con thứ hai mới bị va quệt xe máy, nó bị ngã gãy tay phải đưa đi bó bột, còn xe thì bị hỏng nặng phải mang đi chữa. Nghe Phường nói vậy, mọi người nhìn Phường bắ`ng con mắ`t xót xa, thương cảm, càng làm cho không khí của cuộc thương lượng thêm nặng nề`.

Mở đầ`u cuộc thương lượng giữa hai gia đình, ông Thẩm phán nói:

- Hôm nay chúng tôi mời hai gia đình lên để ta cùng bàn xem hai gia đình có thể thương lượng với nhau được không? Nế`u dàn xé`p

được là tốt nhất, vừa đỡ mất thời gian, vừa không phải mở phiên tòa, có lợi cho cả hai bên, nhất là bên bị cáo sẽ có lợi cả về kinh tế và cả về danh dự. Muốn dàn xếp được hai bên phải thật thiện chí, phải đứng về lợi ích của cả hai bên để thông cảm lẫn nhau. Chúng ta thương lượng phải theo nguyên tắc: Chị Phờng phải hoàn trả cho ông Giang số tiền mà chị đã nhận và số lãi theo qui định của ngân hàng trong thời gian mà chị đã sử dụng đồng tiền đó, nếu chị không muốn bán nữa. Ngược lại chị không muốn trả hoặc không trả được thì chị phải giao lại giấy tờ sổ đỏ, bàn giao nhà đất cho ông Giang, cùng ông Giang đi làm công chứng và làm thủ tục chuyển quyền sử dụng đất cho ông Giang theo qui định của pháp luật; sau khi làm xong thủ tục chuyển nhượng, ông Giang phải thanh toán nốt số tiền còn lại theo hợp đồng đã ký, hai cách đó tùy chị chọn. Ông Giang cũng có quyền nêu ý kiến của mình, nhưng cũng trên cơ sở nguyên tắc trên. Bây giờ tôi mời chị Phờng nêu ý kiến trước.

Phờng vừa nói, vừa nhìn ông bà Giang như để phán đoán sự phản ứng của ông bà như thế nào. Những lời Phờng nói như có sự chuẩn bị trước từ nhà, nói ngắn gọn nhưng nói theo lối giật cục.

- Tôi không muốn bán nữa, tôi sẽ trả lại tiền nhưng trước mắt tôi chỉ trả được 1 tỷ 200 triệu, còn 800 triệu tôi xin khất trả sau.

- Chị xin khất đến khi nào? Thảm phán hỏi.

- Tôi cũng chưa biết đến khi nào vì còn phải đi vay, vay được thì tôi trả.

- Thế còn tiền lãi theo qui định của ngân hàng? Thảm phán lại hỏi.

- Tiền lãi theo qui định của ngân hàng tôi làm sao mà trả được, gốc còn chưa trả xong lấy đâu để trả lãi, tôi có kinh doanh buôn bán gì đâu, làm gì có lãi mà trả.

Nghe Phường nói vậy, Thẩm phán nhìn Phường với ánh mắt khó chịu và nói cắ t ngang: Chị không thể giải quyết công việc theo lý của chị được, đặt chị vào hoàn cảnh là ông Giang phải đi vay ngân hàng để mua đấ t có phải trả lãi cho ngân hàng không? Đấ y là chưa nói đề n có người còn phải đi vay lãi cao hơn thì sao. Nế u chị không trả được tiề n lãi chị phải có lời xin ông Giang, còn ông Giang có cho hay không đó là quyề n của ông á y, chị không có quyề n không trả. Bây giờ tôi mời ông bà Giang có ý kiế n của mình.

Ông Giang nhìn bà xã, bà lại nhìn ông, bà nháy nháy đôi mắ t như có ý bảo ông nói đi. Ông Giang chậm rãi nói:

- Ý kiế n của vợ chồ ng tôi là thế này: Tôi đồ ng ý như ý kiế n của ông Thẩm phán, chỉ có hai cách giải quyết và phải giải quyết theo nguyên tắ c mà ông Thẩm phán đã nêu. Còn sẽ giải quyết theo cách nào là do chị Phường quyết định. Tôi lấ y lại tiề n cũng được và lấ y đấ t lấ y nhà cũng được. Nế u lấ y tiề n, chị Phường phải trả đủ cả gồ c và lãi theo qui định, tôi không đồ ng ý chỉ tạm nhận 1,2 tỷ; còn tiề n lãi theo qui định, nế u chị Phường có khó khăn quá và có lời xin thì vợ chồ ng tôi giảm cho 50% số lãi đó. Nế u chị Phường giao nhà thì sau khi chị giao sổ đỏ và giao nhà tôi sẽ trả ngay số tiề n còn thiế u là 200 triệu; việc đi làm công chúng và các thủ tục tiế p theo gia đình tôi tự lo.

- Ý kiế n của ông Giang như vậy là đã rấ t thông cảm và tạo mọi thuận lợi cho chị Phường, bây giờ chị chọn cách nào? Ông Thẩm phán lại hỏi.

Phường nghĩ trong đầ u, rõ ràng nế u trả được bằ ng tiề n thì có lợi hơn, được giảm 50% tiề n lãi, tương ứng với gầ n 200 triệu đồ ng mà vẫn còn nhà để ở... nhưng không có cách nào xoay đủ tiề n để trả, vì ông á y không cho chịu nên Phường đành phải nói.

- Nếu ông không cho chịu tôi đành phải giao nhà cho ông vậy. Song nhà của tôi đã bị người ta chiếm mất phần diện tích mà mẹ con tôi đang ở, chỉ còn lại 40m² tầng trệt và gác xép phía sau.

- Vì sao họ vào chiếm? Thảm phán hỏi.

- Vì tôi nợ tiền của người ta nhưng không trả được nên họ vào chiếm.

- Chị nợ bao nhiêu và nợ khi nào?

- Tôi nợ 500 triệu, nợ cách đây 7 tháng.

- Như vậy là chị nợ sau khi chị đã bán nhà cho ông Giang đúng không?

- Vâng ạ.

- Tại sao chị có 2 tỷ đồng tiền bán nhà mà lại phải vay nợ?

Phường không muốn trả lời câu hỏi của Thảm phán, nhưng Thảm phán yêu cầu phải trả lời, Phường đành phải nói: Tôi bị chúng nó lừa, chúng nó bảo tôi đem tiền bán nhà cho vay nặng lãi rồi không đòi được. Khi tôi hết tiền, chúng nó lại cho tôi vay để chơi chúng khoán, mong sẽ gỡ lại, không ngờ lại thua lỗ không còn tiền để trả cho chúng nó, thế là chúng nó chiếm nhà...

Qua nghe Phường trình bày Thảm phán phải thốt lên: Chị đúng là một con người vừa tham, vừa ngu, nên chị chết là phải. Như vậy đây lại là một vụ án nữa và là vụ án có dấu hiệu hình sự, nếu chị dám tố cáo kẻ lừa đảo. Hôm nay ta chỉ bàn và giải quyết riêng việc mua bán giữa chị và ông Giang, vẫn coi toàn bộ nhà đất ấy là của chị. Sau khi hai bên thỏa thuận hoặc xử xong, các cơ quan có chức năng sẽ cưỡng chế kẻ lén chiếm để thi hành án. Còn giữa chị và kẻ lén chiếm sẽ giải quyết sau, tùy thuộc vào ý kiến của các bên. Bây

giờ chị vẫn có quyê`n thỏa thuận với ông Giang, chị nên có ý kiế`n dứt khoát đi.

Phường như người mắ`t hồ`n, sắ`c mặt tái nhợt và kéo vạt áo để lau nước mắ`t. Không còn cách nào khác Phường đành phải nói: Vâng, tôi đờ`ng ý giao lại nhà, đắ`t cho ông Giang nhưng ông phải trả nố`t 200 triệu cho tôi để tôi có tiề`n đi thuê nhà; thuê được chỗ ở mới tôi sẽ bàn giao nhà cho ông. Phường nói đê`n đây, ông Giang đã nghĩ ngay đây lại là một chiêu lừa mới đờ`i với ông, nế`u trả nố`t 200 triệu mà nó không giao nhà thì làm thế` nào? Ông nghĩ vậy nên thẳng thắ`n nói ngay.

- Chị phải bàn giao sổ đờ` và giao nhà, giao đắ`t trước, sau đó tôi sẽ giao ngay số` tiề`n 200 triệu còn lại. Hiện nay mẹ con chị cũng đã có chỗ ở khác rờ`i kia mà, chị không phải sợ chắ`c lép.

Trước những lý lẽ sắ`c bén và đầ`y thuyết phục của ông Giang, Phường đành phải chắ`p nhận giao lại nhà đắ`t theo những điề`u kiện mà ông Giang và ông Thẩm phán nêu ra. Sau đó hai bên đã thông qua một biên bản thỏa thuận hòa giải do cô Nhữ - người giúp việc cho Thẩm phán soạn thảo. Đọc xong biên bản, ông Giang và Phường không có ý kiế`n gì, riêng bà Giang đê` nghị nên ghi rõ thời hạn thực hiện; ngày nào giao sổ đờ` và giao nhà và nhận nố`t tiề`n? Theo đê` nghị của Phường và được hai bên nhắ`t trí là sau 15 ngày kể từ ngày ký biên bản thỏa thuận. Mọi người ký biên bản xong, trước khi ra về` ông Thẩm phán lại nhắ`c trách nhiệm của hai bên phải thực hiện nghiêm chỉnh những gì đã thỏa thuận và cam kế`t.

Giữa lúc gia đình ông Giang đang trao đổi về` việc thực hiện biên bản đã thỏa thuận, thì tại một túp lều mà Phường đang ở nhờ đã có cuộc hội tụ gia đình, có bố`n mẹ con và luật sư Tăng. Sau khi được Phường nói lại về` những gì đã diễn ra trong cuộc hòa giải và đọc cho mọi người cùng nghe biên bản kế`t thúc cuộc hòa giải. Nét mặt mọi

người đề u không vui, nhất là đối với luật sư Tăng - người có vấ n tận tụy và “tài năng”. Mấ y đưa trẻ chỉ biế t nghe không nói gì, chỉ thấ y buồn là sắ p phải mấ t nhà, riêng Tăng lại thấ y cay cú nên đã nói:

- Thế là em làm mấ t 800 triệu đô ng rô i, nê u khấ t được 800 triệu này thì mùa quýt họ mới đòi được mà lại vẫn có nhà để ở, trừ phầ n mà thắ ng Khanh đang lấ n chiế m em vẫn còn 40m² tâ ng trệt và gác xép phía sau. Nghe Tăng nói vậy, Phường nói ngay:

- Anh đế n đấ y mà cãi.

Cu Ngang ngô i cạnh mẹ cũng nói thêm vào:

- Bác không hiểu đâu, họ đô n mẹ cháu bắ ng những câu hỏi không trả lời được.

- Thế cháu ở đấ y sao cháu không nói đỡ mẹ cháu? Tăng hỏi.

- Cháu biế t nói thế nào, nhà mình toàn làm cái sai, làm khô người ta, càng đi nghe cháu càng thấ y xấ u hổ, từ nay cháu không đi nữa đâu. Theo cháu biên bản thỏa thuận ấy là hợp tình, hợp lý rô i, mình đại mình phải khổ; từ nay mẹ đừng làm những điề u rắ c rô i như thế nữa.

Nghe đế n đây Tăng liề n nói: Thôi câu chuyện như vậy là rõ rô i, bây giờ anh chỉ nói thế này, vừa nói Tăng vừa nhìn Phường với ánh mắ t thương cảm và như vẫn đang cay cú với những gì vừa xảy ra: Cuộc số ng không thể nghĩ đơn giản như cháu Ngang được, không thể chấ p nhận phương án mà mẹ con em đã thỏa thuận, vì như thế là em vừa mấ t nhà không có chỗ ở, vừa mấ t mấ y trăm triệu, vì giá đấ t hiện nay đã gắ p đôi giá khi em bán rô i.

- Thế bây giờ làm thế nào? Phường hỏi.

- Theo anh, ngay ngày mai em cứ viết một văn bản gửi Tòa xin thôi không thực hiện những điều đã thỏa thuận vừa rồi, em đồng ý đề nghị Tòa cứ mở phiên tòa để xử. Văn bản này cốt để kéo dài thời gian giải quyết vụ việc và ta có thời gian tranh thủ lôi kéo quan tòa về phía mình, để khi xử có lợi cho mình. Nếu em đồng ý, ngày mai anh sẽ thảo đơn cho. Những bước tiếp theo anh sẽ có cách...

- Thôi mặc kệ anh, em nhưc đầu lắm rồi. Vừa nói Phường vừa nhìn Tăng với ánh mắt đưa tình và lại như làm nũng. Tăng cũng muốn tỏ thái độ âu yếm với Phường nhưng vì có má y đưa trẻ nên đành ra về và trước khi ra về lại hứa: Em yên tâm, anh sẽ giúp em giành thắng lợi.

Ba ngày sau, Tòa án nhân dân quận nhận được đơn của Phường xin rút những điều đã thỏa thuận trong biên bản hòa giải vừa rồi, đề nghị Tòa cứ mở phiên tòa để xử theo quy định của pháp luật. Khi nhận được đơn, ông Thẩm phán Khàn đã thốt lên: “Đúng là đồ ma ranh quỷ sứ, chắc lại có đứa nào bày đặt cho nó, không ai khác chắc lại thằng luật sư hai lần bị đuổi?...”

Sau khi nhận được đơn xin hủy biên bản hòa giải của Phường, Tòa án nhân dân quận đã có thêm hai lần mời cả hai bên lên để tiếp tục hòa giải nhưng đều không thành, vì thiếu sự thiện chí của Phường. Phường biết chắc không còn xa nữa Tòa sẽ xử, khi ấy mình phải làm gì và làm như thế nào, nhiều câu hỏi Phường tự đặt ra nhưng rồi tự mình cũng không giải đáp được. Phường đành lại phải điện cho Tăng để n.

Phường nhìn Tăng với con mắt lo âu, mỗi một thật sự, Phường nói: Lúc này có lẽ em đang là người khổ nhất ở thế gian này: Nhà mất, tiền hết, con hư, chồng bỏ, gia đình tan nát; đúng là chỉ còn biết dựa vào anh để chống đỡ từng ngày, nhưng càng chống em

càng thấ y nó suy sụp thêm. Bây giờ còn phải làm gì nữa hử anh, hay ché t đi cho rô i?

- Em đừng bi quan thê , chưa phải ngàn cân treo sợi tóc đâu. Khô i người cứ tưởng họ sẽ ché t thê mà họ lại số ng dai, số ng khỏe; khô i người họ chỉ còn hai bàn tay trắ ng, sau họ lại vực dậy và đi lên trở thành giàu có... Càng những người gặp sóng gió họ càng kiên cường bắ t khuấ t, họ coi thường mọi hiểm nguy và do đó họ đã chiế n thắ ng? Anh tin em cũng sẽ là những người như thê . Em sẽ lại được số ng những ngày vẻ vang, sung sướng...

- Thôi anh đừng ba hoa với những lời lẽ động viên rỗng tuyế ch mãi. Ngay bây giờ phải làm gì trong phiên tòa sắ p tới. Em nghe anh hủy bỏ ké t quả hòa giải rô i, bây giờ làm gì và rô i sẽ đi đế n đâu, về ̀ đâu? Vừa nói Phườ ng vừa gục đầ u vào vai Tăng mà khóc.

- Anh đã nói rô i, em yên tâm. Anh đã tìm cho em một nước cờ rá t hay, nhưng em phải tin và phải làm theo ý anh. Muố n chiế n thắ ng phải có niề m tin, bi quan dao động là ché t.

- Thê phải làm gì, nói đi?

- Ngay bây giờ em phải gặp lão trưở ng khu phố , tưới cho lão ta một ít cho lão ta tươi tỉnh thêm, sau đó em đề ̀ nghị với lão ta khi nào có giấ y của Tòa án báo em về ̀ dự phiên tòa, nhờ lão ta cứ giữ lấ y, không câ n tìm em làm gì. Nế u công an hay Tòa án có hỏi, lão cứ bảo mẹ con nhà nó bỏ đi ở nơi khác không có tin tức gì cả.

Nghe Tăng nói vậy Phườ ng thấ y ngạc nhiên, gầ n như không hiểu, Phườ ng hỏi:

- Hôm qua anh bảo em phải làm đơn xin Tòa xử, nay lại bảo em nói với ông trưở ng Khu phố giấ u địa chỉ chỗ ở để không phải nhận giấ y gọi của Tòa là sao?

- Tăng vừa cười, vừa nói, với giọng nói như một người thầy đang phụ đạo cho một học sinh chậm hiểu. Mình phải làm như thế để hành lão Giang, làm cho lão ta thêm căng thẳng, nếu vì quá căng thẳng mà xuất huyết não thì càng hay, khi đó thì còn ai đi kiện và Tòa xử với ai? Có xử được cũng phải đợi “rau diếp”, em không biết có khó vụ án bị thôi có xử được đâu. Mặt khác phải làm như thế để ta còn có thêm thời gian tranh thủ quan tòa, thậm chí phải có thời gian mà chuẩn bị cho các bước tiếp theo, nếu Tòa sơ thẩm xử không đạt theo ý mình, rõ chưa?

- Nước cờ gì mà dài thế, tàn bạo thế?

- Trên đời này còn phải tàn bạo em ạ, không tàn bạo không sống được đâu. Thằng Khanh và cả con Danh nó không tàn bạo với em thì làm sao nó cướp được bạc tỷ của em...

*

**

Sau ba lần hòa giải không thành, gia đình ông Giang ai cũng thấy mệt mỏi, không hiểu rõ công việc sẽ đi đến đâu, phiên tòa có được mở sớm không, xử có công minh không? Những ngày chờ đợi, ông Giang đứng ngơ không yên, ông bỏ hết mọi chương trình giao lưu bạn bè, thơ phú... Mỗi ngày hai ông bà và các con lại có vài lần bàn bạc với nhau về những gì sẽ diễn ra trong phiên tòa sắp tới, thế rồi cái gì phải đến nó đã đến. Sau một tuần chờ đợi, gia đình ông đã nhận được quyết định của Chánh án về việc mở phiên tòa, kèm theo giấy báo cho ông và những người trong gia đình có liên quan đến quyền lợi tới dự phiên tòa vào lúc 8h30 ngày mùng 9 tháng 1... Đúng ngày giờ nói trên, ông Giang cùng với các con ông là thằng Núi, con Mây, con Hăng cùng có mặt ở cơ quan Tòa, song rất tiếc chờ mãi đến 9h Phụng vẫn không có mặt và không rõ lý do gì, vì vậy phiên tòa đành phải hoãn.

Sau khi phiên tòa hoãn, Công an quận đã phải cử người xuống phường hỏi xem vì sao Phường không lên dự phiên tòa. Công an phường cũng không rõ lý do, khi xuống gặp ông tổ trưởng khu phố thì được biết: Giấy báo Phường lên dự phiên tòa ông trưởng khu phố vẫn giữ, vì không tài nào biết Phường ở đâu, từ nhiều tháng nay không thấy Phường qua lại nên cũng không nắm được. Thế là công an lại phải tổ chức một cuộc săn lùng xem Phường đang ở đâu, người thì lên quê chôn tại Hòa Hạ cách đây hơn 100 cây số, người thì đi vào các khu dân cư mới lập ở vùng ven đô, mặt khác lại phải đăng báo để xem có ai biết Phường ở đâu thì báo giúp... Sau gần hai tuần, nhờ có người báo nên đã bắt được Phường đang ngồi bán bánh mì ở chợ Mộc, cách nhà chưa đến một km. Hỏi ra thì được biết mẹ con nhà Phường đang ở nhờ trong một ngôi nhà làm tạm của một gia đình họ làm để giữ đất. Gọi là nhà nhưng nó giống như một cái lều canh dưa của các ông bà nông dân vậy. Trung úy Hưng là công an quản lý hộ khẩu không lạ gì Phường, thế mà khi gặp Phường anh không nhận ra. Trông Phường gầy tọp, nước da đen nhem, đôi mắt lờ lờ to hết cỡ và có cái nhìn thao láo trông rất sợ... Khi Phường nhận ra trung úy Hưng đang đi về phía mình, Phường tìm cách lảng tránh, Phường bỏ cả thúng bánh mì định chuồn vào đám đông tránh mặt. Trung úy Hưng đã kịp ngăn lại, yêu cầu Phường mang cả thúng bánh mì về đồn giải quyết. Về tới đồn, trung úy Hưng đã bàn giao cho thiếu tá Sành phụ trách hình sự xử lý. Thiếu tá hỏi:

- Vì sao vừa qua cô không lên dự phiên tòa để xử về việc tranh chấp đất đai giữa cô và gia đình ông Giang?

- Tôi không nhận được giấy báo.

- Hiện nay cô đang ở đâu?

- Mẹ con tôi tạm ở nhờ nhà bà Phúc ở tổ 60, cũng ở phường Tân Ngãi này.

- Vì sao thay đổi chỗ ở cô không báo cho cơ quan công an?

Đây chỉ là nơi ở tạm của mẹ con tôi, chỗ ở chỉ là túp lều bà ấy làm là để giữ vườn, mẹ con tôi xin ở nhờ và trông vườn cho bà ấy.

Nhân đây thiêu tá cũng muốn tìm hiểu thêm về việc mua bán gian nhà giữa Phường và Khanh, thiêu tá hỏi.

- Vì sao vừa qua thắ ng Khanh đuổi cô ra khỏi nhà?

- Vì tôi nợ tiề n của anh ấy chưa trả được.

- Cô nợ Khanh bao nhiêu?

- Nợ 500 triệu đờ ng.

- Gian nhà mà cô thề chá p cho Khanh định giá bao nhiêu?

- Định giá là 850 triệu đờ ng.

- Vậy còn 350 triệu Khanh đã trả cho cô chưa?

Phường định không trả lời nhưng thiêu tá hỏi đi, hỏi lại bắt cô phải trả lời. Cô nói như không thành tiề ng vì nghĩ đế n những sự ngu dại của mình, Phường nói: Sở dĩ thắ ng Khanh nó không trả số tiề n 350 triệu ấy vì nó tính lãi vay là lãi ngày, với mức lãi ấy thì nay vẫn còn thiêu tá của nó.

- Tại sao lại tính lãi ngày?

- Lúc đầ u trong hợp đờ ng không ghi mức lãi, nó bảo không phải ghi, nế u đờ i xử tố t với nhau, nó không tính lãi.

- Đờ i xử tố t là thề nào?

- Nó đòi phải chiê`u nó, phải ngủ với nó.

- Thế` cô có chiê`u nó không?

Phường im lặng, trung tá phải giục: Cô nói đi chứ, có nói chúng tôi mới biế`t cách mà giúp cô...

- Có ạ. Phường nói nhỏ chỉ hai người đủ nghe, vừa nói vừa chảy nước mắ`t.

- Chiê`u nó bao nhiêu lâ`n?

- Làm sao mà nhớ được ạ, dễ chừng đê`n gầ`n chục lâ`n. Nghe đê`n đây thiê`u tá đã hình dung được bộ mặt đê`u cắng của Khanh và sự dễ dãi, buông thả của Phường. Thiê`u tá hỏi tiế`p:

- Tại sao lúc đầ`u không ghi mức lãi mà nay lại phải trả lãi ngày?

- Vì hợp đờ`ng nó câ`m bản chính, trong bản hợp đờ`ng để trờ`ng không ghi mức lãi, khi sắ`p hế`t hạn vay nó ghi thành vay lãi ngày. Em không đờ`ng ý thì nó nói cô cũng đã từng cho vay lãi ngày đó thôi?

- Thế` cô có cho vay lãi ngày không?

- Em có nhờ bạn quen của nó cho vay giúp, nhưng rờ`i nó cũng lắ`y mắ`t của em.

- Thế` vì sao cô không tô` cáo để cho chúng nó đi tù.

- Em mà tô` cáo thì nó giế`t em, nó có thắ`ng Bắ`m là người của nó, thắ`ng này hung tợn lắ`m, có lâ`n nó đánh em và có lâ`n nó còn hiế`p em. Nói đê`n đây Phường lại giục xuô`ng bàn rờ`i khóc nức nở. Thiê`u tá cũng mủi lòng và thoáng thương hại.

Phường ngò i viết bản cam kết sẽ lên dự phiên tòa khi có giấy gọi, viết xong đưa cho thiêu tá và nói: “Em cảm ơn thiêu tá”. Trước khi Phường ra về thiêu tá còn dặn:

- Em nhớ viết và gửi cho anh bản tố cáo về việc lừa lọc xảo trá của thắ ng Khanh nhé.

- Em không viết đâu, nó giết em.

- Đã có anh, nó không dám làm gì em đâu, thậm chí nó còn để xin lỗi em và trả tiền cho em đây.

*

**

Sau khi nhận được thông tin của công an về Phường và bản cam kết của Phường với công an. Chánh án lại có quyết định mở lại phiên tòa vào ngày 24/1. Thành phần chỉ có đại diện của hai gia đình bên nguyên và bên bị, người chủ đơn và người bị cáo nhất thiết phải có mặt. Ngoài thành phần trên, bên nguyên có đề nghị cho thêm luật sư Vụ tham dự. Bên bị cũng đề nghị cho luật sư Tăng tham dự. Hôm ấy trời mưa như trút nước, bão cấp tám đổ về từ đêm hôm trước. Trên đường đến dự phiên tòa, bố con ông Giang phải xuống xe máy lần để qua chỗ lội và những chỗ cây bị đổ. Khi đến cơ quan Tòa, không ngờ hai mẹ con nhà Phường đã đến từ lúc nào, hai bên nhìn thấy nhau nhưng không bên nào hỏi bên nào, giống như những con dê vừa chơi trò húc nhau, bên nào cũng bị đau và vẫn đang dè chừng những gì sẽ còn diễn ra sắp tới.

Đúng 8h30 phiên tòa bắt đầu khai mạc, ngò i trên ghế chủ tọa phiên tòa có: Thẩm phán Khan - chủ tọa phiên tòa, một đại diện Viện Kiểm sát Nhân dân quận, một đại diện hội thẩm nhân dân và một thư ký phiên tòa. Sau mấy lời khai mạc phiên tòa, chủ tọa phiên tòa yêu cầu mọi người đứng dậy để nghe đọc quyết định của Chánh án về

việc mở phiên tòa. Tiếp đó chủ tọa phiên tòa yêu cầu người chủ đơn - bên nguyên đứng dậy trả lời trước Tòa một số câu hỏi về nhân thân và những gì đã làm trong quá trình mua nhà đất: Đây là lần đầu tiên ông Giang phải đứng lên để thưa bẩm trước Tòa, ông chưa kịp nhận ra đây là nhục hay là vinh thì đã phải trả lời bao câu hỏi: Nào là ông mua nhà để ở hay mua để bán, nào là giá mua đất trong sổ đỏ là bao nhiêu, ngoài sổ đỏ là bao nhiêu, đã thanh toán bao nhiêu, còn lại bao nhiêu, hiện nay ông đang quản lý bao nhiêu diện tích đất và nhà?, nguyện vọng của gia đình hiện nay?... Đến bên bị, Tòa cũng yêu cầu trả lời những vấn đề về nhân thân, những việc đã làm trong quá trình bán nhà đất như: Vì sao mà bán? Đến nay chị đã nhận được bao nhiêu tiền? Vì sao đã nhận tiền mà không giao sổ đỏ - giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho người ta? Vì sao đã năm lần chị hứa trả lại tiền cho ông Giang mà chị lại không trả? Vì sao bán cho ông Giang rồi lại còn bán một phần cho Khanh? Nguyện vọng hiện nay chị muốn giải quyết như thế nào?... Ngoài những điều mà chủ tọa phiên tòa đã hỏi, ông hội thẩm nhân dân hỏi thêm: Chị cho biết 20m² đất không có trong sổ đỏ góc là đất nào? Tại sao nhà đất chị đã bán cho ông Giang rồi mà chị còn mang sổ đỏ để thế chấp vay tiền ngân hàng, có phải đây là hành vi định lừa đảo cả ngân hàng không?...

Vì vụ việc phức tạp quá, xong phần chất vấn thì hết thời gian buổi sáng, buổi chiều cơ quan Tòa bận vì có đám tang nên chủ tọa phiên tòa tuyên bố phiên tòa tạm nghỉ và sẽ làm việc tiếp vào buổi sáng hôm sau.

Chiều hôm ấy sau khi đi dự đám tang về, Thẩm phán Khanh đã hội ý lại hội đồng xét xử để trao đổi thông nhất lại một lần nữa bản kết luận của chủ tọa phiên tòa. Sáng hôm sau phiên tòa được mở tiếp, vẫn thành phần như cũ. Sau ý kiến của đại diện của Viện Kiểm sát Nhân dân nói về tội lỗi của Phường, tuy có dấu hiệu phạm

tội hình sự - lừa đảo, nhưng chiế u cô vê hoàn cảnh gia đình và đây là vi phạm lâ n đầ u, nên không xét tội hình sự; song yêu câ u Phường phải châ p hành nghiêm kế t luận của chủ tọa phiên tòa. Chủ tọa phiên tòa đã đọc bản kế t luận nêu rõ:

- Căn cứ vào điề u... của bộ luật dân sự.
- Căn cứ vào...

Tòa án nhân dân quận Mai Xuân quyế t định:

1/ Tòa quyế t định vô hiệu hoá bản hợp đờ ng mua bán giữa hai bên, vì hợp đờ ng đó chưa qua công chứng và việc mua 20m² đấ t ngoài sỏ đờ là không hợp pháp.

2/ Chị Phường phải hồ i trả ông Giang số tiề n là 3 tỷ 245 triệu đờ ng, bao gồ m tiề n đã nhận của ông Giang, tiề n chênh lệch giá đấ t hiện nay so với giá đấ t khi mua và tiề n lãi theo qui định của ngân hàng.

3/ Để đảm bảo thi hành án, ông Giang được quyề n tạm quản lý toàn bộ tâ ng trệt ngôi nhà và gác xép phía sau cho đế n khi chị Phường trả xong các khoản tiề n nói trên thì ông Giang trả lại nhà cho chị Phường. Chị Phường chỉ được quyề n quản lý phầ n gác xép phía trước như hiện nay. Bản án có hiệu lực từ ngày... Sau khi đọc xong kế t luận của chủ tọa phiên tòa, Phường ngơ ngác như người mấ t hồ n, Phường nhìn luật sư Tăng như mong đờ i một sự câ u cứu hữu hiệu nào đó. Luật sư Tăng cũng đưa mắ t nhìn Phường như chia sẻ và thầ m hứa sẽ có cách nhưng không phải ngay lúc này.

Phiên tòa kế t thúc, tuy cũng còn những điể m chưa hài lòng nhưng vê cơ bản ông Giang và bà luật sư Vụ châ p nhận bản án thề là được, đã làm rõ trách nhiệm của bên bị cáo và quyề n ông Giang được quản lý toàn bộ phầ n tâ ng trệt, thực châ t là quản lý cả 60m²

đá t và gác xép phía sau, đây là điề u kiện rấ t quan trọng để thi hành án. Bây giờ còn lại là vấ n đề thi hành án, nhưng phải chờ xem phía bên kia có khiề u nại điề u gì không?

Sau khi dự phiên tòa về , thầ y Phường bị quan và mới mệt, Tăng đã rủ Phường đi đế n nhà nghỉ “Mi Xanh” để thư giẫ n. Trong giờ phút được luật sư Tăng âu yế m, Phường càng thầ y Tăng đúng là một con người có tình, có nghĩa. Được thư giẫ n nhưng Phường vẫn lo, chỉ còn ít ngày nữa bản án được thi hành thì mình lấ y đâu tiề n mà trả theo bản án, nế u không trả được thì người ta kê biên, bán đầ u giá để lấ y tiề n trả cho ông á y. Đã bán đầ u giá thì chỉ được 70 - 80% giá trị thực của tài sản, nế u vậy thì mình càng chề t. Phường lại ôm chặt lấ y Tăng mà khóc, Tăng cũng ôm chặt lấ y Phường như muố n bảo vệ Phường bằ ng mọi giá. Tăng bình tĩnh nói với Phường:

- Em không phải lo quá, anh sẽ có cách.

- Cách gì anh nói đi?

- Ngày mai anh sẽ thảo cho em một lá đơn kháng án, có lá đơn đó bản án chưa thi hành được, phải chờ phúc thẩm. Quá trình chờ phúc thẩm anh phồ i hợp với thầ ng Khanh lên “đút mồm” đầ n nào phụ trách vụ này ở Tòa thành phồ để nó bênh vực cho, làm sao có lợi cho cả mình, lợi cho cả thầ ng Khanh và cả cho người xử phúc thẩm.

- Bản án họ xử có sai đâu mà anh bảo kháng án?

- Mình phải nghĩ ra một khía cạnh nào đó mà mình chưa thông, chưa nhấ t trí đề nghị xem lại, việc này không khó, thiề u gì cách nói. Sau khi mình có đơn mình sẽ gặp người có trách nhiệm nói thêm, bịa thêm, điề u quan trọng là phải mặc cả với họ, nế u họ xử phúc thẩm rút đi được bao nhiêu tiề n phải thi hành án, thì mình để lại cho họ bao nhiêu, mình lấ y bao nhiêu, đầ n nào chẳng câ n tiề n. Nói đế n đây Phường lại tỉnh như con sáo và nói: Không ngờ chàng lại là

cứu tinh của em lần nữa, lần này còn yêng hùng hơn các lần trước. Hai người lại ôm nhau và cuống chặt lấy nhau như đôi con rắn giữa bãi cỏ hoang.

Hôm nay là ngày cuối cùng của thời gian kháng án, ông Giang thấy trong người hồ i hộp đén khó tả, ông đã đề nghị với bà Vụ hỏi xem trên Tòa có nhận được đơn kháng án của con Phùng không. Bà Vụ điện ba lần không gặp được Nhữ, bà phải trực tiếp lên hỏi xem sao. Vừa đén phòng thường trực của cơ quan Tòa, bà gặp ngay Thẩm phán Khàn, hôm nay Thẩm phán lại rất vui vẻ và chủ động mời luật sư Vụ vào phòng để trao đổi. “Trước hết xin thông báo với luật sư: đén giờ phút này không thấy con Phùng có đơn từ gì, chỉ còn từ giờ đén đêm không rõ có nhận được gì không.” Nghe thấy vậy luật sư Vụ thành thật cảm ơn Thẩm phán đã quan tâm xử sớm và có được kết luận như vừa qua.

Thẩm phán nói ngay:

- Tôi tiếc là bà luật sư Chanh trước đây nhận giúp ông Giang nhưng không biết làm việc, giá như bà giúp cho ông áy từ đầu thì vụ án xong từ lâu rồi. Nghe Thẩm phán nói vậy, bỗng dung bà Vụ thấy xấu hổ và thấy như mình có tội, đã tiếp tay cho kẻ tham nhũng và đưa ông Giang thành kẻ phạm tội hồ i lộ. Tự nhiên bà thấy đau nhói trong tim và rồi vã cả mồ hôi, bà tự lấy ống dàu xoa để trong túi và tự xoa, có trán tĩnh lại. Ông Thẩm phán không hề để ý, ông vẫn vui vẻ mời bà uống nước và nói với bà:

- Qua chuyện xử thành công của vụ tranh chấp chỗ ông Giang, tôi muốn mời bà cộng tác với chúng tôi, bà vừa có việc làm cho đỡ buồn, vừa có thêm thu nhập để bồi i dưỡng tuổi già, thậm chí còn giúp thêm cho con cháu đáy, chúng tôi không để bà thiệt đâu. Nghe Thẩm phán nói vậy bà giật mình thấy sợ, không ngờ thời buổi này việc đánh mắ t mình chỉ là gang tắ c, bà nói:

- Tôi đã nghỉ hưu rồi không muốn làm gì nữa, muốn nghỉ ngơi, chơi bời với con cháu. Ông Giang là chỗ người thân trong nhà nên đành tu vãn cho ông ấy một chút, xong việc này tôi không muốn làm gì nữa, phần vì tuổi tác, phần vì có những việc mình thấy không phù hợp. Nói vậy là thật lòng mong Thẩm phán tha lỗi. Bây giờ xin phép Thẩm phán tôi về, mong Thẩm phán đã thương thì thương cho chót, tiếp tục giúp cho việc thi hành án được trọn vẹn. Thẩm phán tiễn bà ra về với ánh mắt không vui.

Hai ngày sau, giữa lúc gia đình ông Giang đang vui vẻ vì những gì đã được khẳng định trong bản án và đang nhờ bà Vụ viết cho lá đơn xin thi hành án, vì biết Phường làm gì còn tiền, đi vay thì ai dám cho nó vay để có tiền trả nợ. Bà Vụ đang đọc cho cả nhà nghe dự thảo lá đơn xin thi hành án thì có tiếng chuông điện thoại. Núi nhanh nhẩu chạy đến nghe.

- Ai gọi đây ạ?

- Cho tôi gặp ông Giang.

- Có người xin gặp bố. Núi vừa nói vừa đưa ống nghe cho ông.

Ông Giang vội đứng dậy cầm ống nghe. - Ai gọi tôi đây ạ?

- Tôi là Nhữ ở Tòa án quận đây, tôi báo tin buồn cho ông, con Phường đã có đơn kháng án. Đơn nhận được chậm hai ngày, nhưng đầu của bưu điện trên phong bì lại đúng ngày cuối cùng của thời hạn kháng án, nên lá đơn vẫn có giá trị. Báo tin để ông biết, ông phải chuẩn bị đón nhận tình huống xử phúc thẩm vụ án này của Tòa thành phố.

Nghe xong sự truyền đạt của ông Giang về thông tin của Nhữ, bà Vụ thốt lên: “Thế là chết ta rồi, việc xử phúc thẩm còn phức tạp

hơn nhiê`u.” Cả nhà đê`u thở dài và thắ`ng Núi lại chửi đổng: “Sao trời không đánh chê`t chúng nó đi cho rô`i.”

V

Sau khi gửi được lá đơn kháng án, hôm nay Tăng nói với Phường nên gặp Khanh để bàn phôi hợp với nhau tác động lên Tòa thành phố. Nhắc đến Khanh, Phường thấy ghê sợ. Tất cả những gì mà Khanh đã làm lại hiện lên một lần nữa, đó là một thằng đa dâm, xảo quyệt và tàn bạo. Mọi thù oán Phường không bao giờ quên nên Phường nói với Tăng:

- Em không thèm nhìn mặt thằng Khanh đâu, không có liên kết gì với nó đâu. Chơi với nó chưa biết nó lại cắn mình lúc nào, vô tình mình thừa nhận việc chiếm nhà của nó là hợp pháp à, trong khi nó còn thiếu của mình 350 triệu không trả, lại còn làm nhục mình nữa...

- Nếu em không gặp thì để anh gặp cho. Thằng này nó mạnh lắm, vừa có nhiều tiền, vừa quen biết nhiều và nó cũng là người có bằng đại học luật đấy.

Tăng và Khanh gặp nhau tại một quán cà phê trên đường Hoàng Hoa Thám, Tăng gọi cà phê mời Khanh và nêu ý kiến:

- Vừa qua chắc ông biết rồi, Tòa án quận đã xử sơ thẩm vụ tranh chấp đất đai giữa Phường và gia đình ông Giang, sau khi xử xong mình đã giúp Phường làm đơn kháng án, hiện nay đơn đã nằm tại Tòa án thành phố. Tôi muốn bàn với ông cùng phôi hợp tác động lên Tòa thành phố xử phúc thẩm, điều quan trọng là xử sao cho Phường và ông cùng có lợi. Tôi sợ không khéo gian nhà mà ông đang giữ đến khi thi hành án có thể mất không. Nghe vậy Khanh hỏi lại:

- Vì sao lại nói tôi mất không?

- Vừa qua khi xử sơ thẩm họ có báo ông đâu, chỉ có báo cho Phường và ông Giang. Họ coi ông đứng ngoài, đương nhiên khi định biên họ chỉ hô`i lại tiề`n cho ông Giang, còn mô`i quan hệ mua bán giữa ông và Phường là việc của hai người. Ông sẽ mắ`t không số` tiề`n mua gian nhà của Phường.

- Thế` bây giờ câ`n làm gì? Khanh hỏi.

- Bây giờ trước hế`t ông phải tìm hiểu Tòa án thành phố` phân công ai xử phúc thẩm vụ này, sau đó xem làm thế` nào tiế`p cận được, nế`u không tiế`p cận được người xử thì tiế`p cận với người trung gian của họ.

- Việc này thì tôi làm được, vì tôi có ông anh con ông bác đang làm ở bộ Tư pháp và một thắ`ng bạn ở Tòa hình sự của Tòa án thành phố`, nó biế`t cách làm ăn lắ`m, năng động lắ`m. Tôi sẽ nhờ nó tìm hiểu xem Tòa dân sự phân công cho ai. Khi tiế`p cận được rô`i thì ta đặt ra yêu câ`u gì với họ?

Tăng vừa suy nghĩ vừa nhìn thẳng vào mắ`t Khanh và nói:

- Đây là ý nghĩ ban đầ`u của tôi thôi, câ`n có sự góp ý của ông nữa. Theo mình, trước hế`t thuyế`t phục họ phải xử phúc thẩm vụ án này, xét lại toàn bộ nội dung của vụ án, trọng tâm là xem có thể giảm bớt phầ`n con Phường phải hô`i trả cho ông Giang, giảm càng nhiề`u càng tốt. Còn nội dung thứ hai là không đưa gian nhà của ông vào bản án vì nó là đấ`t lắ`n chiế`m nhà nước không quản lý, nế`u được như vậy ông kiế`m bạc tỉ cũng nên.

- Đào đâu cho được bạc tỉ? Khanh nói.

- Rô`i đấ`y ông xem, gian nhà á`y có giá hơn cả 40m<sup>2</sup> trong sổ đỏ, vì nó là mặt tiề`n chính, nay mai có thể làm cửa hàng cho thuê được,

giá đất lại đang lên vù vù... Khanh nghe đến đâu sáng mắt ra đến đâu, da mặt như giãn căng vì vui sướng khi nghĩ đến tương lai.

Trước khi kết thúc cuộc bàn, Khanh chủ động nói với Tăng. “Thôi hôm nay tôi chiêu đãi ông anh. Tiễn cà phê tôi trả và bây giờ ta đi thư giãn một tý, có thư giãn mới ra sáng kiến được và công việc mới thành công.”

Tăng cười vui vẻ.

- Tôi phục cái lý của ông, quá chính xác, hai người nhìn nhau cùng cười.

- Thế bây giờ đi đâu?

- Tôi sẽ có chỗ cho ông hết chê thì thôi.

Khanh đưa Tăng đi qua ba tuyến phố rồi rẽ vào ngách 15, số nhà 31E, là một nhà nghỉ được xây trên một mảnh đất gần 200m², nhà xây 5 tầng, chủ yếu là kinh doanh phòng nghỉ, tắm hơi, massage, hát karaoke, cà phê đá... Nhà hàng có một đội ngũ cộng tác viên đông đảo nhưng có chọn lọc, hầu hết là các em gái từ 17- 23 tuổi. Bước vào phòng lễ tân, Khanh đến đăng ký xin phòng và xin cho xem ảnh các em. Người lễ tân chỉ vào một phòng riêng. Ở đây có cả một cuốn album giới thiệu sản phẩm dịch vụ để khách tha hồ lựa chọn. Mỗi cô mặc một bộ đồ khác nhau, chụp một kiểu dáng khác nhau, trông cô nào cũng đẹp, nhưng cô nào cũng thoáng có một nét buồn riêng nhìn tinh mới thấy. Chỉ một lát sau hai cô gái được chọn đã có mặt tại buồng của hai vị khách. Mọi chương trình của khách đều được đáp ứng, nào tắm hơi, nào massage và cả cái trò ấy nữa. Điều làm Tăng nhớ nhất và cũng sợ nhất, cô gái vui vẻ với Tăng lại chính là một đứa con ông chú trong nội tộc. Khi cuộc vui gần kết thúc Tăng mới hỏi:

- Tên em là gì?

- Em là Bích Hồ`ng.

- Quê em ở đâu?

- Em ở làng Thái Vĩnh, huyện Tân Sơn, tỉnh... Nói đê`n đây cô gái như sực nhớ ra điê`u gì.

- Em trông anh quen quen, hình như em đã gặp anh ở đâu?

Tăng cũng nhận ra đã gặp nó cách đây năm năm khi nó còn đang học phổ thông cơ sở, trông nét mặt của nó hôm nay giô`ng hệt nét mặt mẹ nó ở nhà. Đúng là như vậy nhưng anh phải nói: “Em nhớ lâ`m đâ`y, anh ở mãi tận Bát Sát gâ`n biên giới kia, anh mới đê`n đây lâ`n đâ`u tiên.” Nói thì nói vậy, Tăng vẫn lo biê`t đâu chẳng có dịp hai người lại gặp nhau ở quê thì biê`t nói thê` nào? Mặt khác mình cũng thương và lo cho tương lai của nó, không hiểu ông chú có biê`t nó đi kiê`m sô`ng bằ`ng những việc thê` này không? Có lâ`n mình đê`n thăm nhà, ông chú lại khoe: “Chú có con Hồ`ng nó đi bán hàng siêu thị trên thành phố, em nó ngoan lắ`m, thỉnh thoảng cũng gửi tiê`n và quà về` cho chú... Ôi! cuộc sô`ng thật tró`n trêu.”

Sau khi gặp Tăng, Khanh đã gặp thắ`ng bạn tên Xảo làm ở Tòa hình sự để nhờ giúp đỡ. Hai người gặp nhau, sau những lời hỏi thăm sức khỏe và công việc của nhau, Khanh nói:

- Tao có người nhà có vụ án về` tranh chấp đấ`t đai, Tòa sơ thẩm đã xử rồ`i nhưng một bên kháng án, hồ` sơ đã gửi Tòa thành phố, tao nhờ mày hỏi giúp cho tao xem Tòa phân công ai xử vụ này.

- Việc đó thì tao hỏi được, ngay ngày mai sẽ có thông tin là Tòa đã phân công chưa, nê`u đã phân công thì là ai, được chưa?

- Thê` thì tô`t quá, có gì chiê`u hoặc tô`i mai điện cho tao nhé.

- Tô i mai tao sẽ diện, số máy vẫn như cũ phải không?

- Vẫn số cũ.

- Nhưng tao hỏi mày nhé, muốn biết người được phân công xử để làm gì? Khanh ngập ngừng chưa kịp nói thì Xảo nói ngay. Để nhờ vả và dứt lốt phải không? Hai người nhìn nhau như đã đoán được gan ruột của nhau.

- Thôi mày đoán được rồi tao cũng không giấu nữa. Hiện nay cái đơn kháng nghị là người rất thân tình của tao, cái đơn ấy đúng luật là không xử được vì nội dung kháng án không đụng gì đến nội dung quyết định của bản án, nhưng mượn có lá đơn ấy, chúng tao lại muốn Tòa cứ xử và khi xử lại xét lại toàn bộ nội dung của bản án.

- Để làm gì?

- Để cứu bị cáo.

- Mày nói cụ thể xem nào?

- Nói thì dài lắm, tao chỉ nói tóm tắt thế này: Trong quyết định của bản án có ghi: Bị cáo phải hò i trả cho bên nguyên những 3 tỷ 245 triệu gồm các khoản a, b, c... Mong Tòa phúc thẩm tìm mọi cách rút bớt số ấy, rút càng nhiều càng tốt. Ngoài ra trong mảnh đất tranh chấp ấy có 20m² ngoài sổ đỏ, tao đã trót mua gian nhà ấy, nay tao muốn Tòa phúc thẩm khi xử không tính đến diện tích này, vì là đất lấn chiếm, sau này có phải kê biên cũng gạt nó ra ngoài cho tao thoát. Trăm sự nhờ mày giúp tao.

- Mày cho biết thế, tao sẽ có cách giúp mày, nhưng phải chia sẻ lợi ích cho người ta đấy.

- Đương nhiên nó phải là như thế.

- Mà y về suy nghĩ đi, thời buổi này làm là phải có ăn và phải có tích lũy cho con cái đúng không nào? Và n đề chính là tỷ lệ ăn chia. Nếu giả thiết có rút bớt cho bên bị cáo một vài trăm triệu thì ăn chia thế nào, để lại cho người xử bao nhiêu %?... Còn làm thế nào xử được như thế, đây y là việc của Tòa.

Sau buổi gặp Xảo về, Khanh điện gặp Tăng để báo tin mừng là đã nhờ được người giúp đỡ rất tin cậy, còn cụ thể thế nào phải chờ đến tối mai.

Tăng hoan nghênh kết quả và động viên Khanh: “Chú trên tài Gia Cát Lượng đây.” Tối hôm ấy Khanh đã nhận được điện của Xảo báo tin, cơ quan Tòa thành phố đã phân công Thẩm phán Nguyễn Thị Như Nga phụ trách xử vụ án này, khi nghe được thông tin trên, Khanh đã hỏi Xảo.

- Mà có thân với Thẩm phán Nga không?

- Mới hơi thân thôi, là người xinh gái thuộc loại hoa hậu của ngành Tòa án đây và nhiều cái đáng mê n khác, hôm nào gặp tao sẽ tiết lộ.

- Điều quan trọng nhất là có năng động không, có dễ gần không?

- Điều ấy còn tùy thuộc phía đối tác.

- Ngày mai anh em mình gặp nhau nhé, tao muốn bàn và nhờ mày giúp đỡ giải quyết sao cho có hiệu quả.

- Để sáng thứ Bảy đi, ngày mai tao bận.

Sáng thứ Bảy cả Khanh và Tăng gặp Xảo tại một quán cà phê Trung Nguyên trên đường Lê Lợi, khi gặp nhau Khanh đã giới thiệu với Xảo: Đây là anh Tăng một luật sư đã nghỉ hưu nhưng có rất nhiều kinh

nghiệm, vừa nói vừa chỉ vào Tăng. Còn đây là Xảo cũng là luật sư đang làm ở Tòa án hình sự của thành phố, là người sẽ cố giúp anh em mình về vụ án sắp tới. Tăng và Xảo bắt tay nhau làm quen.

Vừa uống cà phê ba người vừa trao đổi công việc, Khanh là người nêu ý kiến trước:

- Công việc mà tao và anh Tăng muốn nhờ mày giúp sức đã nói với Xảo rồi, Xảo cho biết thêm tình hình và ta sẽ bàn cụ thể thêm. Bây giờ tao và anh Tăng muốn nghe thêm ý kiến của mày về các nhân vật tham gia xét xử vụ án, nhất là đối với Thẩm phán sẽ là chủ tọa phiên tòa.

- Tao chưa biết nhiều về Thẩm phán Ngà, gần đây theo yêu cầu của mày tao mới để ý tìm hiểu, con người này có nhiều cái hay lắm. Cô ta sinh ở Hải Phòng, được bà chị đưa lên thành phố cho ăn học. Cô ta học vào loại kém có nhiều năm đỗ vớt, nhưng được cái là rất xinh, có nước da như trứng gà bóc, vì thế nên mới có cái tên Như Ngà. Là người biết làm dáng, nên đã làm cho nhiều thầy giáo phải xao xuyến. Học hết phổ thông cô ấy thi vào đại học luật; khi thi được một người đỡ đầu, người ấy đã bỏ ra một khoản để thuê người thi hộ, kết quả là cô ấy đã đỗ thuộc loại khá. Những năm học đại học học lực kém, nhưng lúc nào cũng có người nhận đỡ đầu, thậm chí có lúc có đến ba người nhận đỡ đầu, cả ở trong trường và cả ở ngoài trường. Bốn năm học hai lần cô ta phải đi nạo thai, kết thúc khóa học người đỡ đầu lại phải bỏ ra một khoản đáng kể để có được tấm bằng cho cô ta. Học xong xin vào làm hành chính ở sở Tư pháp, sau một năm có người xin cho về Tòa án thành phố, lúc đầu thì làm văn thư, sau rồi làm thư ký cho ông phó Chánh án, rồi dùng một cái được phong Thẩm phán.

- Hiện nay Thẩm phán nhà ở đâu? Khanh hỏi cắt ngang.

- Nhà ở phố hàng Gà, nhưng Thẩm phán có những ba cái nhà kia đây, một cái để ở, hai cái cho thuê.

- Thôi, tiêu sử như thế là “tuyệt hay” rồi. Bây giờ ta nên bàn những gì mà ta cần làm. Tao rất cần gặp Thẩm phán, nhưng gặp bằng cách nào? Khanh hỏi.

- Theo tôi các ông không nên gặp vội để tôi về gặp trực tiếp thăm dò cái đã. Tôi sẽ nói có người nhà muốn gặp Thẩm phán để nói thêm về lá đơn kháng án, vì lá đơn chưa thể hiện hết được những gì muốn nói. Qua đây xem thái độ của Thẩm phán thế nào? Để công việc được nhanh chóng, các ông định chia cho họ như thế nào, đây mới là điều quan trọng.

Nghe xong câu hỏi của Xảo, Khanh nói ngay: Theo tôi dành cho họ 10% số cướp được của nguyên đơn.

Nghe Khanh nói vậy, Tăng nói: Nếu đưa có 10% thì họ không làm đâu, gần 100 triệu đó với họ là cái gì, chia nhau không bố. Mặt khác đây là việc mạo hiểm, xử sai người ta lại kháng án đòi giám đốc thẩm, qua giám đốc thẩm chưa biết thế nào, không cẩn thận mất chức Thẩm phán như chơi, thậm chí đi tù. Khanh và Tăng nhìn nhau và cùng trầm nghĩ, đúng là không đơn giản. Tăng nói: Thế dành cho họ 20% vậy.

Xảo nhìn Khanh và Tăng với con mắt khó chịu và nói:

- Các “bô” tham vừa chứ, vô tình người ta giờ đây chịu báng vì các “bô”, thế mà các “bô” chỉ cho 10%, 20% số mà người ta kiếm được. Theo tôi ít nhất phải dành cho họ 30%, để họ còn phải lo lót cả cấp trên của họ, nhất là khi lại có đơn kháng án. Cách làm ăn bây giờ không quan tâm đến cấp trên là không được, không khéo chết có ngày. Qua ý kiến phân tích của Xảo, Khanh và Tăng đề nghị đi đến nhất trí dành 30% cho người xử. Xảo lại nói thêm.

- Trong 30% áy nhưng chưa biế t con số tuyệt đố i là bao nhiêu, phải kế t thúc phiên tòa mới biế t đượ c, chờ khi áy mới có thì không đượ c đâu. Các “bô ” phải lo ngay một ít đư a cho người ta, vừa để tạo niễ m tin, vừa là chấ t kích thích để họ hưng phấ n lên mà làm. Đờ ng tiễ n đi trước là đờ ng tiễ n khôn, đứ ng không?

Khanh và Tăng lại nhìn nhau.

- Theo tôi, ông bỏ ra một ít để làm việc áy đi. Tăng nói.

- Một ít là bao nhiêu? Khanh hỏi.

- Tạm 50 triệu đờ ng, tương đư ơng với gầ n ba cây vàng.

- Tôi đờ ng ý chúng ta sẽ bỏ ra chừng áy nhưng chia đôi, mỗi bên chịu một nửa.

- Khanh cứ ứng ra trước đi, sau này sẽ trừ của con Phường, bây giờ nó đầ ng sắ p chề t đố i kia kìa, lầ y đâu mà gó p.

- Nế u tôi ứng ra phải tính lãi ngày.

- Làm gì mà tàn bạo thế , nế u vụ án phải một năm hoặc dài hơn mới xong, thì bằ ng cho không chú em. Thôi tính lãi gắ p đôi ngân hàng là đượ c rồ i, Khanh nể anh giúp hộ đi. Khanh suy nghĩ một lát rồ i đờ ng ý.

Kế t thúc cuộc bàn, khi ra về mỗi người mang theo một toan tính riêng. Hai ngày sau Xảo gọi điện xin gặp Thẩm phán Ngà, sau khi bắ m máy Xảo hỏi:

- Đây có phải là số máy của Thẩm phán Ngà không ạ?

- Tôi là Ngà đây, ai hỏi có việc gì đầ y?

- Em là Xảo bên Tòa án hình sự đây, em có việc muố n gặp chị một chút.

- Có việc gì cứ nói đi!

- Nói trên điện thoại không tiện ạ.

- Nế u thê thì vào cuố i giờ chiề u nay, khoảng gầ n 16h sang phòng tôi.

Đúng giờ hẹn Xảo có mặt, Xảo gõ cửa phòng, ở trong có tiế ng vọng ra: Xin mời vào. Xảo mở cánh cửa bước vào, Thảm phán đã ngồ i sẵn ở bàn nước để tiế p khách. Hai người bắ t tay nhau, Thảm phán rót nước mời khách. Xảo câ m chén nước lên nhưng mãi ngắ m Thảm phán, làm cho chén nước nghiêng đổ cả vào áo mới biế t. Thấ y chén nước đổ, Thảm phán vội lâ y khăn lau vế t đổ, hai người nhìn nhau cùng cười, mỗi người nghĩ cái lý do nước đổ một khác. Vừa uố ng nước, Xảo vừa hỏi:

- Thảm phán về công tác ở đây lâu chưa ạ?

- Mình về đây tám năm rồ i.

- Chị là Thảm phán trẻ nhấ t ở cơ quan ta đầ y, không những trẻ mà còn đẹp và tài năng nữa.

- Thảm phán hơi đỏ mặt nhưng toát lên sự vui sướng bởi có người khen, người â y lại là đàn ông trong cùng cơ quan.

- Xảo có quá khen mình không đầ y?

- Em nói thật đầ y, em mà là trưởng ban tổ chức thì chị phải vào tâ m ngắ m của em, cái gì chú đào tạo phó tòa, thậm chí là Chánh tòa án thành phố là cái chắ c. Thảm phán cũng ngắ m kỹ Xảo và hỏi:

- Em về Tòa hình sự lâu chưa?

- Em về được gần hai năm rồi, em còn đang trong giai đoạn tập sự.

- Năm nay bao nhiêu tuổi.

- Em gần 30 tuổi.

- Có vợ chưa?

- Có mà chưa có.

- Mình chưa hiểu.

- Có rồi nhưng lại ly hôn, nay thành độc thân, nhiều lúc cũng buồn lắm chị ạ, nhất là lúc rảnh rồi không biết làm cái gì, chẳng biết tâm sự cùng ai. Vừa nói vừa quan sát kỹ thân hình của Thẩm phán và Thẩm phán cũng nhận ra đây là một chàng trai đa tình, ánh mắt toát lên điếu u đó.

- Nhà cậu đang ở đâu?

- Em ở mãi tận phố Hàng Tre kia.

- Thế thì gần nhà chị, nhà chị ở phố Hàng Gà, thỉnh thoảng sang chơi chị nhé. Nghe Thẩm phán nói vậy, Xảo thấy người hồ i hộp như sắp được nhận một món quà rất quý của ai đó mang tặng. Niềm vui như đang ngấm vào cơ thể, khiến Xảo gần như quên mất cái việc cần nói với Thẩm phán. Đang nghĩ miên man thì Thẩm phán hỏi:

- Xảo định có chuyện gì nói với mình? Xảo giật mình tởn nữa thì quên mất, vội vàng thưa:

- Báo cáo với Thẩm phán, em có người nhà có đơn kháng án về vụ tranh chấp đất đai ở phường Tân Ngãi. Tòa dân sự ở quận đã xử sơ thẩm rồi nhưng gia đình không thông nên phải kháng án, nay muốn được gặp Thẩm phán để thưa chuyện thêm.

- Hồ sơ vụ án này mình đã nghiên cứu rồi, có gì đâu mà phải xử phúc thẩm. Định tuần tới sẽ báo cáo với Chánh án trả lời là không xử phúc thẩm được, yêu cầu bên bị cáo thi hành quyết định của Tòa sơ thẩm.

- Vì sao không xử phúc thẩm được ạ?

- Vì bản án sơ thẩm họ làm đúng, mặt khác lá đơn xin kháng án không có liên quan gì đến nội dung quyết định của Tòa sơ thẩm. Lá đơn chỉ nêu lên một vài băn khoăn của Phường khi bán nhà và những khó khăn trong hoàn cảnh hiện nay của Phường, cái đó sao Tòa xử được mà xử thế nào?

Xảo ngời suy nghĩ một lát và nói:

- Em không được đọc hồ sơ, chỉ thầy gia đình họ nói theo quyết định của bản án thì bên bị đơn phải hỏi trả cho nguyên đơn số tiền lớn quá, họ không thể nào trả được, họ muốn Thẩm phán có cách nào giúp họ giảm bớt số tiền phải trả đó. Mặt khác trong bản án có 20m² đất ngoài sổ đỏ, muốn Thẩm phán khi xử phúc thẩm đưa ra ngoài vụ án, vì là đất không được quyền mua bán theo qui định của pháp luật. Gia đình họ nói sẽ không bao giờ quên ơn Thẩm phán.

- Về nguyên tắc đây là những vấn đề không thể làm được, nhưng vì nể là người nhà của Xảo mình sẽ nghiên cứu rồi trả lời sau. Làm việc này là vất vả lắm đấy, phải tốn năng lượng hơn rất nhiều lần các vụ án khác, thậm chí còn là mạo hiểm nữa.

- Thay mặt gia đình em cảm ơn chị trước.

- Chị với em gì, từ nay ta cứ gọi thẳng tên nhau cho thân mật. Lại một lần nữa Xảo thấy hồ i hộp, trong lòng rộn lên một niềm vui khó tả, Xảo muốn ôm hôn thẩm phán nhưng sợ chưa được phép, nên cố kìm lại.

Cuộc trò chuyện kéo dài đến hơn một tiếng đồng hồ, đến lúc chú bảo vệ phải lên xem Thẩm phán đã về chưa, thấy chú bảo vệ đi qua cửa phòng và ghé vào trong phòng như muốn nhắc Thẩm phán đã sắp tới rồi đấy. Thẩm phán nhìn đồng hồ và nhớ ra, bây giờ đã gần hết giờ chơi thể thao rồi mà mình vẫn còn ngồi đây. Thẩm phán đành nói:

- Câu chuyện ta tạm dừng ở đây nhé, có gì Nga sẽ điện cho Xảo sau. Hai người bắt tay thật chặt, bốn con mắt nhìn nhau như không muốn rời.

Ngày hôm sau Thẩm phán Nga ngồi đọc lại tập hồ sơ của vụ án, cố tìm ra những chỗ có thể vận dụng để giải quyết hai yêu cầu của Xảo nhưng không có chỗ nào có thể vận dụng được, bây giờ chỉ còn cách làm liều, bắt bên nguyên chịu thiệt, bóc của bên nguyên để cho bên bị với những lý do mà người không biết cãi mới phải chịu. Để làm việc này mình phải mời bên nguyên lên trước để nghe ý kiến của họ, chủ yếu thăm dò trình độ am hiểu luật pháp của họ và xem họ có chịu “cứng” cho ít nhiều không.

*

**

Từ hôm nhận được tin Phương làm đơn kháng án, thỉnh thoảng ông Giang lại điện hỏi bà Vụ về tình hình và xem mình phải làm gì. Bà Vụ khuyên cứ chờ, thế nào trước khi xử họ phải mời lên để hỏi thêm những vấn đề mà họ thấy cần thiết, khi đó ta sẽ nói ý kiến của mình. Bà đã dặn ông nên nói một số điều...

Theo giấ y mời của Tòa án dân sự thành phố , sáng nay ông Giang lên phòng làm việc số 5, tầng 3, tòa nhà B của cơ quan Tòa án thành phố . Bước vào phòng làm việc ông thấy có hai ngò i làm việc đề u là phụ nữ, ông còn đang phân vân đâu là người họ cần gặp mình, thì một cô còn rấ t trẻ hỏi ông. Ông cần gặp ai ạ? Ông Giang vội đưa tờ giấ y báo của Tòa án dân sự, cô gái trẻ vừa nói vừa chỉ vào người ngò i ở phía trong: Cháu mời ông vào gặp Thẩm phán Ngà.

Ông Giang đi về phía Thẩm phán Ngà, Thẩm phán mời ông ngò i vào chiếc ghế kê đố i diện rồ i hỏi.

- Ông là ông Giang phải không ạ?

- Vâng tôi là Trầ n Đình Giang.

- Hôm nay tôi mời ông lên để hỏi thêm ông vài điề u về vụ tranh chấp đấ t đai giữa ông và chị Phường. Trước hế t tôi muố n ông cho biế t đôi điề u về hoàn cảnh của gia đình nhà ta?

- Tôi là một cựu chiế n binh, là cán bộ nhà nước nay đã về hưu, một vợ ba con, hai cháu, hiện đang phải đi thuê nhà để ở.

- Ông có thấy việc hợp đờ ng mua bán của ông với chị Phường vừa qua, Tòa sơ thẩm phải xử là vô hiệu, là lỗi của cả hai người không?

- Lỗi này hoàn toàn thuộc về chị Phường, tôi không có lỗi gì cả, bản án của Tòa sơ thẩm đã kế t luận rồ i.

- Ông có nhận xét gì về hoàn cảnh của gia đình Phường hiện nay?

- Tôi chỉ biế t chị ấy có ba đứa con, nói là có chồ ng nhưng không thấy chồ ng ở đấ y; còn về kinh tế , chị ấy đang cần 2 tỷ đờ ng của tôi và 500 triệu đờ ng của thầ ng Khanh là kẻ đã vào lấ n chiế m nhà của tôi, nên tha hồ mà tiêu, không có khó khăn gì cả...

Qua nghe ý kiến của ông Giang, Thẩm phán trầm ngâm: Ông ta là người có công hiến, hoàn cảnh gia đình cũng khó khăn, tính tình cương trực, do vậy mình phải cẩn thận. Trước khi ông Giang ra về Thẩm phán nói: Chúng tôi sẽ nghiên cứu kỹ hồ sơ của vụ án, xem xét trách nhiệm của hai bên, còn xử ngày nào chúng tôi sẽ có giấy báo, khi nhận được giấy báo ông phải có mặt. Để có thể xử được tốt, tôi mong ông và gia đình thông cảm với những khó khăn của Tòa, cộng tác và tạo điều kiện giúp cho chúng tôi hoàn thành nhiệm vụ.

- Gia đình tôi rất thông cảm với những khó khăn của Tòa, chúng tôi rất mong Tòa xử công minh, xong công việc gia đình chúng tôi không bao giờ quên ơn sự giúp đỡ của Tòa. Ông Giang và Thẩm phán nhìn nhau như để thăm dò.

Ông Giang ra về, Thẩm phán ngẫm suy nghĩ một mình và rút ra kết luận: Ông này không phải là người khôn ngoan, chưa biết điều, ta phải kiếm ở nơi bị cáo thôi, chỉ còn cách phải bênh bị cáo.

Biết được ông Giang hôm nay lên Tòa, bà Vụ không lên nhưng bà rất quan tâm. Bà đã nhờ một chiếc xe ôm đưa bà sang nhà ông Giang để vừa thăm gia đình, vừa chờ ông Giang về để biết tình hình. Ông Giang về đã thấy cả nhà có mặt đông đủ và có cả bà Vụ, ông hỏi.

- Nhà ta hôm nay đông đủ thế này, lại có cả bà Vụ sang chơi nữa. Bà sang chơi lâu chưa ạ?

- Biết ông hôm nay lên Tòa chắc có nhiều cái mới, tôi sang thăm gia đình và cùng mọi người đang ngẫm chờ nghe “thời sự” đây. Cả nhà cùng cười.

Ông Giang quên cả mệt, ngẫm ngay xuống chiếc ghế cạnh đó tường thuật lại buổi lên Tòa cho mọi người nghe. Ông tả cho mọi người thấy cơ quan Tòa to đẹp như thế nào, đi tìm phòng của Thẩm

phán khó khăn ra làm sao; Thảm phán hỏi những gì, ông trả lời thế nào, ông nhấn mạnh một câu nói tệ nhị của Thảm phán cùng với sự trả lời của ông đối với câu nói tệ nhị ấy. Bà Vụ và cả nhà đều khen ông đối đáp thế là giỏi, nhưng cũng thấy trước một điều là Thảm phán chưa vui đâu. Ông Giang cũng nói thêm về sự bần khoản của mình qua buổi làm việc với Thảm phán: Tôi thấy hình như Thảm phán muốn qui thêm tội lỗi cho gia đình nhà mình, trong việc Tòa sơ thẩm xử vô hiệu hóa hợp đồng mua bán giữa hai bên. Nghe như có vẻ thương hại nhà con Phường, muốn bênh vực nhà con Phường. Bà Vụ cũng nói thêm: Sự nhận định của ông Giang là có cơ sở, ta đề phòng phía bên kia nó đem “đạn bọc đường” ra để lôi kéo quan tòa phục vụ cho nó, dẫn đến sẽ có một bản án có lợi cho phía bên kia.

- Vậy bây giờ ta phải làm gì? ông Giang hỏi. Mọi người nhìn nhau và ai cũng muốn tìm được một câu trả lời khôn ngoan nhất vào lúc này, nhưng mọi người vẫn ngơ ì im. Bà Nhân nhìn chòng, bà thương ông quá, cứ mãi thế này thì ông ấy gục mất. Bà nói:

- Trước tình hình này, theo tôi nhà ta không thể chạy đua với chúng nó để dứt lốt mãi được, ta có sai gì đâu, ta lại là người bị hại kia mà. Luật pháp là phải bảo vệ người làm đúng, bênh vực người bị hại. Mặt khác gia đình ta cũng không có nguồn tài chính nào để mang đi dứt lốt nữa đâu. Còn nếu họ vì tiền mà xử sai, ta lại kêu, lại khiếu, thậm chí phải vạch mặt những kẻ tham nhũng làm bậy, đi đến đâu thì đi.

Bà Nhân nói xong, cả mấy đứa con đều đồng tình.

- Chúng con đồng ý với ý kiến của mẹ, bố cứ dựa vào luật pháp, vào lẽ phải mà làm. Mây nói.

Bà Vụ nói thêm: Ý kiến của bà và của cháu Mây là chính xác đấy, ta cứ làm theo hướng ấy nhưng phải thấy đây là cuộc đấu tranh

không dễ dàng chút nào, đồng tiền bây giờ ác lắm, tàn bạo lắm.

*

**

Hôm nay là ngày thứ Bảy, Thẩm phán Ngà hẹn tiếp Xảo tại nhà. Trước khi đi, Xảo chuẩn bị khá chu đáo, nào là cọ chiếc xe máy bóng loáng, nào là tắm rửa sạch sẽ, mặc một bộ đồ rất mới, có cả một chút nước hoa Pháp dành riêng cho nam giới... giống như đi dự một cuộc chiêu đãi ở một nơi sang trọng. Đến đúng số nhà, Xảo bấm chuông, có người đi xuống, hai cánh cửa được mở ra từ từ. Hai người trông thấy nhau đều mừng rỡ như đón người tri kỷ đi xa lâu ngày không gặp nhau. Xảo nhìn thấy Ngà mặc một chiếc váy ngắn màu sáng và mỏng, chiếc áo có dây đeo để hở một nửa ngực và lưng, nét mặt được trang điểm trông trẻ ra mấy tuổi. Tự nhiên Xảo thấy rạo rạo và trong người nóng bừng lên. Ngà cũng ngấm nhìn Xảo như đắm đuối, để ý từ gương mặt đến quần áo, Ngà thích nhất là mùi nước hoa mang đầy hương vị nam tính. Không kìm nổi sự cảm xúc, Ngà buột miệng nói: Mình vào đi, câu nói làm nhòa đi mọi khoảng cách giữa hai người, là tín hiệu rất vui đối với Xảo. Ngà đưa Xảo vào phòng khách, trên bàn có mấy bông cúc Hà Lan màu đỏ và màu vàng, làm cho căn phòng thêm sang và ấm. Ngà pha ly cà phê mời Xảo. Hai người ngồi đối diện nhau nhưng không hiểu vì vô tình hay hữu ý, Ngà không chịu khép hai vé đùi lại, vi phạm nguyên tắc của người phụ nữ mặc váy ngắn. Chính cái vi phạm ấy lại làm khổ người khách đa tình. Xảo ngồi nói chuyện mà đôi mắt chỉ nhìn vào chỗ ấy.

Mở đầu buổi gặp Xảo hỏi:

- Nhà chị ở đây có mấy người?

Ngà không trả lời vào câu hỏi mà nói: “Xảo lại vi phạm qui định rồi đấy nhé.”

- Chị bảo em vi phạm gì cơ ạ?

- Qui định là phải gọi bằng tên, không được gọi bằng chị, rõ chưa?

- Xin lỗi, Xảo chưa quen. Hai người nhìn nhau với ánh mắt thân tình. Xảo lại hỏi tiếp:

- Nhà Ngà ở đây có những ai?

- Ngà ở đây có hai vợ chồng và một đứa con gái đang học lớp Năm.

- Anh ấy và cháu hôm nay có nhà không ạ?

- Hôm nay anh ấy và cháu đi du lịch Đồ Sơn, do cơ quan của anh ấy tổ chức.

- Sao chị. Ấy chết lại quen miệng. Sao Ngà không đi với anh ấy?

- Anh ấy có bảo đi, nhưng mình phải giả vờ ốm để ở nhà tiếp Xảo. Hai người lại nhìn nhau với ánh mắt hơn cả thân tình. Xảo cảm động quá nói:

- Xảo cảm ơn Ngà đã dành cho Xảo những tình cảm rất quý.

- Cảm ơn thì phải cho nhau cái gì chứ. Ngà vừa nói vừa nở một nụ cười như muốn cởi trói tâm lòng.

- Xảo không tiếc Ngà một thứ gì nếu Ngà muốn. Xảo vừa nói xong, Ngà đứng bật dậy đi ra cài chốt cửa rồi quay vào ôm lấy Xảo.

Hai người hôn nhau và rồi đã làm cái việc như đôi vợ chồng giữa tuần trăng mật. Trong lúc hai người ân ái với nhau, Xảo hỏi:

- Ngà thích mình từ lúc nào?

- Thích ngay từ lần đầu gặp nhau, Ngà bắt gặp một người đàn ông đẹp trai, có đôi mắt đa tình... Ngà lại hỏi:

- Xảo thích Ngà từ lúc nào?

- Xảo cũng thích Ngà ngay từ buổi đầu, hôm ấy Xảo bắt gặp một vị quan tòa xinh đẹp và có đôi mắt như muốn nuốt sống người ta, gây cho Xảo những cảm xúc khó tả. Đúng là ông trời se chúng mình đây, hai người lại ôm chặt lấy nhau. Giữa lúc ấy thì có chuông điện thoại, Ngà định không nghe, nhưng người gọi điện thoại lại bấm máy lần thứ hai, chắc ai có việc gì cần. Ngà cầm điện thoại và thấy số máy của chồng. Ngà tỏ giọng yếu ớt hỏi.

- A lô, anh đây à?

- Anh đây! Em khỏe chưa? Liệu có phải đi bệnh viện không?

- Em chỉ váng đầu và hơi sốt thôi.

- Phải cẩn thận đây, ở ngoài này anh cũng thấy em đang run lên và nghe thấy cả tiếng rên của em đây, đúng không?

Nghe chồng nói vậy, Ngà cũng liền đáp lại một câu dờ dứa dờ thật: Người đâu mà tinh đến thế là cùng, đúng là em đang run lên thật.

- Thôi nhé, bố con anh đi tắm đây, mai anh về.

Ngà đặt ống nghe, vừa ngấm cơ thể Xảo vừa nói: Lão ta quan tâm đến mình.

- Anh ấy bao nhiêu tuổi rồi?

- Lão ta 58 tuổi rồi nên cái khoản này chán lắm, hễ làm việc hơi căng thẳng là bỏ “chơi” ngay, được cái khéo nịnh vợ, lấy mồm mép thay cho... Thậm chí mình phải sắm đủ các loại thuốc bổ: Nào là rượu tấu kê, nào là rượu rắn một bộ bảy con khác nhau, nào là rượu Tầm đực, rượu bìm bịp, rượu cá ngựa... Tất cả bảy lọ rượu khác nhau mà chẳng khá lên được bao nhiêu, vì lão ta không uống được nhiều rượu, thế mới buồn chứ.

- Vì sao Ngà lấy chồng cách xa tuổi nhau thế?

- Chuyện dài lắm, mình có định lấy đâu, nhưng lão ta là người đỡ đầu Ngà nhiều năm, tạo mọi điều kiện cho mình học hành, thi cử, sau này là công việc nữa. Không có lão ta bây giờ mình đâu được như thế này. Giai đoạn mình làm văn thư cho lão ta, lão ta tìm mọi cách chinh phục mình, ngày nào cũng gặp nhau, cũng đụng chạm nhau chịu làm sao được, thế là lấy nhau.

- Bây giờ Ngà thế là hạnh phúc quá rồi.

- Hạnh phúc bậc trung thôi, được cái nợ thì lại thua thiệt cái kia. Vì lão ta như thế nên Ngà mới cần có Xảo để bù vào, đúng không?... Nói đến đây Ngà như sực nhớ ra hôm nay mình và Xảo gặp nhau là để bàn về vụ án tranh chấp đất đai ở phường Tân Ngãi. Ngà vội hỏi:

- Nay mình ơi, chúng ta cứ bàn mãi về chuyện “tươi mát”, quên chuyện “nóng” Tân Ngãi rồi à?

- Tại Ngà đã y, thôi bây giờ ta làm bù, biết đâu nhờ “tươi mát” mà có nhiều sáng kiến để giải quyết vụ Tân Ngãi. Hai người cùng cười mãn nguyện. Bây giờ theo ý Ngà nên như thế nào?

- Bây giờ hai chúng ta là một rôi, Xảo định thế nào cứ đưa ra ta bàn.

- Ý kiến của Xảo là thế này nhé: Ngà cố vận dụng bằng cách nào đó, với những lý do mình tạo ra để giảm bớt khoản tiền mà bên bị phải hoi trả cho bên nguyên, cố gắng giảm được khoảng 500 triệu thì tốt. Vì số tiền mà bản án sơ thẩm tuyên án bằng 160% số tiền mà bên nguyên bỏ ra ban đầu kia mà.

- Sự tăng lên đó đều có lý do xác đáng cả đây, trong đó có giá đất lúc này đã tăng gấp đôi khi họ mua. Ngà nói.

- Đúng là như thế nên mới cần cái tài, cái khéo của Ngà. Số tiền rút bớt của bên nguyên, bên bị sẽ để lại cho “Tòa” 30%, tức là sẽ phải đem nộp cho Ngà số tiền ấy. Ngay trước mắt họ tạm ứng đưa trước 50 triệu đồng để Ngà có điều kiện làm việc. Nghe Xảo nói vậy, nét mặt Ngà rạng rỡ hẳn lên, chẳng biết có thể làm được đến đâu nhưng cũng thấy cách suy nghĩ của Xảo quả là một con người thông minh, dám nghĩ, dám làm.

- Thế còn 20m² ngoài sổ đỏ thì sao? Ngà hỏi.

- Nguyên vọng của bên bị muốn Tòa phúc thẩm gạt 20m² này ra ngoài vụ án, vì là đất không được mua bán theo qui định của pháp luật. Nay mai nếu có phải kê biên để thi hành án họ sẽ không đụng đến. Nếu gạt ra được, rôi đây trị giá số đất đó được bao nhiêu, trừ số gốc đã bỏ ra là 500 triệu, phần giá trị tăng lên cũng sẽ nộp cho Tòa 30%. Họ dự tính sắp tới số 20m² đất này có giá khoảng 63-65 triệu đồng một mét vuông, chỗ ấy Ngà cũng có thể kiếm được khoảng hơn 200 triệu.

- Việc này khó hơn việc trên, vì trong hợp đồng mua bán của họ đã ghi cả mảnh đất là 60m², trong đó có 40m² trong sổ đỏ, 20m²

ngoài số đó, nay gạt ra ngoài thì không đơn giản.

- Thôi tùy Ngà, cô t làm sao giúp được họ và mình có lợi, mau nhất chặt bị. Chúng mình không tranh thủ kiế m thì làm sao thu lại được những đô ng tiề n đã bỏ ra để kiế m tâ m bằ ng, kiế m chỗ làm, lại còn phải tạo cho cuộc số ng ngày càng khá lên nữa chứ. Hai người nhìn nhau và nhận ra họ thật tâm đô ng ý hợp.

Trước khi chia tay họ lại gửi cho nhau những cái hôn cháy bỏng, Ngà không quên nhắ c Xảo bảo Phường viế t lại lá đơn kháng án theo yêu câ u mới của thị và chuyển sớm cho 50 triệu đô ng để có phương tiện làm việc.

*

* *

Hôm nay là ngày thứ Hai đầ u tuầ n, Thẩm phán Ngà mời hội đô ng xét xử hợp để bàn về việc chuẩn bị mở phiên Tòa phúc thẩm. Hội đô ng gồ m có: Một Thẩm phán, một đại diện Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố, một hội thẩm nhân dân và một thư ký, do Thẩm phán Ngà làm chủ tọa phiên tòa. Trong phiên họp, Thẩm phán Ngà đã cung câ p cho các thành viên bản sao về các tài liệu của vụ án, yêu câ u các thành viên về nghiê n cứu xem có những vấ n đề gì câ n quan tâm và quan điể m của mình về vấ n đề đó thế nào? Thẩm phán Ngà nhắ n mạnh: Tôi đã tiế p xúc với cả bên nguyên và bên bị thấ y có mấ y vấ n đề xin trao đổi lại.

- Ta phải xét lại nội dung vụ án, trọng tâm là xem lại các khoản mà bên bị phải nộp cho bên nguyên đã hợp lý chưa, có rút bớt số phải trả của bên bị được không và rút bao nhiêu. Đặc biệt là phải xem việc qui lỗi cho mỗi bên trong việc phải vô hiệu hóa bản hợp đô ng mua bán của Tòa sơ thẩm?

- Khoản 20m² đất ngoài sổ đỏ có đưa ra ngoài vụ án được không?... Các vị về nghiên cứu, có ý kiến gì gặp tôi ta cùng trao đổi.

Sau cuộc họp ấy, Thẩm phán Ngà đã gặp riêng từng người để thuyết phục họ làm theo ý mình, trong khi trao đổi Thẩm phán đã nói rõ: Đây là vụ án phải có sự vận dụng “sáng tạo”, nếu xử “tốt” ngoài việc bồi dưỡng theo chế độ qui định còn được thưởng, thưởng bao nhiêu là do ta. Trao đổi xong công việc, Thẩm phán đưa cho mỗi người một phong bì, gọi là chút quà của đương sự cảm ơn trước.

Làm việc xong với các thành viên trong hội đồng xét xử, Thẩm phán Ngà đã giao nhiệm vụ cho thư ký dự thảo bản quyết định của phiên tòa. Thế là phiên tòa được triệu tập.

Sau hơn ba tháng chờ đợi, hôm nay ông Giang nhận được giấy báo đến dự phiên tòa phúc thẩm. Phiên tòa được mở tại trụ sở Tòa án thành phố. Ông bà Giang và các con đều thu xếp đến dự, ông Giang có mời bà Vụ đến dự nhưng bà Vụ bị mệt không đi được. Đúng 7h30 gia đình ông đã có mặt tại hội trường xét xử, khi đến đã thấy hai mẹ con nhà Phường và luật sư Tăng đã có mặt từ lúc nào. Điều ngạc nhiên là thái độ của Phường và luật sư Tăng rất tươi tỉnh, họ cười nói với nhau rất vui giống như người đi xem hội vậy, khác hẳn với khi dự phiên tòa sơ thẩm.

Đúng 8h phiên tòa khai mạc, Thẩm phán Ngà đã đứng lên nói rõ lý do mở phiên tòa, đọc quyết định của Chánh án về việc mở phiên tòa và giới thiệu thành phần hội đồng xét xử cùng thư ký phiên tòa. Sau những thủ tục ban đầu, chủ tọa phiên tòa yêu cầu và cho phép người có đơn kháng án phát biểu về những gì mà mình đề nghị tòa xem xét. Thị Phường đã đứng lên trình bày những nội dung theo đơn mới viết lại, trong đó nhấn mạnh đề nghị Tòa xét lại việc qui lỗi trong việc không làm được công chứng chuyển nhượng sao cho công bằng, vì bản án sơ thẩm chỉ qui lỗi cho một bên; đồng thời đề nghị

Tòa đưa 20m² đất ngoài sổ đỏ ra ngoài vụ án... Sau ý kiến của Phường, Thẩm phán yêu cầu bên nguyên phát biểu. Ông Giang đứng lên trình bày một cách bình tĩnh, mạch lạc. Chủ yếu ông nêu những thủ đoạn lừa đảo rất xảo quyệt, có tính toán của Phường, sự thiệt hại to lớn cả về vật chất và tinh thần đối với gia đình ông. Ông nhấn mạnh: Việc không làm được công chứng hợp đồng chuyển nhượng hoàn toàn phụ thuộc về trách nhiệm của Phường. Nếu Phường có hồ sơ trả cho gia đình ông sớm thì mà Tòa sơ thẩm đã tuyên, cũng chưa bù đắp được sự thiệt hại của gia đình ông. Ông đề nghị Tòa phúc thẩm tôn trọng và thừa nhận sự quyết định của Tòa sơ thẩm để bản án sớm được thi hành. Sau đó các bên trả lời những chất vấn của các thành viên trong hội đồng xét xử.

Sau giờ giải lao 30 phút, phiên tòa lại tiếp tục làm việc. Chủ tọa phiên tòa đã đọc quyết định của hội đồng xét xử. Bản quyết định đã được chuẩn bị từ trước và bắt đầu những ý kiến hợp tình hợp lý của ông Giang. Trong bản quyết định, đã có những nhận định vô cùng sai trái như: Qui trách nhiệm không thực hiện được hợp đồng mua bán, gia đình ông Giang phải chịu trách nhiệm 30% lỗi, nhưng lỗi ở chỗ nào thì không nói rõ. Trong khi đó thì bản án sơ thẩm đã ghi: *“Việc không thực hiện được hợp đồng mua bán trách nhiệm hoàn toàn thuộc về Phường”*. Với những nhận định sai trái như trên, hội đồng xét xử phúc thẩm đã quyết định cho Phường chỉ phải hoàn trả cho gia đình ông Giang 2 tỷ 600 triệu, giảm đi so với quyết định của bản án sơ thẩm 645 triệu đồng, thật là một khoản tiền kếch xù mà Phường chưa bao giờ mơ tới. Còn việc xin đưa 20m² đất ngoài sổ đỏ ra ngoài vụ án thì Tòa không dám quyết, bởi lẽ nó đã nằm trong hợp đồng mua bán của hai bên. Trong bản án lần này cũng nhắc lại và nói rõ: Để đảm bảo thi hành án, gia đình ông Giang được tạm thời quản lý toàn bộ tầng trệt và gác xép phía sau, đến khi Phường trả hết số tiền phải thi hành án thì ông Giang trả lại nhà.

- Sau khi phiên tòa kết thúc, ông Giang thấy ruột gan như sôi lên, ông căm ghét đến tội độ những kẻ cầm cân công lý nhưng cố tình chà đạp lên công lý, cố tình bênh vực kẻ phạm tội. Ngay lúc đó ông quyết định đi tìm Thẩm phán Ngà để nói cho một trận, muốn đến đâu thì đến. Ông tìm đến cửa phòng Thẩm phán, nơi đã có lần Thẩm phán tiếp ông. Ông thấy cửa cài chốt bên trong, ông gõ cửa không có người thưa. Ông đập cửa, một hồi lâu buộc Thẩm phán phải ra mở cửa. Thẩm phán nhìn thấy ông, định đóng cửa lại thì ông đã đẩy cửa bước nhanh vào trong. Ông ngơ ngác đối diện với Thẩm phán, mắt ông như nẩy lửa, ông nhìn thẳng vào mặt Thẩm phán. Ông nghĩ người ngơ ngác trước mặt ông không còn là Thẩm phán của nhân dân nữa, mà là kẻ có tội với nhân dân. Ông nói thẳng: Tao sẽ làm đơn lên Tòa án Nhân dân Tối cao và Viện Kiểm sát Nhân dân Tối cao để đề nghị giám đốc thẩm, để xem bộ mặt thật của mày là như thế nào... Thẩm phán như đã thấy được thế yếu của mình, thế yếu của kẻ có tội, nên chỉ còn biết phớt bộ mặt trở ra như đá để nghe ông nói, ông mắng. Cuối cùng Thẩm phán chỉ nói được một câu: Ông cứ về đi, có điều gì cần khiếu nại ông cứ làm đơn.

- Sau phiên tòa xét xử, gia đình ông Giang trong cảnh như vừa bị gặp nạn. Một không khí buồn nản và hoang mang đã bao trùm lên gia đình ông. Trong lúc ông đang miên man suy nghĩ về những gì vừa xảy ra thì bà Vụ đã điện cho ông. Bà nói sức khỏe của bà chưa thật tốt, nên chưa đến thăm ông được, bà rất muốn biết kết quả của phiên tòa, bà mời ông đến chơi nhà và muốn được ông cho biết thông tin. Ông Giang nhận lời, ông cũng đang muốn đến thăm xem bà mệt thế nào, đồng thời cũng muốn tâm sự cùng bà, mong được bà góp thêm ý kiến.

Thấy ông Giang đến nhà, tuy người còn hơi mệt nhưng bà Vụ cố ngơ ngác dậy để tiếp ông. Ông Giang có lời hỏi thăm sức khỏe của bà. Bà cảm ơn rồi hỏi:

- Phiên tòa vừa qua xử thế nào, có khách quan không?

- Buồn lắm, họ xử bậy lắm bà ạ.

- Bậy thế nào? Ông Giang tường thuật lại phiên tòa. Nào là họ cho con Phường nói lên những đề nghị phi lý không có trong bản kháng án ban đầu, dựa vào đó Tòa xét lại toàn bộ vụ án, Tòa qui cho mình phạm lỗi 30% trong sai sót phải vô hiệu hóa hợp đồng mua bán. Từ đó Tòa quyết định con Phường chỉ còn phải hòì lại cho mình 2 tỷ 600 triệu, mà t đi 645 triệu đô ng.

Nghe ông Giang nói lại, nét mặt bà Vụ hiện lên vẻ tức giận, bà nói:

- Đúng là một việc làm bỉ ổi và trắ ng trọn hế t chỗ nói. Bây giờ ông định thế nào? Bà Vụ hỏi.

- Sau khi kế t thúc phiên tòa, tôi đã cho con Thẩm phán Ngà một trận rồ i và tôi đã nói: Tao sẽ làm đơn đề nghị giám đố c thẩm đễ xem chúng mày là người như thế nào? Bây giờ tôi muố n hỏi ý kiế n của bà và mong bà giúp đờ.

- Tôi thắ y ông định làm đơn xin giám đố c thẩm là đúng đắ y, phải làm và làm ngay.

- Rắ t tiế c bà đang ô m, nế u không lại phải nhờ bà thảo giúp cho lá đơn ấy. Bà xem có chỗ nào nhờ đượ bà mách giúp? Bà Vụ nhìn ông Giang với ánh mắ t rắ t buồn và có phầ n thương cảm sâu sắ c, bà nói:

- Thôi ông cứ đề đắ y tôi thảo giúp cho, tuy còn hơi mệt nhưng tôi sẽ cố . Ngày mai ông đế n đây và có gì ta bàn thêm.

Ông Giang nhìn bà Vụ với con mắ t ái ngại và thắ m nghĩ: Không ngờ mình cũng đã làm khổ cả bà ấy, bà ấy đúng là một luật sư chân chính, hế t lòng vì dân. Ông nói lời cảm ơn và xin phép bà ra về .

Chiều ngày hôm sau ông Giang lại đến theo lời hẹn của bà Vụ. Sau khi nhấp xong chén trà, bà Vụ đã đọc cho ông nghe lá đơn mà bà đã thảo. Trong đơn bà ghi là: ĐƠN XIN KHIẾU NẠI KHẨN CẤP, gửi Tòa án Nhân dân tối cao và Viện Kiểm sát Nhân dân tối cao. Trong đơn bà nói rõ những việc làm sai trái của hội đồng xét xử phúc thẩm do Thẩm phán Ngà làm chủ tọa phiên tòa. Trong mỗi một sai sót bà đều có chỉ dẫn sai ở điểm nào, điều bao nhiêu của bộ luật dân sự, hay bộ luật tố tụng dân sự, hay ở thông tư nào hướng dẫn thi hành luật... Cuối cùng là đề nghị Tòa án Nhân dân tối cao và Viện Kiểm sát Nhân dân tối cao cho giám đốc thẩm vụ án. Lá đơn có gửi cả Tòa án Nhân dân thành phố và Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố để biết.

Sau khi có đơn, ông Giang đã đích thân mang đơn đến các cơ quan cần gửi để khởi kiện và cũng muốn gặp được người có trách nhiệm để trình bày thêm. Nhưng tất cả các cơ quan mà ông đến chỉ làm được một việc là đưa đơn qua văn thư, còn việc mong gặp được người có trách nhiệm đều không thực hiện được, vì muốn gặp đều phải đăng ký trước.

Đơn đã gửi đi, ngày tháng cứ mong đợi mà chẳng thấy có hồi âm gì. Ông Giang ngồi đứng không yên, lại phải lên Tòa tối cao xem sao? Ông lên cơ quan Tòa vào một ngày mưa bão mà người đến kêu Tòa vẫn đông. Có cả những người từ miền Trung, miền Nam kéo ra, miền núi kéo về. Người thì kêu có người nhà bị xử oan, người thì kêu bị bọn lừa đảo làm hại nhưng quan tòa đã ăn của đút nên bỏ qua, có nhiều vụ án kéo dài năm, bảy năm chưa giải quyết được... ông Giang bỗng thấy như mình cũng đang chìm vào cái cảnh mịt mù chờ đợi. Ông đến Tòa vào lúc 7h30 mà phải ghi vào bản danh sách thứ tự số 25, chờ mãi đến 11h mà không đến lượt đành lại phải lùi đến tuần sau.

Đến thứ năm tuần sau ông lại đến Tòa, nhưng hôm nay ông đi từ 5h, đến 6h20 ông đã có mặt, ghi được vào sổ thứ tự số 11, đến 10h49 thì ông được vào gặp người tiếp dân. Tiếp dân là một Thẩm phán chừng hơn bốn mươi tuổi, nghe tiếng nói biết chị là người xứ Thanh. Mở đầu buổi tiếp chị lấy sổ ra để sẵn sàng ghi những ý kiến trình bày của đương sự. Chị hỏi:

- Ông ở đâu đến và có việc gì?

- Tôi tên là Trần Đình Giang, đang cư trú tại... tôi muốn đến hỏi về việc tôi đã có đơn khiếu nại khẩn cấp về vụ án tranh chấp đất đai tại phường Tân Ngãi, tôi đề nghị xin được giám đốc thẩm, nay Tòa đã giải quyết đến đâu rồi, liệu bao giờ giải quyết được? Vừa nói ông vừa đưa cho người tiếp dân bản photocopy đơn khiếu nại khẩn cấp của ông. Căn cứ vào ngày tháng gửi ghi trên đơn, người tiếp dân đã kiểm tra và trả lời: Vụ việc mà ông khiếu nại nay chưa thấy ý kiến của Viện Kiểm sát tối cao và chưa thấy chuyển hồ sơ xét xử phúc thẩm từ Tòa án thành phố lên đây. Thế là đã gần bốn tháng rồi mà công việc vẫn cứ nằm đấy.

- Chị cho tôi hỏi bao giờ có hồ sơ của vụ án chuyển sang đây và bao giờ Tòa tối cao xử được.

- Việc này tôi phải xin ý kiến của lãnh đạo và chờ thêm ý kiến của Viện Kiểm sát tối cao.

- Thế thì biết đến bao giờ, ông Giang vừa nói vừa thở dài.

- Ông cứ về chờ, có thông tin gì chúng tôi sẽ báo ông sau. Thời hiệu vụ án còn dài lắm ông đừng sợ.

Sau buổi làm việc với Tòa tối cao, ông Giang lại đến tâm sự với bà Vụ và đề nghị bà cho ý kiến. Nghe ông Giang tường thuật lại buổi lên gặp Tòa tối cao, bà Vụ thốt lên: Đúng là thói quan liêu hết chỗ

nói, bây giờ có lẽ ta lại phải lên “khóc” ở Viện Kiểm sát tối cao, để viện sớm có văn bản gửi Tòa yêu cầu giám đốc thẩm vụ án, có như vậy mới nhanh được.

Sau khi trao đổi với luật sư Vụ, ông Giang ra về như người đãng trí, lúc nhớ lúc quên. Bà Nhân và các con nhận thấy ông ít nói hơn và đôi khi lại hay cáu gắt với con cháu. Bà Nhân lo lắng chỉ sợ ông bị tâm thần hoặc xuất huyết não thì nguy, bà bàn với các con tạm thời không bàn và thúc ông kiện cáo gì nữa, phải chăm lo thuốc men, ăn uống cho ông và có lẽ để ông về thăm quê nghỉ ngơi ít ngày.

Theo lời khuyên của bà và các con, nhân dịp có ngày giỗ tổ họ Trần, ông bảo thằng Núi đi cùng, lâu ngày về thăm nén hương cho cụ tổ. Anh em trong họ thấy ông về ai cũng mừng vì lâu ngày mới được gặp nhau. Qua những câu chuyện khi gặp nhau, ông cũng rất mừng vì thấy có nhiều gia đình làm ăn khá giả, nhiều cháu học hành đỗ đạt, bộ mặt xóm làng đổi thay nhiều quá. Các con đường trong làng đều đã được đổ bê tông, cả làng đã ngôi hoá, thỉnh thoảng lại có một ngôi nhà cao tầng mọc lên trông thật sừng sốt. Cũng nhân dịp về quê, ông đã dành thời gian đi thăm một số gia đình anh em, bạn bè thân thích. Đến đâu ông cũng nhận được những tình cảm mộc mạc nhưng nồng ấm, thân thiết, khiến ông thấy cuộc sống còn nhiều niềm vui. Chính lúc này ông càng cảm thấy cái đẹp sâu lắng của mỗi làng quê, khiến ông so sánh cái được, cái mất từ ngày ông ra thành phố, ông ước gì lại có dịp trở về sống cùng bà con thôn xóm, họ mạc. Ông càng thấy buồn chán cái cảnh sống đua chen, lừa lọc tràn lan ở nơi thị thành mà ông đang là nạn nhân của lối sống ấy.

Trong những ngày về thăm quê, ông đã dành hẳn một ngày để đi thăm bác Cả để tâm sự. Trong câu chuyện hàn huyên, bác cả hỏi về tình hình sức khỏe, tình hình làm ăn, học hành của các cháu. Bác cả

cũng không quên hỏi thăm việc mua đất làm nhà đã đến đâu rồi, nhà làm máy tâng, kiểu dáng có đẹp không...? Ông Giang định không nói những gì đang xảy ra, vì nói cũng chỉ để ông bác thêm bận tâm, cười mình sao mà ngu dại thế; nhưng ông lại thấy không thể không nói được, vì trước sau mọi người cũng biết, cái kim trong túi lâu ngày nó cũng thò ra, mà đây có phải là cái kim đâu. Nếu cứ không nói, chắc sau này khi biết chuyện ông bác lại trách. Nghĩ vậy, ông Giang đành phải nói tất cả những gì đã và đang diễn ra, những khó khăn phức tạp do bọn lừa đảo ngoài xã hội và tệ tham nhũng trong các cơ quan công quyền gây ra. Được nghe ông Giang nói lại, bác Cả thở dài và thốt lên: Tôi không ngờ từ ngày đổi mới có nhiều cái được nhưng cái mất cũng không ít, cái đau nhất là đạo đức xã hội bây giờ suy thoái, tình người đối với nhau không còn được như trước, đồng tiền đang tác oai tác quái, nó làm hư hỏng biết bao con người trong đó có không ít những kẻ cầm quyền đã biến chất. Không hiểu tình hình sẽ còn đi đến đâu, nếu Đảng và Nhà nước không có những biện pháp hữu hiệu, không có những bàn tay sắt... Cuối buổi nói chuyện ông bác cả dặn ông Giang: Tình hình đã như thế rồi, cháu phải đấu tranh kiên quyết nhưng phải khôn khéo, cố gắng tìm thêm chỗ dựa, không thể đấu tranh một mình được đâu. Nói thì dễ nhưng làm thì khó đấy.

Chia tay bác cả và gia đình, ông nhận thấy những lời nói của bác cả như tiếp thêm nghị lực cho ông. Về đến gia đình, bà Nhân thấy ông như khỏe ra và tươi tỉnh hơn, bà rất mừng và hỏi ông:

- Về quê mấy ngày ông thấy thế nào?

Ông vừa cười vừa nói:

- Về quê thật là thanh thản bà ạ. Về có mấy ngày mà được bao nhiêu thứ.

- Được những thứ gì ông kể xem nào?

- Này nhé: Được gặp anh em trong họ này, được nghe bao nhiêu chuyện và được nhìn thấy những sự thay da đổi thịt của quê hương này và điều rất quan trọng là đã nhận được những lời khuyên quý báu của bác Cả và nhiều người khác.

- Bác Cả và mọi người khuyên ông thế nào?

- Khuyên phải đấu tranh kiên quyết nhưng phải khôn khéo, phải tìm thêm chỗ dựa, không nên đấu tranh một mình.

Càng nghe ông nói bà càng thấy vui, bà thấy như ông vẫn chưa nói hết những cái được trong chuyện về quê. Bà vừa cười vừa hỏi ông:

- Còn một cái được nữa mà ông chưa nói.

- Được cái gì nữa bà nói xem nào?

- Được ăn thịt gà thả vườn này, rau sạch này, uống rượu trắng nhưng nút chai lại bằng lá chuối này. Đúng không?

- Bà giỏi thật đấy, ở thành phố mà biết hết cả, chẳng thế mà tôi khoe ra bao nhiêu. Hai ông bà nhìn nhau cười và cảm thấy mình vẫn rất hạnh phúc. Bà Nhân nói với ông: Bây giờ ông phải nghỉ ngơi đi đã, tạm quên cái việc rắc rối ấy đi, ông cần đến thăm bạn bè ở đâu, hay giao lưu thơ phú ông cứ đi cho thanh thản. Phải có sức khỏe và tinh thần minh mẫn mới nghĩ được cách hay mà làm. Bà vừa nói xong thì có chú đưa thư vào đưa cho ông một phong bì thư, bóc phong thư thì là một giấy mời họp hội cựu cán bộ đoàn ngày xưa. Cuộc họp được tổ chức ngay ngày mai rồi, ông nói với bà, tôi phải cố đi vì lâu ngày anh em không được gặp nhau.

Đến dự buổi họp cán bộ đoàn tại cơ quan tỉnh đoàn, anh em về họp khá đông đủ, gồm nhiều thế hệ cán bộ đoàn: Chông Pháp có, chông Mỹ có và sau chông Mỹ cũng có. Anh em tay bắt mặt mừng, ôn lại những năm tháng hoạt động sôi nổi đầy nhiệt huyết của tuổi thanh xuân. Nhiều anh chị từ công tác Đoàn mà trở thành những cán bộ các cấp của Đảng và Nhà nước, thành những cán bộ quân đội, có người trở thành nhà doanh nghiệp giỏi, trở thành cán bộ khoa học kỹ thuật có nhiều công hiến cho đất nước. Cũng trong buổi gặp mặt này, ông đã gặp được một người bạn biết nhau từ khi còn ở cơ sở, rồi lên huyện và có nhiều năm cùng ở cơ quan tỉnh đoàn. Sau khi hết tuổi công tác đoàn chị sang hoạt động ở Viện Kiểm sát tỉnh, làm viện phó rồi làm viện trưởng, về sau được đề bạt làm cán bộ lãnh đạo của Viện Kiểm sát Nhân dân tối cao, nay chị mới về hưu. Sau khi nói chuyện thân tình ôn lại những kỷ niệm thời thanh xuân, chị Thiệt hỏi thăm ông về gia cảnh hiện nay. Ông đã tâm sự nói về những niềm vui của gia đình, nhất là sự trưởng thành của các cháu và nhân đây ông cũng tâm sự về một câu chuyện không vui của gia đình, cũng mong chị góp ý về cách giải quyết sao cho càng nhanh càng tốt. Ông là người sống rất có tình, lại là một cán bộ lãnh đạo cũ của Viện Kiểm sát tối cao, chị nói:

- Tôi không ngờ bác lại gặp điều không may như vậy, tình cảm anh em với nhau, tôi xin giúp bác một tay, hôm nào bác mang cho tôi xem bộ hồ sơ của vụ án. Ngay ngày hôm sau, ông mang bộ hồ sơ đến và nói:

- Đây là hồ sơ, nhờ chị xem giúp. Ông nhìn bà Thiệt với ánh mắt như mong được cứu. Bà Thiệt cũng nhìn ông với sự thông cảm sâu sắc. Bà giở bộ hồ sơ xem qua một lượt, chủ yếu bà xem kết luận của bản án sơ thẩm, bản án phúc thẩm và đơn xin khiếu nại khẩn cấp của ông. Xem xong bà thật sự xúc động, bà nói:

- Hồ sơ của bác là rõ, bác xin cấp trên giám đốc thẩm vụ án là cần thiết. Tôi sẽ giúp bác, đưa bác đến gặp người có trách nhiệm nghiên cứu và đề xuất với lãnh đạo của Viện giải quyết vấn đề này để họ giúp bác. Ông Giang cảm động về tâm lòng và tình cảm bạn bè mà bà đã dành cho ông. Ông nói với bà:

- Thế là may cho tôi quá, nếu chị dành được thời gian đến gặp họ thì quý quá, hoặc chị viết cho một lá thư cũng được.

- Thôi thư từ gì, vài chục cây số, ta đến gặp trực tiếp họ.

- Thế khi nào chị đi được?

Ngồi suy nghĩ một lát, bà Thiệt nói:

- Có lẽ ta đi vào tối mai, tôi muốn ta đi sớm ngày nào hay ngày ấy. Đến nhà họ cho tình cảm.

- Chị có biết nhà người ta không ạ?

- Đây là chỗ gần gũi như trong nhà, nhiều việc vui buồn đã từng đến với nhau nên biết nhà, thậm chí đã hiểu được cả gia cảnh nhà người ta. Nghe bà Thiệt nói vậy ông Giang mừng thầm. Nhặt thân nhì quen, đây lại cả thân và cả quen chắc là thuận lợi.

- Tối hôm ấy ông Giang gọi một chiếc xe taxi đến đón bà Thiệt cùng đi. Trước khi đi ông đã phôtô một bộ hồ sơ và không quên chuẩn bị một chút quà, mặc dầu bà Thiệt không dặn. Trên đường đi gặp một trận mưa bất chợt, vì mưa rất to, đường thành phố vắng tanh nên không gặp một trở ngại nào. Đúng 20h30 tối đến nhà người cần gặp, ngôi nhà ở cách mặt ngõ vài chục mét nhưng xây đẹp, có bóng điện thả p sáng từ cổng. Vì hẹn trước nên khi có chuông bấm ngoài cổng, chủ nhà ra ngay, vừa ra tới sân chủ nhà đã cất tiếng chào từ xa: Em chào thủ trưởng ạ.

Bà Thiế́t cũng chào lại: Chị chào chú. Cánh cổng mở ra, mọi người bắt tay nhau rồi cùng đi vào trong nhà. Vừa bước vào trong nhà đã thấy có một người phụ nữ chừng gần 40 tuổi cũng đang ngồi chờ đón khách, nhìn thấy bà Thiế́t, chị vội đứng dậy chạy đến nắm tay bà Thiế́t và nói: Lâu lắm hôm nay chị mới lại đến, chị có khỏe không? Nhà em nhớ đến chị luôn. Hai người tay bắt mặt mừng như người thân trong nhà đi xa lâu ngày mới về.

Vợ chồng chủ nhà mời bà Thiế́t và ông Giang ngồi uống nước. Bà Thiế́t chủ động giới thiệu với ông Giang, vừa nói bà vừa chỉ vào người chủ nhà đang rót nước mời khách: Đây là chú Sơ người đang đảm nhận trách nhiệm giúp Viện xử lý những công việc như việc của bác. Ông Giang nhìn thấy ánh mắt của người chủ nhà như sáng lên với vẻ tự hào. Bà Thiế́t nói tiếp: Và đây là ông Giang, một cựu chiến binh, một cán bộ nhà nước đã nghỉ hưu và là người bạn thân của tôi từ lúc còn làm cán bộ đoàn đến bây giờ. Ông Giang và chủ nhà nhìn nhau như để làm quen. Hôm nay tôi và ông Giang ra thăm gia đình và cũng là có chút việc, với trách nhiệm của mình, nhờ chú giúp hộ.

- Vâng, có điều gì thủ trưởng cứ giao nhiệm vụ cho em, làm được em sẽ cố gắng, cũng như trước đây thủ trưởng đã từng giao công việc cho em.

- Bây giờ ông Giang sẽ trình bày với chú.

Ông Giang vừa đưa tập hồ sơ vừa nói:

- Đây là tập hồ sơ xin gửi bác nhờ bác xem giúp, tôi chỉ xin nêu tóm tắt thế này. Ông Giang nói lại quá trình xảy ra sự việc, qua hòa giải không thành, đến Tòa xử sơ thẩm, Tòa xử phúc thẩm, những gì mà gia đình thấy bản án phúc thẩm xử không đúng và đang kháng án... Hồ sơ đã gửi từ nhiều tháng nay mà không thấy Tòa án tôi

cao nói gì, nay đề nghị Viện Kiểm sát tối cao xem xét và có ý kiến để Tòa án tối cao giám đốc thẩm. Sau ý kiến của ông Giang, bà Thiệt nói thêm.

- Hồ sơ của ông Giang chị cũng đã đọc, đúng là phiên Tòa phúc thẩm xử chưa chuẩn. Gia đình ông Giang hiện rất khó khăn, vụ án kéo quá dài, vừa mỏi mệt về tinh thần, vừa kiệt quệ về kinh tế, rất mong Viện quan tâm giải quyết sớm cho. Thực ra vấn đề này phải xử hình sự mới đúng, nhưng vì lý do nào đó lại xử dân sự.

- Ý kiến của thủ trưởng và đề nghị của ông Giang em sẽ nghiên cứu khẩn trương và sớm làm văn bản gửi Tòa án tối cao. Bước đầu em cũng thấy có nhiều khả năng phải giám đốc thẩm.

Trước khi ra về ông Giang gửi lại chút quà và nói đây là quà của bà Thiệt cho các cháu. Chủ nhà cũng biết thực chất là quà của ông Giang, giả vờ định không lấy, bà Thiệt phải nói: Chú cầm lấy, tôi cho các cháu. Chủ nhà cảm động và cảm ơn. Khi bắt tay tiễn khách ra về, chủ nhà còn nói thêm: Thủ trưởng và bác Giang yên tâm, em sẽ cố gắng hết sức...

Bà Thiệt vừa nói vừa cười: Đừng gọi chị là thủ trưởng nữa, bây giờ là chị em, tình cảm chị em là quý rồi, cốt sao ta giữ được tình nghĩa trước sau...

- Em vẫn coi chị vừa là thủ trưởng vừa là chị của em.

Khi ra về trời đã tạnh mưa, chú lái xe nói vui: Em không biết các bác đi làm việc gì nhưng thời tiết hôm nay là gặp may đấy.

- Tại sao chú nói vậy? Ông Giang hỏi.

- Trời đang nóng bức, các bác vừa lên xe thì trời mưa mát mẻ, làm xong việc khi ra về lại tạnh ráo thế là may rồi còn gì. Công việc của

các bác chắ c cũng hoàn thành tô t đẹp đúng không?

- Chú này giỏi đoán thật. Bà Thiế t nói. Cả ba người cùng cười vui vẻ.

Tuy phải đi vào buổi đêm, nhưng ông Giang thắ y rắ t vui vì ông và bà Thiế t đã gặp được người có trách nhiệm, người ấy đã thể hiện được cả tình cảm và trách nhiệm đố i với bà Thiế t. Ông hi vọng công việc sẽ được thực hiện nhanh chóng. Kể từ hôm ấy ông cứ ngóng chờ xem công việc sẽ được triển khai như thế nào? Thỉnh thoảng ông và bà Thiế t lại điện thoại cho nhau hỏi xem tình hình. Nhiề u lầ n ông Giang điện hỏi ông Sơ thì được trả lời: Việc của bác tôi đã giao cho chị Hiề n nghiên cứu nhưng chưa thắ y trình lại, lúc thì hôm nay tôi đang đi công tác xa khi nào về tôi sẽ thông tin cho bác. Có lầ n ông Giang nóng ruột quá, ông đành phải ra văn phòng Viện Tô i cao xin gặp chị Hiề n nhưng đề u không gặp được; lúc thì chị ấy đi vắ ng, lúc thì đi học, lúc thì bị ô m phải đi bệnh viện... Những lầ n như thế, ông đề u điện cho bà Thiế t và cả bà Vụ để xem nên làm gì và làm thế nào. Bà Thiế t và bà Vụ cũng chỉ biế t thở dài và cùng có lời nói giố ng nhau: Bây giờ họ khác lắ m rồ i.

Thắ t vọng về sự chậm trễ từ Viện Kiểm sát tô i cao, bà Vụ đã giúp ông Giang làm tiế p mắ y lá đơn gửi đề n các cơ quan có quyề n lực cao nhắ t, hi vọng được câ p trên thắ u hiểu với nỗi khổ của dân và có biện pháp buộc các cơ quan có trách nhiệm phải giải quyề t khẩn trương. Ông Giang đã phải đem thư đề n gửi tại phòng tiế p dân của Trung ương Đảng và Nhà nước. Khi gửi đơn đề u có giắ y biên nhận của người nhận. Gửi xong ông lại chờ đợi và hi vọng, sau một thời gian ông đề u nhận được thư trả lời của các cơ quan tô i cao ấy với nội dung: Cơ quan chúng tôi đã nhận được đơn của ông về ... Chúng tôi đã chuyển đề n cơ quan có chức năng giải quyề t.

Sự chờ đợi cứ trôi đi mãi, chẳng biết nó sẽ trôi đi đến tận đâu, chẳng biết các cơ quan tối cao có khi nào hỏi lại cơ quan có thẩm quyền xem việc của ông Giang đã được giải quyết đến đâu và giải quyết thế nào?

Sáng nay ông Giang nằm bệt không dậy được, khác hẳn với mọi ngày cứ 5h sáng là ông dậy pha ấm trà nóng, uống một vài chén rồi ông đi tập thể dục, đúng 7h ông về ăn sáng. Bà Nhân nấu xong bát mì vẫn không thấy ông dậy, bà vội lên buồng ông nằm xem sao. Bà hỏi ông:

- Ông ốm hay thế nào mà ông không dậy? Đã gần 7h rồi.

- Tôi thấy mệt và nhức đầu lắm.

- Bà lấy viên thuốc ổn định huyết áp cho ông uống và bảo thằng Núi gọi taxi đưa ông đi bệnh viện khám xem sao? Ra đến bệnh viện đưa ông vào phòng cấp cứu, qua chẩn đoán của bác sĩ bảo ông bị xuất huyết não, rất may gia đình đưa ông ra bệnh viện kịp thời. Bệnh viện yêu cầu ông phải nằm điều trị một vài ngày, khi nào ổn định mới được về. Trong thời gian ông nằm viện, con cháu, bạn bè đến thăm, đều khuyên ông đừng suy nghĩ nhiều quá về chuyện đất đai nữa. Việc kiện cáo không phải bao giờ lẽ phải cũng thắng cả đâu, phải lượng sức mình, phải giữ lấy sức khỏe, mất sức khỏe là mất tất, lại khổ vợ khổ con.

Sau một tuần nằm điều trị, hôm nay ông được ra viện, trước khi xuất viện bác sĩ cho ông một đơn thuốc để điều trị thêm ở nhà và lại căn dặn ông phải tránh những việc căng thẳng, tránh những cuộc giao tiếp dễ gây xúc động. Tin ông được ra viện, bà Nhân và các con vừa mừng vừa lo. Mừng vì bệnh tình của ông đã ổn định, tránh được tình huống hiểm nghèo, nhưng lại lo, liệu ông có giữ được không hay lại suy nghĩ, lại mất ngủ, lại huyết áp tăng lên đột ngột

và rồi lại xuất huyết não, nếu bị lại thì lần sau sẽ nặng hơn lần trước. Thật là điều đáng sợ cho cả gia đình.

Ông Giang xuất viện đã được một tuần, nhưng bà Nhân và các con vẫn thấy sức khỏe của ông chậm hồi phục, ông vẫn ăn ít ngủ ít, đôi lúc ông lại muốn bàn về câu chuyện nhà đất. Trước tình hình trên, bà Nhân đã bàn với các con, phải bằng mọi cách khuyên ông đừng suy nghĩ gì về chuyện đất đai nữa. Sau khi cân nhắc giữa cái được và cái mất, bà nói:

- Mẹ yêu cầu các con phải tìm mọi cách để thuyết phục bố con chấp nhận bản án phúc thẩm và làm đơn xin thi hành án. Coi như một trận đánh ta bị thua, phải rút lui để bảo toàn lực lượng còn lại; coi như bị mất hơn 600 triệu còn hơn cứ đâm lao và theo lao, không khéo còn mất cả người. Bà nhìn các con với ánh mắt lo âu thật sự.

- Chúng con đồng ý với mẹ. Mây nói.

Núi cũng nói theo: Nếu không dừng lại là nguy, bố con không đủ sức mà theo đâu.

Được tin ông Giang đã ra viện, bà Vụ đến thăm ông. Sau khi nghe ông và gia đình nói lại quá trình diễn biến bệnh tật và những lời khuyên của bác sĩ, của gia đình, bà Vụ cũng nói:

- Tôi cũng buồn lắm về những gì đã diễn ra, những thua thiệt của ông bà. Lúc đầu tôi cũng nghĩ phải đấu tranh đến cùng, phải đòi lại sự công bằng theo pháp luật. Song tình hình hiện nay nó phức tạp quá, nạn tham nhũng đã thành quốc nạn, không dễ gì mình loại bỏ được ngay. Trong khi hoàn cảnh nhà mình lại rất khó khăn về nhiều phương diện, không thể rong ruổi được mãi. Tôi cũng khuyên ông, thôi đành ta chấp nhận bản án phúc thẩm vậy, coi như gia đình bị một vụ mất trộm bất khả kháng, sau này ta làm ăn cốp nhặt để bù vào vậy.

Nghe lời khuyên của bác sĩ, của gia đình và của bà Vụ, ông Giang gật gật cái đầu và nói trong hơi thở mệt mỏi. Vâng tôi nghe Bà và mọi người. Ông nói xong tự dưng thấy nước mắt trào ra thể hiện nỗi đau đớn tuyệt vọng.

VI

Theo lời hẹn, hôm nay ông Giang đến nhà bà Vụ để bàn về việc làm đơn xin thi hành án, cùng đi có cả thầy Núi. Thầy ông và Núi đến, bà Vụ bảo cô con gái pha nước mời khách. Khi bưng chén trà mời ông Giang và mời Núi, cô Huệ con gái bà Vụ để ý quan sát Núi, cô nhận ra anh chàng đẹp trai, có nét mặt vừa cương nghị vừa hiền hậu. Núi cũng nhận ra Huệ là một cô gái rất xinh, có đôi mắt rất đẹp vừa tinh khôn vừa gần gũi. Tự nhiên cả hai người đều thấy như có luồng điện truyền qua cơ thể mình, đánh thức một điều gì đó rất khó diễn đạt.

Vừa uống nước, bà Vụ vừa hỏi ông Giang về tình hình sức khỏe của ông xem đã ổn định chưa? Bà nhắc lại lời khuyên không được để ông bị xuất huyết não tái phát, nếu bị tái phát thì rất nguy hiểm. Ông Giang cũng hứa với bà cố gắng giữ gìn để không xảy ra. Ông nói:

- Chính vì phải giữ sức khỏe nên tôi đành phải chấp nhận xin thi hành án. Hôm nay đến nhờ bà giúp cho việc đơn từ nên như thế nào và có điều gì bà góp thêm ý kiến.

- Từ hôm ở nhà ông về, tôi đã biết việc gì cần giúp ông, vì thế tôi đã chuẩn bị cho ông lá đơn xin thi hành án đây rồi, ông và cháu xem có điều gì cần thêm bớt không? Vừa nói bà vừa đưa lá đơn cho ông Giang. Ông Giang cầm lá đơn tay run run vì cảm động trước sự tận tình của bà. Ông đưa lá đơn cho Núi và bảo Núi đọc lá đơn để mọi người cùng nghe, cùng góp ý.

Núi đọc thông thả, rành rọt, nghe xong mọi người im lặng như để suy nghĩ xem có chỗ nào cần góp ý không? Ông Giang nói: Tôi chỉ

đề nghị ghi thêm một điều là phải cưỡng chế thằng Khanh ra khỏi ngôi nhà, để gia đình tôi được quản lý toàn bộ ngôi nhà, vì con Phường đã bỏ đi nơi khác và thằng Khanh là kẻ lẩn tránh trái phép. Bà Vụ đồng ý sẽ bổ sung vào văn bản. Làm xong văn bản mọi người thấy nhẹ nhõm, vì ngày kết thúc thi hành án đã đến gần theo qui định của pháp luật. Bà Vụ vừa nhìn bố con ông Giang vừa nói vui:

- Ông Giang sắp nhàn rồi đấy, chỉ vài tháng nữa thi hành án xong ông có muốn kiện nữa cũng chẳng có việc mà kiện.

- Nếu thi hành án xong, tôi lại phải đi lo kiếm cái nhà khác và rồi còn tính chuyện vợ con cho thằng cu này. Vừa nói ông vừa chỉ vào Núi, làm Núi hơi đỏ mặt.

Nghe ông Giang nói vậy, bà Vụ liền hỏi: Cháu năm nay bao nhiêu tuổi, đang làm gì và làm ở đâu?

Núi chưa kịp trả lời thì ông Giang đã nói: Cháu năm nay 23 tuổi đang học đại học kiến trúc năm cuối. Bà Vụ vui miệng cũng nói luôn: Thế là cháu hơn cháu Huệ nhà tôi 3 tuổi, cháu Huệ năm nay 20 tuổi, đang học năm thứ hai đại học thương mại. Nghe bà Vụ nói vậy, mọi người không nói ra nhưng đều liên tưởng đến một điều tốt đẹp, giá như chúng nó thành đôi.

Bà Vụ nhìn Núi và nói:

- Hôm nay cháu đưa bố đến đây biết nhà rồi, thỉnh thoảng có việc gì ông cứ sai cháu đến cho đỡ vất vả. Cháu có thể làm quen với Huệ, anh em có gì giúp nhau học hành. Con Huệ nhà bác nó lành và nhát lắm nhưng không sao, rồi sẽ quen.

Ông Giang rất vui và cũng nói thêm:

- Nếu được bà cho phép. Nhìn vào Núi ông nói: Từ nay anh làm giao liên cho bố đấy, có việc gì giao cho anh được là bố giao, anh cứ đến coi bà như mẹ anh ở nhà, coi Huệ như em gái, còn sau này anh chị hiểu nhau rồi thích nhau chắc bà sẽ tạo điều kiện phải không ạ? Bà Vụ như thầy có niềm vui mới.

- Nếu được như thế bác giờ cả hai tay. Núi thầy trong lòng xôn xang, lại đỏ mặt nhưng không dám nói gì.

Ông Giang chuẩn bị ra về, bà Vụ gọi Huệ lên nhà bảo: Đây là ông Giang, đây là anh Núi con trai ông Giang. Ông Giang và mẹ là bạn bè lại là đồng hương với gia đình nhà ta. Mẹ và ông Giang muốn hai gia đình gắn bó với nhau, từ nay anh Núi và con coi nhau như anh em trong nhà, các con có thể gặp gỡ chuyện trò với nhau, giúp đỡ nhau học tập. Nghe mẹ nói vậy, Huệ và Núi nhìn nhau ngỡ ngàng nhưng trong lòng ai nảy ra điều xôn xang.

Ông Giang nói thêm: “Đây là mong muốn của người già, anh Núi và cháu Huệ có nhất trí không?”

Núi và Huệ lại nhìn nhau, Núi mạnh dạn trả lời: Chúng con xin làm theo ý của bác và bố ạ, con coi Huệ như em gái. Mọi người nhìn nhau cười mãn nguyện.

Ông Giang ra về trong tâm trạng phấn khởi, phấn vì đã làm xong đơn xin thi hành án, phấn vì đã có được những ý định tốt đẹp cho tương lai của con cái. Về đến nhà không kịp để mọi người hỏi, ông Giang đã phô ngay: Hôm nay bố con tôi đi gặp may. Bà Nhân vội hỏi:

- May gì mà bố con ông tươi tỉnh thế?

- May vì đã làm xong đơn xin thi hành án và may đã nhìn thầy một “quả phúc” rất to, rất đẹp.

- Ông nói “quả phúc” gì mà tôi không hiểu?

- Quả phúc là tìm được người... cho thắ`ng Núi. Chả là thắ` này: Bà Vụ có cô con gái tên là Huệ, cháu 20 tuổi kém thắ`ng Núi nhà mình 3 tuổi, cháu rấ`t xinh xắ`n và đang học đại học thương mại năm thứ hai. Sau khi bàn việc xong tự nhiên tôi và bà Vụ lại nói đế`n chuyện tương lai của con cái. Bà Vụ nghe cũng mê`n anh Núi nên nảy ra ý định cho hai đứa kế`t nghĩa anh em để đi lại giúp đỡ nhau học hành... Anh Núi nhà mình và cháu Huệ đẽ`u đõ`ng ý và xem ra anh chị cũng thích nhau. Bà thắ`y thắ` nào?

- Thắ` thì mừng quá còn gì. Anh Núi phải mạnh dạn lên và càng phải học giỏi hơn nữa, biế`t đâu lại thành vợ thành chõ`ng thì tồ`t quá. Lấ`y được con bà Vụ mẹ cũng thắ`y yên lòng vì gia đình nhà người ta là gia đình gia giáo.

Suy nghĩ một lát bà lại hỏi ông:

- Thắ` còn việc xin thi hành án ông định thắ` nào?

- Sáng mai tôi lên cơ quan thi hành án của quận để nộp đơn.

Sáng sớm hôm sau ông Giang lên cơ quan thi hành án của quận. Ông Kiế`m trưởng cơ quan thi hành án và một người nữa đích thân tiế`p ông. Ông Giang đưa tập hồ` sơ gõ`m các giấ`y tờ có liên quan đế`n thi hành án, ông nói:

- Đây là toàn bộ những giấ`y tờ câ`n thiế`t và đơn xin thi hành án của gia đình tôi. Vụ án đã diễn ra quá lâu rồ`i, gia đình tôi có nguyện vọng đẽ` nghị ông giúp cho gia đình được càng nhanh càng tồ`t. Ông Kiế`m giở tập hồ` sơ ra xem qua, ông lật đi lật lại như cớ` tìm một thứ gì mà không thắ`y, nét mặt ông không vui. Sau đó ông bảo cô nhân viên đi lấ`y một tờ mẫu đơn yêu câ`u thi hành án đưa cho ông Giang, yêu câ`u ông Giang viế`t lại tờ đơn theo mẫu đã in sẵn. Ông Giang

ngô ì viết lại rô ì đưa lại cho ông Kiế m. Ông Kiế m nhận đơn và nói: Việc của ông phức tạp lắm đấ y, ông phải giúp sức, tạo điề u kiện cho chúng tôi mới có thể hoàn thành được. Ông Giang lại thấ y như có điề u gì chẳng lành khi nghe thấ y ông Kiế m nói đế n mấ y từ “*tạo điề u kiện cho chúng tôi*”, chấ c đấ y lại giồ ng như thủ đoạn của Thẩm phán Khàn ở quận và Thẩm phán Ngà ở Tòa án thành phố. Cuô ì buổi gặp. ông Kiế m nói: Ông cứ về ði, vài ngày nữa khi có quyế t định thi hành án, chúng tôi sẽ phải gặp lại hai bên để bàn cụ thể.

Ông Giang ra về ð trong tâm trạng không được thoải mái vì thấ y thái độ của ông Kiế m không vui và có những lời nói khó hiểu... chẳng lẽ họ cũng lại như thế ù? Về ð nhà ông chờ đợi đế n ba tuầ n lễ cũng chẳng nhận được quyế t định thi hành án. Ông lại gặp bà Vụ để nói chuyện xem sao, họ nói chỉ vài ngày, nay đã ba tuầ n rô ì mà không thấ y gì? Qua trao đổi cả hai người đề u nhận định: Chấ c vì khi đưa đơn ta không kèm “thủ tục...” nên họ chưa làm.

- Thôi ta đành phải làm thủ tục â y vậy. Ông Giang nói. Bà Vụ nhìn ông Giang với ánh mắ t xót xa, bà nói:

- Thôi đành thí cho chúng nó một chút, lại giồ ng như ta phải “bôi trơn” cho máy nó chạy ở Tòa án quận ngày nào. Ông về ð bàn với bà xã chuẩn bị cho một phong bì, chuẩn bị xong tôi với ông cùng lên gặp lão Kiế m xem sao?

- Theo bà nên làm phong bì bao nhiêu?

- Việc này tùy ông bà. Nhiề u thì ta không có, ít thì không xong đâu. Phải vừa đưa quà vừa kể khổ để họ thông cảm phầ n nào.

- Loại này nó vô cảm lắm.

Hôm nay ông Giang và bà Vụ lại lên cơ quan Thi hành án, lên đến cơ quan, phòng ông Kiếm đang có khách nên phải ngồi ở phòng chờ. Ông Giang đang ngồi thì thấy cô giúp việc của ông Kiếm đi qua, ông vội đứng lên hỏi:

- Xin cô cho biết vì sao chưa có quyết định thi hành bản án phúc thẩm về vụ tranh chấp đất đai ở phường Tân Ngãi? Hôm gặp ông Kiếm có cả cô ở đây, ông Kiếm hứa chỉ sau vài ngày, nay đã ba tuần rồi mà chưa thấy?

- Ông là ông Giang?

- Vâng ạ.

- Việc của ông, sau buổi gặp hôm ấy tôi đã làm ngay quyết định và đưa cho thủ trưởng rồi, việc này ông phải hỏi thủ trưởng. Cô đi được vài bước rồi quay trở lại ghé vào tai ông Giang và nói: “Việc của bác khó lắm đấy, cách đây ít ngày thằng Khanh vừa lên gặp thủ trưởng, ông không được nói cháu báo.” Nói xong cô vội đi ngay.

- Vâng cảm ơn cô.

Ông Giang nói với bà Vụ: “Theo cô giúp việc cho biết, cô ấy đã làm quyết định từ lâu rồi nhưng vì sao ông Kiếm chưa cho chuyển thì cô ta không biết. Ngoài ra cô ấy còn cho biết thằng Khanh đã lên gặp thủ trưởng.” Hai người nhìn nhau và nói: “Đúng như nhận định của chúng ta, vẫn đề phức tạp đấy.” Bà Vụ nói thêm: “Với bọn này chúng ta vừa phải mềm nhưng khi cần cũng phải rắn ông ạ, không để chúng nó nạt mình mãi được.”

Một lát sau người khách ở trong buồng ông Kiếm đi ra, ông Giang và bà Vụ đi ngay vào phòng để gặp ông Kiếm.

- Xin chào thủ trưởng ạ.

- Ông bà là ai?

- Tôi là Giang, hôm đầu tháng đã lên gặp thủ trưởng để đưa đơn xin thi hành bản án phúc thẩm về đất đai ở Tân Ngãi đây ạ. Còn đây là luật sư Vụ đã nghỉ hưu, bà đang giúp cho gia đình về việc này.

- Vâng tôi nhận ra ông rồi. Việc của ông chúng tôi đang nghiên cứu và triển khai, ông phải chờ vì chúng tôi có nhiều việc quá. Vừa nói ông Kiếm vừa quan sát thái độ của hai người khách.

- Chúng tôi cũng biết cơ quan ta có nhiều việc, nhưng mong ông thông cảm vụ án này đã gần hai năm rồi, càng để lâu càng khó khăn phức tạp.

- Ông nói rất đúng, nhưng muốn làm nhanh chúng tôi phải có điều kiện, cơ quan có nhiều khó khăn lắm, kể cả về con người. Phải động viên anh em làm cả đêm, cả ngày nghỉ... Ông Giang và bà Vụ lại nhìn nhau như lại đã hiểu ra điều gì.

Bà Vụ từ lúc vào vẫn ngồi yên, bây giờ bà mới nói:

- Việc của ông Giang đã có bản án, ông Giang đã có đơn yêu cầu thi hành bản án. Đề nghị ông Kiếm cho biết lá đơn ấy của ông Giang các ông có chấp nhận không? Có thi hành được không? Nếu không thi hành được xin ông cho lại lá đơn chúng tôi sẽ tìm cách khác. Ông Kiếm như bị một cái tát bất ngờ, tỏ ra hơi lúng túng trước câu hỏi của bà Vụ nhưng lại trấn tĩnh được ngay.

- Tôi nói cái khó khăn là để ông bà thông cảm, còn khó khăn mấy nhà nước và nhân dân giao cho vẫn phải làm.

- Nếu các ông làm được, tôi đề nghị ông sớm ra quyết định thi hành án, kéo để lâu là vi phạm pháp luật đấy.

- Ông bà cứ về đi chúng tôi sẽ gửi sớm.

Trước khi ra về ông Giang vẫn đưa cho ông Kiếm một phong bì, gọi là có âm trà biếu thủ trưởng, sau này làm xong công việc gia đình không quên thủ trưởng và anh em. Ông Kiếm giả vờ không muốn nhận, bà Vụ nói: “Ông nhận đi, đây là tình cảm của gia đình.” Ông Kiếm nói lời cảm ơn, cầm chiếc phong bì đặt khéo dưới tờ báo trên mặt bàn làm việc.

Ba ngày sau ông Giang nhận được quyết định thi hành án, quyết định lại ghi ngày ký ban hành chỉ sau ngày nộp đơn có hai ngày. Thì ra đúng như cô nhân viên đã nói: Sau khi nhận đơn họ đã làm quyết định ngay nhưng không chịu gửi. Cũng có thể quyết định họ vừa làm nhưng phải ghi ngày đó để đề phòng phạm luật, thôi dù sao họ cũng đã biếu đi rồi.

Kể từ ngày nhận được quyết định thi hành án, hôm nay là ngày thứ bốn mươi, gia đình ông Giang mới có giấy mời lên cơ quan Thi hành án để hai bên gặp nhau hòa giải. Song rất tiếc Phường đã không đến, cơ quan Thi hành án thông tin cho gia đình ông Giang biếu: Phường không đến vì không có khả năng trả được số tiền cho ông Giang như quyết định của bản án. Phường nhờ anh Khanh trả hộ, ông Giang phải bàn với anh Khanh. Việc Phường nhờ Khanh chỉ là nói miệng không có giấy tờ gì. Trước tình hình đó ông Giang đành phải ra về để bàn với gia đình xem sao?

*

**

Trong khi gia đình ông Giang đang chờ đợi việc thi hành án thì luật sư Tăng và Khanh gặp nhau tại quán cà phê Mậu Tím, vừa trông thấy nhau, Khanh đã nói:

- Thế là chúng mình thắng rồi, lão Giang đã phải chấp nhận bản án phúc thẩm và đã có đơn xin thi hành án rồi. Tăng cũng nói

thêm.

- Ta cướp được hơn 600 triệu của lão ta thật đơn giản, chỉ nhờ có mấy viên “đạn bọc đường”. Hôm ta bàn cũng không ai dám nghĩ sẽ cướp được chừng ấy, con mẹ Thẩm phán Ngà táo bạo và giỏi thật đấy. Hai người nhìn nhau ra vẻ tự đắc.

- Nếu u theo tỷ lệ đã thỏa thuận ta phải thí cho họ 30%, ta mới đưa 50 triệu, phần còn thiếu tính sao?

- Vừa qua mẹ Ngà đã bán tin cho Xảo hỏi tôi về việc ấy, tôi đã phải trả lời là khi nào thi hành án xong chúng mình sẽ đưa nốt. Ta cứ ì ra nó chẳng làm được gì mình đâu mà lo.

Tăng lại vừa nói vừa nhìn Khanh như muốn moi ở Khanh một điều gì.

- Bây giờ ở giai đoạn thi hành án chúng mình làm gì trong lúc con Phường sắp chết, làm gì có tiền mà trả theo qui định của bản án?

Khanh cười có vẻ khoái chí và nói:

- Chính con Phường sắp chết mới cho ta sống khỏe?

- Ông nói sao tôi không hiểu?

- Nó không có tiền trả thì ta nhảy vào, ta nhận trả hộ nhưng chỉ trả đến mức nào thôi, rồi ép lão Giang phải chấp nhận, ép được càng nhiều càng tốt. Như vậy là ta lại có cơ hội cướp lần thứ hai hiểu chưa?

- Tôi chịu ông. Tăng nói.

- Không chỉ có thế đâu, sau cướp lần thứ hai sẽ có lần thứ ba và hơn nữa. Tăng cứ há hốc mồm nghe Khanh nói mà thần phục.

Thằng này ghê thật, nó đáng là bậc thầy của mình.

- Bây giờ ông phải đi gặp con Phường cho tôi. Ông cứ bảo nó chuẩn bị tiền đem nộp để thi hành án, ông Giang đã có đơn xin thi hành án rồi, không nộp không xong đâu. Nếu nó nói không có tiền nộp thì ông bảo nó viết cho một giấy ủy quyền cho tôi nộp thay, ông cứ nói thằng Khanh nó vẫn thương mày lắm. Nếu để nó nộp thay, sau này lấy lại được mảnh đất nó sẽ cho mày một khoản kha khá mà tiêu.

- Ông định cướp của lão Giang lượt này là bao nhiêu? Khanh nheo mắt cười và nói.

- Tôi định cướp của lão ta số lẻ, chỉ cho lão ta số chẵn thôi.

- Tàn bạo quá đấy. Tăng nói.

- Có cơ hội đại gì mà không tàn bạo.

Cuộc trò chuyện giữa Khanh và Tăng ngày càng sôi nổi. Không nói ra, nhưng hai người cùng ngầm hiểu phải có sự gấn bó với nhau mới làm ăn được. Họ đã hình thành một liên minh ma quỷ để hại ông Giang và hại cả Phường.

Sau cuộc gặp nhau, Tăng đã đi gặp Phường để trao đổi. Tăng điện cho Phường ra gặp nhau tại một nhà nghỉ quen thuộc. Đến nhà nghỉ hai người lại hàn huyên ân ái như một đôi vợ chồng phải xa nhau lâu ngày nay mới gặp lại. Tăng nói:

- Anh nhớ em lắm, anh thương em lắm. Tăng ôm chặt Phường và trao cho Phường những nụ hôn nồng cháy. Phường áp mặt vào ngực Tăng mà khóc, mà rên giống như một đứa trẻ làm nũng mẹ, bất đển mẹ đã làm hỏng một việc hệ trọng của nó. Sau những giây

phút xúc động, Tăng đành phải nói với Phường những điều mà Tăng biết sẽ còn làm cho Phường đau đớn hơn.

- Em đã nhận được thông tin gì về việc thi hành bản án chưa?

- Em chưa biết gì cả, vừa qua có một người ở cơ quan Thi hành án đến tìm em nhưng em lánh mặt, chẳng biết họ tìm làm gì?

- Họ tìm em chắc là để bàn về việc thi hành án đấy. Ông Giang đã có đơn yêu cầu thi hành án rồi. Em đã chuẩn bị được tiền để thi hành án chưa?

- Tiền đâu mà chuẩn bị. Phường nói.

- Nếu không có tiền nộp thì không xong đâu.

- Muốn đến đâu thì đến, em biết làm thế nào?

- Bây giờ anh bàn với em nhé, nếu em đồng ý thì em ủy quyền cho thằng Khanh nó nộp hộ, sau khi nó nộp xong, ông Giang trả lại đấy nó sẽ cho em một khoản, còn hơn để cơ quan Thi hành án kê biên bán đấu giá rồi em chẳng được gì; nếu đấu giá thấp, trả không hết nợ cho ông Giang thì em vẫn phải chịu nợ, khổ suốt đời.

- Em không tin thằng Khanh đâu, nó là thằng đẽu.

- Bây giờ nó nghĩ lại rồi, nó nói nó vẫn thương em lắm, vì thế nó mới định đi vay để trả nợ giúp em.

- Lấy gì đảm bảo lời hứa của nó?

- Nó hứa cả với anh, anh sẽ bắt nó phải thực hiện. Anh chịu trách nhiệm với em được chưa?

Sau khi gặp Phường, Tăng đã điện cho Khanh, báo cho Khanh biết kết quả gặp Phường. Sau khi nghe điện, Khanh đã nói: Ông giỏi

lắ m, thuyế t phục đượ nó là giành thắ ng lợi 70% rồ i. Ngay sau đó Khanh đã đi tìm gặp ông Kiế m. Vừa đế n cửa phòng làm việc của ông Kiế m, Khanh đã vừa nói vừa cười:

- Em chào thủ trưởng ạ. Ông Kiế m đang đọc tài liệu, thắ y có tiế ng chào ông ngắ ng lên.

- Khanh đắ y à, cậu lên có việc gì đắ y?

- Em lên để quắ y rắ y thủ trưởng đây.

- Có việc gì nói xem nào?

- Việc là thế này: Con Phườ ng nó không có tiế n để thi hành án, nó ủy quyề n cho em nộp thay, thủ trưởng cứ lơ cho em làm. Còn việc em nộp đượ bao nhiêu, thuyế t phục ông Giang giảm bớt bao nhiêu cứ để mặc em. Phầ n giảm đi á y anh sẽ có phầ n.

- Còn việc gian nhà mà cậu đang giữ thì sao? Ông Kiế m hỏi.

- Nế u ông Giang không chấ p nhận số tiế n mà em định trả, trước khi phải kê biên em sẽ tìm người bán đi kiế m một ít đã. Việc này nế u xảy ra thủ trưởng cũng lơ đi và tắ t nhiên thủ trưởng cũng có phầ n. Còn người mua sẽ thay chân em mà tranh chấ p với ông Giang. Ông Kiế m nhìn Khanh thắ m nghĩ: Thắ ng này quắ i thật.

Trước khi ra về Khanh đư a cho ông Kiế m một phong bì, gọi là chút quà mừng cháu Trung sắ p cưới vợ. Ông Kiế m lại câ m phong bì đặt xuố ng dưới tờ báo như mọi lầ n. Ông Kiế m hỏi Khanh: “Làm sao em biế t anh sắ p cưới vợ cho cháu Trung?” “Đây là việc quá đôn giản, khi đã quý nhau rồ i thì phải quan tâm đế n nhau, đúng không anh? Em coi anh như người trong nhà và em cũng mong anh coi em như thế, anh đồ ng ý không?”

- Đồ ng ý.

Khanh bắ t tay ông Kiế m ra về với tâm trạng phấ n khích bởi đã đặt được niề m tin nơi ông thủ trưởng cơ quan Thi hành án.

Hôm nay ông Giang vừa đi họp hội cựu chiế n binh về thì có tiế ng chuông điện thoại. Ông Giang câ m máy.

- Ai hỏi tôi đầ y ạ.?

- Tôi là Khanh, tôi muồ n gặp bác để bàn về việc tôi trả nợ thay cho Phường khoản tiề n mà chị á y phải trả để thi hành án.

- Việc đó tôi yêu câ u phải có ý kiế n của con Phường, bởi lẽ anh không phải là người phải thi hành án.

- Con Phường nó không đế n gặp trực tiế p được, nhưng có chữ ký ủy quyề n của nó, bác có chấ p nhận không?

Nghe Khanh nói vậy, ông Giang ngẫ m nghĩ một lát rồi nói: Việc này tôi phải bàn trong gia đình, chưa trả lời anh ngay được. Hẹn ba ngày nữa tôi sẽ trả lời.

- Bác cứ bàn trong gia đình đi, nế u bác chấ p nhận thì mọi việc mới nhanh được, con Phường nó không có tiề n trả bác đâu.

Sau khi nói chuyện với Khanh, ông Giang lại gặp bà Vụ để trao đổi xem có nên chấ p nhận không? Bà Vụ gó p ý kiế n:

- Nế u con Phường có giấ y ủy quyề n thì cũng có thể chấ p nhận được, nhưng đề phòng nó làm chữ ký giả, sau này con Phường không nhận là chữ ký của nó thì sao? Do đó câ n phải có xác nhận chữ ký của nó. Ông cứ điện cho thắ ng Khanh phải đem giấ y ủy quyề n đó đi xác nhận. Nơi xác nhận chữ ký có thể là văn phòng Ủy ban Nhân dân phường nơi cư trú. Nế u nó làm được thì ta chấ p nhận cho nó trả thay.

- Đúng ba ngày sau, ông Giang đã điện cho Khanh nêu rõ yêu cầu phải có xác nhận chữ ký của Phường. Khanh hứa sẽ thực hiện theo yêu cầu ấy. Sau khi lấy được xác nhận của Ủy ban Nhân dân phường, khẳng định chữ ký của Phường trong giấy ủy quyền cho Khanh trả thay là đúng, Khanh đã gặp ông Giang và nói:

- Theo sự hẹn trước với bác, hôm nay cháu và em cháu đến bàn với bác về việc cháu sẽ trả thay cho chị Phường khoản tiền mà chị ấy phải trả cho bác. Thực ra chị Phường không có tiền, cháu cũng không có tiền, cháu phải đi vay để giúp chị ấy... Khanh đang nói thì ông Giang nói cắt ngang.

- Hôm nay cháu đến để bàn về việc cháu trả nợ thay con Phường, bây giờ bác hỏi cháu: Con Phường đã ủy quyền cho cháu chưa? Giấy ủy quyền đã có xác nhận của chính quyền về chữ ký của nó chưa? Khanh vội mở chiếc túi mang theo lôi ra một tờ giấy đưa cho ông Giang: Đây giấy ủy quyền đây, bác cẩn thận quá.

Ông Giang cầm tờ giấy xem, ông thấy họ đã làm đúng yêu cầu của ông. Ông nói: Bây giờ cháu định bao giờ trả bác?

Khanh nhìn ông Giang như để phán đoán về con người này. Khanh nói: Cháu muốn hỏi ý kiến của bác, với hoàn cảnh của con Phường như vậy bây giờ bác có thể bớt cho nó bao nhiêu?

- Làm sao lại có chuyện bớt, nó đã được quan tòa phúc thẩm ban cho một cái lộc kê ch xù rồi còn gì? Được hơn 600 triệu rồi còn muốn gì nữa, không có chuyện bớt xén gì đâu.

- Việc hơn 600 triệu là việc của Tòa, Tòa xử theo luật, theo sự “công bằng” bác nói làm gì. Bây giờ mới là quyền của bác, là tâm lòng của bác. Bác thương nó được đến đâu nó phải nhớ ơn bác.

Nghe cái giọng của Khanh vừa như nịnh nọt, vừa như trêu tức, ông Giang thấ y điên cả người muố n đuổi thẳng nó về , nhưng ông phải cô kìm lại. Ông nói:

- Với con Phường tao không còn một chút thương xót gì hê t.

Khanh nhìn vào ông Giang nói như van xin: “Bô oi đây không phải là con Phường nữa rô i, bây giờ là bô thương con, con phải đi vay để trả cho nó, con không có khả năng trả đủ cho bô đâu. Bô cứ chờ đủ thì đế n mục thót bô ạ!”

- Không trả đủ thì tao đế nghị kê biên nhà rô i bán lấ y tiề n trả tao.

- Việc kê biên để bán cũng không dễ đâu, rô i đấ y bô xem. Bô cứ suy nghĩ đi, nê u bô rút được bao nhiêu bô điện cho con. Ngẫm nghĩ một lát Khanh nói thêm: “Bô càng để lâu bô càng thiệt đấ y, thôi con xin gửi bô 2 tỷ, vừa bắ ng số tiề n bô mua ban đầ u rô i, nê u bô đờ ng ý ngày mai con trao tiề n.” Ông Giang lại một phen phát điên, lầ n này ông không kìm được nữa, ông phải nói: “Thôi chúng mày về đi,” nói xong ông đứng phấ t dậy và đi ra ngoài cửa, Khanh cũng phải đứng lên ra về và không có lời chào gia chủ.

Sau khi thắ ng Khanh ra về , ông Giang lên giường nằ m cho đỡ mệt và để suy nghĩ. Một lúc sau ông dậy để điện cho bà Vụ, ông nói lại với bà Vụ những điề u thắ ng Khanh đã nói với ông và thái độ của ông khi tiế p thắ ng Khanh. Bà Vụ đã đờ ng tình với cách xử lý của ông, bà nói: Đây lại là một khó khăn mới, thể hiện sự tham lam đế n tàn bạo của chúng nó, bác phải bình tĩnh, ngày mai bác sang đây ta bàn cách. Hôm sau ông Giang lại bảo thắ ng Núi đèo ông sang nhà bà Vụ, lầ n này thấ y Núi sang, bà Vụ khéo bảo: “Hôm nay bác và bô cháu bàn việc, cháu gặp em Huệ giúp bác xem nó học hành thế nào.” Núi đang lúng túng không biế t nên gặp bắ ng cách nào thì bà Vụ đã

gọi Huệ lên, bà bảo: “Nhân dịp có anh Núi sang, con nhờ anh xem qua sách vở cho nhé”. Huệ lại đỏ mặt: Vâng ạ.

Huệ đưa Núi xuống phòng học, cô mời Núi ngồi rồi đi rót nước mời Núi, vừa đưa nước cô vừa nói: “Anh Núi chắc học giỏi lắm phải không?” Núi ngập ngừng chưa biết nên trả lời thế nào, Huệ nói tiếp: “Em nhìn anh là em biết anh học giỏi.”

- Tại sao em nói thế? Núi hỏi.

- Anh có đôi mắt sáng và cương nghị, những người như thế thường thông minh và có bản lĩnh.

- Em học làm thầy bói từ bao giờ thế? Hai người nhìn nhau cùng cười.

- Anh có thông minh cũng không bằng em.

- Vì sao?

- Em là con gái mà có vầng trán cao là ghê lắm đấy.

- Anh lại trọc em rồi!

Huệ nhặt mấy quyển sách rồi đưa cho Núi. “Em đang làm điếu tra về kinh tế thị trường, anh có ý kiến gì về vấn đề này hiện nay không?”

- Anh chỉ có thể góp ý kiến với em về các môn tự nhiên thôi, còn chuyện thị trường buôn bán anh làm sao biết được.

- Thế anh không đi chợ à?

- Đi chợ thì có, nhưng lý luận về kinh tế thì anh kém lắm, thường ngày bị phê bình là mua đắt, hôm nào phải nhờ em tập huấn cho đấy. Hai người lại nhìn nhau với ánh mắt tình tứ.

Trong khi hai cô cậu đang giúp nhau học hành, bà Vụ và ông Giang cũng đang bóp đầu, bóp trán để suy tính xem nên xử lý thế nào trước những thủ đoạn bỉ ổi của Khanh và đồng bọn. Sau khi nghe ông Giang tường thuật lại buổi gặp thăm Khanh, bà Vụ nói: “Bản chất của bọn này là tham lam xảo quyệt, nó lợi dụng việc trả thay cho con Phường để ép mình phải giảm đi cho nó, thực chất là nó muốn lấy mảnh đất đó với giá rẻ mạt để kiếm được nhiều lời. Nếu ta chấp nhận là ta thiệt, nếu không chấp nhận chỉ còn cách đề nghị kê biên, sau đó họ lập hội đồng bán lấy tiền trả ta. Ông cần nhắc xem chọn cách nào?”

- Nếu chấp nhận ý kiến thăm Khanh thì mình đau quá, theo tôi nên đề nghị kê biên để bán, nhưng khi bán được nhiều hơn hoặc ít hơn số phải trả cho mình thì tính sao? Ông Giang hỏi.

- Việc này xử lý đơn giản thôi. Nếu bán được nhiều hơn, sau khi trả đủ cho mình còn lại là của con Phường, nếu ít hơn thì con Phường phải nhận nợ theo số còn thiếu, khi nào nó có thì trả. Kể ra cũng phức tạp đấy, muốn bán được phải qua nhiều thủ tục lắm. Nào là phải lập hội đồng bán, hội đồng này sẽ định giá bán tối thiểu; nào là phải tìm một đơn vị được phép của nhà nước đứng ra bán, ta phải mất % cho nó để nó có kinh phí tổ chức bán; nào là thông báo công khai, rồi lập danh sách người được đăng ký mua... cuối cùng là tổ chức bán theo kiểu bỏ phiếu kín, ai mua cao hơn thì người ấy được.

- Thôi đành ta cứ đề nghị kê biên vậy. Bà giúp tôi viết cho cái giấy đề nghị kê biên.

Bà Vụ lấy giấy bút viết tờ đơn đề nghị xin kê biên, trong đơn đã nói rõ vì Phường không có khả năng thanh toán phải nhờ Khanh, nay Khanh cũng không có khả năng trả thay theo quyết định của bản

án. Vì vậy rất mong được cơ quan Thi hành án giải quyết sớm. Lá đơn sau khi có chữ ký của ông Giang, bà Vụ nói với ông.

- Ông để lá đơn tôi gửi cho. Sáng ngày hôm sau bà Vụ lên cơ quan Thi hành án để đưa đơn, bà đi từ rất sớm để có thể gặp được ông Kiếm lúc đầu giờ. Khi nhìn thấy ông Kiếm đến cơ quan, bà Vụ đã gặp và nói: “Gia đình ông Giang rất muốn thương lượng với Phường nhưng đến bây giờ khả năng đó không còn, vì vậy gia đình có đơn xin ông cho kê biên ngôi nhà, sau đó bán đi để trả cho ông Giang. Trong khi chờ đợi làm các thủ tục kê biên đề nghị ông cho cưỡng chế thặng Khanh ra khỏi ngôi nhà, vì ngôi nhà này đã là của ông Giang, ông Giang đã trả tiền trên 90% giá trị của ngôi nhà.” Bà Vụ đưa tờ đơn cho ông Kiếm, ông Kiếm nhận đơn và nhìn bà Vụ với con mắt ái ngại, vì ông đã biết bà là người như thế nào.

- Tôi xin nhận đơn của bà, chúng tôi sẽ nghiên cứu còn thực hiện như thế nào sẽ thông báo cho bà sau.

- Theo nguyên tắc một bản án đã có hiệu lực thi hành và có quyết định thi hành án, nếu hai bên không thương lượng được thì phải kê biên, có gì mà các ông lại còn phải nghiên cứu?

- Bản án này có một việc mà chúng tôi phải hỏi ý kiến cấp trên.

- Việc gì ông có thể cho tôi biết được không?

- Trong bản án không thấy nói giải quyết lói đi cho chị Phường trong khi chị ấy được quyền sử dụng gian gác xép.

- Vừa qua chị Phường vẫn có lói đi đầy thôi. Gia đình ông Giang vẫn cho chị ấy đi chung cửa như cũ, nếu chị Phường muốn ngăn lầy một lói đi độc lập thì ông Giang sẵn sàng ngăn cho chẳng khó khăn gì cả. Điều quan trọng hơn là hiện nay chị Phường có còn ở đây nữa đâu, đã bị thặng Khanh đuổi đi nơi khác từ nhiều tháng

nay rồi, ông không biết sao? Ông muốn giải quyết lỗi đi riêng cho thằng Khanh vào lần chiêm chắ c. Bà Vụ vừa nói vừa nhìn thẳng vào mặt ông Kiế m với vẻ tức giận. Ông Kiế m hơi lúng túng nhưng rồi vẫn cố biện bạch:

- Nhưng về nguyên tắc trên văn bản của Tòa vẫn phải có lỗi đi cho người ta.

- Tôi hỏi ông, con Phường nó có còn ở đây đâu mà ông lo giải quyết lỗi đi cho nó?

Trước lời lẽ sắc bén và thái độ cương quyết của bà Vụ, ông Kiế m càng tỏ ra lúng túng, ông nói: Thôi bà cứ về đi, tôi ghi nhận ý kiến của bà.

- Còn một việc nữa tôi muốn ông cho biết có giải quyết được không?

- Việc gì bà cứ nói.

- Việc đề nghị các ông cưỡng chế thằng Khanh không để nó lần chiêm trái phép thế được.

- Việc này bà để chúng tôi tính thêm, vì con Phường có nợ tiền của thằng Khanh thật nên thằng Khanh vào chiêm. Nó cũng trở thành việc tranh chấp dân sự giữa thằng Khanh và con Phường.

- Ông nói thế là sai rồi. Đây là việc lần chiêm sau khi con Phường đã bán nhà cho ông Giang, nhà này bây giờ là của ông Giang. Thằng Khanh lần chiêm của ông Giang chứ không phải lần chiêm của con Phường. Còn việc nợ nần giữa con Phường với thằng Khanh là việc của hai người, chứ không thể muốn đòi nợ của một người lại đi chiêm tài sản của người khác được. Ông cũng đừng vội tin là con Phường có nợ thằng Khanh, biết đâu đây lại là vở kịch

do chúng nó dựng lên để cướp tài sản của ông Giang thì sao? Tại sao tôi nói đây là một vở kịch, vì con Phường vừa nhận của ông Giang 2 tỷ đô ng tiền nhà, tiêu gì mà hết nhanh thế để rồi phải đi vay? Ông có tin được không?

Ông Kiế m ngồ i nghe bà Vụ phê phán, phân tích, nét mặt như đen lại, giớ ng như một cậu học trò vừa dố t vừa hư bị cô giáo mắ ng.

- Vâng tôi ghi nhận ý kiế n của bà, bà cứ về đi, có gì chúng tôi thông báo bà sau.

Bà Vụ ra về trong tâm trạng bực tức, nhưng bà lại thấ y một chút thanh thản vì đã nói được những điề u mà mình câ n nói. Trên đường về bà tạt vào thăm ông Giang và thông tin cho ông á y biế t về những gì bà đã làm với cơ quan Thi hành án. Nghe xong câu chuyện, ông Giang thấ y cảm động và cả cảm phục cái tâm, cái tài của bà.

- Tôi thành thật cảm ơn bà, vì gia đình tôi mà bà phải lặn lội, vấ t vả.

- Tuy có vấ t vả nhưng cũng có cái hay, vì công việc của ông mà tôi hiểu thêm được nỗi khổ của dân, liệu còn có bao nhiêu người phải chịu cái khổ như ông?

- Chắ c không ít đâu bà ạ, thậm chí có người còn đau hơn đấ y, nhiề u người không biế t dựa vào ai. Ông Giang ngẫm nghĩ một lát rồi nói: Thế bây giờ ta nên làm gì hở bà?

- Bây giờ ta phải làm cái đơn gửi lên câ p trên và gửi thẳng cho cơ quan Thi hành án của quận, khiế u nại về việc thi hành án chậm. Trong lá đơn đó ta nói thẳng lý do chậm là do cơ quan Thi hành án còn bần khoản về việc giải quyế t lố i đi cho con Phường, trong khi con Phường không còn ở đây từ nhiề u tháng nay.

Bà Vụ viết xong lá đơn, ông Giang lại đích thân đem lá đơn gửi lên các cơ quan: Tòa án nhân dân thành phố, Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố, Viện Kiểm sát Nhân dân quận và cơ quan Thi hành án quận. Không ngờ khi đưa lá đơn lên các cơ quan nói trên thì họ đều đã biết có việc này. Cơ quan Thi hành án của quận cũng đã có văn bản đề nghị phải giải quyết lối đi cho Phường và họ đang nghiên cứu. Có điều khác là: Văn bản của cơ quan Thi hành án không nói gì đến việc con Phường đã bị thằng Khanh đuổi đi nơi khác.

Sau khi đưa đơn, phải một tháng sau ông Giang mới nhận được văn bản trả lời của Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố. Văn bản của Viện Kiểm sát có gửi cho cả cơ quan Thi hành án của quận nói rõ: “Nếu Nguyễn Thị Kim Phường đã bỏ đi nơi khác thì không cần giải quyết lối đi nữa.”

Khi nhận được văn bản này, ông Giang hi vọng việc đề nghị kê biên sẽ sớm được thực hiện. Nhưng rồi ngày tháng cứ trôi, không thấy cơ quan Thi hành án nói gì đến. Bà Vụ và ông Giang lại lên gặp ông Kiếm hỏi vì sao chưa được kê biên? Ông Kiếm lại nói có việc mới phát sinh.

- Ông cho biết việc mới phát sinh là gì?

- Chúng tôi muốn hỏi lại Tòa án thành phố về ranh giới gia đình ông Giang được quản lý nhà tù đâu đến đâu?

- Thế ông không đọc bản án à? Bà Vụ liền tiết lộ ngay bản án trong cặp ra đọc, bản án có ghi: “Để đảm bảo thi hành án, gia đình ông Giang được tạm thời quản lý toàn bộ tầng trệt và gác xép phía sau như hiện nay, đến khi chị Phường trả hết số tiền phải thi hành án thì ông Giang giao lại nhà cho chị Phường”. Ông thấy bản án ghi đã rõ chưa? Vì sao ông chậm hiểu thế? Ông Kiếm lại lúng

túng không nói được thành lời. Chúng ch..ú...ng chúng tôi vẫn muố n hỏi cho rõ hơn, nên đã có văn bản gửi đi rô`i và phải chờ họ trả lời.

- Chúng tôi thật không hiểu các ông còn nghĩ ra những trò gì nữa để kéo dài việc thi hành án. Hai người lại phải ra về` để chờ xem Tòa án thành phố` trả lời cho họ thế` nào.

Sau khi bà Vụ và ông Giang ra về`, ông Kiế`m đã điện cho Khanh.

- A lô, alô Khanh đây à.

- Vâng em Khanh đây, anh gọi em có việc gì?

- Có việc rấ t câ`n em đê`n ngay. Khoảng mười lăm phút sau Khanh có mặt, Khanh đi thẳng vào buồ`ng làm việc của Kiế`m như người trong cùng cơ quan, thậm chí không câ`n gõ cửa. Vừa mở cửa Khanh vừa hỏi:

- Có việc gì mà anh gọi em gấ p thế`? Kiế`m mời Khanh ngô`i vào chiế`c ghế` đố`i diện, không kịp pha trà mời khách Kiế`m nói ngay:

- Sáng nay lão Giang và mục luật sư Vụ lên đây, chúng nó thúc anh cho kê biên tài sản sớm. Anh nói chưa kê biên được vì còn có việc phải nghiên cứu thêm, họ gặ ng hỏi về` việc gì, buộc anh phải nói toạc ra là phải hỏi rõ thêm về` phạm vi ông Giang được quản lý nhà đê`n đâu. Nghe xong họ nổi nóng, mục già Vụ lôi ngay bản án ra đọc vanh vách phầ n bản án nói về` việc ông Giang được quản lý nhà... rô`i họ bảo anh sao chậm hiểu thế`. Anh chấ c phen này họ cũng không để mình yên đâu, cũng giồ`ng như chuyện đòi đê`lố`i đi cho con Phường vậy. Trước tình hình trên, em làm sao gặ p ngay tay Xảo, bạn em đang ở Tòa án hình sự á`y, nhờ nó giúp tiế`p cho.

- Giúp bắ`ng cách nào? Khanh hỏi.

- Em cứ bảo nó nói với Thẩm phán Ngà trả lời như thế nào để lão Giang không có cơ đòi đuổi em đi là được. Việc này chúng nó giỏi lắm, làm được việc này là an toàn cho em đấy. Em nhớ nhờ Xảo chuyển cho Thẩm phán Ngà mấy viên kẹo nhưng không phải là kẹo bằng đường, mà là kẹo bằng mật ong” nhé!

- Vâng em hiểu, em làm ngay.

- Hãy khoan, còn việc này nữa.

- Việc gì nữa ạ?

- Em phải nhớ luôn “làm mát” chỗ công an phường và ông tổ trưởng dân phố đấy nhé, không xem thường các mắt xích này được đâu, để các mắt xích ấy nóng lên là chết đấy.

- Anh yên tâm, thỉnh thoảng em vẫn phải tưới đấy chứ. Họ ủng hộ em rất nhiệt tình và cũng rất khôn khéo. Riêng lão trưởng khu phố đóng kịch khéo lắm, lão Giang không chê vào đâu được. Song rất tiếc gần đây lão ta lại xin nghỉ chức tổ trưởng khu phố.

- Vì sao lại xin nghỉ? Ông Kiêm hỏi.

- Vì lão ta bị một số bệnh của con nhà giàu cùng một lúc. Từ béo phì mà sinh ra bệnh huyết áp cao, bệnh tiểu đường, bệnh gút và nghe đâu còn cả bệnh suy thận do tiểu đường biến chứng gây ra.

Nghe đến đây ông Kiêm liền hỏi:

- Thế hiện nay ai thay lão Tạo?

- Phường đang tìm người nhưng chưa rõ là ai.

- Em phải sẵn sàng xem ai thay và phải đi xử chu đáo ngay từ đầu, nghe chưa?

- Vâng ạ.

- Còn một việc nữa là phải ép và quấ'y rô`i lão Giang bằ'ng cách nhận trả thay cho con Phường. Vài ngày em lại phải gọi điện cho lão ta để trao đổi, lúc thì nói giá lên cho lão ta hi vọng, sau đấ'y lại xin kéo giá xuố'ng, lúc thì gọi buổi sáng, lúc thì gọi nửa đêm; cô't là gây căng thẳng cho lão ta. Vì căng thẳng mà nhận bán rẻ cho xong, hiểu chưa?

- Việc này em làm được. Hai người bắ't tay nhau thật chặt rô`i Khanh ra về`.

Mười lăm ngày sau Tòa án nhân dân thành phố` có văn bản trả lời cơ quan Thi hành án đờ'ng thời gửi cho ông Giang một bản, nội dung văn bản có nhắ'c lại các điề'u khoản của bản án, riêng về` phạm vi ông Giang được quản lý nhà thì lại không nói rõ cụ thể như bản án mà chỉ ghi "*gia đình ông Giang được quản lý nhà như hiện nay*". Với cách ghi như vậy có nghĩa là thừa nhận việc lấ'n chiế'm của thắ'ng Khanh, nay gia đình ông Giang không được yêu câ'u cưỡng chế` nó nữa. Đọc xong văn bản, ông Giang tức điên người, ông mang ngay văn bản sang nhà bà Vụ để cùng trao đổi. Sau khi đọc lại văn bản, hai người đã có chung một nhận xét: Đây là một văn bản mà Thẩm phán Ngà đã cô't tình làm theo yêu câ'u của Kiế'm mà thực chấ't là của thắ'ng Khanh, còn vì sao nó cô't tình thì cũng dễ hiểu, vì đã được chúng nó "đấ'm mồm" rô`i.

- Bây giờ ta tính sao? Ông Giang hỏi.

Bà Vụ ngô`i dăm chiêu suy nghĩ, rô`i đứng lên đi đi lại lại, giố'ng như một người chơi cờ đang gặp nước bí. Đột nhiên bà hoạt bát lại ngay, bà nói: Không còn cách nào khác đâu, nó đã đờ'n ta vào chân tường rô`i, không còn chỗ lùi nữa. Bây giờ ta phải phản công lại, không thể để chúng nó muố'n làm gì thì làm.

- Theo bà phản công bằ'ng cách nào?

- Bây giờ ta phải làm một văn bản đề nghị với cấp có thẩm quyền xem lại văn bản mà Thẩm phán Ngà đã trả lời cơ quan thi hành án. Trong văn bản ta phê phán việc làm có dụng ý xấu, cố tình bênh che kẻ lừa đảo, làm hại thêm cho người bị hại. Ta cứ nói thẳng Thẩm phán Ngà không còn đủ tư cách là Thẩm phán, là kẻ tham nhũng đã hiện nguyên hình. Nhân đây ta nhắc lại việc làm sai của Thẩm phán Ngà khi làm chủ tọa phiên tòa phúc thẩm. Ta cứ đề nghị cấp có thẩm quyền phải hủy bỏ ngay văn bản trả lời của Thẩm phán Ngà, giữ nguyên lời văn trong bản án nói về quyền được quản lý nhà của gia đình ông Giang và đòi cưỡng chế thả ông Khanh ra khỏi ngôi nhà.

- Văn bản này ta nên gửi đi những đâu?

- Theo tôi ta phải gửi rộng để gây sức ép, đó là: Thành uỷ, Ủy ban Nhân dân thành phố, Chánh án Tòa án thành phố, Chánh án Tòa án dân sự thành phố, Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố, Sở Tư pháp thành phố và gửi cho cả Thẩm phán Ngà để nó biết chúng ta là ai. Văn bản này cả tôi và ông cùng đi gửi, đến mỗi nơi ta đều xin gặp người có trách nhiệm để trình bày thêm, nếu không gặp được ta phải lấy biên nhận của người nhận văn bản.

- Thôi bà để bố con tôi đi, tôi sẽ làm theo ý bà.

- Vâng thế cũng được. Nói xong bà Vụ lại lấy giấy bút ra, ngồi cắm cúi viết cho xong lá đơn. Khi đọc lại ông Giang phải thốt lên: Bà viết hay quá, từng câu từng chữ chặt chẽ, có lý có tình. Cái hay nhất là những chỗ phê phán cái sai của Thẩm phán Ngà và cả thủ đoạn xin giải thích văn bản của cơ quan Thi hành án.

Ngày hôm sau hai bố con ông Giang đến các cơ quan để đưa văn bản, đến đâu ông cũng xin được gặp người có trách nhiệm, nhưng đều bị từ chối bởi những lý do khác nhau. Khi đến phòng làm việc

của Thẩm phán Ngà, rất may Thẩm phán có ở đó. Sau mấy tiếng gõ cửa, Thẩm phán ra mở cửa, lại như lần trước, ông Giang và Núi bước nhanh vào trong phòng làm cho Thẩm phán bị bất ngờ không kịp phản ứng gì. Thẩm phán bất đắc dĩ phải mời ông Giang ngồi và hỏi ông đến có việc gì? Ông Giang bình tĩnh và nói nhẹ nhàng: “Tôi có chút việc đã ghi vào lá đơn này xin gửi Thẩm phán;” tay ông đưa lá đơn, mắt ông nhìn Thẩm phán Ngà ngồi đọc đơn. Ông nhận ra sắc mặt của Thẩm phán thay đổi theo từng câu chữ của lá đơn. Đọc xong, Thẩm phán như một kẻ đi lầy cấn bị người ta đã tìm ra manh mối, nét mặt xanh tái và đang cố tìm lời biện bạch, nhưng rất tiếc lời lẽ trong lá đơn lại như một bản án kết tội rõ ràng. Thẩm phán nhìn ông Giang với ánh mắt vừa khâm phục vừa thù ghét.

- Qua lá đơn của chúng tôi, Thẩm phán thấy thế nào? Ông Giang hỏi.

Thẩm phán không trả lời ngay mà nhìn đi chỗ khác như đang muốm tìm kiếm một điều gì. Ông Giang không còn kiên nhẫn được nữa, như một chiếc lò so bật dậy. Ông nói như té tát. Trước hết ông nêu ra những câu hỏi yêu cầu Thẩm phán trả lời. Vì sao trong bản án nêu thế này mà khi trả lời cơ quan Thi hành án lại nêu thế khác? Như vậy là sửa lại bản án hay là co y đồ gì? Nghĩa của câu trả lời này là thế nào? Có phải là để bênh vực bọn lừa đảo không? Chúng nó đã cho Thẩm phán những gì mà Thẩm phán bán rẻ lương tâm như vậy?.. Thẩm phán ngồi yên, không có câu trả lời và cũng không thanh minh. Cuối cùng Thẩm phán nói:

- Việc này có thể chúng tôi có sơ suất, ông cứ về đi chúng tôi xin trả lời sau.

Về đến nhà bố con ông Giang nói lại với mọi người trong gia đình và nói với bà Vụ về những gì đã diễn ra trong quá trình đi đưa đơn và việc tiếp cận Thẩm phán Ngà. Ai cũng thấy hả lòng vì dù sao

mình đã làm cho họ hiểu mình là người không dễ ức hiếp? Nhắc họ đừng coi người dân như là con giun, con dế.

Những ngày ông Giang chờ đợi việc giải quyết lá đơn của các cơ quan có thẩm quyền. Ông liên tiếp nhận được điện của thằng Khanh, nó năn nỉ ông thông cảm với nó, rút bớt tiền cho nó để nó thực hiện được lời hứa với con Phụng và cũng là để ông giải quyết xong công việc. Một hôm nó điện cho ông vào nửa đêm lúc ông đã đi ngủ, nó nói: Con xin gửi bố 2 tỷ 300 triệu, nếu bố đồng ý Chủ nhật con sẽ đưa tiền, đến hai ngày sau nó lại nói: Con xin trả đủ cho bố nhưng bây giờ chỉ có 2 tỷ 50 triệu, số còn thiếu cho con khất sau hai năm con trả nốt. Có lần nó bày trò mời bố con ông lên một quán cà phê trên đường Nguyễn Thị Minh Khai, ông trả lời ông đang bị mệt không đi được. Tính ra trong vòng hai tuần nó đã điện cho ông tới bảy lần, mỗi lần nó nói một cách, làm ông bức mình và ông quyết định từ nay không nghe điện của nó nữa.

Hôm nay là ngày thứ Bảy, lâu lắm gia đình mới quây quây ngồi lại với nhau ăn trưa. Bữa cơm không có gì đặc biệt, vẫn là bát canh cua, đĩa rau sống, bát cà muối, hôm nay có thêm đĩa thịt vịt Vân Đình do chị Mây đi qua mua được. Bữa ăn ai cũng thấy ngon miệng, ăn xong mọi người lại ngồi uống nước chuyện trò vui vẻ. Giữa lúc gia đình đang mãi câu chuyện về quê hương thì có người gọi.

- Đây có phải nhà ông Giang không ạ? Mọi người ngừng câu chuyện và nhìn ra sân, thì ra một người đưa thư. Núi vội chạy ra, người đưa thư hỏi lại đây có phải nhà ông Giang không ạ?

- Vâng, đây là nhà ông Giang ạ.

- Nhà mình có thư. Người đưa thư vừa nói vừa đưa lá thư cho Núi. Nhìn trên phong bì, Núi nhận ra đây là thư của Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố gửi cho bố. Nhận được thư ông Giang nói ngay:

- Con bóc và đọc cho cả nhà nghe xem nào. Núi cần thận bóc lá thư và đọc thông thả cho mọi người cùng nghe. Đọc xong ai nãy đề u phấ n khởi vì Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố đã có câu trả lời rõ ràng và dứt khoát: “*Phạm vi ông Giang được quản lý ngôi nhà và đất tại địa chỉ... như bản án số 61PT/DS... của Tòa án nhân dân thành phố đã tuyên ngày...*”. Ông Giang nói:

- Qua việc ta đã u tranh làm rõ thủ đoạn xấ u xa của kẻ tham những định kiế m có đòi phải có lộ i đi cho con Phường và lầ n này là việc xác định phạm vi được quản lý nhà đất của gia đình ta, chúng tỏ Viện Kiểm sát Nhân dân đã xem xét và xử lý khách quan, chúng tỏ trong cơ quan nhà nước vẫn còn nhiề u người tồ t. Ta không nên vơ đũa cả nắ m, đúng không?

Bà Nhân nói thêm: Tôi đờ ng ý với ông là trong cơ quan nhà nước vẫn có nhiề u người tồ t, nhưng nạn tham những đã là bệnh dịch lan quá nhanh rô i, Đảng và Nhà nước không mạnh tay nghiêm trị thì nguy đấ y. Bây giờ đã có văn bản của Viện Kiểm sát rô i nhưng liệu xem cơ quan Thi hành án sẽ xử lý thế nào? Họ có kê biên không, hay còn nghĩ ra trò gì nữa để bênh vực cho kẻ lừa đảo.

Chiề u hôm á y ông Giang đã điện cho bà Vụ, thông tin cho bà về nội dung thư trả lời của Viện Kiểm sát thành phố. Bà Vụ cũng rấ t mừng, bà nói: Ké t quả như vậy là tồ t nhưng đừng chủ quan, kẻ xấ u chưa chịu gõ i yên đầu, ông vẫn phải cảnh giác.

Theo sự góp ý của bà Vụ, ngày hôm sau ông Giang đã lên cơ quan Thi hành án để đưa bản phôtô văn bản của Viện Kiểm sát thành phố, đờ ng thời đề nghị cơ quan Thi hành án sớm kê biên tài sản để bán đấ u giá theo qui định của pháp luật. Rấ t tiế c hôm á y ông Giang không gặp được ông Kiế m, nhưng được người thường trực cơ quan cho biế t, ông Kiế m cũng đã nhận được văn bản của Viện Kiểm sát, còn ý kiế n đề nghị kê biên nhanh họ hứa sẽ báo cáo với ông Kiế m.

Khi ông Giang chuẩn bị ra về thì lại gặp được cô Thành vừa đi đâu về. Cô Thành là người giúp việc cho ông Kiêm, đã giúp ông Kiêm thảo quyết định thi hành bản án và là người đã bí mật cung cấp cho ông Giang những thông tin quan trọng. Hôm nay tiếp ông Giang vào lúc trong phòng chỉ có hai người, nên Thành đã trao đổi với ông Giang rất thẳng thắn và thân tình, cô nói: Cháu cũng đã hiểu công việc của bác vất vả và tốn kém đến mức nào rồi. Những người có lương tâm bây giờ làm việc mệt lắm bác ạ, cứ “vâng lệnh” ngoan ngoãn thì mình cũng chẳng ra gì, chẳng còn là mình nữa; nếu không “vâng lệnh” hoặc chống lại không cẩn thận thì chết. Việc người ta bày ra hai cái trò để kéo dài vụ án, cháu đã có lời khuyên không nên làm nhưng người ta có nghe đâu, còn vì sao họ cố tình làm các bác tự hiểu. Vừa qua các bác dừng cảm thấy, lại có trí tuệ nữa, đấu tranh được đến mức này là rất mừng nhưng cũng chưa phải cứ thế là xong đâu, người ta chưa tha cho bác đâu... Nghe đến đây ông Giang càng hiểu rõ tâm lòng của cô Thành, ông thông cảm và có phần cảm phục một cô gái tuổi đời còn rất trẻ mà đã có cái nhìn và cách nghĩ rất đúng đắn. Ông hỏi Thành:

- Theo cháu bây giờ bác cần làm gì?

- Theo cháu bây giờ bác cứ đề nghị kê biên càng nhanh càng tốt, đồng thời phải đề phòng bọn thằng Khanh. Chưa biết nó còn làm gì nữa nhưng gần đây nó thăm hỏi thủ trưởng hơi nhiều, thậm trí đến cả nhà riêng. Cháu chắc nó lại có ý đồ gì, không chỉ là để trì hoãn việc cưỡng chế và kê biên đâu.

- Bác cảm ơn cháu cho bác biết được những thông tin ấy. Bác đang tìm cách đẩy nhanh việc thi hành án, bác nhờ cháu tìm cách tác động giúp bác.

- Vâng, cháu sẽ cố gắng...

Kể từ hôm có văn bản của Viện Kiểm sát đến nay đã gần ba tháng rồi, ông Giang và bà Vụ đã nắm lên cơ quan Thi hành án để thúc giục và nắm tình hình. Lúc thì họ nói đang viết kế hoạch kê biên, lúc thì đang chờ duyệt hội đồng kê biên, lúc thì đang tìm đơn vị có tư cách pháp nhân đứng ra làm việc này... Ông Giang đành cứ phải chờ đợi và chờ đợi. Ông và bà Vụ đã nhiều lần trao đổi, phán đoán xem thằng Khanh đang có thủ đoạn hay mưu đồ gì, như nhận định của cô Thành, mà nghĩ chưa ra.

VII

Trời mưa bão, sấm chớp âm ầm. Ông Giang đang đi đóng các cửa sổ, che chắn nơi đột ướn thì có tiếng chuông điện thoại, ông ở tầng trên không nghe thấy, bà Nhân chạy đến cầm ống nghe.

- Đây có phải là máy nhà ông Giang không ạ?

- Vâng, nhà ông Giang đây. Trời đang mưa bão anh phải nói to mới nghe được.

- Cháu muốn gặp ông Giang.

- Ông Giang đang phải chống bão, có gì anh cứ nói, tôi sẽ truyền đạt lại.

- Bà nói với ông Giang là có người đã bán mảnh đất và nhà ở phường Tân Ngãi rồi, ông lên ngay phòng Nhà đất và Tài nguyên môi trường của quận gặp anh Tại để biết rõ việc này. Nghe xong điện, bà Nhân hốt hải leo lên tầng ba để báo cho ông Giang, bà nói trong tiếng thở gấp: Ông ô... ng ông lên ngay phòng Nhà đất và Tài nguyên môi trường gặp anh Tại, anh ấy nói có người bán mảnh đất nhà rồi.

- Bán nhà nào?

- Bán nhà đang tranh chấp ở phường Tân Ngãi chứ còn nhà nào.

- Họ bán cho ai, mà làm sao họ bán được?

- Tôi làm sao mà biết được, ông phải lên mà hỏi anh ấy.

Không chờ cho cơn mưa tạnh hẳn, ông khoác vội chiếc áo mưa đi ra cổng để gọi chiếc xe ôm đưa ông lên phòng Nhà đất và Tài nguyên môi trường. Vừa lên đến phòng, anh Tại đã đón ông và mời ông ngồi. Ông và anh Tại vừa là người đồng hương và biết nhau từ hôm ông lên phòng đưa lá đơn đề nghị cơ quan Nhà đất không cho con Phường được dùng sổ đỏ để thế chấp hoặc mua bán, vì là đất còn đang tranh chấp.

Tại mời ông uống nước và thông báo cho ông biết về việc vợ chồng ông陈先生 - bà Sốt đã mua mảnh đất và nhà cấp bốn của ông ở phường Tân Ngãi. Ông bà ấy mua xong đã qua phòng công chứng Hoàng Cầu xác nhận, rồi lên đây để làm thủ tục sang tên đổi sổ, khi ông bà ấy đưa hồ sơ cháu nghi đây là đất đang tranh chấp, cháu bật máy kiểm tra thấy đúng là mảnh đất đang tranh chấp giữa ông và Phường, cháu phải đình lại, tạm giữ hồ sơ và báo cho ông.

- Bác cảm ơn cháu, cháu cho bác hỏi, ai là người đứng bán cho người ta?

- Người bán có tên là Bí - Đỗ Nguyên Bí, nhưng người ký văn bản cuối cùng là Nguyễn Thị Kim Phường. Đây hồ sơ đây bác xem. Vừa nói Tại vừa đưa cho ông bộ hồ sơ. Xem qua bộ hồ sơ ông không ngờ bọn chúng lại tráo tráo đến thế. Ông hỏi Tại:

- Theo cháu bây giờ bác phải làm gì?

- Bây giờ là quyền ở bác, bác đồng ý cho nó bán cũng được, bác không đồng ý cho nó bán cũng được, cho nó bán phải trong điều kiện gì.

- Qua tiếp xúc, cháu thấy người mua đất họ là người như thế nào và họ có ý kiến gì?

- Tuy mới tiếp xúc nhưng cháu thấy vợ chồng ông bà này là người đứng đắn, họ mua cho ông cụ ngoại để kiếm chỗ ở dưỡng già, họ đang rất lo sợ vì bị lừa. Họ muốn gặp bác để thương lượng xem nên thế nào, cháu có cho họ số điện thoại của bác, chắc họ sẽ điện đây. Bây giờ bác cứ về suy nghĩ và bàn với gia đình xem nên thế nào, khi nào họ gặp bác bàn với họ.

Ông Giang lại một lần nữa cảm ơn Tại, mong Tại và cơ quan tiếp tục giúp đỡ ông. Tại bắt tay và tiễn ông ra về.

Ông về nhà giữa lúc trời đã tạnh mưa, cả nhà lại đang ngò'i chờ tin ông. Ông vừa đưa chiếc áo mưa cho Mây và bảo: "Con cất đi cho bố." Bà Nhân vội kéo chiếc ghế lại gần cho ông ngò'i và hỏi:

- Tình hình thế nào, ông nói cho mẹ con tôi nghe xem nào?

- Tình hình đúng như bà nghe điện. Có một người tên là Bí viết giấy bán cho ông Cấn và bà Sốt, ông bà này mua cho cụ ngoại. Giấy mua bán ban đầu chỉ có 20m², chỗ mà thửa ng Khanh lần chiêm, nhưng lại đi làm công chứng theo sổ đỏ 40m² do con Phường ký bán. Công chứng xong họ đi làm thủ tục sang tên thì bị giữ lại, rất may tôi đã có giấy xin phong tỏa từ trước, nếu không thì phen này mình chết.

- Thế bây giờ làm thế nào hả bố? Mây hỏi.

- Bây giờ phải chờ người mua gặp mình xem họ nói gì, muốn gì, thì ta mới bàn được; họ cũng có nguyện vọng muốn gặp để thương lượng. Tôi muốn hỏi bà và các con nếu họ thực sự muốn ta tạo điều kiện cho họ được mua thì ý kiến của nhà ta thế nào? Mây lại nhanh nhẩu:

- Theo con nếu họ thích mua thì yêu cầu họ phải trả cho ta một khoản tiền bằng số tiền mà con Phường phải trả để thi hành án.

- Con cũng đồng ý với ý kiến của chị Mây, nhưng yêu cầu họ phải gặp con Phường, bảo con Phường viết cho một cái giấy nhờ ông bà ấy trả thay số tiền mà Phường phải trả. Làm được như thế chính là để cho ông bà ấy không bị nó quấy rầy và có cơ sở để mình cho ông bà ấy được mua, được làm thủ tục giấy tờ.

Ông đưa mắt nhìn bà xã và hỏi: Ý kiến của bà thế nào?

- Tôi cũng đồng ý với ý kiến của các con. Tôi chỉ băn khoăn một điều, ta yêu cầu người ta như vậy hoá ra người ta phải trả hai lần tiền của 20m² đất ngoài sổ đỏ à. Họ đã trả tiền mua rồi, bây giờ lại phải trả thêm một lần nữa.

- Đúng là như thế nhưng biết làm thế nào. Ta yêu cầu họ trả thay cho con Phường là đúng, số tiền đó là do bản án quyết định có phải ta tự đề ra đâu, mặt khác với số tiền ấy ta đã chịu thiệt nhiều rồi. Nếu ông bà ấy giỏi thì đi mà kiện thằng Bí, con Phường - những đứa đã lừa ông bà ấy.

Cuộc bàn trong gia đình ông Giang đang sôi nổi thì có tiếng điện thoại. Núi chạy đến cầm máy. Từ đầu dây bên kia có tiếng bà Vụ. Núi đưa máy cho bố và nói: Bà Vụ gọi bố đây này.

- Vâng tôi đây, bà có khỏe không?

- Cảm ơn ông tôi khỏe. Thế nào công việc tiền triển đến đâu rồi?

- Phúc tạp lắm bà ơi, chúng nó dám bán mảnh đất đó cho người khác, may mà phát hiện và ngăn lại được.

- Ngăn bằng cách nào?

- Anh em trên phòng Nhà đất của quận họ ngăn lại giúp. Câu chuyện dài lắm chiề u nay tôi sang nói lại với bà.

- Vậy chiê`u ông sang nhé!

- Vâng ạ.

Chiê`u hôm ấy ông Giang lại bảo Núi đèo ông sang bên nhà bà Vụ, Núi vui vẻ đi ngay vì lại có cơ hội gặp Huệ. Bà Vụ lại bảo Huệ lo trà nước để đón bố` con ông Giang. Thấ`y có tiế`ng chuông ai bấ`m ngoài cổng, Huệ chạy ra mở cổng, Huệ chào ông Giang và liế`c nhìn Núi, cháu mời bác và anh vào trong nhà, mẹ cháu đang chờ đầ`y ạ. Ông Giang vừa bước chân vào trong nhà vừa chào bà Vụ. Bà Vụ mời hai bố` con ông Giang ngồ`i và bảo Huệ rót nước mời khách.

Huệ vừa đưa nước cho khách xong bà Vụ nói ngay: Thôi Huệ xuố`ng dưới nhà, anh Núi xuố`ng giúp em xem bài vở có khá hơn không? Núi nhanh nhẩu vâng ạ, rô`i cùng Huệ đi xuố`ng phòng học của Huệ. Huệ nhìn Núi với ánh mắ`t thân quen và tỏ ra mạnh dạn hơn những lầ`n trước.

Trong khi Núi và Huệ đang giúp nhau học hành thì bà Vụ và ông Giang cũng trao đổi về` chuyện mua bán của ông Câ`n - bà Sót. Bà Vụ cho đây vẫn là thủ` đoạn của thắ`ng Khanh. Thắ`ng Bí hay con Phường chỉ là vai diễn do thắ`ng Khanh điề`u khiển mà thôi. Còn cách xử lý tiế`p, bà đờ`ng ý như ý kiế`n của gia đình đã bàn. Coi đây là ta tự cứu không câ`n qua cơ quan Thi hành án làm gì, ta cứ làm khi nào xong việc nế`u câ`n thì cho họ biế`t, nế`u không thì thôi.

Bàn xong công việc, trên đường về` Núi hỏi bố` :

- Bà Vụ có ý kiế`n gì không ạ?

- Bà ấy có tuổi rô`i nhưng còn minh mẫn lắ`m con ạ, chẳng những thế` còn là người có tâm sáng. Từ khi gặp được bà ấy, bố` cũng học được nhiề`u điề`u, nế`u không có bà ấy giúp chưa biế`t sẽ phải xoay xử thế` nào.

- Con thầy cái Huệ thế nào? Ông Giang hỏi.

- Huệ thông minh lắm bố ạ, em ấy học giỏi hơn con đây, lại còn làm cán bộ Đoàn của trường nữa.

- Anh đã giúp gì được cho em chưa?

- Có chứ bố, con chỉ giúp ở những môn tự nhiên mà con học thôi, còn những môn xã hội con có học mấy đâu mà giúp.

- Bố hỏi thật, anh có thích em nó không? Núi ngấp ngừng không nói, ông Giang lại hỏi lại. Núi buộc phải nói: “Con có thích nhưng còn phải do người ta bố ạ.”

- Đúng rồi, thành vợ thành chồng phải do hai phía. Anh phải làm thế nào cho người ta quý mến anh thật sự, điều ấy là do tài năng và đức độ quyết định. Yêu nhau là phải động viên nhau học thật tốt, rèn luyện đạo đức tốt, đúng không?

- Vâng ạ.

Ông Giang vừa về đến nhà khoảng 30 phút thì có điện thoại. Ông đến nghe máy, từ đầu dây bên kia nói:

- Cho tôi xin gặp ông Giang ạ.

- Vâng tôi là Giang đây, ông là ai, có việc gì đây ạ?

- Tôi là Cấn đây, tôi là người bị nó lừa mua phải mảnh đất mà ông đang bị tranh chấp ở phường Tân Ngãi. Tôi muốn xin gặp ông để được trao đổi và xin ý kiến của ông.

- Vâng, tôi có biết tin này, mời ông đến nhà tôi ta bàn.

- Địa chỉ nhà ta ở đâu ạ?

- Tôi đang ở số nhà 22, ngõ 15, tổ 41 đường Lê Văn Lương.

- Sáng mai khoảng 9 giờ tôi đến nhé?

- Vâng, khoảng 9 giờ mời ông đến.

Đúng 9 giờ sáng hôm sau cả hai vợ chồng ông Cấn - bà Sốt đến nhà ông Giang. Hôm nay bà Nhân cũng ngồi tiếp khách cùng ông. Sau một vài câu chuyện xã giao, ông Cấn nêu ý kiến trước:

- Hôm nay vợ chồng tôi đến thăm ông bà để biết gia đình và cũng muốn trình bày với ông bà đôi điều về việc đã mua phải ngôi nhà của ông bà. Thật là cái ngu dại này không bao giờ quên.

- Tại sao ông bà lại mua phải ngôi nhà đó? Ông Giang hỏi.

- Chả là thế này: Vợ chồng tôi đang muốn kiếm một chỗ ở cho ông cụ ngoại. Cụ đã hơn 70 tuổi rồi, muốn có chỗ nghỉ tương đối yên tĩnh, nếu được gần bệnh viện thì tốt. Giữa lúc ấy thì thấy có một tin đăng quảng cáo trên tờ Mua và Bán với nội dung: “Cấn bán một căn hộ 20m² đất và nhà cấp bốn, có mặt tiền 4m, gần bệnh viện và chợ, giấy tờ chính chủ. Ai cần, xin liên hệ với anh Đỗ Nguyên Bí, điện thoại số...” Sau khi gặp được người bán, họ cho đi thăm nhà rồi nói giá cả. Vợ chồng tôi thấy ngôi nhà đó phù hợp với hoàn cảnh của gia đình thế là quyết định mua. Làm hợp đồng mua bán xong, gia đình tôi đặt cọc 5% giá mua, sau đó hai bên đi làm công chứng để giao nốt tiền. Khi đi làm công chứng, vợ chồng tôi đòi hỏi phải có giấy tờ hợp pháp như đã quảng cáo, họ nói 20m² đất này nằm trong sổ đỏ 40m², ta cứ đi công chứng bằng giấy tờ này, sau đó sẽ xin tách sổ. Thấy ngôi nhà chia đôi lại có bức tường ngăn giữa, nên vợ chồng tôi cũng tin là họ nói thực, thế là đi công chứng. Khi đến công chứng thấy có chị Nguyễn Thị Kim Phụng, người có tên trong sổ đỏ đến ký văn bản, tôi có hỏi xem vì sao người bán và

người ký giấy tờ lại khác nhau thì được họ giải thích: Sổ đất này chị Phường đã bán cho anh Bí nhưng chưa sang tên, nay chị Phường ký là hợp pháp, văn phòng công chứng họ cũng chấp nhận. Công chứng và giao tiền xong thì đi làm thủ tục chuyển sổ tại phòng Nhà đất và Tài nguyên môi trường thì phát hiện có vấn đề. Lúc đó vợ chồng tôi mới biết là mình bị lừa, mới biết là trong sổ 20m² đất họ bán cho mình là đất lán chiêm không có trong sổ đỏ. Hôm nay vợ chồng tôi đến gặp ông bà muốn được ông bà thông cảm và thứ lỗi vì đã làm phiền ông bà. Sau nữa muốn ông bà có cách nào gỡ cho sự rắc rối này.

- Chúng tôi thông cảm ông bà cũng là người bị lừa, nhân đây tôi nói để ông bà được rõ: Đất này gốc là của con Phường nó bán cho tôi, bán xong nó lật lọng, tôi phải nhờ Tòa án xử, nay là đất tôi đang quản lý chờ thi hành án. Nó phải hoàn trả tôi 2 tỷ 600 triệu thì tôi trả lại đất và nhà cho nó. Nếu nó không trả được thì cơ quan thi hành án kê biên rồi bán đi lấy tiền trả cho tôi. Nay ông bà muốn mua lại đất này, chỉ có cách là phải đưa lại cho tôi số tiền mà con Phường phải trả theo quyết định của bản án. Ông bà phải gặp con Phường bảo nó viết cho một văn bản nhờ ông bà trả giúp tiền thi hành án. Coi như ông bà trả thay cho nó.

- Ông bà có thể bớt cho được ít nhiều không ạ?

- Đây là số tiền mà gia đình tôi đã quá thiệt thòi rồi. Ông bà không tưởng tượng được sự tổn kém và thua thiệt của gia đình tôi đâu.

Qua buổi làm việc, ông Cấn và bà Sốt đều thấy những ý kiến của vợ chồng ông Giang là chân thành và có lý, có tình. Cùng là nạn nhân, cùng bị lừa đảo gặp nhau nên dễ thông cảm. Trước khi ra về, vợ chồng ông Cấn có lời cảm ơn sự giúp đỡ chân thành của ông bà Giang và hứa sẽ về bàn trong gia đình để sớm có ý kiến chính thức.

*

* *

Năm ngày sau ông Cầ`n lại đé`n gặp ông Giang và nói: Vợ chồ`ng tôi về` đã bàn, đành phải chá`p nhận phương án trả thay cho con Phường, nhưng xin ông bớt cho 50 triệu đò`ng để có tiề`n chạy chỗ này chỗ khác.

Ông Giang nghĩ, hai người đé`u trong cảnh khổ nhưng có lẽ vợ chồ`ng ông Cầ`n là người thiệt hại hơn mình, vì phải bỏ tiề`n mua 20m² đấ`t ngoài sổ đỏ` những hai lầ`n. Nghĩ vậy, ông đò`ng ý bớt cho ông Cầ`n 50 triệu đò`ng.

Sau khi thỏa thuận được với ông Giang, ông Cầ`n đi tìm con Phường để yêu câ`u nó viế`t cho tờ giấ`y ủy quyề`n. Ông và gia đình bỏ cả má`y ngày trời mà tìm không ra Phường, đé`n chỗ nó ở trông đấ`t cho người ta cũng không gặp, vì nó không còn ở đấ`y. Trước tình hình đó ông Cầ`n đã phải nhờ đé`n công an nhưng chẳng có kế`t quả gì. Ông đành phải gặp lại ông Giang để xem giải quyề`t bằ`ng cách nào? Sau khi bàn bạc hai bên nhấ`t trí đành phải nhờ đé`n một văn phòng luật sư để họ tìm cách gỡ cho, hai người tìm đé`n văn phòng luật sư Toàn Cầ`u nằ`m trên đường Hạ Láng. Vừa đé`n văn phòng đã có một cô nhân viên nhanh nhẩu đón khách.

- Cháu chào các bác ạ, mời các bác ngò`i uô`ng nước, các bác có việc gì ạ?

Vừa nói cô vừa rót nước mời khách.

- Chúng tôi đang có chút việc bức xúc muố`n nhờ văn phòng ta đây giúp đỡ, nế`u được xin cô cho gặp ông chánh văn phòng.

- Hai ông ngò`i chờ một lát để cháu vào xin ý kiế`n. Hai ông khách nhìn nhau tỏ ý hài lòng về` văn hoá giao tiế`p ở đây. Chỉ sau ít

phút, một người đàn ông chạc hơn 40 tuổi từ phòng trong bước ra, với ánh mắt và nụ cười thân thiện, anh đã bắt tay hai người khách và tự giới thiệu: Tôi là Trần Chí Thiện, luật sư, chánh văn phòng ở đây. Hai bác có việc gì cần trao đổi ạ? Ông Cường và ông Giang nhìn nhau như muốn nhường nhau.

- Ông Cường nói đi. Ông Giang giục ông Cường.

- Vâng tôi xin nói: Chúng tôi có một việc đang khó xử nhờ luật sư giúp hộ.

- Các ông cứ nói, nếu việc ấy chúng tôi giúp được, chúng tôi sẽ cố gắng.

- Chuyện là thế này: Tôi bị người ta lừa, nên mua phải lô đất đang bị tranh chấp, vừa qua Tòa án đã xử bắt họ phải bồi thường trả một số tiền cho người bị hại, người ấy chính là ông Giang đây. Vừa nói ông Cường vừa chỉ vào ông Giang. Nay họ chưa bồi thường trả số tiền đó thì họ lại bán lô đất đó cho tôi. Vì là lô đất đang tranh chấp nên khi mua xong tôi không làm được thủ tục giấy tờ, không sang tên được. Trước tình hình đó ông Giang đồng ý cho tôi trả thay khoản tiền phải thi hành án của phía bên kia, trên cơ sở đó ông Giang đồng ý cho tôi được làm thủ tục mua bán. Nhưng có một khó khăn là tôi không tìm được người phải thi hành án, vậy làm thế nào để việc mua nhà đất của tôi được hợp pháp? Chúng tôi muốn nhờ luật sư gỡ giúp.

- Vụ tranh chấp xảy ra ở đâu và kẻ lừa bán cho ông tên là gì? Luật sư hỏi.

- Vụ tranh chấp xảy ra ở phường Tân Ngãi. Kẻ lừa bán cho tôi là Nguyễn Thị Kim Phượng.

- Tôi đồng ý với các ông, để việc mua bán được hợp pháp con Phường phải có giấy nhờ ông trả giúp, coi như ông thay nó nộp tiền thi hành án.

- Vậy bây giờ phải làm thế nào để bắt nó làm việc ấy?

- Việc này trong tầm tay của chúng tôi. Nghe đến đây hai ông khách cứ nhìn luật sư với sự ngạc nhiên và thán phục, không hiểu luật sư làm bằng cách nào hay lại nói khoác như bao văn phòng luật sư khác.

- Luật sư làm bằng cách nào? Vừa qua tôi đã nhờ cả công an mà có tìm thấy đâu? Ông Cấn nói.

- Ông nhờ họ không tìm thấy nhưng tôi nhờ thì họ tìm thấy. Nếu công an không tìm được sẽ có người khác tìm được.

- Người khác là ai vậy?

- Là người của xã hội đen, với bọn này không có gì giấu được họ. Càng những chuyện như thế này càng phải nghĩ tới chúng nó, thậm chí chúng nó chính là người giấu con Phường chứ không phải ai khác. Càng nghe, hai ông khách càng hiểu thêm ra nhiều điều.

- Làm thế nào luật sư biết và nhờ được bọn xã hội đen? Ông Giang hỏi.

- Chúng tôi làm việc này luôn phải quan hệ tốt với công an, dựa vào công an là chính, nhưng cũng phải quan hệ và nắm một số tên trong xã hội đen, thậm chí phải nắm những tên đầu trỏ. Nắm nó không phải để mình khuyếch khích nó làm những điều vi phạm pháp luật mà là để dùng độc trị độc, lấy chúng nó trị chúng nó. Bây giờ nhận làm cho các ông chúng tôi phải có cả hai phương án hoặc dựa vào công an, hoặc dựa vào xã hội đen, có khi phải dùng cả hai, vì

vậy phải rất tốn kém. Nhờ công an cũng phải có tiền bồi dưỡng thêm cho anh em, tiền bồi dưỡng không thể tính bằng vài ba bát phở được. Còn nếu phải sử dụng xã hội đen thì tốn kém hơn, với họ chỉ cần tiền và tiền. Nhiều khi họ phải mặc cả trước, đáp ứng thì họ làm, nếu không đáp ứng thì họ chúi khéo hoặc làm chiêu lệ để rồi mình lại phải bỏ ra thêm nữa. Nếu các ông đồng ý thì chúng ta sẽ làm một bản hợp đồng giữa văn phòng với các ông, trong hợp đồng nói rõ: Nội dung công việc phải làm, trách nhiệm của mỗi bên, số tiền mà các ông phải trả cho chúng tôi và cách thanh toán, cuối cùng là thanh lý hợp đồng khi kết thúc công việc. Trong hợp đồng cũng sẽ ghi rõ nếu chúng tôi không làm được thì phải hoàn trả số tiền mà các ông đã đưa. Nếu các ông đồng ý, chúng tôi xin dự thảo rồi đưa lại các ông, các ông mang về nghiên cứu thấy cần thêm bớt gì cứ sửa vào đây, sáng mai đến đây thông nhất được thì ký, được chưa ạ. Ông Giang và ông Cần đều đồng ý cách làm như vậy.

- Hai ông ngò i uống nước chờ tôi cho người thảo hợp đồng. Đây có máy tờ báo mời các ông đọc. Hôm nay trên báo *Pháp luật* có bài hay lắm nói về một số vụ lừa đảo lớn trên lĩnh vực kinh doanh bất động sản, trong đó có cả quan chức nhà nước cũng dính vào.

Hai ông ngò i đọc máy bài báo trong đó có bài báo mà luật sư nói. Đọc xong hai ông đều có nhận xét: Xã hội bây giờ sao mà phức tạp thế, lừa đảo và tham nhũng tràn lan, không thiếu địa phương nào, lĩnh vực nào. Cái nguy hiểm nhất là bọn lừa đảo ngoài xã hội và bọn tham nhũng đã câu kết với nhau để hại dân. Cũng qua bài báo, hai ông đều nói vụ việc của mình hoá ra chẳng là “cái đỉnh” gì, chỉ bằng một phần trăm, phần nghìn của họ, nhưng với mình đó lại là cả gia tài ở đây, cuộc sống trông cả vào đây. Họ có mất đi vài chục tỷ, thậm chí trăm tỷ họ chưa chết, nhưng với mình chỉ như thế này đã là chết rồi, đây cái tính nghiêm trọng với anh em mình là ở đây.

Hai ông đang mạn đàm sôi nổi thì luật sư từ trong phòng bước ra đưa bản dự thảo hợp đồng. Đây xin gửi mỗi ông một bản, các ông về xem đi, sáng mai khoảng 10h mời hai ông lại đến đây ta bàn tiếp.

Hai ông ra về cảm thấy yên tâm một phần, vì thấy phong cách làm việc của văn phòng này rõ ràng, mạch lạc và thấy họ rất tự tin.

Về nhà, hai ông đều đọc ngay bản dự thảo hợp đồng cho cả nhà nghe để mọi người góp thêm ý kiến. Về lời văn không ai có thêm được ý kiến gì, vừa chặt chẽ, vừa chuẩn xác lại có lý có tình. Song riêng mục nói về số tiền phải trả cho văn phòng thì ai cũng giật mình, vì sao mà phải trả số tiền nhiều đến thế. Ông Cần phải bỏ ra 100 triệu, ông Giang 30 triệu, thật là những con số khủng khiếp. Đọc xong văn bản, ông Cần điện ngay hỏi ông Giang:

- Tại sao họ lại lấy của mình nhiều như vậy?
- Tôi cũng thấy như ông, ngày mai ta phải yêu cầu họ rút bớt, nếu cao quá thì thôi không nhờ nữa.
- Theo ông nên đề nghị họ rút bao nhiêu?
- Nên rút ít nhất là 50%.
- Nếu rút như vậy họ không đồng ý thì sao?
- Thì ta lại đi nhờ chỗ khác, thiếu gì văn phòng luật sư, văn phòng luật sư ở thành phố này đang mọc lên như nấm.
- Nhưng ông ơi, số văn phòng làm được việc có lẽ đếm trên đầu ngón tay, tôi đã dính cái văn phòng rởm rồi. Hai ông đều thờ dài ngay trên máy rồi hẹn nhau ngày mai tới đó rồi tính tiếp.

Đúng 10h sáng hôm sau hai ông lại có mặt tại văn phòng luật sư Toàn Cầu, luật sư Thiện lại tiếp hai ông. Luật sư hỏi:

- Hai ông chắc đã xem bản thảo hợp đồng rồi, có gì cần thêm bớt các ông cứ nói:

Ông Cần nêu ngay ý kiến: Tất cả các điều nêu ra trong hợp đồng chúng tôi đều đồng ý, nhưng chỉ có một việc đề nghị với luật sư xem lại cho.

- Xem lại và cần đề gì ạ?

- Đề nghị luật sư xem có cách nào rút bớt số tiền mà chúng tôi phải trả cho văn phòng không? Số tiền ấy với chúng tôi là quá lớn, khó có khả năng đáp ứng được. Còn một việc nữa là vì sao tôi phải nộp gấp ba lần tiền của ông Giang ạ?

- Còn ý kiến của ông Giang? Luật sư hỏi.

- Tôi cũng có ý kiến như ông Cần, đề nghị luật sư rút bớt 50% số tiền phải nộp như trong dự thảo có được không ạ? Hoàn cảnh chúng tôi đang như người sắp chết đuối, đã hơn hai năm nay theo đuổi kiện cáo, có đồng nào, hột nào đã bỏ ra hết rồi thậm chí phải vay dật nợ nần. Ông Cần đây coi như phải bỏ tiền mua đất hai lần nên cũng khổ lắm.

- Tôi hiểu hoàn cảnh các ông, trông thấy hai ông hiền lành chất phác và đang gặp nạn nên cũng muốn giúp các ông. Trước hết tôi xin giải thích vì sao ông Cần phải trả gấp ba lần tiền của ông Giang. Vì việc làm này chủ yếu là giúp ông Cần có được một thủ tục để đi đến mua được nhà hợp pháp; ông Giang là người có liên quan thôi, nhưng không làm việc này thì ông Giang còn lâu mới lấy lại được tiền từ Phường. Rõ ràng quyền lợi của hai ông có khác nhau.

Còn nói về số tiền mà các ông phải trả, nói là nhiều cũng được, nói là ít cũng được. Chúng tôi phải chi nhiều khoản lắm: Phải thuê văn phòng này, trả lương nhân viên này, mua sắm thiết bị này,

nộp thuế này. Khoản lớn nhất là tiền nhờ công an hoặc phải thuê cả xã hội đen, ngoài ra cũng phải giao dịch với các cơ quan có liên quan như chính quyền các cấp, cơ quan tài nguyên môi trường... Nhiều khoản không có giới hạn nào cả, không cần thận còn lỗ là khác. Nói như vậy để tùy các ông, các ông thấy nhiều quá thì đi nhờ chỗ khác.

Trong hai bác có bác nào là gia đình chính sách không?

- Tôi là thương binh chống Mỹ. Ông Cần nói.

- Tôi là gia đình liệt sĩ và cũng là bộ đội chống Pháp rồi thương binh chống Mỹ. Ông Giang nói.

- Nếu hai ông đều là gia đình chính sách thì tôi giảm cho các ông 5% số phải nộp. Đây là chính sách riêng của văn phòng chúng tôi. Coi như chúng tôi làm giúp các ông chứ không có tích lũy gì. Các ông đồng ý không?

Hai ông nhìn nhau và cùng chung suy nghĩ: Thôi đành phải nhờ vậy, tuy có tốn kém thật nhưng còn có niềm tin. Thế là bản hợp đồng tay ba được ký. Trước khi hai ông ra về, luật sư nhắc: Theo hợp đồng các ông phải chuyển sớm cho văn phòng chúng tôi 50% số tiền phải trả, số còn lại khi nào xong việc thanh toán nốt, các ông nộp nhanh thì chúng tôi triển khai nhanh, kết thúc nhanh.

Về đến nhà, bà Sốt thấy chồng có vẻ mệt mỏi. Ông cất chiếc mũ rồi đi nằm không nói năng gì. Bà đi đến chỗ ông nằm và hỏi:

- Ông ốm làm sao thế, công việc ông đi kết quả thế nào, luật sư có giảm cho ít nào không?

- Ông nói trong sự mệt mỏi. Gay lắm bà ạ, tôi và ông Giang nói mãi nhưng chỉ giảm được 5% là do gia đình chính sách, nếu không

thì không được giảm. Biết là quá sức mình nhưng không còn cách nào khác đành phải nghiên rặng mà chịu vậy. Trước mắt bà phải lo cho một nửa, còn một nửa khi nào xong việc thanh toán nốt.

- Chạy đâu ra những 47 triệu đồng bây giờ? Bà Sốt nói.

- Bà xuống nói với vợ chồng bác Hùng, tôi đến chỗ chú Bách, chú ấy là chủ doanh nghiệp chắc không khó lắm, ngoài hai chỗ ấy bà xem có chỗ nào vay được thì cứ vay. Bà cứ nói với người ta, vay ngày nào chúng tôi chịu lãi ngày ấy và thỏa thuận luôn mức lãi với họ. Ngày mai phải lo xong, vì ngày kia tôi đã phải giao cho văn phòng luật sư rồi.

Sau một ngày một đêm hai vợ chồng ông Cấn chạy thóc chạy tháo năm bảy chỗ nhưng cũng chỉ vay được 30 triệu đồng, số còn thiếu ông Cấn bảo vợ đành ra vay nóng, chịu lãi cao của mấy bà ở ngoài chợ. Sau hai ngày, cả ông Giang và ông Cấn đã nộp cho văn phòng luật sư đủ số tiền theo qui định.

Kể từ ngày nộp tiền cho văn phòng luật sư, hai gia đình cứ thất p thòm chờ đợi, phán đoán, không hiểu kết cục tình hình sẽ như thế nào? Thỉnh thoảng ông Giang và ông Cấn lại điện thoại cho nhau để trao đổi tình hình. Có lần ông Cấn đã điện hỏi luật sư Thiện thì được trả lời: Đến hôm nay là mười ngày rồi vẫn chưa có kết quả gì, tìm ở năm địa điểm có nghi vấn mà chưa thấy, có thông tin là mẹ con nó đã chạy sang Trung Quốc rồi.

Hôm nay ông Giang và ông Cấn sốt ruột quá đang định rủ nhau lên văn phòng luật sư để hỏi xem sao thì nhận được điện thoại. Văn phòng báo cho hai ông là đã tìm thấy con Phờng và đã có giấy ủy quyền của nó nhờ ông Cấn trả thay số tiền phải thi hành án, văn phòng mời hai ông lên làm tiếp những việc còn lại.

Lên đến văn phòng luật sư, luật sư Thiện hỏi bắt tay hai vị khách và nói:

- Thế là chúng tôi đã giữ trọn lời hứa với hai ông rồi nhé!

- Vâng cảm ơn luật sư. Luật sư làm cách nào mà tìm được nó?

- Mẹ con nhà nó trốn lên tận quê chồng nó, cách đây những hơn 100 cây số. Lên đây nó lại không ở nhà chồng mà lại đi làm thuê cho một trang trại. Họ thuê cả mấy mẹ con đi đào bới, vun trồng, một đứa con thì đi chăn dê.

- Việc bảo nó ký có khó khăn gì không ạ? Ông Giang hỏi.

- Lúc đầu chưa nghe ra nó không chịu ký. Sau đó chúng tôi phải nói là nếu không ký thì sẽ khởi tố vì tội lừa đảo, sẽ bị công an bắt giam để xét xử. Nó cãi, mọi việc nó làm đều do thằng Khanh sắp đặt, bán xong nhà thằng Khanh cầm tiền nó có được gì đâu mà bắt nó. Vừa đấu tranh vừa thuyết phục, cuối cùng nó chấp nhận phải ký.

Bây giờ có văn bản và chữ ký của nó rồi, nay có thêm một văn bản thỏa thuận giữa ông Giang và ông Cường, trong đó nói rõ: Ông Giang đồng ý cho ông Cường trả thay nếu được Phường đồng ý, thì đây nó đã đồng ý rồi. Trong văn bản cũng nói rõ thời gian ông Cường giao tiền cho ông Giang. Sau khi ông Cường giao tiền xong, đề nghị ông Giang có một văn bản gửi UBND quận và phòng Nhà đất và Tài nguyên môi trường nói rõ là ông đã nhận đủ số tiền thi hành án, ông đồng ý cho Phường được chuyển nhượng mảnh đất trên theo quy định của pháp luật. Căn cứ vào những văn bản đó, qua đề nghị của phòng Nhà đất và Tài nguyên môi trường, ông Cường sẽ được UBND quận cấp cho sổ đỏ và như vậy việc mua bán mới được hoàn tất.

- Đúng là nhiê`u thủ tục phức tạp quá, nê`u không có luật sư thì chúng tôi chẳng biế`t đâu mà lâ`n. Bây giờ còn phải làm một vài văn bản như luật sư nói, đê` nghị luật sư thảo tiế`p cho, ông Câ`n đê` nghị.

- Tấ`t nhiên chúng tôi sẽ làm việc đó vì là trách nhiệm của chúng tôi mà. Đây chúng tôi đã thảo cả rô`i: Đây là thỏa thuận giữa ông Giang với ông Câ`n; đây là văn bản của ông Giang gửi phòng nhà đấ`t và gửi UBND quận; Đây là giấ`y đê` nghị xin câ`p giấ`y chứng nhận quyê`n sử dụng đấ`t của ông Câ`n gửi UBND quận. Các bác xem lại nê`u đô`ng ý thì ký vào thê` là xong. Luật sư Thiện nhìn hai ông khách rô`i cùng cười rấ`t tươi.

- Thê` còn việc lên trên quận chúng tôi có phải chuẩn bị gì không? Ông Câ`n hỏi.

- Ông Giang ký xong là xong, chúng tôi sẽ chuyên lên quận giúp ông. Còn tôi và ông Câ`n phải lên quận đê` xin câ`p giấ`y chứng nhận quyê`n sử dụng đấ`t, quà cáp cho quận phải có nhưng chúng tôi sẽ lo, nó nằ`m trong số` tiề`n mà các ông nộp đấ`y thôi. Ông Câ`n nghĩ thằ`m, đúng là một con người biế`t làm việc và cũng rấ`t sòng phẳng.

Ông Câ`n và ông Giang ra về` mỗi người một tâm trạng khác nhau, nhưng đê`u thắ`y yên lòng vì mọi việc sắ`p đượ`c kế`t thúc, ông Giang sắ`p thu đượ`c tiề`n về` mà không phải chờ cơ quan thi hành án kê` biên; ông Câ`n thì sẽ có nhà ở cho ông ngoại, làm tròn bổ`n phận làm con.

*

**

Vào một buổi chiê`u trời nắ`ng oi ả và đang có cơn mưa, ông Câ`n và vợ đang ngô`i bàn với nhau về` việc lo tiề`n đê` trả cho ông Giang thì Khanh và Bí vào. Khanh có lời chào ông bà Câ`n nhưng ông bà

Câ`n không trả lời và cũng không mời nước, Khanh và Bí tự tìm chỗ ngồi rồi nói với ông bà Câ`n:

- Tôi biết ông bà đã nhận trả tiền thi hành án thay cho con Phường, kể ra đây cũng là phương án thông minh đấy, mất thêm ít tiền nhưng lại sớm được hợp thức. Nhân đây tôi nói với ông bà, cách đây vài tháng tôi đã nhận trả thay cho con Phường, ông Giang cũng đã nhất trí, thậm chí cả về số tiền phải giao cho ông ấy, nay ông bà nhận trả cho ông ấy là hót tay trên của tôi đấy. Tôi đến đây để yêu cầu ông bà không đưa tiền trực tiếp cho ông Giang mà phải đưa qua chúng tôi. Chúng tôi sẽ trả cho ông Giang số tiền mà ông ấy đã thỏa thuận với chúng tôi, còn lại là của chúng tôi. Ông Giang không thể nuốt lời một cách dễ dàng như thế được. Ông bà Câ`n nhìn Khanh và Bí với ánh mắt căm giận và khinh bỉ. Ông nói:

- Việc chúng mày bàn với ông Giang thế nào đấy là việc của chúng mày với ông Giang. Còn việc tao phải trả tiền cho ông Giang đấy là việc của tao với ông Giang, không can dự gì đến chúng mày, chúng mày làm nhục tao thế chưa đủ sao?

- Ông đừng vội chửi mắng chúng tôi, giữa chúng tôi và ông bà chưa xong chuyện đâu. Chuyện ở đời ai khôn thì sống, ai dại thì chết, lẽ nào ông bà lại không hiểu ư? Ông Câ`n không kìm nổi sự uất hận, ông trừng mắt nhìn thẳng vào thẳng Khanh và hét lên: Thôi đủ rồi rút đi.

Khanh và Bí đứng lên ra về với bộ mặt trơ tráo, trước khi ra về Khanh còn nói với lại: “Chúng ta sẽ còn gặp lại nhau,” vừa nói vừa cười với điệu cười khả ố. Khanh và Bí vừa ra khỏi nhà thì trời đổ mưa, cơn mưa như trút nước làm cho Khanh và Bí ướt hết, khi chạy mưa vội, Khanh vấp phải hòn đá bên đường nên bị ngã sõng soài và lấm hết, Hả`ng đứng ở cửa nhà mình nhìn theo thấy Khanh ngã, cô reo lên: Đúng là trời có mắt.

Khanh vừa đi khỏi, ông Cầ`n vội điện cho ông Giang ngay, nói cho ông Giang biế`t thắ`ng Khanh đã đé`n nói những gì và ông đã trả lời nó như thế` nào. Ông cảnh báo trước là nó sẽ gặp ông đầ`y, ông cầ`n đé` phòng. Ông Giang cảm ơn những thông tin của ông Cầ`n.

Vì biế`t được thắ`ng Khanh sẽ tìm cách gặp ông để quầ`y rầ`y, đe dọa ông; ông đã bàn với thắ`ng Núi xem nên đố`i phó thế` nào? Qua trao đố`i, ông quyế`t định bảo Núi đi mượn hoặc mua cho ông một chiế`c máy ghi âm, ông sẽ ghi hế`t những lời nói và thủ đoạn của nó, nế`u đủ điề`u kiện ông sẽ lắ`y đây là một chứng cứ để đé` nghị cơ quan pháp luật xử lý nó, không thể để nó hại dân mãi được.

Đúng như dự đoán của ông Cầ`n và ông Giang, lúc 23 giờ đêm có tiế`ng chuông điện thoại, ông Giang nhắ`c máy thì nhận ra giọng nói của thắ`ng Khanh.

- Cho cháu nói chuyện với ông Giang ạ.

- Tôi là Giang đây, ai có chuyện gì mà điện khuya thế`?

- Cháu là Khanh đây, trước đây đã có vài lầ`n nói chuyện với ông về` việc tiề`n nong chỗ con Phườn`g. Nay cháu muố`n gặp ông để bàn cho dứt điể`m.

- Việc này tôi đang nhờ cơ quan pháp luật giải quyế`t, anh không phải lo trả thay nữa, cũng không cầ`n gặp tôi nữa.

- Ông vẫn phải gặp cháu, vì lời hứa với nhau không làm nữa cũng phải nói với nhau một lời. Ngày mai lúc 2h chiề`u, mời ông đé`n số` nhà 205 trên đường Nguyễn Thịnh Thái ta cùng bàn.

- Tao không đi đâu cả.

- Nế`u ông không đé`n đó, thì cháu sẽ đé`n nhà ông. Ông Giang không trả lời và tắ`t máy.

Đúng 2h chiều hôm sau, Khanh và một người nữa đến nhà ông Giang. Biết Khanh đến, ông Giang giả vờ không tiếp, ông lên trên tầng ba để hai người ngồi chờ. Khanh hỏi bà Nhân:

- Ông Giang có nhà không ạ?

- Ông cháu đang mệt nằm ở trên nhà, không tiếp được ai lúc này đâu.

- Bà lên nói giúp có cháu Khanh đến chơi, muốn nói chuyện với ông. Nếu ông mệt không xuống được chúng cháu lên thưa chuyện cũng được.

Bà Nhân đành phải lên nói với ông, ông bảo bà cứ xuống rồi ông xuống sau. Trước khi xuống, ông đã bật chiếc máy ghi âm theo sự hướng dẫn của thằng Núi rồi bỏ vào túi áo để thu cho rõ. Xuống đến phòng khách, Khanh và một người đi theo nhanh nhẩu chào ông trước. Ông giả vờ mệt mỏi không trả lời. Vừa ngồi xuống bàn đồ đạc với Khanh thì Khanh đã chủ động nói:

- Hôm nay cháu và anh Mẹo bạn cháu đến gặp ông để bàn nốt câu chuyện về việc cháu nhận trả thay con Phụng số tiền phải thi hành án. Cháu đã nói với ông mấy lần rồi, cháu hứa với Phụng, cháu phải làm tròn lời hứa đó. Cháu sẽ gửi ông 2 tỷ 300 triệu, ông đã đồng ý nhưng rồi ông lại tự ý thay đổi, hôm nay ông nhận cho cháu số tiền ấy đi, mời ông ra ngân hàng nhận giúp cháu. Ông Giang giật mình trước những lời nói bậy bạ của Khanh, ông nói thẳng:

- Tao chưa bao giờ nhận lời 2 tỷ 300 triệu, đây là con số mày tự nói ra rồi chính mày lại tự thay đổi, mày lại nói mày sẽ trả đủ 2 tỷ 600 triệu nhưng đưa trước 2 tỷ, số còn lại sau hai năm trả tiếp, có đúng không? Ông vừa nói vừa nhìn thẳng vào Khanh với con mắt căm giận.

- Ông nhớ làm đầy, chính vì ông nhận lời nên cháu mới đi vay tiền với lãi suất ngày 0,4% / ngày, tức 12% một tháng. Người đi vay hộ chính là anh Mẹo đây. Từ đó đến nay đã ba tháng rồi, đã là 36% số tiền lãi rồi. Ông nghĩ thế nào thì nghĩ đừng để chúng cháu thiệt quá là không xong đâu.

- Việc đi vay hay không đầy là việc của chúng mày tao không biết. Bây giờ tao không mua bán gì với chúng mày nữa, tao đã nhờ cơ quan pháp luật giải quyết.

- Việc ấy không đơn giản đâu, cơ quan Thi hành án không dám kê biên đâu, tôi đâu ông Kiếm dám làm đầy, ông Kiếm là cái đình gì. Còn việc ông hi vọng ông Cấn sẽ đưa tiền cho ông, đừng hòng. Ông Cấn có đưa cũng phải qua tháng này. Mẹo ngò i yên từ lúc vào bây giờ mới nói:

- Thôi ông nghĩ lại đi, đừng để chúng tôi thiệt quá, ăn nhiều có khi lại hóc đầy, mang vạ vào thân.

Khanh bổ i thêm vào câu nói của Mẹo:

- Ông đừng nghĩ là nuốt trôi trọn số tiền đó.

Càng nghe ông Giang càng điên người, ông chỉ muốn đứng dậy đập cho chúng nó má y đập.

- Chúng mày đừng có dọa tao. Ông vỗ vào ngực và nói: Tao đã đời mặt với bom đạn của tháng Pháp và cả tháng Mỹ tao còn không sợ, ông chỉ vào vết thương đang còn trong người. Đây mảnh đạn của kẻ thù còn đây, chúng mày đừng có dọa tao.

Ngay lúc đó tháng Mẹo cũng đứng lên phanh ngực để khoe những hình xăm man rợ của nó và nói: Đây tôi cũng có vết thương cuộc đời đây, hiện nay tôi còn đang phải mang trong mình bệnh AIDS

và đây nữa những vết sẹo của tôi bị chúng nó đánh ở trong trại giam, chỉ vì tôi không kịp đâm lưng cho thằ`ng đại ca.

Cuộc tiế`p xúc đượ`c kే` t thúc bằ`ng câu nói dứt khoát của ông Giang: “Thôi chúng mày về` đi, từ nay tao với chúng mày đừ`ng bao giờ gặp nhau nữa.”

Khanh và Mẹo đứng lên ra về` với bộ mặt tức tồ`i.

Sau khi thằ`ng Khanh ra về`, ông Giang lại điện cho ông Cầ`n nói về` cuộc gặp bắ`t đắ`c dĩ vừa xảy ra. Ông mời ông Cầ`n đế`n nhà để` nghe đoạn băng ghi âm mà ông vừa thu đượ`c. Nhân đây ông cũng bảo thằ`ng Núi sang đón bà Vụ. Khoảng một giờ sau mọi người cùng có mặt. Sau khi pha á`m trà mời khách, ông Giang bảo Núi bật máy ghi âm cho mọi người cùng nghe. Vì máy để` vào túi ngực ông và lại là máy mới, pin mới nên nghe rõ môt`n một. Nghe xong ông Cầ`n vỗ đùi khen ông Giang giỏi, nội dung cuộc trao đổi hay lắ`m, bắ`t nó bộc lộ đượ`c cái xắ`u xa bỉ ỏ`i của nó và về` phía mình cũng thể hiện đượ`c phẩm chấ`t của người lính cụ Hồ` trước kẻ lừa đảo, gian ác. Hay, hay, hay, rắ`t hay. Sau ý kiế`n ông Cầ`n, bà Vụ nói thêm:

- Đây là bằ`ng chứng quý nhưng phải tuyệt đố`i giữ bí mật, chỉ có má`y người ta đây biế`t thôi, không ai đượ`c nói chuyện này ra ngoài vộ`i, nế`u để` đế`n tai thằ`ng Khanh nó biế`t ông Giang ghi âm cuộc nói chuyện này thì không hay đâu, thậm chí còn nguy hiểm đế`n ông Giang đắ`y. Mọi người nhìn nhau và thán phục tinh thầ`n cảnh giác của bà Vụ.

Bà Vụ nói tiế`p: Vậy thì cuô`n băng này ta dùng làm gì? Ta dùng nó để` trị thằ`ng Khanh, không phải trị nó ngay ngày mai. Ta cứ để` đắ`y, ta cứ làm những việc ta đã bàn, ông Cầ`n cứ thanh toán với ông Giang và đi làm thủ tục xin sang tên chủ đắ`t đi, không việc gì mà sợ, để` xem nó phản ứng thế` nào? Từ nay nó còn cồ` tình đế`n nhà hay

gặp nó ở đâu ta lại phải mê m mông, không lãng mạ nó làm cho nó phát khùng rồi kiể m có hại mình. Phải đề phòng nó cay cú dùng chân tay làm những trò vớ vẩn như đâm xe, như ném đá chẳng hạn. Các ông đi ra ngoài đường nên có các cháu đi kèm, đi một đường, về một đường, “tránh trâu chảnh xấ u mặt nào”.

- Thế bà bảo dùng cái băng này để trị nó, trị bằ ng cách nào? Ông Giang hỏi.

- Ta cứ đề đấ y, tập hợp thêm chứng cứ, khi nào thấ y thích hợp ta nộp cái đó kèm theo lá đơn tố cáo nó vi phạm pháp luật để các cơ quan có thẩm quyề n xử lý. Ông Giang và ông Câ n nhìn nhau như thấ y không tin điề u đó có thể thực hiện được.

- Vừa qua ta đã có bao đơn từ có giải quyề t được gì đâu? Nó cứ có tiề n là qua hế t. Ông Câ n nói.

- Lầ n này ta phải làm bài bản hơn. Lúc nào đưa, đưa cho ai ta phải cân nhắ c kỹ, tâ t nhiên là không dễ. Tôi nghĩ trước mắ t hai ông cứ làm cho xong việc thanh toán với nhau đi, việc kia ta bàn sau.

Sau khi nghe ý kiế n của bà Vụ, ông Câ n và ông Giang đã nhấ t trí với nhau đề n thứ Ba tuầ n sau, tức còn bô n ngày nữa gặp nhau ở Ngân hàng Công thương số 45 đường Phạm Ngũ Lão để thanh toán. Trước khi ra về , ông Câ n lại nhắ c lại lời hẹn đó với ông Giang.

Đúng 8h sáng ngày hôm đó ông Giang và Núi ra ngân hàng Công thương, hai bô con ngô i chờ chừng năm phút thì vợ chồ ng ông Câ n cũng có mặt. Từ chiế c xe taxi bước xuô ng, vợ xách túi tiề n đi trước, chồ ng đi sau, vừa đi vừa quan sát nhìn trước, nhìn sau, chẳng khác nào anh lính bảo vệ vậy. Hai bên đã nhò ngân hàng kiểm đê m giúp, kiểm xong ông Giang đã đưa cho ông Câ n tờ giấ y biên nhận mà ông đã chuẩn bị từ nhà, ông cũng đề nghị ngân hàng cho ông một quyển sổ tiể t kiệm với thời gian tạm gửi ba tháng, sau ba tháng

sẽ tính sau. Giải quyết xong công việc ông Giang định mời ông bà Cấn đi làm một chầu bia ở quán gần đó, nhưng ông bà Cấn xin khác khi khác vì có việc phải lo ở nhà.

Hai bên bắt tay nhau và ra về trong niềm vui thật sự, vì đã làm xong một việc quan trọng và đầy vất vả.

Hai ngày sau gia đình ông Giang mời bà Vụ sang nhà ăn một bữa cơm thân mật với gia đình. Ông nói với bà Vụ cho mời cả cháu Huệ cùng sang cho vui. Lúc đầu bà chưa muốn cho cháu Huệ sang vì sợ người ta hiểu lầm là quá dễ dãi và sợ sau này không nên cơm cháo gì thì mang tiếng. Nhưng vì nể tình cảm của ông bà Giang và nghĩ đây cũng là dịp cho hai gia đình hiểu nhau thêm, cho các cháu gần nhau thêm nên bà đồng ý.

Thấy bà Vụ và cháu Huệ sang, cả nhà ông Giang vui hẳn lên, nhìn thấy bà Vụ khỏe mạnh, minh mẫn; cháu Huệ xinh xắn, duyên dáng ai cũng thầm nghĩ đúng là một gia đình gia giáo và nề nếp. Trong câu chuyện giữa hai gia đình, ông Giang nói.

- Sau một thời gian dài được bà giúp đỡ, đến hôm nay coi như đã hoàn thành được công việc, tuy không được mỹ mãn nhưng đạt được như thế này cũng là may lắm rồi. Qua những việc đã làm, gia đình thật sự cảm ơn và cảm phục bà đã dành cho gia đình trí tuệ, công sức và tình cảm hết sức cao quý nữa. Cũng qua những việc đã làm, hai gia đình đã hiểu nhau hơn, các cháu cũng có dịp quen biết nhau, cũng mong các cháu ngày càng có những tình cảm tốt đẹp. Sau khi nghe ý kiến ông Giang, bà Vụ cũng nói:

- Tôi thật không ngờ lại có ngày hôm nay, đúng là từ tình cảm quê hương mà tôi biết ông bà và gia đình, rồi lại được giúp ông bà chút việc. Hôm nay coi như công việc đã xong, ông bà có nhã ý cho mời tôi và cháu Huệ sang dự bữa cơm thân mật để có điều kiện hiểu nhau

hơn. Mẹ con tôi cảm ơn tấm lòng quý hoá của ông bà và gia đình đã dành cho tôi và cháu Huệ. Tôi cũng mong chúng ta giữ mãi những tình cảm tốt đẹp này và làm cho nó ra hoa kết trái, ông bà và các cháu có đồng ý không? Cả nhà vỗ tay tán thưởng và đều hướng nhìn vào hai cô cậu - Núi và Huệ. Núi và Huệ tự nhiên đều đỏ mặt.

Trước khi ra về bà Vụ không quên nhắc ông Giang phải cảnh giác với sự cay cú của thằng Khanh và cũng giúp ông Căn sớm làm xong thủ tục đất đai. Một lát nữa ông Giang nói lời cảm ơn bà, Núi lại được giao nhiệm vụ đưa bà Vụ và em Huệ về nhà, cậu ta vui vẻ nhận đi ngay.

VIII

Sau ngày xin được giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, không khí gia đình ông Cấn vui hẳn lên. Ước mơ mua đất rồi làm cho cụ ngoại gian nhà nghỉ cuối đời nay mới thực hiện được một nửa, mới mua được đất thì hết tiền, thậm chí còn phải đi vay thêm. Bà Sót nói với chồng:

- Bây giờ đất có rồi, chưa có nhà hiện đại, nhưng đã có tới 100m² nhà cấp bốn nếu tính cả hai phòng gác xếp, ta nên sử dụng thế nào, không nhỡ để hoang ư? Nghe bà Sót nói vậy ông Cấn nói ngay:

- Theo tôi trong khi chưa có tiền làm nhà mới, ta nên sửa sang lại một chút rồi dọn về đây ở. Tôi với bà và con Hằng về đây, còn chỗ ở hiện nay cho vợ chồng thằng Hoàn. Về chỗ mới có gác xếp thu xếp lấy một phòng tử tế, có tiện nghi chu đáo, nếu ông ngoại có muốn về ở chữa bệnh, thậm chí về ở cùng với vợ chồng mình cũng được.

Nghe chồng nói vậy, bà Sót thấy phải. Hai vợ chồng lại đi vay thêm mấy chục triệu để sửa sang nhà. Sau gần một tháng sửa sang, ngôi nhà cấp bốn khang trang hẳn lên, ai vào cũng khen. Ông bà nhờ thợ làm thêm một nhà vệ sinh ngay cạnh gian buồng dành cho ông ngoại, lát lại toàn bộ nền nhà bằng gạch men màu mận chín, thay cho mặt nền xi măng trước kia, lắp thêm một bộ cửa chính bằng gỗ trông sang hẳn. Hôm nay ngày 4 tháng 12, tốt ngày, ông bà Cấn quyết định dọn về nhà mới, ông bà làm mấy mâm cơm, trước là để cúng Thổ Công, mong ngài cai quản, giúp đỡ cho gia đình làm ăn thịnh vượng; sau là mời một số người thân trong nhà và anh em bạn bè đến chia vui, mừng cho gia đình. Trong ngày vui ông bà

đón cả cụ ngoại xuông dự, vừa là để vui với con cháu, vừa là để xem gian buồng các con thu xếp cụ có hài lòng không?

Mặc dù thời tiết lạnh dưới 15 độ C nhưng mọi người vẫn có mặt đông đủ. Cảm động trước tấm lòng của người thân và bạn bè, ông Cấn đã có lời:

- Hôm nay vợ chồng tôi thắp nén hương để cúng Thổ Công, có nhã ý mời cụ ngoại tôi, mời các ông, các bà, bạn bè thân thiết với gia đình đến uống chén rượu nhạt để mừng cho gia đình. Gia đình chân thành cảm ơn sự có mặt đông đủ của các ông, các bà và các anh chị bạn bè đã giúp đỡ gia đình tôi rất nhiều, đặc biệt là cảm ơn ông Giang là người đã thông cảm và tạo mọi điều kiện để gia đình chúng tôi có được ngày vui hôm nay.

Ông Cấn vừa nói xong thì một cụ già tóc bạc phơ, có nước da bánh mật trông rất khỏe đứng lên phát biểu:

Thưa các cụ và các ông, các bà. Tôi là người nhà của cháu Cấn và cháu Sốt, hôm nay lại được đến dự bữa cơm về nhà mới - nhà cũ nhưng với các cháu là mới, tôi thật sự cảm động vì thấy vợ chồng cháu đã phải vượt bao gian truân vất vả mới có ngày hôm nay. Qua việc mua nhà của các cháu vừa qua nhắc nhở chúng ta làm gì cũng phải thận trọng, tinh táo, chớ có vội tin ai quá, vì tẻ lừa đảo bây giờ nhiều lắm nó không từ một thủ đoạn nào... Chúng tôi ở quê mong sao các cháu về nhà mới làm ăn may mắn, thành đạt và cố gắng tích góp để một ngày không xa sẽ có ngôi nhà mới to đẹp hơn được mọc lên trên mảnh đất này, thay cho ngôi nhà tạm hiện nay.

Một ông chừng ngoài 60 tuổi, mặc bộ quần áo quân phục bạc màu cũng đứng lên tiếp lời: Tôi cũng là người cựu chiến binh như ông Cấn, hôm nay lại được mời dự bữa cơm để chia vui với gia đình ông Cấn. Được dự bữa cơm hôm nay tôi vừa thấy vui, vừa thấy

buồn. Vui vì mừng ông bà Cả và các cháu có nhà mới, nhưng lại buồn vì ông bà Cả phải trả cái giá quá đắt, buồn vì tệ lừa đảo ngoài xã hội và tệ tham nhũng trong cơ quan nhà nước bây giờ nghiêm trọng quá, đến mức nó đã trở thành quốc nạn. Qua câu chuyện mua nhà của ông Cả và cả của tôi chúng ta rút ra một điều, chẳng những phải thận trọng, mà còn phải có hiểu biết về pháp luật và phải có bản lĩnh đấu tranh với tệ lừa đảo và tham nhũng. Chưa thể loại bỏ tệ nạn ấy ngay được nhưng nó cũng hạn chế phần nào sự thiệt hại có thể xảy ra.

Không ngờ cuộc vui mừng nhà mới của ông Cả lại là cuộc trao đổi, bình luận về cuộc đấu tranh chống lừa đảo, tham nhũng sôi nổi. Mỗi người một ý, một lời và có biết bao dẫn chứng về tệ nạn xấu xa này. Cuộc chia vui với vợ chồng ông Cả kéo dài mấy tiếng đồng hồ. Người nói đi, người nói lại không dứt, nhiều người cứ buông đũa mà nghe bởi có nhiều lý lẽ hay quá, lúc thì hào hùng, lúc thì bi hùng.

Cụ Thương - người thân sinh ra bà Sót, hôm nay cụ xuống để mừng cho con đã mua được ngôi nhà và để được xem căn buồng mà các con dành cho cụ nghỉ ngơi trong những ngày sắp tới. Cụ thật cảm động về tâm lòng hiếu thảo mà các con đã dành cho cụ, nhưng qua những gì mà cụ nghe được trong câu chuyện mua nhà của các con, cụ lại rất buồn và thương các con, cụ nói: Hôm nay tôi được nhìn tận mắt mảnh đất và ngôi nhà cấp bốn mà các con mua được, tuy chưa phải là nhà đẹp nhưng với hoàn cảnh nhà mình, có được căn nhà ở thành phố như thế cũng là tốt lắm rồi; điều tôi rất cảm động là các con lại sửa sang dành cho tôi một căn phòng tử tế để nghỉ ngơi lúc tuổi già, thật chẳng còn gì mơ ước hơn. Tuy nhiên qua buổi được gặp mặt các ông, các bà và các cháu hôm nay, tôi được hiểu thêm về sự vất vả, thậm trí có cả đắng cay mà các con đã gặp phải để mua được căn nhà này tôi lại thấy buồn. Biết như thế này thì tôi sẽ

khuyên các con đừng mua nữa và bây giờ tôi lại phải cân nhắc có nên về ở trong cái nhà này nữa không? Vì ở ngày nào chỉ thêm buồn ngày ấy, đau ngày ấy... Sau ý kiến của cụ Thương, không khí buổi gặp mặt trầm hẳn xuống, bà Sót lấy khăn tay lau nước mắt vì không tìm được nỗi sợ hãi, khi cụ Thương nói không muốn về ở căn buồng mà vợ chồng bà đã thuê để đón cụ. Ông Cấn trong tâm trạng cũng rất buồn, nhưng với bản lĩnh của một người lính, ông vẫn phải vừa nói vừa cười như không có chuyện gì xảy ra, ông nói: Tôi chân thành cảm ơn những tình cảm, những chia sẻ của cụ ngoại tôi và các ông, các bà đối với vợ chồng tôi. Tuy nhiên tôi cũng xin được nói đôi lời suy nghĩ của vợ chồng tôi về sự việc xảy ra đáng tiếc vừa qua. Chúng ta đều không muốn có những rắc rối đó, nhưng cũng phải thấy ở trong giai đoạn này đâu chỉ có vợ chồng tôi gặp phải những điều rủi ro ấy, còn rất nhiều người họ còn đau hơn mình, khổ hơn mình. Trên các phương tiện thông tin đại chúng có ngày nào không nói đến tệ lừa đảo và tham nhũng đâu; mặt khác lúc khó khăn nhất ta đã vượt qua rồi, bây giờ nhà này là nhà của ta, ta được ở và rồi ta còn có dịp để sau này sẽ có ngôi nhà to đẹp hơn như lời chúc của các bác. Từ suy nghĩ ấy, chúng con muốn ông ngoại sớm về ở với chúng con vừa cho vui, vừa tỏ rõ sự đàng hoàng của bố con mình và cũng là để nói với bọn lừa đảo và tham nhũng chúng mày không dễ gì quật ngã bố con, ông cháu tao đâu. Ông ngừng một lát rồi nhìn mọi người và ông hỏi: Tôi nói thế có đúng không các ông, các bà và các bạn. Mọi người vỗ tay tán thưởng, một ông ngồi mâm bên trong vừa nói vừa giơ tay: Ông nói chí phải, cụ Thương nên về ở với các cháu, chuyện đã qua rồi, ta phải nhìn vào tương lai mà sống, lại một tràng vỗ tay tán thưởng, niềm vui lại hiện lên gương mặt của mọi người, cụ Thương lại nở nụ cười và đồng ý về ở với các con.

Khi buổi tiệc kết thúc, mọi người ra về, ông Cấn mời riêng ông Giang ngồi lại để tâm sự thêm:

- Vợ chồng tôi muốn mời bác ở lại để một lần nữa cảm ơn bác, nếu không có sự thông cảm và giúp đỡ tận tình của bác, thì tôi không hiểu mọi việc sẽ như thế nào? Tôi cũng muốn hỏi bác liệu việc lôi thằng Khanh ra ánh sáng có làm được không? Liệu nó còn dám làm điều gì với anh em mình nữa không?

- Chuyện tôi giúp bác, đây là đạo lý thông thường của lẽ đời, chưa nói đến chúng ta lại là những người lính với nhau, đúng không? Mặt khác tôi giúp bác, bác lại giúp tôi, chúng ta giúp lẫn nhau, bác không phải nghĩ ơn huệ gì nhiều. Còn việc thằng Khanh, có lẽ nó còn cay cú với anh em mình đây, chưa biết nó sẽ làm gì, chỉ có điều chúng ta phải cảnh giác. Việc lôi nó ra ánh sáng, việc này phải làm nhưng khó đây, bởi tề tham những nó làm suy yếu bộ máy nhà nước một cách nghiêm trọng rồi, chính những con người trong bộ máy này lại tìm cách bao che, bảo vệ, bênh vực chúng nó, nếu làm không khéo mình lại chết trước nó. Vừa nói ông Giang vừa nhìn ông Cấn với ánh mắt cảnh trọng, giống như một vị chỉ huy một trận đánh không cân sức, đối phương có nhiều lợi thế và thủ đoạn mà mình chưa lường hết được.

- Theo ông muốn thằng nó ta phải làm gì? Ông Cấn hỏi.

- Theo tôi có hai việc ta phải làm. *Một là:* Phải thu thập thêm chứng cứ, nó sẽ còn hại ta, chưa biết nó hại cái gì. Bây giờ bác và tôi đã phải nghĩ đến dùng phương tiện kỹ thuật như máy ảnh, máy ghi âm, máy quay để ghi lại những hành động tội ác của nó, để làm bằng chứng nói với những người có quyền hành và trách nhiệm. Thời buổi này không nói chạy được đâu. Đây bác xem đoạn ghi âm tội lỗi của thằng Khanh mà tôi ghi được thì bác thấy, có mà chột đi đằng trời. *Hai là:* Phải tìm thời cơ để tố cáo, để đưa tài liệu. Nếu đưa vào tay những kẻ tham nhũng thì sẽ xảy ra mấy khả năng: Hoặc nó đốt bết, hoặc cho ra bãi rác; hoặc nó lấy tài liệu của mình để mua bán với thằng lừa đảo, rồi kiếm lấy ít tiền và bày kế cho thằng lừa

đảo trốn tránh và chôn lại mình, thậm chí hại mình. Nếu tài liệu ta đưa có chỗ nào chưa chuẩn hoặc có sơ hở về nguyên tắc thì lập tức họ qui tội, giông như một số người chôn tham nhũng lại bị xử lý đó thôi. Tóm lại là chỉ có lợi cho thằng lừa đảo, thằng tham nhũng và lại hại mình. Tôi nói như thế để ta thấy cuộc đấu tranh chôn tham nhũng là cuộc đấu tranh gian khổ nhất, quyết liệt nhất và khó khăn nhất trong lúc này. Do vậy bác đừng sốt ruột, tôi đang nhờ bà Vụ tìm giúp chỗ tin cậy để ta kêu, bà ấy là luật sư chân chính đấy.

- Tôi tin tưởng ở bác, chúng ta không thể chịu mãi thế này. Ông Cấn nói như có tiếng nghẹn ở cổ, khi nghĩ lại nỗi đau mà ông còn đang ngấm chịu.

- Bây giờ tôi phải xin phép ông bà tôi về, chiều nay ở nhà có chút việc. Ông bà Cấn tiễn ông Giang ra về và coi ông như người thân thích ruột thịt với mình.

*

**

Hai tuần sau, vào khoảng gần 12h trưa, ông Giang đang ngồi ăn cơm với gia đình thì có tiếng chuông điện thoại. Núi đứng dậy cầm ống nghe, từ đầu dây bên kia có tiếng người đàn ông cao tuổi nói hốt hải.

- Cho tôi gặp ông Giang. Núi gọi: “Bố ơi lại nghe máy, có ông nào cần gặp bố, ông ấy nói như có việc gì hệ trọng lắm.”

- Vâng tôi là Giang đây, ai có việc gì đấy ạ?

- Ông ơi, sáng nay thằng Khanh cùng con Tuyết và một số đứa đến đập phá nhà tôi.

- Tại sao nó đập?

- Nó chìa ra tờ giấ y có chữ ký của con Phường bán 20m² nhà ngoài sổ đỏ cho con Tuyế t, với giá 500 triệu đò ng. Ngày bán lại ghi trước ngày thắ ng Bí bán cho tôi, nó bảo thắ ng Bí bán sau là không có giá trị. Nó đòi tôi phải trả nhà cho nó, hoặc nê u muố n lấ y nhà phải hò i lại cho nó 500 triệu đò ng, là số tiề n nó phải bỏ ra mua của con Phường.

- Nó nói vậy bác nói sao?

- Tôi bảo chỗ ngoài sổ đỏ này, tôi đã phải mua một tỷ đò ng của thắ ng Bí, thắ ng Khanh đây cũng biế t và chính Khanh là người nhận tiề n nay làm sao lại có chuyện này.

- Thắ ng Khanh nói với bác thế nào?

- Nó nói nó chỉ là người chứng kiế n việc mua bán giữa tôi và thắ ng Bí, nó không biế t chuyện con Phường bán cho con Tuyế t trước đó, nay xảy ra như thế này bác phải chịu thiệt. Chúng nó thuyế t phục tôi không nghe, thế là nó đập phá. Cháu Hắ ng nhà tôi chạy đê n ngăn lại, nó đánh và du cháu Hắ ng ngã chảy máu đầ u. Một thắ ng trông như tướng cướp, có hình xăm đầ y người dọa cháu Hắ ng: Tao đang bị bệnh AIDS đây, tao có xilanh đây, mày muố n tao tiêm ít máu cho mày để tao với mày cùng đượ c hưởng “hạnh phúc,” nói xong nó cười sặc sụa như một thắ ng điên. Cháu Hắ ng nghe vậy, bật đứng dậy chạy biế n đi đâu đê n bây giờ đã thấ y về đâu.

- Bây giờ chúng nó còn đầ y không? Bác có chụp đượ c ảnh hay ghi âm không?

- Vừa bàn hôm vừa rô i tôi chuẩn bị sao kịp. Lúc đó tôi phải bảo nhà tôi chạy lên báo cho ông Tạo trưởng khu phố và điện cho công

an phường xuống giải quyết. Ông Tạo đến định lập biên bản thì chúng nó rút đi hết không làm được gì cả, còn công an phường không thấy đến.

- Thế thì hỏng rồi. Bây giờ bác làm ngay đơn trình báo khẩn cấp gửi chính quyền và công an phường, lấy chữ ký xác nhận của trưởng khu phố xem họ giải quyết thế nào?

- Vâng tôi xin làm ngay.

Nghe điện xong, ông Giang nói với gia đình: Ông bà Cả vừa mới liên hoan mừng nhà mới cách đây mấy ngày, hôm nay chúng nó kéo đến phá nhà, mời công an đến giải quyết họ không đến, chỉ có ông Tạo trưởng khu phố đến nhưng không giải quyết được gì, thật khổ cho ông ấy. Nói xong ông Giang cố ăn nốt bát cơm đang ăn dở rồi ông đứng lên. Bà và các con đều hỏi ông: Sao ông mới ăn có một bát lại không ăn nữa, ông nói với giọng rất buồn: Nốt làm sao được, ông bỏ lên trên nhà năm suy nghĩ. Bà Nhân và cả nhà đều cảm thấy bữa cơm mất ngon và cũng lần lượt đứng lên sớm hơn mọi ngày.

Nhận được đơn tố cáo của ông Cả, ngày hôm sau công an phường mời vợ chồng ông Cả lên cơ quan công an giải quyết. Tiếp vợ chồng ông Cả vẫn là một thiếu tá cảnh sát hình sự có tên là Trần Lê Thành và anh Hưng công an phụ trách khu vực. Sau khi hỏi vợ chồng ông Cả về quá trình diễn biến sự việc, thiếu tá yêu cầu ông Cả viết bản tường trình cụ thể, nhưng lưu ý phải viết cả những nguyên nhân do mình gây ra. Ông Cả không viết được, vì đêm qua không ngủ, thần kinh căng thẳng, bệnh đau dạ dày lại tái phát, ông phải xin phép nằm tạm trên một chiếc ghế băng tại đó, ông bảo bà Sót là vợ viết thay. Bà Sót cầm bút viết, viết xong bà đưa cho phó phòng hình sự. Đọc qua văn bản của bà Sót, phó phòng nói: Bà viết thế này thì làm sao mà giải quyết được, chỉ nói

về lỗi của người ta còn mình lại không nhận lỗi gì cả, cái gì chẳng có từ hai phía.

- Các anh bảo gia đình tôi có lỗi gì nào? Ngày xưa ta có lỗi gì với thằng Mỹ mà nó sang đây giết nhân dân mình, anh đi ra ngoài đường đi đúng luật giao thông, nhưng có thằng say rượu nó đâm vào anh, vậy anh có lỗi gì? Gia đình tôi không có lỗi gì hết.

- Thế tôi hỏi bà, người ta cũng bỏ tiền ra mua, có chữ ký của người bán, bây giờ cũng phải nghĩ đến hoàn cảnh của người ta chứ, còn chị Phương là người bán hai lần, đây là cái sai của chị ấy ta sẽ giải quyết sau.

- Vậy theo ý anh bây giờ nên giải quyết thế nào? Bà Sốt hỏi.

- Bây giờ hai gia đình: Bà và cô Tuyết phải thương lượng với nhau, đừng vội kết tội người ta là...

Ông Cấn nằm ôm cái bụng, nhưng vẫn nghe từng lời đối thoại giữa vợ mình và anh thiếu tá. Ông không chịu nổi sự bênh che trách nhiệm của anh ta, ông ngồi bật dậy và nói: Thôi bà đi về, gia đình tôi biết các anh là ai rồi, vì sao các anh không bênh vực người bị hại, lại bênh kẻ lừa đảo. Tôi sẽ báo cáo việc này lên cấp trên của các anh. Nói xong ông bà bỏ ra về không thèm chào ai.

Tôi hôm ấy gia đình ông Cấn đang ăn bữa tối thì có tiếng gõ cửa, ông ra hiệu cho gia đình cứ ngồi yên, ông đứng dậy lấy một cái gậy đã được chuẩn bị sẵn. Cầm gậy chắc trong tay, ông đi ra phía cửa nghe ngóng, lại có tiếng gõ cửa. Ông hỏi ai đấy? Tôi Hưng đây, Hưng công an phường đây, biết đúng là anh Hưng công an, ông mở cửa mời vào. Nhìn thấy ông cầm gậy, anh Hưng liền hỏi: Ông làm gì mà gậy gộc ghê thế?

- Tôi lại tưởng bọn con Tuyế t, thắ ng Khanh nó đê ́ n, tôi sẽ sớ ng mái với nó. Các anh không giải quyê ́ t đượ thì chúng tôi phải tự giải quyê ́ t, đã đê ́ n nước này thì còn biê ́ t sợ là gì.

- Hung nhẹ nhàng nói với ông Câ ́ n: Tôi rấ t thông cảm với sự bức xúc của gia đình, việc diễn ra chiê ́ u nay ở trụ sở công an phường cháu thắ y ông bà hơi nóng nhưng sự nóng â ́ y là đú ng, là câ ́ n thiê ́ t. Ngay lúc â ́ y cháu chưa nói đượ gì, khi ông bà ra về ́ cháu có nói với thiê ́ u tá: Việc này phức tạp lắ m, theo tôi đùng nghĩ đê ́ n quy lỗi cho ông bà Câ ́ n, người ta không chịu đầ u, sẽ p nên gọi bên kia bảo họ từ nay không đượ làm như thế ́, sẽ p cứ xử lý thắ ng Khanh là êm hê ́ t, tắ t cả đê ́ u do nó... Thiê ́ u tá ngò i im nhưng có vẻ cũng đã nghe ra, ông bà lúc này phải bình tĩ nh. Hung vừa nói vừa cười: Bớ câ ́ m gây nện người ta có khi lại bắ t lợi đắ y, nhớ người ta chề ́ t hay trọng thương thì rấ t mệt. Biê ́ t đầ u bớ đắ nh người ta đượ một cái, nó đông người lại khỏe hơn nó đắ nh lại năm cái, bớ có mệnh hệ nào thì khổ cả gia đình.

- Vâng tôi nghe chú, nhưng vẫn phải tự vệ.

- Cháu đờ ́ ng ý cũng phải tự vệ.

Kể từ hôm â ́ y gia đình ông Câ ́ n vẫn phải cảnh giác, nhưng không thắ y bọn thắ ng Khanh và con Tuyế t bén mảng đê ́ n, chắ c là qua ý kiê ́ n của anh Hung, thiê ́ u tá đã có sự bảo ban, thương lượng với chúng nó. Họ cũng đã biê ́ t không lừa lọc và bắ t nạt đượ mình. Đú ng là mê ́ m nắ n rắ n buông.

Qua đượ chuyện này, ông bà Câ ́ n nghĩ bụng có lẽ đượ ăn no ngủ kỹ, chúng nó không còn cách gì nạt mình nữa. Không khí gia đình lại vui vẻ đầ m â ́ m, bà con khu phố ́ thĩ nh thoả ng lại có người qua lại thăm hỏi. Đột nhiên một hôm trời mưa to, ông Câ ́ n đang ngủ, thắ y có tiê ́ ng chân người ngoài cửa, ông nghĩ có người chạy vào hè để trú

mưa rồ i lại đi ngay. Nhưng rồ i ông cảm thấ y có mùi gì khó chịu, vừa thố i, vừa hắ c, mùi á y cứ xông vào trong nhà làm cho gia đình không sao ngủ được, buộc ông phải tỉnh dậy. Ông bật đèn mở cửa, thì chao ôi ngay sát cửa nhà ông cả một đố ng nhày nhựa, trong đó có cả phân bắ c, dầ u luy n, thuố c sâu và cả những chấ t gì nữa nó đổ ra trước cửa và bôi lên gầ n kín cánh cửa nhà ông, nó còn dán một mảnh giấ y với nội dung: “*Nê u không xéo đi thì còn khổ con ạ*”. Năm ngày sau nó lại buộc năm con rắ n, có cả rắ n còn sớ ng, rắ n đã chề t rồ i treo vào cánh cửa nhà ông; sáng ra con Hắ ng mở cửa thấ y má y con rắ n ngong đầ u trước mặt, nó lăn đùng ra nhà không kêu được thành tiế ng. Thấ y con ngã ra nhà, ông Câ n tưởng con bị cảm đế n bế con lên thì Hắ ng chỉ tay ra má y con rắ n ngoài cửa. Ông Câ n đem má y con rắ n sang nhà ông trưởng khu phố để trình báo về hành vi bỉ ố i của bọn ma quỉ không còn một chút tính người.

Nghe ông Câ n nói lại việc đổ phân trước nhà, nhìn má y con rắ n ông Câ n mang sang, ông Tạo thố t lên: Đúng là đồ ma quỉ, chúng nó trả thù ông đầ y, nó muố n hành ông và muố n không cho ông ở đây.

- Theo ông vì sao nó lại không muố n cho tôi ở đây?

- Trước hế t nó ghét ông, vì khi ông thanh toán với ông Giang, ông không qua tay nó, chúng nó không cướp thêm được gì. Còn gầ n đây nó muố n có thêm 500 triệu bắ ng chiêu lừa của con Tuyế t nhưng không thành, lại ghét ông thêm một lâ n nữa. Bây giờ nó làm cái trò này trước hế t là để cảnh cáo vì ông không biế t điề u, sau đầ y còn nhắ m mục đích gì nữa thì phải chờ.

Đây quả là một đòn tra tá n mà ông chưa bao giờ lường tới, gia đình ông Câ n sinh hoang mang cao độ, con Hắ ng bỏ nhà vào ở với anh chị ở nhà cũ.

Bà Sốt nói với chồng: “Tình hình này có khi phải bỏ nhà, ta lại trở về nhà cũ mà ở, chật một chút nhưng còn yên ổn mà làm ăn ông ạ?”

- Nếu bà về nhà cũ, thì ra mình thua chúng nó à và làm như vậy thì ai quản lý nhà, quản lý bằng cách nào? Không quản lý nó phá phách thì sao? Hai ông bà nhìn nhau chua xót, mà chưa biết làm thế nào. Suy nghĩ một lát rồi bà Sốt lại nói:

- Ngày mai ông cứ gọi các con đến đây và mời anh Hùng con bác Cả sang tham khảo ý kiến, xem nên giữ hay nên bán...

Một cuộc họp gia đình bất đắc dĩ được tổ chức, anh Hùng vừa bước vào cửa đã hỏi:

- Cô chú có chuyện gì mà cho gọi khẩn cấp thế?

- Nó phức tạp quá nên mới phải mời anh vào góp cho ý kiến. Ông Cả nói lại mấy cái trò bỉ ổi mà bọn lừa đảo vừa gây ra và khẳng định: “Đây là một thủ đoạn nó trả thù mình không chịu đáp ứng yêu cầu của chúng nó, mặt khác nó cũng có dụng ý muốn đuổi mình đi nên mới làm khổ mình. Nếu ta cứ ở đây thì chồng đỡ bằng cách nào? Nếu không ở đây thì cái nhà này xử lý thế nào? Cứ để đây hay bán? Vợ chồng tôi muốn nghe ý kiến của anh và nghe ý kiến của các con.”

Anh Hùng nhìn mọi người đều thấy hiện lên ánh mắt lo lắng, bi quan. Anh nói:

- Theo cháu, cô chú nên bán đi kiếm chỗ khác, bây giờ thiếu gì đất, thiếu gì nhà, tội gì mà ở chỗ này cho mệt. Tuy nhiên chưa thể nói bán là bán ngay được, phải có thời gian tìm khách, còn phải cân nhắc người này, người kia. Vậy trong khi chưa bán thì nên thế nào? Cô chú và các em không phải đi đâu cả, vô quýt đây có móng tay

nhọn. Càng sợ, nó càng lắ n tới, nó đã có ý trả thù thì về nhà cũ liệu đã yên à?

- Vậy anh bảo nên làm thế nào? Bà Sốt hỏi.

- Bây giờ cô chú và các em phải nghĩ cách. Nhưng theo cháu, trước hết phải làm đơn trình báo cho công an phường và cả Công an quận để họ giúp đỡ, vì đây là trách nhiệm của họ, không có lý gì họ ngoảnh mặt đi. Còn làm cách nào đây là việc của họ, có khi họ chỉ làm một động tác nhỏ là xong.

Hoành nhìn anh Hùng như thầy ở anh có một sức sống mới và đầy tự tin, Hoành hỏi: Anh nói chỉ một động tác nhỏ là xong, động tác nhỏ ấy là thế nào?

- Hùng giải thích: Khi họ nhận được tờ trình, họ phải nghĩ tới trách nhiệm. Họ sẽ có nhận định việc này khả nghi ở những đối tượng nào, thậm trí đưa nào chủ mưu họ đều biết cả. Nếu là việc hệ trọng đụng đến tính mạng, tài sản của nhiều người thì họ rình, họ bắt quả tang, còn việc còn con như thế này họ gọi chúng nó ra răn đe, dọa cho vài câu, bắt viết cam đoan hứa hẹn là xong. Đây là một cách.

- Còn cách gì nữa ạ? Hoành lại hỏi.

- Còn cách nữa là “lấy độc trị độc”.

- Nghĩa là thế nào ạ?

- Nghĩa là ta thuê một hai đứa đầu gấu, cho nó một ít tiền nhờ nó canh giữ ít ngày, giao cho nó công phát hiện hoặc bắt quả tang đứa nào làm hại mình, nhớ bảo chúng nó không được đâm chém nhau, không cần thận mình lại mắc tội chủ mưu. Biết đâu chính bọn này hôm qua được thuê để hại mình, hôm nay thầy vậy nó không làm cái

trò ấy nữa mà lại vẫn được tiền. Hoặc nó biết kẻ nào làm, thì chính chúng nó xin nhau không làm nữa... Dù sao cũng thấy làm cách “lấy độc trị độc” là hơi mạo hiểm và bất đắc dĩ. Phải nhờ và dựa vào công an là chính.

- Sau khi có ý kiến của anh Hùng, mỗi người có thêm một ý nhưng đều hướng vào việc phải trình báo và nhờ công an giúp đỡ, đồng thời ông Cấn cũng giao cho Hoàn tìm hiểu bọn đầu gấu xem sao, đề phòng có khi phải dùng đến.

Ngày hôm sau ông Cấn làm tờ trình lên công an phường và cả Công an quận, tờ trình đưa lên lại vào giữa lúc ngành công an đang có đợt thi đua giữ gìn trật tự trị an để chào mừng ngày quốc khánh mừng 2 tháng 9. Theo sự chỉ đạo của quận, công an phường đã gọi Tuyền lên răn đe, Tuyền không dám nhận những việc đã xảy ra vừa qua nhưng lại hứa từ nay không làm điều gì hại đến gia đình ông Cấn. Kể từ hôm ấy gia đình ông Cấn được yên ổn. Ông thậm chí nghĩ cảm ơn lời khuyên của anh Hùng và ông cũng thấy lực lượng công an vẫn là lực lượng giữ vai trò nòng cốt trong sự nghiệp giữ gìn trật tự và an toàn xã hội. Có một số thoái hoá biến chất vẫn chỉ là “con sâu bỏ rau nõn i canh”.

Đã hơn mười ngày nay tuy đã được yên ổn, nhưng ông bà Cấn vẫn thấy lời khuyên của anh cả Hùng là đúng. Vợ chồng ông quyết định bán đi mảnh đất và ngôi nhà cấp bốn đó. Ông giao cho thằng Hoàn viết tin quảng cáo trên tờ báo *Mua & Bán*, đồng thời viết hẳn một cái biển quảng cáo treo ngay trước nhà. Ông bà quyết định bán thấp hơn giá thị trường, tuy có thiệt một chút nhưng hi vọng sẽ sớm ổn định cuộc sống gia đình...

*

**

Trong khi gia đình ông Cầ`n đang tìm cách quảng bá bán nhà, thì tại một nhà hàng nằ`m trên phố` Thịnh An, Khanh đã gọi tâ`t cả đàn em đê`n để bàn một việc hệ trọng. Khanh nói: Hôm nay tao mời chúng mày đê`n đây để làm gì chúng mày biê`t không? Tâ`t cả nhìn nhau, không đư`a nào đoán ra gì. Tao cho chúng mày đoán đầ`y, đư`a nào đoán đúng tao có thưởng. Đư`a thì đoán đi đòi nợ thuê cho một gia đình bên bờ sông Ngưu, đư`a thì đoán lại đi đổ phân vào nhà lão Lành giồ`ng như hôm làm ở nhà lão Cầ`n, đư`a thì đoán đi chặn xe ăn vạ rô`i xin đều như đã làm ở đường Nguyễn Thái Học hô`i đầ`u năm... Cả bảy đệ tử đê`u nói, nhưng không đư`a nào nói đúng.

Sau khi nghe ý kiế`n của bọn đàn em, Khanh nhìn mặt từng đư`a như có vẻ xem thường và trách móc rô`i nói: “Chúng mày nói đê`u có cơ sở thực tế` cả nhưng sai bét. Tao mời chúng mày đê`n đây để trả hận cho tao và cho cả chúng mày.”

- Hận nào ạ? Tuyê`t hỏi.

- Hận của em đầ`y, hận lão Cầ`n về` việc ta không cướp được 500 triệu đô`ng, đã thê` sau vụ đổ phân vào nhà lão ta, em lại bị gọi ra phường làm kiểm điểm và cam đoan...

- Nay trả hận bằ`ng cách nào hờ` đại ca? Nhỡ` hỏi.

- Bây giờ lão ta đang rao bán nhà rô`i, chúng mày phải cùng với tao cướp lấ`y 500 triệu đô`ng, nếu hơn được nữa thì càng tốt.

- Làm bằ`ng cách nào vậy? Nhậ`t hỏi.

- Bây giờ có hai việc phải làm:

Một là: Phải có người ngăn cản không để người ngoài mua được ngôi nhà ấy. Tao giao cho thắ`ng Bí và thắ`ng Nhỡ` làm việc này, chúng mày phải lấ`y sơn đen viê`t lên phía ngoài cửa nhà nó với nội

dung: “*Nhà đang có tranh chấp*”, viết xong nó sẽ xoá, sau vài ngày lại viết, viết đến mức nó chán không xoá được nữa thì thôi. Chúng mày có làm được không? Khanh vừa hỏi vừa nhìn vào những đứa mà mình định giao việc.

Cả Bí và Nhõ đồng thanh: Làm được ạ.

- Tao nói thêm, giả thiết có ai đó họ cứ đến hỏi mua, chúng mày phải nếm xem người đó là ai và ở đâu để nói với họ là nhà đang có tranh chấp không nên mua.

Hai là: Anh giao cho Tuyết và Nhật đóng vai đi mua nhà, Tuyết vào mua trước, mua không được thì Nhật nhảy vào, còn cụ thể làm thế nào anh sẽ bàn với từng em, không nói ở đây. Nếu Tuyết và Nhật làm không xong thì anh sẽ có người thứ ba. Bây giờ tao cho mỗi đứa một triệu đồng ra nhà hàng “Khó Quên” liên hoan giải trí, chúng mày muốn làm gì thì làm, cho nhau gì thì cho, được chưa? Long từ đầu cứ ngò i yên, nghe mọi chuyện bây giờ mới nói.

- Hoan hô đại ca, đại ca sáng suốt quá. Được đại ca cho phép, hôm nay Nhật đi với anh, Tuyết đi với thằng Bí, còn đại ca và những người khác tự kiếm.

- Tao không thèm đi với mày, tao đi với đại ca kia. Nhật vừa nói vừa chạy lại ôm lấy Khanh... Tất cả vỗ tay rồi cùng đi ra nhà hàng “Khó Quên”.

Kể từ hôm ấy gia đình ông bà Cấn không lúc nào được yên ổn, tám biển rao bán nhà mà thằng Hoàn kẻ rồi treo lên, đã bị đứa nào lôi xuống giẫm nát. Hai tám cánh cửa nhà ông chúng nó lấy sơn vẽ bậy: “*Nhà này đang có tranh chấp*”. Nó vẽ xong ông Cấn lại cho cọ, cho xoá, xoá xong cách vài đêm nó lại vẽ, làm cho hai cánh cửa gỗ rất đẹp đã trở thành bản thối, xấu xí không thể nào coi được. Trước thực trạng ấy không có ai hỏi mua, thậm chí có một số người

đọc được tin đăng trên báo đã tìm đến hỏi, được ông Cấn giải thích là nhà của ông đến nay không còn tranh chấp với ai nhưng họ đến không tin. Một hôm vào khoảng 20 giờ đêm có tiếng người gõ cửa, ông Cấn hỏi ai đấy.

- Cháu đây, cháu là người cùng phường với ông đây.

Nghe đúng tiếng con Tuyết nhưng ông Cấn vẫn hỏi: Chị là ai, có việc gì?

- Cháu là Tuyết đây, cháu đến để hỏi mua nhà của ông, cháu không nói đùa đâu. Ông đừng nghĩ xấu mãi về cháu.

Ông Cấn biết nó đi một mình, ông mở cửa cho nó vào để xem nó muốn gì. Tuyết nhìn ông Cấn và mọi người trong nhà bình thản như chưa hề có xung đột với nhau. Tuyết có lời chào thân mật:

- Cháu chào ông bà, chị chào các em.

Mọi người đến không trả lời và nhìn Tuyết với ánh mắt căm giận. Ông Cấn nói thẳng với Tuyết: Tao biết mày là ai rồi, mày làm khổ tao đến thế vẫn chưa đủ sao? Còn mua với bán gì nữa.

- Ông ơi, sao ông thành kiến với cháu lâu thế, cháu biết ông đang muốn bán, cháu mua thật mà, mua cho đứa bạn cháu. Nó làm ăn khá lắm, tiền gửi ngân hàng chẳng biết tiêu gì. Nó bảo cháu mua hộ rồi bỏ đấy dành cho thằng cu nay mới năm tuổi. Ông lấy giá bao nhiêu?

- Tao không mua bán với mày, ai muốn mua mày bảo người ta đến đây.

- Ông cứ nói giá đi xem nào, cháu mách giúp cho vậy, nhưng ông phải cho cháu phần trăm đấy.

Ông Cầ`n nghĩ nó mua hộ thật hoặc nó mách mớ`i cũng chẳng sao, ông nói:

- Giá đấ`t hiện nay là 62 triệu đò`ng một mét vuông, nế`u đượ`c 60 triệu thì tao bán.

- Cháu sẽ bán cho ông giá này nhưng ông phải hứa với cháu, cho cháu một phầ`n trăm hoa hò`ng và hò`i trả cháu 500 triệu đò`ng mà cháu đã trả cho con Phường khi nó bán 20m² ngoài sổ đỏ` cho cháu.

- Tao không có liên quan gì đế`n 500 triệu đò`ng á`y, mà`y bảo con Phường đế`n đây và mời chính quyề`n đế`n đây xem chuyện á`y thực hư thế` nào. Mà`y bị con Phường lừa mà`y thì mà`y đi mà`y đòi con Phường.

- Ông nói ngược rô`i, ông mới là người bị con Phường lừa, giấ`y nó viế`t bán cho cháu trước ngày nó bán cho ông kia mà, sao lại bảo cháu bị nó lừa. Chẳng phải chính quyề`n gì cả, cháu bỏ tiề`n ra mua nay ông phải trả lại cháu, có thế` thôi.

- Nế`u tao không trả thì sao?

- Ông không trả thì cháu đố` ông bán đượ`c đấ`y, trừ khi ông bán cho người ta, bán xong ông trừ cho người ta 500 triệu đò`ng để người ta đưa lại cho cháu. Làm cách này nghe chừng lại hay, nó có vẻ tề`nh hơn, ông không phải đưa trực tiế`p cho cháu, tùy ông chọn. Nói xong Tuyế`t nhoẻn miệng cười đều rô`i ra về`, ra tới cửa Tuyế`t còn có lời chúc ông bà ngủ ngon.

Sau khi Tuyế`t ra về`, cả nhà ông Cầ`n đẽm á`y như không ngủ, ai cũng căm ghét nó mà không làm gì đượ`c. Bà Sót trách ông sao lại mở cửa cho nó vào.

- Tôi cũng hơi nông cạn, ai ngờ nó lại lắ m trò như thế . Nhưng nó đã định thế rồ i, mình không cho nó vào hôm nay nó cũng vào lúc khác. Mục tiêu của nó là cướp của mình 500 triệu đờ ng. Theo bà và các con bây giờ mình làm thế nào? Mọi người nhìn nhau như cố tìm một giải pháp mà nghĩ chưa ra.

Ông Câ n lại bị con đau dạ dày hành hạ, ông nắ m gục xuô ng giường để nghe mọi người hiế n kê . Bà Sốt nhìn chồ ng mà rớt nước mắ t.

- Thôi đắ t rẻ ông cũng bán nó đi, cứ thế này thì chế t sớm. Nó bảo bán cho ai rồ i nhờ người ta trả cho nó cũng được, nhà mình coi như của bị mắ t trộm. Thắ ng Hoàn và con Hắ ng không biế t nói thế nào, thôi thì tùy bố mẹ, bán sớm đi cũng được.

*

* *

Hôm nay vào ngày Chủ nhật, ông Câ n lại nhận được điện hỏi mua nhà, ông hỏi:

- Chị là ai đầ y ạ?

- Tôi là Nhân, bác sĩ Nhân ở bệnh viện F ở gầ n nhà bác, tôi có đọc báo biế t bác có nhà bán, lúc nào bác có nhà cho vợ chồ ng tôi đế n xem nề u thuận thì mua.

- Ngày hôm nay tôi ở nhà cả ngày, mời anh chị đế n xem. Hẹn bác vào hồ i 3h chiề u chúng tôi đế n nhé.

- Vâng, chúng tôi chờ anh chị.

Đúng 3h có hai người đèo nhau bắ ng một chiế c xe máy đế n đở đúng cửa nhà. Người phụ nữ bước xuô ng trước và hỏi.

- Đây có phải nhà ông bà Cả`n không ạ?

- Chị là bác sĩ Nhân ở bệnh viện F?

- Vâng ạ.

- Mời anh chị vào trong nhà. Sau khi ông Cả`n mời khách uống nước, ông đưa khách đi xem nhà, xem các giá`y tờ vè` đấ`t, chị Nhân nói:

- Hôm nay vợ chò`ng tôi đê`n được ông cho xem nhà và các giá`y tờ vè` đấ`t, tôi thấ`y vị trí và diện tích đấ`t là phù hợp với hoàn cảnh gia đình nhà tôi, bây giờ chỉ còn giá cả, ông định thế` nào?

- Giá bán tôi đã đăng cả trên báo rô`i, tâ`t nhiên không ai lâ`y cả, hai bác cứ trả giá. Hai anh chị nhìn nhau, bỗng người chò`ng hỏi:

- Tôi nghe đấ`t này hình như là có tranh chấ`p phải không ạ?

- Nói thực với hai bác, tranh chấ`p thì không, nhưng có kẻ quấ`y rầ`y thì có. Đấ`t này tôi mua của người ta, nay lại có đũa đê`n bảo là đấ`t của nó vì nó mua trước...

- Nó mua bao nhiêu?

- Số` đấ`t trong sổ đỏ không có chuyện gì, còn 20m² ngoài sổ đỏ nó bảo mua 500 triệu đò`ng. Nó đòi phải trả lại nó 500 triệu đò`ng á`y. Biế`t là nó bắ`t chệt mình nhưng vợ chò`ng tôi cũng chẳng biế`t làm thế` nào, đành chấ`p nhận cho nó. Nê`u bác mua được tôi sẽ trừ lại số` á`y, rô`i nhờ hai bác trả giúp, làm sao để nó không còn đê`n quấ`y rầ`y bác.

- Việc á`y tôi giải quyế`t được, đơn giản thôi. Chị Nhân nói xen vào: Chả giá`u gì bác, nhà em là nhà báo - nhà báo Nguyễn Khang,

anh ấy đang ở trong ban chấp hành hội nhà báo thành phố. Đùa với ai chứ đùa với nhà báo thì coi chừng.

- Tôi cũng mong các bác có cách nào trị cho chúng nó tới số, không thể để mãi như thế này được. Bây giờ hai bác cứ về cân nhắc đi, chấp nhận thế nào điện cho tôi, hoặc sang đây ta bàn với nhau.

Tôi hôm sau hai vợ chồng chị Nhàn lại sang gặp ông Căn, rất may có cả bà Sốt ở nhà. Sau khi hai bên trao đổi đã nhất trí với nhau, giá bán là 58 triệu đồng một mét vuông, còn nhà cấp bốn không tính vì có mua sau này cũng phá đi. Vậy thành tiền là 3 tỷ 480 triệu đồng, bên mua giao cho ông bà Căn 2 tỷ 880 triệu đồng, đưa lại cho Tuyết 500 triệu đồng. Trước khi ra về nhà báo Nguyễn Khang nói thêm với ông bà Căn:

- Tôi đồng ý mua và nhận trả giúp cho ông bà số tiền cho Tuyết, nhưng ông bà phải báo cho Tuyết gặp tôi. Tôi nhất là gặp tôi vào tối ngày mai tại nhà tôi, số nhà 102 khu B tập thể bệnh viện F.

- Vâng ạ, tôi sẽ cho người báo cho nó.

Được báo đến gặp chị bác sĩ Nhàn ở bệnh viện F để nhận số tiền 500 triệu đồng mà ông Căn gửi trả. Tuyết mừng quỳnh, không ngờ lão ta lại nhất thế, mới dọa có thế mà đã đầu hàng. Trước khi đi Tuyết ăn mặc lịch sự, đầu tóc gọn gàng, không quên xoa một ít phấn lên mặt cho giảm bớt cái da rám nắng và máy vệ t tàn nhang từ bấy lâu nay không thèm để ý đến. Vào đến khu tập thể bệnh viện, Tuyết vừa đi vừa quan sát số nhà, khi nhìn thấy con số 102, Tuyết gõ cửa, một ông cụ chừng hơn 60 tuổi ngó ra, Tuyết hỏi:

- Cụ cho cháu hỏi, đây có phải nhà bác sĩ Nhàn không ạ?

- Nhà nào, nhà tôi không có ai là Nhà cả, chắc cô nhầm rồi.

- Cháu nhớ đúng số nhà 102 ạ.

- Nhưng số 102 ở khu nào? Đây có ba khu đều có số 102 cả. Nghe ông cụ nói vậy, Tuyết mới nghĩ ra là mình nhầm. Chị ấy ở 102 khu B kia mà. Tìm đến 102 khu B, thấy trong nhà có đèn, Tuyết gõ cửa, một cháu gái chạy ra hỏi: Cô hỏi ai ạ?

- Đây có phải nhà bác sĩ Nhà không?

- Vâng đây là nhà bác sĩ Nhà, cô hỏi mẹ cháu?

- Mẹ cháu hẹn gặp cô.

- Mời cô vào, mẹ cháu ở trên tầng ba để cháu gọi. Cháu gái gọi mẹ xuống có khách, chị Nhà từ tầng ba đi xuống, vừa nhìn thấy Tuyết, chị nhận ra ngay một con người gian xảo thể hiện ở hai con mắt, Tuyết có cái nhìn không được tự nhiên và hay nhìn trộm.

- Chào bác sĩ, bác sĩ muốn gặp em? Tuyết hỏi.

- Cô là cô Tuyết?

- Vâng em là Tuyết

- Chờng tôi muốn gặp cô để trao đổi về căn nhà mà ông Căn đang muốn bán, ngôi nhà ấy có liên quan đến cô. Chị Nhà vừa nói đến đây thì nét mặt của Tuyết không được tự nhiên, giống như người có tật thì giật mình. Cô ngờ i chờ tôi điện cho chờng tôi về ngay, anh ấy sang chơi ở nhà bên cạnh.

Thấy anh Khang chờng chị Nhà về, Tuyết chào anh và đưa mắt để phán đoán liệu điều gì sẽ xảy ra? Nhà báo Nguyễn Khang ngờ i đổ i diện với Tuyết, anh hỏi:

- Chị là chị Tuyê t?
- Vâng em là Tuyê t.
- Nhà chị bây giờ ở đâu?
- Em ở tổ 61 phường này.
- Chị làm nghề gì?

Tuyê t ngập ngừng khó nói và chưa biế t nên nói thế nào, chẳng nhẽ lại nói tôi chuyên nghề lừa đảo. Đoán được tâm trạng khó nói của Tuyê t, nhà báo Nguyễn Khang liền bảo: “Tôi là nhà báo nên mắ c cái bệnh hay tò mò mong chị thông cảm, mặt khác chẳng mắ y khi được gặp chị, tôi muố n biế t một chút về hoàn cảnh gia đình để thông cảm và biế t đâu lại có những điểm nào đó ta học tập lẫn nhau.” Nghe đê n đây tự nhiên mặt Tuyê t đỏ bừng chắ c vì xấ u hổ và cảm nhận lão nhà báo này nó đang chửi khéo mình đây. Tuyê t muố n đứng lên ra về nhưng lại thấ y cái việc đại sự 500 triệu đô ng lão ta chưa nói, chẳng hiểu nó thế nào. Sau vài lời thăm hỏi xã giao, nhà báo Nguyễn Khang đi vào việc chính. Anh nói: “Tôi mời chị Tuyê t đê n đây là để bàn việc chuyển cho chị 500 triệu đô ng do ông Câ n gửi cho chị, số tiề n này chắ c chị biế t rô i phải không a?”

- Vâng tiề n ông á y nợ em.
- Tại sao ông á y lại nợ chị?
- Em mua 20m² đấ t của chị Phường, nay ông á y muố n mua lại nên ông á y phải trả em tiề n.
- Sao chị mua rô i không để mà dùng lại nhượng lại cho ông á y?
- Vì ông á y cứ tha thiế t mua lại.

- Tôi nghe ông ấy nói, ông ấy đã mua lại của anh Bí nào đó chứ có mua từ chị đâu? Ông ấy còn cho tôi xem giấy tờ mua của anh Bí kia mà. Tôi còn được biết 20m² đất này năm trong số 60m² chị Phụng đã bán cho ông Giang, rồi lại bán cho anh Khanh, rồi lại bán cho anh Chót để anh Chót bán cho anh Bí, anh Bí lại bán cho ông Cấn thì làm sao chị Phụng lại còn đất bán cho chị?

- Em không biết chị ấy bán cho ai, em chỉ biết chị ấy bán cho em thì em mua.

- Nếu như vậy thì 20m² đất ấy trong một thời gian ngắn chị Phụng đã trực tiếp bán cho bốn người: Ông Giang, anh Khanh, anh Chót và chị. Ông Cấn đã phải bỏ tiền ra mua lại của ba người: Ông Giang, anh Bí và chị. Chị thấy thế nào? Nếu đặt chị vào hoàn cảnh của ông Cấn thì chị nghĩ sao? Nghe câu hỏi ấy Tuyết thay đổi sắc mặt, giống như một người có tội đang bị quan tòa hỏi cung vậy. Tuyết chợt nghĩ ước gì có cách nào ra khỏi nơi này ngay thì tốt, thôi thì bỏ mất 500 triệu đồng cũng được. Nhà báo quan sát nét mặt của Tuyết đã khẳng định đây là một đĩa trong đường dây lừa đảo do thằng Khanh điều khiển. Vì sao mình ở gần đây mà bây giờ mới biết, vì sao mà công an và chính quyền ở đây không ra tay trừng trị, để chúng nó tác oai tác quái? Ngẫm nghĩ một lát rồi nhà báo nói tiếp: “Tôi hỏi chị vài câu cho vui thế thôi, tiền của chị tôi đã cầm hộ đây rồi, chị về mang cho tôi cái giấy mua bán đất giữa chị và chị Phụng, giấy viết tay cũng được cốt có chữ ký của cả hai người. Tờ giấy đó là chứng từ mà tôi phải nộp lại cho ông Cấn. Sở dĩ tôi phải làm việc này vì tôi mua lại mảnh đất của ông ấy, ông ấy nhờ tôi trả giúp cho chị.”

Tuyết ra về trong tâm trạng khó xử, vừa muồn lấy được tiền, vừa sợ mặt mũi nhà báo, mặt khác mình có giấy tờ gì với con Phụng đâu. Hôm đến dọa lão Cấn mình chỉ cầm trên tay một tờ giấy do mình viết, mình ký và đại ca Khanh ký thay chữ ký con

Phường, lão Cậ n tưởng thật lúng túng chẳng kịp xem giấ y tờ; đúng là càng những người thật thà càng dễ lừa. Sau khi cân nhắ c Tuyế t gọi điện cho Khanh.

- Đại ca đấ y à?

- Anh đây, có việc gì đấ y, hoàn thành nhiệm vụ cao cả chưa?

- Hoàn thành 90% rô i, chỉ còn 10% nhưng khó lắ m, phức tạp lắ m phải nhờ đại ca.

- Có gì nói đi?

- Không nói trên điện thoại được, chiề u nay thắ ng chồ ng em nó đi vắ ng đại ca lên “chơi” em đi.

- Lên “chơi” hay lên bàn việc?

- Cả hai, đại ca đồ ng ý chứ? Hi, hi...h...i

- Đồ ng ý, khoảng 16h anh lên.

- Sớm hơn đi, khoảng 14h kéo “thắ ng cu” â y nó về .

Đúng 14 giờ Khanh có mặt tại nhà Tuyế t, Tuyế t ở nhà có một mình. Khác với mọi ngày, hôm nay được đón đại ca và cũng là người tình từ nhiề u năm nay, Tuyế t tắ m rửa sạch sẽ, chọn một bộ đồ mó t nhắ t và gọi tình nhắ t. Khanh vừa lên đế n cổng, Tuyế t đã chạy ra đón và nói: “Em chào đại ca,” sau câu chào là cái liế c đưa tình như một thói quen mỗi khi gặp nhau chỉ có hai người, hai người lại làm cái trò diên đại.

Khi cơn khát tình đã được thỏa mãn, Khanh hỏi Tuyế t.

- Công việc em làm đế n đâu rô i?

- Tuyế t tường thuật lại cuộc đé n gặp nhà báo Nguyễn Khang đé nhận tiề n nhưng chưa nhận được. Bây giờ họ đòi giá y mua bán giữa em và Phường thì làm thế nào?

- Việc này phải bình tĩnh đé anh suy tính đă, không cẩn thận thì ché t chứ không đùa đâu. Dính vào nhà báo dễ sinh chuyện. Nế u mua được họ thì lại rấ t lợi, nế u đé họ ghét thì ché t lúc nào không biế t. Có cách nào em thăm dò họ, nói là giá y tờ em đă đánh mấ t vì... Nhờ nhà báo giúp, em không quên ơn nhà báo, thậm chí mặc cả cho họ 100 triệu đờ ng cũng được, ta chỉ lấ y 400 triệu đờ ng cũng là thắ ng rờ i.

- Theo em có khi nên bỏ cuộc này ta xoay sang cuộc khác an toàn hơn. Em sợ lão nhà báo này lắ m, lão ta thông minh và có bản lĩnh lắ m, không chịu ăn “kẹo bọ c đường” đâu.

- Thôi, anh đờ ng ý ta tạm dừng ở đăy, nế u nhà báo có tìm đé hỏi, em cứ bảo giá y tờ bị mấ t đăng đi tìm con Phường đé xin lại chữ ký, sau đă y lờ đầ n đi. Bây giờ anh về kẻo “thắ ng cu” nhà em nó...

Từ hôm nhà báo Nguyễn Khang bảo Tuyế t về lấ y giá y mua bán đấ t của Phường, đé n nay đă được một tuầ n mà không thắ y trở lại. Có hai lầ n đă điện cho Tuyế t nhưng được trả lời: Giá y cũ đă mấ t, nay đăng tìm Phường đé xin lại nhưng chưa gặp. Nhà báo hỏi vợ:

- Em thắ y con Tuyế t là người thế nào?

- Em cho nó là đưá nắ m trong đường dây lừa đảo, nó không dám đưá giá y tờ gì cho nhà báo sợ rách chuyện, coi như chúng nó bỏ cuộc.

- Vậy vợ chờ ng mình có tiế p tục mua đấ t của ông Cầ n không?

- Theo em mua cũng chẳng sao, nó không dám làm gì mình đâu, nhưng em không thích vì đây là mình mua để làm ăn, để sau này khi về hưu ta mở hiệu thuốc, em không muốn dính vào loại đất có nhiều rác rưởi, làm ăn là phải thanh thản, phải vui.

- Anh cũng đồng ý với em, anh sẽ điện cho ông Cấn để ông ấy bán cho người khác vậy.

Sau khi ông Cấn nhận được điện của nhà báo nói không mua đất nữa, gia đình ông Cấn rất buồn nhưng không biết làm thế nào. Có của mà bán, thậm chí bán rẻ cũng khó, chỉ vì người ta thấy không vui, thấy có kẻ rình rập quậy phá.

*

**

Hôm nay là ngày Chủ nhật, gia đình ông Cấn ăn cơm bữa trưa sớm hơn mọi ngày, đang ăn dở bữa cơm thì có tiếng gõ cửa. Bà Sốt chạy ra xem ai hỏi. Một người phụ nữ chừng gần 40 tuổi đến hỏi mua đất. Nhớ lại bài học để con Tuyệt t xông vào gây bao rác rưởi nên bà không mở cửa ngay. Bà cứ để người khách đứng ngoài cửa và hỏi.

- Chị người ở đâu?

- Em ở quận Mai Hoàng ạ.

- Làm sao chị biết tôi bán nhà?

- Em xem trên báo *Mua & Bán* thấy có đăng tin ông bà bán đất và nhà cấp bốn đúng không? Lúc này bà Sốt mới tin là người đi mua đất thật, bà mở cửa và mời khách vào. Bà mời khách uống nước, rồi mời ông Cấn cùng ra tiếp chuyện mua bán với khách. Bà Sốt chủ động nói:

- Đây là ông xã nhà tôi, bà chỉ vào ông Cầ`n. Đây là chị đi mua đất, chị ấy đọc báo thấy đăng tin, chị ấy đến hỏi mua.

- Em tên là Nhật, người phường Mơ Xã, quận Mai Hoàng, em đang muốn mua mảnh đất để tạo chỗ ở riêng. Chẳng nói giá u gì hai bác, vợ chồng nhà em mới ly hôn, nay vẫn ở cùng nhà, bất tiện lắm. Nếu mua được của hai bác tách ra được thì tốt quá, bà ngoại em lại ở gần trên này cũng muốn em và các cháu lên đây ở cho vui. Ngẫm nghĩ một lát rồi Nhật nói tiếp: Em muốn hỏi đất của hai bác ở đây là bao nhiêu mét vuông và giá y tờ thế nào ạ?

Ông Cầ`n vội đứng dậy lấy tập hồ sơ đưa cho khách và nói: Nhà tôi có 60m² tất cả, trong đó có 40m² trong sổ đỏ, còn 20m² ngoài sổ đỏ nhưng đều là đất thuộc qui hoạch đất ở, có đủ điều kiện xin cấp sổ đỏ, nhiều gia đình ở đây cũng có loại đất ấy họ đã xin cấp sổ đỏ và đã làm nhà cao tầng rồi. Người khách nhìn ông bà như có vẻ hài lòng. Em thấy hồ sơ thế này là rõ, bây giờ cho em đi xem khu đất một chút để hình dung nó như thế nào.

Sau khi được ông Cầ`n đưa đi xem đất và nhà, người khách đề nghị ông bà cho biết giá cả. Ông Cầ`n đã nói: Giá bán tôi đã đăng trên báo, nhưng nay giá đã lên 62 triệu đồng một mét vuông, đã có người trả 58 triệu đồng một mét vuông tôi chưa bán, người mua ở cạnh đây thôi, chị cầ`n tôi đưa đến gặp người ta. Nghe đến đây Nhật tủm tỉm cười như vừa được xem một đoạn phim hài mà ông Cầ`n và Nhật đều có vai trong đó, nhưng rất hay ông Cầ`n lại không hề biết.

- Thôi bác không bán cho người ta, bác bán cho em, nếu bác đồng ý thì em xin đặt cọc một ít và ta làm hợp đồng luôn. Ông Cầ`n nhìn vợ hỏi:

- Ý em thế nào?

- Thôi chị ấy cất công lên tận đây và tha thiết mua thì bán cho chị ấy.

- Chị đặt cọc bao nhiêu?

- Em đặt cọc 50 triệu đồng, em đã mang đi đây rồi, em gửi luôn bác khởi phải mang về. Sau khi nhận tiền đặt cọc, hai bên làm luôn hợp đồng mua bán, bản hợp đồng Nhật viết sẵn lời văn từ nhà, nay chỉ việc ghi rõ tên tuổi người mua, người bán, diện tích, số tiền... vào những chỗ trống là xong. Sau khi ký hợp đồng, trước khi ra về Nhật còn nhắc ông Căn nhớ ngày 15 tháng này vào hồi 9h, tức còn có năm ngày nữa ra Ngân hàng Đầu tư và Phát triển tại 51 Trần Quốc Hoàn để thanh toán, sau đó đi làm công chứng luôn. Buổi sáng ngày hôm sau, trong lúc cả nhà đều đi vắng, chỉ có mình ông Căn ở nhà, ông đang bị cơn đau dạ dày hành hạ thì Nhật lại đến, sau khi chào hỏi đơn giản, Nhật đưa cho ông Căn hai tờ giấy đã đánh máy vi tính và nói: Em đánh lại bản hợp đồng sáng qua vì có một vài chỗ chữ viết bị nhoè, xin bác ký lại để đi làm công chứng cho nghiêm chỉnh. Vì tin Nhật là người thật thà và giữa lúc ông đang bị đau nên ông đã ký mà không đọc lại.

Làm được hợp đồng bán nhà và đất cho Nhật, hai vợ chồng ông Căn và các con đều phấn khởi vì gặp được người khách mua nhanh, được giá và đặt cọc với số tiền kha khá, trong lúc gia đình ông đang cần tiền để thuóc men cho ông ngoại. Tuy chưa kết thúc mua bán, nhưng dù sao cũng là niềm vui cho gia đình, ông Căn bảo vợ chi tiêu nay cho các con cải thiện một chút, để giải tỏa căng thẳng những ngày vừa qua.

Kể từ hôm ấy ông Căn mong mãi cho đến ngày 15, đúng 9 giờ sáng ông có mặt tại Ngân hàng nơi đã hẹn nhưng không thấy Nhật đâu, ông điện hỏi xem vì sao thì máy không trả lời, những ngày sau ông điện tiếp và được trả lời: Hôm ấy em ốm phải đi bệnh viện nên

không đến được, Nhật lại hẹn lần sau cũng vẫn tại địa chỉ cũ, nhưng rồi Nhật lại không đến với lý do gom tiền chưa đủ, Nhật hứa 7 ngày nữa nhất định sẽ giao đủ, không thiếu một đồng. Lần này ông Cấn đến, lại cũng không thấy Nhật đâu, ông bực mình ra về và không điện nữa để xem họ làm thế nào?

Ngày hôm sau ông dành một buổi sáng xuống thăm ông Giang vì lâu ngày không được gặp nhau, mặt khác ông cũng muốn tâm sự với ông Giang về những gì đang xảy ra, mong nhận được sự góp ý của ông ấy. Vừa nhìn thấy nhau hai người đều mừng. Vì lâu ngày nay mới được gặp nhau, ông Giang mời ông Cấn chén rượu với mấy con mực nướng và một đĩa rau xào do bà xã chuẩn bị, vừa nhấm nháp vừa tâm sự.

- Tình hình đã ổn hẳn chưa, chúng nó chắc chịu rồi phải không? Ông Giang hỏi.

- Vẫn phức tạp lắm ông ạ. Ông Cấn kể lại những gì đã xảy ra kể từ khi dọn về nhà mới mà ông Giang có tới dự. Từ việc con Tuyết đến đòi 500 triệu đồng, đến việc nhận bán nhà cho nhà báo Nguyễn Khang không thành và hiện nay đang rất phức tạp trong việc mua bán với con Nhật... Ông Giang nghe mà như có kim đâm vào tim mình, ông không ngờ bọn chúng lại đều cáng đến thế là cùng. Cả chai rượu ngon, mỗi người mới nhấp có một chén chưa hết mà không sao uống được nữa.

- Bây giờ em muốn hỏi bác: Theo bác con Nhật có phải là đứa lừa đảo không? Ông Cấn hỏi.

- Theo tôi nó cũng là bọn lừa đảo và có khả năng cũng nằm trong đường dây của thằng Khanh.

- Nó ở cách đây những gần 20 cây số kia mà.

- Nó làm ăn với nhau cách vài chục cây số có là cái gì. Nhiều khi ở phân tán lại là tốt để nắm được thông tin ở nhiều nơi và khi cần lại dễ lẩn tránh. Mặt khác nó nói là như vậy, nhưng ông đã xem giấy tờ hộ khẩu của nó chưa, đã đến nhà nó chưa? Biết đâu nó lại nói bậy, nó ở gần đây cũng nên.

- Vậy bây giờ nên làm thế nào hở bác?

- Bây giờ bác phải thật bình tĩnh để phán đoán âm mưu của nó, mỗi khi nó có ý kiến mới phải cân nhắc kỹ, đề phòng lại mắ c mưu nó. Trước mắ t ông cứ im lặng để xem nó có thanh toán tiế p không, nếu không thì 50 triệu đặt cọc kia nó tính sao? Chắ c nó không chịu để mắ t đâu. Ông nhớ khi nào gay cá n ông điện cho tôi, anh em mình trao đổi. Vừa qua bao chuyện thế mà ông chẳng cho biế t gì cả.

- Thú thật lúc ấy tôi như lú lẫn chẳng còn nghĩ được điề u gì, mong bác thông cảm. Tôi hứa sẽ rút kinh nghiệm.

Khi hai người chia tay, ông Giang lại nhắ c: Ông nhớ phải tỉnh táo và bình tĩnh nhé.

Vừa về tới nhà thì ông Cầ n nhận được điện của Nhật:

- A lô, bác Cầ n đầ y ạ?

- Vâng tôi là Cầ n đây, ai hỏi có việc gì ạ?

- Em là Nhật đây, hôm vừa rồi vì có chút việc đột xuấ t của gia đình nên không lên chỗ ngân hàng được, mong bác thông cảm.

- Chị làm ăn không đứng đầ n, nếu không lên được phải điện cho người ta chứ, thậm chí tôi điện má y lầ n chị cũng không thèm bắ t máy. Ông nói như má ng Nhật với giọng bực tức ở trên máy.

- Em quên mắ t, bác cho em xin lỗi.

- Thế bây giờ chị định thế nào?

- Em rất muốn thanh toán nhanh với bác, nhưng lại chưa gom đủ tiền, còn ba nơi họ nợ nhưng họ chưa kịp trả. Em đề nghị với bác, cho em gửi trước một tỷ, bác giao nhà cho em, giấy tờ nhà bác cứ giữ khi nào em nộp đủ tiền bác đưa giấy tờ cũng được. Nghe Nhật nói vậy, ông Cấn nghĩ ngay tới lời dặn của ông Giang: “Phải tinh táo kéo lại bị nó lừa”. Ông trả lời Nhật.

- Tôi đang cần tiền nên mới bán, nếu chị không có đủ tiền thì thôi. Trả lời xong ông nghĩ vài ngày sau Nhật sẽ gặp ông để làm thủ tục chấm dứt hợp đồng và có thể sẽ xin lại toàn bộ hoặc một phần số tiền đặt cọc. Nhưng không, vào một buổi sáng sớm, Nhật và hai người đàn ông lạ mặt đã đến nhà gặp ông. Họ vừa bước vào nhà, ông đã thấy mùi rượu nồng nặc, chắc bọn này vừa uống say ở đâu rồi. Ông phán đoán chắc họ lại có thủ đoạn gì, nhưng ông chưa thể nghĩ ra. Vừa lúc ấy Nhật đã đưa cho ông một mảnh giấy và nói:

- Vừa qua ông đã hợp đồng với tôi, ông bán cái nhà này cho tôi, tôi đã đặt cọc nhưng ông lại lật lọng không bán nữa. Bây giờ con Tuyết nó bán cho tôi 20m² ngoài sổ đỏ, tôi đã trả tiền cho nó, giấy tờ đây tôi xin đưa cho ông. Nhật chỉ vào người đeo đôi kính trắng và nói: Việc mua bán của tôi có nhà báo ở đây chứng kiến và hôm vừa rồi ông cũng đã ký với tư cách là người có đất liền kề xác nhận việc mua bán của chúng tôi. Tôi yêu cầu ông trả lại 20m² này, ngày mai tôi cho người xây ngăn lại. Anh này là thợ xây nhận làm giúp tôi, vừa nói Nhật lại vừa chỉ vào người đàn ông đầu trọc cùng đi với Nhật. Ông Cấn như người bị đòn búa tngờ chưa biết đối phó thế nào. Ông nhìn bộ mặt từng đưa rồi trấn tĩnh lại, ông nói.

- Tao tưởng mày là người tử tế, không ngờ mày cũng là kẻ chẳng ra gì. Mày lừa hẹn tao mấy lần ra ngân hàng để thanh toán thế rồi mày lại không đến, hôm nay mày lại nói tao lật lọng, lật lọng ở

chỗ nào? Cái giấy này đúng là chữ ký của tao, nhưng đây lại là một bản chứng nữa nói lên sự bí ẩn và xảo quyệt của mày. Không ngờ mày đã lợi dụng lòng tốt và sự cả tin của tao, nhân lúc tao đang đau ốm mày vào khẩn khoản đề nghị tao ký lại cho bản hợp đồng do mày đánh máy sẵn, mày còn nói vì bản viết tay bị nhoè nay phải đánh lại cho nghiêm chỉnh để đi làm công chứng. Không ngờ bản ký ấy lại là tờ giấy như bản này.

Mày nói con Tuyết bán cho mày 20m² là thủ đoạn lừa đảo trắng trợn của lũ chúng mày. Con Tuyết làm gì có 20m² mà bán, đây là nhà tao mua của thằng Bí, do con Phường bán cho thằng Chót, rồi thằng Chót bán cho thằng Bí, thằng Bí bán cho tao.

- Việc đó tôi không cần biết, chỉ biết con Tuyết nói với tôi đây là nhà của nó, vừa qua ông định nhờ nhà báo Nguyễn Khang trả hộ ông cho con Tuyết 500 triệu đồng là gì, không phải nhà của nó sao ông lại phải gửi trả tiền? Rõ ràng ông đang lấn chiếm nhà của nó, nay đang là lấn chiếm nhà của tôi, đúng không? Nghe đến đây ông Cần mới nhận ra cái đại của mình trong việc chấp nhận trả cho con Tuyết 500 triệu đồng và càng thán phục chúng nó xảo quyệt thật. Trước một thực tế khó lý giải này ông đành phải nói:

- Nếu mày nói là nhà của mày, thì mày làm giấy ra chính quyền đi, nếu chính quyền làm rõ là nhà của mày hay của con Tuyết thì tao trả cho mày. Nếu không thì đừng có đụng vào đây, súng đạn của kẻ thù tao còn không sợ nữa là... Ông vừa nói vừa phanh ngực và lại chỉ vào vết thương của mình.

- Ông còn hứa tạm nhận của tôi một tỷ rồi giao nhà cho tôi, khi nào tôi trả đủ tiền thì giao nốt giấy tờ, sao ông lại thay đổi?

- Tao hứa với mày bao giờ? Mày nói với tao như thế nhưng tao không đồng ý ngay từ đầu, chính lúc đó tao đã nhận ra mày cũng là

kẻ lừa đảo.

Sau cuộc dọa dẫm ông Cầ`n không thành, Nhật và hai người được gọi là nhà báo và anh thợ xây đã kéo nhau về nhà Tuyế`t để bàn định. Khanh cũng có mặt để ra những chỉ thị cho đàn em. Khanh nhìn mọi người rõ`i nói:

- Hôm nay ta lại vừa ra một chiêu mới, chiêu á`y có kế`t quả gì không và bây giờ ta nên làm gì nữa để buộc lão Cầ`n phải nộp tiế`p ra 500 triệu đô`ng. Tuyế`t nhìn xoáy vào Khanh và hơi nhướn miệng cười, làm cho cả hai người như nhớ lại nhưng giây phút “điên dại” mới cách đây vài ngày cũng ở tại nơi này. Nhật bắ`t gặp cử chỉ á`y của Tuyế`t, thoáng hiện lên chút nghi ngờ và hơi ghen, Nhật thắ`m nghĩ, chắ`c đại ca với con mụ này vừa có chuyện gì, không nhẽ... Nhật đang theo đuổi những ý nghĩ vớ vẩn thì bị đại ca yêu câ`u cho biế`t kế`t quả ra chiêu vừa rõ`i.

Nhật vừa nhìn đại ca vừa nói: Chiêu vừa rõ`i chưa làm cho lão ta gục, lão ta có nhận chữ ký là của lão ta nhưng vì lão ta bị em lừa, tưởng là ký vào bản hợp đồ`ng đánh máy lại như em nói. Tuy nhiên qua chiêu này của đại ca bắ`y cho, lão ta cũng hơi hoang mang đắ`y, nhắ`t là khi em khẳng định 20m<sup>2</sup> là đấ`t của chị Tuyế`t, vì chính lão ta vừa nhờ nhà báo Nguyễn Khang trả hộ 500 triệu đô`ng là gì. Chính vì lão ta hơi hoang mang nên mới thách ta đi kiện, để chính quyề`n phân xử 20m<sup>2</sup> là đấ`t của ai?

- Có chuyện lão ta xui mình đi kiện? Khanh hỏi.

- Vâng đúng thế` ạ.

Sùng đóng vai nhà báo đắ`n chứng kiế`n cũng nói thêm: Đúng là lão ta hơi quẫn, theo tôi ta cứ viế`t đơn kiện đi, có thể chính quyề`n họ không xử nhưng cũng gây hoang mang thêm cho lão ta, rõ`i sẽ phải nộp ra bắ`ng cách này hay cách khác. Nghe như một kế` hay,

Khanh giao cho Sùng viết ngay đơn gửi cho chính quyền và công an phường, nói rõ tội của lão Cấn là tội lấn chiếm nhà đất của Nhật, Nhật sẽ ký và đưa đơn, đưa cả giấy viết tay mua bán giữa Tuyết và Nhật có chữ ký xác nhận làm chứng của lão ta; mặc dầu trước đây đã có một lần họ không chấp nhận đơn của Tuyết nhưng không sao; ta không có mục tiêu đòi đất hợp pháp mà chỉ cốt làm cho lão Cấn rớt lên, thêm ăn không ngon, ngủ không yên, từ đó mà nhượng bộ.

- Ngay ngày hôm sau Nhật đã gửi đơn lên phường, hai tuần sau Nhật đã kéo được một anh nhà báo chính hiệu vào cuộc. Một hôm Nhật đang ngồi chờ xe khách ở đường Lê Duẩn thì gặp một người đàn ông cũng đến để chờ xe, anh ta ăn mặc lịch sự, tay xách cặp da trông có vẻ trí thức hay nhà báo gì đó. Nhật liếc nhìn anh ta và cũng bất giác anh ta liếc nhìn mình như muốn bắt quen, Nhật mạnh dạn hỏi.

- Anh đi về đâu?

- Tôi đi về quận Xuân Thành, cô đi về đâu? Người đàn ông hỏi lại.

- Em cũng về Xuân Thành.

- Thế thì ta làm quen với nhau nhé? Nhật không trả lời ngay, nhưng nhoẻn miệng cười và gửi ánh mắt đưa tình rồi mới nói: Gặp nhau trên đường làm quen là phải giúp đỡ nhau đây.

- Em cần giúp đỡ gì nào? Nhà báo hỏi.

- Em nói ra anh có giúp được không?

- Nếu có thể giúp được anh sẽ cố gắng.

- Anh đang ở đâu và làm nghề gì?

- Anh là nhà báo, đang làm ở báo *Luật pháp*

- Thế thì hay quá, em đang có việc rất cần anh giúp.

- Việc ấy là thế nào?

- Em đang bị người ta lén chiếm nhà, em đã có đơn kiện mà chính quyền và công an phường họ để ư lờ đi. Câu chuyện ngày càng cuốn hút nhà báo, đi hết tuyến đường cần đi mà vẫn chưa hết câu chuyện, hai người đành hẹn sẽ gặp nhau để bàn cụ thể. Trước khi chia tay, Nhật không quên hứa với nhà báo: Hôm nay bàn cụ thể, anh cứ giúp em nhiệt tình, nếu làm được em sẽ có thưởng cho anh.

- Em thưởng gì nào?

- Anh thích gì em cũng thưởng, cũng chi ư. Vừa nói vừa nhìn thẳng vào nhà báo, như muốn nuốt sống anh ta. Nhà báo cũng thấy như có một cảm xúc rất lạ trong người và thấy hai người như không còn khoảng cách.

- Thôi tạm chia tay, chi ư mai đến chỗ anh nhé, nhớ đem theo giấy tờ của vụ việc, trước khi đến điện cho anh, số điện thoại và địa chỉ của anh đây; vừa nói nhà báo vừa đưa cho Nhật cái card màu xanh.

Về đến nhà, Nhật đã điện ngay cho Khanh khoe đã nhờ được một nhà báo sẵn sàng giúp đỡ. Khanh khen Nhật giỏi lắm và dặn Nhật cứ hứa nếu xong việc sẽ cho nhà báo vài chục triệu, cũng là trả công cho họ. Chi ư hôm sau Nhật điện cho nhà báo:

- Anh Bích đã ư à. Em Nhật đây.

- Anh chào em, em đến ngay đi anh đang chờ.

- Đúng một giờ nữa em có mặt, cho em tắm rửa cái đã.

- Đếm chỗ anh tắm cũng được.
- Chỗ anh ở có đông người không?
- Chỗ anh ở chỉ có một mình, tha hồ tự do thoải mái.
- Thế thì em đếm ngay đây.

Ba mươi phút sau Nhật đã có mặt tại khu tập thể của Bích và gõ cửa căn phòng 302, nhà B. Nhà báo mở cửa phòng đón Nhật vào, pha một cốc nước cam tươi đưa cho Nhật.

- Anh mời em, vừa đưa cốc nước cam, hai người vừa nhìn nhau đã mếu máo. Anh không ngờ chúng mình lại có ngày hôm nay. Bích thà nghĩ làm nghề báo thế mà hay thật, được khỏi người nhờ vả và chiêu chuộng, thậm chí còn được dọa nạt người ta và bắt người ta phải công nộp cho mình, chỉ một bài báo có khi kiếm được mấy cây vàng.

Uống xong cốc nước cam, Nhật hỏi nhà báo: “Nhà tắm ở đâu? Cho em đi tắm đã.” Nhà báo vui vẻ đưa Nhật ra buồng tắm, Nhật nhìn nhà báo như một kẻ đã bị mình quật ngã, Nhật “ra lệnh” và sai khiên đủ thứ, nào là cởi giúp cho em cái cúc ở ngực, nào là xoa cho em chút xà phòng vào chỗ nọ, chỗ kia... Và cuối cùng là anh cũng phải cùng tắm với em. Tắm xong hai người cùng nhau lên giường để làm cái trò mà họ đang cùng cháy lòng chờ đợi. Xong chuyện vui vẻ, Nhật hỏi nhà báo:

- Sướng rồi bây giờ phải giúp em đi chứ? Nhật đưa các giấy tờ cho nhà báo và nói thêm những gì mà hôm qua chưa nói được.

Đọc xong các văn bản, gương mặt Bích rạng rỡ hẳn lên, không ngờ mình lại sắp lập được “chiến công hiển hách” trong cuộc vận động chống các tệ nạn tiêu cực, trong đó có việc lấn chiếm đất đai và tệ

quan liêu tham nhũng trong bộ máy nhà nước, một mũi tên trúng được hai đích. Chẳng những thế còn được Nhật hứa thưởng cho những 30 triệu đô ng và lại cho mình được sướng nữa... Bích nhẹ nhàng và âu yếm nói với Nhật: Việc này trong tầm tay của anh, em yên tâm đi.

- Làm bằng cách nào hở anh? Nhật hỏi.

- Anh sẽ viết một loạt bài báo nói về vụ việc quan trọng này, trước mắt anh viết một bài nói về sự cố tình chiếm đoạt tài sản của lão Cấn, anh sẽ đặt ra các câu hỏi nghi vấn đối với chính quyền và công an phường Tân Ngãi, vì sao mà vô cảm trước lời kêu cứu của người dân bị hại. Bài báo vừa kêu gọi, vừa thúc giục các cơ quan có trách nhiệm phải vào cuộc, phải nghiêm trị kẻ lách luật chiếm và bảo vệ lợi ích chính đáng của em.

- Thế bao giờ anh có bài báo đó và liệu người ta có cho đăng không?

- Em không phải lo, vì anh là phóng viên chính hiệu kia mà, vừa nói Bích vừa rút thẻ nhà báo đưa cho Nhật xem. Bích khẳng định: Anh đã viết là phải cho đăng, nhưng muốn đăng nhanh chỉ cần em gửi cho ban biên tập “âm trà” là xong.

- Em sẽ đưa cho anh vài triệu, tùy anh lo liệu.

- Vài triệu không được đâu, những chuyện hệ trọng thế này ít ra cũng phải mười triệu.

- Âm trà gì mà những mười triệu, biên tập gì mà ăn lắm thế?

- Em ơi, nó có ăn thì nó mới làm tốt cho em được. Làm xong việc này em được cả mấy trăm triệu kia mà, “bỏ con săn sắt bắt con cá rô”, các cụ ngày xưa chẳng dạy thế là gì.

- Anh chỉ được cái khéo mồm. Nhật vừa lườm nguýt nhà báo vừa dọa: Nhận của em rồi mà không viết nổi mấy bài báo là gái này xẻo bỏ đấy, gái này nói là làm.

- Em nói xẻo là xẻo cái gì?

- Xẻo cái vừa “làm khổ” người ta chứ còn xẻo cái gì. Hai người nhìn nhau cùng cười, nhưng liền ngay sau đó Nhật đã thay đổi sắc mặt, nét mặt như nghiêm lại làm cho nhà báo thấy sờ sợ và thàm nghĩ, loại người này có khi nó nói là nó làm thật cũng nên.

*

**

Hôm nay trời đổ gió mùa đông bắc, nhiệt độ thấp dưới 10 độ C, ông Cấn nằm đắp chăn vì cái bụng giờ chứng đau dạ dày cộng với vết thương tái phát. Cái Hằng đi học về, Hằng vừa đi vừa chạy cho nhanh về đến nhà, vừa bước đến cửa nhà Hằng đã hét hải gọi to: Bố ơi, bố có nhà không, bố ơi, ơi bố ... không rõ bố đi đâu rồi, Hằng định vút sách rồi đi tìm bố thì nhìn thấy có một cái chăn trên giường, hình như có người nằm trong đó, Hằng liền đi đến mở chiếc chăn thì thấy bố nằm trong đó thật, Hằng vừa sợ, vừa bực mình nên nói hơi to:

- Bố ngủ hay bố ốm hở bố, con gọi mấy câu sao bố không trả lời?

Ông Cấn từ từ mở to đôi mắt, với nét mặt xanh tái và mệt mỏi, ông trả lời chỉ vừa đủ nghe giữa hai bố con: Hôm nay bố mệt, bố không muốn dậy.

- Bố mệt làm sao?

- Bố vừa tái phát vết thương, vừa đau dạ dày con ạ.

- Mẹ con đi đâu hở bố ?

- Mẹ con chắc ra chợ, lát nữa thì về .

- Bố ới có việc này nghiêm trọng lắm bố ạ. Ông Cả ần lại cô mở to đôi mắt và hỏi Hả ng.

- Việc gì mà nghiêm trọng hở con?

Hả ng vừa nói như khóc, vừa đưa cho bố tờ báo *Luật pháp*. Đây bố đọc đi mà xem, có một bài báo người ta bảo bố mắc tội lấ n chiế m nhà của chị Nhật, chị á y đã kiện nhưng chính quyề n bỏ qua. Bài báo yêu câ u các cơ quan có trách nhiệm phải trừng trị kẻ lấ n chiế m. Nói xong Hả ng nắ m gục đầ u vào ngực bố mà khóc nức nở. Hả ng ôm chặt lấ y bố rô i kêu lên, tại sao mà khổ thê này hở bố , hu, hu, h...u. Ông Cả ần cũng ôm chặt lấ y con nhưng không nói gì. Vừa lúc á y bà Sót đi chợ về thầ y cô con gái đang ôm bố đê khóc, bà tưởng con bé bị đứ a nào bắ t nạt, bà hỏi:

- Đứ a nào bắ t nạt mà con khóc? Nó có đánh con không? Có đau lắm không? Hả ng không trả lời, bà lại nói: Mai con lên trường thưa thầ y giáo, thậm chí trình báo công an bận gì phải khóc. Lúc này ông Cả ần mới nói: Nó khóc là vì bài báo này này, ông vừa nói vừa đứ a tờ báo cho bà. Bà Sót câ m tờ báo rô i đọc bài mà họ kế t tội cho ông lấ n chiế m, đọc đê n đâu bà thay đỏi sắ c mặt đê n đầ y. Đọc xong bài báo bà Sót cũng kêu lên: “Trời ơi sao điên đảo thê này, sao trời không có mắ t, trời không đánh chề t những kẻ ăn không nói có, những kẻ lấ y của người làm của mình.”

- Bây giờ làm thê nào hở ông? Bà Sót hỏi.

- Bây giờ bà điện cho ông Giang, nói với ông á y là ông cháu mời ông xuố ng chơi, có việc câ n nhờ ông giúp, ông cháu ố m không lên ông đứ c. Tôi phải bàn với ông á y và nhờ ông á y giúp một tay, chỉ

tôi với bà không làm được đâu. Bà Sót vội điện cho ông Giang, ông Giang nhận lời ngay và chiều hôm ấy ông Giang đã có mặt, trên đường đi ông đã không quên mua chút quà cho người ốm. Vừa gặp nhau hai người đã ôm chầm lấy nhau như hai người bạn tri kỷ.

- Ông ốm thế nào, chắc vết thương nó hành phải không?

- Cả vết thương và cả cái thằng ác ôn dạ dày bác ạ.

- Ngoài chuyện ốm đau còn có chuyện gì? Ông Giang hỏi.

Ông Cấn không trả lời ngay mà đưa cho ông Giang tờ báo, đây bác đọc đi, bác sẽ thấy chúng nó độc ác và tàn bạo đến chừng nào. Ông Giang đọc xong bài báo, hai người nhìn nhau và cùng chung suy nghĩ không thể để chúng nó muốn làm gì thì làm.

- Tôi mời bác xuống đây để hỏi ý kiến của bác, bây giờ ta phải làm gì và làm như thế nào?

Ông Giang đưa mắt nhìn ông Cấn rồi lại nhìn tờ báo, với nét mặt căm giận, ông nói: Theo tôi bây giờ trước hết phải làm sáng tỏ bài báo đã, bắt họ phải cải chính và nhận lỗi đăng bậy, phải lôi cả máy ông ở chính quyền và công an vào cuộc với mình.

- Làm bằng cách nào hở bác?

- Ông phải viết một bài dưới tiêu đề “Trả lời bài báo đăng về chuyện ông Cấn lén chiếm nhà đất và chính quyền làm ngo” đăng trên tờ báo *Luật pháp ngày*... Nội dung ta khẳng định đây là bài báo có dụng ý vu cáo của kẻ lừa đảo, nhân đây ta lược lại quá trình lừa đảo của con Nhật và đằng sau nó là thằng Khanh và cả đồng bọn. Tập trung nói về 20m² đất này, chỉ trong một thời gian ngắn chúng nó đã bán qua tay nhiều người. Việc con Nhật nhận là đất của mình do mua của con Tuyết là không có thực... Trong bài trả lời,

ông cũng chỉ cho tay phóng viên viết bậy một trận, ông đặt thẳng câu hỏi: Vì sao phóng viên lại viết như thế, đây có phải là bài báo viết thuê cho bọn lừa đảo không? Viết thuê cho một con đi, con lưu manh đã từng đi tù 5 năm vừa được thả về?... Bọn lừa đảo và con đi đã cho phóng viên này những gì, phóng viên đã nhận được bao nhiêu tiền “nhuận bút”? Đề nghị tổng biên tập phải làm rõ và có hình thức xử lý thích đáng, thậm chí đuổi nó ra khỏi ngành. Viết xong ông lên lấy xác nhận của chính quyền rồi gửi cho tổng biên tập tờ báo.

- Nội dung tôi hoàn toàn đồng ý với bác, nhưng có lẽ cũng phải nói đôi lời về mình, để họ hiểu mình là ai. Không vớ vẩn, không công thân nhưng mình cũng là loại người không dễ gì bắt nạt được phải không? Chữ nghĩa của tôi kém bác, thôi đành nhờ bác chấp bút cho.

Thầy ông Cấn nói vậy và cũng thương ông ấy đang ốm, ông Giang đành nhận lời viết hộ. Viết xong đang đọc lại cho nhau nghe thì có một người khách mới đến. Quay lại nhìn khách, ông Cấn nói như reo lên và giới thiệu với ông Giang: “Đây là cụ Thấn, cụ là ông chú về làng bà xã nhà tôi, ông cụ năm nay đã gần 80 tuổi rồi nhưng còn rất khỏe, thỉnh thoảng cụ vẫn đạp xe hơn chục cây số để lên thăm cháu, cụ cũng là đại tá về hưu và là người cương trực thẳng thắn.” Nghe vậy ông Giang nảy ra ý nghĩ phải nhờ cụ một tay. Ông Cấn cũng giới thiệu với ông chú về ông Giang, cũng là người bạn cụ chiến binh và đang nhờ ông giúp cho chút việc của gia đình.

Ông Giang nhìn cụ với ánh mắt kính trọng, ông hơi ngạc nhiên và liền hỏi: Vì sao hôm ông Cấn về nhà mới lại không được gặp cụ?

- Hôm ấy cháu có mời tôi, nhưng tôi phải về dự buổi họp mặt đơn vị cũ nhân dịp đầu xuân nên không đến được. Lâu ngày hôm nay thấy trong người khỏe khoắn và nhớ các cháu quá nên phải cố lên thăm các cháu.

- Nhân có cụ lên chơi, mời cụ cùng nghe và cho ý kiến.

Ông Cầ n cũng nói thêm: Thật may cho cháu, hiện nay cháu đang có câu chuyện đau lòng, cháu phải viết thư trả lời một bài báo, mời chú cùng nghe và cùng giúp cháu.

Cụ Thắ ng chưa hiểu đầu đuôi câu chuyện thế nào nhưng cứ ngồ i nghe. Nghe xong cụ mới vỡ lẽ và nói: Quả là câu chuyện phức tạp và cũng kỳ lạ. Kẻ gian lại tô cáo người ngay, kẻ hại người lại kiện người bị hại, báo *Luật pháp* lại đi bênh vực kẻ gian, thật là điên đảo không để đâu cho hết.

Sau lời của cụ Thắ ng ông Cầ n cũng nói luôn: Lá đơn ông Giang viết thế là đạt yêu cầu quá rồi, vừa mạch lạc, vừa chặt chẽ và sắc bén nữa. Ngày mai tôi sẽ bảo cháu Hắ ng trên đường đi học nó đem ra bưu điện gửi ngay, sớm ngày nào hay ngày đó.

Nghe ông Cầ n nói vậy, cụ Thắ ng nói ngay:

- Cháu không làm thế được, gửi qua Bưu điện họ bảo không nhận được thì sao?

- Cháu gửi thư đảm bảo, nếu để mất cháu bắt đền bưu điện.

- Thôi ngày mai tôi với anh đi lên Tòa soạn, vừa gửi thư vừa gặp tay phóng viên viết bài bào đó xem mặt nó tròn hay méo, béo hay gầy, cao hay thấp mà nó lại nở bán rẻ lương tâm. Ta cũng nên gặp ông tổng biên tập để xem ông ta thương dân đến mức nào, ông ấy chớ ngừa đảo và tham những đến mức nào với nhân danh là tờ báo *Luật pháp*. Nghe cụ Thắ ng nói vậy ông Giang cũng nói thêm:

- Nếu cả cụ Thắ ng và ông Cầ n cùng đi thì tốt quá. Việc này ta nên đi đưa trực tiếp vừa không sợ thất lạc, vừa có điều kiện nói thêm những gì cầ n nói.

- Ý kiến của cụ và của bác Giang là chính xác quá rồi. Tôi nay cụ ngủ đây, sáng mai hai chú cháu cùng đi. Cụ Thằng thấy công việc của con cháu bức xúc quá nên cụ đành ở lại. Sáng hôm sau hai người đã có mặt tại Tòa soạn từ rất sớm, cơ quan chưa đến giờ làm việc, hai người lại phải ngồi chờ. Đúng 8h hai người được mời vào phòng tiếp dân, người tiếp là một cô gái chừng gần 30 tuổi, ăn mặc lịch sự, nói năng lễ phép:

- Cụ và ông có việc gì mà phải lên đây ạ?

- Chúng tôi lên đây để trả lời về một bài báo của tòa soạn ta có đăng nói về tội của ông Cấn lân chiêm nhà, đất ở phường Tân Ngãi. Đây là thư trả lời của chúng tôi đây. Vừa nói ông Cấn vừa đưa lá thư cho cô ấy. Cô nên đọc lá thư để biết chúng tôi nói gì.

- Vâng cháu sẽ đọc. Nói xong cô bóc lá thư ra xem rồi hỏi: Hôm nay có ai là ông Cấn ở đây không ạ?

- Vâng, tôi là Cấn đây. Tôi và ông chú tôi lên đây muốn được cô cho gặp người phóng viên viết bài báo này và gặp ông tổng biên tập, nếu được gặp cùng một lúc cả hai người thì càng tốt. Xin lỗi cho tôi xin hỏi: Cô tên là gì ạ?

- Cháu tên là Liễu - Đào Thị Liễu. Đọc lá thư trả lời của ông, chẳng biết thực hư thế nào, nhưng cháu thông cảm với sự bức xúc của ông và gia đình, cháu sẽ chuyển lá thư này cho lãnh đạo tòa soạn giải quyết. Hôm nay anh phóng viên viết bài báo này đi công tác xa phải ít ngày nữa mới về, ông tổng biên tập cũng đi vắng nên không tiếp ông và cụ được.

- Cô cho chúng tôi gặp phó tổng biên tập vậy.

- Các ông ấy cũng đi vắng cả. Nghe cô Liễu nói vậy, cụ Thằng lại như có kiến đốt trong người, mặt cụ lại đỏ lên như người vừa

uông rượu, ánh mắt của cụ như giận dữ, cụ nói:

- Cô thông cảm cho người dân chúng tôi, phải lên đây là bần cùng. Vừa mất thì giờ, đi đường thì đông đúc, nhờ tí thì tai nạn khổ con khổ cháu, lại còn tốn kém... Vì vậy chúng tôi muốn giải quyết nhanh gọn. Nếu cô không cho chúng tôi được gặp người có trách nhiệm, chúng tôi phải lên Thanh tra nhà nước, không xong chúng tôi lên gặp Thủ tướng, Quốc hội, Trung ương Đảng. Tối nay cô cho chúng tôi ngủ nhờ ở góc hè kia để chúng tôi chờ tổng biên tập, khi nào gặp được thì thôi. Bây giờ cô cho tôi xin cái giấy biên nhận là cô đã nhận lá thư trả lời của chúng tôi.

- Vâng cụ và ông chờ cho một lát. Một lúc sau cô Liễu quay trở lại đưa tờ giấy biên nhận cho ông Cấn, ông Cấn gấp tờ giấy rồi cho vào trong ví cẩn thận như một báu vật. Cô Liễu nói tiếp: May quá, ông phó tổng biên tập vừa mới về, cháu đã báo cáo sự việc và đưa lá thư của ông cho ông ấy, ông ấy đã xem thư và nói ít phút nữa sẽ tiếp cụ và ông.

- Thế thì may cho chúng tôi quá, cảm ơn cô. Cụ Thảng nói.

Khoảng 15 phút sau một người đàn ông đi vào phòng tiếp dân, cô Liễu đã kịp giới thiệu. Đây là ông Minh phó tổng biên tập vừa đi công tác về, ông Minh sẽ tiếp cụ và ông, còn đây là ông Cấn người có lá thư đã đưa cho anh, cụ đây là người nhà ông Cấn. Sau lời giới thiệu của cô Liễu, ông Minh phó tổng biên tập nói ngay:

- Tôi đã xem thư của ông Cấn rồi và nghe cô Liễu nói lại nỗi bức xúc của gia đình, chúng tôi thông cảm và xin hứa với gia đình sẽ sớm xem xét lại bài báo này, nếu có điều gì chưa chính xác thì chúng tôi phải cải chính và xin lỗi gia đình. Nghe giọng nói từ tốn và điềm đạm của ông phó tổng biên tập, cụ Thảng và ông Cấn thấy trong lòng dịu lại nhưng vẫn còn băn khoăn, họ nói thì như vậy nhưng có

làm để n nơi để n chỗ n không? Cụ Thắ ng nhìn ông phó tổng biên tập với con mắ t nửa tin, nửa ngờ, cụ nói:

- Ông đã xem thư của chúng tôi rồi, các ông không tin mời các ông về tận nơi xem gia đình chúng tôi là người như thế nào. Gia đình chúng tôi là gia đình cách mạng, em tôi là liệt sĩ, tôi là đại tá về hưu, cháu Cầ n đây cũng là trung tá và là thương binh, mảnh đạn vẫn còn trong người. Từ xưa gia đình tôi không có điề u tiế ng gì. Vừa qua gia đình có mua một mảnh đấ t và nhà cá p bố n cho ông cụ ngoại của cháu, từ khi mua đã bị bọn lừa đảo làm hại bao lầ n, đã mắ t thêm cả tỷ đô ng vì phải mua những hai lầ n, để n bây giờ chúng nó vẫn chưa tha. Không những thế nó còn mua được những phóng viên viế t thuê cho chúng để bôi nhọ gia đình tôi, thậm chí còn nói xấ u cả chính quyề n trong bài báo đó. Giả thiế t chính các ông là người bị hại thì các ông nghĩ sao? Vừa nói cụ Thắ ng vừa nhìn thẳng vào ông phó tổng biên tập để xem ông á y phản ứng thế nào?

- Nghe cụ nói chúng tôi càng thông cảm với hoàn cảnh của gia đình, chúng tôi sẽ sớm làm rõ rồi trả lời gia đình.

- Không phải tòa soạn chỉ trả lời gia đình tôi mà phải trả lời cho nhân dân, cho công luận. Trước mắ t tòa soạn hãy đăng toàn văn lá thư của cháu Cầ n trả lời báo, sau đó nề u thắ y những điề u chúng tôi nói là đúng, bài báo đã đăng trước đó là sai thì phải có lời xin lỗi gia đình tôi trên báo và phải có hình thức xử lý kỷ luật, thậm chí xử lý bắ ng pháp luật đố i với người làm sai, vì đây là tội vu khố ng, bôi nhọ danh dự gia đình chúng tôi.

Sau khi ra về , mười ngày sau gia đình ông Cầ n nhận được một tờ báo do tòa soạn gửi tới, trong đó có đăng một bài có tính chấ t nửa vôi. Tờ báo có nói để n sơ suấ t của bài báo đã đăng là những thông tin chưa được chính xác và xin lỗi gia đình ông Cầ n, nhưng lại không đăng toàn văn lá thư trả lời bài báo của ông Cầ n và cũng không hề

phê phán gì với bọn lừa đảo. Nhưng dù sao qua bài báo đăng cải chính, cũng làm cho bọn lừa đảo không còn hi vọng dùng báo chí để làm sức ép với ông Cầ`n và bọn chúng cũng thấ`y thủ đoạn lừa đảo của chúng đã bị lộ tẩy và không thể lừa dố`i được nữa.

Tuy chưa đạt được mục đích của mình, nhưng từ hôm ấy không còn có sự quấ`y rầ`y của bọn bọn lừa đảo, gia đình ông Cầ`n trở lại cuộc số`ng yên ổn, trong nhà lại có tiế`ng cười.

*

* *

Nhật được nhà báo Bích gọi đê`n để báo cho tin chẳng lành, đó là việc ban biên tập thông báo cho Bích nội dung lá thư của ông Cầ`n, yêu câ`u Bích phải làm bản kiểm điểm về` những gì gọi là thiế`u sót, khuyế`t điểm và có thể còn bị kỷ luật gác bút... Trong buổi gặp ấy, Bích còn giao cho Nhật tờ báo vừa phát hành buổi sáng, trong đó có bài cải chính và cả lời xin lỗi của ban biên tập về` việc đã cho đăng bài báo của Bích. Thông tin này đúng như một thùng nước lạnh dội vào đố`ng lửa vừa bô`c cháy, đố`ng lửa đã bị dập tắt. Nhật ra về` trong sự xót xa vì đã “cúng” cho anh chàng nhà báo cả chục triệu đô`ng, lại còn cho nó được thỏa mãn cả cái “trò ấy” mà chẳng nên cơm cháo gì. Về` đê`n nhà, Nhật đã điện ngay cho Khanh.

- Đại ca đấ`y ạ, em Nhật đây, tình hình gay lắ`m đại ca ạ.

- Gay là gay thế` nào, hôm nọ đã có bài báo đăng hay lắ`m kia mà, anh đang định thưởng cho em đấ`y.

- Hôm nay nhà báo Bích đã đưa cho em một tờ báo mới, trong đó có bài nhận khuyế`t điểm với lão Cầ`n vì đã cho đăng bài báo hôm trước.

- Sao lại thế` ?

- Câu chuyện dài lắm, lúc nào gặp em sẽ kể cho mà nghe.
- Thế thì chiều nay nhé, vào lúc 3h chiều và ở chỗ hôm nọ nhé?
- Ok

Đúng giờ hẹn, Nhật bước vào nhà nghỉ “Lửa Hồ`ng” nằm trên đường Hồ` Xuân Hương. Vừa vào đến phòng lễ tân đã được cô nhân viên trực phòng hỏi:

- Chị có phải là chị Nhật không?
- Vâng tôi là Nhật.
- Chị đã có người chờ ở phòng 505.

Nhật bước vào thang máy, bấm tầng số 5, lên đến tầng 5, Nhật mở cửa bước vào phòng 505 đã thấy Khanh nằm sẵn ở giường, vừa nằm vừa dang hai tay đón Nhật. Nhật không lao đến với Khanh ngay mà đi vào phòng tắm làm những “thủ tục” cần thiết, sau đó mới lên giường với Khanh. Nhật vừa ngả vào vòng tay của Khanh, Khanh ôm chặt lấy Nhật, vừa ôm Nhật vừa... khiến cho Nhật phải kêu lên vì sung sướng. Những gì tiếp theo cũng không giống những lần trước. Nhật thoáng nghĩ: Anh chàng đại ca này đúng là con người luôn sáng tạo, cả cái trò này cũng chịu tìm tòi đổi mới.

Sau những giây phút vui vẻ, Khanh đã nhớ ra câu chuyện mà mình cần gặp Nhật. Khanh liền hỏi:

- Câu chuyện hôm sáng em nói về bài báo nó ra làm sao?
- Chuyện phức tạp lắm, dài lắm, nếu nói từ lúc em làm quen với tay Bích nhà báo đến khi đăng được bài báo và bây giờ lại có bài báo mới thì nói cả ngày mới hết.

- Em nói đoạn nào hay nhất và em thích nhất.
- Chỗ hay nhất, thích nhất lại là chỗ không nói được với đại ca.
- Tại sao?
- Tại vì tay nhà báo ấy cũng giống đại ca ở chỗ...
- Đúng là công của em to thật đấy, nhưng từ nay em không được làm như thế nữa, nếu năng động kiểu ấy anh sẽ kỷ luật đấy.
- Nhưng không cho thì nhà báo không chịu viết. Từ nay em xin chừa, nếu có ai muốn, em sẽ hỏi ý kiến của đại ca, được đại ca đồng ý thì em mới cho, được chưa?
- Anh chỉ muốn cảnh báo em, nếu không cẩn thận thì cái giá của em nó sẽ như cái “lỗ dao” ai cũng thả “cái” vào đấy được. Nói vui thôi, ai mà giữ được cái ấy của em.
- Em đã nhờ đại ca giữ rồi còn gì. Nói xong Nhật lại cười như trêu tức Khanh.
- Thôi tạm gác chuyện ấy, bây giờ em nói về bài báo mới đi.
- Chuyện là thế này: Sau khi có bài báo nói về lão Cấn lần đầu tiên của em, lão ấy tức lên, thế là lão ta phản kích ngay. Lão ta viết một lá thư trả lời bài báo, nội dung lão ta chửi em là quân lừa đảo và chửi cả người nào viết bài báo ấy. Lão ta còn đòi đảng nguyên văn lá thư ấy lên mặt báo để mọi người đều biết, đòi phóng viên và tòa soạn phải xin lỗi và phải nghiêm trị phóng viên viết bậy để kiếm tiền. Vì thế mà có bài báo mới ra đời. Nội dung của bài báo mới là cải chính bài báo đã đăng, thừa nhận thông tin đó là không có cơ sở và xin lỗi ông Cấn.
- Thế còn việc nghiêm trị nhà báo?

- Việc này họ chưa xét đến, tay nhà báo đang xin tiền em để chạy tội.

- Nó xin em bảo sao?

- Em lờ đi và nói em không quyết được, vì không đạt được mục đích đề ra. Thầy em nói thế, anh chàng thở dài và nói: Hoá ra mình bị đại, bị em dùng bùa mê nên làm vậy.

- Qua câu chuyện về hai bài báo em thầy lão Cấn là người như thế nào?

- Em thầy lão ta là con người đáng thương, có công lao với đất nước, rất thật thà, thật thà đến mức khờ dại nên bị khổ. Nhưng những điều lão ta nói trong lá thư chúng tôi là con người có bản lĩnh, con người không sợ ai, dám đối mặt tất cả.

- Em nói đúng nhưng chưa chính xác, không phải lão ta không biết sợ bất kỳ điều gì, lão ta vẫn sợ sự quấy rầy của chúng ta đấy thôi và có lúc đã phải nhượng bước, đúng không? Việc nhờ nhà báo Nguyễn Khang chuyển trả hộ cho Tuyết 500 triệu đồng là một ví dụ, rất tiếc là việc đó lại chưa thành.

Bây giờ anh hỏi em: Ta còn có thể làm gì hay dùng câu chuyện lão Cấn ở đây, đồng nghĩa là ta chịu thua lão ấy?

- Theo em, như thế là hết sách ròi, mặt khác ta cũng đã kiếm của lão ta gần hai tỷ ròi, đại ca đã nhận tiền đảng hoàng tại ngân hàng công thương ròi còn gì. Hiện nay lão ta lại ốm yếu luôn, theo em ta dùng ở đây, tha cho lão ta.

- Em nghĩ đơn giản lắm, làm cái nghề này phải luôn nghĩ là phải thắng và chỉ được phép thắng. Muốn vậy thì điều đầu tiên là không được phép mũi lòng bất cứ ai, mũi lòng là chết. Ai đó phải

khổ là do họ không khôn lên, họ dại thì họ phải trả giá. Ta có làm cho ai đó quá khổ cũng chính là dạy cho họ bài học phải tìm cái khôn mà tồn tại, chỉ tội họ sẽ phải trả giá quá đắt, thế thôi.

Từ suy nghĩ ấy bây giờ em phải nghĩ cách tiếp tục thực hiện mục tiêu cướp bằng được của lão Cấn 500 triệu đồng nữa, chưa làm được thì ăn chưa ngon, ngủ chưa yên và cả “cái ấy” cũng không thích. Nghe đến đây Nhật cười như nấc nẻ và chỉ tay vào trán đại ca: Nhớ lấy nhé, nhớ cái câu cả “cái ấy” cũng không thích, từ nay đừng có hòng.

Nói như thế nhưng đại ca đã có chiêu nào chưa?

- Tất nhiên là anh đã có, nhưng cũng muốn tham khảo thêm ý kiến của em.

- Anh nói ra xem nào?

- Đây là việc quá khó, vì lão Cấn bây giờ đã rất cảnh giác rồi, không dễ gì mắ c bẫy nữa đâu. Vì vậy phải làm cách nào mà lão ta không ngờ tới, mặt khác phải làm cho êm dịu không gây ồn ào căng thẳng như trước, có như thế lão ta mới thò chân vào bẫy. Nhật ngò ì nghe cứ há hỏ c mòm như trẻ con nghe chuyện thầ n thoại vậy.

- Cụ thể nó là thế nào, anh nói đi. Nhật giục.

- Anh định thế này: Bây giờ em phải tìm cho anh một người hiền lành, không có điề u tiế ng gì ngoài xã hội. Người ấy lão Cấn phải biế t, nếu thân quen thì càng tốt. Em sẽ tìm cách dỗ dành người ấy, nhờ họ tìm mua cho em một mảnh đấ t rồi hứa sẽ trả cho họ vài chục triệu đồng tiế n công. Khi người này bắt mòm rồi thì nói với họ là em muốn mua mảnh đấ t của nhà ông Cấn, nhờ họ mua giúp.

- Nếu họ có thắc mắc vì sao chị không mua trực tiếp thì làm sao? Nhật hỏi.

- Thiệu gì cách nói, em có thể giải thích: Đây là mảnh đất đã có người bạn hỏi mua rồi, em không muốn mang tiếng là người mua tranh của bạn.

Khi mua em phải chỉ đạo về giá, khi thỏa thuận xong lúc đó em yêu cầu người mua hộ nói với ông Cường là có người đến phá, cái mà tôi mua; nếu ông Cường bán thì ông phải rút bớt 500 triệu đồng, coi như ông Cường vẫn giữ lời hứa cũ hứa trả số tiền của 20m² mà cô Tuyết đã trả cho cô Phương.

- Nếu họ hỏi ông Cường không chấp nhận thì sao?

- Nếu lão Cường không chấp nhận cũng có nghĩa là lão ta vẫn chưa bán được và ta cũng chưa cướp được, cuộc chiến giữa chúng ta và lão Cường còn tiếp tục.

- Trong trường hợp áy công của người mua hộ tính sao?

- Ta tạm trả nửa số tiền đã hứa, còn một nửa khi nào mua được thanh toán nốt, làm như vậy để người mua hộ sẽ cùng chúng ta đánh gục lão Cường.

- Đúng là đại ca. Nhật phải thốt lên và đưa mắt nhìn đại ca với lòng thán phục.

Trước khi ra về hai người lại hôn nhau, Khanh không quên nhắc Nhật phải giữ bí mật những gì đã bàn hôm nay, phải tạo cho lão Cường một sự bất ngờ thật sự.

- Đại ca cứ yên tâm.

*

* *

Sáng nay ông Cầ`n đang định về` thăm ông ngoại vì nghe tin hồ`i này ông cụ không được khỏe, ông vừa định dắ`t xe ra khỏi nhà thì có bác Thân sang chơi. Ông Cầ`n và ông Thân biế`t nhau từ hôm cùng đi họp hội phụ huynh cho con, hai ông ngô`i gầ`n nhau, trong khi chờ đợi chưa họp hai người hỏi thăm nhau, rô`i nhận ra là đò`ng hương cùng huyện, cùng xã. Ông Thân có một thời cũng đã làm trưởng một khu phố` trong phường, từ đầ`y hai người thỉnh thoảng có đế`n thăm nhau, rủ nhau đi tập thể dục buổi sáng ở công viên trong phường.

Vừa trông thấ`y nhau, ông Thân đã phê bình ông Cầ`n vì sao lâu nay không đi tập thể dục. Ông Cầ`n vừa pha trà mời khách vừa thanh minh.

- Bác phê bình em xin nhận, sở dĩ mắ`y tháng gầ`n đây em không đi tập với các bác ở công viên được là vì gia đình có vài chuyện không được vui và em lại bị cái bệnh dạ dày, bác sĩ khuyên chỉ được tập vừa sức, thế` là em sinh lười chỉ tập ở nhà.

- Vừa rô`i bác có nói gia đình có chuyện không vui, nó là chuyện gì thế`, anh em gầ`n kê` đây mà tôi chẳng biế`t gì cả. Vừa nói, ông Thân vừa quan sát ông Cầ`n, vừa phán đoán chắ`c lại là chuyện...

- Chuyện tôi muố`n bán cái nhà này, nhưng khi định bán nó phức tạp quá nên lại không bán được. Ông định tâm sự cả những điề`u rắ`c rô`i, kiện cáo nhưng lại thôi, vì nói ra ông á`y lại thêm cười mình mà cũng chẳng giải quyế`t được gì.

Nghe ông Cầ`n nói đế`n bán nhà, ông Thân liề`n hỏi: Thế` hiện nay ông bà còn có ý định bán nữa không?

- Tôi vừa muố`n bán lại vừa không.

- Vì sao thế?

- Vì tìm được người mua đúng đắn khó lắm, toàn những người lãng nhãng, tiếp họ mệt cả người.

- Nếu bây giờ tôi mua bác có bán không?

- Bác có nhà ròi mua làm gì?

- Tôi có nhà ròi, nhưng tôi có một người bạn họ nhờ mua, nếu bác bán thì bán cho tôi, tôi mua và đứng tên tôi. Nếu được thì nhờ bác cho xem giấy tờ và bác cho biết giá, sau đó tôi sẽ bàn với người ta, nếu họ đồng ý thì ta làm thủ tục.

Ông Cấn thăm nghĩ, không ngờ lại có dịp may thế này, nếu ông Thân mua được thì tốt quá. Ông vội đứng dậy lấy tập giấy tờ nhà đất đưa cho ông Thân, trong đó có sổ đỏ 40m² đứng tên ông Cấn và 20m² là giấy viết tay của anh Bí bán cho ông Cấn.

- Giấy tờ như vậy là tạm ổn, 20m² tuy chưa có trong sổ đỏ nhưng cũng có giấy tờ của người bán, sau này có thể xin cấp sổ đỏ được vì đất này cũng là đất thổ cư phải không bác?

- Đúng là đất thổ cư, nhiều gia đình họ đã làm được sổ đỏ và họ đã làm nhà cao tầng trên đất ấy đó thôi. Vừa nói, ông Cấn vừa chỉ các gia đình bên cạnh đã làm nhà cao tầng.

- Còn về giá ông định thế nào?

- Người ta đã trả 58 triệu một mét vuông ròi, được 60 triệu một mét vuông thì tôi bán. Giá đất ở đây ở thời điểm này bác biết ròi, nó dao động từ 62 đến 65 triệu một mét vuông nhưng tôi chấp nhận bán thấp hơn một chút.

- Bác cho biết giá và giá y tờ như vậy, bây giờ tôi xin bác cho tôi một bộ hồ sơ phôtô, sau vài ngày nữa tôi xin trả lời bác.

- Vâng, bác cứ nghiên cứu và bàn bạc cho kỹ. Việc mua bán nhà đất không thể vội vàng được.

Tiền ông Thân ra về, ông Cấn nói lại với bà xã về việc ông Thân đến mua nhà, cả hai vợ chồng đều rất vui vì đã có được một khách mua tin cậy; vừa là người đồng hương, vừa là người quen biết và có tình cảm với gia đình.

Sau bảy ngày kể từ hôm gặp ông Cấn, hôm nay ông Thân điện cho ông Cấn là nhất trí mua và sẽ ký hợp đồng chính thức vào ngày mai. Ông Cấn và gia đình rất phấn khởi và có ý định làm một mâm rượu để mời ông Thân sau khi ký xong hợp đồng. Ông Cấn làm mâm rượu xong mà chờ mãi đến 18h vẫn không thấy ông Thân đến. Ông Cấn đành phải điện thoại cho ông Thân.

- Cho tôi gặp ông Thân ạ?

- Vâng, tôi là Thân đây.

- Bác có nhớ chương trình hẹn nhau chiều nay không?

- Bác Cấn phải không? Tôi nhớ nhưng chưa sang được, hôm vừa rồi điện cho bác như thế nhưng tình hình lại có những vấn đề phải bàn thêm với bác.

- Có vấn đề gì cần bàn bác cứ sang đây, anh em mình trao đổi thoải mái. Bác sang ngay tôi chờ bác nhé?

- Hẹn bác sáng mai, khoảng 9 giờ tôi sang.

Điện thoại xong với ông Thân, ông Cấn lại tâm sự với bà xã: Số vợ chồng mình vất vả thật, cứ tưởng vợ được ông Thân thì mọi việc

suôn sẻ, ai ngờ.

- Ông ấy bảo sao? Bà Sốt hỏi.

- Ông ấy chưa nói cụ thể, chỉ nói phải bàn thêm với nhà mình, sáng mai ông ấy sẽ sang. Ông Cấn tự nghĩ, không lẽ bọn kia lại chọc vào?

Ngày hôm sau theo giờ hẹn ông Thân sang gặp lại ông Cấn, vừa bước chân vào nhà ông Thân đã nói:

- Tôi xin lỗi bác vì phải lỡ hẹn.

- Không sao, việc mua bán phải bàn đi bàn lại là bình thường. Tình hình thế nào, có vấn đề gì bác nói xem nào.

Ông Thân đã n đo mãi đành phải nói: Tôi rất khó xử không biết nên nói với bác như thế nào, tôi không ngờ câu chuyện lại phức tạp đến thế. Hôm bàn với bác ở đây xong, tôi về nhà ngày hôm sau tôi có bàn với người mà họ nhờ tôi mua, nói chuyện xong họ đồng ý ngay vì đây là một gia đình khá giả, họ chỉ cần mua để đầy chứ chưa phải có nhu cầu làm nhà ngay.

- Thế thì có điều gì phải bàn hỏi bác?

- Câu chuyện không chỉ có thế, ngày hôm sau nữa tự nhiên có hai người lạ mặt đến nhà tôi, trong hai người có một nam, một nữ. Vừa vào đến nhà họ hỏi ngay:

- Ông có phải là ông Thân không ạ?

- Vâng tôi là Thân, anh chị gặp tôi có việc gì ạ?

- Chúng tôi muốn trao đổi với ông về việc mua ngôi nhà của ông Cấn. Nghe vậy tôi ngạc nhiên, không hiểu họ là ai và tại sao họ lại

bàn với tôi về chuyện đó.

- Có chuyện gì các anh chị cứ nói, nhưng trước hết tôi muốn biết anh chị là ai?

Người đàn ông chừng hơn bốn mươi tuổi nói: Tôi tên là Khanh và đây là cô Tuyết, chúng tôi là những người có liên quan đến mảnh đất của ông Căn, đây là mảnh đất đang có sự tranh chấp chưa được giải quyết dứt điểm. Ông Căn thì bảo 20m² đất ngoài sổ đỏ là của ông Ấy, vì ông Ấy có giấy tờ mua của anh Bí nào đó. Nhưng chị Tuyết đây lại nói 20m² đất Ấy là của chị, vì chị đã mua của chị Phường, giấy mua của chị Phường lại trước ngày ông Căn mua của anh Bí. Vì vậy chị Tuyết đã yêu cầu ông Căn phải trả lại 20m² đất cho chị Ấy, nếu không muốn trả đất thì trả cho chị Ấy 500 triệu đồng là số tiền mà chị Ấy đã phải trả cho chị Phường. Lúc đầu ông Căn không chịu, nhưng gần đây ông Căn đã đồng ý sẽ trả, thậm chí ông Căn đã nhờ nhà báo Nguyễn Khang trả giúp khi nhà báo này có ý định mua mảnh đất Ấy của ông Căn. Nghe đến đây tôi thấy hoang mang chẳng hiểu ra sao cả, tôi nói với hai người:

- Việc này các anh, các chị phải đến mà bàn với ông Căn, nói với tôi thì tôi làm được gì. Thấy tôi nói vậy cô Tuyết lại nói tiếp:

- Câu chuyện đúng là rắc rối, ngày hôm qua chúng tôi nhận được tin ông đang mua hộ ai đó mảnh đất Ấy, hôm nay chúng tôi đến gặp ông để nhờ ông giúp cho một việc, việc này đơn giản thôi. Ông nói với ông Căn là muốn bán được mảnh đất Ấy cho bất cứ ai, ông Căn cũng phải chuyển trả cho tôi 500 triệu đồng, khi ông giao tiền cho ông Căn nhờ ông nhận lại cho số tiền Ấy rồi trao lại cho chúng tôi. Làm như vậy ông không mất gì cả, vẫn chỉ phải trả cho ông Căn số tiền mà hai bên thỏa thuận, ông Căn vẫn nhận được số tiền như khi ông Ấy định bán cho nhà báo Nguyễn Khang.

Đã ý kiến của họ là như thế, tôi chẳng biết nên làm thế nào, việc này tùy bác quyết định. Nếu bác nhất trí với họ thì tôi mua được, bác không nhất trí thì tôi đành không dám mua nữa, cố mua cho xong nhưng rồi chúng nó cũng không để mình yên. Qua đây tôi cũng biết bác khổ với chúng nó lắm rồi. Vừa nói, ông Thân vừa nhìn ông Cấn bằng con mắt thương cảm.

Ông Cấn nghe ông Thân nói lại những lời của lũ ma quỷ mà lòng ông sôi lên. Ông muốn nói lại cho ông Thân hiểu rõ sự tình của mảnh đất này, nhưng cổ ông như nghẹn lại, mặt khác ông lại nghĩ nói cho ông Thân biết chỉ để ông áy cời mình. Nghe ông Thân nói xong, ông cấn chỉ nói được với ông Thân một câu: “Thôi bác cứ về đi, ba ngày nữa tôi sẽ trả lời bác.”

Sau khi ông Thân ra về, ông Cấn như người bị cảm, chân tay, đầu óc đau nhức nhối, ông đành phải đi nằm. Vừa nằm ông vừa suy nghĩ, chúng nó đúng là không còn tính người, nó định hành mình đến khi nào? Mình phải làm gì trong lúc này? Thôi không bán chác gì nữa để xem chúng nó còn làm gì được mình, hay cứ bán đi, mất một khoản tiền lớn đấy nhưng cuộc sống sẽ bớt căng thẳng, công việc làm ăn dần trở lại bình thường và rồi sẽ bù đắp lại những gì đã mất. Ông đang suy nghĩ miên man thì có tiếng gọi của cháu Hấn.

- Bố ơi, mời bố dậy ăn cơm.

- Con và mẹ con cứ ăn trước đi, bố chưa muốn ăn. Nghe thấy ông trả lời như vậy, bà Sốt vội chạy sang buồng ông nằm xem sao.

- Ông ốm thế nào mà phải đi nằm và không dậy để ăn cơm?

- Tôi chỉ hơi mệt một chút thôi, bà và con cứ ăn trước đi.

- Có phải lại vì chuyện đất đai phải không? Ông Thân nói với ông thế nào?

- Phúc tạp lắ m bà ạ, thắ ng Khanh và con Tuyê t lại xuấ t hiện, lại hành mình.

- Nó hành thế nào, ông nói xem nào?

- Nó đê n dọa ông Thân không được mua, nê u muố n mua phải đòi ông Câ n trả cho nó 500 triệu đờ ng như lời ông Câ n đã nói với nhà báo Nguyễn Khang trước đây.

- Thế ông Thân nói sao?

- Ông Thân nói với tôi: Nê u vợ chồ ng mình đờ ng ý chấ p nhận yêu câ u của chúng nó thì ông á y sẽ vẫn mua, nê u mình không chấ p nhận thì ông á y thôi không mua nữa, vì có mua cũng không làm ăn yên ổn với chúng nó được. Hai ông bà đang bàn thì cháu Hắ ng lại giục:

- Bô mẹ đi ăn cơm đi để con còn kịp đi học.

- Thôi ông cô dậy ăn cơm đã, ăn xong lại mời anh Hùng con bác Cả và thắ ng Hoàn lên cùng bàn. Ông Câ n chiề u ý vợ và cháu Hắ ng nên cô dậy để ăn cơm. Trông mâm cơm ngon lành, bụng thì đói nhưng ông Câ n vẫn không muố n ăn vì thắ y miệng đắ ng, cô nuố t cũng chỉ ăn được lưng bát rồ i đứng dậy. Bà Sốt nhìn chồ ng ái ngại và rắ t thương cho ông, bà nghĩ nê u không bán đi thì ông gục má t, thôi đành chịu đau một lầ n này nữa vậy. Đọc xong ý nghĩ của mình, tự dưng bà thắ y nước má t cứ chảy ra và bà cũng lại vào giườ ng nắ m khóc nhưng khóc không thành tiế ng, vì sợ ông biế t.

Buổi chiề u hôm á y anh Hùng và cháu Hoàn đê u đê n, sau khi nghe ông Câ n nói lại việc ông Thân định mua đắ t nhưng bị bọn thắ ng Khanh đê n dọa và đặt yêu câ u ông Thân phải đòi giúp chúng nó 500 triệu đờ ng từ gia đình nhà mình, nê u mình không chấ p nhận thì nó sẽ có cách làm cho ông Thân không mua nổi.

Nghe ông Cầ`n nói như vậy anh Hùng có lời khuyên: Cháu thông cảm với cô chú vô`n là người cầ`n kiệm, kiế`m được đô`ng tiề`n là phải đồ` cả mô` hôi và cả nước mắ`t chứ đâu có dễ. Nay gặp cảnh như thế` này, cô chú cũng đã tồ`n bao công sức để đi nhờ, đi kiện mà vẫn chưa thoát ra được. Nế`u cứ để tình trạng này cháu sợ sẽ không còn hơi sức đâu mà làm ăn, các em cũng không yên tâm học hành, đầ`y là chưa nói sức khỏe của cô chú sẽ suy sụp, đế`n lúc á`y thì không biế`t sẽ nguy hại đế`n thế` nào. Vì vậy cháu khuyên cô chú nên bán đi, chịu đau trước mắ`t nhưng yên ỏn lâu dài.

- Con cũng đô`ng ý với ý kiế`n của anh cả, bô` mẹ bán đi và thí cho chúng nó, coi như sô` tiề`n bị đánh rơi xuô`ng sông, xuô`ng biển, sau này chúng con sẽ làm lại.

- Như thế` là mình chịu thua chúng nó à? Ông Cầ`n day dứt hỏi.

- Ta tạm thua keo này bô` ạ, nhưng rồ`i cũng phải tìm cách lôi chúng nó ra ánh sáng mà trừng trị. Con biế`t làm việc này còn khó lắ`m, muố`n làm phải có người giỏi và có bản lĩnh chứ không phải muố`n trị là trị được.

- Theo cháu cô chú cứ bán đi cho yên, sau đó ta sẽ tìm cách để trị chúng nó, biế`t đâu khi đó chúng nó lại phải nôn ra trả lại mình. Mọi người nhìn nhau với ánh mắ`t hi vọng như đã nhìn thấ`y một đố`m sáng nhưng còn rắ`t xa.

Nhờ có được những ý kiế`n của anh Hùng và cháu Hoàn, ông bà Cầ`n đã quyế`t định bán mảnh đấ`t cho ông Thân và chấ`p nhận yêu cầu của bọn thằ`ng Khanh. Ông Cầ`n đã mời ông Thân sang làm hợp đô`ng và bàn thủ tục thanh toán. Nội dung bản hợp đô`ng ông Cầ`n yêu cầu ông Thân chỉ thanh toán một lầ`n với giá 60 triệu đô`ng một m², thành tiề`n là 3 tỷ 600 triệu đô`ng, trong đó ông Thân trả trực tiế`p cho ông Cầ`n 3 tỷ 100 triệu đô`ng, còn 500 triệu

đồng đưa cho con Tuyết nhưng yêu cầu con Tuyết phải viết giấy biên nhận, nội dung giấy biên nhận phải ghi rõ:

Hôm nay là ngày... đã nhận của ông Cấn 500 triệu đồng là tiền của 20m² đất tại... cuối cùng là chữ ký và ghi rõ họ và tên.

- Nếu nó không viết biên nhận theo yêu cầu đó thì sao? Ông Thân hỏi.

- Nếu nó không biên nhận theo nội dung đó thì bác phải giải thích: Đây là chứng từ bắt buộc mà tôi phải nộp lại cho ông Cấn, đề phòng ông Cấn hiểu lầm tôi. Trường hợp nhất định nó không đáp ứng thì ông không giao tiền và coi như việc mua bán không thành. Bác phải nhớ là bắt nó ký biên nhận xong hãy giao tiền, đừng vội giao tiền trước. Thời gian thanh toán theo hợp đồng là năm ngày, kể từ ngày hôm nay là ngày bán hợp đồng được ký.

- Năm ngày sau ông Thân đã gặp lại ông Cấn để thanh toán, ông đã trả nốt số tiền phải trả cho ông Cấn và đưa lại cho ông Cấn tờ giấy biên nhận tiền của con Tuyết. Khi đưa lại giấy biên nhận, ông Thân nói: Lúc đầu nó không chịu viết biên nhận như thế, nó chỉ biên nhận với tôi chứ không biên nhận với ông. Tôi vừa giải thích về nguyên tắc tài chính, vừa nói thẳng với nó nếu không biên nhận như thế thì tôi không giao tiền. Mãi hai ngày sau nó mới quay trở lại để ký và nhận tiền, qua việc phải ký biên nhận chúng nó thấy như có điều gì mạo hiểm, nhìn trên nét mặt khi ký biên nhận tôi nhận ra điều đó.

Sau khi ông Thân thanh toán xong với ông Cấn, trên đường về và nhieu ngày sau đó ông cảm thấy trong lòng không yên. Ông tự nghĩ hoá ra mình đã bị bọn thằng Khanh lừa mình. Nó đã dùng con Nhật để nhờ mình mua đất, sau đó con Nhật lại hướng mình đến mua đất của ông Cấn, khi định xong giá mua nó đồng ý ngay và

sẵn sàng đưa tiền thanh toán. Đến lúc này thằng Khanh và con Tuyết mới xuất hiện và ép mình phải đòi tiền từ ông Cấn cho chúng nó. Đúng là đồ ma quỷ, vô tình mình đã trở thành tông phạm của vụ lừa đảo này, không biết rồi đây ăn nói với ông Cấn như thế nào và liệu câu chuyện này rồi đây có bị lôi ra ánh sáng không?

Nhận được 500 triệu đồng, Khanh đã gọi Nhật và Tuyết đến một nhà hàng Cá Sấu nằm ngay bên hồ Tây Đô để ăn mừng. Vừa đến nhà hàng Khanh đã nói với cô nhân viên phục vụ thu xếp cho một cái bàn ở phòng trong cùng và chỉ cần thắp đèn mờ thôi. Sau ít phút Nhật đến, rồi Tuyết đến, khi các em đến đã thấy Khanh có mặt rồi và đều được Khanh ôm hôn thắm thiết. Khanh nhìn ngắm hai em rồi nói:

- Anh mời hai em đến đây để chúng ta mừng “đại thắng mùa hè”, chúng ta đã làm được một việc mà lúc đầu chính chúng ta cũng chưa thật tin, đúng không? Khanh nói ám chỉ Nhật lúc đầu định bỏ cuộc.

- Anh muốn hỏi hai em, qua thắng lợi này ta rút ra điều gì?

- Em thấy đại ca giỏi quá, quyết tâm quá. Nhật nói.

Tuyết cũng nói luôn: Em thấy đại ca có nhiều mưu kế quá, làm cho đối phương bị bất ngờ, không biết bị đánh từ đâu, từ hướng nào, cuối cùng bị động và phải chấp nhận thua.

Khanh nói thêm: Không chỉ lão Cấn bị bất ngờ, mà cả lão Thân cũng bị bất ngờ. Ta đã biến lão Thân thành người đứng ra ép và thuyết phục lão Cấn, công của lão Thân to lắm đấy, em Nhật phải trả công sòng phẳng cho lão ấy.

Nghe Khanh nói vậy, Nhật thưa: Vâng ạ.

- Trận này thắ ng rồ i, nhưng vẫn phải đề phòng phản ứng của lão Câ n, vừa rồ i lão ta bắ t ta phải biên nhận số tiề n 500 triệu đô ng là một việc làm bắ t lợi cho ta, vì đó là chứng có ta cướp của lão ta chừng á y, nế u lão ta định phản kích thì hãy coi chừng. Nhật và Tuyế t càng cảm phục sự tinh táo của Khanh, Nhật nói:

- Đại ca tinh khôn thật, đúng là ta phải đề phòng lão Câ n và cả lão Giang nữa, rắ t có thể vì họ quá đau mà tìm cách phản kích trả thù ta.

- Anh nói vậy thôi, đừng có bi quan. Hôm nay anh em mình đề n đây là để vui vẻ, đúng không? Bây giờ các cô em muố n gì để anh chiề u?

Tuyế t nhanh nhẩu nói: “Chúng em muố n ăn ngon này, muố n có nhiề u tiề n này, muố n đại ca thơm thật nhiề u này, và muố n cả... này.” Tuyế t vừa nói xong, Nhật đứng bật dậy ôm chầ m lắ y đại ca để hôn lắ y hôn để, Tuyế t cô đẩy Nhật ra rồ i ôm lắ y đại ca đề n nghet thở, đại ca vừa gỡ tay Tuyế t vừa tuyên bố: “Ngày mai và ngày kia anh sẽ gặp riêng từng em để chia chiề n lợi phẩm, các em có thích không?” Một tiế ng đô ng thanh: “Có ạ,” giồ ng như các cháu mẫu giáo trả lời cô giáo.

Trước khi ra về Khanh nhắ c các em không được nói chuyện rộng rãi trong “Hội” về thành quả này, vì sợ chúng nó đòi hỏi và ghen tỵ, coi đây là chiề n công riêng của ba người và chỉ có ba người được biế t. Tiế p nữa là phải củng cố và phát huy những gì đã đạt được, Nhật phải giữ lắ y quyền sở đồ và các giấ y tờ mua bán đấ t giữa ông Thân và lão Câ n, đề phòng ông Thân lợi dụng giấ y tờ đó để làm bậy. Trên cơ sở giấ y tờ đã có, Nhật giao cho ông Thân một bản phôtô để quảng bá bán lại mảnh đấ t và ngôi nhà cá p bớ n đó. Theo mặt bắ ng giá hiện nay, giá một mét vuông đấ t ở đó đã lên đề n 67-68 triệu rồ i, chắ c chắ n chúng mình sẽ kiế m thêm được 500 triệu

đồng tiền lãi nữa, trừ tiền phải trả lãi ngân hàng cũng còn 450 triệu đồng, chẳng thể làm gì có lãi nhanh như thế. Ngoài ra hai em còn phải làm thật tốt những việc đã giao trong vụ lừa mua chịu nhà chung cư ở phường Vĩnh Phúc, vụ lấy sổ đỏ không hợp pháp để thế chấp vay tiền ở phường Đại Lộc và vụ cho vay lãi ngày ở sông bạc phường Vọng Bích, rõ chưa?

- Thưa đại ca rõ ạ.

- Thế còn mấy vụ nữa trong kế hoạch của đại ca thì sao ạ?
Tuyệt t hỏi.

- Những vụ khác anh giao cho người khác, ai làm việc gì biết việc ấy, không nên biết việc của người khác làm gì. Thôi ta tạm chia tay nhé, ngày mai và ngày kia anh lại gặp các em.

- Gặp ở đâu ạ?

- Mỗi em một nơi và một thời điểm khác nhau, anh sẽ điện riêng cho từng em, gặp chỉ có sương thôi nên đừng có dại mà vấp mắt.

Mọi người nhìn nhau cùng cười rồi chia tay.

Sau khi ra về Nhật đã gặp ông Thân để trao cho ông số tiền mà ông đã làm dịch vụ, ông không ngờ chỉ trong một thời gian ngắn ông đã có được một khoản tiền lớn như thế. 30 triệu đồng là một con số ngoài cả mơ ước của ông. Sau khi trao tiền, Nhật nói với ông: Mảnh đất mà ông mua giúp, tuy đã mua xong nhưng đi xem thấy lại bảo mảnh đất đó không hợp với gia đình nên lại phải bán đi. Nhật nhờ ông quảng bá bán giúp, nếu được lãi sẽ thưởng cho ông 10% số lãi ấy. Thấy Nhật nói vậy ông có chút băn khoăn vì khi mua của ông Cường, ông đã nói là mua giúp người ta để làm của để dành, nay lại bán đi chẳng qua mình nói dối ông ấy ư, mặt khác ông cũng nhận ra con Nhật và bọn chúng nó là loại người chẳng tốt đẹp gì, nếu cứ

dính líu vào sợ sau này sẽ có điều kiện không hay. Ông định không nhận, nhưng rồi chúng nó cứ bảo ông không phải làm gì hết, mọi việc đưa thông tin trên báo hay kẻ biển quảng cáo chúng nó sẽ làm, chỉ cần ông với tư cách là chủ đất trong giấy tờ nếu có người hỏi mua thì ông phát giá theo sự chỉ dẫn của Nhật, khi nào được giá thì bán. Mặc dầu ông không muốn, nhưng ông đành phải làm vì giấy tờ đất đang đứng tên ông. Sau ba tuần quảng bá, lại vào lúc giá đất trong thành phố đang lên từng ngày, người đi mua đất ngày càng đông, ngày nào cũng có khách, có ngày ông phải tiếp đến năm lượt khách, cứ lượt khách sau lại trả giá cao hơn lượt khách trước. Cuối cùng theo sự chỉ đạo của Khanh qua Nhật, ông Thân đã nhận bán cho một người chuyên kinh doanh bất động sản có tên là Na ở phố Hàng Cót, với giá 4 tỷ 330 triệu đồng, trong đó giá của 40m² có sổ đỏ 3 tỷ 480 triệu đồng và giá của 20m² ngoài sổ đỏ là 850 triệu đồng. Như vậy là đã có được một khoản lãi hơn cả dự kiến của Khanh trước đó.

*

**

Sau khi có được hơn 700 triệu tiền lãi bán đất, Khanh càng được đàn em khâm phục và ca ngợi, đúng là một siêu đại ca định làm gì được nấy. Khanh đã tổ chức một bữa tiệc khao quân để khuyến khích thưởng thắng lợi. Trong bữa tiệc ấy Khanh có cho mời ông Thân đến cùng dự với dụng ý lôi dẫn ông Thân vào hội. Nhận được lời mời nhưng ông Thân giả vờ bị ốm không đến được.

Trong không khí vui vẻ của bữa tiệc, với nét mặt vừa tự hào, vừa kiêu hãnh Khanh nói với đàn em:

- Hôm nay tao mời chúng mày đến đây không chỉ để vui chơi, ăn uống... mừng chiến công hiển hách của chúng ta mà tao còn muốn nói với chúng mày về bài học của chiến công đó. Chúng mày có

biết bài học quan trọng nhất là gì không? Đứa nào trả lời được? Trong khi mọi người còn nhìn nhau thì Tuyết nói:

- Bài học đó là phải quyết tâm và khôn khéo ạ.

- Bài học là phải dám nghĩ dám làm, dám tàn bạo ạ. Bí nói.

- Ai có ý kiến gì nữa không? Khanh lại hỏi. Nhật từ đầu vẫn ngơ ì yên bấy giờ mới nói:

- Theo em còn một bài học là phải biết dùng người khôn ngoan như dùng lão Thân ạ.

- Tất cả ý kiến của chúng mày không sai nhưng chưa thật đúng. Tao hỏi bài học quan trọng nhất là gì kia mà. Bài học quan trọng nhất là ý chí và năng động. Có nghĩa là làm nghề này phải có tham vọng, phải giết tàn bạo, nhưng muốn đạt được tham vọng thì cái đầu phải luôn tìm tòi suy nghĩ về cách làm để làm sao cho có hiệu quả.

Ngừng một lát Khanh lại hỏi: “Chúng mày có đồng ý không?” Cả hội đồng thanh: “Đồng ý ạ.” “Nếu chúng mày đã đồng ý, bây giờ tao ra một đề thi yêu cầu chúng mày phải có bài giải?” Mọi người ngơ ngác và chờ đợi.

- Đề tài gì đại ca nói đi ạ? Nhật hỏi.

- Đề tài là thế này: “Mảnh đất của con Phường đã qua tay lão Giang, rồi mượn tay thằng Bí, đến tay lão Cấn, mượn tay lão Thân và bây giờ về tay em Na nào đó. Qua mỗi lần như thế chúng ta đều kiếm được một khoản vài trăm triệu đồng, thậm chí có chỗ kiếm được cả bạc tỷ. Vậy bây giờ trên mảnh đất ấy chúng ta có còn cướp tiếp được không và cướp bằng cách nào? Với điều kiện chúng ta không phải bỏ ra một đồng vốn nào. Đứa nào có câu trả lời nói

đi.” Mọi người lại nhìn nhau vì thấ y khó quá, vì đê n lúc này chưa thấ y có yê u tô sơ hở nào của Na để gây sự, Na mua đấ t có giấ y tờ mang tên ông Thân đầ y đủ, ông Thân lại là người làm việc cho hội mình, do mình chỉ đạo, chẳng có lý do gì để...

- Bây giờ chúng mà y chưa có câu trả lời tao cho nợ, ra về phải tiế p tục suy nghĩ, nê u có đáp án thì gọi điện và nộp bài cho tao, đượ chưa? Vâng ạ. Đứ a nào có đáp án tô t sẽ có phầ n thưởng thích đắ ng.

Mọi người ra về đê u trần trở và có chút háo hức về sự cuô n hút của đê tài, đứ a nào cũng hiểu đây là một cách để đạ i ca nâng cao tay nghê , tuyền chọn “nhân tài”. Đem â y Tuyê t vừa tắ m rửa xong, đang nằ m suy nghĩ về đê tài mà đạ i ca yê u câ u thì có chuông điện thoạ i, Tuyê t vội câ m máy.

- Ai gọi tôi đầ y ạ?

- Anh đây.

- Em chào đạ i ca, đạ i ca có việc gì đầ y ạ?

- Em đê n ngay chỗ hôm nợ anh bàn với em về việc giải bài toán vui mà chiê u nay không đứ a nào giải đượ . Em đê n ngay nhê , anh chờ.

- Vâng ạ.

Khoảng 20 phút sau, Tuyê t có mặt tại một nhà nghỉ quen biế t, vừa gặp nhau hai người lại dành cho nhau những tình cảm như một đôi vợ chồ ng. Khanh nói với Tuyê t: Chiê u nay anh muố n thử tài chúng nó nhưng xem ra chúng nó chỉ quen ăn no vác nặng, bảo đầ u đánh đầ y. Trong hội anh thấ y chỉ có em là tài giỏi hơn cả, anh muố n bàn với em xem có cách nào bắ t con Na nộp cho một khoản

không cần nhiều, cốt để những đứa ở trong hội phải sáng mắt ra và phải bái phục em.

- Em thấy việc này khó quá, chưa tạo được cơ, hay dùng kiểu quấy rối cho người giả vờ giúp nó dẹp loạn, như hồ i ta làm ở phường La Đông.

- Làm kiểu ấy không nên, vừa tốn sức vừa dễ bị lộ, đề phòng nó lại đánh úp mình thì nguy. Theo anh bây giờ phải làm thế nào gây khó cho con Na khi nó đi xin chuyển sổ đỏ từ tên ông Thân sang tên nó, từ đó mà bắt nó phải nôn ra...

- Làm bằng cách nào? Tuyệt t hỏi.

- Bây giờ em viết một lá đơn gửi phòng Tài nguyên và môi trường của quận, nói rõ hiện nay ông Thân chưa thanh toán hết số tiền mà ông Cần chuyển trả cho em, ông ấy còn nợ của em 100 triệu. Do vậy coi như mảnh đất này còn đang tranh chấp đề nghị phòng Tài nguyên và Môi trường chưa cho ông Thân làm thủ tục chuyển nhượng cho người khác, em gửi kèm theo tấm ảnh chụp ngôi nhà cấp bốn đó.

- Làm như thế ông Thân sẽ chửi em và sẽ làm toáng lên thì chết.

- Em đừng sợ. Sau khi em gửi đơn, em cùng Nhật lên nhà ông ấy đưa cho ông ấy hơn 70 triệu đồng gọi là tiền thưởng 10% số lãi mà ông ấy đã bán hộ căn nhà. Các em động viên ông ấy và nói với ông ấy là giá bán vừa qua vẫn rẻ quá nay phải đòi lại một phần bằng cách này. Ông chỉ cần biết có chuyện đó và ông cứ nhận là tôi còn nợ cô Tuyệt t một ít tiền chưa trả hết được. Ông yên tâm không ai đòi thật của ông đâu, vì có giấy tờ ghi nợ giữa hai người đâu mà ông sợ. Việc làm này cũng là công của ông góp cho hội.

Hai ngày sau Tuyết t và Nhật đề n để trao cho ông Thân số tiề n thưởng 10% theo như đã hứa. Tuyết t bàn với Nhật chỉ đưa cho ông Thân 40 triệu đờ ng, còn hơn 30 triệu hai người chia nhau.

- Nế u đưa 40 triệu mà ông á y không nhận, vì không đúng với lời hứa thưởng cho ông á y 10% số lã i thì sao? Nhật hỏi.

- Mà y đừng lo, tao sẽ giải thích: Số lã i không được như thế vì còn nhiề u khoản chi mà ông á y không biế t. Nào là tiề n quảng bá, nào là tiề n cúng biế u ngành thuế , cho phường, cho khu phố ... Cứ nói đại, ông á y làm sao mà biế t được, mặt khác chỉ trong thời gian ngắ n đã kiế m được chừng á y là hên rồ i.

- Giỏi, giỏi, mà y giỏi lã m.

Ông Thân nhận tiề n không thắ c mắ c gì nhưng nét mặt không vui. Sau khi nhận tiề n Tuyết t và Nhật đã nói về công việc nhờ ông sắ p tới, mong ông chấ p nhận và giữ kín cho. Nế u cô Na có hỏi ông, chỉ cầ n ông trả lời: “Tôi còn nợ cô Tuyết t một ít, còn việc đơn từ với phòng Tài nguyên và Môi trường tôi không biế t.”

Nghe xong ý kiế n của Tuyết t và Nhật, ông Thân bàng hoàng như thắ y một tai họa sắ p đổ xuô ng đầ u mình, ông van xin đừng bắt ông làm như thế , thậm chí nế u cầ n ông xin trả lại số tiề n dịch vụ vừa nhận. Tuyết t và Nhật vừa giải thích vừa như đe dọa.

- Ông nghe chúng tôi thì ông chẳng mắ t gì, nế u cướp được khá, ông cũng sẽ có phầ n, nế u ông không làm và thậm chí ông không nhận số tiề n dịch vụ này cũng không yên được với chúng tôi đâu.

Ông vừa hoang mang vừa phẫ n nộ, ông nói:

- Nế u tao không nhận làm việc đó thì chúng mà y làm gì tao nào?

- Ai mà nói trước được, nhưng chỉ biết ông không thể yên ổn với chúng tôi... Thôi, ông chấp nhận đi, chỉ một lần này nữa thôi. Ông phải thấy vừa qua ông giúp chúng tôi ông cũng được đầy bị đầy chứ. Nói xong, trước khi ra về Nhật còn nói lại một câu: “Ông đừng có đại mà làm trái ý chúng tôi”.

Đến lúc này ông Thân mới nhìn rõ chân tướng của lũ qui, ông vừa ân hận, vừa lo sợ nhưng chưa biết làm thế nào và cũng chưa biết tâm sự cùng ai. Năm ngày sau cô Na, người mua đất đến gặp ông, vừa vào tới nhà cô Na đã làm toáng lên:

- Ông nợ nhà con Tuyết ra làm sao, mà tôi lên phòng Tài nguyên môi trường để sang tên sổ đỏ họ nói với tôi là đất này đang bị tranh chấp, ông Thân còn nợ con Tuyết những 100 triệu... Ông phải gỡ cho tôi đi chứ? Ông Thân như người bị dồn vào chân tường không biết nói thế nào, ông không nói là mình có nợ hay không có nợ con Tuyết; ông chỉ nói: “Cô hãy bình tĩnh lại và cô nói với người ta nếu tôi có nợ thì là việc của tôi với cô Tuyết, còn giữa tôi và cô không còn vướng mắc gì. Tôi đã nói rồi nhưng người ta không nghe.”

Một tuần sau cô Na lại có khách đến hỏi mua đất, người mua trả được giá nhưng giá y tờ chưa thể giải quyết được, cô lại đến gặp ông Thân để nhờ ông tháo gỡ. Lần này ông nói với cô Na: “Đây là một thủ đoạn mà chúng nó hành cô, bọn con Tuyết nó không từ ai đâu, cô cứ gặp nó mà thương lượng, mà đấu tranh, nếu có thể được cô cho nó một ít và bảo nó rút đơn đi là xong. Thực là một đòi hỏi vô lý nhưng biết làm thế nào, thậm chí nếu không cho nó thì nó thù và nó còn hại mình cách khác. Cô chưa biết hết được sự tàn bạo của chúng nó đâu.”

Từ nhà ông Thân ra về Na suy nghĩ mãi, vốn là người kinh doanh sành sỏi, có nhiều kinh nghiệm trong việc mua bán nhưng cô

chưa lường được lại có tình huống này. Lời khuyên của ông Thân có lẽ là chân thành. Hai ngày sau cô tìm đến nhà Tuyết, khi đến thấy nhà đóng cửa, cô gọi to. “Chị Tuyết có nhà không?” gọi đến câu thứ ba thì mới có tiếng trả lời.

- Ai gọi tôi đây.

- Tôi là khách của chị đây. Na đứng sát cửa nghe tiếng động như có hai người, nhưng mấy phút sau khi mở cửa lại chỉ có mình Tuyết.

- Tôi là Na muốn gặp chị có chút việc.

- Vâng mời chị vào trong nhà. Na thoáng nhìn lướt qua thấy cảnh bừa bộn, quần áo, chăn gối vất lung tung. Na hỏi:

- Nhà chị có đông người không?

- Tuyết chỉ có một mình.

- Anh và các cháu đâu?

- Chúng mình vừa ly hôn, có một cháu ở với bố. Na định hỏi vừa rồi nghe như có ai ở trong nhà nhưng lại thôi. Mở đầu câu chuyện, Na hỏi:

- Chị đã biết tôi mua mảnh đất của ông Thân, vừa qua tôi đi làm thủ tục xin chuyển sổ đỏ sang tên nhưng chưa được. Phòng Tài nguyên môi trường cho biết đang có sự tranh chấp liên quan đến chị và ông Thân, việc đó cụ thể là thế nào? Tuyết nói với thái độ từ tốn:

- Đúng là đang có sự tranh chấp. Chuyện là thế này: Khi ông Thân mua mảnh đất này từ tay ông Cấn, ông Cấn nợ tôi 500 triệu đồng, ông ấy nhờ ông Thân trả giúp cho tôi nhưng ông Thân mới

trả cho tôi 400 triệu, còn 100 triệu chưa trả. Tôi muốn ông Thân phải trả nốt cho tôi thì việc làm thủ tục chuyển nhượng mới xong được. Vì thế tôi phải đề nghị phòng Tài nguyên môi trường không cho ông Thân làm thủ tục chuyển nhượng vội.

- Việc nợ giữa ông Thân và chị có giấy tờ gì không?

- Việc ấy là việc của tôi và ông ấy, chị không nên hỏi. Nếu chị muốn làm được thủ tục đất thì chị bảo ông Thân trả đủ cho tôi số tiền đó, hoặc chị trả thay cho ông ấy, khi nhận đủ tiền tôi sẽ rút đơn để chị làm thủ tục. Biết đây là thủ đoạn lừa dối để ép mình như ông Thân đã nói, nhưng để giải quyết nhanh thủ tục không bỏ lỡ cơ hội kinh doanh, chị Na đã phải nói.

- Tôi chưa được nhìn thấy giấy tờ nợ này giữa hai người, nhưng để giải quyết nhanh giấy tờ tôi xin nhận tạm ứng trả nợ giúp ông Thân 50 triệu, còn 50 triệu ông Thân trả tiếp sau, mong chị tạo điều kiện cho.

- Tôi rất thông cảm với chị nhưng không thể được, vì tôi cũng đang có việc phải cần tiền gấp.

- Tôi gửi chị thêm 10 triệu là 60 triệu.

- Cũng không được, không thể thiếu được một đồng tùy chị quyết định.

Trước thái độ dứt khoát của Quyết, Na đành phải ra về và lại đến gặp ông Thân, nói lại việc thương lượng giữa hai người và đề nghị ông Thân có cách nào giúp họ. Đến lúc này ông Thân buộc phải nói thật, đây là thủ đoạn cố tình của chúng nó, trước đây nó cũng đã cướp không của ông Căn 500 triệu đồng rồi, ông Căn là người cương nghị, là một cựu chiến binh mà không làm gì được, với chị nó càng không tha đâu. Chị nên cho nó và bán nhanh đi, bán càng

nhanh càng tốt rồi đi mua chỗ khác. Sau nhiều ngày đêm suy nghĩ, chị Na đành phải làm theo sự góp ý của ông Thân.

Sau khi được chứng kiến những gì mà bọn ma quỷ đã làm, ông Thân vừa sợ vừa ân hận, không ngờ mình đã già rồi và cũng là người đã từng trải mà vẫn dại. Chỉ vì muốn kiếm vài ba đồng làm dịch vụ mà trở thành một kẻ tòng phạm, tiếp tay cho chúng nó thực hiện được mưu đồ làm hại ông Cấn, làm hại cô Na. Thế mới biết giữ được tâm lòng trong sạch không phải dễ, cảnh giác với cái xấu không phải dễ. Cũng từ đây ông không dám đến chơi với ông Cấn, tình cảm giữa hai người như có một bức tường vô hình ngăn cách. Ông tự cảm thấy mình không còn xứng đáng làm bạn với ông ấy, mặc dầu ông ấy chưa khi nào có lời oán trách gì với ông. Ông hiểu rất rõ nỗi đau của ông Cấn và những người bị hại, cũng chính vì thế mà ông đã ngã mề với lòng mình: Từ đây ông sẽ không bao giờ còn dính đến cái trò làm dịch vụ đất đai cho người này, người nọ. Ông cũng tìm mọi cách tránh xa bọn ma quỷ, khước từ mọi cuộc nịnh nọt rủ rê của chúng nó. Ông sống trong tâm trạng như một người vừa chột hụt, một người đang bị rơi xuống vực nhưng lại bám víu và bò lên được. Ôi! Thật là hú vía.

IX

Sau khi bán mảnh đất và nhà cấp bốn xong, tuy có giảm bớt căng thẳng trong việc phải đối phó hàng ngày với bọn lừa đảo, nhưng ông Cấn vẫn thấy day dứt, xót xa vì những gì đã xảy ra. Không lẽ lại không trị nổi bọn lừa đảo và những kẻ tham nhũng ư? Ông tự thấy mình xấu hổ, là một cựu chiến binh, một đảng viên cộng sản đã từng ra sống vào chết, thế mà giờ đây lại chịu thua, chịu đầu hàng loại người đã hoá thành ma quỷ. Nhiều đêm ông trằn trọc không sao ngủ được chỉ vì một câu hỏi: Làm thế nào để lôi được những kẻ lừa đảo và tham nhũng ra ánh sáng? Không phải chỉ vì mình mà còn vì một xã hội tốt đẹp hơn. Hôm nay ông thấy trời quang đãng, mát mẻ, có ánh mặt trời từ sớm; ông thấy trong người khoan khoái dễ chịu hơn. Ông nói với bà xã:

- Lâu ngày quá không được gặp ông Giang, tôi muốn đến thăm ông ấy, chiều tôi về, nếu vì công việc của bạn bè có khi tôi phải ngủ lại sáng mai mới về, bà đừng sốt ruột. Bà Sốt nhìn chòng với ánh mắt đồng cảm, bà nói:

- Ông cũng nên đến thăm ông ấy và mời ông ấy có dịp đến chơi nhà mình, anh em nên đi lại với nhau thường xuyên để giúp nhau được gì thì giúp, ông ấy đúng là một con người có tình, có nghĩa.

Trên đường đi đến thăm ông Giang, đi qua con đường Nguyễn Huệ thì gặp phải đám cãi nhau làm tắc cả đường, ông dừng xe lại hỏi xem có chuyện gì? Một người ở đó cho biết, đây là con chuyên lừa đảo, nó đã lừa nhiều người rồi. Cách đây hai năm nó đóng vai là người đi làm môi giới mua nhà cho một người ở huyện ngoại thành, người này muốn mua nhà cho con về ở trong thành phố. Nó đã

cả của người ta hơn 2 tỷ đồng mà không mua được nhà, tiền nó cũng không trả. Gia đình người bị lừa đi kiện mãi chẳng ai giải quyết, hôm nay họ phải thuê người đến tịch thu tài sản và đã đánh cho nó một trận, nghe đầu gãy cả răng và chảy máu cả ở đầu, vừa phải gọi xe đưa đi cấp cứu.

- Bác có biết người lừa đảo có tên là gì không? Ông Cả hỏi.

- Nó tên là Tuyết, chồng bỏ, con theo ở với bố, nó nhăng nhít với trăm thằng và nghe đầu nó đang là bố của thằng Khanh nào đó.

- Làm sao bác biết rõ thế?

- Tôi là láng giềng nhà nó, tôi đã từng chứng kiến không biết bao nhiêu cuộc đánh cãi nhau, có cả mấy lần họ đến đánh ghen đấy.

Dừng lại một lúc, người càng ngày càng đông, đường càng ngày càng tắc; nhớ lại lời hẹn đến chơi nhà ông Giang, ông Cả đành phải quay lại đi đường khác. Vừa đến nhà, ông Giang đã hỏi vì sao đi chậm thế?

- Tôi định đến lúc 8h nhưng vì trên đường đi có chuyện vừa vui, vừa buồn nên đành phải dừng lại để xem.

- Chuyện gì mà vừa vui, vừa buồn? Ông Giang hỏi.

- Chuyện con Tuyết lừa đảo hại tôi ấy, nó bị người ta đến tịch thu tài sản và đánh trọng thương phải đi cấp cứu. Vì nó lừa của người ta hơn 2 tỷ đồng.

- Họ phải làm như thế cũng là bất đắc dĩ vì không còn cách nào khác. Trường hợp của tôi và bác nếu không có mấy chữ đảng viên

và cụ chiến binh chắc cũng phải làm như thế đúng không? Ông Giang nói.

- Đúng như thế, tôi cũng đã mấy lần định cho chúng nó một trận nhưng vì mấy chữ đó nên phải kìm lại. Từ câu chuyện vừa xảy ra và từ chuyện của chúng mình, tôi ra thăm bác và cũng muốn bàn với bác xem có cách nào lôi lũ ma quỷ ra ánh sáng được không?

Lời nói của ông Cấn cũng là sự trăn trở của ông Giang, đúng là ý hợp tâm đồng. Ông Giang vừa bắt tay ông Cấn vừa nói:

- Hôm đến dự bữa cơm về nhà mới của bác, sau bữa ăn tôi đã nói với hai bác đó thôi. Ta không thể bỏ qua tội ác của chúng nó được, nhưng làm vào lúc nào, làm bằng cách nào thì ta phải tính. Làm việc này khó lắm, vì tệ tham nhũng hiện nay nó đã và đang làm suy yếu sức mạnh của cơ quan quyền lực rồi, không có cách làm chuẩn xác thì người bị kết tội lại chính là mình.

- Theo bác bây giờ đã là lúc nên bắt đầu? Ông Cấn hỏi.

- Làm được hay chưa làm được là phụ thuộc vào mấy yếu tố: Đã có chứng cứ về tội ác của chúng nó chưa, đã tìm được chỗ dựa vững chắc chưa và mình đã có quyết tâm thật chưa, thậm chí đã sẵn sàng hy sinh chưa? Giống như những năm trong quân ngũ, mỗi khi ra trận, chúng ta phải xác định được điều đó, vì có xác định được như vậy chúng ta mới đánh thắng được kẻ thù.

- Tôi đồng ý với bác là phải xác định được quyết tâm, thậm chí phải sẵn sàng hy sinh. Trong chiến đấu, sự hy sinh ấy là cái sống, cái chết, còn ở đây là gì? Ông Cấn hỏi.

- Theo tôi ở đây cũng có cái sống, cái chết. Trong trường hợp chúng ta để lộ ý đồ, họ biết ta sẽ lôi họ ra ánh sáng thì làm sao họ không tìm cách chống lại mình, đến ngay như chúng ta chưa làm

điều đó mà thẳng Khanh nó đã nói ra môm rằng: Có thể nó ở nơi xa nhưng nếu cần nó vẫn có người hại tôi là gì, bác nghe nó nói trong cái băng ghi âm đấy thôi, bác có nhớ không? Nhưng ở đây không chỉ có sống chết mà còn có cả danh dự và lợi ích kinh tế nữa. Nếu việc làm của mình mà bị kẻ tham nhũng có quyền lực chống lại, nó có thể tìm cách ghép tội cho mình, không cẩn thận có thể lại bị qui tội gây rối trật tự, gây mất đoàn kết, thậm chí còn là kẻ vu khống, nếu chúng cứ của ta chưa chuẩn xác... Có người vì chống tham nhũng mà bị cách chức, bị khai trừ Đảng, thậm chí... đấy thôi. Trong số đó có người về sau đã được minh oan, nhưng có người chẳng ai minh oan cho, thế là mang hận suốt đời. Đấy, cuộc đấu tranh khó là ở đấy, sự đòi hỏi dám hy sinh là ở đấy. Tôi và bác đã sẵn sàng chưa? Hai người nhìn nhau dăm chiêu, hai vầng trán đều như hằn sâu thêm.

Suy nghĩ một lát, ông Cần nói: Tôi cũng đồng tình với bác trong nhận định vừa rồi, cuộc đấu tranh này khó thật, nhưng có lẽ khó ta cũng phải làm. Cái gì mình chưa biết thì thôi nhưng đây là cái nó đã diễn ra hiển nhiên trước mắt mình, thậm chí nó đã làm hại mình cả về vật chất, cả về tinh thần, không nhẽ mình cứ ôm mãi món nợ này được sao? Dù có phải hy sinh như thế nào ta cũng sẵn sàng chấp nhận, phải không bác?

- Bác nói như vậy là chúng ta có được một yêu tố rồi, tôi cũng đồng ý với bác là chúng ta sẽ quyết làm và làm tới cùng, dù khó đến đâu cũng không bỏ cuộc. Ông Giang vừa nói xong, hai người lại bắt tay nhau thật chặt, giống như năm nào các ông đã được chúng kiến những buổi lễ truy điệu sống những người đồng đội, trước khi bước vào trận đánh ác liệt.

Quyết tâm đã có rồi, nhưng cơ sở để kết tội chúng nó đã rõ chưa? Ông Giang nêu câu hỏi.

- Theo tôi ta đã có quá đủ căn cứ để kết tội chúng nó rồi.

- Cụ thể là tội gì, chứng cứ đâu? Ông Giang lại hỏi.

- Quá trình việc mua đất giữa bác với con Phường đã bị nó lừa dối tới năm lần, bút tích còn kia. Hai bản án sơ thẩm và phúc thẩm cùng những giấy tờ của chủ tọa phiên tòa phúc thẩm và cơ quan thi hành án tìm cách bao che bênh vực kẻ lừa đảo, dẫn đến bản án không thi hành được cũng còn đó; điều hiển nhiên nhất là cuốn băng ghi âm cuộc dọa dẫm của thằng Khanh dối với bác không thể chối cãi đi đâu được. Còn trong câu chuyện của tôi, từ đầu đến cuối là một chuỗi các hành vi lừa đảo của chúng nó dối với tôi. Từ thằng Khanh, thằng Bí, con Phường, rồi lại đến thằng Khanh cùng con Tuyệt, con Nhật. Bao giấy tờ bút tích, kể cả các bài báo bậy bạ còn đây; một căn cứ mới nhất là giấy biên nhận của nó đã cướp của tôi 500 triệu đồng, gọi là tiền mua 20m² đất, nhưng tôi không hề có văn bản hợp đồng mua bán nào với nó, sao nó lại lấy tiền của tôi... Đây, chỉ chừng ấy chúng từ, sự việc đã đủ vạch mặt chúng nó rồi còn gì. Tôi chỉ còn băn khoăn về chỗ dựa như bác nói, nếu không có chỗ dựa vững chắc thì khó thắng lắm, thậm chí còn ngược lại.

Sau khi nghe ý kiến của ông Cả, ông Giang cũng nói thêm:

- Tất cả những gì là chứng cứ về tội lỗi của chúng nó, ta phải nhờ bà luật sư Vụ thẩm định lại xem đã chắc chưa, không thể chủ quan được, đùa với pháp luật là chết đây. Còn về chỗ dựa, tôi và luật sư Vụ đã bàn rồi, không thể dựa vào chính quyền và công an sở tại ngay lúc này được, vừa chưa đủ trình độ, chưa đủ cái uy và một số đã ăn “đạn bọc đường” của chúng nó rồi. Chỉ còn cách dựa vào công an thành phố, phải làm thế nào để chính Giám đốc công an thành phố vào trận, nếu được như thế thì mới thắng được.

- Vậy làm thế nào? Ông Cấn lại hỏi.

- Tôi đang định gặp lại ông Tâm trung tướng công an về hưu, có một thời đã làm Giám đốc công an ở thành phố này. Ông ấy là chỗ bạn bè từ hồi kháng chiến chống Pháp. Vừa qua ông ấy đã giúp tôi nhưng chưa thành vì tay trưởng Công an quận đã biếm chức, tôi chưa dám nói lại chuyện đó với ông Tâm sợ ông ấy buồn. Lần này, tôi định gặp nói hết mọi thông tin về vụ án này, kể cả việc tay trưởng Công an quận không thèm nhận lá thư của ông ấy, cốt để ông ấy thấy tình hình ngành công an bây giờ khác nhiều khi ông ấy ở đây. Qua việc tâm sự và trình bày với ông Tâm, đề nghị ông ấy với tư cách là thủ trưởng cũ và là đồng nghiệp, ông ấy thuyết phục và nhờ Giám đốc công an thành phố đích thân chỉ đạo giải quyết vụ này, nếu được như vậy thì mới yên tâm được.

- Hay lắm, nếu làm được như bác nói thì chắc thắng rồi.

- Cũng không đơn giản đâu, có ai lại ngờ một trưởng Công an quận lại không thèm đọc lá thư của người thủ trưởng đã từng đào tạo mình. Tuy nhiên tôi cũng có niềm tin ông Giám đốc công an thành phố này, nghe đồn ông ta cũng là người có bản lĩnh và tình nghĩa đấy. Là người đã từng có nhiều thành tích chống các tệ nạn xã hội, đã có một giai đoạn được phong hàm vượt cấp từ trung tá lên đại tá và nay cũng đã là thiếu tướng rồi đấy.

Anh em mình tạm bàn đến đây, bây giờ tôi điện cho bà Vụ, mời bà ấy chiều nay sang cùng bàn với anh em mình, chiều nay bác phải ở đây, mà có khi anh em mình phải ngủ với nhau một tối để tâm sự cho đã. Ông Cấn cười rất vui:

- Vâng, bác điện cho bà Vụ đi, nếu bà ấy sang được chiều nay tôi xin ở đây với bác.

*

* *

Chào hai bác, có chuyện gì hay mà hai bác lại cho mời tôi? Bà Vụ vừa nói vừa bước vào trong nhà. Hai ông cùng có lời chào đáp lại thân tình. Ông Giang nói với bà Vụ về lý do mời bà sang chơi:

- Hôm nay ông Cả n có dịp sang chơi, anh em đang muố n mời bà sang chơi và bàn một việc có liên quan đế n bà.

- Việc gì mà liên quan đế n tôi ạ?

- Chuyện là thế này: Chúng tôi muố n nhờ bà giúp cho có cách nào lôi được bọn lừa đảo và tham nhũng trong câu chuyện của chúng tôi ra ánh sáng.

- Chuyện ấy khó lắm đấy, sáng nay các ông bàn thế nào, cả n tôi giúp cái gì? Hai ông nhìn nhau, ông Cả n nhắc ông Giang: Ông trình bày ý kiế n của anh em mình đi. Ông Giang nói lại tất cả những gì hai người đã bàn. Ông nói rõ vì sao mà hai ông thấ y cả n làm việc này, có những khó khăn và thuận lợi gì, có những chứng cứ gì để buộc tội chúng nó và làm việc này cả n dựa vào ai... Ông đề nghị bà với tư cách là một luật sư có kinh nghiệm và cũng là chỗ thân tình như người trong nhà, bà xem có làm được không và nên làm như thế nào?

- Tôi rấ t mừng thấ y hai ông đã có quyế t tâm làm việc này, những ý kiế n mà các ông nêu ra là có cơ sở để ta làm, nhưng đây là chuyện rấ t khó vì bọn lừa đảo đã thành chuyên nghiệp, nó có nhiề u kinh nghiệm lắm, nhấ t là kinh nghiệm vô hiệu hoá những người có quyề n. Cái khó thứ hai là những kẻ tham nhũng vẫn còn ngô ì kia và họ đang có quyề n trong tay. Vì vậy, ngoài những ý kiế n của các ông, tôi chỉ muố n nói thêm là phải tuyệt đố i giữ bí mật, càng bí mật càng tốt, phải làm sao chúng nó bị đánh bấ t ngờ, khi đã biế t thì chỉ có đố i phó bị động mà thôi. Còn cách làm, ta phải làm chặt chẽ, đúng

pháp luật. Các ông phải có một bản tô cáo tội ác của chúng nó, nêu đúng sự thật, rõ ràng, khúc chiết từng sự việc và có chứng cứ cụ thể, chỉ cần đọc lên là người ta đã thấy không thể bỏ qua. Trước khi đưa đơn ta phải đi tìm chỗ dựa đã, phải xin gặp ông Tâm trước đã, để ông ấy nghe và cho ý kiến. Nếu ông ấy đồng tình và hứa giúp đỡ như đề nghị của chúng ta thì chúng ta mới gửi đơn cho các cơ quan có trách nhiệm.

- Sau khi đưa đơn thì chúng ta phải làm gì? Ông Cần hỏi.

- Sau khi đưa đơn, các ông phải bằng mọi cách tiếp cận và làm quen với một vài người được giao nhiệm vụ xử lý vụ án này; qua họ để nắm thông tin diễn biến của vụ án, xem đã thông ở đâu, tắc ở đâu... để có biện pháp tác động tháo gỡ. Đặc biệt là phải nắm được sự phản ứng của đối tượng, xem nó có thủ đoạn chống đỡ gì, tất nhiên đây là việc không dễ. Muốn cho vụ án tiến triển nhanh phải tạo được dư luận đồng tình và thúc đẩy vụ án. Nên tìm và dựa vào một vài nhà báo chân chính để nhờ họ theo dõi và tạo dư luận. Việc này quan trọng lắm, nếu có sự tác động mạnh mẽ của báo chí thì hạn chế rất nhiều tiêu cực khi xem xét và thực thi vụ án, thậm chí có ai đó muốn dùng quyền lực để im đi hoặc làm sai lệch vụ án cũng không dễ. Tôi nói đại thể nên làm như thế, quá trình nó còn diễn biến phức tạp lắm, các ông phải theo sát diễn biến và luôn phát hiện những vấn đề mới nảy sinh, không lạc quan tếu được đâu, thậm chí có lúc mất ăn mất ngủ đấy.

- Bà yên tâm chúng tôi đã xác định rồi, sẽ phải làm tới cùng. Bây giờ việc đầu tiên có lẽ lại phải nhờ bà thảo cho lá đơn tô cáo bọn chúng.

- Việc này tôi xin nhận giúp các ông, tôi nay và sáng mai tôi sẽ làm, chiều mai mời các ông sang nhà tôi. Buổi chiều hôm sau, hai

ông rủ nhau đến nhà bà Vụ để cùng nhau trao đổi về lá đơn tố cáo bọn tham nhũng.

Sau khi trao đổi nhất trí về nội dung đơn tố cáo, bà Vụ nói với hai ông: Bây giờ về hai ông phải sắp xếp lại hồ sơ, phải xếp theo thứ tự từng việc, từng giai đoạn để tiện nghiên cứu, sau đó hồ sơ cần được photocopy thành nhiều bản theo số cơ quan cần gửi, những tài liệu cần công chứng thì phải công chứng. Đồng thời, ông Giang phải xin gặp ông Tâm để trao đổi trước.

Ba ngày sau ông Giang đã gặp được ông Tâm, sau khi nói lại diễn biến của vụ việc và đưa ông Tâm xem bộ hồ sơ, xem cả lá thư ông viết cho trưởng Công an quận, nhưng tay trưởng Công an quận không thèm đọc vẫn còn nguyên cả phong bì. Ông Tâm nhìn ông Giang với ánh mắt ngạc nhiên, ông nói:

- Tôi không ngờ nó lại phức tạp thế này, vì sao tình hình như vậy ông không nói lại với tôi ngay từ khi đó, chỗ này họ không làm thì ta nhờ chỗ khác.

- Tôi nể anh quá, không dám đưa trả lại lá thư sợ anh buồn và ngại không muốn phiền anh nữa.

Ông Tâm nhìn ông Giang với ánh mắt rất buồn, phàn nàn vì thương ông Giang khổ quá, phàn nàn vì thây tình hình xã hội phức tạp quá, kẻ xấu độc ác và tàn bạo quá. Ông nói với ông Giang với thái độ cương quyết và dứt khoát: Bây giờ đã đến nước này không thể không làm được, đây là lương tâm và trách nhiệm của mỗi người. Không chỉ là việc của anh, nếu là việc của người khác cũng phải như thế. Tôi sẽ gặp đồng chí Giám đốc công an của thành phố để đề nghị giải quyết dứt điểm việc này. Chúng ta phải làm để lấy lại lòng tin của dân, không thể để chúng nó tung hoành muốn làm gì thì làm.

Ông Giang ra về thấ y lòng mình như nhẹ hẫ đi và hình dung công việc sắ p tới sẽ thuận lợi hơn nhiề u. Buổi tồ i hôm ấy giữa lúc ông chuẩn bị đi nằ m thì có tiế ng chuông điện thoại, ông vội cằ m máy nghe, từ đầ u dây bên kia rõ tiế ng ông Tâm.

- Anh Giang đầ y à?

- Vâng tồ i Giang đây. Anh Tâm phải không?

- Tồ i Tâm đây, tồ i tin cho anh: Tồ i đã gặp đờ ng chí Giám đờ c sở công an rồ i, sau khi tồ i nói lại ý kiế n của anh và đưa tập hồ sơ đờ đờ ng chí ấy xem qua, đờ ng chí ấy nhận lời đờ nghị của chúng ta. Đờ ng chí ấy sẽ giao cho phòng cảnh sát hình sự của sở làm ngay vụ này và cồ gắ ng kắ t thúc nhanh vụ án, vì hồ sơ đã rõ cả, không phải mắ t nhiề u thời gian điề u tra.

- Tồ i thành thật cảm ơn anh.

- Nói cảm ơn làm gì, đây là trách nhiệm của chúng mình, anh làm đờn tồ cáo chúng nó đầ u chỉ vì anh, đúng không?

- Vâng đúng ạ.

- Anh gửi đờn cho các cơ quan có liên quan như Tòa án, Viện Kiểm sát... đờc rồ i đầ y và chuẩn bị mọi tài liệu chứng cứ thật tồ t.

*

**

Sau khi nhận đờc bộ hồ sơ về vụ lừa đảo và tham nhũng xung quanh chuyện tranh chắ p đầ t đầ i ở phường Tân Ngãi, hôm nay ông Sanh - Giám đờ c sở công an thành phố mời Trưởng phòng cảnh sát hình sự, trung tá Quyế t lên bàn.

Đúng giờ hẹn Quyết có mặt, sau tiếng gõ cửa của Quyết, Giám đốc Sanh nói: Xin mời vào, Giám đốc đứng dậy bắt tay Quyết và mời Quyết ngồi. Sau khi mời Quyết uống trà, Giám đốc đưa cho Quyết tập hồ sơ và nói.

- Mình mời cậu về để ta bàn về tập hồ sơ này, đây là tập hồ sơ ông Tâm nguyên là Giám đốc sở ta, sau lên làm cán bộ lãnh đạo của bộ và được phong hàm Trung tướng nay đã về hưu; ông ấy mời mình đến nhà trực tiếp đưa cho mình tập hồ sơ và yêu cầu mình giúp. Mình có hứa sẽ nghiên cứu và giải quyết rút điếm.

- Nội dung của tập hồ sơ là vấn đề gì ạ? Quyết hỏi.

- Đây là một vụ lừa đảo khá phức tạp, người làm đơn tố cáo lại là hai cựu chiến binh, trong đó có một người là bạn của ông Tâm từ thời kháng chiến chống Pháp đến nay. Mình đọc hồ sơ rồi, đọc xong mình cũng rất xúc động và thấy rất buồn vì còn có nhiều người dân, trong đó có cả những người có công với cách mạng mà nay lại khổ thế. Dân nuôi chúng mình để giữ cho cuộc sống được bình yên mà chúng mình chưa làm được trọn, để dân vẫn phải khổ. Bây giờ cậu về nghiên cứu hồ sơ đi, sau đó lập kế hoạch phá án sao cho chuẩn xác và càng nhanh càng tốt vì chúng cứ khá đầy đủ và vụ việc xảy ra đã kéo dài mấy năm rồi.

- Trong vụ này anh quan tâm những vấn đề gì?

- Theo mình khi ta làm vụ án này cần lưu ý mấy điều: Phải làm rõ nhân thân của thằng Khanh, lai lịch của nó ra làm sao? Về nghề nghiệp, học hành, quan hệ xã hội của nó... để hiểu bản chất của nó; Phải làm rõ được tổ chức và đường dây lừa đảo của nó hình thành như thế nào, hoạt động từ bao giờ, trên những lĩnh vực nào, địa bàn nào; sau đó là những thủ đoạn và tội ác của chúng nó đã gây ra. Trong thủ đoạn của chúng nó phải rất chú ý đến thủ đoạn mua chuộc, thậm

chỉ câu kết với những phần tử tham nhũng trong bộ máy nhà nước, nếu có thì ở đâu, mức độ và tác hại của nó. Trong hồ sơ mình thấy có một số việc có dấu hiệu tham nhũng, cần xác minh làm rõ đến mức có thể; phải rất chú ý đến những sai lầm của cán bộ trong ngành ta.

Nhờ có sự chỉ đạo trực tiếp của Giám đốc sở, phòng cảnh sát hình sự của sở đã thực thi nhiệm vụ một cách khẩn trương. Qua nghiên cứu hồ sơ và những chứng cứ có được, cơ quan công an đã đề nghị với Viện Kiểm sát thành phố phê chuẩn lệnh bắt tạm giam Nguyễn La Khanh và đồng bọn, riêng Thị Tuyết bị chấn thương sọ não nặng nên chưa bắt; đồng thời cũng bắt một số cán bộ, viên chức biên chốt trong cơ quan nhà nước có dấu hiệu phạm tội cố ý làm trái qui định của pháp luật...

Thông tin trên đã được nhà báo Nguyễn Khang phản ánh trên mặt báo *Pháp Luật* và báo *Công An* được dư luận hoan nghênh. Nhiều bạn đọc đã điện đến tòa soạn và tác giả của bài báo, đề nghị cho đăng tiếp những thông tin diễn biến của vụ án. Điều đáng mừng nhất là sau khi có thông tin trên báo đã có thêm năm trường hợp cũng bị Khanh lừa đảo trước đó, đã đến cơ quan công an tố cáo về tội lừa đảo của Khanh, có vụ đã bị lừa tới gần chục tỷ đồng.

Sau hơn hai tháng điều tra và khai thác, phòng cảnh sát hình sự đã có bản báo cáo kết quả về điều tra vụ án. Sau khi đọc bản báo cáo kết quả điều tra, Giám đốc sở đã mời Trưởng phòng Quyết lên để cùng trao đổi thêm về những vấn đề của vụ án và cả một số vấn đề có liên quan đến công việc của ngành. Vẫn với những lời lẽ vừa là cấp trên với cấp dưới, vừa như tình anh em bạn bè, Giám đốc sở hỏi Quyết.

- Vì sao thằng Khanh đã hoạt động lừa đảo gần mười năm và gây bao tội ác mà nay mới bị sa lưới pháp luật?

- Theo em là do dân mình am hiểu luật pháp còn hạn chế, khi mất cảnh giác và bị nó lừa thì không biết đi kêu ai, kêu ở đâu, kêu như thế nào? Có người đi kêu nhưng không được giải quyết thì hoang mang bỏ cuộc, mặt khác kẻ lừa đảo lại không chế dọa nạt. Một điều quan trọng khác là các cơ quan thực thi pháp luật, trong đó có ngành ta chưa trong sạch vững mạnh nên dân chưa tin, không ít trường hợp dân kiện phải mất tiền mà vẫn không giải quyết được gì. Từ đó dân không muốn kiện hoặc kiện đến nửa chừng thấy khó quá, khổ quá lại thôi. Ngay như vụ án này nếu không có hai cựu chiến binh đây bản lĩnh, không có bà luật sư Vụ vừa có tài vừa có tâm giúp đỡ nhiệt thành, không có trung tướng Tâm biết và có ý kiến, em chắc chưa thể làm rõ được và chưa biết sắp tới tháng Khanh còn gây thêm bao nhiêu chuyện nữa.

- Nói như cậu có nghĩa là những vụ tham nhũng và lừa đảo mà ta làm ra được chỉ là rất ít so với những gì đang diễn ra?

- Vâng đúng thế. Hiện nay ta chưa có cuộc điều tra nào đưa ra được con số là bao nhiêu phần trăm số vụ lừa đảo và cả tham nhũng được đưa ra ánh sáng, mới chỉ có con số đã giải quyết so với số vụ có đơn từ kiện cáo. Em tin là số vụ mà người dân bị hại phải ngậm đắng nuốt cay thì nhiều lắm. Nghe đến đây ánh mắt Giám đốc sờ rât buồn. Ngẫm nghĩ một lát rồi Giám đốc lại hỏi:

- Trong quá trình thụ lý vụ án này cậu thấy cái khó nhất trong vụ án là gì và điều gì cậu thấy day dứt nhất?

Nghe câu hỏi ấy Quyết không trả lời ngay, anh tự cầm cái tách pha trà rót hai chén trà, cho mình một chén và đưa cho Giám đốc sờ một chén. Nhấp xong chén trà, anh châm một điếu thuốc lá rút ra từ trong túi rồi xin phép Giám đốc cho ra ngoài để hút. Giám đốc thông cảm và cho phép, Giám đốc đã hiểu đây là một câu hỏi khó, Quyết phải có thì giờ cân nhắc trước khi trả lời và đây cũng là thói

quen thường thấy ở Quyết khi có những tình huống khó xử, chính thói quen ấy đã giúp cho công việc của Quyết rất nhiều. Sau khoảng mười phút Quyết trở lại làm việc với Giám đốc sở. Anh nói:

- Vụ án vừa rồi không phải là vụ án lớn, nhưng rất phức tạp. Vụ án sắp được khép lại nhưng em thấy chưa hài lòng.

- Vì sao cậu chưa hài lòng và chưa hài lòng ở chỗ nào?

- Vì em thấy mới làm rõ được tội của bọn lừa đảo, còn tội của bọn tham nhũng chưa được làm rõ. Có kết được đưa nào ăn hối lộ là bao nhiêu đâu? Nó ăn như thế nào, chia chác ra làm sao... không đủ chứng cứ nên chúng nó không nhận. Chỉ có thằng Kiếm nhận một phong bì 10 triệu đồng của thằng Khanh khi nó cưới vợ cho con, việc đó chỉ được coi là tình cảm của người thân quen, thế thôi. Vì vậy, với bọn tham nhũng là ta chưa thấy, không muốn nói là ta còn nợ, còn thua chúng nó. Mặc dầu ai cũng biết chính vì chúng nó tham nhũng nên mới đi đến những hành động vô trách nhiệm, cố tình làm sai những qui định của pháp luật trong xét xử, có những hành vi bao che, bợ đỡ bọn lừa đảo gây nên những thiệt hại lớn cho người bị hại... Chính vì chưa kết được tội tham nhũng nên mức án với bọn vô lương này sẽ là rất nhẹ so với tội thực của chúng nó.

Khi nghe đến đây Giám đốc liền hỏi:

- Có một thông tin được ông Tâm nói lại: Tòa án quận trước khi xử đã ép ông Giang phải nộp cho họ những hơn 100 triệu đồng kia mà, có hay không, sao không thấy thể hiện trong hồ sơ và không thấy kết luận?

- Việc này có thể có nhưng không thể kết luận được.

- Vì sao không kết được?

- Vì có chứng cứ gì đâu? Trong đơn tố cáo không thấy nói gì đến. Tôi có gặp ông Giang để hỏi về việc này, yêu cầu ông phải nói thật để bọn tham nhũng. Ông Giang có nói: Họ có ép tôi phải làm việc ấy, trong lúc gia đình bị dồn đến bước đường cùng đã phải đi vay đưa cho họ, nhưng đưa qua một kẻ môi giới. Khi đưa có bắt chúng nó biên nhận, nhưng nội dung biên nhận lại phải làm theo kế của chúng nó. Biên nhận là để làm việc khác - để mua vật liệu cho ông Giang làm nhà, chứ không phải để nộp cho Tòa. Khi xử xong vụ án, ông Giang đưa tiền xong họ đòi ngay lại cái giấy biên nhận ấy, do đó chẳng còn chứng cứ gì để tố cáo họ.

Nghe đến đây Giám đốc thở dài và nói chậm rãi: Đúng là khó thật, công tham nhũng quả là một công việc khó nhất trong những việc khó hiện nay. Suy ngẫm một lát, Giám đốc lại nói thêm: Như thế có thể nói trong trận này ta vẫn chưa thắng được tham nhũng, mặc dù đầu đầu hiệu tham nhũng ai cũng biết là có và cũng rất nghiêm trọng. Một số kẻ có tham nhũng cũng mới bị xử về tội thiếu trách nhiệm, tội làm sai qui định của pháp luật, tội dung túng bao che bọn lừa đảo... Ai cũng ngấm hiểu sở dĩ chúng nó mắc những tội danh ấy là từ tham nhũng mà ra, bọn chúng thì càng hiểu điều đó. Qua đây, chúng ta nhận ra một điều: Muốn thắng được tham nhũng không chỉ có quyết tâm là đủ mà còn phải có tài năng, phải luôn sáng tạo cách đánh. “Vô quýt dày phải có móng tay nhọn”. Cái quyết định nhất là phải dựa được vào dân, vì dân là tai mắt, dân là nạn nhân. Chỉ khi nào dựa được vào dân, dân tin thì dân sẽ là người có cách để có chứng cứ và sẽ tố cáo kẻ tham nhũng... điều này thật không đơn giản nhưng lại mang tính quyết định.

Câu chuyện giữa Giám đốc với Trung tá Quyết đang còn dang dở thì có điện thoại. Giám đốc nghe điện thoại xong thì nói với Quyết.

- Mình có điện phải lên gặp lãnh đạo Bộ có việc gấp, anh em mình tạm dừng ở đây, nếu tối nay mình về kịp thì anh em mình lại

trao đổi tiếp, còn nhiều vấn đề lắm, không bàn kỹ không làm được đâu. Cậu có đồng ý không?

- Em đồng ý với ý kiến của Giám đốc, nhưng tôi nay em có chút việc riêng không lên được.

- Việc có quan trọng lắm không?

- Việc bàn cưới xin cho cô em gái, em không thể vắng mặt với gia đình được.

- Thôi đồng ý tôi nay cậu giải quyết việc riêng đi, tôi mai ta gặp nhau nhé, nếu không có điện thay đổi thì cứ lên nhé.

- Vâng ạ, tôi mai em sẽ có mặt.

Giám đốc bắt tay Quyết thật chặt và gửi Quyết một nụ cười rất thân tình.

Chia tay Giám đốc, trên đường về và cả ngày hôm ấy Quyết cứ phải suy nghĩ mãi về những câu hỏi và những lời bàn của Giám đốc. Anh nhận ra ở người Giám đốc đang có sự trăn trở, day dứt thật sự. Giám đốc đang cố tìm ra một sự thật nào đó mà lâu nay chưa được nhìn thật rõ; đây phải chăng là một việc làm thường thấy ở những người cầm quân muốn xông trận, muốn chiến thắng. Từ suy nghĩ ấy, Quyết cũng thấy lòng mình có thêm niềm vui và thấy tình cảm giữa hai người có sự gắn bó thân thiết.

Theo lời hẹn, tôi hôm nay Quyết lại lên văn phòng sở để gặp Giám đốc. Sau tiếng gõ cửa, Giám đốc biết sự có mặt của Quyết, Giám đốc không đứng dậy mở cửa mà chỉ nói: Xin mời vào.

- Chào thủ trưởng em có mặt.

- Mình đang chờ Quyê t, vừa nói anh vừa đứng dậy bắ t tay Quyê t và mời Quyê t ngô i. Anh câ m ly cà fê vừa pha đưa cho Quyê t, anh nói: Hôm nay ta nhâm nhi thứ này cho tỉnh táo, trưa nay mình mắ t ngủ. Nghe Giám đố c nói vậy Quyê t càng thông cảm với sự làm việc căng thẳng của Giám đố c. Anh cũng muố n bàn công việc xong sớm để Giám đố c có thể đi nghỉ.

Trước khi bàn công việc Giám đố c hỏi: Chuyện hạnh phúc của cô em bàn thế nào rô i, xong chưa?

- Báo cáo với thủ trưởng, công việc của cô em hôm qua gia đình bàn đã xong, có thể vào cuố i tháng sau sẽ tổ chức, hôm á y thủ trưởng cô thu xê p đê n dự với gia đình và động viên em nó.

Giám đố c nhìn Quyê t với ánh mắ t rắ t vui và nói: Nhắ t định mình sẽ đê n.

Quyê t thắ y hơi sồ t ruột, muố n đi vào bàn công việc để thủ trưởng còn nghỉ, Quyê t nói: Hôm nay Giám đố c định làm việc tiế p với em về việc hôm qua hay vắ n đê gì ạ?

- Tiế p tục vắ n đê hôm qua ta bàn. Mình muố n nghe thêm ý kiế n của Quyê t để có câu trả lời về những gì đang diễn ra, để có được những suy nghĩ đúng cho công việc của ngành. Giám đố c nhìn Quyê t với ánh mắ t tin cậy, rô i hỏi:

- Qua những việc ta đang làm và những gì đã thắ y, Quyê t có nhận xét gì về tậ lừa đảo và tham nhũng hiện nay? Nó đang diễn ra theo hướng nào?

- Theo em tậ lừa đảo và tham nhũng hiện nay chưa hê giảm và đang rắ t nghiêm trọng. Vụ án ta vừa làm là vụ án phức tạp nhưng chỉ là vụ án rắ t nhỏ xét về kinh tế. Hiện nay có rắ t nhiề u vụ lừa đảo tới hàng chục, thậm chí cả trăm tỷ đò ng. Ngoài xã hội cũng có, trong

cơ quan nhà nước cũng có. Về tham nhũng không những ở mọi cấp, mọi ngành đều có, đáng chú ý là tệ tham nhũng ngày càng tinh vi, tham nhũng có tổ chức, tham nhũng theo lợi ích nhóm, có đường dây, có môi giới... khó phát hiện, khó kết luận. Vừa qua có một số doanh nghiệp thất thoát hàng ngàn tỷ đồng, có nhiều dự án không thực thi và trở thành dự án treo, bỏ hoang hoá hàng ngàn hecta; nhiều công trình vừa làm xong đã xuống cấp, thậm trí đổ sập... ai cũng biết ở đó có tham nhũng, có lấy cấp. Nhiều vụ đã kiểm tra, thậm chí nhiều vụ cũng đã xử nhưng có thấy kết luận được gì về tham nhũng đâu; đây là chưa nói đến tham nhũng trong tệ mua quan bán chức... đang như một bệnh dịch ngầm, nhưng đã phan phui được mấy vụ đâu. Điều đau lòng là, không ít người họ coi việc mua bán, mua chức như là một thứ đầu tư kinh doanh. Cái “ghê ghở” đã trở thành vốn liếng đẻ sinh lời, mua được rồi họ phải nghĩ cách để thu hồi vốn, rồi phải có lãi, lãi càng nhiều càng tốt. Cái nguy hại nhất của tệ nạn này đã dẫn đến có nhiều người có tài, có tâm thì không được trọng dụng đúng mức; nhiều kẻ dốt thì lại được đề bạt cất nhắc, làm mờ đi hình ảnh đẹp của quan chức nhà nước và là nguyên nhân gây nên bao hậu quả khôn lường.

Nghe Quyết nói, thỉnh thoảng Giám đốc lại đưa tay lên bóp trán, giống như ngày nào đi học khi gặp bài toán khó để tìm ra cách giải. Giám đốc ngẫm nghĩ một lát rồi lại hỏi:

- Theo cậu, tệ tham nhũng trong ngành ta mà người dân dễ nhìn thấy, dễ mất lòng tin nhất hiện nay là gì và ở đâu?
- Thủ trưởng hỏi em câu hỏi đó, tốt nhất thủ trưởng xuống hỏi dân, tiếng nói của dân là chân thành và xác đáng nhất.
- Cậu cứ nói theo ý kiến của cậu đi.

Ngẫm nghĩ một lát rồi Quyết nói: Em chỉ nêu hai vấn đề để thủ trưởng nghiên cứu. *Một là*: Tệ mãi lộ của cảnh sát giao thông. Không phải là tất cả nhưng cũng không phải ít, rất nhiều người dân nhất là những người lái xe họ hiểu rõ hơn ai hết. Nhiều người lái xe đã quá quen thuộc với hai từ “làm luật”, họ biết đi đến đoạn đường nào phải dừng lại và phải đưa phong bì là bao nhiêu, đưa xong là xong, là thoát. Người vi phạm bị bắt quả tang thì họ làm luật theo kiểu “chia đôi”. Nghe đến đây Giám đốc hỏi.

- “Chia đôi” nghĩa là thế nào?

- “Chia đôi” có nghĩa là nộp một nửa số tiền phải nộp phạt nhưng không cần biên lai, thực chất số tiền một nửa ấy vào túi người kiểm soát không nộp vào ngân sách, còn một nửa kia là của người lái xe có vi phạm được hưởng - không phải nộp. Để hiểu rõ tệ nạn này hôm nào thủ trưởng thử mặc thường phục đến một quán nước gần trạm kiểm soát ở ngã tư Mai Xuân để quan sát thì sẽ rõ. Chính do nạn mãi lộ mà làm cho việc thực hiện luật đảm bảo an toàn giao thông không nghiêm, kém hiệu quả, thậm trí có nơi những vụ việc vi phạm ngày càng nghiêm trọng.

Còn vấn đề thứ hai để thầy là gì? Giám đốc lại hỏi.

- *Thứ hai*: Là tệ làm nơ và thậm chí còn “nuôi” các tệ nạn xã hội như cờ bạc, tiêm chích, đĩ điếm. Thủ trưởng cứ cho người xuống hỏi dân ở những nơi có tệ nạn đó, xem công an có biết những đồ tợn đó không? Em đảm bảo anh em mình đều biết cả, thậm chí còn biết khá kỹ về qui mô và thủ đoạn của bọn tội phạm, nhưng vì sao biết mà không trị? Phải chăng là có lơ đi, phải chăng là để “nuôi” nó rồi nó nuôi mình. Vì thế nhiều lúc em cảm thấy có tình trạng trên bảo dưới không nghe, nghe rồi nhưng không làm, hoặc làm lầy lệ; làm để khỏi bị chê trách, làm để lầy lệ thành tích nhất thời, dẫn đến kết quả không bền vững, giống như kiểu “ném đá ao bè”

vậy. Càng nghe, Giám đốc sờ càng thấy nóng tai, anh có cảm giác như mình đang nghe thấy tiếng nói của người dân phê phán mình với thái độ chân thành và nghiêm túc.

Càng nghe Quyết nói, anh càng nhận ra ở Quyết là một con người đầy nhiệt huyết và rất chân thành. Ngẫm nghĩ một lát rồi anh lại hỏi.

- Theo cậu đề có thể đẩy lùi được tệ lừa đảo và tham nhũng, qua vụ án này và một số vụ án gần đây điều đáng quan tâm nhất là gì?

- Thủ trưởng lại nêu câu hỏi khó nữa cho em rồi, đây là vấn đề rất lớn của đất nước lại là một vấn đề rất phức tạp, em làm sao mà trả lời được.

- Vì nó phức tạp nên chúng mình mới phải bàn, mới phải trao đổi.

Ngẫm nghĩ một lát Quyết nói với thái độ thận trọng. Theo em nghĩ, điều trước tiên là Đảng và Nhà nước phải có sự chỉ đạo quyết liệt và đồng bộ hơn nữa. Vừa qua nói thì mạnh nhưng làm thì chưa mạnh, như kiểu “giơ cao đánh khẽ” nên kẻ xấu chưa sợ. Phải cải cách hành chính mạnh hơn nữa, theo hướng giảm bớt những quyên hành không đáng có của các cơ quan nhà nước, không để kẻ xấu lợi dụng để hành dân; phải dân chủ, công khai và minh bạch hơn nữa, nhất là những việc có dính đến quyền lợi của dân như đền bù giải phóng mặt bằng, việc làm, học hành, chữa bệnh... Có dân chủ, công khai, minh bạch thì dân mới hiểu, mới biết; có biết thì dân mới đòi hỏi, mới giám sát, phát hiện và đấu tranh. Tiếp nữa là Đảng và Nhà nước phải có “thanh bảo kiếm” sắc, có bàn tay sắt. Muốn vậy các cơ quan thực thi pháp luật trong đó có ngành ta phải thực sự trong sạch, vững mạnh. Nếu ngành ta trong sạch thì thắp nhang Khanh và đồng bọn phải bị lôi ra ánh sáng từ lâu rồi, từ khi ông Giang làm đơn tố cáo gửi Công an quận cách đây gần hai năm, chứ không phải

đề đề n ngày hôm nay. Song điề u quan trọng nhấ t là phải nghiêm từ trên xuô ng, câ p trên phải làm gương cho câ p dưới.

Càng nghe trưởng phòng Quyế t nói, gương mặt của Giám đố c sở lại càng như đăm chiêu, day dứt, ruột gan như sôi lên. Giám đố c đang ngò i bỗng đứng dậy đi đi lại lại, vừa ngẫm nghĩ Giám đố c vừa hỏi Quyế t.

- Có không ít người cho rằ ng ta chưa thể chồ ng được tham nhũng trong lúc này, vì đời số ng của cán bộ viên chức nhà nước còn nhiề u khó khăn... Cậu lý giải về việc này thế nào?

Nghe Giám đố c hỏi, Quyế t không trả lời ngay mà giơ tay lên gãi đầ u, muồ n đánh thức một giây thầ n kinh nào đó để giúp mình tìm được câu trả lời chuẩn xác. Sau má y cái gãi đầ u, Quyế t vừa nhìn Giám đố c vừa nói: Hiện nay đúng là đời số ng của cán bộ viên chức nhà nước còn nhiề u khó khăn thật, có một bộ phận rấ t khó khăn. Nhưng không thể nói chỉ vì đời số ng khó khăn mà tham nhũng. Trong những năm tháng chiế n tranh và cả thời kỳ bao câ p đời số ng khó khăn là thế nhưng tham nhũng rấ t ít, nay đời số ng khá hơn nhiề u nhưng lại tham nhũng nghiêm trọng. Trên thực tế những kẻ tham nhũng đâu chỉ là những người có đời số ng khó khăn, đã có không ít kẻ tham nhũng là những người rấ t giàu, họ giàu nhưng vẫn tham nhũng và là thủ phạm của những vụ tham nhũng lớn. Nói như vậy để khẳng định không phải vì nghèo là nguyên nhân chủ yế u làm nảy sinh tham nhũng. Tuy nhiên cũng phải thấ y vì đời số ng khó khăn mà một số người “đói ăn vụng túng làm càn” nế u nhà nước quan tâm đề n đời số ng của cán bộ viên chức có đò ng lương thỏa đáng, thì tệ tham nhũng cũng sẽ giảm đi phầ n nào...

- Bây giờ mình hỏi Quyế t câu hỏi cuố i cùng nhé: Nế u cậu là Giám đố c sở thì cậu làm gì để chồ ng được tham nhũng trong ngành giai đoạn này?

- Theo em trước hết và sau cùng thủ trưởng phải quan tâm đến con người. Không có người tốt, người giỏi thì không làm nên chuyện đâu, thậm chí sẽ có kết quả ngược lại. Ông cha ta đã dạy phải “dụng nhân như dụng mộc”, trước hết phải chọn cho được các cái nóc cho mỗi ngôi nhà, nóc có vững thì nhà mới bền, nhà dột từ nóc là hỏng hết.

- Cậu nói cụ thể hơn được không? Nên làm gì và làm như thế nào?

Suy nghĩ một lát rồi Quyết nói tiếp:

- Em xin lấy ví dụ về chuyện con người. Ở thành phố này ai cũng biết phường Hòa Bình, quận Mai Hoàng là một phường giàu như phức tạp và khó khăn nhất: Có chợ, có bến xe, gần sông nước...Cách đây hai năm ở đây không thiếu tệ nạn gì. Nào là buôn gian bán lận, nào là tiêm chích, nào là cờ bạc, đi điếm... năm nào cũng có vài ba vụ trọng án. Thế mà từ ngày đưa thiếu tá Kiên về, các tệ nạn đó cứ bị xóa dần, có tệ nạn không còn thấy xuất hiện, hai năm nay không có vụ trọng án nào và trở thành phường vững mạnh thật sự. Vì sao lại như vậy? Cái chính là do người đứng đầu công an phường là người có đức, có tài thật sự. Khi về nhận địa bàn mới, đồng chí ấy đã đề nghị với Đảng ủy và chính quyền phường cho xây dựng phường theo mục tiêu “năm không”: Không trộm cắp, không tiêm chích, không cờ bạc, không đi điếm và không buôn gian bán lận. Lúc đầu nhiều người chưa tin có thể làm được, nhưng nay thì đã tin. Mọi người đều khen thiếu tá Kiên là người gương mẫu trong công việc, dân chủ và gần gũi với cấp dưới, luôn gần dân và biết lắng nghe ý kiến của dân, đồng thời là con người liêm khiết. Đồng chí Kiên đã ba lần lập biên bản và nghiêm trị kẻ hối lộ, đã đem hơn 200 triệu đồng của kẻ xâu hối lộ mình nộp vào ngân sách. Từ cử chỉ ấy mà làm cho kẻ xâu khiếp sợ, đồng đội mến phục, nhân dân tin yêu và sẵn sàng giúp đỡ công an. Chính vì nhân

dân có niềm tin mà đã cung cấp cho công an tới gần 200 tin về những hành vi của kẻ xấu, nhân dân đúng là tai mắt... Tôi nghĩ đồng chí Kiên làm được thì nhiều đồng chí khác cũng sẽ làm được, chỉ cần thủ trưởng tổng kết, rút ra bài học để bồi dưỡng cho anh em. Tất nhiên học và làm được như đồng chí Kiên không dễ, nhưng có lẽ không còn cách nào hay hơn.

- Hay, hay, rất hay... Mình cảm ơn cậu, những ý kiến của cậu thật chí lý và thật dễ hiểu nhưng làm được quả không dễ chút nào. Dù sao đối với mình đó là những điều rất quý, mình rất trân trọng và sẽ tìm cách đưa nó vào thực tế.

Câu chuyện đàm đạo của anh em mình tạm dừng tại đây, sẽ còn nhiều dịp ta phải bàn thêm. Hôm nay anh em mình bàn chính là về vụ án đả t đại ở Tân Ngãi. Về cơ bản mình đồng ý những gì đã nêu trong bản báo cáo kết thúc điều tra của phòng. Mình sẽ hoàn chỉnh để gửi sang Tòa án và Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố để xem xét và đề nghị xử sớm. Riêng trong ngành, ta phải bàn và có thái độ xử lý nghiêm minh với một số cán bộ vừa qua có sai phạm ở cấp quận và phường, qua đây để rút bài học rèn luyện cán bộ, không thể để bọn lừa đảo “quạt ngã” anh em mình bả ng những viên “đạn bọc đường” mãi được.

Hai người chia tay tuy còn nhiều băn khoăn trăm trở, song cũng hi vọng sẽ có những niềm vui mới.

*

**

Từ hơn hai tháng nay, kể từ ngày Thẩm phán Ngà bị bắt tạm giam. Cơ quan Tòa án thành phố có một không khí nặng nề. Trong giờ làm việc chỗ này, chỗ kia luôn có những cuộc trao đổi to nhỏ. Với nhiều câu hỏi được đặt ra rồi cùng nhau lý giải, chẳng biết những

đô ãn đũa đũa là đũa hay sai. Ông Sơn Chánh án thì lộ rõ nét buõn trên mặt, ông ít nói hơn và gầ ã như không thấ y ông cười, mặc dầ u ai cũng biế t ông là người vui tính, rấ t hay khôì hài khi chuyện trò với bạn bè và anh em trong cơ quan. Trong những ngày này ông suy nghĩ nhiề u lấ m, tuy không phải là lầ ã đầ u có cán bộ mắ c sai lầ m nhưng ông vẫn đặ t ra những câu hỏi: Vì sao là một cán bộ trẻ, đượ công tác trong một cơ quan thực thi pháp luật lại cô ý vi phạm pháp luật, độn cơ nào điề u khiến hành vi của cô ấy? Việc xảy ra ấy sẽ ảnh hưởng đế ã danh dự và uy tín của cơ quan Tòa như thế nào? Trách nhiệm của cơ quan đế ã đầ u, có sai sót gì trong công tác rèn luyện và giáo dục cán bộ? Và bây giờ mình phải làm gì?... Sau nhiề u ngày suy ngắ m và sau khi đượ nghiên cứu tập hồ sơ vụ án từ sở Công an gửi sang, ông đã kế t luận: Nạn tham những là một căn bệnh đặ ng len lỏi vào mọi nơi, mọi chỗ có quyề ã lực và gây nên những hậu quả khôn lường. Để ã ngăn chặ n và đẩ y lùi tham những cũng với những biện pháp phòng ngừa, phải xử lý nghiêm những kẻ phạm tội, bắ t kỳ kẻ đố là ai. Từ suy nghĩ ấy ông đã quyề t địn giao cho bà Lê Thị Nghiêm - phó chánh Tòa án hình sự xét xử vụ án này. Vô ã là một cán bộ có bản lĩnh và có nhiề u kinh nghiệm, lại đượ sự chỉ đạo chặ t chẽ của Chánh án, bà Nghiêm đã cũng với hội đõ ãng xét xử làm việc khẩn trương để sớm đũa vụ án ra xét xử.

Đượ tin Chánh án Tòa án nhân dân thành phố đã có quyề t địn mở phiên tòa. Suố t một tuầ ã nay ông Giang luôn trong tâm trạng bằ ng khuâ ng, hồ ãi hộp. Đêm qua ông gầ ã như không ngủ, trong đầ u ông cứ hiện lên những hình ảnh mơ hồ về một phiên tòa mà ông sẽ đượ chứng kiế ã và chính ông lại là một phầ ã trong câu chuyện của phiên tòa ấy. Đũa năm giờ sáng, ông gọi bà xã đẩ y để chuẩn bị cho bữa ăn sáng sớm hơn mọi ngày. Ông bàn với bà xã, hôm nay trời lạnh, lại mưa phùn, nhà ta nên thuê một chiế c xe taxi để cũng ra dự phiên tòa. Ngõ ãi trên xe, không ai nói gì, chắ c vì ai cũng

đang tập trung suy nghĩ, phán đoán liệu phiên tòa hôm nay sẽ diễn biến như thế nào và kết quả ra làm sao?

Đúng 7 giờ 30 phút chiếc xe dừng đỗ ngay công cơ quan Tòa án thành phố. Còn những 30 phút nữa phiên tòa mới khai mạc, lại gặp ngày giá rét mưa phùn, thế mà mọi người kéo đến dự phiên tòa rất đông. Vừa bước xuống xe, ông Giang đã thấy ông Cấn có mặt, ông vội vàng đi đến vừa bắt tay vừa hỏi:

- Bác đến lâu chưa, bà xã có đi không?

- Tôi đến được 15 phút rồi, bà xã nhà tôi và các cháu cũng đi cả; vừa nói ông Cấn vừa chỉ về phía bà Sốt và các cháu đang đứng.

- Ông có thấy bà Vụ đến chưa? Ông Giang hỏi.

- Tôi vừa mới gặp bà Vụ, bà ấy còn đến sớm hơn tôi.

Nghe ông Cấn nói vậy, ông Giang cũng nói thêm với giọng cảm động:

- Tôi có chuẩn bị xe đón bà ấy, nhưng bà ấy lại bảo để bà ấy tự đi, bà ấy muốn đi sớm để nắm thêm thông tin trước khi phiên tòa khai mạc. Cụ Thằng cũng định đi nhưng đêm qua lại điện cho tôi không đi được vì huyết áp tăng đột ngột, con cháu không cho đi.

Sắp đến giờ khai mạc, cả hội trường tự nhiên ồn ào huyên náo, khi nhìn thấy từ phía bên trái hội trường, máy chiếu sĩ công an đang đưa những kẻ phạm tội vào nơi xét xử. Những kẻ phạm tội phần lớn đều cúi gằm mặt, không dám nhìn thẳng vào những người có mặt trong hội trường, duy chỉ có Nguyễn La Khanh và Lê Thị Nhật là vẫn nhìn thẳng với thái độ thản nhiên như không còn biết xấu hổ là gì. Nguyên Thẩm phán Nguyễn Thị Như Ngà thỉnh thoảng lại đưa mắt nhìn trộm như cố tìm xem một gương mặt quen biết nào đó.

Trong đám bị cáo người ta nhìn thấy Nguyễn Thị Kim Phượng là kẻ tiều tuỵ nhất, cơ thể gầy tọp, thỉnh thoảng lại đưa tay lên lau nước mắt.

Đúng 8 giờ phiên tòa khai mạc, hội trường xử án của Tòa án nhân dân thành phố hôm nay thiếu chỗ ngồi, nhiều người phải đứng ở ngoài hội trường để theo dõi phiên tòa qua hệ thống truyền thanh.

Sau lời khai mạc và đọc quyết định của Chánh án Tòa án nhân dân thành phố về việc mở phiên tòa của bà Thẩm phán chủ tọa phiên tòa. Vị đại diện Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố đã đọc cáo trạng, luận tội những kẻ bị cáo. Tiếp đó là những câu hỏi thẩm vấn đối với các bị cáo, là những ý kiến của người bị hại; lời bào chữa của luật sư...

Bị cáo Nguyễn La Khanh được chủ tọa phiên tòa thẩm vấn đầu tiên với những câu hỏi:

- Từ khi nào và động cơ nào đã khiến n y từ một người tốt nghiệp đại học Luật lại đi vào con đường lừa đảo?

Với thái độ bình tĩnh và nhìn lên các quan tòa, Khanh nói: Thưa quý Tòa, sở dĩ tôi đi vào con đường lừa đảo là vì tôi đã có một thời gian đi làm thuê cho một cửa hàng cầm đồ. Ở đây tôi đã nhận ra tệ lừa đảo, trộm cắp bây giờ nhiều quá, đủ các loại người, đủ mọi mảnh khoé thủ đoạn; tôi thấy việc kiếm tiền để làm giàu bằng cách đó dễ quá, nhanh quá.

Tòa lại hỏi: Y đã học luật rồi, sao không sợ pháp luật trừng trị?

Thưa quý Tòa, vì được học luật, nên tôi càng thấy việc lách luật không khó khăn gì, mặt khác các cơ quan thực thi pháp luật ngày nay cũng “rất dễ” bỏ qua cho người phạm tội.

Nghe Khanh nói vậy, Tòa liền hỏi tiếp: Vậy quá trình gây ra những tội ác của mình, y đã có những hành vi như thế nào để được bỏ qua?

Khanh lại thản nhiên nói: “Câu hỏi này xin Tòa cho phép tôi không phải trả lời và cũng không trả lời được.”

- Vì sao y không trả lời được? Tòa hỏi.

- Vì nếu tôi nói là do tôi có hồ i lộ, thì lại phạm thêm tội vu cáo, bôi nhọ vì không có chứng cứ gì; nếu nói không có chuyện hồ i lộ thì Tòa không tin, lại phạm tội ngoan cô ... Cả hội trường mọi người nhìn nhau, như cùng nhận ra sự thông minh và có cả một chút năng khiếu u biện luận của bị cáo.

Với Nguyễn Thị Kim Phuong cũng được Tòa hỏi: “Vì sao thị đã làm hợp đồng bán cả 60m² đất, trong đó có 40m² trong sổ đỏ và 20m² ngoài sổ đỏ, nhưng sau đó thị lại có thêm ba lần viết giấy bán 20m² ngoài sổ đỏ cho Khanh, tiếp theo là cho Chót và lần thứ ba lại bán cho Thị Tuyết?”

Với nét mặt tiêu u tụy và giọng nói run run, Phuong trả lời: “Thưa quý Tòa. Việc tôi phải bán lại cho Khanh vì bị Khanh lừa tôi, Khanh cho vay một số tiền nhưng khi đến hạn phải trả tôi không trả được, Khanh mượn có vào chiế m. Giấy bán nhà cho Khanh là do Khanh tự viết rồi ép tôi phải ký để trừ nợ. Việc viết giấy bán cho Chót là do Khanh ép tôi phải viết, để tạo thuận lợi cho Khanh đi lừa người khác qua bàn tay của Chót, sự thực không có việc mua bán giữa tôi và Chót. Còn giấy bán cho Tuyết tôi hoàn toàn không biết gì, giấy bán đó là do con Tuyết và Khanh tự viết và mạo chữ ký của tôi để đánh lừa vợ chồng ông Cầ n.”

Tòa lại hỏi: “Vì sao thị bán nhà cho ông Giang, ông Giang đã trả 2 tỷ đồng và bán 20m² đất ngoài sổ đỏ cho Khanh, đã cầ m của

Khanh 500 triệu đồng mà nay lại kêu tay trắng, thậm trí đang phải đi vay để sống qua ngày? Vậy số tiền đó đi đâu?”

Phường vừa lau nước mắt vừa trả lời: Sở dĩ hiện nay tôi chỉ còn hai bàn tay trắng là do con Danh đã lừa tôi.

- Nó lừa như thế nào? Tòa lại hỏi.

- Nó bảo tôi đưa tiền cho nó để nó cho vay nặng lãi, sau đó nó bán nợ cho người khác, đến nay những người đó không trả?

- Bị nó lừa như vậy nhưng vì sao thị không tố cáo nó với các cơ quan thực thi pháp luật? Tòa lại hỏi.

Như có vật gì đang mắc nghẹn ở cổ, Phường không trả lời được, Tòa phải nhắc: “Vì sao không tố cáo, trả lời đi chứ?”

- Thưa quý Tòa: Tôi định tố cáo thì chúng nó dọa: Nếu tố cáo chúng nó thì tôi cũng bị xử, cũng phải đi tù, vì tôi chính là người nhờ chúng nó cho vay lãi cao. Mặt khác tôi thấy nếu có tố cáo cũng không giải quyết được gì.

Tòa lại hỏi: “Thị nghĩ như thế nào mà bảo nếu có tố cáo cũng không giải quyết được gì?”

- Tôi thấy gương ông Giang đi kiện tôi và kiện những người có liên quan cả mấy năm trời nhưng có giải quyết được gì đâu.

Tự nhiên các quan tòa như thấy mình bị hớ, nhưng chính câu hỏi hớ ấy đã làm sáng tỏ thêm nguyên nhân vì sao vụ án kéo dài và ngày càng phức tạp.

Với Trần Thị Như Nga nguyên Thẩm phán, chủ tọa phiên tòa phúc thẩm. Tòa hỏi: Với sự luận tội của Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố về thiếu trách nhiệm, cố ý làm trái qui định của pháp

luật trong xét xử vụ án phúc thẩm, tiếp đó là ban hành những văn bản nhằm bao che, dung túng bọn lừa đảo gây thiệt hại nghiêm trọng cho người bị hại. Thị có điều gì cần nói?

Trần Thị Như Nga với nước da hơi xanh, trả lời rất nhỏ như người đã biết xấu hổ, buộc Tòa phải nhắc: Thị nói to lên chứ.

Nga nói: “Thưa quý Tòa. Tôi không có điều gì phải thanh minh về những tội lỗi của mình, tôi chỉ ân hận là mình quá chủ quan, chủ quan đến mức mù quáng, không hề nghĩ đến sự việc lại có ngày hôm nay. Tôi xin được Tòa nghĩ về những gì tôi đã đóng góp cho ngành và nghĩ về hoàn cảnh con tôi còn nhỏ, xin Tòa cho được giảm nhẹ hình phạt.”

Tiếp theo là các bị cáo... Tội trạng mỗi đứa một vẻ, nhưng đều toát lên sự tham lam, mê muội trước đồng tiền; sự ranh ma qui quyết trong lừa lọc và lối sống sa đọa...

Sau phần thẩm vấn các bị cáo, chủ tọa phiên tòa cho phép những người bị hại được nói những gì mà mình muốn nói. Ông Cường và ông Giang hai người nhìn nhau, ông Cường nhắc ông Giang: “Bác nói đi, nếu cần nói gì thêm tôi sẽ nói sau.”

Ông Giang đứng dậy xin phép được nói, ông nói với giọng xúc động.

- Thưa quý Tòa: Qua những gì đã diễn ra ở phiên tòa, gia đình tôi chân thành cảm ơn các cơ quan thực thi pháp luật đã làm rõ được một số tội trạng của những kẻ bất lương. Tuy nhiên qua phiên tòa này chúng tôi thấy còn có những điều chưa được làm rõ, đó là sự móc nối, phối hợp giữa những kẻ lừa đảo bên ngoài và những kẻ biến chất bên trong. Những hành vi thiếu trách nhiệm và cố ý làm trái qui định của pháp luật, thậm chí dung túng bao che kẻ lừa đảo của những người có quyền là do đâu, vì cái gì mà họ lại làm như vậy? Do

trình độ yếu kém, do cảm tình thân quen hay còn do... vẫn chưa được làm rõ. Tuy nhiên chúng tôi cũng thấy một thực tế, muốn có được những chứng cứ xác đáng để trả lời cho câu hỏi ấy quả thật không dễ.

Qua đây chúng tôi thấy tội lừa đảo ngoài xã hội và những kẻ biến chất trong cơ quan nhà nước không chỉ gây ra những thiệt hại về kinh tế mà còn gây ra nỗi đau về tinh thần cho những người dân, nhất là những người bị hại như chúng tôi. Những gì mà bọn chúng đã làm, còn làm giảm sút lòng tin của nhân dân đối với Đảng và Nhà nước. Vì vậy tôi đề nghị quý Tòa cần có những hình phạt thích đáng cho bọn chúng để làm gương cho những kẻ khác và thể hiện sự nghiêm minh của pháp luật.

... Sau một ngày làm việc, với những chứng cứ không thể chối cãi, Khanh và đồng bọn đã phải thú nhận: Chúng là một tổ chức chuyên lừa đảo từ 9 năm nay ở thành phố này và một số địa bàn lân cận. Bọn chúng đã gây ra 32 vụ lừa đảo trên ba lĩnh vực chính: Bất động sản, tài chính tín dụng, tổ chức cho vay nặng lãi trong các sòng bạc và cá độ bóng đá... Bọn chúng đã chiếm đoạt của người khác tới 43 tỷ 320 triệu đồng, 215m² đất và một ngôi nhà 134m².

Căn cứ vào tội trạng của bọn lừa đảo, chủ tọa phiên tòa đã công bố quyết định tuyên phạt: Nguyễn La Khanh 15 năm tù giam với tội danh cầm đầu một tổ chức lừa đảo, chiếm đoạt tài sản công dân. Phạt tù từ 3 - 5 năm tù giam với các tên: Nguyễn Thị Kim Phuong, Lê Thị Nhật. Phạt tù từ 1- 3 năm cho hưởng án treo đối với Trần Như Băm, Đỗ Nguyên Bí, Võ Văn Chót.

Cùng với việc xét xử bọn lừa đảo, Tòa cũng đã tuyên phạt những kẻ nguyên là những cán bộ, viên chức nhà nước phạm tội cố ý làm sai qui định của luật pháp, có hành vi bao che dung túng bọn lừa đảo gây hậu quả nghiêm trọng: Nguyễn Thị Như Nga nguyên Thẩm phán Tòa

án nhân dân thành phố và Nguyễn Mạnh Kiếm nguyên Trưởng cơ quan Thi hành án quận với mức phạt 3 năm tù giam. Tòa quyết định thu hồ ì 8,6 tỷ đồng và 114m² đất từ các đối tượng nói trên để trả cho người bị hại. Trong vụ án này còn có một kẻ phạm tội nghiêm trọng chưa xử được, đó là Nguyễn Thị Tuyết - kẻ vừa bị người bị hại đánh đòn, bị chấn thương sọ não nay trở thành mất trí.

Quyết định của Tòa án được mọi người tới dự phiên tòa hoan nghênh, củng cố thêm niềm tin của nhân dân vào sự nghiêm minh của pháp luật. Tuy nhiên khi mọi người ra về vẫn thấy ở phiên tòa này còn có một điều chưa được thỏa đáng, chưa làm rõ được những hành vi tham nhũng của những kẻ biếm chất trong cơ quan nhà nước. Tội danh tham nhũng của những kẻ biếm chất ấy chưa được bóc trần, chưa được xét xử.

Cùng với việc mở phiên tòa, Giám đốc sở công an thành phố cũng đã ra quyết định kỷ luật cách chức đối với trung tá, trưởng Công an quận về việc không điều tra để xử lý hình sự đối với vụ án, để cho bọn lừa đảo tiếp tục gây thêm những hậu quả nghiêm trọng. Kỷ luật cách chức phó công an phường và hạ bậc quân hàm của Trần Lê Sành từ thiếu tá xuống đại úy vì có hành vi bao che, bợ đỡ kẻ lừa đảo

*

**

Sau đợt rét hại kéo dài, nhiều loại cây cối lá rụng trơ trụi, hàng ngàn con trâu bò ở các tỉnh miền núi đã chết; các tỉnh ở vùng đồng bằng Sông Hồng cũng chết mất hàng ngàn hecta mạ và lúa mới cấy. Hai ngày nay trời nắng ấm, nhiệt độ đã lên tới 20 - 25 độ C. Ngoài đồng ruộng, trên đường phố người xe tấp nập, đông vui, chẳng khác nào ngày xuân đi trải hội. Ông Giang mời bà Vụ, ông Cấn và cụ Thảng đến chơi nhà, vừa là để khoe gia đình ông đã có

căn hộ mới, vừa là để cảm ơn về sự giúp đỡ của mọi người trong quá trình kiện cáo, đâu tranh với kẻ xấu.

Vừa gặp nhau ai cũng tay bắt mặt mừng, mừng vì gia đình ông Giang đã mua được một căn hộ chung cư, căn hộ lại nằm trên đường Lê Văn Lương đi lại rất thuận lợi. Căn hộ tuy chỉ có 70m² nhưng thiết kế hợp lý, trông thật khang trang ấm áp... Cái mừng nhất là từ nay gia đình ông Giang chấm dứt cảnh đi thuê nhà để ở.

Với gương mặt rất hồ hởi, ông Giang vừa mời mọi người uống nước vừa nói:

- Hôm nay vợ chồng tôi và gia đình rất vui, rất cảm động được đón cụ Thắc ng, bà Vụ và ông Cấn đến chơi để mừng cho gia đình tôi có căn hộ mới. Có được căn hộ hôm nay là nhờ vào sự giúp đỡ chí tình của bà Vụ, cụ Thắc ng và cả ông Cấn. Không có sự giúp đỡ ấy không biết gia đình tôi phải làm thế nào, có khi chỉ còn hai bàn tay trắng, thậm chí còn đau đớn ốm đau mà chết. Nghĩ lại những gì đã qua thật là khủng khiếp. Nay đã thoát rồi, vượt qua rồi, song câu chuyện này nó sẽ là câu chuyện phải nhớ suốt đời.

Sau lời nói đầy cảm động của ông Giang, cụ Thắc ng nói ngay:

- Không ngờ chúng ta lại có cuộc gặp nhau này và chúng ta bỗng nhiên lại là bạn chí cốt của nhau, đúng không?

Ông Giang ngắt lời: Đúng là trong cái rủi, có cái may. Vì có cái rủi của tôi và của cả ông Cấn mà cụ Thắc ng, bà Vụ và chúng tôi mới biết nhau, hiểu nhau và sẵn sàng giúp đỡ nhau. Chính qua sự giúp nhau ấy mà càng thương quý nhau, sẵn sàng vất vả vì nhau, đúng là một thứ tình cảm không có gì mua được.

Tiếp ý kiến của ông Giang và cụ Thắc ng, ông Cấn cũng nói: Nếu không có thứ tình cảm đó thì làm gì có ngày hôm nay. Có

nhieu lúc tôi cũng như ông Giang tưởng mình không thể vượt qua được, thậm chí còn lo đến cả tính mạng. Nhưng nhờ có sự giúp đỡ của các ông, các bà mà tôi còn được như hôm nay. Từ hôm bản án được công bố cả nhà tôi rất vui, mấy bác láng giềng cũng sang chúc mừng. Ông nhìn bà Vụ và nói tiếp: Có được kết quả hôm nay, bà luật sư Vụ đây là người có công to nhất, chúng tôi không biết lấy gì để trả ơn bà.

Bà Vụ tự dung nét mặt hồng lên, bà nhìn mọi người và nói:

- Các bác đừng nói thế, tôi chỉ góp được một chút về cách làm và viết hồ các bác mấy trang giấy tờ thế thôi. Chính ông Giang đây và các bác mới là người vất vả nhất, công to nhất. Nhưng theo tôi, công ai nhiều hay ít không quan trọng, điều quan trọng là chúng ta luôn gắn bó với nhau, xác định được quyết tâm và tìm ra được cách làm để có được kết quả như ngày hôm nay.

- Theo bà luật sư, ta nên đánh giá kết quả của việc xét xử vụ án vừa qua như thế nào cho đúng? Cụ Thấn hỏi.

- Theo tôi, bản án tuy chưa lột tả hết tội ác của bọn lừa đảo và tham nhũng, chưa bắt chúng phải hoàn trả hết những gì mà bọn chúng đã cướp được của dân, nhất là những kẻ tham nhũng. Song những gì mà phiên tòa đã làm được, bước đầu đã lấy lại lòng tin của tất cả những ai từng quan tâm theo dõi vụ án, kết quả đó đã là câu trả lời về thái độ của nhà nước và của nhân dân ta đối với những kẻ lừa đảo và những kẻ biến chất trong cơ quan nhà nước. Qua bản án vừa rồi chúng ta cũng hi vọng sắp tới ông Cần sẽ được nhận lại 500 triệu đồng là số tiền thằng Khanh, con Tuyết và con Nhật vừa mới cướp của ông. Tuy nhiên án là như vậy, nhưng bao giờ nhận được và có nhận được đủ số ấy không, cũng không đơn giản vì bọn chúng đã vào tù, tiền bạc và tài sản của chúng nó có còn để nộp đủ như yêu cầu của bản án không?

Nhân đây tôi cũng thông báo một tin vui đối với ông Giang, nhưng tin vui này nếu thực hiện được còn khó hơn việc của ông Cường. Bà Vụ nói đến đây thì dừng lại và nhìn mọi người như để phán đoán một điều gì đó.

Cụ Thảo ngớ ngẩn nên hỏi: Bà cho biết tin vui của ông Giang là gì ạ?

Bà Vụ vừa cười vừa nói: Mặc dù ông Giang đã có đơn xin thi hành án, nhưng gần đây tôi lại nhận được thông tin từ một người bạn đang công tác ở Tòa án tối cao cho biết: Tòa án tối cao đã có quyết định kháng án bản án phúc thẩm của Tòa án thành phố, Thi hành quyết định kháng án này, Tòa án Dân sự thuộc Tòa án Tối cao đã có quyết định giám đốc thẩm cả hai bản án sơ thẩm và phúc thẩm vì cả hai bản án đều xử chưa thật đúng. Bản án sơ thẩm chưa làm rõ 20m² đất ngoài sổ đỏ có nằm trong qui hoạch đất thổ cư không? Có làm rõ mới thấy mức độ sai phạm và mới có hướng sử dụng đúng đất. Còn bản án phúc thẩm lại qui lỗi cho ông Giang trong việc không làm được thủ tục chuyển nhượng là sai, lỗi này hoàn toàn thuộc về Thị Phương, ông Giang không có lỗi gì hết. Với quyết định trên, chúng tôi Tòa án tối cao mà trực tiếp là Tòa Dân sự thuộc Tòa án tối cao đã xem xét lại vụ án một cách nghiêm minh và khách quan. Nếu quyết định này được thực hiện thì Thị Phương phải bồi trả thêm cho ông Giang hơn 600 triệu đồng nữa như bản án sơ thẩm của Tòa án quận đã quyết. Tuy nhiên việc thực hiện được quyết định này là rất khó. Quyết định ra quá chậm, nếu tính từ ngày ông Giang có đơn khiếu nại khẩn cấp gửi Tòa án tối cao xin giám đốc thẩm vụ án, đến ngày có quyết định đã là 27 tháng. Trong thời gian này đã có bao biến động: Ông Giang đã xin thi hành bản án phúc thẩm nhưng thi hành án không thành. Tiếp đó ông Giang và ông Cường là hai nạn nhân bị lừa đảo đã phải tự thương lượng để tự cứu, có sự giúp đỡ của Văn phòng luật sư Toàn Cường. Sau khi tự

cứu vẫn không yên, ông Cấn lại phải bán rẻ căn nhà đó mà vẫn bị bọn lừa đảo cướp mất 500 triệu đồng. Gần đây những kẻ phạm tội trong vụ án đã bị xét xử, nhiều đứa đã phải vào tù, trong đó có Phường và thằng Khanh là những kẻ đóng vai chính trong vụ án này. Trong bối cảnh như thế thì quyết định giám đốc thẩm của Tòa án Dân sự tối cao có thực hiện được không? Việc này có lẽ ông Giang phải suy nghĩ và bày tỏ ý kiến của mình với cơ quan thực thi quyết định giám đốc thẩm. Nghe đến đây ông Giang vừa thấy ngạc nhiên, vừa thấy khó hiểu, ông nói:

- Hôm nay bà Vụ cho biết có thông tin này, tôi vừa vui, vừa buồn. Vui vì được biết Tòa án dân sự của Tòa án tối cao đã nhìn nhận công minh và có quyết định đúng đắn. Nhưng tôi lại rất buồn, buồn vì quyết định đó không kịp thời và không có khả năng thực thi. Mảnh đất đó đã qua tay bốn chủ rồi, con Phường đang ngồi tù và tôi cũng chẳng còn hơi sức đâu mà đi giải trình, đi theo kiện...

Nghe đến đây cụ Thằng lại hỏi: Tôi tưởng khi đã có đơn xin thi hành án thì đồng nghĩa là xin thôi giám đốc thẩm?

- Đúng là như vậy, Viện Kiểm sát tối cao có nhận được đơn xin thi hành án của ông Giang và đã có thông tin lại với ông Giang. Không hiểu vì sao Tòa án tối cao lại không nhận được mà vẫn quyết định giám đốc thẩm. Thôi việc này để ông Giang có lời bàn với cơ quan thực thi của Tòa án, ta không bàn được gì ở đây đâu.

Sau khi có ý kiến của bà Vụ nói về vụ án, cụ Thằng vẫn thấy còn trần trở một điều, nên cụ lại hỏi: Ngoài việc trên, trở lại câu chuyện của phiên tòa vừa rồi tôi muốn hỏi thêm bà một câu: Theo bà, trong vụ án này mới chỉ làm rõ được tội trạng của những kẻ lừa đảo; làm rõ về hành vi cố ý làm trái qui định của pháp luật, gây nên

hậu quả lớn của những quan chức thoái hoá biến chất... còn tội tham nhũng của họ chưa kết tội được là vì sao?

Bà Vụ nhìn mọi người với ánh mắt rất buồn, bà chậm rãi nói: Đây chính là nỗi buồn và là nỗi day dứt nhất của chúng ta và của những ai quan tâm đến vụ án. Lý do chưa có được kết luận về tội tham nhũng đúng là khó hiểu, nhưng cũng lại là dễ hiểu. Nói đến đây tự nhiên bà ngừng lại và nhìn mọi người như để cùng nhau chia sẻ một điều gì đó.

Ông Cường vội hỏi: Bà nói khó hiểu và dễ hiểu nghĩa là thế nào ạ?

- Khó hiểu là ở chỗ nó có tham nhũng thật, ông Giang và ông Cường ở đây đã phải bao lần dứt lốt, hỏi lộ chỗ này chỗ kia; có chỗ mất tới hơn 100 triệu đồng chứ ít đâu, đây là chưa nói đến sự dứt lốt của bọn lừa đảo đối với những quan chức tham nhũng. Tôi tin sự dứt lốt của chúng nó còn lớn hơn nhiều so với sự dứt lốt của ông Giang, ông Cường để đổi lấy sự làm ngơ, bao che, bênh vực. Sự thật nó là như thế, nhưng nay lại không kết tội được. Sự khó hiểu chính là ở chỗ đó.

- Thế còn sự dễ hiểu là ở chỗ nào ạ? Ông Cường hỏi tiếp.

- Sự dễ hiểu là ở chỗ thiếu chứng cứ, án phải tại hồ sơ. Phải có giấy trắng mực đen và phải chính xác, không thể kết tội họ mà không có chứng cứ. Trong hồ sơ vụ án vừa qua, từ đơn tố cáo của các ông đến những văn bản chứng từ chỉ thấy nói về tội lừa đảo của bọn thằng Khanh, con Phường... và tội thiếu trách nhiệm làm sai qui định pháp luật của những quan chức biến chất, có thấy nói được gì về tham nhũng đâu. Bà Vụ nói đến đây mọi người nhìn nhau ngỡ ngàng như vừa nhận ra một điều thật đơn giản. Thật không ngờ cái lý do dễ hiểu lại là như thế.

Từ sự giải thích của bà Vụ, cụ Thắng lại hỏi.

- Tôi tưởng cái khoản hơn 100 triệu của ông Giang nộp cho họ có lấ'y được giấ'y biên nhận từ kẻ môi giới kia mà, sao không nộp cho cơ quan điề'u tra để làm chứng cứ?

- Việc này tôi phải nhường ông Giang giải bắ'y với cụ và mọi người.

Ông Giang với gương mặt cũng rắ't buồ'n khi nghĩ lại sự việc đã qua, ông nói:

- Thừa cụ Thắ'ng, bà Vụ và ông Cầ'n. Việc đưa hơn một trăm triệu cho họ đúng là có chứng từ biên nhận, nhưng nội dung biên nhận phải theo ý tứ, lời văn của họ. Trong biên nhận đã ghi: *“Tôi Nguyễn Văn Thích đã nhận số' tiề'n của ông Trầ'n Đình Giang là... triệu đô'ng, để mua giúp ông Giang 5 vạn viên gạch và 7 tá'n xi măng. Nế'u sau 30 ngày không mua được (ngầ'm hiểu là vụ án không xử được) thì tôi phải hoàn trả”*. Theo hợp đờ'ng đó, sau khi thỏa thuận phải đưa ngay 60%, khi xử xong vụ án phải giao nố't 40% cho họ - tức thừa nhận đã mua xong vật liệu cho mình. Ngay khi giao tiề'n xong họ yêu cầ'u đưa lại chứng từ cho họ, đưa xong họ hủy ngay trước mặt mình. Đắ'y câu chuyện đưa hơn một trăm triệu là thế'. Việc này tôi có báo cáo với trưởng phòng cảnh sát điề'u tra, nghe xong câu chuyện đờ'ng chí á'y bảo thế' là hồng chuyện rồ'i, thật đáng tiể'c, như vậy là không còn đủ căn cứ để kế't tội họ.

Nhân đây qua việc này tôi cũng muồ'n tâm sự với cụ Thắ'ng, bà Vụ và ông Cầ'n: Chúng ta đề'u là đảng viên cộng sản cả, chưa bao giờ tôi dám nghĩ là mình không thực hiện chính sách, pháp luật của nhà nước và kỷ luật của Đảng. Thậm chí phải luôn răn dạy con cháu phải gương mẫu chấ'p hành để cho người khác noi theo. Thế' nhưng vừa qua mình lại là người phải lùi bước trước những kẻ xắ'u, thậm chí mình còn có hành vi hớ'i lộ chúng nó, đó là việc làm vi phạm pháp luật, vi phạm kỷ luật của Đảng. Từ nhiề'u ngày nay tôi trăn trở mãi

không biết nên như thế nào, mình có còn xứng đáng là một đảng viên cộng sản không? Có lúc tôi đã nghĩ tới việc phải xin ra khỏi Đảng, vì thấy mình không giữ được khí tiết của người cộng sản, xin ra cho thanh thản. Nhân hôm nay tôi cũng muốn có sự góp ý của cụ Thằng, bà Vụ, ông Cấn để là những người đồng chí của tôi. Mặc dù tôi vẫn rất yêu Đảng.

Nghe đến đây mọi người lại nhìn nhau và đều nhận ra một điều, không ngờ câu chuyện về vụ án lại đụng đến những vấn đề thiêng liêng đến thế, phức tạp đến thế và khó xử đến thế.

Lúc này ông Cấn cũng nhìn mọi người với ánh mắt đầy băn khoăn, ông nói:

- Tôi cũng cùng tâm trạng như ông Giang, cũng có ý định như ông Giang. Rất mong cụ Thằng, bà Vụ là những người có kiến thức, có bản lĩnh, có nhiều kinh nghiệm trong cuộc sống góp ý kiến cho chúng tôi.

Ông Cấn vừa nói xong, cụ Thằng nói ngay: Tôi không ngờ buổi gặp mặt để mừng ông Giang có căn hộ mới lại có nội dung phong phú và hệ trọng thế này. Việc này phải mời bà Vụ có ý kiến trước.

Bà Vụ nhìn cụ Thằng với ánh mắt kính trọng và nói: Cụ là người cao tuổi nhất, có tuổi Đảng nhiều nhất, cụ phải phát biểu trước. Việc này tôi còn kém cụ nhiều lắm.

- Vâng, bà nhường tôi, tôi xin nói thế này: Trước hết chúng ta phải hoan nghênh tinh thần tự phê bình của ông Giang, ông Cấn. Các ông ấy đã nhận ra việc làm của mình là vi phạm pháp luật và vi phạm kỷ luật của Đảng. Nhưng việc làm, được coi là khuyết điểm ấy là do đâu? Trong hoàn cảnh nào? Làm việc ấy với động cơ nào và nó có tác hại đến đâu? Sau cùng phải xét đến trong khi phải làm những việc ấy, ông Giang và cả ông Cấn đã tìm cách đấu tranh với

những phần tử xấu như thế nào, kể cả đối với những kẻ mà các ông ấy đã phải hời lộ... Chúng ta nên hiểu việc làm vi phạm pháp luật của các ông ấy trong tình thế cực chẳng đã, nhưng ở tư thế lùi một bước để tiến hai bước, chứ không phải trong tâm trạng của kẻ đầu hàng. Nếu xét đến hoàn cảnh, động cơ, hậu quả của sự việc và tinh thần đấu tranh với kẻ xấu của cả hai ông, tôi khẳng định hai ông vẫn là những đảng viên tốt của Đảng. Các ông chỉ có một sơ suất, định giữ lấy một chứng từ khi đưa hời lộ để sau này kết tội chúng nó nhưng chưa thành. Nói như vậy, nhưng việc làm ấy đâu có dễ, chúng ta đều phải rút kinh nghiệm, để cho cuộc đấu tranh chống tham nhũng sau này có hiệu quả hơn.

Bà Vụ chăm chú lắng nghe những điều phân tích, lí giải của cụ Thảng, thỉnh thoảng bà lại gật gù cái đầu, tỏ ý đồng tình, tâm đắc. Sau ý kiến của cụ Thảng, bà cũng nói:

- Tôi thấy ý kiến của cụ Thảng là chuẩn xác, có lí, có tình. Tôi chỉ nói thêm thế này: Tôi đồng ý cho rằng việc hời lộ của ông Giang và ông Cần là vi phạm pháp luật và vi phạm kỷ luật của Đảng. Trong việc làm của ông Giang có cả khuyết điểm của tôi, tôi biết việc đó và tôi cũng tham gia giúp ông Giang làm việc đó. Nhưng chúng ta phải đặt nó trong hoàn cảnh của các ông ấy, nó là việc làm như cụ Thảng đã nói: là việc làm cực chẳng đã, nó khác hoàn toàn với những hành vi hời lộ của những kẻ lừa đảo, buôn gian bán lận, những kẻ cơ hội... Chúng nó hời lộ là để trốn tội, để làm giàu bất chính. Mặt khác phải đặt nó trong hoàn cảnh lịch sử của đất nước ta hiện nay. Nạn tham nhũng đã trở thành bệnh dịch, ở đâu, cấp nào chẳng có tham nhũng. Ngay ở những ngành được gọi là cao quý như thầy thuốc, thầy giáo cũng đầy chuyện tham nhũng. Những ngành được gọi là “thanh bảo kiếm” để giữ gìn kỷ cương phép nước cũng tham nhũng rất nghiêm trọng. Nạn tham nhũng đã trở thành quốc nạn, đã thành nguy cơ đe dọa sự tồn vong của Đảng và của chế

độ. Thử hỏi trong xã hội ta hiện nay có biết bao người phải đi hô i lộ... Hô i lộ có năm bảy đường hô i lộ. Hô i lộ để trục lợi, để trôn tọt, để làm giàu bất chính khác với hô i lộ để tự cứu mình, hô i lộ nhưng vẫn tìm cách đầu tranh với kẻ xấu... Nói như thế để chúng ta hiểu đúng việc làm của ông Giang, ông Cầ n. Các ông ấy vừa có lỗi, có tội nhưng lại là người có công, công nhiều hơn tội. Tôi thật sự kính phục các ông ấy, ngay trong và sau khi phải hô i lộ, các ông ấy vẫn tâm niệm phải lôi chúng nó ra ánh sáng và các ông ấy đã làm được việc đó.

Tôi nói như vậy là để khẳng định các ông ấy vẫn xứng đáng là một Đảng viên theo đúng nghĩa của nó. Tuy nhiên, cũng không có nghĩa là chúng ta xóa đi khuyết điểm của các ông ấy, nhưng khuyết điểm đó chỉ đáng phê bình hoặc khiển trách để rút kinh nghiệm. Còn việc có xin ra khỏi Đảng hay không là quyền của các ông ấy. Vào Đảng là tự nguyện, ra Đảng cũng như vậy. Điều quan trọng nhất là tấm lòng của các ông ấy đối với Đảng, có còn yêu Đảng nữa không và yêu đến mức nào?

Bà Vụ vừa phát biểu xong thì có tiếng chuông điện thoại. Ông Giang chạy lại nghe máy, vừa cầm ống nghe ông đã nhận ra tiếng nói của bà Sót - vợ ông Cầ n. Ông Giang vội hỏi:

- Bà Sót phải không? Bà có khỏe không?

- Tôi khỏe hơn hời ông đề n.

Bà Sót liền hỏi lại: Ông bà có khỏe không? Hôm nào mời ông bà lên chơi.

- Vâng, sẽ có dịp vợ chồng tôi lên thăm ông bà. Bà chắc muốn nói chuyện với ông xã phải không?

- Vâng có chút việc ông cho tôi nói chuyện với ông ấy.

Ông Giang vội đưa máy cho ông Cầ`n và nói: “Chính uỷ” gọi ông đây này, ông Cầ`n và mọi người cùng cười.

- A lô, có việc gì đấ`y bà?

- Xong việc ông về` ngay, có các ông, các bác trong quê ra chơi. Nghe tin nhà ta vừa gỡ được “mớ bòng bong,” các bác ấ`y ra thăm và muố`n nghe đầ`u đuôi câu chuyện vừa là để mừng cho nhà mình, vừa là để còn rút kinh nghiệm cho công việc làm ăn của mọi người sau này. Các bác ấ`y còn nói ở quê nhà hiện cũng đang có những chuyện tham nhũng về` đấ`t đai và xây dựng hạ tâ`ng rắ`c rồ`i lắ`m, bức xúc lắ`m chưa biế`t làm thế` nào?

- Bà cứ tiế`p và trao đổi với các bác ấ`y cũng được, có sao nói vậy.

- Ông về` mà nói, đấ`y là việc của ông. Tôi phải đi ra chợ kiế`m vài thứ để tiế`p các bác ấ`y cho tử tể`.

- Vâng tôi sẽ về`.

Đàm đạo với bà xã xong, ông Cầ`n phải thưa với cụ Thắ`ng, bà Vụ và ông Giang: Tôi đã nhận được chỉ thị của “chính uỷ” xong việc ở đây phải về` ngay để tiế`p đoàn khách ở quê nhà ra, vừa là để chúc mừng thắ`ng lợi của chúng ta và muố`n học hỏi kinh nghiệm. Nhân đây thay mặt cả bà xã, tôi xin có lời mời cụ Thắ`ng, bà Vụ, ông bà Giang bớt chút thì giờ lên chơi trên nhà để vợ chồ`ng tôi cũng được cảm ơn các vị. Ông Cầ`n vừa ngừng lời thì ông Giang nói ngay:

- Tôi mạn phép được thay mặt cụ Thắ`ng và bà Vụ, chúng tôi xin nhận lời sẽ lên thăm nhà ông bà vào một ngày gầ`n đây. Bây giờ công việc của chúng ta bàn vẫn chưa xong, chưa được nghe ý kiế`n cuối`i cùng của cụ Thắ`ng - người cao tuổi nhấ`t và cũng là người có thời gian cố`ng hiế`n cho cách mạng nhiề`u nhấ`t. Ngoài ra tôi cũng

muôn được bà Vụ cho phép để khoe với cụ Thắ ng và ông Câ n một tin vui của hai gia đình chúng ta.

- Tin vui gì ạ. Ông Câ n hỏi.

- Tin vui rấ t đặc biệt, xin được trình cụ Thắ ng và ông sau. Bây giờ để chiế u cô và thông cảm với sự nóng ruột của ông Câ n, tôi và gia đình xin kính mời cụ Thắ ng, bà Vụ và ông Câ n uố ng chén rượu nhạt, ăn bát com quê cùng gia đình, để mừng cho gia đình tôi có chỗ ở mới, mừng những gì ta vừa làm được trong cuộc đấ u tranh đố i với kẻ xấ u. Tôi đề nghị chúng ta vừa uố ng rượu, vừa trao đổi thêm và vừa nghe ý kiế n của cụ Thắ ng, như vậy có được không ạ? Mọi người đề u đố ng ý với ý kiế n của ông Giang.

Gọi là bữa rượu nhạt theo lời mời của ông Giang, nhưng khi ngồ i vào mâm rượu ai cũng thấ y đây là một bữa rượu thịnh soạn, toàn là những món ăn được gọi là sản phẩm của quê hương nhưng không dễ gì kiế m được. Nào là thịt gà ri chạy bộ trên đò i, nào là chả nhái, nào là bát canh cá Ngạnh nấ u chua bằ ng mẻ, chứ không phải bằ ng một loại quả chua nào khác; lại có cả một bát dưa hành trắ ng muố t do chính bà xã của ông Giang là “tác giả”, ăn vào thấ y cả vị chua, vị hăng, vị thơm của hành... đọ c đáo nhấ t là một bát cháo khai vị được nấ u với ong vò vẽ, là món ăn đặc sản truyề n thố ng của làng Phú Hữu và chai rượu trắ ng của làng Đông Lâu nổi tiế ng được nút chai bằ ng nút lá chuố i, rót chén rượu ra chua kịp uố ng đã thấ y mùi thơm quyế n rũ, đem đế n cho mọi người một cảm giác lâng lâng.

Ngồ i vào mâm rượu có cả bà Giang cùng tiế p, không khí càng trở nên thân tình, đầ m á m. Mở đầ u, sau lời mời rượu của ông bà Giang, cụ Thắ ng đề nghị mọi người nâng cô c chúc mừng gia đình ông bà Giang có căn hộ mới, chúc mừng thắ ng lợi về công việc đã làm và chúc mừng sức khỏe mọi người.

Mọi người chưa cạn hết ly rượu, ông Cả n vội lên tiếng:

- Tôi đề nghị ông Giang cho biết niềm vui riêng của gia đình ông và gia đình bà Vụ vừa qua là gì, để chúng tôi được mừng luôn cả thể?

Ông Giang nhìn bà Vụ, rồi nhìn bà xã với ánh mắt rất vui, ông nói: Việc này tôi xin nhường bà xã nhà tôi thưa chuyện với cụ Thấn và ông Cả n. Bà Nhân vừa nói vừa xoa xoa hai bàn tay vào nhau, với giọng nói đầy cảm động. “Trước hết xin mạn phép được thay mặt cả bà Vụ, vợ chồng tôi xin thưa chuyện thế này: Vừa qua chính vì có công việc rắc rối này mà gia đình tôi biết bà Vụ; nhờ bà Vụ giúp cho việc này, việc nọ. Quá trình đó hai gia đình đi lại với nhau và trở thành thân thiết, cũng chính vì có sự thân thiết ấy mà cháu Núi là con trai út của vợ chồng tôi đã có dịp làm quen, rồi từ quen đến yêu cháu Huệ cũng là con gái út của bà Vụ. Hai cháu đã giúp đỡ động viên nhau học tập tốt, tình yêu giữa hai cháu ngày càng thắm thiết. Hai gia đình chúng tôi có ý định khi nào hai cháu học xong đại học và có việc làm thì tổ chức cho các cháu. Hôm nay khoe ra đây để cụ Thấn và ông Cả n mừng cho hai gia đình chúng tôi, mừng và vun đắp cho các cháu.”

Bà Nhân vừa nói xong, mọi người cùng vỗ tay thật to và cụ Thấn nói ngay.

- Được biết tin này tôi và ông Cả n rất vui, chúng tôi mừng cho các cháu, mừng cho hai gia đình. Chúc cho hai cháu sớm thành bạn đời trăm năm và luôn hạnh phúc. Tôi đề nghị ông bà Giang và bà Vụ khi nào tổ chức cho các cháu phải báo cho chúng tôi biết trước vài ngày để còn chuẩn bị “đánh đai bụng” và chuẩn bị vài vãn thơ tặng cô dâu chú rể. Mọi người lại vỗ tay tán thưởng.

Bà Vụ cũng với nét mặt rất vui, vừa cười vừa nói: “Thưa cụ Thằng và ông Cấn, bà Nhân thay mặt cả hai gia đình đã nói rồi. Hai gia đình chúng tôi không ngờ lại có ngày hôm nay, không ngờ trong cuộc đấu tranh chống bọn lừa đảo và tham nhũng, cùng với những gì đã làm được, lại có thêm những niềm vui của các cháu, chẳng khác nào một “cuộc chơi” có hậu. Hai gia đình chúng tôi rất mong khi nào tổ chức cho các cháu lại được đón cụ Thằng và ông Cấn đến dự để cùng chia vui với hai gia đình chúng tôi và mừng cho các cháu”.

Vừa nói xong, bà Vụ nhìn đồng hồ rồi lại nhìn ông Cấn, bà nói ngay.

- Bây giờ chúng ta thông cảm với ông Cấn phải về để tiếp đoàn khách từ quê ra, trước khi ông Cấn ra về, chúng tôi muốn được nghe ý kiến cuối cùng của cụ Thằng đối với buổi gặp mặt hôm nay.

Cụ Thằng tự dung thây hồ i hộp, nhưng rồi cụ đã trấn tĩnh. Cụ nói: Trước hết tôi phải cảm ơn ông bà Giang đã cho chúng tôi có cơ hội được gặp mặt nhau hôm nay. Cuộc gặp mặt thật ngỡ ngàng nhưng đã để lại những kỷ niệm khó quên. Qua cuộc gặp mặt này chúng ta càng thây cuộc đời còn rất đẹp, còn rất nhiều niềm vui. Niềm vui vì chúng ta đang được chứng kiến những đổi thay từng ngày của quê hương, đất nước trong công cuộc đổi mới; niềm vui từ những tình cảm mà chúng ta đã dành cho nhau. Nhờ có tình cảm đó đã giúp chúng ta vượt qua được rất nhiều khó khăn và đã làm được những việc có ý nghĩa.

Tuy nhiên bên cạnh những niềm vui ấy, chúng ta cũng còn có những nỗi đau, lẽ buồn. Qua những gì chúng ta đã thây, những gì chúng ta đã làm, chúng ta càng hiểu rõ một thực tế là: Những tệ nạn xã hội hiện nay rất phức tạp, trong đó tệ lừa đảo và tham nhũng thật

sự là những tệ nạn đã gây nên những hậu quả khôn lường. Nguyên nhân của những tệ nạn đó là do máu tham sẵn có trong mỗi con người, máu tham ấy lại được những mặt trái của cơ chế thị trường tác động, tạo ra cơ hội và môi trường kích thích những hành vi tham nhũng phát triển; đồng thời sự lãnh đạo của Đảng và sự quản lý của Nhà nước còn có nhiều điều bất cập. Tuy là một cuộc đấu tranh còn đầy cam go, vô vàn phức tạp, nhưng tôi tin nếu được Đảng và Nhà nước có được những biện pháp phòng chống hữu hiệu, đồng thời lại dựa hẳn được vào dân thì chúng ta cũng sẽ ngăn chặn và đẩy lùi được những căn bệnh - tệ nạn ấy. Cụ Thăng nói đến đây thì dừng lại, cụ nhìn mọi người như đang muốn thăm dò, chờ đợi một điều gì.

Ông Giang liền hỏi:

- Theo cụ biện pháp phòng chống tham nhũng hữu hiệu như cụ nói hiện nay là gì?

Với sở trường và sự hiểu biết của một người có nhiều năm làm công tác tuyên huấn trong quân đội. Cụ Thăng đã diễn đạt một cách mạch lạc, cụ nói: Theo tôi, để thăng được tham nhũng không chỉ là chuyện tô giác, là kiểm tra và xử lý vi phạm. Muốn thăng được căn bệnh quái ác ấy, trước hết phải phòng cho tốt. Phải tăng cường giáo dục đạo đức lối sống cho mọi người, làm cho mọi người hiểu tham nhũng là tội ác, là vi phạm đạo đức và vi phạm luật pháp. Mọi người phải biết căm ghét tham nhũng, phải biết tự phòng ngừa chính mình và phải tham gia đấu tranh chống tham nhũng, không ai đứng ngoài cuộc đấu tranh này. Cùng với tăng cường giáo dục, nhà nước phải đổi mới chính sách và đổi mới cơ chế quản lý. Xoá dần đi những “*miếng dâ t mầu mỡ*” làm nảy sinh và nuôi dưỡng tham nhũng. Tiếp đó là phải tăng cường dân chủ, công khai minh bạch để dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra. Cùng với những biện pháp trên, đồng thời phải có cơ chế kiểm tra chặt chẽ ở mọi

cấp, mọi ngành; kết quả kiểm tra phải được thông báo công khai. Qua kiểm tra để phát huy ưu điểm, đồng thời xử lý nghiêm mọi vi phạm. Phải xử công minh, không phân biệt kẻ phạm tội là ai. Những biện pháp trên đều quan trọng và tác động qua lại với nhau, nên phải làm đồng thời các biện pháp đó nhằm tạo nên sức mạnh tổng hợp để đẩy lùi và thắng tham nhũng.

Nhưng để thực hiện được những biện pháp đó, tôi tâm đắc với ý kiến của bà Vụ. Trước hết phải là trách nhiệm của người đứng đầu ở mỗi cấp, mỗi ngành, mỗi cơ sở. Ông cha ta đã tổng kết rành: “Thượng bất chính thì hạ tất loạn”. Người đứng đầu phải là tấm gương về lối sống trong sạch và sự công minh, phải như những bóng đèn có sức lan tỏa. Khi mọi bóng đèn đều tỏa sáng thì bóng đen sẽ bị đẩy lùi, đó là một chân lý trong cuộc sống.

Cùng với vai trò gương mẫu và bản lĩnh của người đứng đầu, cũng cần phải có cách làm đúng. Cuộc sống đã dạy chúng ta, bất kỳ việc gì dù lớn hay nhỏ, sau khi xác định được mục tiêu phấn đấu thì phải có cách làm đúng mới thành công được. Ta lấy một việc tương tự đơn giản như quét nhà làm sao cho sạch, thế mà cũng chẳng đơn giản chút nào. Có một lần tôi hỏi chị lao công ở một cơ quan mà tôi quen biết: Chị làm bằng cách nào để ngôi nhà này luôn sạch sẽ, mát mẻ? Chị vừa nói vừa cười: Muốn có một ngôi nhà luôn sạch sẽ, mát mẻ thì phải luôn lau chùi, quét dọn nhưng phải lau chùi, quét dọn đúng cách. Phải quét dọn, lau chùi từ trên xuống dưới chứ không phải từ dưới lên trên, từ trong ra ngoài chứ không phải từ ngoài vào trong, có làm như vậy thì mới luôn sạch sẽ mát mẻ được. Từ những việc làm tương tự đơn giản ấy, ta liên tưởng đến công việc mà chúng ta đang quan tâm. Nếu có cách làm đúng thì mới thành công được.

Kết thúc buổi gặp mặt, tuy còn có nhiều băn khoăn, day dứt, song ai cũng thấy có niềm vui đích thực: Niềm vui về sự khởi

sắ c trong công cuộc đổi mới; niê`m vui về` tình người và niê`m vui vì đã nhìn thấ y ánh sáng - ánh sáng của niê`m tin về` một màu xanh bất tận.